

ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียน
สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

นางสิรินันท์ ศรีวีระสกุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

STRATEGIES TO ENHANCE GOOD CHARACTER OF STUDENTS IN SCHOOLS
UNDER THE FOUNDATION OF THE CHURCH OF CHRIST IN THAILAND

MRS.SIRINAN SRIWERASKUL

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Educational Administration

Department of Educational Policy, Management and Leadership

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

โดย

นางสิรินันท์ ศรีวีระสกุล

สาขาวิชา

บริหารการศึกษา

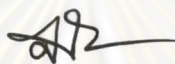
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปองสิน วิเศษศิริ

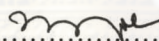
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาคุุณบัณฑิต

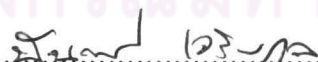

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปองสิน วิเศษศิริ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประดิษฐ์ เอกกิจรังษยศักดิ์)

สิรินันท์ ศรีวีระสกุล : ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียน
 สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย. (STRATEGIES TO ENHANCE GOOD
 CHARACTER OF STUDENTS IN SCHOOLS UNDER THE FOUNDATION OF THE
 CHURCH OF CHRIST IN THAILAND)

อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปองสิน วิเศษศิริ,

อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม: รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ, 445 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนและพัฒนายุทธศาสตร์การ
 เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยใช้
 การวิจัยเชิงพรรณนาและวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดย
 การศึกษาสภาพจริง โรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยจำนวน 14 โรงเรียนเครื่องมือที่ใช้
 คือแบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์กลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา เก็บรวบรวมข้อมูลเชิง
 ปริมาณโดยใช้แบบสอบถามในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยจำนวน 25 โรงเรียน
 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน งานวิจัยนี้ใช้วิธี
 กำหนดยุทธศาสตร์จากตาราง TOWS Matrix โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผนยุทธศาสตร์ ด้านการบริหาร
 การศึกษา ด้านคริสตจริยธรรม ด้านทักษะชีวิตเยาวชน ด้านจิตวิทยาเด็กและวัยรุ่น และผู้ที่เกี่ยวข้อง
 โดยตรงในการนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ ยุทธศาสตร์ที่ได้จากการกำหนดมีการประเมินความเหมาะสม
 และความเป็นไปได้โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่เกี่ยวข้องไปใช้จำนวน 17 คน

ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนมี 4 ด้านคือ ด้านลักษณะเฉพาะตน ด้านความสัมพันธ์
 กับผู้อื่น ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่ส่งผลต่อการเสริมสร้าง
 คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละด้านคือ ด้านโอกาสพบว่า ชื่อเสียงของโรงเรียน
 เป็นที่ยอมรับในทางที่ดี ด้านอุปสรรคพบว่า กระแสความนิยมและแฟชั่นในวัยรุ่นทำให้นักเรียนหนีไปตาม
 สมัย ไม่อยู่อย่างพอเพียงและไม่ดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ ด้านจุดแข็งพบว่าผู้บริหารมีภาวะผู้นำและ
 ความมุ่งมั่นในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน ด้านจุดอ่อนพบว่าภาระงานเอกสารของครูมีมากทำ
 ให้ไม่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิด

ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักร
 ในประเทศไทย มี 6 ยุทธศาสตร์ คือ 1. ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งในงานพันธกิจคริสเตียนศึกษาของ
 โรงเรียน 2. ยุทธศาสตร์การระดมสรรพกำลังของบุคลากร 3. ยุทธศาสตร์การสร้างพลังขับเคลื่อนโดย
 นักเรียน 4. ยุทธศาสตร์การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 5. ยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพการบริหาร
 จัดการ และ 6. ยุทธศาสตร์การประสานพลังครอบครัว ชุมชนและหน่วยงานภายนอก

ภาควิชา.....นโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา ลายมือชื่อนิติศ.....
 สาขาวิชา.....บริหารการศึกษา.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
 ปีการศึกษา.....2553.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม.....

##5084488927 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORDS : GOOD CHARACTER / ENHANCE GOOD CHARACTER / STRATEGY

SIRINAN SRIWERASKUL : STRATEGIES TO ENHANCE GOOD CHARACTER OF STUDENTS IN SCHOOLS UNDER THE FOUNDATION OF THE CHURCH OF CHRIST IN THAILAND. THESIS ADVISOR : ASST.PROF.PONGSIN VISESSIRI,Ph.D., THESIS CO-ADVISOR : ASSOC.PROF.SIRIDEJ SUJIVA,Ph.D., 445 pp.

This study was aimed to propose strategies to enhance the good characters of students in schools under The Foundation of the Church of Christ in Thailand. The researcher used descriptive research through mixed methods. The qualitative information and data were gathered from authentic field studies in 14 schools. Research instruments included observation form and group interview form. The analysis was based on informative scrutiny by using content analysis technique. The quantitative information was gathered from questionnaires in 25 schools. The collected data were analyzed in frequency, average, and standard deviation. The strategies were generated from TOWS Matrix by experts in strategic planning, educational management, Christian ethics, children’s life skills, child and youth psychology, and school principals. Finally, seventeen people, including experts, educators, school principals and staff who were in charge of strategies implementation had evaluated the feasibility and suitability of the derived strategies.

The research results showed that good characters of students can be divided into four areas: The self, Relationships, Society and The environment. Research had found that external and internal environments affecting the enhancement of students’ good character are presented in four dimensions based on SWOT analysis, namely strength, weakness, opportunity and threat. The highest average mean of each dimension is described as follows: The strength is that the school administrators have high leadership qualities and a determination to enhance students’ good characters. As for the weakness, the teachers’ overloaded documentation and other works diminish the time available to closely monitor and look after all the students. The opportunity is based on the good reputation of the schools. However, one of the biggest threats to building and enhancing the students’ good characters is the increasingly globalized fashions and trends, leading them to disregard principles of sufficiency economy and their own national identity.

The researcher has thus concluded that there are 6 strategies in enhancing the good characters of the students in schools under the Foundation of the Church of Christ in Thailand. These strategies are: 1. To enhance the strength of the Christian mission in order to become the core base that implants good characters in students; 2. To strengthen teachers and school members’ existing capabilities by pooling together their strengths, skills, knowledge, devotion and commitment to enhance the students’ good characters; 3. To extract good characters from the students, allowing them to interact with other students and local community; 4. To develop the learning processes to support and maintain students’ good characters; 5. To improve management qualities of the school and teachers, which will strengthen the students’ characters; and finally, 6. To synergize the family, community and related organizations outside the schools as a way of enhancing the students’ good characters.

Department : Educational Policy, Management and Leadership Student’s signature *Sirinan Sriweraskul*
Field of Study : Educational Administration Advisor’s signature *Pongsin V. S.*
Academic Year : 2010 Co-advisor’s signature *Siridej S.*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปองสิน วิเศษศิริ อาจารย์ที่ปรึกษาผู้จุดประกายความคิดในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้พร้อมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่ได้ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

กราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประคิษฐ์ เถกิงรังสฤษฎ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศิริ รองศาสตราจารย์ ดร. โสริช โพธิ์แก้ว รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ภู่วิภาดาบรรพ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลขา ปิยะอักษรียะ ศาสตราจารย์ ดร.รุ่ง เรืองสันต์อาจิน ศาสตราจารย์ ดร.ชินซึ่ง ขอม อาจารย์ ดร.อมรวิชัย นาคทรทรัพย์ อาจารย์ ดร.สุรพล บัวพิมพ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่มีส่วนสำคัญในการให้คำแนะนำและให้ข้อมูลที่มีคุณค่ายิ่งในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาบริหารการศึกษากว่าทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้และให้คำแนะนำด้วยความรักเมตตาตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาอยู่ในสาขาวิชาบริหารการศึกษา

กราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ วิรัช โกยกุลย์ ประธานสภาคริสตจักรในประเทศไทย ที่กรุณาอนุญาตให้เก็บข้อมูลในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยทั้ง 25 โรงเรียน และขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียนทุกท่านที่ให้ความเอื้อเฟื้อทั้งสถานที่และการให้ข้อมูลในการศึกษาที่โรงเรียนและการสอบถามความคิดเห็นรวมถึงกิจกรรมอื่นตามขั้นตอนกระบวนการวิจัย

กราบขอบพระคุณคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัยที่ได้ให้โอกาสและสนับสนุนการศึกษาครั้งนี้ ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร ครู และบุคลากรของโรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัยทุกท่านที่มีส่วนให้กำลังใจและช่วยเหลืองานของโรงเรียนในระหว่างที่ผู้วิจัยต้องใช้เวลาในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้จนสำเร็จไปด้วยความเรียบร้อย

ท้ายนี้ขอขอบพระคุณ คุณแม่บัวไหล ชัยนิลพันธุ์มารดาที่เคารพยิ่ง ตลอดจนพี่น้องสาวน้องสาวและหลานสาวที่เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนมาโดยตลอด ขอขอบคุณเป็นพิเศษสำหรับ คุณสุรพล ศรีวีระสกุล คู่ชีวิตและบุตรชายที่เป็นพลังใจสำคัญ รวมทั้งกราบระลึกถึงคุณพ่อสุบรรณ ชัยนิลพันธุ์ที่ล่วงลับไปผู้ซึ่งให้การอบรมบ่มสอนจนทำให้ผู้วิจัยสำเร็จการศึกษาได้ด้วยความภาคภูมิใจ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ.....	ฏ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
คำถามเพื่อการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
ข้อตกลงเบื้องต้นในการวิจัย.....	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
วิธีดำเนินการวิจัย.....	13
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดี.....	15
1. ความหมายคุณลักษณะ และคุณลักษณะที่ดี.....	15
2. ความสำคัญของการมีคุณลักษณะที่ดี.....	23
3. คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตามแนวคิดของหน่วยงานทางการศึกษา หลักคริสเตียนศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน ในประเทศ.....	25
4. คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตามแนวคิดของหน่วยงานด้านการศึกษา และโรงเรียนในต่างประเทศ.....	31
5. คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนจากคำสอนของพระเยซูคริสต์ในพระ คริสตธรรมคัมภีร์.....	41

ตอนที่ 2 การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี.....	44
1. แนวคิด ทฤษฎีหลักๆที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี.....	45
2. แนวคิดในการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีขององค์กร และสถานศึกษาโดยทั่วไป.....	50
3. แนวคิดในการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย.....	55
4. แนวคิดในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีโดยสถาบันครอบครัว.....	62
5. แนวคิดภาวะผู้นำที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี.....	65
ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์.....	67
1. แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับยุทธศาสตร์.....	67
1.1 ความหมายยุทธศาสตร์ ธรรมชาติและลักษณะของยุทธศาสตร์ ที่มีประสิทธิภาพ.....	68
1.2 ความสำคัญของยุทธศาสตร์.....	71
1.3 องค์ประกอบและกระบวนการเชิงยุทธศาสตร์.....	72
2. แนวคิดการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์โดยวิธี SWOTและ การกำหนดยุทธศาสตร์จากTOWS Matrix.....	83
3. แนวคิด ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตาม แผนการศึกษาแห่งชาติฯ นักวิชาการ งานวิจัย และการวิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิดยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของ ผู้เรียน.....	89
ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี.....	100
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	106
ขั้นตอนที่ 1 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยการศึกษา วิเคราะห์และ สังเคราะห์เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	107
ขั้นตอนที่ 2 กำหนดคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ศึกษาสภาพแวดล้อม ภายนอก ภายในองค์กร สภาพการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี ของนักเรียนและแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของ นักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน ประเทศไทย.....	109

3. การสังเคราะห์ยุทธศาสตร์.....	278
- ร่างยุทธศาสตร์ฯครั้งที่ 2.....	278
4. การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์.....	292
- ยุทธศาสตร์ฯฉบับสมบูรณ์.....	300
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	320
สรุปผลการวิจัย.....	320
อภิปรายผล.....	326
ส่วนที่ 1 การอภิปรายผลด้านคุณลักษณะที่ดี.....	326
ส่วนที่ 2 การอภิปรายผลด้านสภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน.....	329
ส่วนที่ 3 การอภิปรายผลยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีฯ.....	335
ข้อเสนอแนะ.....	352
รายการอ้างอิง.....	356
ภาคผนวก.....	371
ภาคผนวก ก.....	372
ภาคผนวก ข.....	408
ภาคผนวก ค.....	411
ภาคผนวก ง.....	420
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	445

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	คุณลักษณะเด่นด้านคุณธรรมจริยธรรมของคนในประเทศต่าง ๆ 7 ประเทศ.....	36
2	วิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน.....	97
3	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ.....	116
4	เครื่องมือในการทำTOWS Matrix.....	123
5	สรุปขั้นตอนการวิจัย เรื่อง ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย.....	127
6	วิเคราะห์คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตามแนวคิดของหน่วยงานทางการศึกษา หลักสูตรคริสเตียนศึกษาและงานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในประเทศ...	130
7	วิเคราะห์คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในทัศนะของนักวิชาการ โรงเรียนและ สถาบันทางการศึกษาในต่างประเทศ.....	133
8	วิเคราะห์จุดร่วมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตามแนวคิดของหน่วยงานทาง การศึกษา หลักสูตรคริสเตียนศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีของ นักเรียนในประเทศ คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในทัศนะของนักวิชาการ โรงเรียน สถาบันทางการศึกษาในต่างประเทศและคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ในคริสตธรรมคัมภีร์.....	137
9	วิเคราะห์ประเด็นสำคัญจากข้อมูลภาคสนาม 14 โรงเรียน.....	183
10	วิเคราะห์ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับสภาพการจัดการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของ นักเรียน จากข้อมูลภาคสนาม 14 โรงเรียน.....	199
11	วิเคราะห์ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของ นักเรียน จากข้อมูลภาคสนาม 14 โรงเรียน.....	205
12	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามโรงเรียน.....	214
13	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามสถานภาพ.....	215
14	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบุคลากรของโรงเรียนจำแนก ตามข้อมูลทั่วไป.....	216

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
15	จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ปกครองจำแนกตามความสัมพันธ์กับนักเรียน.....	218
16	จำนวนและร้อยละของของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียนจำแนกตามข้อมูลทั่วไป.....	218
17	ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและ ผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส หรือ เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน.....	219
18	ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและ ผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน.....	222
19	ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและ ผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งเอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน.....	224
20	ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและ ผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน.....	226
21	ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและ ผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในภาพรวมที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน.....	227
22	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้านพันธกิจคริสเตียนศึกษา.....	228
23	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้านการเรียนการสอน.....	230
24	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้านกิจการนักเรียน.....	231
25	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้านการพัฒนาบุคลากร.....	232
26	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้านชุมชนสัมพันธ์.....	234
27	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้านการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน.....	235

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
28	ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน.....	237
29	ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี.....	240
30	การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมในรูปของ TOWS Matrix.....	252
31	สถานะของผู้ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์.....	292
32	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย.....	293
33	ความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยในภาพรวม.....	295
34	ความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยในภาพรวม.....	296

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	11
2	ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบพื้นฐานในการบริหารเชิงยุทธศาสตร์.....	77
3	รูปแบบพื้นฐานในการบริหารเชิงยุทธศาสตร์.....	79
4	ตัวแบบกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ.....	81
5	TOWS Matrix สำหรับการกำหนดยุทธศาสตร์.....	87
6	การเชื่อมโยงปรัชญา นโยบายของมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย.....	251
7	ยุทธศาสตร์ฯ ที่สนองต่อคุณลักษณะที่ดี 4 ด้าน.....	314
8	การนำยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนไปใช้ในโรงเรียน.....	316
9	สรุปภาพรวมยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน.....	324

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

การศึกษาที่มีคุณค่าอย่างแท้จริง คือ การพัฒนาคนให้รู้จักคิดเพื่อนำไปสู่ปัญญาอันชาญฉลาด ซึ่งจะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านจิตใจให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และมีคุณลักษณะที่ดีเป็นที่พึงปรารถนาของสังคม ดังทัศนะของ Martin Luther King, Jr. นักสอนศาสนาผู้ได้รับรางวัลโนเบลสาขาสันติภาพที่กล่าวว่า “The function of education is to teach one to think intensively and to think critically...Intelligence plus character – that is the goal of true education” (Thinkexist,2009: online) ซึ่งมีความหมายเป็นภาษาไทยว่า “หน้าที่ของการศึกษา คือ การสอนคนให้คิดอย่างรอบคอบและคิดอย่างมีวิจารณญาณ สติปัญญาที่ผนวกกับคุณลักษณะ คือ เป้าหมายของการศึกษาที่แท้จริง” ซึ่งเป็นแนวคิดเดียวกันกับ Stephen R. Covey ที่กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ในหนังสือ The 8th Habit: from Effectiveness to Greatness ซึ่ง Lickona และ Davidson ได้นำมากล่าวไว้ในรายงานวิจัยระดับชาติของประเทศสหรัฐอเมริกาเรื่อง Smart & Good High Schools (2005 : i) ว่า “True education is the integration of character and competence. This excellent manual will help our children succeed both personally and professionally.” ซึ่งมีความหมายเป็นภาษาไทยว่า “การศึกษาที่แท้จริง คือ การบูรณาการคุณลักษณะและความสามารถเข้าด้วยกัน วิธีการอันดีเยี่ยมนี้จะช่วยให้บุตรหลานของเราประสบความสำเร็จทั้งในด้านส่วนบุคคลและด้านวิชาชีพ”

การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับคุณลักษณะ (Character) ของบุคคลเทียบเท่ากับความสามารถด้านสติปัญญาเนื่องจากคุณลักษณะที่ดีของบุคคลย่อมส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงของประเทศในอนาคต นานาประเทศจึงได้มีการศึกษาคุณลักษณะที่สำคัญของเยาวชนเพื่อเป็นทิศทางในการพัฒนาเยาวชนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของปราชญ์ผู้ยิ่งใหญ่ในอดีตคือ Plato และ Aristotle ที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาและรัฐว่า “As is the state so is the school” (Coleman, 1965: 6) มีความหมายว่า รัฐเป็นอย่างไร โรงเรียนก็เป็นอย่างนั้น หรือ ในความหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้นก็คือ หากเราต้องการให้ประเทศเป็นอย่างไร ก็ต้องกำหนดไว้ในโรงเรียน ซึ่งเป็นแนวคิดเดียวกับ Kessler (2001: 159) ที่กล่าวว่า “ถ้าเรากำลังให้การศึกษาเพื่อพัฒนาคนในองค์กรรวม เพื่อความเป็นพลเมืองที่ดี และเพื่อให้มีภาวะผู้นำตามระบอบประชาธิปไตย การพัฒนาทางจิตวิญญาณของเขาอยู่ในโรงเรียน” จึงเห็นได้ว่าการศึกษามีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างเยาวชนให้เป็นคนดี สามารถสร้างและดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ

ในยุคปัจจุบันนักการศึกษาที่ยังคงให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมากดังจะเห็นได้จาก Carl Parsons (1999: 23) ได้กล่าวว่าการศึกษามีบทบาทในการพัฒนาเยาวชน 6 ประการคือ 1) บทบาทในการบังคับควบคุม เพื่อให้เยาวชนรุ่นใหม่อยู่ในกรอบ กฎเกณฑ์ของสังคม โดยใช้วิธีการที่แตกต่างกันไปตามความแตกต่างของวัย 2) บทบาทในการสร้างความเจริญ คือบทบาทในการสอนให้รู้จักความเจริญ ความมั่งคั่งของวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ ของสังคม เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งในวัฒนธรรมอันเป็นมรดกของสังคมทั้งด้านภาษา ศิลปะ และความ ดิฉาม 3) บทบาทในการสร้างเอกลักษณ์ประจำชาติ การศึกษาต้องพัฒนาให้เยาวชนเกิดความรู้สึกและมีประสบการณ์ร่วม เพื่อทำให้เกิดความรู้สึกผูกพัน ความรู้สึกเป็นเจ้าของ และถือเป็นพันธะหน้าที่ที่จะรับผิดชอบประเทศชาติ 4) บทบาทในการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เป็นบทบาทของการพัฒนาทักษะเพื่อการทำงานตามความต้องการของภาคเศรษฐกิจแต่ละขณะเดียวกันต้องให้ความสำคัญกับทักษะในการดำเนินชีวิต อันได้แก่ ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรมและด้านจิตใจ 5) บทบาทในการสร้างและคัดสรรคุณภาพของคน เพื่อตอบสนองต่อการเข้าสู่ตำแหน่งงานและสถานภาพทางสังคม และ 6) บทบาทในการคัดสรรความรู้ จัดระบบ และถ่ายทอดความรู้ของสังคม คือ บทบาทของการพิจารณาคัดสรรความรู้ของสังคมมาสร้างเป็นหลักสูตรเพื่ออบรมสั่งสอนเยาวชน ด้วยบทบาทที่สำคัญดังกล่าวจึงจำเป็นที่แต่ละโรงเรียน หรือ หน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลควรให้ความสำคัญในการกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาเพื่อให้ได้บุคคลที่มีคุณลักษณะตามที่สังคมต้องการ ซึ่งหากจะพิจารณาถึงสภาพสังคมไทยในปัจจุบันจะพบว่ามีปัญหาวิกฤติด้านคุณธรรมจริยธรรม ที่เกิดขึ้นกับเยาวชนเนื่องจากการปลูกฝังอบรมให้เป็นผู้มีสติ รู้จักไตร่ตรอง และยึดมั่นในความดีงามจนติดเป็นนิสัย หรือคุณลักษณะประจำตัวยังไม่หนักแน่นและเข้มแข็งพอดังจะเห็นได้จากรายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2550/2551 เรื่อง ปัญหาความเสมอภาคและคุณภาพของการศึกษาไทย จะพบว่าเด็กเยาวชนมีปัญหาพฤติกรรมเสี่ยง เสพเหล้าบุหรี่ ทำผิดเรื่องยาเสพติด ลักทรัพย์ ทำร้ายกันเพิ่มขึ้น (วิทยากร เชียงกูล, 2551: ๗) และจากการศึกษาสภาพสังคมไทยในปัจจุบันของสภาการศึกษา (2551: 7) พบว่า สังคมไทยยังขาดภูมิคุ้มกันจากการบริโภคผ่านสื่อและเทคโนโลยี มีการรับวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่หลากหลาย ผ่านการนำเสนอของสื่อต่าง ๆ ที่ยังไม่ได้ให้ความสำคัญในการนำเสนอเชิงสร้างสรรค์เท่าที่ควร ทำให้เกิดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเด็กและเยาวชน นอกจากนั้นผลการวิจัยเรื่องนโยบายและยุทธศาสตร์ทางการศึกษาแบบมุ่งอนาคตเพื่อเด็กและเยาวชนไทย พบว่า แนวโน้มสำคัญที่มีผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนใน 10 ปีข้างหน้า เช่น สื่อเทคโนโลยีที่ไม่เพียงแต่เปลี่ยน โฉมหน้าการเรียนรู้ออกจากห้องเรียนไปสู่โลกไร้พรมแดน ยังส่งผลกระทบต่อวิธีการบริโภคข่าวสารข้อมูลของเด็กยุคใหม่ ตลอดจนวิธีการสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่หันมาเน้นการสื่อสารบนโลกไซเบอร์ และการใช้ชีวิตอยู่บนพื้นที่

เสมือนมากยิ่งขึ้น (จุฬารักษ์ มาเสถียรวงศ์, 2549 : 229) และจากรายงานเด็กไทยกับ 10 สถานการณ์เด่นในรอบปี 2551 พบว่าเด็กใช้ชีวิตกับสื่อมากขึ้นเกือบจะครึ่งชีวิตในยามตื่นหรือ 6-7 ชั่วโมงต่อวันที่หมดไปกับสื่อต่าง ๆ ทั้งโทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ต และโทรทัศน์ (childwatchthai, 2551: online) อาจกล่าวได้ว่า การใช้ชีวิตอย่างอิสระของวัยรุ่นในโลกไซเบอร์ และในโลกแห่งการใช้สื่อเทคโนโลยีต่างๆ โดยขาดการอบรมชี้นำในทางที่ถูกต้องเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เยาวชนมีแนวโน้มในการกระทำผิดมากขึ้นดังจะเห็นได้จาก สถิติจำนวนคดีที่เด็กและเยาวชนถูกจับกุมส่งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนตั้งแต่ปี 2546 – 2551 ที่พบว่าสถิติเพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 57.05 โดยในปี 2546 มีจำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจำนวน 29,915 คน และในปี 2551 มีจำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเพิ่มมากขึ้นเป็น 46,981 คน ฐานความผิดที่กระทำมากที่สุด คือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและความผิดอื่น ๆ รองลงมาตามลำดับซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่ของการกระทำผิดเกิดจากการคบเพื่อน ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์และความนึกคณอง (กลุ่มงานข้อมูลและสารสนเทศ สำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชนกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2551) และหากจะพิจารณาถึงปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการกระทำผิดเหล่านี้จะพบว่าสาเหตุสำคัญประการหนึ่งคือ การที่เด็กและเยาวชนยังไม่มีฐานความคิดที่เข้มแข็งพอในการเลือกที่จะกระทำในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่กระทำในสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ด่าอีกนัยหนึ่งคือยังไม่มีคุณลักษณะที่ดีที่หนักแน่นเด่นชัดเพียงพอในการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ

สภาพดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า หากประเทศต้องจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพที่เป็นอยู่ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการอบรมกล่อมเกลาด้านจิตใจให้มีความเข้มแข็งด้านคุณธรรมจริยธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้เยาวชนที่จะเป็นกำลังอันสำคัญของประเทศในอนาคต ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับกรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 – 2559) ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551: 7-8) ที่ได้กล่าวถึง การจัดการศึกษาในอนาคตจะต้องส่งเสริมและพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิตทั้งในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัยอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนและสถานศึกษาทุกระดับจึงควรนำแนวคิดดังกล่าวมาปฏิบัติโดยการให้ความสำคัญกับการกำหนดคุณลักษณะที่ดีในตัวผู้เรียนและบริหารจัดการเพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีเหล่านั้นให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีในผู้เรียนนั้นจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ มีหลักการ ทันสมัย และมาจากการมีส่วนร่วมของผู้ส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งในเรื่องนี้ Damon (2002: 60) ได้กล่าวว่า

“...schools need to expect good character of all members. In other words, character needs to be a clear priority and expectation-schools must demand good character. The expectations should be clear, they should be high but attainable, and there should be support structures to give students and other school members a reasonable chance of meeting those expectations. These expectations can come from a variety of sources, but ideally they come from the entire school community. All stakeholder groups should at least have some representation in process of either generating or ratifying (if they come from another source) those expectations ”

สรุปเป็นภาษาไทยได้ว่า โรงเรียนจำเป็นต้องคาดหวังคุณลักษณะที่ดีในสมาชิกทุกคนของโรงเรียน หรือ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ โรงเรียนต้องจัดลำดับความสำคัญและกำหนดความคาดหวังในเรื่องคุณลักษณะที่ดีไว้ให้ชัดเจน ต้องเป็นเป้าหมายที่สูงแต่สามารถทำให้สำเร็จได้ และต้องมีโครงสร้างที่สนับสนุนให้ผู้เรียนและสมาชิกในโรงเรียนดำเนินงานเหล่านั้นให้บรรลุผลตามที่คาดหวังไว้ให้ได้ ซึ่งการกำหนดความคาดหวังนั้น ควรเป็นข้อมูลที่มาจากหลายแหล่งทั้งในชุมชนและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มควรมีตัวแทนในกระบวนการกำหนดหรือเห็นชอบ (หากท่านเหล่านั้นมาจากที่อื่น)ในความคาดหวังเหล่านั้น ซึ่ง Damon ได้มาจากการสรุปข้อมูลงานวิจัยซึ่งเป็นการยืนยันว่าคุณลักษณะของนักเรียนเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

การบริหารการศึกษาที่จะช่วยพัฒนาคุณลักษณะที่ดีให้ผู้เรียนนั้นอาจทำได้โดยการกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ของโรงเรียนเนื่องจากการกำหนดเป้าหมายในระดับสูงเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เกิดผลได้นั้นจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับบริบทขององค์กรซึ่งควรจะมาจากการศึกษาวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนจากคณะบุคคลหรือผู้ที่ศึกษาเจาะลึกในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งงานวิจัยเชิงเอกสารเกี่ยวกับสภาวะการศึกษาไทยในปี 2549 และปี 2550 ด้านการแก้ปัญหาและการปฏิรูปการศึกษาอย่างเป็นระบบของครุธรรม ในส่วนของ การพัฒนาการศึกษาที่เน้นคุณธรรมนำความรู้ ซึ่งยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการที่จะทำให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทย คือ การจัดตั้งคณะทำงานซึ่งมีองค์ประกอบของภาคส่วนต่าง ๆ มาเป็นเจ้าของเรื่องวางแผนเชิงกลยุทธ์และบริหารแผนให้สัมฤทธิ์ผล (วิทยากร เชียงกูล, 2551: 115) นอกจากนี้งานวิจัยของ National College for School Leadership: NCSL พบว่า การแสดงความคิดเห็น หรือการประชุมอย่างไม่เป็นทางการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ขององค์กรเป็นการรวมพลังที่ดีในการสร้างความสามารถด้านยุทธศาสตร์เพื่อถือปฏิบัติในโรงเรียน (Davies, 2006: 11) ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของนักวิชาการด้านบริหารที่สำคัญคือ Thompson and Strickland (2001: 4) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ยุทธศาสตร์ที่ดี และการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ที่ดีนั้นเป็นเครื่องหมายที่แสดงถึงความน่าเชื่อถือที่สุดของการบริหารที่ดี ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการกำหนดยุทธศาสตร์มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อทิศทางการ

บริหารงานขององค์กรให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีซึ่งย่อมรวมถึงการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของโรงเรียนด้วย

สำหรับการจัดการศึกษาของมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยซึ่งเป็นองค์กรทางศาสนาที่รัฐบาลให้การรับรอง มีโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) กระทรวงศึกษาธิการจำนวน 25 โรงทั่วประเทศ มีครูและบุคลากรรวมทั้งสิ้น 4,251 คน และมีจำนวนนักเรียน 54,815 คน ซึ่งเป็นสถิติเมื่อ 10 มิ.ย. 2008 (รายงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย, 2008:2) นับว่าเป็นองค์กรขนาดใหญ่ที่รับผิดชอบจัดการศึกษาให้กับเยาวชนของชาติเพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาลซึ่งนักเรียนที่จบการศึกษาจากโรงเรียนเหล่านี้ในแต่ละปีการศึกษานั้น ถือว่าเป็นสมาชิกย่อยส่วนหนึ่งของสังคมที่อาจส่งผลทั้งในด้านบวกและด้านลบต่อสังคมได้ และเนื่องจากโรงเรียนทั้งหมดในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยมีรากฐาน หรือปรัชญาในการจัดการศึกษาที่มุ่งปลูกฝังและพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมตามหลักคริสตศาสนา โดยมีวิสัยทัศน์ของสำนักงานพันธกิจการศึกษา คือ

“สำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย สนับสนุนและส่งเสริมผู้บริหาร บุคลากรของสถาบันการศึกษาและชุมชน ให้จัดการศึกษาตามมาตรฐานสากล บนรากฐานความเชื่อของคริสต์ศาสนา เพื่อพัฒนาเยาวชนด้านร่างกาย สติปัญญา จิตวิญญาณ ใฝ่หาสันติภาพ มีคุณธรรมจริยธรรม มีค่านิยมอันพึงประสงค์ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ดำเนินชีวิตในวิถีประชาธิปไตยและหลักชีวิตพอเพียง” (รายงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย, 2008:5)

วิสัยทัศน์ดังกล่าว คือ ภาพอนาคตที่แสดงถึงเจตนารมณ์ในการจัดการศึกษาที่ทุกโรงเรียนต้องนำไปสานต่อให้เกิดผลแต่ในทางปฏิบัติจะพบว่าวิสัยทัศน์ดังกล่าวยังไม่มีการศึกษาแนวทางหรือวิธี ดำเนินการที่ชัดเจนหรืออีกนัยหนึ่งคือยังไม่มียุทธศาสตร์เฉพาะด้านที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้ผู้เรียนเพื่อใช้เป็นเป้าหมายในการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมคุณธรรมนำปัญญา ประกอบกับสภาพปัญหาสังคมที่เพิ่มความรุนแรงอย่างรวดเร็วดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นและความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วด้านเทคโนโลยีการสื่อสารในปัจจุบันที่เอื้อต่อการกระทำที่ผิดกฎหมายหรือ ผิดต่อศีลธรรมอันดีของสังคม ผู้วิจัยเห็นว่าการบริหารในรูปแบบเดิมที่ไม่มีกำหนดคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนในปลายทางไว้อย่างชัดเจน รวมถึงไม่มีการกำหนดแนวทางหรือวิธีการที่จะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อให้ผู้เรียนได้มีคุณลักษณะที่ดีตามที่กำหนดไว้นั้น ไม่เอื้อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายและอาจไม่ทันต่อการแก้ไข หรือป้องกันปัญหาอันกำลังเกิดขึ้นกับเยาวชนในปัจจุบันและอนาคตได้

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาในเรื่องยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยและได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวโดยมีความมุ่งหวังว่าผลของการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีในนักเรียนสำหรับโรงเรียนที่อยู่ในการดูแลของสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ซึ่งจะมีส่วนในการพัฒนาเยาวชนไทยให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและเป็นกำลังที่สำคัญของประเทศชาติอย่างเหมาะสมในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อกำหนดคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
2. เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

คำถามเพื่อการวิจัย

1. คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยควรเป็นอย่างไร
2. โรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยมีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนเป็นอย่างไร
3. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยควรเป็นอย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยทั้งหมด จำนวน 25 โรงเรียน
2. การวิจัยครั้งนี้ใช้แนวคิดของNick Tate(2005) ในการกำหนดคุณลักษณะที่ดีและใช้แนวคิดของ Wheelen และ Hunger (2004) ในการกำหนดยุทธศาสตร์ (Strategy formulation) เป็นกรอบหลักในการวิจัย
3. ข้อมูลที่เก็บรวบรวมเพื่อใช้ในการวิเคราะห์เพื่อนำเสนอยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมในปีการศึกษา 2552 และภาคต้นของปีการศึกษา 2553

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

คุณลักษณะ หมายถึง ลักษณะประจำตัวของบุคคลที่แสดงให้เห็นถึงคุณค่าและความดีงามในตนเอง

คุณลักษณะที่ดี หมายถึง ลักษณะประจำตัวของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยที่แสดงให้เห็นถึงคุณค่าและความดีงามในตนเอง ด้านลักษณะเฉพาะตน (The self) ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relationships) ด้านสังคม (Society) และด้านสิ่งแวดล้อม (The environment)

คุณลักษณะที่ดีด้านลักษณะเฉพาะตน (The self) หมายถึงความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การกระทำและคำพูด มุ่งมั่นและยืนหยัดในการทำความดี มีความกระตือรือร้นและพัฒนาตนเองให้มีคุณค่าอยู่เสมอ มีสติรอบคอบ มีไหวพริบและมีเหตุผลในการตัดสินใจ มีความเชื่อมั่นและเห็นคุณค่าในตนเอง รู้จักประหยัคอดออม กล้าหาญ อดทน อดกลั้น เข้าใจในหลักความเป็นจริงของธรรมชาติและอยู่อย่างพอเพียง

คุณลักษณะที่ดีด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relationships) หมายถึงความเป็นผู้มีความซื่อสัตย์เที่ยงธรรมจริงใจและยึดมั่นในความจริง สุภาพอ่อนโยน เคารพในอาวุโสและให้เกียรติผู้อื่น มีความกตัญญูกตเวทิตะ มีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่นและรู้จักสามัคคี

คุณลักษณะที่ดีด้านสังคม (Society) หมายถึงความเป็นผู้มีความศรัทธาในองค์พระผู้เป็นเจ้าและนำพระวจนะธรรมของพระเจ้ามาใช้ในการดำเนินชีวิตและอยู่ร่วมกันในสังคม เคารพในกฎระเบียบของสังคมและวิถีประชาธิปไตย รับผิดชอบต่อส่วนรวม มีจิตสาธารณะ เสียสละ และเป็นผู้รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

คุณลักษณะที่ดีด้านสิ่งแวดล้อม (The environment) หมายถึงความเป็นผู้ที่เห็นคุณค่าของธรรมชาติ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสมดุล มีความมุ่งมั่นพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ หมายถึง แนวทาง วิธีการ หรือแบบแผนการกระทำที่ได้ผ่านการไตร่ตรองอย่างรอบคอบ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

การเสริมสร้าง หมายถึง การกระทำที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูน หรือ พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในนักเรียนเพื่อนำไปสู่การมีคุณลักษณะที่ดี

การพัฒนายุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน หมายถึง การสร้าง หรือ คิดค้นแนวทาง วิธีการ หรือแบบแผนของการกระทำที่ผ่านการไตร่ตรองอย่างรอบคอบเพื่อเพิ่มพูน หรือพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนไปสู่คุณลักษณะที่ดี

มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย หมายถึง องค์การทางคริสตศาสนานิกายโปรเตสแตนต์ที่ตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) รวบรวมคริสเตียนทั้งหลายในประเทศไทย ให้เป็นหนึ่งเดียวกัน 2) เพื่อให้มีความสัมพันธ์ช่วยเหลือและเกื้อกูลซึ่งกันและกันในการรับใช้พระเจ้า และสังคมตามน้ำ พระทัยของพระองค์ และสร้างเสริมพันธกิจให้เจริญเติบโตมั่นคงยิ่ง 3) เพื่อให้คริสตจักรมีสง่าราศี และเทิดทูนพระสิริของพระเจ้า และ 4) เพื่อรวบรวมทรัพย์สินทั้งปวงของสภาคริสตจักรในประเทศไทย ให้อยู่ภายใต้การดูแลของมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยหรือมูลนิธิที่สภาคริสตจักรในประเทศไทยมีมติให้ตั้งขึ้น

โรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย หมายถึง โรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

นักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนที่สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

พระคริสตธรรมคัมภีร์ หมายถึง พระธรรมปฐมกาลในพระคริสตธรรมภาคพันธสัญญาเดิมและคำสอนขององค์พระเยซูคริสต์ในพระธรรมมัทธิว พระธรรมลูกาและพระธรรมยอห์นในพระคริสตธรรมภาคพันธสัญญาใหม่

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบกำหนดคุณลักษณะที่ดี ผู้วิจัยศึกษาจากฐานแนวคิด 3 ฐานใหญ่ ๆ คือ

1. ฐานทางศาสนา ใช้กรอบแนวคิดจาก
 - 1.1 พระคริสตธรรมคัมภีร์
 - 1.2 หลักสูตรคริสเตียนศึกษา

2. **ฐานทางราชการไทย ใช้กรอบแนวคิดจาก**
 - 2.1 กระทรวงศึกษาธิการ
 - 2.2 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)
 - 2.3 แผนการศึกษาแห่งชาติ(พ.ศ. 2545 – 2559)
3. **ฐานทางวิชาการ ใช้กรอบแนวคิดจาก**
 - 3.1 งานวิจัยและแนวคิดจากเอกสารทางวิชาการในประเทศไทย
 - 3.2 งานวิจัย แนวคิดของนักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาในต่างประเทศ
 - 3.3 แนวคิดพื้นฐานในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในต่างประเทศ

จากการศึกษาแนวคิดคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนดังกล่าว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ สังเคราะห์เป็นคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย 4 ด้านตามแนวคิดของ Nick Tate (2005) เนื่องจากมีการแบ่งเป็น 4 ด้านคือ ด้านลักษณะส่วนตัว(The self) ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น(Relationships) ด้านสังคม(Society) และด้านสิ่งแวดล้อม(The environment) ซึ่งมีความสอดคล้องกับพระคริสตธรรมคัมภีร์และจริยธรรมคริสเตียนตามแนวคิดของซิลป์ชัย เชาวน์เจริญรัตน์ (2004; 46-55, 66 และ 75) ที่แบ่งข้อพระคัมภีร์เพื่อการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมของคริสเตียนเป็นด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม โดยในแต่ละด้านมีประเด็นย่อยและข้อพระคัมภีร์ที่สอดคล้องกับประเด็นย่อยในแต่ละด้านของ Nick Tate นอกจากนั้นแนวคิดของ Nick Tate ในด้านที่ 4 คือ ด้านสิ่งแวดล้อมยังเป็นด้านที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสำนักงานพันธกิจการศึกษาที่มีระบุไว้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อให้นักเรียน มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และยังสอดคล้องกับภาวะการณ์ในโลกปัจจุบันที่มีปัญหาวิกฤติด้านสิ่งแวดล้อมและภัยธรรมชาติอีกด้วย สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีที่ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีทั้งภายในและต่างประเทศ

ในส่วนของการกำหนดยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ขั้นตอนที่ 1 การตรวจสอบสภาพแวดล้อม(Environmental scanning) และขั้นตอนที่ 2 การกำหนดยุทธศาสตร์(Stratgy formulation) ของ Wheelen และ Hunger(2004) ที่ใช้ TOWS Matrix เป็นพื้นฐานในการกำหนดยุทธศาสตร์ เนื่องจากมีแนวคิดในการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ในส่วนของการตรวจสอบสภาพแวดล้อมและการกำหนดยุทธศาสตร์ (Stratgy Formulation) ที่ชัดเจนสอดคล้องกับการดำเนินงานภายใต้โครงสร้างการบริหารของ

มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยที่มีการดำเนินงานโดยยึดปรัชญาและนโยบายด้านการศึกษาของสภาคริสตจักรในประเทศไทยเป็นหลักแล้วจึงมีการกำหนดยุทธศาสตร์ในแต่ละด้านให้สอดคล้องกับนโยบายนั้น ในการตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายนอกนั้นผู้วิจัยใช้ประเด็นหัวข้อในการศึกษาคือ PESTLE(rapidbi,2009: online) ซึ่งย่อมาจากอักษรแรกของคำต่อไปนี้ คือ Political หมายถึงด้านการเมือง Economyหมายถึงด้านเศรษฐกิจ Social หมายถึงด้านสังคม Technology หมายถึง ด้านเทคโนโลยี Legalหมายถึง ด้านกฎหมายและ Environment หมายถึงด้านสิ่งแวดล้อม สำหรับการตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายในนั้นผู้วิจัยใช้ประเด็นหัวข้อในการศึกษาคือ 2S4M ซึ่งย่อมาจากอักษรแรกของคำต่อไปนี้ คือ Structureหมายถึงโครงสร้างการในการบริหารงาน Service หมายถึงด้านการบริหารงานหรือ ผลผลิตขององค์กร Man หมายถึง ด้านบุคลากร Money หมายถึงด้านการเงินและงบประมาณ Materialหมายถึงด้านวัสดุอุปกรณ์และ Management หมายถึงด้านการบริหารจัดการ(ศูนย์ปฏิบัติการปรับปรุงระบบงบประมาณ,2545: 32)

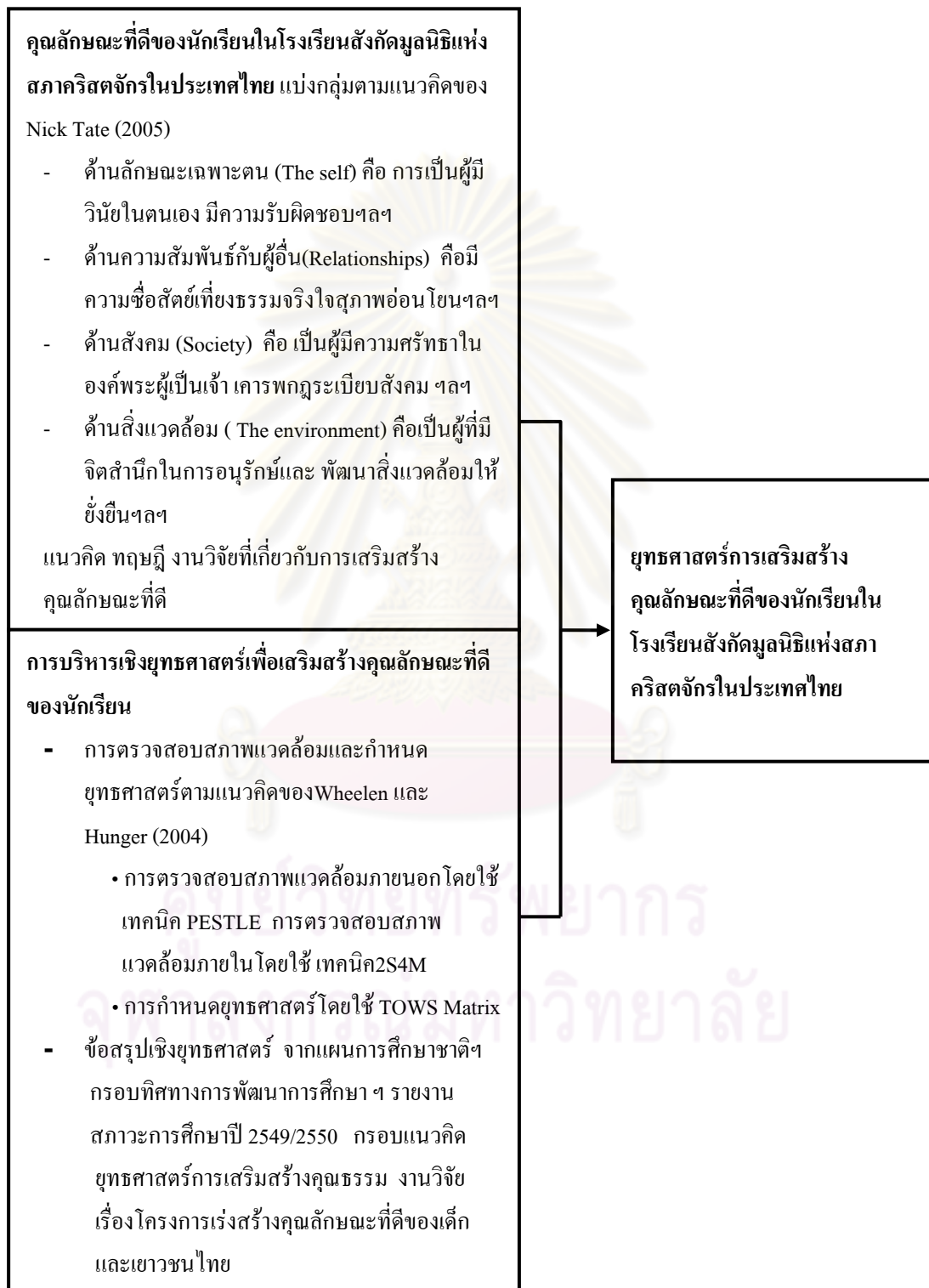
ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีๆนั้นผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากเอกสารดังนี้

1. แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 – 2559)
2. กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2545 – 2559)
3. รายงานสภาวะการศึกษาปี 2549/2550
4. กรอบแนวคิดยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณธรรมในระบบการศึกษาไทย
5. งานวิจัยเรื่องโครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย

ผลจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่ได้กล่าวมาทั้งหมด ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ข้อตกลงเบื้องต้นในการวิจัย

คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยในงานวิจัยนี้เป็นคุณลักษณะที่ได้มาจากกระบวนการสังเคราะห์เอกสารตามแนวทางของผู้วิจัยเพื่อให้สอดคล้องกับเอกลักษณ์ของโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย และครอบคลุมมิติคุณธรรมทั้ง 4 ด้านของ Nick Tate (2005:6-7) ซึ่งเป็นที่ยอมรับว่าเป็นคุณธรรมหลักที่บุคคลพึงมีและเป็นคุณลักษณะโดดเด่นเฉพาะสำหรับนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ประโยชน์เชิงวิชาการ ได้องค์ความรู้ใหม่คือ
 - 1.1 มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยได้แนวทางในพัฒนานโยบายด้านพันธกิจการศึกษา
 - 1.2 สำนักงานพันธกิจการศึกษาได้ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
 - 1.3 ผู้บริหารโรงเรียนได้ความรู้พื้นฐานในการกำหนดและการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
 - 1.4 ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยได้ความรู้เฉพาะในเรื่องการกำหนดและการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนบนพื้นฐานพระคริสตธรรมคัมภีร์
 - 1.5 ผู้บริหารโรงเรียนได้ความรู้พื้นฐานในการกำหนดยุทธศาสตร์ในการบริหารการศึกษา
 - 1.6 ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยความรู้เฉพาะในการกำหนดยุทธศาสตร์ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนภายใต้วิสัยทัศน์ของสำนักงานพันธกิจการศึกษาและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน
2. ประโยชน์อื่น ๆ
 - 2.1 ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิฯและโรงเรียนทั่วไปได้คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาด้านคุณลักษณะของนักเรียน
 - 2.2 ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิฯและโรงเรียนทั่วไปได้ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเพื่อใช้ในการบริหารจัดการที่นำไปสู่การพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) มีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ ประชากรคือ โรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยจำนวนทั้งหมด 25 โรงเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการศึกษาในโรงเรียนจำนวน 14 โรงเรียน เลือกโรงเรียนโดยกำหนดจากขนาดของโรงเรียนในทุกภาคทั่วประเทศ ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณผู้วิจัยเก็บจากโรงเรียนทั้งหมด 25 โรงเรียน มีวิธีดำเนินการวิจัย 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยการศึกษา วิเคราะห์ และ สังเคราะห์ หลักการ แนวคิด ทฤษฎี นโยบายสำคัญที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน รวมถึงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ การกำหนดยุทธศาสตร์ และแนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเพื่อนำมาประมวลสาระทั้งหมด กำหนดเป็นกรอบแนวคิดเบื้องต้นในการวิจัยและกรอบแนวคิดในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนใน โรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอก ภายในองค์กร สภาพการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนและแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาใน 4 ขั้นตอนย่อย คือ การประชุมสนทนากลุ่มย่อย (Focus group) เพื่อกำหนดคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน การศึกษาสภาพจริง การสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี และการวิเคราะห์ SWOT เพื่อจัดทำ TOWS Matrix

ขั้นตอนที่ 3 พัฒนายุทธศาสตร์โดยใช้ผลการวิเคราะห์ SWOT และ TOWS Matrix เป็นแนวทาง ผู้วิจัยดำเนินการโดยการจัดประชุมสนทนากลุ่มย่อย (Focus group) 2 กลุ่มคือ กลุ่มผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผนยุทธศาสตร์ ด้านการบริหารการศึกษา ด้านคริสตจริยธรรม ด้านทักษะชีวิตเยาวชน และด้านจิตวิทยาเด็ก หลังจากนั้นผู้วิจัยวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประมวลสรุปข้อมูลจัดทำเป็นร่างยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนใน โรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญไปปฏิบัติจำนวน 17 ท่าน

ขั้นตอนที่ 5 นำเสนอรายงานการวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยฉบับสมบูรณ์

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์สาระสำคัญของหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในขอบข่ายของหัวข้อวิจัยดังกล่าวโดยแบ่งเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดี

1. ความหมายของคุณลักษณะ และคุณลักษณะที่ดี
2. ความสำคัญของการมีคุณลักษณะที่ดี
3. คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตามแนวคิดของหน่วยงานทางการศึกษา หลักสูตรคริสเตียนศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนในประเทศ
4. คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตามแนวคิดของหน่วยงานด้านการศึกษาและโรงเรียนในต่างประเทศ
5. คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนจากคำสอนของพระเยซูคริสต์ในพระคริสตธรรมคัมภีร์

ตอนที่ 2 การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

1. แนวคิดทฤษฎีหลักเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี
2. แนวคิดในการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีขององค์กรและสถานศึกษาทั่วไป
3. แนวคิดในการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
4. แนวคิดในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีโดยสถาบันครอบครัว
5. แนวคิดภาวะผู้นำที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์

1. แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับยุทธศาสตร์
 - 1.1 ความหมายของยุทธศาสตร์ ธรรมชาติและลักษณะของยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพ
 - 1.2 ความสำคัญของยุทธศาสตร์
 - 1.3 องค์ประกอบและกระบวนการเชิงยุทธศาสตร์

2. แนวคิดการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์โดยวิธี SWOTและการกำหนดยุทธศาสตร์จากTOWS Matrix
3. แนวคิดยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตามแผนการศึกษาแห่งชาติ แนวคิดของนักวิชาการ งานวิจัยและ การวิเคราะห์สังเคราะห์แนวคิดยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

สาระสำคัญของแต่ละตอนผู้วิจัยได้ประมวลสรุปและสังเคราะห์เพื่อนำเสนอด้วยรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดี

สาระสำคัญในตอนนี้นำประกอบด้วย

1. ความหมายของคุณลักษณะ และคุณลักษณะที่ดี
2. ความสำคัญของการมีคุณลักษณะที่ดี
3. คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตามแนวคิดของหน่วยงานทางการศึกษา
หลักคริสเตียนศึกษาและงานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในประเทศ
4. คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตามแนวคิดของหน่วยงานด้านการศึกษาและโรงเรียน
ในต่างประเทศ
5. คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนจากคำสอนของพระเยซูคริสต์ในพระคริสตธรรมคัมภีร์

1. ความหมายคุณลักษณะและคุณลักษณะที่ดี

จากการศึกษาความหมายของคำว่า คุณลักษณะจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546: 252 -253 และ 1001) พบความหมายใน 2 ลักษณะ คือ

1. ความหมายในรูปของคำสมาสที่เกิดจากการรวมความหมายของคำสองคำ คือ คำว่า “คุณ” หมายถึง ความดีที่ประจำอยู่ในสิ่งนั้น ๆ หรือความเกื้อกูล และ คำว่า “ลักษณะ” หมายถึง คุณสมบัติเฉพาะตัว เมื่อนำคำทั้งสองมารวมกันจะได้

ความหมายว่า สภาพความดีที่มีอยู่ประจำในตัวบุคคล

2. ความหมายโดยตรงจากคำว่า “คุณลักษณะ” หมายถึง เครื่องหมายหรือสิ่งที่ชี้ให้เห็นความดีหรือลักษณะประจำ

หากพิจารณาความหมายของคุณลักษณะในมุมมองที่แสดงถึงความดีหรือลักษณะที่เป็นคุณประโยชน์ตามที่ได้กล่าวมา จะพบว่ามิใช่ให้นิยามในมุมมองดังกล่าวอีกหลายท่าน เช่น

วิทย์ เทียงบุญธรรม (2541: 200) กล่าวว่า คุณลักษณะ หมายถึง สิ่งที่เป็นลักษณะประจำ หรือสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงความดีในสันดาน ในขณะที่ สมพร เจริญพงศ์ (2544: 119) กล่าวว่า คุณลักษณะ หมายถึง ความดีหรือ ปบงอกถึงลักษณะ และในทำนองเดียวกัน กรกัญญา ราชพลสิทธิ์ (2549: 13) กล่าวว่า คุณลักษณะ หมายถึง สิ่งที่ชี้ให้เห็นความดี หรือ พฤติกรรมที่ปรากฏให้เห็น หรือ ลักษณะประจำของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นการแสดงออกที่สามารถสังเกตและเห็นได้

เมื่อศึกษาเพิ่มเติมจะพบว่าคุณลักษณะมีความหมายที่ต่างออกไป โดยไม่ได้เป็นคำนิยามที่เกี่ยวข้องกับความดีงาม แต่จะกล่าวถึงความหมายของคุณลักษณะในความหมายที่เป็นกลาง เช่น สุมณ อมรวิวัฒน์ (2546: 18) ได้อธิบายความหมายของคุณลักษณะในความหมายเดียวกับคำว่าคุณลักษณะ โดยแยกอธิบายเป็น 2 แง่มุมคือ “คุณ” หมายถึง รูปลักษณะ สุขภาพ บุคลิกภาพ ความสามารถ และ “ลักษณะ” หมายถึง กิจลักษณะ พฤติกรรม ทักษะ วิชิต และรายงานการวิจัย โครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทยฉบับสมบูรณ์ (2550: 11) กล่าวว่า “คุณลักษณะ” หมายถึง สภาพหรือสิ่งที่มีอยู่ประจำในบุคคลที่แสดงความแตกต่างระหว่างบุคคล

คุณลักษณะตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Character” ตามความหมายที่ ดำเนิน การเด่น และเสถียรพงษ์ วรรณปก (2006: 100) ราชบัณฑิตได้กำหนดไว้ในพจนานุกรมไทย อังกฤษฉบับปรับปรุงใหม่ให้ทันโลกว่าคุณลักษณะ ใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษว่า “Character” และจากการศึกษาค้นคว้า ความหมายของคำว่า Character พบว่ามี 2 กลุ่มเช่นเดียวกัน คือ กลุ่มที่ให้ความหมายแสดงถึงความดีหรือลักษณะที่เป็นคุณได้แก่

BBC English Dictionary (1993 : 117) ให้ความหมายคำว่า “Character” หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลประกอบด้วยคุณค่าทั้งหมดที่เขามีซึ่งทำให้เขาแตกต่างจากคนอื่น ในขณะที่ Oxford English Reference Dictionary (1995: 245) ให้คำจำกัดคำว่า “Character” หมายถึง คุณค่ารวม หรือ ลักษณะเฉพาะ เช่น ด้านจิตใจ และศีลธรรมที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล ส่วน A Dictionary of English Collocations with Thai Translations (2543: 103) กล่าวว่า “Character” หมายถึง นิสัย ลักษณะ ชื่อเสียง หรือคนที่มีเอกลักษณ์ความมีศีลธรรมอย่างแรงกล้า และ Micheal Novak (cited in Lickona, 1991: 50) ให้ความหมายคำว่าคุณลักษณะหมายถึง การผสมผสานของคุณธรรมความดีงามทั้งหลายที่สอดคล้องกันโดยประเพณีทางศาสนาเรื่องราวในวรรณคดี นักปราชญ์ และบุคคลที่มีสามัญสำนึก ลึกลงไปถึงประวัติศาสตร์

ส่วนกลุ่มที่มีคำนิยามไม่เกี่ยวกับความดีงามคือ Webster’s New World Students’ Dictionary (1996: 141) ให้คำจำกัดความ “Character” หมายถึง ทุกสิ่งที่ทำให้บุคคลหรือสิ่งนั้นแตกต่างไปจากคนอื่นหรือสิ่งอื่น ส่วน The Basic Newbury House Dictionary of American English (1998: 61) กล่าวว่า “Character” หมายถึง ความดีหรือความเลวโดยทั่วไปของพฤติกรรมบุคคล

และ Hiraclitus (cited in Lickona, 1991: 49) กล่าวว่า คุณลักษณะ หมายถึง พลังความเชื่อที่มีผลต่อเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในชีวิตของบุคคล

จากความหมายของคำว่าคุณลักษณะที่ได้กล่าวไปทั้งความหมายในภาษาไทยและภาษาอังกฤษจะเห็นว่า คุณลักษณะ (Character) มีความหมายที่เกี่ยวกับลักษณะเฉพาะที่มีอยู่ประจำในตัวบุคคล ที่สามารถสังเกตหรือเห็นได้ ซึ่งส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับความดีหรือคุณค่า ทางจิตใจ จึงสามารถสรุปได้ว่า คุณลักษณะ หมายถึง ลักษณะประจำตัวของบุคคลที่แสดงให้เห็นถึงคุณค่าและความดีงามในตัวของเขา

ส่วนคุณลักษณะที่ดีนั้น มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่าคุณลักษณะมาก เพราะหากจะเลือกความหมายของคุณลักษณะในกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับความดีงาม จะเห็นว่าหมายถึงคุณลักษณะที่ดีงามในตัวบุคคล แต่เนื่องจากคำนิยามดังกล่าวมี 2 กลุ่ม คือ อีกกลุ่มหนึ่งที่กล่าวถึงคุณลักษณะในความหมายที่เป็นกลาง ในงานวิจัยนี้จึงเลือกใช้คำว่าคุณลักษณะที่ดี เพื่อบ่งชี้ถึงคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมความดีงามในบุคคลให้เป็นที่เข้าใจตรงกัน

คุณลักษณะที่ดีสามารถอธิบายได้ในกรอบมุมมองที่ชัดเจนอีกด้านหนึ่ง เช่น คุณลักษณะที่ดีตามรายงานการวิจัยโครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทยที่ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม) สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (2549: 12-13) ได้อธิบายไว้ พบว่า คุณลักษณะที่ดีของคนไทยที่พึงประสงค์ ซึ่งกำหนดในมาตรฐานการศึกษาชาติ คือ คุณธรรมและจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก โดยคนไทยต้องมีการดำเนินชีวิตโดยกายสุจริต วาจสุจริต และมโนสุจริต

คุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนตามแนวคิดของ Lickona (1991: 56) สรุปได้ว่าคุณลักษณะที่ดีมีส่วนที่สัมพันธ์กันสามส่วน คือ ความรู้เชิงจริยธรรม ความรู้สึกเชิงจริยธรรม และพฤติกรรมเชิงจริยธรรม หรืออาจกล่าวในรายละเอียดคือ คุณลักษณะที่ดีประกอบด้วย การรู้จักความดี และกระทำความดี ความเคยชินของจิต ที่มีต่อการกระทำของความดี และความเคยชินของการกระทำ ทั้งสามสิ่งจำเป็นในการนำการดำเนินชีวิตเชิงจริยธรรมที่ต้องการให้เด็กสามารถตัดสินใจได้ว่าความถูกต้องคืออะไร เอาใจใส่อย่างลึกซึ้งจริงจังเกี่ยวกับสิ่งที่ถูกต้อง และกระทำในสิ่งที่เขาเชื่อว่าถูกต้อง ไม่ว่าจะเผชิญกับความกดดันจากภายนอก และความเย้ายวนที่เกิดจากภายใน

จากการศึกษาเอกสารเพิ่มเติมพบว่า คุณลักษณะที่ดีสามารถแบ่งเป็นมิติต่าง ๆ ได้หลายมิติ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแนวคิดพื้นฐานของผู้ที่ศึกษาเช่น สักดิ์ชัย นิรัญทวี (2548: 95-97) ทำการศึกษาวิจัยเอกสารเรื่อง การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี ได้ข้อสรุปว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเยาวชนไทยควรมี 3 มิติ คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความคิดเห็น/ทัศนคติ และด้านการปฏิบัติตน รายละเอียดของแต่ละด้านมีดังนี้

1. ด้านความรู้ความเข้าใจ ได้แก่ 1) มีความรู้ความเข้าใจหลักและระเบียบการปกครองประเทศในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น 2) มีความเข้าใจในเรื่องสิทธิ หน้าที่ของตนเองและผู้อื่น 3) มีความรู้ความเข้าใจในความเกี่ยวโยงกันของสถานภาพของผู้คนกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมในเชิงซ้อน 4) มีความรู้ความเข้าใจการเมืองการปกครองในมิติสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชน และการเมืองภาคประชาชนเข้าใจเรื่องของสิทธิชุมชน ทูตทางสังคมอันหลากหลาย 5) มีความรู้ความคิดเท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทั้งในระดับประเทศและระดับโลกที่อาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเทศไทย 6) มีความรู้ ความสามารถในการเทคโนโลยีสมัยใหม่ วิถีชีวิตอย่างใหม่ตามควรแก่วิชาชีพของตน

2. ด้านความคิดเห็น/ทัศนคติ ได้แก่ 1) มีทัศนคติที่ดีต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองอันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม 2) มีทัศนคติที่ดีต่อการอยู่ร่วมกันอย่างเอื้ออาทร 3) เป็นผู้มีความคิดเห็นต่อเหตุการณ์บ้านเมือง 4) เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย วิถีชีวิตและค่านิยมอย่างไทย 5) เห็นคุณค่าและผดุงความเป็นชาติร่วมกับผู้อื่น 6) มีความคิดเห็นที่ทันสมัย

3. ด้านการปฏิบัติตน ได้แก่ 1) ปฏิบัติตนให้ถูกต้องสอดคล้องกับกฎหมาย กฎศีลธรรม และกฎกติกาของชุมชนท้องถิ่นประเทศชาติ 2) ปฏิบัติตนตามหลักสิทธิหน้าที่ของพลเมือง 3) ปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น 4) มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นเรื่องของการจรโลงความถูกต้อง ความเป็นระเบียบ ความดีงามของสังคม

ดร. เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ และคณะวิจัย (2547) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทยในอนาคต เพื่อนำมากำหนดกรอบและแนวทางของการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมและตรงกับความเป็นจริงของสังคมในอนาคตอย่างแท้จริง สรุปได้ว่าคุณลักษณะของคนไทยในอนาคตพึงมี 5 มิติ คือมิติทางด้านร่างกาย มิติด้านจิตใจ มิติด้านความรู้ มิติด้านทักษะความสามารถ และมิติด้านลักษณะชีวิต โดยมีแนวคิด ดังนี้

1) มิติด้านร่างกาย คือ เป็นผู้ที่มีความสุขกายสมบุรณ์ แข็งแรง มีพัฒนาการในด้านร่างกายและสติปัญญาอย่างสมบุรณ์ตามเกณฑ์แต่ละช่วงวัย

2) มิติด้านจิตใจ คือ เป็นผู้ที่รู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น เข้าใจสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัวได้เป็นอย่างดี

3) มิติด้านความรู้ คือ เป็นผู้ที่สามารถรู้ลึกในแก่นสาระของวิชา สามารถรู้รอบตัวในเชิงสหวิทยาการ และเป็นผู้ที่สามารถรู้ได้ไกล โดยสามารถคาดการณ์เกี่ยวกับอนาคตที่จะมาถึงได้

4) มิติด้านทักษะความสามารถ คือ เป็นผู้ที่มีทักษะในด้านการคิด ทักษะในการสื่อสาร ทักษะภาษาต่างประเทศ รวมทั้งทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะทางสังคม ทักษะการอาชีพ ทักษะทางสุนทรียะ ทักษะการจัดการที่ดี

5) มิติด้านลักษณะชีวิต คือ เป็นผู้ที่มึลักษณะชีวิตแห่งความขยัน อดทน ทุ่มเททำงานหนัก มีระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์ มีวิสัยทัศน์ทำทุกอย่างอย่างดีเลิศ มีจิตสำนึกประชาธิปไตย เห็นคุณค่าในเอกลักษณ์ความเป็นไทย มีจิตสำนึกต่อผู้อื่นและส่วนรวม รวมถึงการประหยัดคอดออม

สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดลได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทย(2552) พบว่าคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมของประชาชนชาวไทยทั้งในปัจจุบันและอนาคตมี 10 ประการคือ

- 1) ความเมตตากรุณาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Kindness)
- 2) ความกตัญญูกตเวที(Gratitude)
- 3) ความซื่อสัตย์ซื่อตรง(Integrity)
- 4) ความเสียสละ(Sacrifice)
- 5) ความมีวินัย (Discipline)
- 6) ความอดทนอดกลั้น(Patience)
- 7) ความรับผิดชอบ(Responsibility)
- 8) ความขยันหมั่นเพียร(Perseverance)
- 9) ความมีสติ(Mindfulness)
- 10) ความพอเพียง(Sufficiency)

คุณลักษณะที่ดี กับ คุณธรรมและค่านิยม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ได้กล่าวไปเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการให้เกิดขึ้นในตัวของคุณบุคคลเพราะเป็นคุณลักษณะที่ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตน ผู้คนรอบข้างและชุมชน จึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นคุณลักษณะที่ดีที่เป็นที่พึงปรารถนาของคนในสังคม ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวมีความเชื่อมโยงกับคุณธรรมมากดังที่ นงลักษณ์ วิรัชชัย บุษพา เมฆศรีทองคำ และธีรวัฒน์ ฆะราช (2551 หน้า 9) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า คุณธรรม ว่าหมายถึง คุณลักษณะ สภาวะ หรือสภาพของคุณงามความดีที่เป็นไปในทางถูกต้อง ดีงาม ทำให้เกิดความชื่นชมยินดี มีจิตใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความสุข ความยินดี ในเวลาเดียวกัน คุณเดือน พันธมนาวิน (2551:4) ก็ได้กล่าวถึง การศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หรือ คุณลักษณะที่ดีในอดีตกับคุณธรรมและค่านิยมไว้ว่า

“ การศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในประเทศไทย มีการกระทำมานานแล้ว เช่น กระทรวงศึกษาธิการ ในอดีตได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนอนุบาล 9 ด้าน ประถม 25 ด้าน และมัธยม 30 ด้าน เช่น จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีวินัย กตัญญูกตเวที ประหยัดคอดออม เป็นต้น และในปัจจุบันยังมีนักศึกษาศาสตร์ให้ความสนใจศึกษา

เกี่ยวกับเรื่องนี้ด้วย ซึ่งลักษณะเหล่านี้เป็นสิ่งที่ตั้งมานักเรียนควรปฏิบัติ จึงเป็นคุณธรรม รวมทั้งลักษณะเหล่านี้เป็นสิ่งที่สำคัญกว่าคุณลักษณะด้านอื่น ๆ ดังนั้นจึงเป็นค่านิยมด้วยในตัว ”

จะเห็นว่านอกจากคุณลักษณะที่ดีจะเชื่อมโยงกับคุณธรรมแล้ว คำว่าค่านิยม (Value) ก็มีความหมายที่ใกล้เคียงกับคุณธรรม เนื่องจากเป็นคำที่มีความหมายที่เกี่ยวกับความดีงามและ สิ่งที่น่าปรารถนา ซึ่ง ประภาศรี สีหอำไพ (2550:39) ได้กล่าวไว้ว่า หลักคุณธรรมสามารถจำกัดความเหมือนคำว่า ค่านิยม (Values) เข้มทิศที่เป็นตัวชี้บอกคุณค่า คือ ความเชื่อ ความเห็น เจตคติ ความสนใจ หรือการปฏิบัติที่บุคคลทำอย่างแยกตัวเป็นอิสระออกมาให้ผู้อื่นได้รู้ว่ากำลังดำเนินการวางรูปแบบของค่านิยมขึ้นมา ค่านิยมเป็นผลผลิตของประสบการณ์ส่วนตัวด้วยอย่างหนึ่ง นอกจากนั้น จูเดียน พันธุมนาวิน (2551:5) ได้กล่าวถึงความหมายของค่านิยมไว้หลายความหมาย ซึ่งมีความหมายที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยชิ้นนี้ 2 ประเด็น คือ ค่านิยม หมายถึง การรวมกลุ่มของความเชื่อ ความคิดและความรู้สึกต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อบุคคลในการเลือก การประเมิน (คนอื่น สถานการณ์) ความคิดเห็น ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมของบุคคล และอีกความหมายหนึ่งคือ ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่น่าปรารถนา มีลักษณะที่ตั้งงาม ถูกต้อง ใกล้เคียงกับคุณธรรมและจริยธรรม

คุณลักษณะที่ดีที่ได้กล่าวไปจะเห็นว่าเน้นหนักไปในด้านคุณค่าทางจิตใจและความดีความงาม ซึ่งสอดคล้องกับจุดเน้นของงานวิจัยชิ้นนี้ที่ต้องการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีด้านจิตใจ และการแสดงออกถึงคุณค่าความดีงามในตัวเอง การศึกษาครั้งนี้จึงสอดคล้องกับ การจัดกลุ่มวัตถุประสงค์ของการศึกษา (Taxonomy of Educational Objective) ของ Bloom (1956: 95) ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) เนื่องจากเป็นจุดประสงค์ที่เกี่ยวกับความรู้สึก อารมณ์และทัศนคติ ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม และนำไปสู่คุณลักษณะของผู้เรียนในที่สุด วัตถุประสงค์ดังกล่าวมีลำดับชั้นในการพัฒนาหรือการเสริมสร้างไปสู่คุณลักษณะที่ดีในตนเองจนติดเป็นนิสัย ซึ่งหากจะพิจารณาในมุมมองของศาสนาคริสต์จะเห็นว่าสอดคล้องกับแนวคิดของ Fisher (มานาประจำวัน, 2009: 19 พฤศจิกายน) ที่ได้กล่าวถึงผลของพระวิญญาณอันได้แก่ ความรัก ความปลาบปลื้มใจ สันติสุข ความอดกลั้นใจ ความปราณี ความดี ความสัตย์ซื่อ ความสุภาพอ่อนน้อม การรู้จักบังคับตน ซึ่งเขาได้อธิบายว่า “ผลแต่ละอย่างคือพระลักษณะของพระคริสต์ ที่ทรงสำแดงคุณลักษณะเหล่านี้ให้เห็น และพระองค์ทรงประสงค์ที่จะให้ผลเหล่านี้บังเกิดขึ้นในหัวใจของเรา ในสิ่งที่เราพูด วิธีที่เราคิด และวิธีที่เราตอบสนองต่อชีวิต ” (ยน. 15: 1-4) จึงอาจกล่าวได้ว่าผลของพระวิญญาณในทัศนะของ Fisher คือคุณลักษณะที่ดีที่องค์พระเยซูคริสต์ได้แสดงออกและพระองค์ประสงค์ให้สานุศิษย์ได้แสดงออกทางการกระทำ คำพูด ความคิดเป็นเหมือนคุณลักษณะที่ดีในตนเองด้วยเช่นกัน นอกจากนั้น ยังมีพระธรรมอยู่หลายฉบับที่เป็นคำสอนขององค์พระเยซูคริสต์ที่กล่าวถึงคุณลักษณะที่ดีด้านจิตใจอย่างหลากหลายและหากจะจัดเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ จะพบว่ามีการกล่าวถึง ความสัมพันธ์

กับพระเจ้า คุณลักษณะที่ดีในตนเองและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคม เช่นพระธรรมมัทธิว พระธรรมลูกา พระธรรมยอห์น และพระธรรมที่กล่าวถึงการดูแลรักษาสิ่งที่พระเจ้าทรงสร้างในพระธรรมปฐมกาล และหากจะพิจารณาคุณลักษณะที่ดีตามจริยธรรมคริสเตียนหรือ Christian Ethics (สตีลป์ซัย เชาว์เจริญรัตน์, 2004; 46-55, 66 และ 75) จะพบว่า มีข้อพระคัมภีร์ที่เกี่ยวกับความบริสุทธิ์และความดี การรักตนเอง การรักผู้อื่นกับการป้องกันตัวเอง ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับบุตร หน้าที่ต่อสังคมและรัฐบาล

จากการศึกษาแนวคิดการแบ่งกลุ่มคุณลักษณะที่ดี หรือการแบ่งกลุ่มคุณธรรมหรือ ค่านิยมของคนในสังคมพบว่า มีนักวิชาการที่ได้กล่าวถึงการแบ่งมิติคุณธรรมอยู่หลายท่านแต่แนวคิดที่สอดคล้องกับคริสตจริยธรรม หรือคำสอนในพระคริสตธรรมคัมภีร์ที่ได้กล่าวไป คือ แนวคิดของ Nick Tate (2005: 6-7) ที่มีการแบ่งมิติคุณธรรม หรือ คุณลักษณะที่ดีของคนเป็น 4 มิติ คือ ลักษณะเฉพาะตน (The self) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relationships) สังคม (Society) และสิ่งแวดล้อม (The environment) โดยแต่ละมิติมีรายละเอียดคือ

1) ด้านคุณลักษณะเฉพาะตน (The self) คือ การสะท้อนให้เห็นถึงความคิด ความเข้าใจ การเห็นคุณค่า และความรับผิดชอบต่อตนเองเช่น

- การพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับบุคลิกภาพ จุดแข็ง และจุดอ่อนในตัวของเรา
- การพัฒนาการนับถือตนเองโดยเฉพาะวินัยในตนเอง
- ชัดเจนในเป้าหมายของชีวิตและตัดสินใจบนพื้นฐานความคิดเกี่ยวกับชีวิตที่ควรจะเป็น
- การใช้ความสามารถพิเศษ สิทธิ และโอกาสอย่างรับผิดชอบ
- ความรับผิดชอบอย่างเต็มความสามารถในการดำเนินชีวิต

2) ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relationships) คือ การให้คุณค่าในความสัมพันธ์เหมือนเป็นพื้นฐานในการพัฒนาตนเองและผู้อื่นไปสู่ชุมชนได้ เช่น

- ยกย่องบุคคลอื่น
- เอาใจใส่ผู้อื่นและปฏิบัติต่อเขาด้วยดี
- แสดงให้ผู้อื่นเห็นว่าเรามีคุณค่า
- ซื่อสัตย์ ไว้วางใจ และได้รับความเชื่อมั่น
- ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- ให้ความเคารพในความเป็นส่วนตัวและสมบัติของผู้อื่น
- แก้ปัญหาความขัดแย้งอย่างสันติ

3) ด้านสังคม (Social) คือการให้คุณค่าความสำคัญในความจริง เสรีภาพ ความยุติธรรม สิทธิมนุษยชนและกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ส่งเสริมความดีงาม เช่น

- มีความเข้าใจและมีความรับผิดชอบในฐานะประชาชนคนหนึ่ง
- ปฏิเสธที่จะสนับสนุนหรือการกระทำใด ๆ ที่เป็นอันตรายต่อบุคคลหรือสังคม
- ตระหนักว่าความรักและความผูกพัน เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเยาวชนในการปลูกฝังให้มีความรัก ความมั่นคงทางจิตใจ ซึ่งมีในครอบครัวที่มีลักษณะแตกต่างกัน
- ช่วยให้คนทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการทางกฎหมายและกฎหมาย
- ให้ความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎหมายและกระตุ้นให้ผู้อื่นปฏิบัติเช่นเดียวกัน
- ให้ความสำคัญแก่ศาสนาและความหลากหลายทางวัฒนธรรม
- ส่งเสริมโอกาสให้แก่คนทั้งหลาย
- ส่งเสริมคนที่ไม่สามารถพึ่งตนเองให้ดำรงรักษาศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ไว้ได้
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกระบวนการประชาธิปไตยของคนทุกฝ่ายในชุมชนสังคม
- ลำดับความสำคัญโดยให้ความสำคัญจริง ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์ และเจตนาที่ดีเป็นความสำคัญลำดับต้นทั้งในส่วนรวมและชีวิตส่วนตัว

4) ด้านสิ่งแวดล้อม (The environment) คือ การให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมทั้งตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น

- มีความรับผิดชอบที่จะธำรงรักษาความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมเพื่อคนรุ่นต่อไป
- เข้าใจบทบาทของมนุษย์ที่เป็นเพียงส่วนหนึ่งของธรรมชาติ
- เข้าใจในความรับผิดชอบต่อเราที่มีต่อสิ่งมีชีวิตอื่น
- มั่นใจว่าการพัฒนาดำเนินไปโดยความยุติธรรมไม่เบียดเบียนสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ
- รักษาความสมดุล และความหลากหลายของธรรมชาติให้นานเท่าที่จะเป็นไปได้
- รักษาพื้นที่ของความงดงามและน่าสนใจไว้สำหรับคนรุ่นหลัง
- ปรับปรุงถิ่นฐานทางธรรมชาติที่เคยถูกทำลายลงโดยน้ำมือมนุษย์

จึงอาจสรุปได้ว่าคุณลักษณะที่ดีที่สอดคล้องกับงานวิจัยนี้ หมายถึง ลักษณะประจำตัวของบุคคลที่แสดงให้เห็นถึงคุณค่าและความดีงามในตัวเองด้านลักษณะเฉพาะตน ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สอดคล้องตามแนวคิดของNick Tate ที่ได้กล่าวไป และในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดีดังกล่าวจะต้องครอบคลุมแนวคิดในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดีงามทั้งหลายซึ่งรายงานวิจัย เรื่อง โครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทยฉบับสมบูรณ์ (2550 :12) ได้ระบุไว้ว่า

“ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทยมีขอบข่ายครอบคลุมแนวคิด ที่เกี่ยวกับการพัฒนาความคิด ความเชื่อ ความรู้สึก และพฤติกรรมตามกรอบของค่านิยม จารีต ประเพณี คุณธรรม ศีลธรรมตามหลักศาสนา มาตรฐาน กฎเกณฑ์และข้อบังคับต่าง ๆ ในสังคม ตลอดจนสภาพในอุดมคติที่ควรจะเป็นทั้งในระดับบุคคลคือในเด็กและเยาวชน ตลอดจนในระดับ สังคมและประเทศต่อไป ”

2. ความสำคัญของการมีคุณลักษณะที่ดี

คุณลักษณะที่ดีมีความสำคัญในการพัฒนาเยาวชนของประเทศให้เติบโตใหญ่เป็นคนที่ดีมี คุณภาพของสังคมเนื่องจากคนที่มีคุณลักษณะที่ดีนั้นเป็นผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมให้เป็นผู้ที่มีความ ซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ ฟังตนเองได้ มีความจงรักภักดี และเป็นบุคคลแห่งความเที่ยงธรรม (Phi Delta Kappa, Cited in De Roche and Williams, 1998: 16) ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับแนวคิด ของ Ron Kurtus (school-for-champions,2009: online) ที่กล่าวว่า

“คุณลักษณะเป็นคำที่รวมลักษณะทั้งหมดของบุคคล หากใครที่พูดว่าท่านมีคุณลักษณะ นั้นหมายถึงว่าท่านเป็นผู้ที่มีเกียรติ ซื่อสัตย์ เที่ยงธรรม กล้าหาญ เชื่อถือได้และมีความ รับผิดชอบ”

คุณลักษณะดังกล่าวทั้งหมดนั้น Ron Kurtus เห็นว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่ชีวิตการทำงาน โดยเฉพะอย่างยิ่งการทำงานเป็นทีม นักเรียนที่มีคุณลักษณะที่ดี มีความสำคัญต่อ สัมพันธภาพระหว่าง ครู อาจารย์ เพื่อนนักเรียน และคุณค่าในตัวเอง ทั้งนี้เพราะผู้คนไม่ชอบที่จะ ติดต่อกับคนที่พูดปด ชอบลักขโมย หรือขี้เกียจเพราะแม้แต่คนที่ใกล้ชิดที่สุดก็อาจจะถอยห่างไป เพราะพฤติกรรมเหล่านี้

นอกจากความสำคัญตามแนวคิดสากลที่ได้กล่าวไปแล้ว ในส่วนของประเทศไทยนั้น ได้มี ผู้ให้ความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรมต่อสังคมและประเทศชาติไว้คือ สมพร เทพสิทธิ (2551: 18) สรุปได้ว่า คุณธรรมจริยธรรมช่วยพัฒนาสังคมให้มีความสงบเรียบร้อย ช่วยพัฒนา ประเทศชาติให้มีความเจริญมั่นคง ช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม ช่วยพัฒนาการศึกษาให้มีความ สมบูรณ์และบรรลุเป้าหมาย ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ช่วย ส่งเสริมความปรองดองและความสามัคคีระหว่างคนในชาติ ช่วยพัฒนาบ้านเมืองให้เป็น ประชาธิปไตยอย่างแท้จริงและช่วยส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์ นอกจากนี้แนวคิดดังกล่าวแล้วยังมีการกำหนดไว้ในกฎหมายและนโยบายสำคัญเพื่อส่งเสริมให้ สถานศึกษานำไปปฏิบัติในการเสริมสร้างคุณลักษณะดังกล่าว เช่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

มาตรา 79 รัฐต้องให้ความอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความสมานฉันท์ระหว่างศาสนิกชนของทุกศาสนา รวมทั้งการสนับสนุนการนำหลักธรรมของศาสนามาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2)พ.ศ. 2545

มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา

มาตรา 24 (4) การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วน สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

นอกจากนั้นแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) ยังได้กำหนดเป็นแนวนโยบายเพื่อดำเนินการในการปลูกฝัง และเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระบบวิถีชีวิตที่ดีงาม โดยมีเป้าหมายในข้อที่ 1 คือ

“มีการบูรณาการด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมทั้งในเนื้อหา กระบวนการ และกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน” (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559: 50)

และในช่วงที่มีการปฏิรูปการศึกษารอบ 2 กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้ทุกสถานศึกษาเปลี่ยนมาใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551:11) โดยได้ระบุไว้อย่างชัดเจนในวิสัยทัศน์ของหลักสูตรว่า

“หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ”

นอกจากนี้ นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึงนโยบาย 3D ในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษารอบ 2 ซึ่ง D ตัวที่ 2 คือ คำว่า Decency หมายถึง การรู้ผิดชอบชั่วดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ซึ่งจะต้องไม่มุ่งเน้นเพียงแค่สอนให้รู้ดีชั่วคืออะไร แต่จะต้องสอนให้เด็กมีความรู้สึกรู้ผิดชอบชั่วดีอยู่ในวิถีชีวิต และวิถีปฏิบัติของทุกคนด้วย (รตจนา เถาว์พันธ์, 2552: 9-10)

จากแนวคิดและแนวนโยบายของหน่วยงานด้านการศึกษาของประเทศที่ได้กำหนดให้มีการพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมเพื่อนำไปสู่การมีคุณลักษณะที่ดีนั้น เป็นสิ่งที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดการ ศึกษาต้องให้ความสำคัญและนำแนวนโยบายดังกล่าวไปบริหารให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมในผู้เรียนอย่างมีคุณภาพทั้งในการจัดการศึกษาของภาครัฐและเอกชน

3. คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตามแนวคิดของหน่วยงานด้านการศึกษา หลักคริสเตียนศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในประเทศ

คุณลักษณะที่ดี มีขอบข่ายที่กว้างตามทัศนะของผู้ที่รับผิดชอบหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะกำหนด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบท ความต้องการและจุดเน้นของแต่ละองค์กร จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีดังกล่าว เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ มีข้อค้นพบดังนี้

3.1 เจตนารมณ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559)

เจตนารมณ์ ของแผนการศึกษาแห่งชาติมุ่ง (1) พัฒนาชีวิตให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และ (2) พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็ง และมีคุณภาพใน 3 ด้าน คือ เป็นสังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมสามัคคีและเอื้ออาทรต่อกัน

ชีวิตที่ดี เก่ง และมีความสุข เป็นวิสัยทัศน์ของการศึกษาไทย คนดี คือคนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งด้านจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น มีวินัย ประหยัด มีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล มีเหตุผล รู้หน้าที่ ซื่อสัตย์ พากเพียร ขยัน ใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดชีวิต รักประเทศ รักชาติ มีจิตใจเป็นประชาธิปไตยเคารพความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น มีความเสียสละ รักษาสิ่งแวดล้อม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติสุข

คนเก่ง คือ คนที่มีสมรรถภาพสูงในการดำเนินชีวิต โดยมีความสามารถด้านใดด้านหนึ่งหรือรอบด้าน หรือความสามารถพิเศษเฉพาะทาง เช่น ทักษะและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ความสามารถทางด้านคณิตศาสตร์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถด้านภาษา

ศิลปะ ดนตรี กีฬา มีภาวะผู้นำ รู้จักตนเอง ควบคุมตนเองได้ เป็นต้น เป็นคนทันสมัย มีทันเหตุการณ์ ทันโลก ทันเทคโนโลยี สามารถใช้สติและปัญญาในการเผชิญและพิชิตปัญหา พัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ และทำประโยชน์ให้เกิดแก่ตน สังคม และประเทศชาติได้ (แผนการศึกษาชาติ)

คนมีความสุข คือ คนที่มีสุขภาพดีทั้งกายและจิต เป็นคนร่าเริงแจ่มใส ร่างกายแข็งแรง จิตใจเข้มแข็ง มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรักต่อทุกสรรพสิ่ง มีอิสรภาพปลอดพ้นจากตกเป็นทาสของอบายมุข ได้ทำในสิ่งที่ตนสนใจตามความต้องการ สามารถเรียนรู้ตามความจริง บรรลุความดีความงาม มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และสามารถดำรงชีวิตอย่างพอเพียงร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข(แผนการศึกษาแห่งชาติ(พ.ศ.2545-2559) 2548: 5-6)

3.2 คุณลักษณะที่ดีตามคุณธรรม 8 ประการของกระทรวงศึกษาธิการ (anurak,2008: online) ได้กำหนด 8 คุณธรรมพื้นฐานขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้กับสถานศึกษาได้นำไปประยุกต์ใช้ เพื่อให้แก่นักเรียนนักศึกษา ได้นำไปประพฤติปฏิบัติประกอบด้วย ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สะอาด สุภาพ สามัคคี และ มีน้ำใจ

3.3 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้ 1)รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2)ซื่อสัตย์สุจริต 3)มีวินัย 4)ใฝ่เรียนรู้ 4)อยู่อย่างพอเพียง 5)มุ่งมั่นในการทำงาน 6)รักความเป็นไทย 7)มีจิตสาธารณะ (กระทรวงศึกษาธิการ,2551: 11)

3.4 มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2 (พ.ศ.2549-2553)ด้านผู้เรียน (2549: 20-21)

เกณฑ์การพิจารณาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาพื้นฐาน : ประถมและมัธยมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนด้านคุณธรรม คือ

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
ตัวบ่งชี้

- 1.1 ผู้เรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบ
- 1.2 ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต
- 1.3 ผู้เรียนมีความกตัญญูกตเวทิต
- 1.4 ผู้เรียนมีความเมตตากรุณา โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และไม่เห็นแก่ตัว
- 1.5 ผู้เรียนมีความประหยัด และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
- 1.6 ผู้เรียนปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี

ตัวบ่งชี้

- 2.1 ผู้เรียน ไม่เสพหรือแสวงหาผลประโยชน์จากสิ่งเสพติด และสิ่งมอมเมา หลีกเลียงสถานะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย และอุบัติเหตุ รวมทั้งปัญหาทางเพศ
- 2.2 ผู้เรียนมีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมและให้เกียรติผู้อื่น
- 2.3 ผู้เรียนร่าเริงแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ครู และผู้อื่น

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์

ตัวบ่งชี้

- 4.1 ผู้เรียนมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดไตร่ตรอง

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้

- 6.1 ผู้เรียนใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สนุกกับการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีอาชีพสุจริต

ตัวบ่งชี้

- 7.1 ผู้เรียนสามารถวางแผน ทำงานตามลำดับขั้นตอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 7.2 ผู้เรียนรักการทำงาน สามารถปรับตัวและทำงานเป็นทีมได้

3.5 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทยที่สอดคล้องกับภาพของประเทศไทยในด้านลักษณะชีวิต

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทยที่ด้านลักษณะชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546: 93 -107) ซึ่งเป็นด้านที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่อยู่ภายใน เช่น ปรัชญา ความคิด ทัศนคติและอุปนิสัยและสิ่งที่แสดงออกภายนอกเป็นพฤติกรรมสรุปได้ดังนี้

1) ขยัน อดทน และทุ่มเททำงานหนัก จากสภาพการแข่งขันที่ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ทั้งในระดับโลก และในระดับชีวิตประจำวัน เช่น ในด้านการงานส่งผลทำให้สถานประกอบการและหน่วยงานต่าง ๆ จำเป็นต้องเพิ่มผลิตภาพการทำงานมากขึ้น เพื่อความอยู่รอด ลักษณะของคนที่จะเป็นที่ต้องการของหน่วยงานในสภาพอนาคต คือ คนที่มีความอดทน ทำงานหนัก เหมือนดังในประเทศที่พัฒนาแล้วหลายประเทศที่ประชาชนมีลักษณะของการทำงานหนัก จนส่งผลให้หน่วยงานและรวมถึงภาพรวมในระดับประเทศมีความเจริญก้าวหน้าอย่างมาก

2) มีระเบียบวินัย คนที่มีระเบียบวินัยจะเป็นคนที่สามารถควบคุมตนเองให้ดำเนินการตามระบบระเบียบหรือตามกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้ได้ โดยอาจแสดงออกมาในด้านความมีระเบียบวินัยในชีวิต ความสะอาดเรียบร้อย หรือการตรงต่อเวลา ฯลฯ ความมีระเบียบวินัยจึงเป็นลักษณะชีวิตที่สำคัญอันจะนำเรา ก้าวไปสู่เป้าหมายที่เราตั้งใจไว้ให้สำเร็จได้เป็นอย่างดี และเป็นการจัดระเบียบทางสังคม ให้เราสามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3) ความซื่อสัตย์ คนที่ซื่อสัตย์เป็นคนที่มีความตั้งใจตรงและยึดมั่นในหลักการความถูกต้องตามคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม เช่น การแสดงออกมารูปของการรักษาคำพูด การรักษาสัญญา ไม่โกหก การมีความยุติธรรมในการดำเนินการเรื่องต่าง ๆ การไม่เล่นพรรคเล่นพวก การมีความกล้าหาญ ในการทำความดีหรือทำในสิ่งที่ถูกต้อง การไม่รักษาหน้าแต่กล้าที่จะยอมรับความผิด การไม่โยนความผิดให้ผู้อื่น การไม่เอาเปรียบผู้อื่นเพียงเพื่อเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน รวมทั้งรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดี เป็นต้น

4) มีวิสัยทัศน์ คนที่มีวิสัยทัศน์จะเป็นคนที่รู้จักมองการณ์ไกลและกำหนดเป้าหมายในอนาคต โดยมีความปรารถนา ความใฝ่ฝัน ความตั้งใจและการพยายามลงมือดำเนินการต่าง ๆ เพื่อที่จะไปถึงเป้าหมายที่ต้องการด้วยความเชื่อมั่นจะทำให้

5) ทำสิ่งต่าง ๆ อย่างดีเลิศ คนที่มีลักษณะนิสัยทำสิ่งต่าง ๆ อย่างดีเลิศจะมีความกระตือรือร้น พากเพียรพยายามในการทำทุกสิ่งให้ดีที่สุดเสมอตลอดเวลา ด้วยความเอาใจจริงเอาใจ มีการอุทิศตัวลงแรงให้กับสิ่งที่ทำมีความละเอียดรอบคอบ รับผิดชอบเต็มที่อย่างไม่ปล่อยปละละเลย

6) รักการเรียนรู้ตลอดชีวิต คนที่รักการเรียนรู้ตลอดชีวิตจะมีความปรารถนาจะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ พาตัวเองเข้าไปเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอและต่อเนื่องไปตลอดชีวิต เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารที่สามารถเชื่อมโยงถึงกันได้ทั่วโลก ในเวลาอันรวดเร็วและไร้ขอบเขต ส่งผลให้ความรู้เดิมจะล้าสมัยลงและใช้ไม่ได้ผลอย่างเต็มที่กับโลกที่เปลี่ยนแปลง

7) มีจิตสำนึกประชาธิปไตย คนไทยในอนาคตควรได้รับการปลูกฝังให้ยอมรับในสิทธิเสรีภาพและโอกาสในการดำรงชีวิตอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน การรับรู้ในสิทธิของตนเองและผู้อื่น การมีความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมือง

8) เห็นคุณค่าในเอกลักษณ์ความเป็นไทย หมายถึง ความภาคภูมิใจในความเป็นไทยและเกิดความตระหนักว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทย มีความเข้าใจและเห็นคุณค่าเอกลักษณ์ที่ดีของไทย เช่น ภูมิปัญญาพื้นบ้านไทย วัฒนธรรมที่ดีของไทยทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม

9) มีจิตสำนึกเพื่อผู้อื่นและส่วนรวม การมีจิตสำนึกเพื่อผู้อื่นและส่วนรวม หมายถึง การแสดง ออกถึงการไม่ยึดเอาประโยชน์ของตนเองเป็นที่ตั้ง ไม่ใช่เพียงแก่ตนเองอยู่รอดเท่านั้น แต่เป็นผู้ที่มีน้ำใจชอบช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอเต็มใจและยินดีที่จะเสียสละสิทธิ์ของตนออกไปถ้าสิ่งนั้น ส่งผลให้ภาพรวมออกมาดีขึ้น

10) ประหยัด อดออมเป็นเรื่องของการเห็นคุณค่า การใช้เวลา ความอดทน และ จิตสำนึกชอบในการตัดสินใจใช้ทรัพย์สินและทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ทั้งสิ่งที่เป็นของตนเองและของ ส่วนรวมโดยเริ่มต้นจากการเห็นคุณค่าของความประหยัด เรียนรู้ที่จะพึงพอใจในสิ่งที่มีอยู่

3.6 คุณธรรมจริยธรรมเด่นจากงานวิจัย เรื่อง รายงานการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำรายงานการประเมินการ จัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าคุณธรรมจริยธรรม ที่เด่น ๆ ที่ประเมินได้เรียงตามระดับความถี่ของการนำมาเป็นคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของ โรงเรียนมีดังนี้

ในระดับประถมศึกษา คุณธรรมจริยธรรมที่ปรากฏในโรงเรียน ได้แก่ เรื่องการประหยัดและ ออม ความมีระเบียบวินัย การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความซื่อสัตย์สุจริต ใฝ่รู้ใฝ่ เรียน การเสียสละและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การรักษาประเพณี นิยมไทย ความเป็นไทย และมีมารยาทแบบ ไทย ความรับผิดชอบ รักความสะอาด กล้าแสดงออก ความขยันหมั่นเพียร การมีสัมมาคารวะ เป็นต้น

ระดับมัธยมศึกษา คุณธรรมจริยธรรมที่ปรากฏในโรงเรียน ได้แก่ เรื่องความมีระเบียบวินัย รองลงไป คือ ความรับผิดชอบ การมีสัมมาคารวะ ความซื่อสัตย์ การปฏิบัติตนตามหลักและคำ สอนทางศาสนา เสียสละ มีมารยาทดี กตัญญูกตเวที ความขยันหมั่นเพียร การประหยัดและออม การปฏิบัติตนตามมารยาทไทย เป็นต้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550: 243)

3.7 คุณธรรมระดับบุคคลจากรายงานการวิจัย โครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็ก และเยาวชนไทย

คุณลักษณะที่ดีด้านคุณธรรมในงานวิจัย เรื่อง โครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของ เด็กและเยาวชนไทย (2550: 12-13) กล่าวว่าคุณธรรมระดับบุคคลเพื่อความสำเร็จในการดำเนินชีวิต มี 3 ด้าน คือ

ด้านคุณลักษณะด้านคุณธรรม ด้านสังคม และด้านการเรียนรู้โดยในที่นี้จะขอ กล่าวถึงเฉพาะคุณลักษณะด้านคุณธรรม คือ คุณลักษณะที่เป็นสภาพความดีงามในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย 4 ชุด ได้แก่

1. คุณธรรมที่เป็นปัจจัยแรงผลักดัน หมายถึง สภาพความดีงามที่ช่วยเร่งรัดให้กระทำการใด ๆ ให้บรรลุจุดหมายที่ตั้งไว้ เช่น ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน ความสามารถพึ่งตนเอง และความมีวินัย

2. คุณธรรมที่เป็นปัจจัยหล่อเลี้ยง หมายถึง สภาพความดีงามที่ช่วยเร่งรัดให้กระทำการใด ๆ ให้บรรลุจุดหมายที่ตั้งไว้อย่างต่อเนื่อง เช่น ฉันทะความรับผิดชอบ ความสำนึกในหน้าที่ และความกตัญญู

3. คุณธรรมที่เป็นปัจจัยเหนี่ยวรั้ง หมายถึง สภาพความดีงามที่ช่วยยึดระวังหรือดักเตือนให้กระทำการใด ๆ ให้บรรลุจุดหมายที่ตั้งไว้ เช่น ความมีสติและรอบคอบ และความตั้งใจให้ดี

4. คุณธรรมที่เป็นปัจจัยสนับสนุน หมายถึง สภาพความดีงามที่ช่วยส่งเสริมให้กระทำการใด ๆ ให้บรรลุจุดหมายที่ตั้งไว้ เช่น ความเมตตา ความปรารถนาดีต่อกัน ความเอื้อเฟื้อต่อกัน ความไม่เห็นแก่ตัว ความไม่เอาเปรียบผู้อื่น ความอะลุ่มอล่วยถ้อยทีถ้อยอาศัย

3.8 คุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนตามหลักสูตรคริสเตียนศึกษา สำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

คุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนตามเกณฑ์การประเมินตอนที่ 3 ของหลักสูตรคริสเตียนศึกษา ปีการศึกษา 2544 (สำนักงานพันธกิจการศึกษา, 2544: 25- 33)มีดังนี้

1) ความเป็นผู้มีเหตุผล การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล การคิด วิचारณ์และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล 2) ความประหยัด 3) การรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น การทำงานร่วม การให้ความร่วมมือกับกลุ่ม ควรร่วมมือการทำงานร่วมกับผู้อื่น 4) ความโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ 5) การปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น การยอมรับความเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ 6) ความละเอียดถี่ถ้วน ความประณีตและความเป็นระเบียบเรียบร้อย 7) ความเป็นผู้รู้จักยั้งคิด ความเป็นผู้มีสติรู้ยับยั้งชั่งใจ 8) ความระมัดระวัง ความระมัดระวังรอบคอบ 9) ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ความสะอาดและเกรงกลัวต่อการทำชั่ว 10) ความรู้จักเข้าใจและเห็นใจผู้อื่น เป็นมิตรต่อผู้อื่น 11) ความรับผิดชอบ 12) ความไม่เห็นแก่ตัว ไม่โลภ ไม่ขโมย 13) ความเมตตากรุณา รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น 14) ความเสียสละ 15) ความอดทน 16) เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม 17) ความสามัคคี 18) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 20) วินัยในตนเอง มีระเบียบวินัย 21) ความซื่อสัตย์สุจริต 22) ทักษะในกระบวนการวิทยาศาสตร์ 23) มีสติจะไม่พูดปด 24) ความกล้าหาญและเชื่อมั่นในตนเอง 25) ความเป็นผู้นำ 26) ควรจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ 27) มารยาท ความสุภาพ อ่อนน้อม มารยาทในการติดต่อ 28) ความมีน้ำใจกว้างขวางยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น 29) ความยุติธรรม 30) ความขยันหมั่นเพียร 31) ความรอบรู้และทันต่อเหตุการณ์ ความมีเหตุผลทันต่อเหตุการณ์ 32) ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง 33) ความรักถิ่นที่อยู่ 34) รู้จักตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเอง 35) ความสนใจใฝ่รู้และสร้างสรรค์

36) ความมีน้ำใจ 37) ความมีวินัย 38) ความภาคภูมิใจและความสำนึกในความเป็นไทย 39) ความภูมิใจ และสำนึกในความเป็นไทย

คุณลักษณะที่ดีและคุณธรรมที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะที่ดีตามที่ได้กล่าวมาทั้งหมดมาจากหน่วยงานทางการศึกษาที่กล่าวถึงคุณลักษณะสำหรับนักเรียนที่เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้มีการสรุปคุณลักษณะดังกล่าวโดยใช้แนวคิดของ Nick Tate เป็นแนวทางและจัดทำเป็นตารางวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่การสังเคราะห์ซึ่งได้นำเสนอไว้ในบทที่ 4

4. คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตามแนวคิดของหน่วยงานด้านการศึกษาและโรงเรียนในต่างประเทศ

เพื่อให้คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนมีความทันสมัยและเป็นสากลมากขึ้น ในการวิจัยครั้งนี้จึงได้ศึกษาแนวคิดของนักวิชาการในต่างประเทศ หน่วยที่เกี่ยวกับการศึกษา และโรงเรียนต่าง ๆ ที่กล่าวถึงคุณธรรม หรือ คุณลักษณะที่ดีที่สอดคล้องกับคุณลักษณะที่ดีในประเทศไทย เป็นไปได้ในบริบทของประเทศไทยและสอดคล้องกับพระคริสตธรรมคัมภีร์ ทั้งนี้เพื่อนำแนวคิดเหล่านั้นมาวิเคราะห์ร่วมกับคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนภายในประเทศ รายละเอียดของแนวคิดมีดังต่อไปนี้

4.1 คุณธรรมที่เหมาะสมกับแต่ละวัยในทัศนะของ Estaban

คุณธรรม เป็นลักษณะที่สามารถพัฒนาได้ตามพัฒนาการของแต่ละวัย เนื่องจากเยาวชนในแต่ละวัยมีเงื่อนไข มีปัจจัยของชีวิตแตกต่างกัน ดังแนวคิดของเอสเตบาล(Estaban,1990) อ้างถึงในสำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550: 27-32)ซึ่งได้อธิบายไว้ดังนี้

อายุ 4 – 6 ปี	มีความจริงใจ (Sincerity) ซื่อสัตย์ ยึดมั่น สัจจะ(forthrightness)
ไม่เห็นแก่ตัว (Generosity)
อายุ 6 – 8 ปี	มีความอดุสาหะ (Industry) การทำงานหนักและขยันหมั่นเพียร
มีความรับผิดชอบ (รับผิดชอบต่อความคิด คำพูด และการกระทำ)
มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (มีจิตใจดี เอื้ออาทรความทุกข์ของผู้อื่น)
อายุ 9 – 12 ปี	เชื่อฟังผู้ใหญ่ (Obedience to elders) (ชื่นชมในความเป็นผู้รู้และ
การมีประสบการณ์ของคนอื่น) มีความกล้า (Fortitude) หรือความ
เข้มแข็งทางจริยธรรม
อายุ 12 – 18 ปี	การอดทน อดกลั้น หรือการควบคุมอารมณ์ของตนเอง (Temperance)
มีความจงรักภักดี (Loyalty) ความไว้วางใจความสามารถพึงได้ มีความ
อ่อนน้อมถ่อมตน (Humility)

4.2 คุณลักษณะที่เข้มแข็ง 8 ประการตามทัศนะของ Lickona และ Davidson

Lickona และ Davidson (2005: 23) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เข้มแข็ง 8 ประการที่จะนำเยาวชนไปสู่การทำงานที่เกิดผล การเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมและการเติมชีวิตให้สมบูรณ์ ซึ่งแต่ละข้อมีรายละเอียด ดังนี้

1. การเรียนรู้ตลอดชีวิตและการเป็นนักคิดเชิงวิพากษ์ คือ คุณลักษณะที่เกี่ยวกับความสนใจใฝ่รู้ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์วิพากษ์ สามารถคิดทางเลือกได้หลากหลาย ฯลฯ
2. ความขยันและความสามารถในการปฏิบัติ คือ การเป็นคนที่มีมุ่งมั่นในสิ่งที่ดีเลิศ ทুমเท มีการวางแผนเป้าหมายด้วยตนเองและประเมินความก้าวหน้าได้ สามารถฟันฝ่าอุปสรรคความยากลำบากได้ ฯลฯ
3. ความสามารถทางสังคม และมีทักษะทางอารมณ์ คือ การมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดเชิงบวก สุภาพ สามารถสื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ฯลฯ
4. เป็นนักคิดที่มีศีลธรรม คือ ความสามารถในการเข้าใจและตัดสินใจอย่างมีคุณธรรม มีเหตุผลทางจริยธรรมและมีวิจารณญาณที่ดี มีจิตสำนึกในการทำสิ่งที่ดีงาม ถูกต้อง ฯลฯ
5. เป็นบุคคลที่มีความเคารพยำเกรงต่อผู้อื่น มีความรับผิดชอบและมีความมุ่งมั่นปฏิบัติตนในทางศีลธรรมอย่างสม่ำเสมอ คือ เป็นคนที่เคารพในความถูกต้อง และความมีศักดิ์ศรีของทุกคน มีสำนึกอย่างแรงกล้าในการทำในสิ่งที่ถูกต้องและมีความรับผิดชอบต่อผลกระทบ พัฒนาและฝึกฝนที่จะเป็นผู้นำที่มีคุณธรรม ฯลฯ
6. เป็นผู้ที่มีวินัยในตนเองและมีวิถีชีวิตที่ดี หรือ มีความสามารถในการควบคุมตนเองท่ามกลางสถานการณ์ต่าง ๆ มีสุขภาพกาย จิตที่ดี ฯลฯ
7. การช่วยเหลือชุมชนและการเป็นพลเมืองที่ดีในระบอบประชาธิปไตย คือ เป็นผู้ที่มีบทบาทในการช่วยเหลือครอบครัว ชั้นเรียน โรงเรียน และชุมชน การตระหนักในความสำคัญของการอยู่ร่วมกัน มีสำนึกรับผิดชอบต่อมวลมนุษยชาติ สิ่งแวดล้อมเพื่อความยั่งยืนของชีวิต
8. มีสิ่งยึดเหนี่ยวด้านจิตใจที่นำไปสู่จุดมุ่งหมายด้านคุณธรรมในระดับสูง คือ เป็นผู้แสวงหาชีวิตที่เปี่ยมไปด้วยศีลธรรมจรรยา มีการกำหนดเป้าหมายและวิถีชีวิตของตนเอง แสวงหาความสุขแท้และมีสัมพันธภาพที่ดี มีคุณค่าต่อผู้อื่น ฯลฯ

จะเห็นว่าคุณลักษณะที่เข้มแข็ง 8 ประการมีประเด็นที่ครอบคลุมวิถีชีวิตของผู้คนในโลกปัจจุบัน ซึ่งมีบางส่วนคล้ายคลึงกับแนวคิดของ Estaban ซึ่งได้กล่าวไว้ในอดีตที่ผ่านมาหลายปี อย่างไรก็ตาม การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดีเป็นสิ่งที่ปัจจุบันทั่วโลก

หันมาให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะหากนักเรียนมีคุณลักษณะที่ดีแล้วจะนำไปสู่การพัฒนาคุณลักษณะด้านอื่นเพื่อเติมเต็มชีวิตให้สมบูรณ์ได้ง่ายขึ้น

4.3 คุณลักษณะที่ดีตามแนวคิดของ Character Training Institute

สถาบันฝึกอบรมด้านคุณลักษณะของประเทศสหรัฐอเมริกา(characterfirst,2009: online) ได้เสนอคุณลักษณะสำคัญที่ต้องปลูกฝังก่อนการพัฒนาด้านอื่นเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จสมบูรณ์ในชีวิต (Character First) 49 ประการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ความคล่องแคล่ว (Alertness) หมายถึง การมีความตื่นตัวกับสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัวและสามารถตอบสนองสิ่งต่าง ๆ นั้นได้อย่างถูกต้อง
2. ความตั้งใจจริง (Attentiveness) หมายถึง การให้คุณค่าแก่บุคคล หรืองานที่ได้รับมอบหมายโดยแสดงให้เห็นถึงความสนใจอย่างมาก
3. ความพร้อมต่อสถานการณ์ (Availability) หมายถึง ความสามารถวางแผนจัดตารางเวลาของตนเองเพื่อสามารถให้ความช่วยเหลือผู้อื่นได้
4. ความเมตตา กรุณา หรือกุศลจิต (Benevolence) หมายถึง การให้ความช่วยเหลือหรือสิ่งของที่มีความจำเป็นต่อผู้อื่น โดยไม่หวังผลประโยชน์ส่วนตน
5. ความกล้าหาญ (Boldness) หมายถึง ความมั่นใจในสิ่งที่พูด และทำความรอบคอบ (Cautiousness) หมายถึง ความระมัดระวังในความสำเร็จของการใช้เวลาในการกระทำหน้าที่ที่ถูกต้อง ครบถ้วน
6. ความเห็นอกเห็นใจ (Compassion) หมายถึง การให้ทุกสิ่งที่จะสามารถช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากสถานการณ์อันเลวร้าย
7. ความพอใจ (Contentment) หมายถึงการมีความสุขกับสิ่งที่มี รู้ว่าความสุขไม่ได้ขึ้นอยู่กับการมีสิ่งต่าง ๆ มากมาย
8. ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) หมายถึง ความคิด ผลงานที่มาจากมุมมองใหม่ ๆ
9. ความเด็ดขาด (Decisiveness) สามารถรู้ถึงปัจจัยที่สำคัญต่าง ๆ ในการตัดสินใจ และสามารถตัดสินใจได้เด็ดขาดแม้ในสถานการณ์ที่ค่อนข้างยาก
10. ความยำเกรงผู้อื่น (Deference) หมายถึง การรู้จักควบคุมตนเพื่อจะไม่ไปก้าวก่ายสิทธิของผู้อื่น
11. ความเชื่อถือได้ (Dependability) หมายถึง ความรับผิดชอบทำสิ่งที่ได้ตกลงว่าจะทำให้สำเร็จแม้จะต้องเสียสละในเรื่องที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน

12. การมีจุดหมายที่มั่นคง (Determination) หมายถึง ความมุ่งมั่นที่จะทำในเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ให้สำเร็จ
13. ความขยัน (Diligence) หมายถึง การทุ่มเทเวลา และพลังในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ให้สำเร็จ
14. ความสามารถในการตัดสินใจและเข้าใจ (Discernment) หมายถึง มีความเข้าใจในเหตุผลของการเกิดของสิ่งต่าง ๆ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ
15. คุณพินิจ (Discretion) หมายถึง ความตระหนักและการพยายามหลีกเลี่ยงการใช้คำพูด หรือการกระทำที่จะก่อให้เกิดผลเสียตามมา
16. ความทรหดอดทน (Endurance) หมายถึง ความแข็งแกร่งในการเผชิญเหตุการณ์ต่าง ๆ และทำทุกอย่างให้ดีที่สุด
17. ความกระตือรือร้น (Enthusiasm) หมายถึง ความร่าเริงในการทำงาน และทำงานอย่างเต็มความสามารถ
18. ความเชื่อศรัทธา (Faith) หมายถึง ความมั่นใจในเรื่องเหตุและผลว่า ถ้าเราตั้งใจทำดีก็จะต้องได้ผลที่ดีแน่นอน
19. ความยืดหยุ่น (Flexibility) หมายถึง มีความเต็มใจที่จะเปลี่ยนแปลงแผนงานที่ได้วางไว้โดยไม่เสียใจ
20. การให้อภัย (Forgiveness) หมายถึง การไม่ถือโทษโกรธคนที่ทำผิดต่อเรา
21. ความใจกว้าง (Generosity) หมายถึง การใช้จ่ายสิ่งต่าง ๆ ที่ตนมีอย่างประหยัด เพื่อจะได้มีเผื่อให้กับผู้อื่น
22. ความสุภาพอ่อนโยน (Gentleness) หมายถึง การแสดงให้เห็นถึงความห่วงใยที่มีต่อผู้อื่น
23. ความกตัญญู (Gratefulness) หมายถึง การแสดงให้ผู้อื่นเห็นว่าพวกเขาเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อเราทั้งในคำพูด และการกระทำ
24. การให้เกียรติ (Honor) หมายถึง ความเคารพในผู้ที่มิอำนาจเหนือกว่า
25. ความเอื้อเฟื้อ (Hospitality) หมายถึง การแบ่งปันให้อาหาร ที่พัก และคำพูดที่ดีต่อผู้อื่น
26. ความถ่อมตน (Humility) หมายถึง การแสดงให้เห็นถึงบทบาทที่สำคัญของผู้อื่นในการช่วยให้เราประสบความสำเร็จ
27. ความสามารถในการริเริ่ม (Initiative) หมายถึง การรู้ล่วงหน้าก่อนว่าต้องเตรียมอะไร และทำอะไรก่อนที่จะมีคนอื่นมาบอก

28. ความร่าเริงแจ่มใส (Joyfulness) หมายถึง ความสามารถในการแสดงให้เห็นว่า มีความร่าเริงแม้เผชิญกับสถานการณ์ที่ไม่ร่าเริงรมย์
29. ความยุติธรรม (Justice) หมายถึง ความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเพื่อจะ ตัดสินว่าอะไรถูกต้อง และเป็นความจริง
30. ความจงรักภักดี (Loyalty) หมายถึง การใช้ความยากลำบากเพื่อจะแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจในการรับใช้ผู้ที่เรากำลังดูแล
31. ความสุภาพอ่อนน้อม (Meekness) หมายถึง ความเต็มใจช่วยเหลือและบริการ โดยไม่คำนึงถึงสิทธิ และความคาดหวังของตนที่มีอยู่
32. การเชื่อฟัง การอยู่ในโอวาท (Obedience) หมายถึง การดำเนินตามคำแนะนำ อย่างรวดเร็ว และพอใจ
33. ความมีระเบียบวินัย (Orderliness) หมายถึง การปรับเปลี่ยนตนเองและ สภาพแวดล้อม เพื่อจะให้งานประสบความสำเร็จมากขึ้น
34. ความอดทน อดกลั้น (Patience) หมายถึง การยอมรับสถานการณ์ที่ยากลำบาก โดยไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง
35. ความสามารถในการโน้มน้าว (Persuasiveness) หมายถึง การแนะนำผู้อื่นถึง สิ่งที่สำคัญต่อชีวิตของเขา
36. ความตรงต่อเวลา (Punctuality) หมายถึง การแสดงความเคารพผู้อื่น โดยทำใน สิ่งที่ถูกเวลา
37. ความมีสติปัญญาดี มีความชำนาญ (Resourcefulness) หมายถึง ความสามารถในการเตรียมความพร้อมในสิ่งที่คนอื่นอาจมองข้ามไป
38. ความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึง การรู้และทำในสิ่งที่คนอื่นคาดหวัง จากตัวเรา
39. ความมั่นใจ (Security) หมายถึง มีความหนักแน่นในชีวิตที่ผู้อื่นไม่สามารถทำลาย หรือแย่งไปได้
40. ความสามารถในการควบคุมตนเอง (Self-control) หมายถึง ความสามารถในการ ปฏิเสธการกระทำที่ผิด และทำในสิ่งที่ถูก
41. การรับรู้ความรู้สึก (Sensitivity) หมายถึง การรับรู้ถึงความคิดและอารมณ์ของ ผู้อื่นรอบ ๆ ตัว
42. ความจริงใจ (Sincerity) หมายถึง ความตั้งใจในการทำความดีโดยไม่หวังผล
44. ความละเอียดทั่วถึงตลอด (Thoroughness) หมายถึง การรู้ถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่จะ ลดประสิทธิภาพในการทำงาน

45. ความมัธยัสถ์ (Thriftiness) หมายถึง การใช้จ่ายเฉพาะสิ่งที่จำเป็น
 46. ความอดทนอดกลั้น (Tolerance) หมายถึงการยอมรับว่าทุกคนล้วนมีความ

แตกต่างกัน

47. การยึดมั่นในความจริง (Truthfulness) หมายถึง การได้รับความไว้วางใจในสิ่งที่จะทำจากผลงานที่ถูกต้องบนพื้นฐานของความจริงที่ผ่านมาแล้วในอดีต

48. คุณธรรม (Virtue) หมายถึง คุณธรรมที่มีอยู่ในใจเพื่อให้เราทำในสิ่งที่คืออยู่เสมอ

49. ความเฉลียวฉลาด (Wisdom) หมายถึง การมองเห็นภาพ และตอบสนองกับเหตุการณ์ต่าง ๆ จากมุมมองที่เหนือกว่าสถานการณ์ที่กำลังดำเนินอยู่รอบ ๆ ตัว

นอกจากคุณลักษณะที่ได้กล่าวไปยังมีคุณลักษณะเด่นด้านคุณธรรมจริยธรรมของคนในประเทศต่าง ๆ จากรายงานการสังเคราะห์งานวิจัยคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของประเทศต่าง ๆ (เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ และรุ่งเรือง สุชาภิรมย์, 2550: 13) โดยในงานวิจัยนี้ได้นำมาศึกษาจำนวน 7 ประเทศดังนี้

ตารางที่ 1 คุณลักษณะเด่นด้านคุณธรรมจริยธรรมของคนในประเทศต่าง ๆ 7 ประเทศ

ประเทศ	คุณลักษณะ
1. เกาหลี	ขยันไม่ย่อท้อ ทุ่มเทการทำงาน รักษาดี (รักหมู่เหล่า รักในองค์กร) กตัญญู รักการศึกษา มีวินัย เคารพในอาวุโส รู้จักหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่อย่างเข้มแข็ง (ละเอียดต่อการกระทำผิด การพึ่งตนเองและความร่วมมือ)
2. ไต้หวัน	จริงจัง เพียรทำงานหนักด้วยความอดทน ประหยัด ขยันศึกษาหาความรู้ อ่อนน้อม เคารพในระเบียบ เป็นตัวของตัวเอง ตื่นตัวทางการเมือง มีจิตสำนึกเรื่องเวลาสูง เคารพในคุณค่าความเป็นคน กล้าให้ กล้าบริจาคน เชื่อต้องต่อสู้ถึงจะชนะ
3. เวียดนาม	ขยัน อดทน รักษาดี กตัญญู รักการศึกษาเล่าเรียน
4. สวิตเซอร์แลนด์	ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ ความเอาใจใส่ และความพิถีพิถัน เป็นตัวของตัวเอง (มีวินัย)
5. เยอรมัน	มีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่ สุจริต ซื่อตรง ตรงต่อเวลา ประหยัด
6. ญี่ปุ่น	ตรงต่อเวลา รับผิดชอบ อ่อนน้อมถ่อมตน ซื่อสัตย์สุจริต จงรักภักดี ประหยัด ใฝ่ใจ รายละเอียด ทำงานเป็นทีม ระลึกบุญคุณ สะอาดเป็นระเบียบ แยกแยะเรื่องส่วนตัว และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ทำงานอย่างกระตือรือร้น
7. อังกฤษ	ตรงต่อเวลา มีระเบียบ รักษาความสะอาด อิสระ ประหยัด รู้ค่าเงิน รักการผจญภัย

แหล่งที่มา: เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ และ รุ่งเรือง สุชาภิรมย์. (2550). รายงานการสังเคราะห์งานวิจัย : คุณลักษณะ

และ กระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของประเทศต่าง ๆ. หน้า13

และเพื่อให้คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทันต่อสภาพการณ์การจัดการศึกษาในต่างประเทศ ในการวิจัยครั้งนี้จึงได้ศึกษาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในประเทศต่าง ๆ โดยได้ศึกษาวิเคราะห์ สรุปรจากวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์และวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในประเทศต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทยและการศึกษาของโรงเรียนบนพื้นฐานคริสต์ศาสนา โดยมีโรงเรียนที่ศึกษาทั้งหมด 6 โรงเรียน คือ

1. โรงเรียนเอกชนทั่วไป
 - 1.1 Wellington School ประเทศสหรัฐอเมริกา
 - 1.2 Hiroshima International School ประเทศญี่ปุ่น
 - 1.3 The British School of Paris ประเทศฝรั่งเศส
2. โรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษานบนพื้นฐานของคริสต์ศาสนา
 - 2.1 Trinity Christian School ประเทศสหรัฐอเมริกา
 - 2.2 Charlotte Christian School ประเทศสกอตแลนด์
 - 2.3 Wesley College ประเทศออสเตรเลีย

รายละเอียดของเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์ที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนมีดังนี้
โรงเรียนเอกชนทั่วไป

1. Wellington School ประเทศสหรัฐอเมริกา

มุ่งจัดการศึกษาให้เป็นนักเรียนเป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์ มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีระเบียบวินัยและความเคารพผู้อื่นเป็นรากฐานสำคัญ มุ่งอุทิศการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพและความสามารถของแต่ละบุคคล รวมถึงความเป็นเลิศในวิชาการ การมีอุปนิสัยที่ดี มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ และทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อความสำเร็จในอนาคต

โดยมีเป้าหมายในการจัดการศึกษา คือ

- นักเรียนรู้จักรับผิดชอบและมีความเชื่อถือในการศึกษาที่นักเรียนได้ปฏิบัติจากตัวอย่างของผู้ปกครอง ครูและเพื่อน
- มีความร่วมมือกัน มีความเคารพ และมีความเป็นพลเมืองที่ดีพร้อมกับการรู้จักคุณค่าของตนเอง
- เด็กนักเรียนมีพัฒนาการในความสามารถในการควบคุมตนเองและมีความตื่นตัวในการเรียนรู้ที่ไม่จำกัด

- มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความอดทนและมีความรับผิดชอบในการกระทำของตนที่มีต่อสังคม
- มีมุมมองที่หลากหลายด้านวัฒนธรรมและมีความรู้ความเข้าใจในความเป็นจริงและคุณค่าของผู้อื่น

2. Hiroshima International School ประเทศญี่ปุ่น

มีความมุ่งมั่นในการสร้างความเป็นเลิศในด้านวิชาการและความสมบูรณ์ในตนภายใต้สภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ด้วยความรัก การเอาใจใส่ในแต่ละบุคคลที่มาจากหลากหลายวัฒนธรรมและการมีสันติสุขที่ยั่งยืนของสังคมโลก

โรงเรียนมีปรัชญาการจัดการศึกษา คือ

- ให้โอกาสให้นักเรียนได้ทำงานทั้งงานเดี่ยว งานรายบุคคล งานกลุ่มเพื่อให้นักเรียนรู้จักการแก้ปัญหาและมีความเคารพรับฟังความคิดเห็นและมุมมองของผู้อื่น
- ให้โอกาสนักเรียนที่จะมีส่วนในการสร้างความสงบสุข สันติสุขให้กับโลกโดยการเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่างและมีความเคารพในวัฒนธรรมนั้น ๆ
- เพื่อส่งเสริม จิตสำนึกต่อส่วนรวมท่ามกลางนักเรียน ผู้ปกครอง ผู้บริหาร ฝ่ายบุคลากรต่าง ๆ รวมถึงกรรมการบริหารโรงเรียนโดยยึดถือความเคารพในวัฒนธรรมและความร่วมมือกัน

โรงเรียนต้องการจะเป็นโรงเรียนนานาชาติที่พัฒนาอยู่เสมอไม่แบ่งแยกและให้ความเท่าเทียมในวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่ว่า คุณค่าของการศึกษามีรากฐานจากวัฒนธรรมตะวันตกและภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน โรงเรียนมีความภูมิใจที่ผู้คนกล่าวขานถึงโรงเรียนว่านักเรียนของโรงเรียนมีความ “เป็นมิตร” และ “ห่วงใย” ซึ่งโรงเรียนจะพัฒนาความมีชื่อเสียงที่ดีสู่มาตรฐานที่สูงขึ้นไป

3. The British School of Paris ประเทศฝรั่งเศส

มีการจัดหลักสูตรที่สมดุลและยืดหยุ่นให้โอกาสนักเรียนในการฝึกความรับผิดชอบการเป็นผู้นำ การมีความตระหนักในเรื่องวัฒนธรรมและเคารพในวัฒนธรรมผู้อื่น โดยการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย มีการใช้วิธีการเรียนการสอนแบบองค์รวมเพื่อให้นักเรียนพบศักยภาพที่แท้จริงในตนเองเพื่อให้นักเรียนมีความมั่นใจในตัวเอง มีความสนใจใฝ่รู้ มีความคิดสร้างสรรค์ และมีความสามารถในด้านต่าง ๆ ที่เจริญขึ้น

โรงเรียนเป้าหมายและปรัชญาในการจัดการศึกษา คือ

- พัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลและการมีความคิดเป็นของตนเองของนักเรียนพร้อมกับส่งเสริมความมีระเบียบวินัย ความเคารพในความคิดและคุณค่าของผู้อื่น

- นำการเรียนรู้จากการปฏิบัติและวิธีการที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้นักเรียนมีพฤติกรรมในการทำงานที่ดี มีความรับผิดชอบในการเรียนของตน
- จัดสิ่งแวดล้อมที่ดีที่มีระเบียบวินัยโดยโรงเรียน ผู้ปกครองจะร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด
- ส่งเสริมให้นักเรียนมีความตระหนักเรื่องสุขภาพ ความปลอดภัย สิ่งแวดล้อมไม่เพียงแต่ภาพรวมของโลกแต่รวมถึงผลกระทบที่มีต่อชีวิตประจำวันด้วย

โรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาบนพื้นฐานของคริสต์ศาสนา

1. Trinity Christian School ประเทศสหรัฐอเมริกา

วิสัยทัศน์ของโรงเรียน คือ

โรงเรียนมีเป้าหมายที่จะจัดการศึกษาไปพร้อม ๆ กับการพัฒนานักเรียนให้มีความเติบโตในความรักของพระเจ้าโดยคาดหวังว่าผู้เรียนจะมีความรัก ความยุติธรรม และความถ่อมใจ (มีคาห์ 6:8) มีใจรับฟัง และรับใช้พระเจ้า นอกจากนี้ยังคาดหวังผู้เรียนให้มีความขัดแย้งน้อยลง และเชื่อฟังพระเจ้า (2 โครินธ์ 10:5) มีใจถ่อมสุภาพและอดทนมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันกับพระวิญญูณบริสุทธิในการสร้างสันติสุข (เอเฟซัส 4:3) เป็นพยานเรื่องราวความรักและพระราชกิจของพระเยซูกับผู้อื่น

เป้าหมายของการจัดการศึกษาของโรงเรียน คือ

- ต้องการพัฒนาความสัมพันธ์กับพระเจ้าผ่านทางพระวจนะและงานของพระองค์
- ต้องการให้การศึกษานำให้นักเรียนเห็นและยอมรับว่าพระเยซูคือพระเจ้าผู้ช่วยให้รอด
- ต้องการให้การศึกษานำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนแต่ละคนเพราะนักเรียนแต่ละคนนั้นเป็นพระฉายาของพระเจ้า
- ต้องการสร้างความสนุกเพลิดเพลินในโลกที่พระเจ้าได้สร้างและวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีความเข้าใจว่าทุกชีวิตสัมพันธ์กัน
- ต้องการสร้างนักเรียนที่มีวุฒิภาวะและบุคลิกที่ดี เป็นสมาชิกที่ดีต่อสังคมในการสร้างอาณาจักรของพระเจ้า

2. Charlotte Christian School ประเทศสกอตแลนด์

มีความตั้งใจที่จะพัฒนานักเรียนให้มีความรักในพระคริสต์ ในครอบครัวและผู้อื่น ช่วยให้นักเรียนสามารถนำพระวจนะของพระเจ้าไปใช้ในชีวิตประจำวัน และมีความใส่ใจในการพัฒนาสติปัญญาความรู้ ความสามารถ การมีความเข้มแข็ง แข็งแรงทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

หลักการในการจัดการศึกษา คือ

- จัดการศึกษาตามมุมมองในพระคัมภีร์
- ให้ความหมายของคำว่า คนเก่ง ตามพระคำของพระเจ้าและเกณฑ์มาตรฐานอื่น ๆ ที่เหมาะสม
- ให้การศึกษาเพื่อพัฒนาให้นักเรียนเป็นเด็กที่สมบูรณ์รอบด้านทั้งด้านร่างกาย จิตใจ วิญญาณและมีความเก่งในด้านวิชาการ กีฬา ศิลปะ การบริการ
- สอนให้นักเรียนมีความเข้าใจและเชื่อฟังพระคำของพระเจ้า และพัฒนาความเป็นคริสเตียน ในตัวเอง
- จัดการศึกษาให้มีความกลมใสในพระเยซู มีความเป็นเลิศในด้านวิชาการ มีใจบริการ มีความเข้าใจในเรื่องคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี
- เพิ่มความรักและความเสียสละให้อยู่ในความคิด จิตใจของนักเรียน
- ส่งเสริมการสื่อสารที่เปิดกว้างและการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อสร้าง ความเข้าใจอันดีในการอยู่ร่วมกัน

3. Wesley College ประเทศออสเตรเลีย

มุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเจริญเติบโตของนักเรียนแต่ละคนในแต่ละด้านและเพิ่มความตระหนักรู้ในตน ความคิดอย่างมีวิจารณญาณคิดสร้างสรรค์ และมีความคิดเป็นของตนเอง เป็นคนมีน้ำใจ ใจกว้าง และใส่ใจในผู้อื่น มีความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อให้นักเรียนได้เตรียมพร้อมกับโลกแห่งความจริงภายนอกโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้สามารถเติบโต คิด และเรียนรู้จะอยู่ร่วมกัน

- สร้างความสามารถที่มีของแต่ละคนเพื่อคนที่มีคุณค่าของสังคม
- มินโยบายให้นักเรียนมีความสำเร็จในทุก ๆ ด้าน
- เพื่อสร้างให้นักเรียนเป็นคนเปิดเผยจริงใจมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- เพื่อให้นักเรียนมีความใส่ใจผู้อื่นในชุมชนที่ตนอยู่
- มีความเข้าใจที่เปิดกว้างในเรื่องความแตกต่างของบุคคลและวัฒนธรรมและมีใจรักความยุติธรรม
- มีจิตวิญญาณของคริสเตียนและเคารพในความเชื่ออื่น ๆ
- มีความรู้เรื่องประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี

คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในทัศนะของนักวิชาการต่างประเทศ โรงเรียนและสถาบันทางการศึกษาที่กล่าวไปทั้งหมดสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในประเทศไทยและหลักคริสตจริยธรรมสามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อหาคุณลักษณะที่โดดเด่นร่วมกัน โดยใช้แนวคิดของ Nick Tate เป็นแนวทาง ดังรายละเอียดในตารางซึ่งได้นำเสนอไว้ในบทที่ 4

5. คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนจากคำสอนของพระเยซูในคริสตธรรมคัมภีร์

หากจะศึกษาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตามคำสอนของพระเยซูคริสต์ในคริสตธรรมคัมภีร์ ซึ่งเป็นแนวนโยบายและเป็นวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาของมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยจะพบว่ามีความหมายหลายมิติทั้งด้านความรัก ความเชื่อ การอยู่ร่วมกัน ความหวังใจ การเชื่อฟัง ฯลฯ และหากจะศึกษาการแบ่งมิติของคำสอนในพระคัมภีร์ตามแนวคิดของคิลปีซีย์ เซาว์เจอร์นีย์ (2004:46-55,66 และ77) ร่วมกับพระธรรมข้ออื่น ๆ ในพระคัมภีร์จะพบว่าสอดคล้องกับการแยกมิติคุณธรรมตามแนวคิดของ Nick Tate ทั้ง 4 ด้านได้ดังนี้

5.1 คุณลักษณะที่ดีด้านลักษณะเฉพาะตน (The Self)

5.1.1 มีความรอบคอบ

มัทธิว 5 : 48 เหตุฉะนั้นท่านทั้งหลายจงเป็นคนดีรอบคอบเหมือนอย่างพระบิดาของท่านผู้ทรงสถิตในสวรรค์เป็นผู้ดีรอบคอบ

5.1.2 มีสติ มีไหวพริบปฏิภาณ สามารถปรับตัวได้ดี

มัทธิว 10 : 16 คุณเถิด เราใช้พวกท่านไปคูดงแคะอยู่ท่ามกลางหมาป่า เหตุฉะนั้นจงฉลาดเหมือนงู และไม่มีภัยเหมือนนกพิราบ

5.1.3 ยืนหยัดในความดีไม่ทำชั่ว

มัทธิว 15 : 18 – 20 แต่สิ่งที่ออกจากปากก็ออกมาจากใจ สิ่งนั้นแหละทำให้มนุษย์เป็นมลทิน ความคิดชั่วร้าย การฆ่าคน การผิดพิวผิดเมีย การล่วงประเวณี การลักขโมย การเป็นพยานเท็จ การใส่ร้าย ก็ออกมาจากใจ สิ่งเหล่านี้แหละที่ทำให้มนุษย์เป็นมลทิน แต่ซึ่งจะรับประทานอาหารโดยไม่ล้างมือก่อน ไม่ทำให้มนุษย์เป็นมลทิน

มัทธิว 18 : 8 – 9 ถ้ามือหรือเท้าของท่านทำให้ท่านหลงผิด จงตัดทิ้งเสีย ซึ่งจะเข้าในชีวิตนิรันดร์ด้วยมือและเท้าด้าน หรือพิการยังดีกว่ามีสองมือสองเท้า และต้องถูกทิ้งในไฟซึ่งไหม้อยู่เป็นนิรันดร์ ถ้าตาของท่านทำให้ท่านหลงผิด จงควักออกทิ้งเสีย ซึ่งจะเข้าในชีวิตด้วยตาข้างเดียวยังดีกว่า มีสองตาและต้องถูกทิ้งไปในไฟนรก

5.2 ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relationships)

5.2.1 มีความรัก เมตตาและให้อภัยผู้อื่น

มัทธิว 25 : 40 เราบอกความจริงแก่ท่านทั้งหลายว่า ซึ่งท่านได้กระทำแก่คนใดคนหนึ่ง ในพวกพี่น้องของเราจนถึงแม้จะต่ำต้อยเพียงไร ก็เหมือนได้กระทำแก่เราด้วย

มัทธิว 5 : 44 ฝ่ายเราบอกท่านว่า จงรักศัตรูของท่าน และจงอธิษฐานเพื่อผู้ที่ข่มเหงท่าน

ยอห์น 13 : 34 เราให้บัญญัติใหม่ไว้แก่เจ้าทั้งหลาย คือให้เจ้ารักซึ่งกันและกัน เรารักเจ้าทั้งหลายมาแล้วอย่างไร เจ้าจงรักกันและกันด้วยอย่างนั้น

ยอห์น 15 : 12 พระบัญญัติของเรา คือให้ท่านทั้งหลายรักกัน เหมือนดังที่เราได้รักท่าน

ยอห์น 15 : 17 สิ่งที่เราสั่งท่านทั้งหลายไว้ก็คือ ท่านจงรักกันและกัน

ลูกา 6 : 27 แต่เราบอกท่านทั้งหลายที่กำลังฟังอยู่ว่า จงรักศัตรูของท่าน จงทำดีแก่ผู้ที่เกลียดชังท่าน

ลูกา 6 : 36 ท่านทั้งหลายจงมีความเมตตากรุณา เหมือนอย่างพระบิดาของท่านมีพระทัยเมตตากรุณา

5.2.2 ความซื่อสัตย์ สุจริต

มัทธิว 5 : 37 จริงก็จงว่าจริง ไม่ก็ว่าไม่ พูดแต่เพียงนี้ก็พอ คำพูดเกินนี้ไป มาจากความชั่ว

ลูกา 16 : 10 คนที่สัตย์ซื่อในของเล็กน้อยจะสัตย์ซื่อในของมากด้วย และคนที่อสัตย์ในของเล็กน้อย จะอสัตย์ในของมากเช่นกัน

5.2.3 ใจกว้างมีเหตุผลไม่กล่าวร้ายผู้อื่น

มัทธิว 7 : 1-2 อย่ากล่าวโทษเขา เพื่อพระเจ้าจะไม่ทรงกล่าวโทษท่าน เพราะว่าท่านทั้งหลาย จะกล่าวโทษเขาอย่างไร พระเจ้าจะทรงกล่าวโทษท่านอย่างนั้น และท่านจะดวงให้เขาด้วยทะนานอันใด พระเจ้าจะได้ทรงดวงให้ท่านด้วยทะนานอันนั้น

มัทธิว 7 : 12 จงปฏิบัติต่อผู้อื่น อย่างที่ท่านปรารถนาให้เขาปฏิบัติต่อท่านนั้นคือธรรมบัญญัติและคำสั่งสอนของบรรดาผู้เผยพระวจนะ

5.2.4 ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือผู้อื่น

มัทธิว 5 : 39-42 อย่าต่อสู้คนชั่ว ถ้าผู้ใดตบแก้มขวาของท่าน ก็จงหันแก้มซ้ายให้เขาด้วย ถ้าผู้ใดอยากจะฟ้องศาล เพื่อจะปรับเอาเสื้อของท่านไป ก็จงให้เสื้อคลุมแก่เขาเสียด้วย ถ้าผู้ใดจะเกณฑ์ท่านให้เดินทางไปหนึ่งกิโลเมตร ก็ให้เลยไปกับเขาถึงสองกิโลเมตร ถ้าเขาจะขอล้างเท้าจากท่าน ก็จงให้เหย้าเมินหน้าจากผู้ที่อยากขอยืมจากท่าน

มัทธิว 18 : 10 จงระวังให้ดี อย่าดูหมิ่นผู้เล็กน้อยเหล่านี้สักคนหนึ่ง ด้วยเรากล่าวแก่ท่านทั้งหลายว่า ทูตสวรรค์ประจำของเขาเฝ้าอยู่เสมอ ต่อพระพักตร์พระบิดาของเราผู้ทรงสถิตในสวรรค์

มัทธิว 25 : 40 เราบอกความจริงแก่ท่านทั้งหลายว่า ซึ่งท่านได้กระทำแก่คนใดคนหนึ่ง ในพวกพี่น้องของเรา นี้ ถึงแม้จะต่ำต้อยเพียงไร ก็เหมือนได้กระทำแก่เราด้วย

5.2.5 ความสำรวมไม่โอ้อวด

มัทธิว 6 : 2-4 เหตุฉะนั้น เมื่อท่านทำทานอย่าเป่าแตรข้างหน้าท่าน เหมือนคนหน้าซื่อใจคด กระทำในธรรมศาลาและตามถนน เพื่อให้คนสรรเสริญ เราบอกความจริงแก่ท่านว่า เขาได้รับบำเหน็จของเขาแล้ว ฝ่ายท่านทั้งหลายเมื่อทำทาน อย่าให้มือซ้ายรู้การซึ่งมือขวากระทำนั้น

ทานของท่านจะต้องเป็นทานลับ และพระบิดาของท่านผู้ทรงเห็นในที่ลับ จะทรงโปรดประทานบำเหน็จแก่ท่าน

5.2.6 ความถ่อมตัวถ่อมใจให้เกียรติผู้อื่น

ลูกา 14 : 7 – 11 ฝ่ายพระองค์ เมื่อทรงเห็นคนทั้งหลายที่รับเชิญนั้นได้เลือกเอาที่นั่งอันมีเกียรติ พระองค์จึงตรัสคำเปรียบแก่เขาว่า เมื่อผู้ใดเชิญท่านไปในการเลี้ยงสมรส อย่างนั่งในที่อันมีเกียรติ เกือบกว่าเขาได้เชิญคนมียศมากกว่าท่านอีก และเจ้าภาพที่ได้เชิญท่านทั้งสองนั้นจะมาพูดกับท่านว่า 'จงให้ที่นั่งแก่ท่านผู้นี้เถิด' แล้วท่านจะต้องเลื่อนลงมาที่ต่ำ ได้รับความอดสูแต่เมื่อท่านได้รับเชิญแล้ว จงไปนั่งในที่ต่ำก่อน เพื่อว่าเมื่อท่านเจ้าภาพมาพูดกับท่านว่า 'สหายเอ๋ยเชิญเลื่อนไปนั่งในที่อันมีเกียรติ' แล้วท่านจะได้เกียรติต่อหน้าคนทั้งหลายที่ร่วมโต๊ะด้วยกันนั้น เพราะว่าทุกคนที่ได้ยกตัวขึ้นจะต้องถูกเหยียดลง และผู้ที่ถ่อมตัวลงนั้นจะได้รับการยกขึ้น

มัทธิว 18 : 4 เหตุฉะนั้นถ้าผู้ใดถ่อมจิตใจลง เหมือนเด็กเล็กคนนี้ ผู้นั้นจะเป็นใหญ่ในแผ่นดินสวรรค์

มัทธิว 20 : 26 – 27 ถ้าผู้ใดใคร่จะได้เป็นใหญ่ในพวกท่าน ผู้นั้นจะต้องเป็นผู้ปรนนิบัติท่านทั้งหลาย ถ้าผู้ใดใคร่จะได้เป็นเอก เป็นต้น ผู้นั้นจะต้องเป็นทาสสมัครของพวกท่าน

มัทธิว 23 : 11 – 12 ผู้ใดที่เป็นนายใหญ่ในพวกท่าน ผู้นั้นย่อมต้องรับใช้ท่านทั้งหลาย ผู้ใดจะยกตัวขึ้น ผู้นั้นจะต้องถูกเหยียดลง ผู้ใดถ่อมตัวลง ผู้นั้นจะได้รับการยกขึ้น

ลูกา 18 : 14 เรียบอกท่านทั้งหลายว่า คนนี้แหละเมื่อกลับลงไปยังบ้านของตนก็นับว่าชอบธรรม มิใช่อีกคนหนึ่งนั้น เพราะว่าทุกคนที่ยกตัวขึ้นจะต้องถูกเหยียดลง แต่ทุกคนที่ได้ถ่อมตัวลงจะต้องถูกยกขึ้น

5.3 ด้านสังคม (Social)

5.3.1 การพกกฎหมาย กฎระเบียบของสังคม

มัทธิว 22 : 21 เหตุฉะนั้น ของของซีซาร์จงถวายแก่ซีซาร์ และของของพระเจ้าจงถวายแด่พระเจ้า

5.4 คุณลักษณะด้านสิ่งแวดล้อม (The Environment)

ปฐมกาล 2:4 - 15 เรื่องฟ้าสวรรค์และแผ่นดินที่จะพระเจ้าทรงสร้างมีดังนี้

“ในวันที่พระเจ้าทรงสร้างแผ่นดิน และฟ้าสวรรค์ ดินไม้ตามทุ่งน่ายังไม่เกิดขึ้นบนแผ่นดิน และพืชตามทุ่งนาก็ยังไม่งอกขึ้นเลย เพราะพระเจ้ายังมีได้ทรงทำให้ฝนตกบนแผ่นดิน ทั้งยังไม่มียุขย์ที่จะทำไร่ไถนา แต่มีน้ำพุ่งขึ้นมาจากแผ่นดิน ทำให้พื้นดินเปียกทั่วไป พระเจ้าทรงปั้นมนุษย์ด้วยผงกลีดิน ระบายลมปราณเข้าทางจมูก มนุษย์จึงเป็นผู้มีชีวิต

พระเจ้าทรงปลูกสวนแห่งหนึ่งไว้ที่เอเดน ทางทิศตะวันออก และให้มนุษย์ที่พระองค์ทรงปั้นมานั้นอยู่ที่นั่น แล้วพระเจ้าทรงให้ต้นไม้ทุกชนิดที่งามนำดูและที่น่ากิน เป็นอาหารยกขึ้นจาก

ดิน มีต้นไม้แห่งชีวิตต้นหนึ่ง อยู่ท่ามกลางสวนนั้น กับต้นไม้แห่งความสำนึกในความดีและความชั่วต้นหนึ่งด้วย

มีแม่น้ำสายหนึ่งไหลออกเอเดนสวนนั้น จากที่นั่นก็แยกออกเป็นสี่สาย ชื่อแม่น้ำสายที่หนึ่งคือ ปิซอน เป็นแม่น้ำที่ไหลรอบแผ่นดินฮาวิลาห์ ที่นั่นมีแร่ทองคำ ทองคำที่เมืองนั้นเป็นทองคำเนื้อดี และมียางไม้ตะคร้ำและโมรา ชื่อแม่น้ำสายที่สองคือ กิซอน ไหลรอบแผ่นดินคูช ชื่อแม่น้ำสายที่สามคือไทกริส ไหลไปทางทิศตะวันออกของเมืองอัสซีเรีย และแม่น้ำสายที่สี่ชื่อยูเฟรติส พระเจ้าจึงทรงให้มนุษย์นั้นอยู่ในสวนเอเดน ให้ทำและรักษาสวน”

คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตามคำสอนในพระคริสตธรรมคัมภีร์ที่กล่าวไปทั้งหมด สอดคล้องกับคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทั้งในประเทศและต่างประเทศจึงได้มีการวิเคราะห์เพื่อหาจุดร่วมของคุณลักษณะที่ดีทั้งหมด โดยใช้แนวคิดของNick Tate เป็นแนวทาง ดังรายละเอียดในตารางซึ่งได้นำเสนอไว้ในบทที่ 4

ตอนที่ 2 การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่ได้กล่าวไปในตอนที่ 1 ไม่สามารถเกิดขึ้นในตัวนักเรียนได้อย่างมีคุณภาพ หากโรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องไม่เข้าใจในหลักการ ทฤษฎีที่อธิบายถึงความเป็นจริงเกี่ยวกับพัฒนาการด้านคุณธรรมจริยธรรมในตัวนักเรียนรวมถึงบริบทรอบข้างและองค์ความรู้ที่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีดังกล่าว ในการวิจัยครั้งนี้จึงได้ศึกษาค้นคว้าในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎีและองค์ความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีประกอบด้วย

1. แนวคิดทฤษฎีหลักๆที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี
2. แนวคิดในการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีขององค์กรและสถานศึกษาทั่วไป
3. แนวคิดในการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
4. แนวคิดในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีโดยสถาบันครอบครัว
5. แนวคิดภาวะผู้นำที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

รายละเอียดและสาระสำคัญของแต่ละประเด็นมีดังต่อไปนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีหลักๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในงานวิจัยนี้เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาด้านจิตพิสัย (Affective Domain) ของ Krathwohl Bloom และ Masia (1964:95) ที่ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาคุณลักษณะหรือองค์ประกอบทางด้านจิตพิสัยมีลำดับขั้นการพัฒนาเป็น 5 ขั้นตอนคือ 1) ขั้นการรับรู้ (receiving or attending) 2) ขั้นการตอบสนอง (responding) 3) ขั้นการเห็นคุณค่า (Valuing) 4) ขั้นการจัดระบบ (organization) และ 5) ขั้นการสร้างลักษณะนิสัย (Characterization by a value or value complex) โดยแต่ละขั้นมีลักษณะเฉพาะซึ่งสุรศักดิ์ โค้วตระกูล (2548:274-275) ได้อธิบายรายละเอียดในแต่ละขั้นดังนี้

1) การรับรู้ (receiving) เป็นขั้นที่คนจะแสดงพฤติกรรมจากการรับสัมผัสสิ่งเร้าเท่านั้น แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ ก) ความรู้ตัวหรือความตระหนัก (awareness) พฤติกรรมขั้นแรกนี้เป็นการรับสัมผัสว่ามีสิ่งเร้าเกิดขึ้นเป็นความรู้ขั้นต้นในระหว่างที่มีการรู้ตัว สิ่งของหรือปรากฏการณ์จะเด่นชัดออกมาชั่วคราวเหมือนเป็นภาพหายๆ ข) ความตั้งใจรับรู้ (willingness to receive) เป็นพฤติกรรมที่มีระดับสูงขึ้นมาจากขั้นแรก ในขั้นนี้บุคคลเกิดความสนใจในสิ่งเร้าเกิดความพึงพอใจในสิ่งเร้า เกิดความพึงพอใจ ให้ความตั้งใจ ในการรับสิ่งเร้านั้นๆ ค) ความตั้งใจที่มีการควบคุมหรือจัดสรร (controlled or selected attention) พฤติกรรมขั้นนี้เกิดต่อเนื่องจากความตั้งใจรับรู้ โดยบุคคลจะเลือกให้ความตั้งใจต่อสิ่งเร้าคัดสรรที่ตนเองพอใจหรืออาศัยความประทับใจที่มีมาก่อน หรือให้ความตั้งใจต่อสิ่งเร้าในสถานการณ์ที่ควบคุมให้บุคคลเกิดความสนใจต่อสิ่งเร้านั้น เพื่อให้บุคคลเลือกสิ่งเร้านั้น ทั้งๆ ที่มีสิ่งเร้าอื่น ๆ อีกหลากหลายอย่างเรียกร้องความสนใจอยู่ ดังนั้นสิ่งเร้าที่พอใจ จะได้รับการเลือก และได้รับความสนใจมากกว่าสิ่งเร้าที่ไม่ชอบที่ไม่สนใจ

2) การตอบสนอง (responding) เป็นพฤติกรรมต่อเนื่องจากการรับรู้ โดยแสดงพฤติกรรมบางอย่างเกี่ยวกับสิ่งเร้านั้น นอกเหนือจากรับรู้เพียงอย่างเดียว แบ่งย่อยออกเป็น 3 ขั้นคือ ก) การยินยอมในการตอบสนอง (acquiescence in responding) พฤติกรรมนี้อาจจะเรียกว่า ความเชื่อฟัง โดยอาจจะแสดงกิริยาตอบสนอง แต่เขาอาจไม่เต็มใจ ที่จะยอมรับการกระทำเช่นนั้น ข) ความตั้งใจที่ตอบสนอง (willingness to respond) พฤติกรรมขั้นนี้เป็นขั้นที่บุคคลเกิดความเต็มใจ และตั้งใจที่จะยอมรับและแสดงพฤติกรรมสนองตอบต่อสิ่งเร้านั้นอย่างเต็มที่ หรือเกิดความสมัครใจที่จะแสดงพฤติกรรมเหล่านั้นออกมาอย่างแท้จริง ไม่ใช่เกิดจากการกลัวถูกลงโทษหรือไม่มีทางเลือก แต่เป็นการให้ความร่วมมือด้วยความต้องการของเขาเอง ค) ความพอใจในการตอบสนอง (satisfaction in response) เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องจากพฤติกรรมความตั้งใจที่ตอบสนอง ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ควบคู่กับความรู้สึกพอใจ ซึ่งเป็นการตอบสนองของอารมณ์ หรือมีความสุขสนุกสนาน

เบิกบานใจด้วย เช่น มีความสนุกสนานเพลิดเพลินในการอ่าน หรือ สนุกสนานในการแสดงดนตรี ในเมื่อเป็นสิ่งที่ทำให้ตนเองมีความสุข

3) การเห็นคุณค่า (valuing) ซึ่งในขั้นนี้บุคคลจะเริ่มเห็นคุณประโยชน์ของสิ่งที่เขาเรียนรู้ และสิ่งที่เขาเรียนรู้ และสิ่งที่เขาตอบสนองแล้วไม่ใช่เพียงแต่รับรู้ หรือตอบสนองไปตามเกณฑ์ ซึ่งมีลำดับขั้นย่อย ๆ คือ ก) การยอมรับในคุณค่า (acceptance of a value) เป็นการพยายามเพิ่มพูนประสบการณ์ในสิ่งเรานั้น ๆ โดยพยายามปฏิบัติตามบ่อยครั้ง ข) ความพอใจในคุณค่า (preference for a value) พฤติกรรมระดับนี้จะรวมถึงความตั้งใจในการแสดงตัว เพื่อให้ผู้อื่นได้เห็นและได้ทราบด้วย โดยการเข้าไปช่วยเหลือสนับสนุน ร่วมมือในกิจกรรมที่ส่งเสริมสิ่งที่เห็นด้วย ค) การผูกพัน (Commitment) พฤติกรรมในขั้นนี้มีความแน่นอนมากขึ้นแสดงถึงความศรัทธา และการยอมรับความเชื่อ โดยการเข้าไปร่วมเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่เห็นค่า และปฏิเสธคัดค้านโต้แย้งขัดขวางการปฏิบัติหรือพฤติกรรมที่เขาไม่เห็นคุณค่า และจะต้องมีการขยายพฤติกรรม หรือการกระทำที่แสดงถึงค่านิยมนั้นออกไปอีก

4) การจัดระบบ (organization) บุคคลจะพยายามพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยม (value) หลาย ๆ ด้านพร้อม ๆ กัน พยายามจัดลำดับค่านิยมต่าง ๆ ที่รับมา แล้วปรับตัวให้เข้ากับสิ่งต่าง ๆ ที่ยอมรับนั้น ในพฤติกรรมการจัดระบบนี้แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ก) การสร้างมโนทัศน์เกี่ยวกับค่านิยม (conceptualization of a value) พฤติกรรมในขั้นนี้แสดงถึงการเกิดค่านิยมหรือการเห็นคุณค่า (valuing) เป็นการเพิ่มพูนค่านิยม หรือความเชื่อในสิ่งใหม่ มีการสร้างมโนทัศน์ที่จะช่วยให้บุคคลได้เห็นว่า ค่านิยมที่เกิดใหม่กับค่านิยมที่มีอยู่เดิมสัมพันธ์กันอย่างไร ข) การสร้างระบบค่านิยม (organization of a value) พฤติกรรมในขั้นนี้บุคคลจะนำค่านิยมต่าง ๆ ที่มีความซับซ้อนมาจัดระบบค่านิยม เขาจะพยายามชี้แจงนำค่านิยมต่าง ๆ ที่เขายอมรับ จัดลำดับ ค่านิยมเหล่านั้น สร้างแผน สร้างกฎเกณฑ์ให้สอดคล้องกับสิ่งที่เขายอมรับและระบบที่เขาสร้างขึ้น แล้วนำไปใช้กับตนเอง หรือพยายามชวนให้ผู้อื่นยอมรับระบบนั้น

5) การสร้างลักษณะนิสัย (characterization) เมื่อการจัดระบบคุณลักษณะที่มีคุณค่าสำหรับตัวเองเข้ารูปเข้ารอยแล้ว บุคคลก็จะยึดถือระบบที่จัดนั้นเป็นของตนเอง และปฏิบัติหรือยึดถือต่อไปจนเกิดเป็นการแสดงออกโดยอัตโนมัติ หมายความว่า เมื่อใดก็ตามที่เขาอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องตอบสนองต่อสิ่งเร้า เขาก็จะแสดงออกตอบสนองในรูปแบบคงเส้นคงวาสม่ำเสมอจนจัดได้ว่าเป็นลักษณะประจำตัวของเขาในที่สุด พฤติกรรมขั้นนี้แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ก) ขั้นการสร้างข้อสรุป (generalized set) ได้แก่ การพยายามปรับปรุงระบบที่เขาพยายามจัดจนอยู่ในขั้นสมบูรณ์ในตัวเอง ข) ขั้นสร้างลักษณะนิสัย (characterization) พฤติกรรมขั้นนี้สังเกตได้จากการแสดงออกอย่างสม่ำเสมอและถาวร จนได้รับการยอมรับว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของเขา

ซึ่งเป็นเครื่องแสดงว่าได้เกิดคุณลักษณะเฉพาะนั้น ๆ ในตัวเอง และสามารถบอกลักษณะแต่ละคนได้เกือบสมบูรณ์

การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนในงานวิจัยครั้งนี้จึงสอดคล้องกับการสร้างลักษณะนิสัย (characterization) ในขั้นที่ 5 ตามแนวคิดของ Bloom ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจในแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาของจริยธรรม ทั้งนี้เพื่อใช้ในพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนหรือกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างผู้เรียนโดยแนวคิดทฤษฎีอื่นที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) หรือทฤษฎีการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือเลียนแบบ (Observational Learning) หรือ Modeling ของ Bandura (อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2548: 236) กล่าวว่า การเรียนรู้เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน และสิ่งแวดล้อม ซึ่งทั้งผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกัน พฤติกรรมของคนเรา ส่วนมากจะเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) หรือการเลียนแบบจากตัวแบบ (Modeling) สำหรับตัวแบบไม่จำเป็นต้องเป็นตัวแบบที่มีชีวิตเท่านั้น แต่อาจจะเป็นตัวแบบสัญลักษณ์ เช่น ตัวแบบที่เห็นในโทรทัศน์ หรือภาพยนตร์ หรืออาจจะเป็นรูปภาพการ์ตูนหนังสือก็ได้ นอกจากนี้ คำบอกเล่าด้วยคำพูดหรือข้อมูลที่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษรก็เป็นตัวแบบได้

2. ทฤษฎีการเรียนรู้โดยการเสริมแรง (Behavioral Approach by reinforcement technique) พัฒนาโดย Skinner มีความเชื่อว่าพฤติกรรมการเรียนรู้ของมนุษย์เกิดจากการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงได้ พฤติกรรมที่ทำแล้วได้รับการเสริมแรง บุคคลนั้นจะกระทำพฤติกรรมนั้นซ้ำ ๆ การปรับพฤติกรรม คือ การให้แรงเสริมต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ดังนั้นเมื่อเด็กมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์บุคคลใกล้ชิดควรให้การเสริมแรง และเนื่องจากแรงเสริมเป็นตัวแปรสำคัญในการเปลี่ยนพฤติกรรม หรือการเรียนรู้ของนักเรียน จะต้องสามารถจัดสภาพของการเรียนการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับแรงเสริมเมื่อการเรียนรู้ได้เกิด พฤติกรรมใดที่ได้รับแรงเสริม พฤติกรรมนั้นจะเป็นส่วนหนึ่งที่นักเรียนเรียนรู้พฤติกรรมใดที่ไม่ได้รับแรงเสริม แม้ว่าจะเน้นสิ่งที่ครูต้องการให้เกิดก็จะไม่อยู่นานคงทน

3. ทฤษฎีมนุษยนิยม (Humanistic theory)

Carl Rogers มีหลักการว่ามนุษย์มีค่า (Dignity) มีศักดิ์ศรี มีความฉลาด มีความเป็นตัวของตัวเอง ความรู้สึกนึกคิดต่อตนเอง (Self Concept) ที่เกิดจากการอบรมเลี้ยงดูและปฏิกิริยาที่ผู้อื่นมีต่อตนเอง ความรู้สึกนึกคิดต่อตนเองมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ความเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิดต่อตนเองจะนำไปสู่การเปลี่ยนพฤติกรรม การประยุกต์ใช้ทฤษฎีนี้ผู้ใกล้ชิดจะต้องเห็นคุณค่าและตระหนักในเอกลักษณ์ของเด็ก บุคคลที่ใกล้ชิดจะต้องให้ความรักความอบอุ่นและความเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิดของเด็กและช่วยให้เด็กได้เข้าใจตนเองและยอมรับตนเอง ซึ่งจะนำไปสู่การ

ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการศึกษาตามทัศนะของนักจิตวิทยามนุษยนิยมเป็นการศึกษาที่มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1) เพื่อสร้างบรรยากาศของห้องเรียนให้เป็นบรรยากาศที่นักเรียนและครูมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ซึ่งทำให้นักเรียนมีโอกาสแสดงความอยากรู้หรือเห็นของนักเรียน หรือความอยากที่จะเรียนรู้ มีโอกาสที่จะแสดงออกและเพิ่มพูนความสามารถ

2) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างครู นักเรียน และพิจารณาร่วมกันในการตัดสินใจเรื่องใด ๆ ก็ตาม

3) เพื่อช่วยนักเรียนให้ภูมิใจในตนเอง และสร้างความมั่นใจในตนเองและเห็นว่าตนเองมีค่า

4) เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความตื่นตัวในการค้นพบสิ่งใหม่ ๆ และมีการท้าทายด้านสติปัญญา เกิดความสนุกในการเรียนรู้และมีนิสัยที่จะใฝ่หาความรู้ไปตลอดชีวิต

5) ครูจะต้องมีลักษณะ คือ ตระหนักถึงความรู้สึกของตนเอง ไวต่อความรู้สึกของนักเรียน ยอมรับนักเรียน ในฐานะเป็นปัจเจกบุคคล สามารถเป็นนักเรียนที่ดีได้และเป็นกัลยาณมิตรของนักเรียน

4. ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมพัฒนาการทางจริยธรรม

Kohlberg (Kohlberg, 1969 อ้างถึงในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543: 20) ได้เสนอทฤษฎีพัฒนาการใช้เหตุผลทางจริยธรรมไว้ 6 ขั้นซึ่งมีระดับจริยธรรม 3 ระดับด้วยกัน ดังนี้

1. ระดับก่อนเกณฑ์

ขั้นที่ 1 หลักการหลบหลีกการลงโทษ - ทำเพราะกลัวการลงโทษ

ขั้นที่ 2 หลักการแสวงหารางวัล เลือกทำในสิ่งที่จะได้ความพอใจ

2. ระดับตามเกณฑ์

ขั้นที่ 3 หลักการทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบทำเพื่อตามความเห็นของผู้อื่น

ขั้นที่ 4 หลักการทำตามหน้าที่ทางสังคมทำตามกฎหมายและระเบียบของสังคม

3. ระดับเหนือเกณฑ์

ขั้นที่ 5 หลักการทำตามคำมั่นสัญญาเพราะเห็นความสำคัญของคนหมู่มาก

ขั้นที่ 6 หลักการยึดอุดมคติสากลทำเพราะยึดถือความถูกต้องยุติธรรม

5. ทฤษฎีเซลล์กระจกเงา (Mirror Neuron Theory)

อูคม เพชรสังหาร(2551) แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านสมองและอัจฉริยภาพเด็กได้เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ ทฤษฎีเซลล์กระจกเงา (Mirror Neuron Theory) ว่าเกิดจากการค้นพบของ Gallese, Fogassi และ Rizzolatti นักวิทยาศาสตร์จากมหาวิทยาลัยพาร์มา ประเทศอิตาลี ที่พบว่าภายในสมองของ

คนเรามีเซลล์ชนิดหนึ่งซึ่งต่อมาตั้งชื่อว่า เซลล์กระจกเงา (Mirror Neuron) เป็นเซลล์ที่ทำหน้าที่เลียนแบบพฤติกรรมต่างๆ ของผู้อื่นมาเป็นพฤติกรรมตัวเอง นายแพทย์อูดมกล่าวว่าเซลล์กระจกเงาช่วยให้เราเลียนแบบผู้อื่นเพื่อที่จะมีพฤติกรรมบางอย่างที่เหมือนกับผู้อื่น ที่สำคัญการทำงานของเซลล์กระจกเงาทำให้เรารับรู้ว่าการเลียนแบบ คือวิธีการเรียนรู้ที่สำคัญของมนุษย์ ภาษา วัฒนธรรม คุณธรรม กฎเกณฑ์ทางสังคม ค่านิยม บรรทัดฐาน ประเพณี ไม่ว่าจะอะไรก็ตามที่เป็นทักษะและต้องลงมือปฏิบัติ มนุษย์ล้วนเรียนรู้ผ่านการเลียนแบบ ผ่านการทำงานของเซลล์กระจกเงาทั้งสิ้น และมีผู้อธิบายเพิ่มเติมว่า พฤติกรรมของเด็กและเยาวชนเป็นผลมาจากเซลล์กระจกเงาที่เด็กได้ลอกเลียนแบบพฤติกรรมตัวอย่างทั้งจากบุคคลใกล้ชิดและ/หรือบุคคลต่าง ๆ ที่เด็กได้พบเห็นแม้ว่าเด็กจะไม่เลียนแบบการกระทำในทันที แต่สมองของเด็กจะเก็บภาพของการกระทำเหล่านั้นไว้และพร้อมจะเลียนแบบ หรือปฏิบัติเมื่ออยู่ในสภาพแวดล้อมที่ใกล้เคียงกัน(กษิตศ กันน้อย,2551)

นอกจากนั้น Lacoboni(2009) ได้กล่าวไว้ในงานวิจัยของเขาว่า การศึกษาทางจิตวิทยา สังคมแสดงให้เห็นว่าการเลียนแบบและการล้อเลียนเป็นสิ่งแพร่ขยายและเป็นไปอย่างอัตโนมัติ มนุษย์มีแนวโน้มที่จะเชื่อมโยงพฤติกรรมของเขากับกลุ่มที่มีความคิดแบบเดียวกัน (Lieberman, 2007 cited in Lacoboni, 2009) ซึ่งบางรูปแบบของการเลียนแบบและการล้อเลียนนั้นไม่เพียงแต่จะแพร่ขยายและเป็นไปอย่างอัตโนมัติเท่านั้นแต่ยังมีผลต่อพฤติกรรมที่ผิดปกติอีกด้วย พ่อแม่ ครู อาจารย์ หรือบุคคลใกล้ชิดเด็กและวัยรุ่นจึงควรทำตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีไม่ว่าจะเป็นด้านคำพูด การกระทำ ความคิด การตัดสินใจ และการอยู่ร่วมกันในสังคมเพราะพฤติกรรมเหล่านี้เด็กจะซึมซับและนำไปสู่การเลียนแบบในสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกันได้โดยไม่รู้ตัว

6. แนวคิดการอธิบายคุณค่าและแนวกำหนดค่านิยม (Value Clarification)

Simon (Simon, 1972 อ้างถึงในประกาศรี สีหอำไพ, 2550: 39) เสนอวิธีอธิบายคุณค่า เพื่อตัดสินใจการกระทำที่เป็นค่านิยม โดยมีวิธีกำหนดระดับหรือปฏิบัติเป็นขั้นตอน 7 ลำดับขั้น จำแนกเป็นแนวทางการอธิบายคุณค่า 3 ประการ ดังนี้

1. การเลือก (Choosing)	2. การตีราคาคุณค่า (Prizing)	3. การปฏิบัติ (Acting)
แสวงหาทางเลือกหลายแนวเมื่อเผชิญหน้าทางเลือก มองการณ์ไกล ให้ความสำคัญก่อนจะเลือก สร้างทางเลือกด้วยตนเองหลายแนวทางโดยไม่ให้ขึ้นอยู่กับผู้อื่น	พึงรู้ในอคติของตนเองเพื่อพิจารณาคุณค่าของค่านิยม ยืนยันการเลือก ต่อสาธารณชนด้วยความเต็มใจ	ปฏิบัติไปตามการตีราคาคุณค่าที่ตนพอใจอย่างไม่เปลี่ยนแปลง ปฏิบัติตามจนเป็นแบบแผนของชีวิตได้

แหล่งที่มา: ประกาศรี สีหอำไพ. (2550) พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม. หน้า 39

2. แนวคิดในการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีขององค์กรและสถานศึกษาโดยทั่วไป

การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีจำเป็นต้องมีการกำหนดไว้เป็นเป้าหมายหลักเพื่อให้ทุกฝ่ายนำไปหาวิธีการ แนวการจัดกิจกรรมที่จะส่งเสริมให้เกิดคุณลักษณะที่ดีในตัว ของบุคคล ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการเสริมสร้างให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่ดีคือ การใช้ หลักธรรมของศาสนาในการอบรมกล่อมเกลাজิตใจให้อ่อนโยน รู้จักแยกแยะสิ่งที่ถูกต้องดีงามและ สิ่งไม่ควรหลีกเลี่ยง ซึ่งในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ส่วนที่ 5 แนวนโยบาย ด้านศาสนา สังคม การสาธารณสุข การศึกษาและวัฒนธรรม มาตรา 79 ได้บัญญัติข้อความไว้ตอน หนึ่งว่า “...สนับสนุนการนำหลักธรรมของศาสนามาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนา คุณภาพชีวิต” (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550:49) และกมล สูดประเสริฐและ สุนทร สุรินทร์ชัย (2540) ได้กล่าวไว้ในสารบัญญัติ หรือ ถ้อยคำที่ควรบัญญัติไว้ในกฎหมายว่า การ สอนศาสนาในโรงเรียน ตามความในหมวดนี้ อาจสอนหลักธรรมของศาสนาต่าง ๆ และจัดให้มีการ ประกอบพิธีกรรม โดยเฉพาะศาสนาตามความเชื่อของผู้ปกครอง ในชุมชนใดมีกลุ่มชนนับถือศาสนา ใดมากที่สุดอาจสอนหลักธรรมศาสนานั้นเป็นพิเศษเพื่อให้เด็กที่นับถือศาสนานั้น ทั้งนี้โดยไม่มีการ บังคับให้ผู้นับถือศาสนาอื่นจำต้องเข้าร่วม ผู้ปกครองมีสิทธิที่จะเลือกส่งเด็กเข้าเรียนใน โรงเรียนที่ พอใจ トラบเท่าที่มีที่ว่างจะรับได้ เมื่อสามารถแสดงเหตุผลที่ไม่ประสงค์จะส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียน ที่อยู่ใกล้ที่สุดได้ (publication, 2009: online) ซึ่งในเรื่องความสำคัญของการใช้หลักธรรมทางศาสนา ในการพัฒนาคุณธรรมนั้นสมพร เทพสิทธิ์า (2551:75) ได้เขียนอธิบายไว้ว่า

“ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตจึงจำเป็นต้อง อาศัยหลักธรรมของศาสนา เราจะทอดทิ้งศาสนาและหลักธรรมของศาสนาไม่ได้ ในขณะนี้ได้มี นักวิชาการและบุคคลหลายคนที่ต้องการให้เกิดคุณธรรมและจริยธรรมสากล โดยไม่ต้องการศาสนา และหลักธรรมของศาสนาถือว่าเป็นมิชฌาภิกขุ หรือ ความเห็นที่ผิดเหมือนคนที่ต้องการแสงสว่าง แต่ไม่ต้องการดวงอาทิตย์”

การศึกษาแนวคิดในการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีมีแนวคิดของ นักวิชาการและผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับงานวิจัยครั้งนี้เช่น ผลการวิจัยของโครงการเร่ง สร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย (2550:123) ได้สรุปแนวคิดและหลักการสำหรับการ พัฒนาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนไว้ว่า

1. ต้องผ่านการปฏิบัติจริงและมีการเน้นย้ำอยู่เสมอ
2. ควรใช้การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการศึกษาธรรมชาติ
3. ควรใช้กิจกรรมที่ช่วยให้ได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกัน
4. ใช้การเสริมแรงทางบวกให้มาก หลีกเลี่ยงการลงโทษ

5. ฝึกฝนการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เชิงบวกเพื่อสร้างแรงจูงใจและแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเองให้ทำความดียิ่งขึ้น
6. ควรบูรณาการการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีสอดแทรกในวิชาเรียนหรือวิถีชีวิตของนักเรียน
7. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงคุณลักษณะที่ดีที่มีอยู่
8. ควรใช้วิธีการที่แตกต่างกันออกไปตามระดับของนักเรียน
9. ครูต้องได้รับการพัฒนาและเป็นแบบอย่างที่ดี
10. ครูและสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนานักเรียน
11. โรงเรียนต้องสร้างบรรยากาศในการทำความดี
12. ควรจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน

นอกจากหลักการดังกล่าวแล้ว ทิศนา เขมมณี (2546:93) ได้สรุปวิธีการในการพัฒนาด้านจิตพิสัยเพื่อให้เป็นลักษณะนิสัยของบุคคลตามแนวคิดของ Bloom ไว้ดังนี้

1. จัดสิ่งเร้าให้บุคคลนั้นได้รับรู้และเกิดความสนใจในเรื่องที่ต้องการปลูกฝัง
2. จัดกิจกรรม หรือ ประสบการณ์ที่ช่วยให้บุคคลนั้น ได้มีการตอบสนองในเรื่องนั้นและเกิดความ พึงพอใจ
3. ช่วยให้ผู้บุคคลเห็นคุณค่าของเรื่องนั้น โดยการช่วยให้เขาได้เห็นประโยชน์ ได้รับความประโยชน์หรือเกิดความพึงพอใจในค่านิยมนั้น
4. ช่วยให้ผู้บุคคลนั้นมีโอกาสจัดระเบียบในการนำเรื่องนั้น ไปใช้ในระบบชีวิตของตน
5. ช่วยให้ผู้บุคคลนั้น ได้ลงมือปฏิบัติตนตามค่านิยมนั้นอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอจนกระทั่งปฏิบัติได้เป็นลักษณะนิสัย

นอกจากนั้นการศึกษายังพบว่า Ryan ซึ่งผู้เชี่ยวชาญด้านจริยธรรมและคุณลักษณะศึกษาของมหาวิทยาลัย Boston (bu.edu,2010: online) ได้เสนอแนวทางการจัดคุณลักษณะศึกษาประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ (The Six E's of Character Education) มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

1. การยกตัวอย่างและปฏิบัติเป็นแบบอย่าง (Example) กล่าวถึงการยกตัวอย่างของการประพฤติปฏิบัติที่สะท้อนคุณลักษณะที่ดี รวมถึงการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของครูเพื่อให้นักเรียนเห็นเพราะการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีถือเป็นการยกตัวอย่างที่ดีที่สุดที่นักเรียนสามารถเห็นและเลียนแบบการกระทำหรือ ความประพฤติต่าง ๆ ได้โดยตรง

2. การใช้เหตุผล (Explanation) กล่าวถึงการให้เหตุผลและผลในการพัฒนาคุณลักษณะ กระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์หรือสนทนาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีและไม่ดี พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ เพื่อสร้างความตระหนักและการปรับพฤติกรรมของนักเรียน

3. การเชิญชวนให้ทำความดี (Exhortation) กล่าวถึง การชี้แนะ เชิญชวน โดยการส่งเสริมแรงทางบวกควบคู่กับการพัฒนาความกล้าหาญเชิงจริยธรรม ซึ่งเป็นความกล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง ไม่อายหรือกลัวที่จะทำในสิ่งที่ควร

4. การจัดสิ่งแวดล้อมเชิงคุณธรรม (Ethos or Ethical Environment) กล่าวถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่ดี เอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะที่ดี ไม่มีสิ่งยั่วยุให้ไปในทางเสื่อม โดยเฉพาะในห้องเรียนซึ่งเป็นสังคมย่อยเล็ก ๆ ที่นักเรียนจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ครูสามารถจำลองสังคมใหญ่ภายในห้องเรียนได้เพื่อสร้างบรรยากาศเชิงคุณธรรม

5. การจัดประสบการณ์ (Experience) กล่าวถึงการเปิดโอกาสให้เด็กได้สัมผัสสังคมภายนอกซึ่งจะช่วยให้เด็กเรียนรู้และซึมซับแนวคิดในการประพฤติปฏิบัติตนอย่าง พึงประสงค์

6. การคาดหวังความเป็นเลิศ (Expectations of Excellence) กล่าวถึงการวางเป้าหมายของเด็กเป็นเหมือนการกำหนดหลักชัยในการพัฒนาคุณลักษณะของตนเองให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน สามารถกระทำได้หลากหลายรูปแบบซึ่งผลงานวิจัย เรื่อง โครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทยได้ประเมินความสำเร็จของโครงการด้านนวัตกรรมคุณลักษณะศึกษา (2550: 125-126) ไว้ 11 ประการคือ

1. Integration Curriculum Innovation การจัดกิจกรรมบูรณาการแบบเน้นคุณธรรม (moral – focused activity) โดยการสอดแทรกการพัฒนาคุณธรรมระหว่างการพัฒนาทักษะความสามารถของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดในหลักสูตร

2. In Trend Innovation การจัดกิจกรรมใช้การสร้างสรรค์หรือการนำค่านิยมที่เกิดขึ้นในช่วงนั้นมาใช้เป็นสื่อในการออกแบบกิจกรรมเพื่อถึงความสนใจของผู้เรียน หรือการกำหนดกิจกรรมที่มีลักษณะการแข่งขัน เพื่อลดช่องว่างระหว่างสถานภาพของบุคคลหรือชนชั้น

3. Integrated Process Innovation การจัดกิจกรรมที่มีการบูรณาการ กระบวนการดำเนินงานของนักเรียนในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ มิใช่จัดกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งแล้วหยุด แล้วเริ่มทำกิจกรรมอื่นต่อไปที่ไม่สัมพันธ์กับกิจกรรมเดิม

4. 108 Student Initiations Innovation การจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนเป็นผู้คิดริเริ่มและออกแบบกิจกรรมที่นำไปสู่การพัฒนาคุณลักษณะ

5. Institutionalized Innovation การจัดกิจกรรมที่กำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานในระดับสูง และทำให้เป็นภารกิจปกติของโรงเรียนโดยกำหนดเป็นแผนงานหลัก

6. Service Learning – Based Innovation การจัดกิจกรรมที่จัดโอกาสให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการทำงานที่เป็นการให้บริการแก่สังคม

7. Forum Innovation การจัดกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านการประชุมในรูปแบบของ สัมมนาหรือการเสวนาเพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกัน

8. Living Values Innovation การจัดกิจกรรมโดยใช้แนวคิด “คุณค่าเพื่อชีวิต” ซึ่งพัฒนาโดยนักวิชาการชาวตะวันตกบนพื้นฐานแนวคิดของการพัฒนาจิตใจของผู้เรียนให้มีความสงบและเรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองให้ดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า

9. Routine Habit Innovation การจัดกิจกรรมโดยครูเป็นผู้กำหนดคุณลักษณะที่จำเป็นต้องพัฒนาในตัวผู้เรียนและฝึกปฏิบัติเป็นนิสัยในชีวิตประจำวัน

10. Self-Development Innovation การจัดกิจกรรมโดยการฝึกให้นักเรียนรู้จักประเมินตนเองและมีการพัฒนาตนเองในรูปแบบต่าง ๆ เช่น กิจกรรมการเผากิเลส ให้นักเรียนเขียนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมที่ตนเองได้ปฏิบัติบนกระดาษ

11. Real World Application Innovation การจัดกิจกรรมโดยการนำพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในโลกแห่งความเป็นจริงมาใช้ในการแสดงพฤติกรรมในโรงเรียน

อย่างไรก็ดีการเสริมสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่ดีนั้น นอกจากจะทำได้โดยการสอดแทรกเข้าไป ในการเรียนการสอนทุกวิชามากขึ้นแล้วควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมและทำงานที่เกี่ยวกับส่วนรวม หรือ สังคม ดังที่ Solomon, Watson และ Battistich (cited in Berkowitz, 2002:57) ได้ศึกษาวิจัยที่ เกี่ยวกับโครงการและกิจกรรมเฉพาะในการนำเอาคุณลักษณะศึกษาไปปฏิบัติในโรงเรียน พบว่ามี 4 แนวทางที่มีหลักฐานชัดเจนว่ามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนคือ ส่งเสริมความเป็นอิสระและการควบคุมดูแลตนเอง เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม อภิปรายแสดงความคิดเห็นและร่วมดำเนินกิจกรรมต่างๆ และฝึกให้มีทักษะทางสังคมและช่วยเหลือผู้อื่นรวมถึงการให้บริการแก่สังคม

นอกจากการสอน โดยใช้โครงการและกิจกรรมแล้วควรมีการสอนที่สอดแทรกทักษะด้านต่าง ๆ เข้าไปในการเรียนการสอนเพื่อช่วยเสริมให้การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีครอบคลุมพัฒนาการด้านอื่นมากขึ้นดังผลการศึกษาของ The California History Social Science Framework (DeRoche and Williams 1998:16-26) ที่กล่าวถึงการบูรณาการทักษะที่จำเป็นในงานหรือ โครงการที่เกี่ยวกับคุณลักษณะศึกษา เช่น

ทักษะการมีส่วนร่วม เช่น แสดงความคิดเห็นของตนเอง เข้าใจในความแตกต่างของบุคคล เป็นต้น

ทักษะการทำงานกลุ่ม เช่น ตั้งเป้าหมาย วางแผนการทำงาน ภาวะการเป็นผู้นำและผู้ตาม

ทักษะทางสังคมและการเมือง เช่น อธิบายวิเคราะห์ประเด็นทางสังคม มีความรับผิดชอบ ต่อสังคม ยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของบุคคลในสังคม เป็นต้น

การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีดังที่ได้กล่าวไปแล้ว โรงเรียนควรบริหารจัดการด้านอื่น ๆ ให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนดังแนวคิดของ Lickona (1991:325) ที่กล่าวถึงองค์ประกอบของวัฒนธรรมเชิงจริยธรรมในโรงเรียน 6 ประการคือ

1. ความเป็นผู้นำทางวิชาการและจริยธรรมของครูใหญ่
2. การพัฒนาค่านิยมที่จะเป็นแบบอย่าง หรือ สนับสนุนและรักษาค่านิยมของโรงเรียนไว้ในทุกส่วนของสภาพแวดล้อม
3. การมีจิตสำนึกร่วมกันว่าเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน
4. การปกครองดูแลนักเรียนและให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองแบบประชาธิปไตยรวมถึงปลูกฝังความรู้สึกว่า “นี่คือโรงเรียนของเรา เราจะต้องรับผิดชอบที่จะทำให้เป็นโรงเรียนที่ดีที่สุดเต็มความสามารถของเรา”
5. บรรยากาศเชิงจริยธรรมด้านการเคารพนับถือกัน มีความยุติธรรมและช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างผู้ใหญ่กับผู้ใหญ่ และ ผู้ใหญ่กับนักเรียน
6. การยกย่องเชิดชูและให้ความสำคัญกับศีลธรรมโดยใช้เวลาและเอื้ออาทรในเรื่องจริยธรรมในโรงเรียน

ส่วนการสอนให้นักเรียนรู้เท่าทันความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารนั้นควรมีการสอนสื่อศึกษา (Media Literacy) ดังแนวคิดของอมรวิรัช นาครทรรพและจุฬารัตน์ มาเสถียรวงศ์ (รัฐสาร ทันสื่อ:14,28) ที่กำหนดไว้ว่า การเรียนรู้เรื่องสื่อศึกษาต้องเน้นย้ำเป้าหมายหรือ ผลลัพธ์ที่พึงสร้างขึ้นเป็นภูมิคุ้มกันในตัวเด็กคือ ความรู้เท่าทันของสื่อที่มีต่อตนซึ่งรวมถึงการเข้าใจในเทคนิค หรือ แทคติกที่สื่อนิยมใช้ในการโฆษณา การรู้เท่าทันเทคนิคของคนทำสื่อโฆษณานี้จะช่วยให้เด็กวางเฉยไม่หือหาวกับโฆษณามากเกินไป อีกประเด็นหนึ่งคือ การสร้างความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ซึ่งจะเป็นทักษะสำคัญในการช่วยให้เด็กจำแนกแยกแยะค่านิยมหรือความเชื่อผิด ๆ หรือ บิดเบือนที่สอดแทรกในสื่อโฆษณา ช่วยให้เขามีวิจารณญาณในการที่จะเลือก หรือ ปฏิเสธสื่อบางประเภทได้ และผลลัพธ์สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การสร้างความเชื่อมั่นในฐานะผู้บริโภคที่มีความเป็นตัวของตัวเองไม่ไหลไปตามกระแสการดันของกลุ่มเพื่อ แต่มีความเชื่อมั่นในการใช้ชีวิตอย่างชาญฉลาดและเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งสามารถพัฒนานักเรียนให้มีความรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านสื่อสามารถทำได้ นอกจากนั้นยังได้แนะนำแนวการสอนสื่อศึกษาที่เป็นแนวโน้มสำคัญซึ่งมีลักษณะ 3 ประการคือ การเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ (Student centered) การเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical thinking) และ การฉกฉวยโอกาสจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ประโยชน์

3. แนวคิดในการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

การนำเสนอแนวคิดในการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีๆ จะมีการนำเสนอความเป็นมาของการทำพันธกิจการศึกษาและนโยบายสำคัญที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีก่อนดังนี้ สภาคริสตจักรในประเทศไทยได้กำหนดแนวทางการทำพันธกิจ โดยยึดแนวทางที่ได้วางไว้แล้วโดยคณะมิชชันนารีตั้งแต่เริ่มนำพระกิตติคุณเข้ามาในประเทศไทยซึ่งมิชชันนารีได้เริ่มต้นด้วยการประกาศพระกิตติคุณเรื่องของพระเยซูคริสต์ ต่อมาได้้นำการแพทย์แผนปัจจุบันเข้ามาจนพัฒนาเป็นสถานพยาบาลและโรงพยาบาลทำพันธกิจด้านการรักษาและใช้เป็นเครื่องมือของการประกาศพระกิตติคุณของพระเยซูคริสต์ด้วย

ต่อมาได้นำระบบการศึกษาสามัญเข้ามาและบุกเบิกการเปิดโอกาสแก่สตรีในการศึกษาเล่าเรียน มีโรงเรียน มีมหาวิทยาลัยเกิดขึ้น นอกจากนี้ยังมีงานสังคมสงเคราะห์เพื่อช่วยเหลือผู้ยากไร้ สิ่งเหล่านี้ได้พัฒนามาเป็นพันธกิจหลักของสภาคริสตจักรในประเทศไทยโดยยึดเอาพระวาทะของพระเจ้าจากพระธรรมมัทธิว บทที่ 9 ข้อ 35-36 ความว่า

“ พระเยซูจึงเสด็จดำเนินไปตามนครและหมู่บ้านโดยรอบ ทรงสั่งสอนในธรรมศาลาของเขาส่งข่าวประเสริฐแห่งแผ่นดินของพระเจ้า ทรงรักษาโรคและความป่วยไข้ทุกอย่างของพลเมืองให้หายและเมื่อพระองค์ทอดพระเนตรเห็นประชาชนก็ทรงสงสารเขา ด้วยเขาถูกรังควานและไร้ที่พึ่งคูดุจแกะไม่มีผู้เลี้ยง”

พระวาทะธรรมดังกล่าวสรุปออกมาเป็นพันธกิจหลัก 4 ประการคือ

1. พันธกิจประกาศข่าวประเสริฐแห่งแผ่นดินของพระเจ้า
2. พันธกิจการสั่งสอน
3. พันธกิจการรักษาโรคและความป่วยไข้
4. พันธกิจการช่วยเหลือผู้ที่ถูกรังควานไร้ที่พึ่ง

พันธกิจของสภาคริสตจักรในประเทศไทยที่กำหนดขึ้นทุกๆปีจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของพันธกิจที่คริสตจักรรับช่วงจากพระเยซูคริสต์ดังที่ได้กล่าวไว้ทุกประการซึ่งอาจมีรายละเอียดสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการในการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่น คริสตจักรภาค สถาบัน และหน่วยงานต่าง ๆ ในแต่ละช่วงสมัย (บุญรัตน์ บัวเย็น, 2008:32-33)

ในด้านพันธกิจการสั่งสอน หรือพันธกิจด้านการศึกษาที่มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยมีปรัชญาการจัดการศึกษาคือ การจัดการศึกษาให้เยาวชนของประเทศโดยไม่จำกัดเชื้อ

ชาติ ศาสนา และฐานะของบุคคล มุ่งพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนสมบูรณ์และดำเนินชีวิตตามแบบองค์พระเยซูคริสต์ และมีนโยบายด้านพันธกิจการศึกษา คือ

1. พัฒนาพันธกิจคริสเตียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษาให้ตอบสนองต่อนโยบายของสภาคริสตจักรฯ ในการจัดการศึกษาโดยเน้นด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้เรียน
2. พัฒนาคุณภาพของผู้บริหาร ครูผู้สอนและบุคลากรฝ่ายสนับสนุนของโรงเรียนสังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทยให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิรูปครู การเรียนรู้ พัฒนาศักยภาพของบุคลากรทุกฝ่าย และการบริหารจัดการศึกษาที่พึ่งตนเองได้อย่างเกิดผล
3. จัดสรรงบประมาณจากกองทุนพัฒนาสถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สถาบันขนาดเล็กและขนาดกลาง (กองทุนรวมพลัง)
4. ประสานงานสร้างความร่วมมือด้านการบริหารจัดการของโรงเรียนสังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทยเพื่อให้มีเอกภาพ คุณภาพ มาตรฐานด้านวิชาการ คุณธรรม และจริยธรรม เป็นศูนย์กลางในการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนสังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทยตลอดจนการประชาสัมพันธ์กิจกรรมข่าวสารต่าง ๆ
5. พัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรคริสตจริยธรรม โดยเน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งสร้างผลสัมฤทธิ์ที่สมดุลในตัวผู้เรียน เช่น อุปนิสัย คุณธรรม จริยธรรมและคุณภาพชีวิต และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์แบบคริสเตียน

สำนักงานพันธกิจการศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบด้านการศึกษาเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาจัดการศึกษาตามปรัชญาและนโยบายของมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย มีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษา คือ

“พันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยสนับสนุนส่งเสริมบุคลากรสถาบันการศึกษาและชุมชน ให้จัดการศึกษาตามมาตรฐานสากล บนรากฐานความเชื่อของคริสตศาสนา เพื่อพัฒนาเยาวชนด้านร่างกาย สติปัญญา จิตวิญญาณ ใฝ่หาสันติภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมอันพึงประสงค์ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความจงรักภักดีต่อชาติศาสนาพระมหากษัตริย์ดำเนินชีวิตในวิถีประชาธิปไตยและหลักชีวิตพอเพียง” (รายงานพันธกิจการศึกษา, 2008:5)

การจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการปลูกฝังด้านคุณธรรมจริยธรรมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่ยึดมั่นในความถูกต้องดีงามซึ่ง Herbart ได้กล่าวไว้ว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษาคือการสร้างอุปนิสัยและคุณธรรมทางและเป็นแนวคิดเดียวกับ Pestalozzi ที่มีความเชื่อว่า เป้าหมายของการศึกษา คือ การสร้างคนให้มีคุณธรรม

(อ้างถึงใน เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ และ รุ่งเรือง สุขาภิรมย์, 2550; 188 และ 199) ความเชื่อดังกล่าวถือว่าเป็นแนวคิดที่เป็นพื้นฐานในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยที่มีเจตนารมณ์ในการจัดการศึกษาเพื่อถวายเกียรติแด่องค์พระผู้เป็นเจ้าและปรนนิบัติรับใช้มนุษยชาติ โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านจริยธรรมด้วยหลักธรรมของคริสตศาสนา ควบคู่ไปกับการพัฒนาความรู้ปัญญา ด้วยการจัดการศึกษาที่มีคุณค่าต่อชีวิต ทั้งในปัจจุบันและอนาคตสำหรับเยาวชน โดยไม่มีการแบ่งแยกเชื้อชาติ ศาสนา และฐานะของบุคคล

การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีด้วยหลักคริสตจริยธรรมเป็นวิธีการหนึ่งในการขัดเกลาจิตใจ และปลูกฝังค่านิยม ที่ดีงามให้ผู้เรียนเพื่อใช้ชีวิตเห็นด้วยจิตใจในการดำเนินชีวิต โรงเรียนในเครือมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยทั้งหมด จึงได้ใช้หลักคริสตจริยธรรมดังกล่าวในการจัดการศึกษา ซึ่งนอกจากจะสนองตอบต่อปณิธานในการจัดการศึกษาของมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยดังที่ได้กล่าวไปแล้วหลักคริสตจริยธรรมยังมีองค์ประกอบอื่นที่เอื้อต่อการเข้าใจซาบซึ้งในคุณค่าและง่ายต่อการจดจำเพื่อไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น

- การร้องเพลงนมัสการซึ่งจะมีเนื้อร้องและท่วงทำนองที่สามารถขัดเกลาจิตใจ หรือ
- เป็นที่พึงทักทายยามที่ผู้เรียนมีปัญหาหรือวิกฤติชีวิต
- การอธิษฐานคือ การตั้งสมาธิและสงบจิตใจเพื่อขอการทรงนำหรือขอพรจากองค์พระผู้เป็นเจ้า
- การอ่านพระคัมภีร์ซึ่งผู้นำหรือผู้ให้ข้อคิดใน โอกาสต่าง ๆ จะ เลือกสรรให้
- เหมาะสมกับสถานการณ์ หรือ เรื่องที่จะให้ข้อคิดกับผู้ซึ่งมีหลากหลาย บางครั้งเป็นเรื่องอุปมาจากพระคัมภีร์ บางครั้งเป็นข้อความหนุนใจ เตือนสติ ข้อพระคัมภีร์เหล่านั้น ง่ายต่อการเข้าใจและจดจำ
- การรวมกันเป็นกลุ่มตามความสนใจ เพื่อทำกิจกรรมตามความเชื่อศรัทธา เช่น
- คณะสหายนางไม้กางเขน (Friends of Cross) คณะนักร้องประสานเสียง (Choir) ฯลฯ
- สัปดาห์พัฒนาจิตใจ เป็นการเชิญคณะนักแสดงและผู้ประกาศพระกิตติคุณจาก
- มหาวิทยาลัยมาเป็นผู้ดำเนินการจัดการแสดง เช่น ละครชีวิตหรือติเก สะท้อนคำสอนของพระเยซู คำพยาน ร้องเพลง เล่นเกมส์ ฯลฯ ตลอด 1 สัปดาห์โดยนักเรียนทุกคนจะได้รับชมตามรอบที่โรงเรียนจัดไว้

ด้วยกิจกรรมและการบูรณาการในการเรียนการสอน แต่ละโรงเรียนในเครือมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยจึงมีวิธีการที่คล้ายกันและบางกิจกรรมอาจแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับสภาพความพร้อมของแต่ละโรงเรียน ซึ่งในที่นี้จะกล่าวถึงรายละเอียดของการเสริมสร้าง

คริสตจริยธรรมของโรงเรียนพอสังเขป 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย โรงเรียนคาราวิทยาลัย และโรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียน โดยแต่ละโรงเรียนมีเอกลักษณ์ในการสอนคริสตจริยธรรมที่แตกต่างกันดังนี้

1. การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนด้วยหลักคริสตจริยธรรมของโรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย

หลักการและแนวดำเนินการ

1) ปลูกฝังและสร้างค่านิยมให้นักเรียนเป็นผู้มีจริยธรรม คุณธรรมที่ดี คิดและทำอย่างสร้างสรรค์ ตามปรัชญาของโรงเรียน “การศึกษาคือการพัฒนาอุปนิสัย” มุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพโดยอบรมทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้เป็นผู้มีอุปนิสัยดี เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และดำเนินชีวิตในสังคมโลกได้อย่างมีความสุข

2) ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามคำขวัญของโรงเรียน “คุณธรรมนำปัญญา พละนาถมัสมบรูณ์ เกื้อกูลสังคม” ซึ่งมีเป้าหมายหลักให้นักเรียนผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดี ควบคู่กับการพัฒนาทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม บุคลิกภาพและจิตใจ ช่วยเหลือสังคมและมีความเป็นประชาธิปไตย

3) สร้างจิตสำนึกให้นักเรียนมีความรัก (To Love) ความเอื้ออาทร (To Care) การแบ่งปัน (To Share) การช่วยเหลือ (To Help) และการเสียสละ (To Sacrifice) ซึ่งเป็นสปีริตของชาว P.R.C.

4) ดำเนินภารกิจตามคติพจน์ของโรงเรียนที่ได้กล่าวว่า “LUX ET VERITAS” มีความหมายว่า แสงสว่างและความจริง (Light and Truth) ซึ่งโรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จัดการศึกษาเพื่อถวายเกียรติแด่องค์พระผู้เป็นเจ้า และปรนนิบัติรับใช้มนุษย์ มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านจริยธรรม ด้วยหลักธรรมทางคริสต์ศาสนา ควบคู่กับการพัฒนาความรู้และสติปัญญา

5) นักเรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ เปรียบเทียบ ประเมินค่า รู้จักหาทางเลือกหลากหลาย และตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคริสตจริยธรรม

1) วิธีบรรยายประกอบการซักถามและอภิปราย 2) ให้นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง 3) จัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ 4) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม 5) เน้นการสอนด้านภาษาแบบฟัง – พูด โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษ ซึ่งจะมีบทความภาษาอังกฤษที่เป็นคติสอนใจ กิจกรรมเสริมหลักสูตรคริสตจริยธรรมของโรงเรียน

1) การนมัสการพระเจ้า

นักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ จะมีการนมัสการพระเจ้า (Chapel) ทุกวัน ซึ่งการเข้านมัสการพระเจ้า ในแต่ละครั้งจะมีการอธิษฐาน การร้องเพลงและรับฟังพระวจนะของพระเจ้า เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ให้เกิดขึ้นในตัว of นักเรียน ซึ่งการเข้านมัสการพระเจ้าจะแยกเป็นระดับชั้นต่าง ๆ ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด

2) สัปดาห์พัฒนาจิตใจ

ทุกปีทางโรงเรียนจะจัดให้มีสัปดาห์พัฒนาจิตใจ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และฟื้นฟูความเชื่อ ศรัทธา นำไปสู่การดำเนินชีวิตที่มีประสิทธิภาพ ที่สำคัญคือ เพื่อให้ นักเรียนได้รู้ถึงพระกิตติคุณขององค์พระเยซูคริสต์เจ้า

3) การอธิษฐานหน้าแถว

หลังจากที่นักเรียนเข้าแถวเคารพธงชาติเสร็จแล้วจะมีการอธิษฐานของการทรงนำและขอพระพรจากพระเจ้าก่อนการทำงานและก่อนการศึกษาเล่าเรียน โดยครูคริสเตียนในช่วงชั้นจะสลับสับเปลี่ยน หมุนเวียนกันไป ในการนำอธิษฐานและเมื่ออธิษฐานแล้วจะมีการอ่านข้อพระคัมภีร์เพื่อหนุนใจและเตือนสติในการดำเนินชีวิตให้ดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องตามน้ำพระทัยของพระเจ้า

4) กิจกรรม F.O.C.

การทำพันธกิจของทีมงานศาสนกิจของโรงเรียนปรีณส์รอยแยลส์วิทยาลัย ได้มีการออกพบปะกับชุมชนที่เป็นพี่น้องร่วมความความเชื่อและต่างความเชื่อ โดยมีครูที่เป็นกรรมการศาสนกิจ เป็นผู้นำร่วมด้วยกิจกรรมของนักเรียนที่เป็นสมาชิกชมรม F.O.C. (Friend of the Cross)

5) การนมัสการในโอกาสพิเศษต่าง ๆ

6) การแนะแนวชีวิต ฝ่ายแนะแนว และงานกิจการนักเรียนจะเข้ามาช่วยเหลือและให้คำปรึกษาบนพื้นฐานความรักและความเชื่อในองค์พระเยซูคริสต์

2. การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนด้วยหลักคริสตจริยธรรมของโรงเรียนดาราวิทยาลัย

โรงเรียนมีการจัดการเรียนรู้คริสตจริยธรรมทุกชั้นเรียนในตอนเช้า ก่อนที่จะเรียนวิชาสามัญเป็นเวลา 30 นาที ตั้งแต่วันอังคารถึงวันศุกร์ และมีการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของนักเรียนคริสเตียนในโรงเรียน ได้แก่ คณะลูกแกะน้อย คณะSCM สัปดาห์ฟื้นฟูพัฒนาจิตใจ วันระลึกสภาพคริสตจักรในประเทศไทย วันระลึกเยาวชน วันอธิษฐานสากล วันคริสต์มาส ฯลฯ

แนวการจัดการเรียนรู้คริสตจริยธรรม

ระดับปฐมวัย

จัดการเรียนรู้คริสตจริยธรรมให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต ทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ได้ตระหนักถึงสิ่งที่พระเจ้าทรงสร้าง รู้และเข้าใจเรื่องราวของพระเยซูคริสต์ รู้จักปฏิบัติตนตามแบบอย่างพระเยซูคริสต์ ตามวัยที่เหมาะสม นอกจากนั้นผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยการทำแบบปฏิบัติคริสตจริยธรรมในแต่ละชั้น โดยขณะอยู่ในระดับชั้นนั้น ๆ เป็นผู้วางแผนจัดทำบทเรียนคริสตจริยธรรม

ช่วงชั้นที่ 1 (ประถมศึกษาปีที่ 1 -3)

ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – ป.3) จัดการเรียนการสอนคริสตจริยธรรมในวันอังคาร วันพุธ และวันพฤหัสบดี ของทุกสัปดาห์ เวลา 08.00–08.30 น. และเข้าหอประชุมเพื่อฟังข้อคิดทุกวันศุกร์ เวลา 08.000–08.30 น. สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จะจัดตามหลักสูตรคริสตจริยธรรม และคู่มือการสอนคริสตจริยธรรมของครูควบคู่กับแบบฝึกหัดจริยธรรมของแต่ละชั้น ซึ่งช่วงชั้นนี้จะเน้นในเรื่องดังต่อไปนี้

1. ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม และจริยธรรมตามแบบอย่างของพระเยซูคริสต์
2. เน้นคุณธรรม “จงรักเพื่อนบ้าน เหมือนรักตนเอง”
3. ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
- 4.

ช่วงชั้นที่ 2 (ประถมศึกษาปีที่ 4 – 6)

โรงเรียนจัดให้ผู้เรียนคริสตจริยธรรมในภาคเช้า วันอังคาร วันพฤหัสบดี และวันศุกร์ ก่อนการเรียนวิชาการต่าง ๆ เป็นเวลา 30 นาที และให้มีการเข้าหอประชุมรวมกันเป็นช่วงชั้น สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ทุกวันพุธเวลา 08.00 – 08.30 น.

ในด้านการจัดการเรียนรู้ ได้มีการวางแผนการสอน จัดเป็นหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนได้รับทั้งความรู้ การฝึกปฏิบัติทักษะในการทำงาน การทำกิจกรรม และการทำแบบฝึกปฏิบัติ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ลักษณะที่ดึงมาที่ผู้เรียนควรนำมาเป็นแบบอย่าง จากการเรียนรู้ชีวิตและการดำเนินชีวิตของพระเยซูคริสต์

ช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3)

การจัดการเรียนการสอนในช่วงชั้นที่ 3 เน้นการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันกิจกรรมการเรียนการสอนเสริมสร้างให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเอง พัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีวินัยในตนเอง มีทักษะ

การตัดสินใจ มีคุณธรรมตามแบบอย่างพระเยซูคริสต์ จัดการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 3 วัน คือ วันพุธ วันพฤหัสบดี และวันศุกร์ มีการเข้าหอประชุมในวันอังคารตั้งแต่เวลา 08.00 – 08.30 น.

ช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6)

จัดให้มีการเรียนการสอนคริสตจริยธรรมแก่นักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 ในวันอังคาร วันพุธ วันศุกร์ และเข้าหอประชุมในวันพฤหัสบดี เวลา 08.00 – 08.30 น. ทุกสัปดาห์ และเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จัดให้เข้าเรียนคริสตจริยธรรมพร้อมกันในวันอังคารแรกของเดือน เวลา 08.00 – 08.30 น. โดยผู้อำนวยการโรงเรียน

3. การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนด้วยหลักคริสตจริยธรรมของโรงเรียน เชียงใหม่คริสเตียน

โรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียนได้จัดทำหลักสูตรคริสตจริยธรรมให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยและตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาคือต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม โดยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในทุกวิชาควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมในแต่ละระดับ สร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของคริสต์ศาสนา

นอกจากได้ปลูกฝังอบรมและสอดแทรกในทุกกลุ่มสาระแล้วทางโรงเรียนได้จัดให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณธรรม เช่น

1. ตอนเช้าช่วงกิจกรรมหน้าเสาธง นักเรียนร่วมอธิษฐานของการทรงนำจากพระเจ้า
2. ส่งเสริมให้นักเรียนเก็บออม โดยมีธนาคารเข้ามาบริการรับฝากเงิน
3. มีกิจกรรมที่ช่วยน้อง/พี่ดูแลน้อง
4. กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม
5. กิจกรรมค่ายคุณธรรมจริยธรรม
6. กิจกรรมปลูกจิตสำนึกการรักษา ดูแลธรรมชาติ
7. มีส่วนร่วมในการดูแลสังคม

การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทั้ง 3 โรงเรียนสรุปได้ว่าการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนด้วยหลักคริสตจริยธรรม สามารถดำเนินการได้ 2 แนวทาง คือ

1. การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน เป็นการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีที่โรงเรียนสามารถบริหารจัดการให้เกิดขึ้นได้ เช่น การจัดการเรียนในห้องเรียน สามารถดำเนินการได้โดย

การพัฒนาหลักสูตรคริสตจริยธรรมแล้วดำเนินการสอนเป็นรายคาบให้ผู้เรียนได้เรียน เช่นเดียวกับวิชาอื่น การจัดสภาพแวดล้อมให้มีบรรยากาศ ความร่มรื่นสวยงาม และความปลอดภัยของสถานที่ซึ่งจะมีผลต่อการเรียนรู้ และสมาธิของผู้เรียน โดยเฉพาะหากได้มีการติดข้อพระคัมภีร์เตือนใจ หรือรูปภาพทางศาสนา ส่วนกิจกรรมอื่นที่จัดขึ้นเพื่อเสริมการเรียนรู้ในห้องเรียนนั้น โรงเรียนมีกิจกรรมคล้ายคลึงกันเช่น นมัสการพระเจ้า สัปดาห์พัฒนาจิตใจ อธิษฐาน/อ่านพระคัมภีร์หน้าแถว กลุ่มสัมพันธ์ ยกย่องผู้ทำความดี เป็นต้น

2. การเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน เป็นการเรียนรู้ที่อยู่นอกเหนือความรับผิดชอบในการบริหารจัดการของโรงเรียน แต่โรงเรียนอาจมีบทบาทในการประสานงาน และให้ความรู้ด้านคริสตจริยธรรม แก่ผู้ปกครอง ชุมชน หรือสังคม

4. แนวคิดในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีโดยสถาบันครอบครัว

ครอบครัวมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้กับนักเรียน จากการศึกษาแนวคิดในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีโดยสถาบันครอบครัวในงานวิจัยเรื่อง คุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของประเทศต่าง ๆ (เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ และรุ่งเรือง สุขาภิรมย์, 2550:106-231) สรุปได้ดังนี้

4.1 ประเทศเกาหลี

ครอบครัวเกาหลียึดถือคำสั่งสอนของขงจื้อที่ว่า “ทั่วทั้งจักรวาลมีเพียงครอบครัวเดียว ทุกสรรพสิ่งมีความเกี่ยวข้องกันและกัน” ทำให้ครอบครัวของคนเกาหลีมีระเบียบแบบแผนและมีความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวแน่นแฟ้นและเคร่งครัด บุตรหลานของแต่ละครอบครัวมีพื้นฐานทางความคิดที่อยู่ในระดับเดียวกัน มีแนวทางปฏิบัติด้านคุณธรรมและจริยธรรมในบรรทัดฐานเดียวกัน ส่งผลให้บุตรหลานของทุกครอบครัวเป็นสมาชิกในสังคมที่มีคุณภาพ

ในครอบครัว เด็ก ๆ ได้รับการสั่งสอนเรื่องวินัย การดูแลตัวเองช่วยเหลือตนเอง ภาพที่เห็นเด็ก บนรถประจำทางยืนจับราวพนักเก้าอี้ ไม่มีใครลุกให้เด็กนั่งถือเป็นเรื่องปกติ มีการอบรมและปลูกฝังให้เด็กเกิดความรู้สึกละเอียดอ่อนต่อการกระทำผิดอีกเป็นครั้งที่สอง เด็กเกาหลีไม่เห็นเรื่องการกระทำไม่เห็นเรื่องการกระทำผิดเป็นเรื่องทำทายเป็นเรื่องน่าท้อ สิ่งนั้นสะท้อนในสังคมของเกาหลีเด่นชัด กล่าวคือ คนเกาหลีจะเกิดความละอายมากเพราะมีทะเบียนตระกูล เก่งกว่าเมื่อทำผิดจะถูกจารึกความชั่วหรือความผิด จะทำให้วงศ์ตระกูลและต้นตระกูลได้รับความอับอาย

4.2 ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ลัทธิขงจื้อเป็นพื้นฐานในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่สำคัญในเวียดนามเป็นระยะเวลายาวนาน ดังนั้น เยาวชนเวียดนามจะได้รับการสั่งสอนจากพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ถึงสิ่ง

สำคัญที่ทำให้เป็นเด็กดี ได้แก่ความรักชาติ ความขยันหมั่นเพียร เรื่องการศึกษาเล่าเรียนและเรื่องความกตัญญูทวดเทีในแง่ของการพร่ำสอนจากผู้ใหญ่

ความอดทนเกิดจากการหล่อหลอมของวิถีชีวิต การซึมซับจากพ่อแม่ แนวคิดของขงจื้อเรื่องความกตัญญูรู้คุณ พ่อแม่จะสอนลูก ๆ ว่าต้องกตัญญู ถ้าไม่กตัญญูจะไม่มีความก้าวหน้าให้ความกตัญญูต่อพ่อแม่และบรรพบุรุษ

4.3 ประเทศศรีลังกา

ศรีลังกาเป็นสังคมที่เน้นครอบครัว ความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความหมายสูง กระบวนการปลูกฝังคุณธรรมเริ่มต้นในครอบครัวโดยเฉพาะเรื่อง ความอ่อนน้อม การเคารพผู้ใหญ่ในครอบครัว มารดามีบทบาทที่สำคัญที่สุดในการปลูกฝังค่านิยมในเชิงคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่บุตรหลาน ส่วนบิดามีบทบาทเป็นรองเนื่องจากต้องรับผิดชอบภาระทางเศรษฐกิจเท่ากับแบ่งหน้าที่กันโดยปริยาย อย่างไรก็ตามบิดาก็มีบทบาททั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเป็นผู้ทำให้สมาชิกในครอบครัวทำกิจกรรมทางศาสนาร่วมกัน เช่น นำครอบครัวไปวัด เป็นต้น รวมทั้งล้างเท้าและเช็ดเท้าให้พระเมื่อพระมาถึงบ้าน มารดาจะปลูกฝังเรื่องความเคารพในผู้ใหญ่ซึ่งหมายถึง ปู่ย่า ตายาย บิดา มารดา ตัวอย่างการให้ความเคารพบิดาแสดงออกด้วยการไม่หยิบข้าวของเครื่องใช้ของบิดาไม่ว่าจะเป็นถ้วยน้ำ จานข้าว มารดาเป็นผู้ปลูกฝังให้ลูกด้วยการเป็นแบบอย่างโดยตนเองก็ไม่ใช่ของร่วมกับสามี การให้ความเคารพในผู้ใหญ่ ทำให้ลูกหลานเชื่อฟังบิดามารดา และอยู่ในโอวาทการปลูกฝังคุณธรรมอื่น ๆ จึงทำได้ง่าย

4.4 ประเทศอินเดีย

เด็กอินเดียจะมีความผูกพันกับครอบครัวมาก โดยเฉพาะผูกพันกับมารดาและญาติทางฝ่ายมารดา เด็กจะเรียนรู้ลำดับความสำคัญของบุคคลในครอบครัวและความอาวุโสของสมาชิกในครอบครัว คุณธรรมศีลธรรมตามหลักศาสนาฮินดูได้รับการถ่ายทอดผ่านผู้อาวุโสในครอบครัว ได้รับการแพร่ขยายจากสมาชิกในครอบครัวที่ออกไปตั้งครอบครัวใหม่ด้วย

4.5 ประเทศฟินแลนด์

สถาบันครอบครัว มีบทบาทสำคัญยิ่งในการอบรมสั่งสอนเพื่อปลูกฝังให้เด็กเป็นคนซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย และความรับผิดชอบของตนเอง โดยใช้กิจกรรมที่เป็นวิถีชีวิตสร้างกระบวนการเรียนรู้ในเรื่องนี้ให้เกิดขึ้นกับเด็ก เด็กเล็กจะได้ฝึกความรับผิดชอบ เริ่มจากการบริหารเงินค่าขนมรายสัปดาห์ การตัดสินใจเลือกซื้อเสื้อผ้า การเลือกว่าจะใส่ชุดอะไรไปโรงเรียนอนุบาล เด็กจะได้รับการฝึกให้มีวินัยในตนเองอย่างเข้มงวด เช่น การได้รับอนุญาตให้ซื้อขนมหวานได้ สัปดาห์ละหนึ่งครั้ง ปกติผู้ปกครองจะกั้นบุตรธิดาไม่ให้ดูโทรทัศน์และเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ผู้ปกครองจะอ่านหนังสือให้ฟังแทน หรือพาไปทำกิจกรรมอื่น ๆ เช่น ว่ายน้ำ เล่นสกี เล่นสเก็ต

น้ำแข็ง ฝึกลูกเสือหรือเริ่มอ่านหนังสือได้ และจะมีการกระตุ้นให้เด็กไปแผนกหนังสือเด็กในห้องสมุดสาธารณะ ซึ่งมีอยู่ในทุกเมือง ชานเมือง และหมู่บ้าน

4.6 ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน

เนื่องจากกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมของชาวเยอรมันได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องยาวนานจนเป็นวิถีชีวิต เป็นวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นไปอย่างผสมผสานของสถาบันและระบบต่าง ๆ ของประเทศ บทบาทของครอบครัวในเรื่องนี้ถือเป็นเรื่องปกติที่มีความสำคัญอยู่แล้วตามธรรมชาติ และด้วยแนวคิดของนักปรัชญา นักการศึกษาที่มีชื่อเสียงในอดีตที่เห็นว่าบางครั้งพ่อแม่อาจมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ รัฐจึงต้องช่วยเหลือสนับสนุนให้พ่อแม่มีความรู้ความสามารถที่จะอบรมเลี้ยงดูเด็กให้มีคุณภาพ พร้อม ๆ ไปด้วยการมีระบบการศึกษาที่ดี ในระดับอนุบาลและประถมศึกษา จึงมีระบบที่สร้างความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างพ่อแม่และโรงเรียนในการพัฒนาเด็กในทุก ๆ ด้าน รวมถึงความมีคุณธรรมจริยธรรมด้วย

นอกจากนั้น ผู้ใหญ่ยังเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับคนรุ่นหลัง สิ่งนี้เป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะคนเยอรมันเป็นคนที่ระเบียบ รักความสะอาด เริ่มต้นจากการปฏิบัติภายในครอบครัวก่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายในบ้านเรือน แม่บ้านจะเช็ดกระจกทุกวัน พอถึงฤดูกาลจะทาสีบ้านใหม่ให้สดใส เด็กซึมซับการปฏิบัติเหล่านี้จากครอบครัวและยึดเป็นแนวปฏิบัตินำไปสู่การทำงานผู้ใหญ่จะตักเตือนเด็กอยู่เสมอ ยกตัวอย่างเช่น ถ้ามีเด็กนักเรียนถือกระเป๋าเดินหน้าโรงภาพยนตร์ ผู้ใหญ่จะตักเตือนว่าสถานที่แห่งนี้ไม่ใช่ของเด็กและไล่ให้เด็กกลับบ้าน เด็กก็จะปฏิบัติตามไม่ได้เถียงและผู้ปกครองของเด็กก็ไม่มีการว่ากล่าวกันเพราะทุกคนรู้และเข้าใจว่าเป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่ที่ต้องตักเตือนเด็ก ๆ เมื่อเห็นเด็กทำสิ่งที่ไม่เหมาะสม จะเห็นว่าในห้องสรรพสินค้าจะไม่มีเด็กนักเรียนตัวเล็ก ๆ หรือเด็กมัธยมไปเดินเล่น จะมีเฉพาะผู้ใหญ่ไปเดินหาซื้อสินค้าเป็นส่วนใหญ่

4.7 ประเทศสวีเดน

ครอบครัวเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อความสำเร็จในการหล่อหลอมคุณธรรมจริยธรรมของประชาชนชาวสวีเดน เพราะชาวสวีเดนจะได้รับการปลูกฝังในเรื่องมาตั้งแต่เกิด ด้วยการสั่งสอนอย่างใกล้ชิดของพ่อแม่ อันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง

เหตุสำคัญเบื้องต้นของเรื่องนี้ เกิดจากการที่ชาวสวีเดนตระหนักว่าเด็กคืออนาคตของชาติ เด็กต้องเติบโตอย่างมีประสิทธิภาพที่เหนือกว่าประเทศเพื่อนบ้าน การมีบุตรเป็นเรื่องที่ทำร้ายความสามารถอย่างมากทั้งชายและหญิงที่ต้องเตรียมความพร้อมสร้างฐานะให้มั่นคง โดยเฉพาะฝ่ายชายจึงมักแต่งงานช้า

นักการศึกษาคือ Pestalozzi มีความคิดว่า เป้าหมายของการศึกษาคือการสร้างคนให้มีคุณธรรม โดยมีแนวคิดที่ว่า ครอบครัวคือฐานที่แท้จริงของการศึกษาในทุกเรื่อง การหล่อ

หลอมด้านคุณธรรมจึงเริ่มต้นที่ครอบครัวโดยเฉพาะจากแม่ ซึ่งมีสายใยผูกพันกับลูกตามธรรมชาติ และความรู้สึกด้านคุณธรรมจะก่อเกิดขึ้นในตัวเด็กถ้าได้รับการตอบสนองความต้องการจากแม่ด้วย บรรยากาศที่รู้ได้ถึงความรักความปลอดภัย Pestalozzi มีความเชื่อว่าพื้นฐานต้องเริ่มจากการศึกษาที่บ้าน และต่อยอมสืบเนื่องจากสถานศึกษา และไม่มีครูคนไหนจะแทนที่ความเป็นพ่อเป็นแม่ได้อย่างสมบูรณ์

4.8 ประเทศแคนาดา

ประเทศแคนาดาเชื่อว่าการที่เด็กและเยาวชนจะเติบโตเป็นพลังที่สำคัญของประเทศได้ ต้องมีครอบครัวที่เข้มแข็ง และมีศักยภาพในการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานอย่างมีประสิทธิภาพ รัฐจึงส่งเสริมให้พ่อแม่ดูแลบุตรหลานของตนและเพื่อนบ้าน ชาวแคนาดาร้อยละ 90 เห็นว่าบิดามารดาคือบุคคลที่จะเลี้ยงดูบุตรหลานได้ดีที่สุด ร้อยละ 85 เห็นว่าถ้าไม่จำเป็นต้องหาเลี้ยงครอบครัว จะอยู่บ้านเลี้ยงลูก ประเทศแคนาดาให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัว ถือว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาคุณลักษณะของคนแคนาดาในทุกเรื่อง การที่ประเทศแคนาดามีความเชื่อว่าเยาวชนคือกลุ่มคนที่มีความสำคัญสำหรับประเทศ คนกลุ่มนี้ต้องได้รับการดูแลและเลี้ยงดูให้มีชีวิตที่มีความสุข ความปลอดภัย

4.9 ประเทศนิวซีแลนด์

คนนิวซีแลนด์ตระหนักว่าหัวใจหลักของการปลูกฝังค่านิยมควรเริ่มต้นที่พ่อแม่ และบทบาทของพ่อแม่จะต้องสมดุลกัน โดยค่านิยมหลักครอบครัวคือ ความมีอิสระที่จะกำหนดชีวิตของตนเอง การเคารพความคิดของคนอื่น ๆ ในครอบครัวจะมีความสามัคคีเอื้ออาทรต่อกัน ช่วยกันทำงานที่สำคัญคือ พ่อ แม่ พี่ ป้า น้า อา ไม่ว่าจะเป็ครอบครัวของคนขาวหรือคนทำอะไรมีผิดพลาดก็จะขอโทษลูก ๆ และทำให้เห็นว่าความผิดพลาดเป็นเรื่องปกติที่อาจเกิดขึ้นได้

เมื่อลูกเข้าโรงเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครองจะมีบทบาทร่วมกับโรงเรียนอย่างใกล้ชิดในการพัฒนาเด็ก สมาคมผู้ปกครองค่อนข้างมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน โดยปกติเมื่อแม่ ๆ ส่งลูกเข้าโรงเรียนแล้ว มักจะพูดคุยทักทายกันในเรื่องราวต่าง ๆ รวมถึงผู้ปกครองและครูจะพบปะกันเป็นประจำในห้องรับรองที่กัน

5. แนวคิดภาวะผู้นำที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนเป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับงานทุกฝ่ายในโรงเรียน คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนไม่สามารถจะเกิดขึ้นได้เพราะการทำงานของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเท่านั้นแต่จะต้องเชื่อมประสานงานทั่วทั้งองค์กร จึงจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะผู้นำเพราะจำเป็นต้องใช้ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปสู่ความสำเร็จ ซึ่ง Bass&Avolio

(อ้างถึงในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา, 2550:8-10) ได้นำเสนอแนวคิดซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง(Transformation leadership) เป็นที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตามโดยเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและมีศักยภาพมากขึ้น ผ่านองค์ประกอบพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ หรือ ที่เรียกว่า “4I’s” คือ

1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (Idealized Influence of Charisma Leadership:II orCL) หมายถึง การที่ผู้นำประพฤติตัวเป็นแบบอย่าง หรือ เป็น โมเดลสำหรับผู้ตาม ผู้นำจะเป็นที่ยกย่องเคารพนับถือ ศรัทธา ไว้วางใจ และทำให้ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจเมื่อได้ร่วมงานกัน

2. การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspiration Motivation:IM) หมายถึงการที่ผู้นำจะประพฤติในทางที่จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ตาม ผู้นำจะกระตุ้นจิตวิญญาณของทีม (Team Spirit) ให้มีชีวิตชีวา มีการแสดงออกซึ่งความกระตือรือร้น โดยการสร้างเจตคติที่ดีและการคิดในแง่บวก ผู้นำจะช่วยให้ผู้ตามมองข้ามผลประโยชน์ของตนเพื่อวิสัยทัศน์และภารกิจขององค์กร

3. การกระตุ้นทางปัญญา(Intellectual Stimulation:IS) หมายถึงการที่ผู้นำมีการกระตุ้นผู้ตามให้ตระหนักถึงปัญหาต่างๆในหน่วยงาน ทำให้ผู้ตามมีความต้องการหาแนวทางใหม่ ๆ มาแก้ปัญหาโดยผู้นำมีการคิดและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการตั้งสมมติฐาน มองปัญหาและการเผชิญกับสถานการณ์เก่า ๆ ด้วยวิถีทางแบบใหม่ ๆ

4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized Consideration:IC) ผู้นำจะให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคล ทำให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญ ผู้นำจะเป็นโค้ช (Coach) และเป็นที่ปรึกษา(Advisor)ของผู้ตามแต่ละคนเพื่อความสัมฤทธิ์และเติบโตของแต่ละคน

ส่วน Yukl (2006:276) ได้ทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับผู้นำการเปลี่ยนแปลงจากงานวิจัยหลายประเภทและสามารถสรุปเป็นแนวทางของผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่อยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีและข้อค้นพบจากงานวิจัยได้ดังนี้

1. พูดอธิบายถึงวิสัยทัศน์ขององค์กรให้เป็นที่เข้าใจได้อย่างชัดเจน
2. อธิบายถึงวิธีที่จะทำให้วิสัยทัศน์นั้นสำเร็จผลได้
3. ดำเนินการด้วยความมั่นใจและมองโลกในแง่บวก
4. ถ่ายทอดความมั่นใจนั้นสู่ผู้ร่วมงานและผู้ตาม
5. ใช้การคำพูดที่เร้าใจ การกระทำเชิงสัญลักษณ์ที่เน้นคุณค่าสำคัญขององค์กร
6. นำงานด้วยการทำเป็นแบบอย่าง

สำหรับในประเทศไทยสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล (2552) ได้ทำการวิจัยคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทยพบว่าผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งและเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันให้มีมิติต่างๆ ของสังคมเอื้อให้เกิดการสร้างกฎระเบียบและมาตรฐานด้านคุณธรรมในหน่วยงานที่บุคคลนั้น ๆ สังกัดอยู่

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์

สาระสำคัญในตอนนี้นำประกอบด้วย

1. แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับยุทธศาสตร์
 - 1.1 ความหมายของยุทธศาสตร์ ธรรมชาติ และลักษณะของยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพ
 - 1.2 ความสำคัญของยุทธศาสตร์
 - 1.3 องค์ประกอบและกระบวนการเชิงยุทธศาสตร์
2. แนวคิดการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์โดยวิธี SWOT และการกำหนดยุทธศาสตร์จาก TOWS Matrix
3. แนวคิดยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนตามแผนการศึกษาแห่งชาติ นักวิชาการงานวิจัยและการวิเคราะห์ สังเคราะห์ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน

รายละเอียดของสาระสำคัญมีดังต่อไปนี้

1. แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับยุทธศาสตร์

Grattan (2002: 6) กล่าวว่า ยุทธศาสตร์เป็นคำที่สร้างขึ้นและพัฒนาเรื่อยมาเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการทำงาน หรือ การกระทำใด ๆ ในสถานการณ์ที่กำหนด คำว่ายุทธศาสตร์ได้ถูกใช้อย่างแพร่หลายในการสงคราม ธุรกิจ การกีฬา และเกมส์ ซึ่งแนวคิดนี้ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีเยี่ยมของคนในสมัยโบราณดังปรากฏการณ์ในพระคริสตธรรมคัมภีร์ ภาคพันธสัญญาเดิม คือ พระธรรมอิสยาห์ บทที่ 14 ข้อ 27 ที่เชื่อว่ายุทธศาสตร์เป็นผลมาจากการทรงนำของพระเจ้า พระธรรมดังกล่าวมีข้อความว่า

“พระเจ้าจอมโยธาได้ทรงปฏิญาณว่า เราจะแผนการไว้อย่างไร ก็จะเป็นอย่างนั้น และเราได้มุ่งหมายไว้อย่างไรก็จะเกิดขึ้นอย่างนั้น”

ความเชื่อดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยครั้งนี้เนื่องจากได้ทำการศึกษาในโรงเรียนที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อของคริสเตียนและเชื่อว่ายุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยที่ศึกษาไปจะเกิดผลจริงกับผู้เรียนตามที่มุ่งหมายไว้ดังความเชื่อของคนในสมัยโบราณดังที่ได้กล่าวไป

อย่างไรก็ดีจากการศึกษาแนวคิดแรกเริ่มของคำว่ายุทธศาสตร์ พบว่า Quinn และ Evered (cited in Mintzberg 1996:2) ได้กล่าวถึง “ยุทธศาสตร์” ที่มีมาแต่เดิมว่าเป็นสิ่งที่เกี่ยวกับบทบาทตามตำแหน่งในกองทัพ ต่อมามีความหมายในเชิงศิลปะของนักรบที่เกี่ยวกับการใช้จิตวิทยาและทักษะการแสดงพฤติกรรมตามบทบาทที่ได้รับและในช่วงเวลา 450 ปี ก่อนคริสตศักราช คำนี้ได้รับการปรับมาใช้เกี่ยวกับด้านทักษะการบริหารจัดการ และหลังจากนั้นได้มีการนำไปใช้กับการจ้างงานและการจัดระบบบริหารที่มีลักษณะเฉพาะของแต่ละองค์กรในยุคปัจจุบัน ที่มาของคำว่ายุทธศาสตร์ดังกล่าวเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลการศึกษาของ พวงรัตน์ เกสรแพทย์ (2543: 11) ที่กล่าวถึงที่มาของกลยุทธ์ หรือ ยุทธศาสตร์ (Strategy) ว่ามี รากศัพท์มาจากภาษากรีกโบราณ ใช้ในความหมายของศิลปะและศาสตร์เกี่ยวกับยุทธการทางทหารซึ่งคำว่า ยุทธศาสตร์ หรือ “Strategy” นั้นมาจากคำสองคำรวมกันคือ “Stratos” ซึ่งหมายถึง “กองทัพ” และ “Legei” ซึ่งหมายถึง “การนำหรือผู้นำ” กล่าวอีกนัยหนึ่ง กลยุทธ์หมายถึงเรื่องของการวางแผนยุทธศาสตร์บัญชาการรบเพื่อ นำกองทัพเข้ารุกศัตรูเพื่อชัยชนะ โดยการใช้สรรพกำลังและเทคนิควิธีอันชาญฉลาดให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั่นเอง ต่อมาคำนี้ได้ถูกนำมาใช้ในการวางแผนบริหารองค์กร โดยหมายถึงวิธีการที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

1.1 ความหมายของยุทธศาสตร์ ธรรมชาติและลักษณะของยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพ

เพื่อให้การศึกษาความหมายยุทธศาสตร์เป็นที่เข้าใจอย่างชัดเจน ในการวิจัยครั้งนี้จึงได้ศึกษาอย่างละเอียดถึงความหมายดังกล่าวใน 2 มุมมองคือ มุมมองที่เป็นที่รู้จักใช้ทั่วไป และมุมมองที่ใช้ในการบริหารองค์กร โดยในมุมมองแรกผู้วิจัยได้ศึกษาจากพัฒนาการของคำว่า “ยุทธศาสตร์” ในพจนานุกรมภาษาอังกฤษตั้งแต่ปี ค.ศ. 1991- 2005 พบว่ามีความหมายที่คล้ายคลึงกันดังนี้

The Oxford Encyclopedic English Dictionary (1991: 1432) ให้ความหมายว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึง การวางแผนกิจกรรมหรือนโยบายในทางธุรกิจหรือการเมือง ซึ่งต่อมา Webster’s News World College Dictionary (1996: 1324) ได้ให้ความหมายว่า ยุทธศาสตร์หมายถึงยุทธวิธี หรือวิธีการที่รอบคอบเพื่อให้ไปถึงเป้าหมายในขณะที่ Chambers 21st Century Dictionary (1996: 1393) ให้ความหมายที่เน้นไปในการวางแผนระยะยาวว่า หมายถึง การวางแผนระยะยาวในอนาคตเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จหรือการพัฒนา ในปี 1999 Encarta World English Dictionary (1999: 1848 –

1849) ได้ให้ความหมายที่กว้างออกไปว่าหมายถึง การวางแผนในเรื่องต่าง ๆ อย่างรอบคอบเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย หรือ ศิลปะในการพัฒนาหรือการนำแผนไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งเป็นความหมายที่ใกล้เคียงกับ Reader's Digest Great Dictionary of English Language (2001: 969) ที่ระบุว่า ยุทธศาสตร์หมายถึงแผนที่ได้มีการออกแบบเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายในระยะยาวที่ได้กำหนดไว้อย่างเฉพาะเจาะจง ส่วน The World Book Dictionary (2001: 2069) ที่ได้ให้ความหมายไว้ว่าเป็นการวางแผนและการบริหารจัดการที่เชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และในความหมายล่าสุดที่ปรากฏใน Longman Dictionary of English Language and Culture (2005: 1377) ได้ให้ความหมายของยุทธศาสตร์ว่าเป็นแผนเฉพาะเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งมีความหมายใกล้เคียงกับ Oxford Advanced learner's Dictionary of Current English (2005: 1516) ที่กล่าวว่า ยุทธศาสตร์คือแผนที่กำหนดไว้เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายเฉพาะในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

จะเห็นว่าความหมายของยุทธศาสตร์ตามพจนานุกรมที่ได้ศึกษาไปส่วนใหญ่จะเน้นไปในเรื่องของ การวางแผนและการวางแผนระยะยาว ซึ่งมีเพียงนิยามเดียวที่ให้ความหมายในเรื่องของยุทธวิธีหรือวิธีการเพื่อไปถึงเป้าหมายในช่วงเวลาต่อมา มีการให้ความสำคัญกับความรอบคอบและความเชี่ยวชาญโดยมุ่งเน้นที่บรรลุผลตามเป้าหมายเฉพาะในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นหลัก

สำหรับความหมายของยุทธศาสตร์ในมุมมองที่ใช้ในการบริหารองค์กรนั้น พบว่าในทัศนะของนักบริหาร มีความหมายในเชิงการแข่งขันทางธุรกิจและการบริหารในระดับสูง คือ ในปี ค.ศ. 1989 Henderson (A Harvard Business Review , 1989: 141) ได้เขียนบทความเรื่อง The Origin of Strategy และได้ให้ความหมายของยุทธศาสตร์ว่า หมายถึง การไตร่ตรองอย่างรอบคอบในการวางแผนดำเนินการ เพื่อพัฒนาข้อได้เปรียบในการแข่งขันด้านธุรกิจและปรับใช้อย่างเหมาะสม ต่อมา Mintzberg และ Quinn (1996: 16) ได้ให้คำนิยามยุทธศาสตร์ว่าหมายถึง 5 P's คือ แผน (Plan) กลวิธี (Ploy) แบบแผน (Pattern) ตำแหน่งหรือสถานะ (Position) และโลกทัศน์ทางองค์กร (Perspective) ในขณะที่ Porter (1996, cited in Robert F. Grattan, 2002: 10) กล่าวว่า ยุทธศาสตร์หมายถึงการสร้างลักษณะเฉพาะและสถานการณ์ให้มีคุณค่าด้วยกิจกรรมที่แตกต่างกัน ต่อมาในปี 2004 Hill and Jones (2004: 3) ได้ให้ความหมายที่เน้นการบรรลุเป้าหมายว่า ยุทธศาสตร์หมายถึง การกระทำที่ผู้บริหารดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรซึ่งอาจเป็นหนึ่งเป้าหมายหรือมากกว่า ความหมายดังกล่าวเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับทัศนะของสมาน อัสวภูมิ (2545: 140) ที่กล่าวว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึง วิธีการที่องค์กรจะดำเนินการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในระยะยาวขององค์กร และจุฬากรณ์ มาเสถียรวงศ์ (2549: 45) ที่กล่าวถึงความหมายของยุทธศาสตร์ว่า หมายถึง ศาสตร์และศิลป์ในการใช้พลัง หรือศักยภาพที่มี

อยู่ในการปฏิบัติการ หรือใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ รวมถึง ชรัติ อุ่่นสัมฤทธิ์ (2550: 102) ที่ให้ความหมายว่ายุทธศาสตร์เป็นแนวทาง วิธีการ เทคนิคที่ดำเนินการเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

หากจะพิจารณาความหมายของยุทธศาสตร์ในมุมมองของการบริหารองค์กรที่ได้กล่าวจะ เห็นว่ายุทธศาสตร์ไม่ได้เป็นเพียงแผนเท่านั้นแต่หมายถึงวิธีการแบบแผนการปฏิบัติที่ได้มีการพิ นิจ พิจารณาเป็นอย่างดีเพื่อให้การดำเนินงานนั้น บรรลุเป้าหมาย ซึ่งหากจะประมวลสรุปความหมาย ทั้ง 2 มุมมองแล้ว จะเห็นว่าความหมายของยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับงานวิจัยครั้งนี้ คือ แนวทาง วิธีการ หรือแบบแผนการกระทำที่ได้ผ่านการไตร่ตรองอย่างรอบคอบ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตาม เป้าหมายในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

ลักษณะธรรมชาติของยุทธศาสตร์

Grattan (2002: 11-16) ได้กล่าวถึงลักษณะธรรมชาติของยุทธศาสตร์ว่าต้องเกี่ยวข้องหรือมี ลักษณะที่ชัดเจนในเรื่องต่อไปนี้

1. การนิยามความหมายด้วย 5 P's ของ Mintzberg และQuinn (1996: 3) ที่ได้ให้ทัศนะว่า ยุทธศาสตร์ไม่สามารถใช้คำคำเดียวอธิบายความหมายได้แต่สามารถอธิบายได้ 5 คำ หรือ 5 P's คือ แผน (Plan) กลวิธี (Ploy) แบบแผน (Pattern) สถานะหรือตำแหน่งขององค์กร (Position) และโลกทัศน์ขององค์กร (Perspective)
2. การแข่งขัน ยุทธศาสตร์ถือเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการแข่งขันและถึงแม้จะไม่ถูกใช้ใน สถานการณ์แข่งขัน จุดประสงค์ของการใช้ยุทธศาสตร์ขององค์กรหรือส่วนบุคคลก็คือการ ได้รับชัยชนะ ความสำเร็จ การได้ทำในสิ่งที่ดีกว่า หรือการค้นหาหนทางเพื่อให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์
3. พันธกิจและวิสัยทัศน์ Schoemaker (cited in Grattan, 2002: 12) กล่าวว่า การมี วิสัยทัศน์ทางยุทธศาสตร์เป็นเหมือนการสร้างความสำเร็จในสิ่งที่บริษัทควรจะทำและควรจะเปลี่ยน อย่างไรให้ผู้คนได้ทราบ เพื่อจะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ
4. การจัดลำดับงาน การคิดเชิงยุทธศาสตร์เป็นการเชื่อมโยงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตระยะ ยาวที่เราไม่สามารถล่วงรู้ได้และด้วยความสามารถขององค์กรในการจัดลำดับงานใหม่และการ จัดเตรียมโครงสร้างที่ช่วยบุคลากรปฏิบัติงานเชิงยุทธศาสตร์ได้
5. การตัดสินใจ เนื่องจากยุทธศาสตร์ คือ การเลือกจากหลาย ๆ ทางเลือกที่นำไปสู่ ความสำเร็จ ดังนั้นกระบวนการได้มาซึ่งยุทธศาสตร์จึงต้องเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เนื่องจาก ยุทธศาสตร์ที่ได้มาจากการเลือกทางเลือกที่ดีและยุทธศาสตร์ที่ไม่ถูกต้องก็มาจากทางเลือกที่ไม่มีคุณภาพ
6. มุมมองใน 3 มิติ Pettigrew (cited in Grattan, 2002: 14) ได้เสนอการพิจารณาธรรมชาติทาง ยุทธศาสตร์ว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญเท่ากันอยู่ 3 ประการ คือ เนื้อหา บริบท และกระบวนการ

7. การมีกลยุทธ์หลายระดับ คือ มีกลยุทธ์ระดับองค์กร (Corporate Strategy) กลยุทธ์ระดับธุรกิจ (Business Strategy) และ กลยุทธ์ระดับหน้าที่ (Functional Strategy)

8. ภาพรวมขององค์กร ไม่ว่าจะกำหนดกลยุทธ์ในระดับใด ธรรมชาติคือการเกี่ยวข้องกัน ในภาพรวม ซึ่งเมื่อพัฒนาเต็มที่แล้วจะต้องเกี่ยวข้องกับ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ การเงิน สภาพแวดล้อม ความสามารถขององค์กร ความสนใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ธรรมชาติขององค์กร วัฒนธรรมขององค์กร และศีลธรรมจรรยา

9. ยุทธศาสตร์บนพื้นฐานของทรัพยากรและความสามารถ การเลือกยุทธศาสตร์ต้องคำนึงถึงความสมเหตุสมผลและความเป็นไปได้ ข้อจำกัดหนึ่งอาจเป็นหนทางที่จะใช้ประโยชน์สำหรับองค์กร ดังนั้นควรมีการให้ข้อมูลที่ครบสมบูรณ์แต่ควรมีการระบุแนวคิด แนวทาง ปัจจัยที่สำคัญ เช่น ความสามารถ สถิติปัญหาของบุคลากรและการสร้างแรงจูงใจที่ได้แสดงไว้อย่างชัดเจน

ลักษณะของยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาตัวอย่างของยุทธศาสตร์ในทางธุรกิจและการทำสงครามซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ในการบริหารจัดการทางการศึกษาจะพบว่า Mintzberge และ Quinn (1996: 9-10) กล่าวถึงยุทธศาสตร์ที่ดีมีประสิทธิภาพว่าควรมีลักษณะดังนี้

1. มีความชัดเจนและมีวัตถุประสงค์ที่แน่นอน
2. มีลักษณะของความคิดริเริ่ม
3. สอดคล้องตรงประเด็นกับสิ่งที่องค์กรต้องการ
4. ยืดหยุ่นตามสถานการณ์ได้เมื่อมีความจำเป็น
5. สามารถประสานงานและอาศัยภาวะผู้นำในการดำเนินการ
6. เป็นสิ่งที่ทำให้ประหลาดใจ น่าสนใจ
7. แสดงถึงความมั่นคง ปลอดภัยขององค์กรในทุกด้าน

1.2 ความสำคัญของยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์มีความสำคัญต่อการผลักดันองค์กรให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างถูกต้องทิศทางและมั่นคง เพราะการได้มาซึ่งยุทธศาสตร์มีขั้นตอน หลักการที่ละเอียดรอบคอบ อนิวัช แก้วจำนง (2551: 3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของยุทธศาสตร์สรุปได้ดังนี้

1. ทำให้เกิดการกำหนดทิศทางทางองค์กร (Direction Setting) ทิศทางองค์กร ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ปรัชญา เป้าหมายและวัตถุประสงค์การกำหนดทิศทางองค์กรมีแนวทางที่ชัดเจนในการดำเนินงาน

2. ทำให้มีการคำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับองค์กร (Stakeholders) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์กร ได้แก่ พนักงาน ผู้ถือหุ้น ประชาชน ลูกค้า คนกลางทาง

การตลาดและคู่แข่งกัน เป็นต้น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กรเหล่านี้ย่อมคาดหวังต่อองค์กรในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเมื่อได้รับในสิ่งที่คาดหวังก็จะให้การสนับสนุนขององค์กรให้เจริญก้าวหน้า หากไม่ได้รับในสิ่งที่องค์กรล้มเหลวในการจัดการได้

3. ทำให้องค์กรคำนึงถึงผลกระทบทั้งในระยะสั้นและระยะยาว (Short – term and Long term Advantage) โดยจะต้องดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์กำหนดเพื่อผลสำเร็จทั้งในระยะสั้น และระยะยาว

4. มีการมุ่งเน้นผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency and Effectiveness) เพื่อใช้เป็นเกณฑ์การวัดผลสำเร็จขององค์กรมากขึ้น ทั้งนี้ ประสิทธิภาพเป็นการวัดผลโดยเปรียบเทียบผลที่ได้กับทรัพยากรทั้งหมดที่ได้ใช้ไปในการดำเนินงาน สำหรับประสิทธิผลเป็นการวัดผลการดำเนินงานโดยเปรียบเทียบผลที่ได้รับจริงกับผลที่ได้มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าโดยพยายามที่จะทำให้ผลที่ได้จริงเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ล่วงหน้า

หากจะมองในลักษณะเปรียบเทียบระหว่างการดำเนินงานขององค์กรที่มียุทธศาสตร์และองค์กรที่ไม่มียุทธศาสตร์ จะพบว่ามี ความแตกต่างกันตามที่ Kenny (2005: 6) ได้กล่าวไว้ สามารถสรุปได้ว่า การดำเนินงานที่มียุทธศาสตร์นั้นจะมีความเชื่อมโยงระหว่างการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์และการกำหนดยุทธศาสตร์อย่างชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมาย จุดเน้นและวิธีดำเนินการไว้อย่างชัดเจนมีผลลัพธ์ที่สามารถวัดได้ในขณะที่การดำเนินงานที่ไม่มียุทธศาสตร์นั้นจะขาดความเชื่อมโยงระหว่างการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์และการกำหนดยุทธศาสตร์ มีการกำหนดเป้าหมายไว้ด้วยข้อความกว้าง ๆ ไม่ชัดเจนขาดจุดเน้นและมีวิธีดำเนินการและการรายงานผลที่ยุ่งยาก สับสน

1.3 องค์ประกอบและกระบวนการบริหารเชิงยุทธศาสตร์

จากการศึกษาแนวคิดของ Kaplan และ Norton (อ้างถึงใน พสุ เดชะรินทร์, 2549: 12-19) ถึงแนวทางในการพัฒนาองค์กรสู่การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง พบว่าจำเป็นต้องมีการบริหารยุทธศาสตร์ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. การกำหนดยุทธศาสตร์ (Strategic Formulation)
2. การแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ (Strategic Implementation to Execution)
3. การประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ (Strategic Measurement and Evaluation)

การจะเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงนั้นจะต้องเริ่มต้นจากการกำหนดยุทธศาสตร์ให้ชัดเจนเป็นยุทธศาสตร์ที่สะท้อนภาพผลกระทบจากปัจจัยต่าง ๆ รวมทั้งเป็นยุทธศาสตร์ที่สามารถสื่อสารให้ผู้ปฏิบัติสามารถเข้าใจได้ง่าย ต่อจากนั้นจึงเป็นการนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยจะต้องมีกระบวนการในการวัดและประเมินการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์

อย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบว่ายุทธศาสตร์ที่ได้วางไว้มีความเหมาะสมหรือไม่ ทั้งนี้เนื่องจากยุทธศาสตร์และแนวทางในการปฏิบัติที่ได้พัฒนาขึ้นมาในช่วงเวลาหนึ่งอาจจะไม่เหมาะสมต่อสถานการณ์ ณ อีกช่วงเวลาหนึ่ง นอกจากนี้ผลกระทบจากบริบทและสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ย่อมทำให้องค์กรต้องมีการทบทวนและปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

พสุ เดชะรินทร์ (2549) ได้กล่าวถึง รายละเอียดขององค์ประกอบแต่ละด้านในรายงานผลการศึกษา การพัฒนาองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง มีสาระสำคัญสรุปตามองค์ประกอบแต่ละด้านว่ามีแนวปฏิบัติในรายละเอียดดังนี้

1. การกำหนดยุทธศาสตร์ (Strategy Formulation) มีแนวทางในการปฏิบัติคือการวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์ (Strategic Analysis) เป็นการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในองค์กรด้วยเครื่องต่าง ๆ ที่เหมาะสม เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับการกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์

การกำหนดทิศทางขององค์กร (Strategic Direction Setting) เป็นการกำหนดทิศทางที่องค์กรต้องการมุ่งไปสู่ เปรียบเสมือนเป็นผลลัพธ์ระดับสูงที่องค์กรต้องการที่จะบรรลุ

การวางยุทธศาสตร์ (Strategy Development) เป็นสิ่งที่องค์กรจะมุ่งเน้นให้ความสำคัญวางแผนที่จะทำเพื่อให้สามารถบรรลุในทิศทางหรือผลลัพธ์ที่องค์กรต้องการ

การสื่อสารและถ่ายทอดยุทธศาสตร์ (Strategy Communication and Translation) เป็นการสื่อสารและถ่ายทอดยุทธศาสตร์ให้อยู่ในรูปที่สามารถทำความเข้าใจได้ง่ายสำหรับบุคลากรทุกระดับในองค์กร เพื่อให้เป็นแนวทางสำหรับการแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติต่อไป

2. การแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ (Strategy Implementation) หลังจากกำหนดยุทธศาสตร์แล้ว องค์กรจะต้องสามารถแปลงยุทธศาสตร์นั้น ไปสู่การปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผลจากการศึกษาแนวทางขององค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงและองค์กรที่เป็นเลิศตามแนวคิดต่าง ๆ แล้วจะพบว่า การแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติให้ได้ผลนั้น ควรจะประกอบด้วยองค์ประกอบสองส่วน ได้แก่ การทำให้ทั้งองค์กรเกิดลักษณะที่มุ่งเน้น เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ (Strategic Alignment) และการทำให้องค์กรมีความสามารถในการแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ (Strategic Capability)

2.1 การทำให้เกิดความเชื่อมโยงและสอดคล้องระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ภายในองค์กรกับยุทธศาสตร์ (Strategic Alignment) ทั้งนี้เนื่องจากการที่แปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติให้เกิดผลนั้น ปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ในองค์กรจะต้องเชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ได้กำหนดไว้โดยปัจจัยสำคัญที่จะต้องทำให้เกิดความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ประกอบด้วย

2.1.1 โครงการและงบประมาณ (Projects and Budget) ภายหลังจากที่ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์แล้ว องค์กรจะต้องแปลงยุทธศาสตร์สู่โครงการและงบประมาณต่าง ๆ ซึ่งโครงการและการจัดสรรงบประมาณนั้น ควรมีลักษณะที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์เป็นหลัก เพื่อให้สามารถมั่นใจได้ว่าเมื่อได้รับงบประมาณ และมีการดำเนินโครงการตามที่วางแผนไว้จะส่งผลกระทบต่อยุทธศาสตร์ที่ได้กำหนดขึ้น

2.1.2 โครงสร้างและกระบวนการทำงาน (Structure and Work Processes) ภายหลังจากกำหนดยุทธศาสตร์เสร็จสิ้นแล้ว การจัดโครงสร้างและกระบวนการทำงานที่สำคัญขององค์กรควรต้องปรับให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ (Structure follow Strategy) เพื่อให้มั่นใจได้ว่าองค์กรเองมีรูปแบบ โครงสร้าง และกระบวนการในการทำงานที่สนับสนุนต่อยุทธศาสตร์ ทั้งนี้เนื่องจากถ้าโครงสร้างและกระบวนการในการทำงานที่สนับสนุนต่อยุทธศาสตร์ ทั้งนี้เนื่องจากถ้าโครงสร้างและกระบวนการทำงานที่สำคัญขาดความสอดคล้องและเชื่อมโยงไปในทิศทางเดียวกับยุทธศาสตร์แล้ว ยุทธศาสตร์ที่ได้กำหนดไว้ก็ยากที่จะบังเกิดผลสัมฤทธิ์

2.1.3 สมรรถนะและความสามารถของบุคลากร (Personnel's Competencies) การที่ยุทธศาสตร์จะได้รับการขับเคลื่อนได้นั้น จะต้องอาศัยบุคลากรเป็นสำคัญปัญหาที่มักจะเกิดขึ้นในองค์กรทั่วไปคือบุคลากรขาดความรู้ ความสามารถ ทักษะ ทักษะที่เหมาะสมและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ดังนั้นการที่จะทำให้ยุทธศาสตร์ได้รับการขับเคลื่อนและปฏิบัติตามได้เป็นอย่างดีจากบุคลากรในองค์กร จะต้องมีการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ขององค์กร

2.1.4 วัฒนธรรมและค่านิยมในการทำงาน (Organization Culture and Shared Value) นอกเหนือจากสมรรถนะของบุคลากรที่จะต้องเชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์แล้ว วัฒนธรรมและค่านิยมในการทำงานบุคลากรในองค์กรก็ควรจะเป็นไปในทิศทางเดียวกับยุทธศาสตร์ขององค์กรด้วยเช่นเดียวกันยุทธศาสตร์ขององค์กร

2.1.5 ความรู้และระบบข้อมูลสารสนเทศ (Knowledge and Information Systems) ในการดำเนินงานขององค์กรนั้น ผู้บริหารย่อมจะต้องอาศัยข้อมูลทั้งที่เป็นความรู้ (Knowledge) และข้อมูลสารสนเทศ (Information) สำหรับการตัดสินใจที่สำคัญต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์ โดยทั้งความรู้และข้อมูลสารสนเทศที่ต้องการนั้น ควรจะเป็นความรู้และระบบข้อมูลสารสนเทศที่ต้องการนั้น ควรจะเป็นความรู้และระบบข้อมูลสารสนเทศที่ผู้บริหารสามารถใช้ได้ รวดเร็ว ทันเวลา

2.1.6 ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance Measurement Systems) มีระบบที่หลักค้ำและสนับสนุนให้บุคลากรปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ ทั้งนี้เนื่องจากระบบ

ที่ผลักดันและสนับสนุนให้บุคลากรขาดความรู้สึกร่วมหรือรับผิดชอบต่อยุทธศาสตร์แล้ว ผู้บริหารระดับสูงคงไม่สามารถที่จะผลักดันให้ยุทธศาสตร์สัมฤทธิ์ผลได้ จึงควรจะต้องพิจารณาในการประเมินผลในทุกระดับขององค์กรให้เข้ากับยุทธศาสตร์

2.1.7 ระบบการจูงใจและผลตอบแทน (Incentives and Motivation Systems) เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าบุคลากรทุกระดับในองค์กรได้มีส่วนร่วม รับผิดชอบ และผลักดันให้ยุทธศาสตร์สัมฤทธิ์ผล จะต้องมีการออกแบบระบบการจูงใจและผลตอบแทนที่เกื้อหนุนให้บุคลากรปฏิบัติตามยุทธศาสตร์นอกเหนือจากการผูกพันระบบการประเมินผลเข้ากับยุทธศาสตร์ ทั้งนี้เนื่องจากโดยธรรมชาติของมนุษย์ คนเรามักจะปฏิบัติตามสิ่งที่ได้รับการจูงใจ ดังนั้นเพื่อให้ทุกคนได้มุ่งมั่นและปฏิบัติตามสิ่งที่ได้รับการจูงใจ และผลตอบแทนขององค์กรก็ควรที่จะมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ด้วย

2.2 ความสามารถที่องค์กรควรมีเพื่อให้สามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ (Strategic Capability) นอกเหนือจากการทำให้ปัจจัยต่าง ๆ ทั้งที่องค์กรมีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ (Strategic Alignment) แล้ว การจะแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติได้นั้น องค์กรยังจะต้องมีความสามารถในการขับเคลื่อนหรือแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติด้วย โดยความสามารถที่องค์กรควรมีประกอบด้วย

2.2.1 ทักษะ ความสามารถของผู้บริหาร (Leadership Skills and Style) ความสามารถของผู้บริหารระดับสูงถือเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ทั่วทั้งองค์กรมุ่งมั่นและเชื่อมโยงต่อยุทธศาสตร์ได้นั้น โดยจะต้องเริ่มต้นจากตัวผู้บริหารระดับสูงก่อน

2.2.2 ความมุ่งมั่นของผู้บริหาร (Passion and Commitment from Top Management in Implementing Strategy) นอกเหนือจากทักษะ ความสามารถของผู้บริหารที่จะต้อง มีแล้ว ผู้บริหารระดับสูงยังจะต้องมีความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ ทั้งนี้เนื่องจากการแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติไม่ใช่สิ่งที่สามารถดำเนินการได้สำเร็จภายในเวลาชั่วข้ามคืน อีกทั้งยังต้องอาศัยความต่อเนื่องในการดำเนินการ รวมทั้งยังมักจะมีปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้นความมุ่งมั่นและทุ่มเทของผู้บริหารระดับสูงต่อการแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ

2.2.3 การมีผู้รับผิดชอบต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ การแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติจำเป็นต้องมีหน่วยงานหรือกลุ่มบุคคลที่เข้ามาดูแลและรับผิดชอบโดยเฉพาะ ทั้งนี้ถึงแม้หน่วยงานทุกหน่วยงานจะมีความเกี่ยวข้องกับการแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ แต่ก็ให้ความสำคัญต่องานในส่วนที่ตนเองรับผิดชอบเท่านั้น ขาดการมองภาพรวมหรือความเชื่อมโยงทั้งหมดจำเป็นต้องมีกลุ่มบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการผลักดันและขับเคลื่อน

ยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติโดยเฉพาะ โดยกลุ่มบุคคลดังกล่าวอาจจะใช้โครงสร้างเดิมที่มีอยู่แล้วภายในองค์กร หรือ จัดตั้งใหม่เป็นหน่วยบริหารยุทธศาสตร์ (Office of Strategy Management)

2.2.4 เป็นองค์กรที่มีความยืดหยุ่นและมุ่งเน้นนวัตกรรม (Organization Agility and Innovation) องค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงจำเป็นต้องมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของบริบทต่าง ๆ ความสามารถในการพัฒนาและสร้างสรรค์ในสิ่งใหม่ ๆ เพื่อให้เหมาะสมกับการดำเนินงานและปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ

2.2.5 การทำงานร่วมกับผู้อื่นในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ (Open and Collaborative) การที่องค์กรจะสามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผลนั้น ในหลาย ๆ สถานการณ์ที่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ดังนั้นการที่องค์กรสามารถทำงานร่วมกับองค์กรอื่น ๆ ในหลากหลายรูปแบบ จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

2.2.6 การแบ่งปันความรู้ที่สำคัญภายในองค์กร (Best Practices and Knowledge Sharing) การแบ่งปันความรู้ที่สำคัญและแนวทางในการปฏิบัติที่ดีระหว่างหน่วยงานหรือบุคลากรต่าง ๆ ภายในองค์กร เป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะช่วยให้ทั้งองค์กรมีความรู้ และแนวทางในการปฏิบัติที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

3. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ (Strategic Measurement and Evaluation) เมื่อองค์กรได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์และแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติแล้ว ก็จะต้องมีกระบวนการและขั้นตอนในการติดตามและประเมินผลในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินงานขององค์กรได้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้หรือไม่ หรือเมื่อยุทธศาสตร์เกิดขึ้นแล้ว จะช่วยทำให้องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์ที่ได้ตั้งไว้หรือไม่ รวมทั้งเป็นการประเมินว่าได้มีปัญหายุ่งยากใด ๆ ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้มาใช้ในการปรับปรุงยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ รวมทั้งการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ขององค์กรต่อไป

หากจะพิจารณาขั้นตอนการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ตามแนวคิดของ พงษ์รัตน์ เกสรแพทย์ (2543: 19) จะพบว่ามีขั้นตอนการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ที่แตกต่างจากที่ได้กล่าวมาเนื่องจากการควบคุมยุทธศาสตร์ในขั้นตอนสุดท้าย เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่ามิกิจกรรมย่อยเช่นเดียวกับการประเมินยุทธศาสตร์ ขั้นตอนดังกล่าวมีดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมภายนอกและภายในองค์กร (Internal and External Environment Analysis)

1. การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมภายนอก (External Environment Analysis)
2. การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment Analysis)

ขั้นที่ 2 การวางแผนกลยุทธ์ (Strategic Planning)

1. การกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision Statement)
2. การระบุภารกิจหลัก (Mission Statement)
3. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)
4. การพัฒนากลยุทธ์ (Strategy Development)
5. การกำหนดนโยบาย (Policy Formulation)

ขั้นที่ 3 การดำเนินกลยุทธ์ (Strategic Implementation)

1. โครงการ (Project)
2. งบประมาณ (Budget)
3. ระเบียบวิธีปฏิบัติงาน (Procedure)

ขั้นที่ 4 การควบคุมกลยุทธ์ (Strategic Controlling)

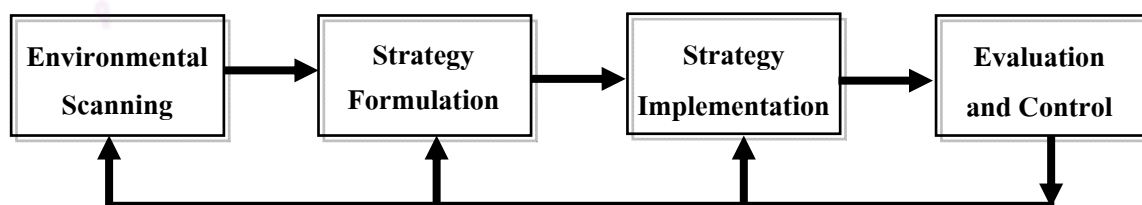
1. การกำหนดมาตรฐาน (Establishment of Standard)
2. การวัดผลการปฏิบัติงาน (Measurement of Performance)
3. การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐาน (Comparison of Performance with Standard)
4. การดำเนินการแก้ไข (Taking Corrective Action)

อย่างไรก็ตามในทัศนะของ Wheelen และ Hunger (2004: 9) ได้กล่าวว่าการบริหารเชิงยุทธศาสตร์นั้นจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐาน 4 ประการคือ

1. การตรวจสอบสภาพแวดล้อม
2. การกำหนดยุทธศาสตร์
3. การนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ
4. การประเมินผลและควบคุม

องค์ประกอบดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันดังแสดงให้แผนภาพดังนี้

แผนภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบพื้นฐานในการบริหารเชิงยุทธศาสตร์

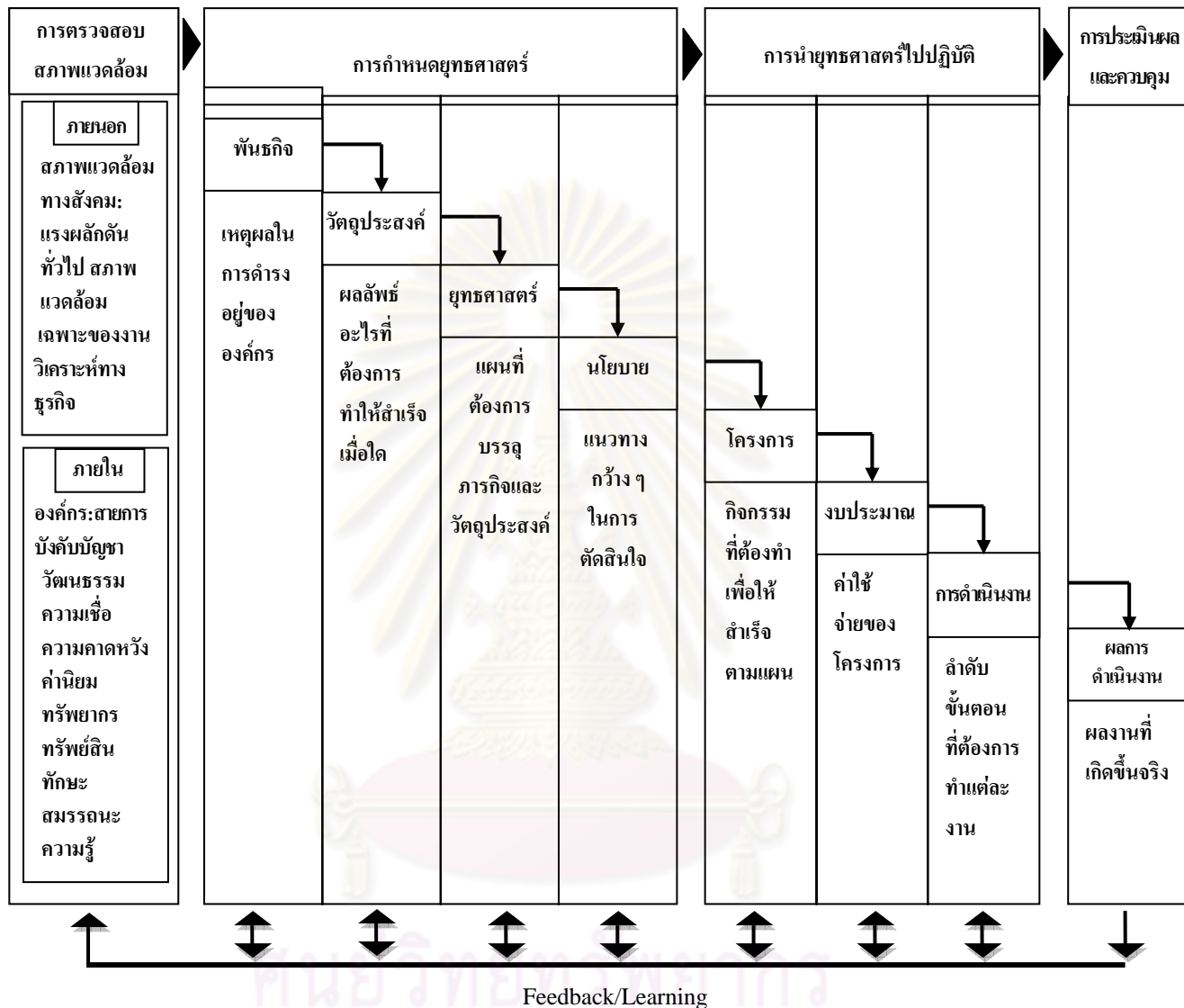
ที่มา : Wheelen and Hunger (2004) **Strategic Management and Business Policy**. 9th ed. pp.9 Upper Saddle River, NJ : Pearson.

และจากแผนภาพที่แสดงองค์ประกอบพื้นฐานของกระบวนการบริหารยุทธศาสตร์ที่ได้กล่าวไปแล้ว Wheelen และ Hunger อธิบายการตรวจสอบสภาพแวดล้อมว่าเป็นการตรวจตรา ประเมินและเผยแพร่ข้อมูล สิ่งแวดล้อมภายนอกและภายในองค์กรให้กับผู้ที่รับผิดชอบงานสำคัญ ในองค์กร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดองค์ประกอบที่สำคัญทางยุทธศาสตร์ เนื่องจาก สภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในเป็นตัวสำคัญที่จะกำหนดอนาคตขององค์กร วิธีการที่ง่าย ที่สุดในการตรวจสอบสภาพแวดล้อมดังกล่าวคือ SWOT Analysis ซึ่งเป็นองค์ประกอบทาง ยุทธศาสตร์สำหรับองค์กร สิ่งแวดล้อมภายนอกประกอบด้วยสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ภายนอกองค์กร และไม่ได้เป็นรูปแบบเดียวกันกับการบริหารจัดการภายใน สิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้เหล่านี้ก่อให้เกิด บริบทขององค์กรที่เป็นอยู่ในขณะนั้นและอาจมีอิทธิพลและมีแนวโน้มจะเข้าไปในสิ่งแวดล้อมทาง สังคม หรือ เป็นองค์ประกอบเฉพาะที่เข้าไปมีส่วนในสภาพแวดล้อมเฉพาะขององค์กรที่มักจะ เรียกว่าสภาพทั่วไปขององค์กร

สภาพแวดล้อมภายในขององค์กรประกอบด้วยสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ (จุดแข็งและจุดอ่อน) ที่ มีอยู่ในองค์กรและไม่ได้ขึ้นอยู่กับความควบคุมในระยะสั้น ๆ ของการบริหารจัดการในระดับสูง สิ่ง เหล่านี้ทำให้เกิดบริบทในการทำงานซึ่งหมายถึงโครงสร้างขององค์กร วัฒนธรรมและแหล่งเรียนรู้ ขององค์กร ส่วนที่เป็นจุดแข็งจะทำให้เกิดสมรรถนะแกนกลางที่สำคัญที่องค์กรสามารถใช้เป็นข้อ ได้เปรียบในการแข่งขันได้ Wheelen และ Hunger ยังได้นำเสนอรูปแบบพื้นฐานในการบริหาร เชิงยุทธศาสตร์ไว้ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปแบบพื้นฐานในการบริหารเชิงยุทธศาสตร์
 แผนภาพที่ 3 แสดงรูปแบบพื้นฐานในการบริหารเชิงยุทธศาสตร์

ที่มา : Wheelen and Hunger (2004). **Strategic Management and Business Policy**. 9th ed. pp.10. Upper Saddle River, NJ : Pearson.

การกำหนดยุทธศาสตร์ตามรูปแบบที่นำเสนอ Wheelen และ Hunger อธิบายถึงขั้นตอนย่อยด้านพันธกิจ วัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์และนโยบายว่าต้องมีความเชื่อมโยงกัน โดยแต่ละขั้นตอนย่อยมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

พันธกิจ

พันธกิจขององค์กรคือจุดมุ่งหมาย หรือแนวคิดในการดำรงอยู่ขององค์กรว่าจะให้อะไรแก่สังคม ยุทธศาสตร์ที่ดีและเป็นที่ยอมรับจะเป็นพื้นฐานขององค์กรและเป็นวัตถุประสงค์เฉพาะที่จะทำให้องค์กรแตกต่างจากองค์กรอื่นในเรื่องของการดำเนินงานเพื่อให้บริการและผลผลิตตามที่ต้องการ วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์คือ ผลลัพธ์สุดท้ายของการดำเนินกิจกรรมตามแผน วัตถุประสงค์จะระบุถึงสิ่งที่ต้องการทำให้สำเร็จว่าจะให้สำเร็จเมื่อใดและต้องมีจำนวนที่พอจะเป็นไปได้ ความสำเร็จของวัตถุประสงค์องค์กรควรเป็นผลลัพธ์มาจากการทำพันธกิจขององค์กรให้สมบูรณ์ การกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายควรมีขอบข่ายในเรื่องต่อไปนี้ เช่น ผลกำไร ประสิทธิภาพ ความเจริญก้าวหน้า การมีชื่อเสียงที่ดี การให้ผลประโยชน์ต่อพนักงาน การให้ผลประโยชน์ต่อสังคมการเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี ความอยู่รอดขององค์กร ฯลฯ

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์จะก่อให้เกิดการวางแผนที่ครอบคลุม ชัดเจน ซึ่งจะระบุว่าองค์กรจะทำพันธกิจและวัตถุประสงค์ให้สำเร็จผลอย่างไร ยุทธศาสตร์มี 3 ประเภท คือ ยุทธศาสตร์ระดับองค์กร (Corporate Strategy) ยุทธศาสตร์ระดับธุรกิจ (Business strategy) และยุทธศาสตร์ระดับปฏิบัติ (Functional strategy)

นโยบาย

นโยบายขององค์กรคือ แนวทางปฏิบัติที่เด่นชัด เพื่อการตัดสินใจเลือกการดำเนินการที่เชื่อมโยงกับการกำหนดยุทธศาสตร์ด้วยวิธีการปฏิบัติที่สอดคล้องกัน

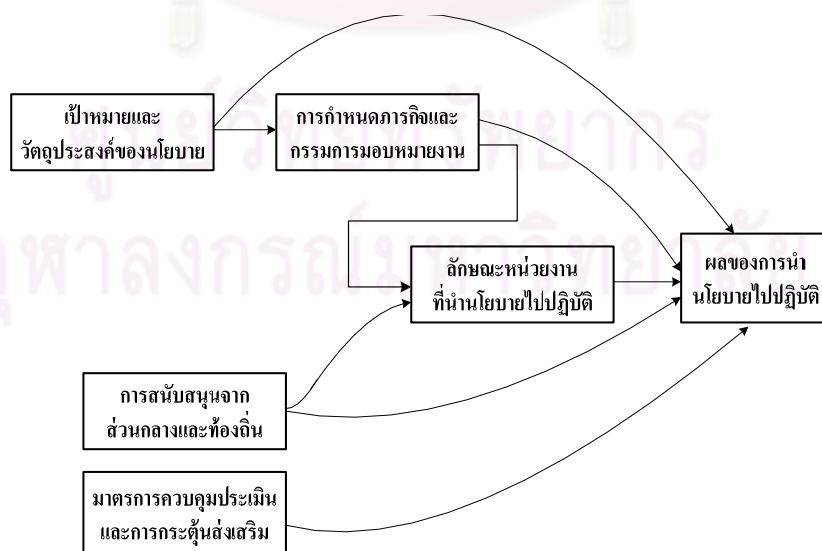
กระบวนการบริหารยุทธศาสตร์อีกแนวคิดหนึ่งที่นิยมในปัจจุบันเป็นแนวคิดของ Strickland และ Gamble (2008:19) ที่กล่าวถึงระบบการกำหนดยุทธศาสตร์ขององค์กรว่าประกอบด้วยองค์ประกอบที่สัมพันธ์กัน และบูรณาการร่วมกันอยู่ 5 ระยะคือ

1. การพัฒนาวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้กรอบทิศทางที่จะพัฒนารวมถึงผลผลิตลูกค้าและเทคโนโลยีที่ควรจะเป็น
2. กำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อให้เป็นเครื่องมือวัดผลการปฏิบัติงานและกระบวนการทำงาน
3. กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์และขับเคลื่อนองค์กรตามยุทธศาสตร์
4. ปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์ที่ได้เลือกไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
5. ประเมินผลการปฏิบัติงานและปรับปรุงให้ดีขึ้น สอดคล้องกับเป้าหมายในระยะยาว วัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์หรือการดำเนินการให้สำเร็จ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลง แนวคิดและโอกาสใหม่ขององค์กร

อย่างไรก็ดีหากจะศึกษาขั้นตอนการนำยุทธศาสตร์ไปใช้จะพบว่ามีความคล้ายคลึงกับการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยสามารถเชื่อมโยงกับแนวกรอบแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติของกล้า ทองขาว(2549:196-203)ที่ได้การสำรวจวรรณกรรมการนำนโยบายไปปฏิบัติตั้งแต่ทศวรรษที่ 1970 เป็นต้นมาพบว่า มีตัวแปรหลากหลายที่ส่งผลให้นโยบายที่นำไปปฏิบัติประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว ซึ่งตัวแปรต่าง ๆ เหล่านี้มีกรรมกันเป็นกลุ่มหรือเป็นชุด ดังนี้ 1) ชุดตัวแปรด้านเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย 2)ชุดตัวแปรการกำหนดภารกิจและการมอบหมายงาน 3)ชุดตัวแปรลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ 4)ชุดตัวแปรการสนับสนุนจากส่วนกลางและท้องถิ่น 5)ชุดตัวแปรมาตรการควบคุม ประเมินผลและการกระตุ้นส่งเสริม และ 6)ผลการนำนโยบายไปปฏิบัติ

จากการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรสาเหตุทั้ง 6 ประการที่ก่อให้เกิดผลคือความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติในรูปแบบของตัวแบบเชิงสมมติฐานคือตัวแปรด้านเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบายเป็นตัวแปรที่ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติคล้ายกับตัวแปรด้านภารกิจและการมอบหมายงาน และตัวแปรการสนับสนุนจากส่วนกลางและท้องถิ่น ส่วนตัวแปรลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติและตัวแปรมาตรการควบคุมประเมินผลและการกระตุ้นส่งเสริมมีความสัมพันธ์หรืออิทธิพลต่อผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยตรง เมื่อนำตัวแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ไปทดสอบเชิงประจักษ์กับกลุ่มตัวอย่างในกระบวนการนำนโยบายรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติไปปฏิบัติ พบว่าลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ มีความสอดคล้องกับตัวแบบสมมติฐานที่สร้างขึ้นดังแผนภาพดังนี้

แผนภาพที่ 4 ตัวแบบกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ

กล้า ทองขาว. (2549). ตัวแบบกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ. ในนโยบายและการวางแผนการศึกษา. หน้า 203.

ส่วนการประเมินยุทธศาสตร์นั้น Owen (1993, อ้างถึงในสมบัติ ชำรงชัยวงศ์: 505-506) ได้จำแนกรูปแบบของการประเมินผลนโยบายออกเป็น 5 รูปแบบซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ในการประเมินยุทธศาสตร์ดังรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

1. การประเมินผลกระทบ เป็นการประเมินที่มุ่งวัดผลที่เกิดขึ้นจริงของนโยบายหรือโครงการเพื่อเปรียบเทียบกับผลที่คาดหวังไว้ว่าสอดคล้องกันหรือไม่
2. การประเมินผลการบริหารโครงการ เป็นการพิจารณาว่าโครงการมีความเหมาะสมต่อการนำไปปฏิบัติเพียงใด การนำไปปฏิบัติสอดคล้องกับแนวทางที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งในด้านขององค์การที่รับผิดชอบ ทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้รวมทั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ
3. การประเมินผลกระบวนการ คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมของโครงการ ตั้งแต่ขั้นต้นจนถึงขั้นตอนสุดท้ายของการดำเนินนโยบายหรือโครงการไปปฏิบัติเพื่อวิเคราะห์ว่า การดำเนินนโยบายไปปฏิบัติแต่ละขั้นตอนมีความเหมาะสมเพียงใด มีปัญหาอุปสรรคในขั้นตอนใดและจะต้องแก้ไขอย่างไร หรืออาจจะต้องปรับปรุงทั้งกระบวนการ
4. การประเมินผลการออกแบบ เป็นการพิจารณาแบบแผนของโครงการที่กำหนดไว้ว่ามีความสอดคล้องเชิงตรรกะที่จะนำไปปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ เรียกว่า การประเมินผลล่วงหน้า (pre-evaluation) ซึ่งจะมีผลต่อการปรับปรุงการออกแบบโครงการให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ในกรณีที่พบว่ามีส่วนหนึ่งส่วนใดที่ขาดความสมบูรณ์และอาจก่อให้เกิดปัญหาเมื่อนำไปปฏิบัติจะทำให้ลดความสูญเสียได้มาก
5. การประเมินผลเพื่อพัฒนา เป็นการประเมินผลลักษณะที่เกิดขึ้นก่อนการออกแบบโครงการซึ่งจะช่วยให้เห็นภาพทัศนคติได้ว่าจำเป็นจะต้องมีโครงการอะไรบ้างเพื่อตอบสนองหรือแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประชาชน

จากการศึกษากระบวนการยุทธศาสตร์จากแนวคิดของนักบริหารที่ได้กล่าวไปทั้งหมดจะเห็นว่า มีขั้นตอนสำคัญอยู่ 3 ขั้นตอน คือการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและกำหนดยุทธศาสตร์ การนำยุทธศาสตร์ลงสู่การปฏิบัติและการประเมินยุทธศาสตร์

2. แนวคิดการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์โดยวิธี SWOT และการกำหนดยุทธศาสตร์จาก TOWS Matrix

การกำหนดยุทธศาสตร์ขององค์กร จำเป็นจะต้องประเมินสภาพแวดล้อมปัจจุบันในองค์กรในด้านจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กร และประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกขององค์กรในด้านอุปสรรคและโอกาส ทั้งนี้เพื่อให้ทราบสถานะที่แท้จริงขององค์กรว่าเป็นอย่างไรก่อนที่จะกำหนดทิศทางในการพัฒนา เทคนิคการประเมินที่ได้รับความนิยมใช้ในวงการธุรกิจและองค์กรอื่นในปัจจุบัน คือ การวิเคราะห์ SWOT ซึ่ง Albert Humphrey นักวิจัยจากมหาวิทยาลัย Stanford ได้คิดค้นขึ้น โดยในตอนแรกได้ใช้คำว่า SOFT analysis ซึ่งมาจากคำว่า Satisfactory Opportunity Fault และ Threat และต่อมาได้พัฒนาเป็นคำว่า SWOT ซึ่งเป็นคำย่อมาจากอักษรตัวแรกของคำว่า Strength Weakness Opportunity และ Threat (<http://rapidbi.com/created/SWOTanalysis.html>)

SWOT Analysis เป็นเทคนิควิธีในการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ขององค์กรที่ได้รับความนิยมมานานและเหมาะสมกับการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ดังแนวคิดของ Wheelen และ Hunger(2004:109)ที่ได้กล่าวว่า

“ Over the years, SWOT analysis has proven to be the most enduring analytical technique used in strategic management.”

ซึ่งมีความหมายเป็นภาษาไทยว่า ในรอบหลายปีที่ผ่านมา การวิเคราะห์SWOTได้รับการพิสูจน์ให้เห็นว่าเป็นเทคนิคการวิเคราะห์ที่ถูกนำไปใช้ในการบริหารเชิงยุทธศาสตร์มายาวนานที่สุด

การวิเคราะห์ SWOT ทำให้ผู้บริหารได้ทราบสถานภาพขององค์กรว่าเป็นอย่างไร มีสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส(Opportunity)ในการพัฒนาอย่างไรและมีปัจจัยใดที่เป็นอุปสรรค หรือ ภัยคุกคาม(Threat)ต่อการพัฒนาการดำเนินงานขององค์กร รวมทั้งได้ ทราบถึงสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง(Strength) และจุดอ่อน(Weakness)เพื่อนำข้อมูลจากการวิเคราะห์องค์กรนี้ไปวาง แผนยุทธศาสตร์ที่จะใช้ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้น สามารถรับมือกับอุปสรรคต่าง ๆ รวมถึงสามารถสร้างความเข้มแข็งและขจัดข้ออ่อนด้อยขององค์กรได้

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเพื่อหาโอกาส(Opportunity) และอุปสรรค (Threat) นั้นปกรณัม ปรียากร(2548: 100-101)ได้กล่าวว่าหลักที่นิยมใช้ทั่วไปคือหลักที่เรียกว่า PEST Analysis ซึ่งมีรายละเอียดคือ

1. การเมือง(Political Component =P) เป็นการวิเคราะห์นโยบายและกฎเกณฑ์ต่างๆ ของภาครัฐที่น่าจะมีผลทั้งในเชิงบวกและลบต่อการดำเนินกิจการเช่น นโยบายการเงินการคลัง การประกันสังคม กฎหมายลิขสิทธิ์ เป็นต้น

2. เศรษฐกิจ (Economic Component =E) เป็นการวิเคราะห์เศรษฐกิจระดับมหภาค เช่น ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ อัตราการว่างงาน อัตราดอกเบี้ย ต้นทุนด้านที่ดิน ค่าวัสดุ อุปกรณ์ เป็นต้น

3. สังคมและวัฒนธรรม (Sociocultural Component =S) เป็นการวิเคราะห์สภาพทางสังคมและวัฒนธรรมเช่น อัตราการรู้หนังสือ ระดับการศึกษา ค่านิยม ความเชื่อ วิธีการใช้ชีวิต อาชีพ เป็นต้น

4. เทคโนโลยี (Technology Component =T) เป็นการวิเคราะห์สภาพการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีที่จะมีผลต่อการผลิตสินค้าหรือบริการเช่น ความรู้และวิทยาการแขนงต่าง ๆ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร การเสริมสร้างประสิทธิภาพการผลิตโดยใช้อุปกรณ์อัตโนมัติ เป็นต้น

เมื่อศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมบนระบบเครือข่าย พบว่าPEST สามารถพัฒนาเป็นคำใหม่โดยเติม “E” เพิ่มอีกหนึ่งตัว เป็นคำว่า “PESTLE” ซึ่งมีรายละเอียดสรุปได้ว่า PESTLE เป็นวิธีการตรวจสอบสภาพแวดล้อมในวงการธุรกิจซึ่งเป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกในวงกว้างโดยปัจจัยจากสภาพแวดล้อมเหล่านี้ขึ้นอยู่กับความสำคัญและเป็นสิ่งที่ต้องตระหนักในการพัฒนาผลผลิต หรือการวางแผนยุทธศาสตร์ จากผลการวิจัยพบว่าในระยะแรกมีการอ้างอิงถึงเครื่องมือและเทคนิคในการตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายนอกจากแนวคิดของ Francis J.Aguilar(1967) ที่กล่าวถึงการแบ่งหมวดหมู่ของสภาพแวดล้อมภายนอก 4 ด้านคือ Economic (ด้านเศรษฐกิจ) Technical (ด้านเทคนิค) Political(ด้านการเมือง) Social (ด้านสังคม) ซึ่งเรียกตามอักษรตัวแรกเป็นคำย่อว่า “ETPS” ต่อมาได้มีนักวิชาการ และนักบริหารพัฒนาแนวคิดดังกล่าวเป็นคำว่า PEST และ PESTLE อย่างไรก็ตามคำว่าPESTLE นั้นนิยมใช้ในการตรวจสอบที่มุ่งมองถึงปัจจัยภายนอกขององค์กรและมักจะใช้ในการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ควบคู่กับเทคนิค SWOT ซึ่งคำว่า PESTLE เป็นคำที่มาจากอักษรตัวแรกของคำ 6 คำ คือ

Political	หมายถึง การเมือง
Economic	หมายถึง เศรษฐกิจ
Social	หมายถึง สังคม
Technology	หมายถึงเทคโนโลยี
Legal	หมายถึงกฎหมาย และ
Environment	หมายถึงสิ่งแวดล้อม(rapidbi,2009: online)

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน พบว่าศูนย์ปฏิบัติการปรับปรุงระบบงบประมาณ(2545: 32)ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในว่าเป็น การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการปฏิบัติงานของสถานศึกษาและสถานศึกษาสามารถ ควบคุมปัจจัยเหล่านี้ได้ซึ่งการวิเคราะห์ เพื่อหาจุดแข็ง(Strength)และจุดอ่อน(Weakness) ภายใน ควรมีประเด็นสำคัญที่แบ่งเป็น 6 ด้านประกอบด้วย

1. โครงสร้างและนโยบายของสถานศึกษา(Structure: S1) ได้แก่ โครงสร้างนโยบาย ระบบงานของสถานศึกษาฯลฯ
2. ผลผลิตและการบริการ (Product and Service: S2) ได้แก่ ประสิทธิภาพของการ ให้บริการทางการศึกษา คุณภาพของการให้บริการของการศึกษาและคุณภาพของ นักเรียนฯลฯ
3. บุคลากร(Man: M1) ได้แก่ ปริมาณและคุณภาพของบุคลากรในสถานศึกษา
4. ประสิทธิภาพทางการเงิน(Money: M2) ได้แก่ ความเพียงพอ ความคล่องตัวในการ เบิกจ่ายเงิน ประสิทธิภาพของการใช้เงินที่เน้นผลผลิต การระดมทรัพยากรและ การใช้ทรัพยากรของสถานศึกษา ฯลฯ
5. วัสดุทรัพยากร(Material: M3) ได้แก่ ความเพียงพอและคุณภาพของวัสดุอุปกรณ์ใน สถานศึกษา
6. การบริหารจัดการ(Management:M 4) ได้แก่ การมีส่วนร่วมของบุคลากรใน สถานศึกษา การมอบอำนาจ การกระจายอำนาจในการบริหารจัดการของ สถานศึกษา การประชาสัมพันธ์ ฯลฯ

การวิเคราะห์ด้วยปัจจัยดังกล่าวสามารถเรียกสั้น ๆ ว่า 2S4M ซึ่งเป็นคำย่อที่มาจากอักษร ตัวแรกของคำในด้านที่ 1 และ 3-6 และคำที่ 2 ของด้านที่ 2 ตามที่ได้กล่าวมา

การนำผลการวิเคราะห์และสรุปสภาพแวดล้อมจะแสดงสถานภาพของสถานศึกษาที่ บ่งบอกทิศทางของสถานศึกษาได้ 4 ลักษณะคือ (ศูนย์ปฏิบัติการปรับปรุงระบบการจั ดการ งบประมาณ,2545: 48)

1) เอื้อและแข็ง เป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่า สถานศึกษามีปัจจัยภายนอกเป็น โอกาส หรือพร้อมให้การสนับสนุนและปัจจัยภายในมีความเข้มแข็ง เช่น ชุมชนมีการอนุรักษ์วัฒนธรรม ท้องถิ่น มีแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นต้น กลยุทธ์ที่ใช้เป็นกลยุทธ์สร้างความเจริญเติบโต

2) เอื้อแต่อ่อน เป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่าสถานศึกษามีจุดอ่อนภายในสถานศึกษาเอง แต่มีโอกาสจากปัจจัยภายนอกที่พร้อมให้การสนับสนุนและหากมีการแก้ปัญหา หรือ จุดอ่อนของสถานศึกษาแล้วจะทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งมากขึ้นอันจะนำไปสู่สถานภาพที่เอื้อและแข็ง

3) ไม่เอื้อแต่แข็ง เป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่า สถานศึกษามีความพร้อม มีความเข้มแข็งแต่มีอุปสรรคจากปัจจัยภายนอกที่เป็นปัญหาดังนั้นจำเป็นต้องชะลอตัวเพื่อคอยโอกาสจากปัจจัยภายนอก เช่น รอรอการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ รอกฎหมายหรือระเบียบที่ชัดเจนเหมาะสม หรือ สถานการณ์การเมืองเป็นต้นซึ่งจะทำให้วิกฤติเป็นโอกาสของการพัฒนา

4) ไม่เอื้อและอ่อน เป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่า สถานศึกษาอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีแต่อุปสรรคในการพัฒนาสถานศึกษาและในขณะเดียวกันก็มีปัญหาภายในสถานศึกษา สถานภาพดังกล่าวถือได้ว่าเป็นสถานการณ์ที่ล่อแหลมต่อความล้มเหลวสูง

ส่วนการกำหนดยุทธศาสตร์จากผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมสามารถทำได้โดยใช้ TOWS Matrix จากการศึกษาวิธีการดังกล่าวของ Koontz และ Wehrich (1990: 93-94) พบว่ามีแนวคิดที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

การประเมินสถานการณ์โดยใช้ TOWS Matrix มีขอบเขตที่กว้างและให้ความสำคัญในมุมมองที่ต่างออกไป ตารางการคิดแบบ TOWS นั้นเป็นกรอบการวิเคราะห์การคิดอย่างเป็นระบบที่ช่วยในการจับคู่เอาโอกาสและอุปสรรคภายนอก กับจุดอ่อนและจุดแข็งภายในองค์กรเข้าด้วยกัน เป็นเรื่องธรรมดาที่บริษัทจะระบุจุดแข็ง จุดอ่อนของตนเองเช่นเดียวกับการระบุโอกาสกับอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอกแต่สิ่งที่เรามักจะมองข้ามคือการเชื่อมโยงปัจจัยที่สำคัญเหล่านี้ซึ่งต้องการกลยุทธ์ในการดำเนินการที่ต่างกันออกไป ในการจัดการทางเลือกที่จะนำไปสู่ยุทธศาสตร์อย่างเป็นระบบ

ยุทธศาสตร์จะอยู่บนพื้นฐานของการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก คือ อุปสรรคและโอกาส และสภาพแวดล้อมภายในคือ จุดอ่อน และจุดแข็ง คือ

1. ยุทธศาสตร์ WT เป็นยุทธศาสตร์ที่มีเป้าหมายเพื่อลดจุดอ่อนและอุปสรรค ซึ่งองค์กรอาจต้องดำเนินการเช่น รวมบริษัทเข้าด้วยกัน ตัดทอนค่าใช้จ่าย หรือสะสางหนี้ค้ำชำระ

2. ยุทธศาสตร์ WO เป็นความพยายามที่จะลดจุดอ่อนและเพิ่มโอกาสในการพัฒนาโดยอาศัยความสามารถ หรือสมรรถนะจากภายนอก (เช่น เทคโนโลยี หรือคนที่มีความสามารถตามที่ต้องการ) ที่จะช่วยให้บรรลุความสำเร็จจากการใช้ประโยชน์ในโอกาสจากสภาพแวดล้อมภายนอก

3. ยุทธศาสตร์ ST อยู่บนพื้นของจุดแข็งขององค์กรที่จะจัดการกับอุปสรรคภายนอกโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเพิ่มศักยภาพก่อนแล้วค่อยลดข้อที่เป็นอุปสรรคภายหลัง ซึ่งองค์กรอาจใช้เทคโนโลยีการเงิน การจัดการ หรือ ความเข้มแข็งทางการตลาดเพื่อจัดการอุปสรรคจากคู่แข่ง

4. ยุทธศาสตร์ SO สภาวะการณ์ที่องค์กรต้องการจะเกิดขึ้นเมื่อองค์กรสามารถใช้จุดแข็งภายในเพื่อสร้างประโยชน์จากโอกาสภายนอก สิ่งนี้คือเป้าหมายของการประกอบการในการเปลี่ยนจุดยืนตามข้อมูลที่ปรากฏในตาราง หากมีจุดอ่อนองค์กรจะต้องพยายามต่อสู้เพื่อเอาชนะให้ได้ซึ่งจะทำให้เข้มแข็งขึ้น หากเผชิญกับอุปสรรคก็ต้องรับมือให้ได้เพื่อมุ่งจัดการให้เป็นโอกาสสำหรับองค์กรทางเลือกลงกล่าวสามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพที่ 5 TOWS Matrix สำหรับการกำหนดยุทธศาสตร์

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็งภายใน(S) เช่น ด้านการบริหารจัดการ การปฏิบัติงาน การเงิน การตลาด การวิจัยและพัฒนา การดำเนินงานต่าง ๆ เป็นต้น	จุดอ่อนภายใน(W) เช่น ด้านการบริหารจัดการ การปฏิบัติงาน การเงิน การตลาด การวิจัยและพัฒนา การดำเนินงานต่าง ๆ เป็นต้น
โอกาสภายนอก (O) รวมถึงความเสี่ยงด้วย เช่น สภาพเศรษฐกิจและการเมืองใน ปัจจุบันและอนาคต, การ เปลี่ยนแปลงทางสังคม ผลิตภัณฑ์ใหม่ การให้บริการ และเทคโนโลยี	SO Maxi – Maxi เป็นยุทธศาสตร์ที่ มีศักยภาพในการประสบ ความสำเร็จสูงสุดโดยการใช้ ประโยชน์จากจุดแข็งของ องค์กรเพื่อให้ได้ประโยชน์จาก โอกาสภายนอกมากที่สุด	WO Mini – Maxi เป็นยุทธศาสตร์ เพื่อเอาชนะจุดอ่อนให้ได้รับ ประโยชน์จากโอกาสภายนอก
อุปสรรคภายนอก (T) เช่น การขาดแคลนพลังงาน การแข่งขัน สภาพเศรษฐกิจ และการเมือง การเปลี่ยนแปลง ทางสังคม ผลิตภัณฑ์ใหม่ การ ให้บริการและเทคโนโลยี	ST Maxi – mini เป็นยุทธศาสตร์ ที่ใช้จุดแข็งเพื่อจัดการกับ อุปสรรคหรือหลีกเลี่ยงปัญหา	WT Mini-Mini เป็นยุทธศาสตร์เพื่อ ลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงอุปสรรค เช่นการลดค่าใช้จ่าย การระดม หนี้สิน หรือการรวมธุรกิจ

แหล่งที่มา: Koontz, H. and Wehrlich, H. (1990) THE TOWS MATRIX FOR STRATEGY FORMULATION. ESSENTIALS OF MANAGEMENT. 5th editon. pp.94. Singapore: McGraw-Hill.

ในช่วงเวลาต่อมา Wheelen และ Hunger (2004: 114 -115) ได้นำเอาแนวคิดดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการบริหารเชิงยุทธศาสตร์โดยได้อธิบายและยกตัวอย่างการกำหนดยุทธศาสตร์ในบริษัทธุรกิจแห่งหนึ่งซึ่งเมื่อสรุปแนวคิดแล้วจะเห็นว่าคล้ายคลึงกันมากโดย Wheelen และ Hunger ได้กล่าวว่า การประเมินสถานการณ์ด้วยการวิเคราะห์SWOT สามารถใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมได้จำนวนมาก การใช้TOWS Matrix (TOWSเป็นคำเรียกอีกคำหนึ่งของ SWOT) จะช่วยอธิบายถึงวิธีการในการเชื่อมโยงสภาพแวดล้อมภายนอกทั้งโอกาส อุปสรรค ที่องค์กรเผชิญอยู่กับจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายในเพื่อนำไปสู่ผลการกำหนดยุทธศาสตร์ 4 ด้าน เป็นการดีที่จะใช้การระดมสมองเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ที่อาจจะไม่ได้คำนึงถึงและยังจะผลักดันให้ผู้บริหารฝ่ายยุทธศาสตร์ได้สร้างสรรค์วิธีการไปสู่ความสำเร็จก้าวหน้าพอ ๆ กับยุทธศาสตร์การชะลอตัว และยังสามารถนำไปกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ระดับองค์กรและยุทธศาสตร์ระดับฝ่ายได้อีกด้วย

การคิดชุดของยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมขององค์กรนั้น Wheelen และ Hungerกล่าวว่าจะต้องอยู่บนพื้นฐานของการเชื่อมโยงมุมมองทั้ง 4 ด้านเข้าด้วยกันคือ

ยุทธศาสตร์ SO	กำหนดขึ้นโดยการพิจารณาถึงวิธีการที่องค์กรจะใช้จุดแข็งภายในเพื่อให้ได้รับประโยชน์จากโอกาส
ยุทธศาสตร์ ST	พิจารณาถึงจุดแข็งขององค์กร หรือหน่วยงานเพื่อหาวิธีหลีกเลี่ยงอุปสรรค
ยุทธศาสตร์ WO	เป็นความพยายามที่จะเอาประโยชน์จากโอกาสโดยการหาทางเอาชนะจุดอ่อน
ยุทธศาสตร์ WT	พิจารณาถึงการตั้งรับ หรือลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงอุปสรรค

TOWS Matrix เป็นประโยชน์มากในการกำหนดชุดทางเลือกที่จะใช้เป็นยุทธศาสตร์สำหรับผู้ที่มีความสนใจซึ่งอาจเป็นประเด็นที่ไม่ได้คำนึงถึง TOWS Matrix สามารถใช้กับหน่วยงานในภาพรวมทั้งหมด หรือ อาจใช้สำหรับหน่วยงานเฉพาะหน่วยงานหน่วยงานหนึ่งในองค์กร อย่างไรก็ตาม TOWS Matrix เป็นเพียงวิธีการเดียวในหลาย ๆ วิธีการที่จะกำหนดเป็นทางเลือกสำหรับสร้างยุทธศาสตร์ได้ วิธีการอื่นเป็นการประเมินแต่ละหน่วยงานในองค์กรตามกรอบกลยุทธ์ที่เกี่ยวกับความเป็นไปได้

จากการศึกษาแนวคิดการกำหนดยุทธศาสตร์โดยใช้ตาราง TOWS Matrix ของนักวิชาการทั้ง 4 ท่านสามารถสรุปได้ว่า การเชื่อมโยงผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในเข้าด้วยกันเพื่อนำไปสู่การกำหนดยุทธศาสตร์ขององค์กรนั้นเป็นการสังเคราะห์ข้อมูลที่ครอบคลุมทุกมิติที่ส่งผลทำให้ได้ยุทธศาสตร์ที่ตรงประเด็น ชัดเจนและท้าทายต่อการพัฒนาศักยภาพในเชิงรุก

ขององค์กร โดยยุทธศาสตร์ SO นั้นเป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการใช้จุดแข็งในองค์กรร่วมกับโอกาสที่เอื้อจากภายนอก เป็นการคิดในเชิงรุกที่ดึงเอกลักษณ์ความโดดเด่นขององค์กรมาใช้ได้อย่างเต็มที่ ยุทธศาสตร์ WO เป็นวิธีการที่จะลดจุดอ่อนภายในองค์กรให้หมดไปหรือให้เหลือน้อยที่สุดโดยใช้ข้อได้เปรียบหรือโอกาสจากภายนอกมาช่วยแก้ไข เช่น กำลังคน เทคโนโลยี ฯลฯ ยุทธศาสตร์ ST เป็นวิธีดำเนินการที่จะใช้จุดแข็งภายในองค์กรในการควบคุม หรือจัดการกับอุปสรรคหรือภัยคุกคามจากภายนอกซึ่งอาจดำเนินการในลักษณะที่เสริมจุดแข็งภายในก่อนเพื่อป้องกันอุปสรรคหรือภัยคุกคามจากภายนอก ส่วนยุทธศาสตร์ WT นั้น เป็นยุทธศาสตร์ที่แสดงถึงความพยายามอย่างที่สุดที่จะลดจุดอ่อนภายในองค์กรซึ่งเป็นการดำเนินการในเชิงรับและในเวลาเดียวจะต้องคิดหาวิธีที่จะหลีกเลี่ยงอุปสรรค ข้อจำกัด หรือภัยคุกคามจากภายนอกให้ได้ซึ่งอาจเป็น วิธีการใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการแก้ไขจุดอ่อนขององค์กร

3. แนวคิดยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีตามแผนการศึกษาแห่งชาติ กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ที่สอดคล้องกับการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) แนวคิดของนักวิชาการ งานวิจัยและการวิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิดยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

จากการศึกษาค้นคว้าแนวคิดเกี่ยวกับการปลูกฝังและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเพื่อนำไปสู่คุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนจากแนวคิด นโยบาย ภาครัฐ และงานวิจัยจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการกำหนดยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย พบว่ามีสาระสำคัญที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

3.1 ยุทธศาสตร์การดำเนินงานตามแนวคิดนโยบายเพื่อดำเนินการ : การปลูกฝังและการเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระบบวิถีชีวิตที่ดีงามของแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 –2559) ในส่วนของสถานศึกษาและประชาชน/องค์กรประชาคมภาคเอกชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี, 2546: 53-55) ระบุว่า สถานศึกษาควรดำเนินการดังนี้

- 1) พัฒนาหลักสูตรให้มีสาระในส่วนที่เกี่ยวกับศาสนาและหลักธรรมของทุกศาสนา สภาพชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ไทย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อปลูกฝังและส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ
- 2) จัดกระบวนการเรียนการสอนด้านศาสนาและหลักธรรมของศาสนาในทุกระดับการศึกษา ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศาสนาที่ผู้เรียนนับถือทั้งด้านเนื้อหา การปฏิบัติ และการ

ประยุกต์ใช้ รวมทั้งมีการบูรณาการการเรียนการสอนทางด้านศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรมไว้ใน
ทุกวิชาอย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน

3) สถานศึกษาจัดให้มีการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านศาสนา
และความรู้ทั่วไปเข้าด้วยกันอย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และ
คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ตลอดจนจัดให้ครู พระภิกษุ นักบวช และผู้นำทาง
ศาสนาที่มีความรู้ ความเข้าใจศาสนาธรรมอย่างถ่องแท้ เป็นผู้สอนวิชาศาสนาและศีลธรรมใน
สถานศึกษา

4) จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงสาระของความรู้ที่มีพื้นฐานทางวัฒนธรรม
และภูมิปัญญาท้องถิ่น/ไทย ให้เข้ากับความรู้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่

5) จัดกระบวนการเรียนรู้ด้านศิลปะเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และเห็น
คุณค่าของความรักที่แท้จริงของชีวิต สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และการสร้างสรรค์ของมนุษย์ จนเกิด
สุนทรียภาพในจิตใจ

6) ศาสนสถาน เช่น วัด โบสถ์ มัสยิด ฯลฯ และสถาบันวัฒนธรรมต่างๆ ใน
ฐานะของสถานศึกษาต้องจัดหรือมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และค่านิยมอันดีงามให้เกิดขึ้นในสังคมไทย

7) จัดให้มีการอบรม ประชุมกันอย่างสม่ำเสมอในหมู่ครู คณาจารย์ และ
ผู้บริหารในเรื่องความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมอย่างถูกต้อง เพื่อให้
สามารถบูรณาการด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทยในกระบวนการเรียนรู้ได้มาก
ขึ้น รวมทั้งสามารถอบรมคุณธรรม จริยธรรมให้กับผู้เรียน และประพฤติปฏิบัติตนเป็นต้นแบบที่
ดีของสังคม

8) จัดให้มีแผนงานและโครงการที่สนับสนุนให้ศาสนบุคคลที่มีความรู้
ความสามารถอย่างแท้จริงในศาสนธรรม เป็นผู้เสนอหรือเป็นวิทยากรวิชาศีลธรรม คุณธรรม
จริยธรรมในโรงเรียน เพื่อปลูกฝังและเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้กับผู้เรียน

9) พัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ในการสอนและ
เผยแผ่ศาสนธรรม ตลอดจนดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน นักศึกษาและประชาชนได้อย่าง
แท้จริง

10) จัดให้มีกิจกรรมเพื่อยกย่อง เชิดชูเกียรติผู้เรียน ครู คณาจารย์ และบุคลากร
ทางการศึกษา ที่มีความรู้ลึกซึ้งด้านศาสนธรรม และการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่บุคคลทั่วไป

11) จัดและพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้และแบบอย่างของการศึกษา
ศาสนธรรม ควบคู่กับความรู้วิชาสามัญ

- 12) จัดให้มีกิจกรรมการฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมแก่ผู้เรียนในโอกาสต่าง ๆ ทุกภาคเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าถึงแก่นธรรม และการปฏิบัติของศาสนา
- 13) กำหนดนโยบาย แผน แผนงาน และโครงการให้ครุภูมิปัญญาไทยสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อเชื่อมโยงความรู้ในหลักสูตรกับความรู้ของชุมชนท้องถิ่น ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง
- 14) จัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมวิถีชีวิตตามระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริงให้เกิดขึ้นในสังคมไทยโดยเชื่อมโยงความรู้ในหลักสูตรกับการนำสู่การปฏิบัติจริง โดยผู้นำในทุกระดับต้องประพฤติเป็นต้นแบบที่ดีให้กับสังคม
- 15) อบรมและพัฒนาองค์กรประชาชนและองค์กรประชาคมที่เป็นตัวแทนอย่างแท้จริงของประชาชนและชุมชนให้มีความรู้ ความเข้าใจอย่างแท้จริงเกี่ยวกับวัฒนธรรมประชาธิปไตยและสามารถดำเนินกิจกรรมเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับชุมชนท้องถิ่นของตนเองได้
- 16) ฝึกอบรมและพัฒนาผู้บริหารประเทศและผู้ที่จะเป็นผู้บริหารประเทศ ให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถทำหน้าที่บริหารประเทศตามระบอบประชาธิปไตยได้อย่างแท้จริง
- ในส่วน of ประชาชน /องค์กรประชาคม /ภาคเอกชนมีการระบุไว้ดังนี้
- 1) บิดามารดาและสมาชิกทุกคนในครอบครัวต้องทำหน้าที่อบรม สั่งสอน ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ตามระบบวิถีชีวิตที่ดีงามของคนไทยแก่เยาวชน
 - 2) บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ต้องจัดหรือร่วมจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และค่านิยมอันดีงามของไทย
 - 3) สื่อสารมวลชนทุกประเภท ถือเป็นหน้าที่ในการมีส่วนร่วมสร้างความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการศึกษาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ตามระบบวิถีชีวิตที่ดีงามของคนไทยให้เกิดขึ้นกับคนไทย โดยจัดให้มีสาระด้านศาสนา ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมไว้ในสื่อที่เผยแพร่ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และเครือข่ายสากล เป็นต้น
 - 4) จัดหรือร่วมจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์และค่านิยมอันดีงามของคนไทยให้กับบุคคลในวิชาชีพ
 - 5) จัดให้มีกิจกรรมฝึกอบรม เข้าร่วมกับการฝึกอบรม และส่งบุตรหลานเข้ารับการฝึกอบรมทางศาสนธรรมของศาสนา เพื่อการอบรมและพัฒนาจิตใจอย่างต่อเนื่อง

6) สนับสนุนและจัดให้มีการเผยแพร่ศาสนธรรมทางสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง

7) จัดพิมพ์เผยแพร่ศาสนธรรม และเอกสารการศึกษาศาสนา เผยแพร่แก่เยาวชน ศาสนิกชน และประชาชนในโอกาสต่าง ๆ เช่น วันเกิด วันสำคัญทางศาสนา วันฉัตรมงคล วันสำคัญขององค์กร หน่วยงาน เป็นต้น

3.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมการดำรงชีวิตในบริบทของสิ่งแวดล้อมยั่งยืนตามกรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2546-2559) กำหนดว่า

1) พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในทุกระดับและประเภทการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่ใช้คุณธรรมนำความรู้ให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม คนเก่ง และคนมีความสุขสามารถบูรณาการการเรียนรู้กับวิถีชีวิตอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

2) จัดกระบวนการเรียนการสอนในทุกระดับและประเภทการศึกษาโดยบูรณาการในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรวมทั้งการรักษากฎมัยปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยมของความเป็นไทยไว้ในหลักสูตร หรือรายวิชาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

3) ส่งเสริมและพัฒนาครู คณาจารย์บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม และประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ

4) ยกย่องและส่งเสริมบุคคล ครอบครัวองค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันทางศาสนา สถาบันสังคมอื่นให้มีความตระหนักและมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้เรียนและประชาชน

5) ส่งเสริมและสนับสนุนวัฒนธรรมประชาธิปไตย การเสริมสร้างสมานฉันท์ และการทำงานเป็นทีม

6) สร้างเครือข่ายการพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ในทุกเขตพื้นที่โดยเชื่อมโยง บ้าน วัด โรงเรียน

7) ส่งเสริม สนับสนุนการผลิตสื่อประเภทต่าง ๆ ที่มีสาระในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต

3.3 ยุทธศาสตร์ที่จะทำให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทย หากจะศึกษาในมุมมองของบทบาทของการศึกษาเพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศในเรื่องการพัฒนาศึกษาที่

เน้นคุณธรรมนำความรู้ จากรายงานสถานะการศึกษาปี 2549/2550 โดยวิทยากร เชียงกุล (2551: 114-116) จะพบว่ามียุทธศาสตร์ที่ทำให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทยอยู่ 12 ประการ คือ

1) การปรับเปลี่ยนกระบวนกรเรียนรู้ใหม่ เพื่อให้คนไทยเกิดการเรียนรู้ในตนเอง เรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อปรับตัวได้

2) ทำให้ทุกองคาพยพของสังคมไทย เช่น สถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ครอบครัว สมาคม ชุมชน สถาบันศาสนา ระบบอุตสาหกรรม และหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ราชการ ท้องถิ่น ประชาสังคม ตื่นตัวและตระหนักรู้เห็นความสำคัญของการพัฒนาคนลูกขึ้นมา มีบทบาทในการให้การศึกษาและการเรียนรู้ร่วมกัน

3) จัดตั้งคณะทำงานซึ่งมีองค์ประกอบของภาคส่วนต่าง ๆ มาเป็นเจ้าของเรื่อง วางแผนเชิงยุทธศาสตร์และบริหารแผนให้สัมฤทธิ์ผลในระบบชุมชนท้องถิ่น

4) การมีต้นแบบที่ดี ตัวอย่างที่ดี พ่อ-แม่ที่ดี ครูที่ดี มีสื่อที่ดีและมีคุณภาพจะ ช่วยสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีในเด็กได้

5) การนำเสนอต้นแบบที่ดีผ่านสื่อทุกประเภท การยกย่องเชิดชูแบบอย่างจะ ส่งเสริมให้เยาวชนและประชาชนอยากทำดี

6) การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้เด็กควรทำให้เหมาะสมกับช่วงวัยในระดับ ประถมศึกษา ครูจะเป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็กฝึกสมาธิ เพื่อให้มีความจำดีรวมทั้งมีความ ขยันหมั่นเพียรส่วนระดับมัธยมศึกษา คุณลักษณะของเด็กขึ้นอยู่กับการศึกษา การมีครูดี การมี เพื่อนที่ดี และการที่จะให้มีการเปลี่ยนแปลงที่ถาวรในตัวเด็ก ต้องทำให้เด็กรู้จักตัวเอง เป็นศาสนิกชนที่ดีของศาสนาที่ตนนับถือและดีที่สุดคือการมีสมาธิดี

7) ใช้สื่อให้เป็นประโยชน์ในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เช่น การทำ VDO สั้น ๆ แสดงพฤติกรรมที่มีคุณธรรมแล้วให้ผู้ชมโหวตผ่าน SMS ส่งข้อความ แสดงความคิดเห็น ว่าเห็น ด้วย/ไม่เห็นด้วย หรือทำเป็นความเห็น (ดีมาก/กลาง ๆ /ไม่ใช่) หรือส่งข้อความที่แสดงว่าเป็น คุณธรรมที่เหมาะสมสำหรับสังคมไทย แล้วรวบรวมไว้เป็นตัวอย่างสำหรับการศึกษาในเรื่องนี้ต่อไป

8) เรื่องคุณธรรม จริยธรรมเป็นระบบคุณค่าที่เกิดจากการเห็นตัวอย่างมากกว่า ได้จากการสอน ดังนั้น กระบวนการเรียนรู้เรื่องคุณธรรม จริยธรรมจึงไม่ควรให้แต่เนื้อหาสาระ แต่ควรเน้นการลงมือปฏิบัติให้มากต้องเน้นที่การปฏิบัติจนทำให้คิดเป็นนิสัย

9) จัดระบบการศึกษาใหม่ที่ลดการแข่งขันกับคนลง (เปลี่ยนเป็นการแข่งขันกับตัวเอง เพื่อพัฒนายกระดับตัวเอง) ปรับเปลี่ยนระบบ/วิธีการวัด/ประเมินผลในระบบการศึกษา เน้นด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากกว่าเนื้อหาวิชา เน้นวิธีคิดมากกว่าเทคนิค เน้นความเป็น มนุษย์มากกว่าวิทยาศาสตร์ เน้นความร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน เป็นต้น

10) หาวิธีจัดการให้บ้าน สถาบันศาสนา และโรงเรียน เป็นสถาบันหลักของสังคมในการปลูกฝังคุณธรรม และหายุทธวิธีที่จะทำให้คุณธรรม ศีลธรรมเกิดขึ้นในคนให้ดี

11) การสร้างคุณธรรมที่ถาวร ไม่ควรดำเนินการเป็น กิจกรรม/โครงการที่จบในระยะเวลาที่กำหนด แต่ควรปลูกฝังให้ทำทุกวันอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผู้เรียนหล่อหลอมและซึมซับทีละน้อย ไม่จำเป็นต้องเป็นโครงการใหญ่แต่ให้มีการทำอย่างสม่ำเสมอ

12) ส่งเสริมกิจกรรมที่ดี ให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรมยิ่ง เช่น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เน้นการปฏิบัติ การสร้าง การปลูกฝัง คุณค่าที่ดีมากกว่าการเรียนเพื่อคะแนน

3.4 กรอบแนวคิดยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณธรรมในระบบการศึกษาไทย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำนโยบายยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาที่ใช้คุณธรรม จริยธรรม เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงาน โครงการคุณธรรมนำความรู้ของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อปี พ.ศ. 2550 สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1

แนวคิดยุทธศาสตร์เครือข่าย เป็นแนวคิดการรวมพลัง (synergy) เพื่อเชื่อมโยงบุคคล/องค์กร เช่น ครอบครัว ผู้เรียน ผู้บริหาร/ครู/พระ/นักบวช และชุมชน เข้าร่วมกระบวนการเสริมสร้างคุณธรรมในระบบการศึกษาไทย

แนวทางการดำเนินงาน

1.1) สร้างความตระหนักในปัญหาและแนวทางในการแก้ไขโดยใช้กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ในการสร้างความเข้าใจแต่ละกลุ่มบุคคล/องค์กรเป้าหมาย

1.2) แสวงหาแกนนำที่ดีของเครือข่าย บ้าน วัด โรงเรียนและการบูรณาการของแต่ละเครือข่ายจำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้แกนนำเหล่านี้เป็นผู้เล่นหลัก (key actor) ที่จะผลักดันกระบวนการเสริมสร้างคุณธรรมในระบบการศึกษาไทย

1.3) สร้างแนวร่วมสมาชิกของเครือข่าย ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยตั้งแกนนำปัจเจก/กลุ่ม/องค์กร ที่มีความพร้อมสร้างแนวร่วมทั้งระดับสาธารณะผ่านสื่อมวลชน การจัดสัมมนาหรือ การเปิดเวทีระดมความคิดเห็นในวงกว้าง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ต้นแบบ สืบทอด

ด้วยความเชื่อมั่นว่า คนทุกคนล้วนมีดี มีความรู้อยู่ในตัวเอง ถ้าทุกคนสำนึกว่าตนเองมีความรู้อยู่ในตนเอง มีศักดิ์ศรี มีคุณค่าแห่งความเป็นคน ภูมิใจในความถนัด ความเชี่ยวชาญของตนเองและได้รับการยอมรับจากคนในสังคมก็จะทำให้มีกำลังใจ และอยากทำความดีมากขึ้น

ดังนั้น เพื่อสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวจะต้องร่วมมือกันค้นหาและถอดความดีที่มีอยู่ในตัวของทุกคนและร่วมกันจัดทำแผนที่ความดีของคนในด้านต่าง ๆ นำมาสื่อสารเรียนรู้ร่วมกันเกิดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั่วทั้งแผ่นดิน

แนวทางการดำเนินงาน

2.1) สนับสนุนและส่งเสริมการสืบค้น ถอดรหัสความเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรมทั้งในและนอกสถานศึกษา อันได้แก่ ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา นักการภารโรง พ่อค้า-แม่ค้า นักเรียน/นักศึกษา คนในชุมชน ฯลฯ และจัดทำเป็นแผนที่คนดี

2.2) สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเผยแพร่ความดีทั้งในกลุ่มเดียวกัน ระหว่างกลุ่มและ/หรือประเภทความดีที่บุคคล/กลุ่มตกลงร่วมกันเพื่อให้ทุกคนได้รับรู้เกิดการยอมรับมีความศรัทธาในกันและกัน และภาคภูมิใจในตัวเอง

2.3) สนับสนุนการขยายผลคนทำความดีทั่วทุกภูมิภาคให้เป็นพลังของคนทำความดีที่ร่วมขับเคลื่อนชุมชนให้เข้มแข็งและสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน

ยุทธศาสตร์ 3 รณรงค์ สร้างเจตคติ ปรับพฤติกรรม

กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษา โดยการเสริมสร้างคุณธรรมในระบบการศึกษา ที่เชื่อมโยงบ้านสถาบันศาสนา สถานศึกษา ซึ่งเป็นเป้าหมายหล่อมคุณธรรมที่ดงาม

ยุทธศาสตร์การรณรงค์เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนให้ทุกกลุ่มเป้าหมายเกิดการรับรู้ เข้าใจ เกิดการสร้างเจตคติและนำไปสู่การปรับพฤติกรรมในการดำเนินวิถีชีวิต และนำไปให้สังคมและประเทศชาติ เป็นสังคมคุณธรรม แนวทางการดำเนินงาน

3.1) รณรงค์เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมในระบบการศึกษาไทยโดยจัดทำฐานข้อมูลเครือข่ายคุณธรรม ประชุม/สัมมนา/เสวนา เพื่อขยายเครือข่ายคุณธรรมทุกภาค ทั้งระดับเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษาทุกภาคของประเทศ

3.2) ผลิตและเผยแพร่สื่อเพื่อการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์อย่างแพร่หลายและต่อเนื่องทั้งโทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ และสื่ออื่น ๆ

3.3) ฝึกอบรมพัฒนาจิตแต่นักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งประชาชนทั่วไปให้มีความสงบเบิกบานแจ่มใส เห็นจิตของตนเอง จะคิดดี คิดชั่วอย่างไรก็รู้เห็นโทษภัยเพื่อละอายความชั่ว ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทำจากภายในสู่ภายนอก เป็นการพัฒนาคุณธรรมที่สมบูรณ์

3.5 ข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน โครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย ได้ระดมความคิดของผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาเด็ก

และเยาวชน สามารถสังเคราะห์กลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนได้ดังต่อไปนี้

1) การสร้างตัวแบบ/ผู้นำ การพัฒนาคุณลักษณะต้องมีการสร้างตัวแบบที่ดี ทั้งแม่ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ หรือบุคคลตัวอย่างในสังคม

2) การพัฒนาคุณธรรมคุณลักษณะอื่น ๆ ให้เป็นวิถีชีวิต มีความสอดคล้องกับธรรมชาติต่อกายให้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องโดยมีกระบวนการพัฒนาที่บูรณาการสอดแทรกอยู่ในชีวิตการเรียน การปฏิบัติงาน เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อม และคนกับธรรมชาติ โยงความสัมพันธ์ระหว่างสังคมวัฒนธรรมกับการเรียนการสอน

3) การพัฒนาตัวตนของผู้เรียน ด้วยการจัดพื้นที่สร้างสรรค์และเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความสามารถ ศักยภาพ และการปฏิบัติตนตามความเชื่อตามแนวทางที่ตนเองคิดสร้างสรรค์ และอยู่ในบริบทของการทำความดี มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาสังคม ให้เด็กมีการปฏิบัติและพัฒนาตนเองเข้าใจความหมาย เห็นบทบาทและคุณค่าของตนเองมากขึ้น

4) การสร้างระบบค่านิยมให้เด็กและเยาวชนเห็นได้ชัดเจนว่าแก่นของเด็กไทยคืออะไร ต้องประพฤติและปฏิบัติตนอย่างไร กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาชัดเจนและตั้งสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก ทำให้เด็กมีการปรับเปลี่ยนวิธีคิด ปรับเปลี่ยนจริยธรรม เช่น การสำรวจพฤติกรรม การปฏิบัติตนของตนเองในแต่ละวัน และต้องยอมรับว่าค่านิยมต้องมาจากตัวแบบที่ดี

5) การสร้างความร่วมมือรวมพลังทั้งจากผู้บริหาร/ครูอาจารย์ในโรงเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครองในครอบครัว ชุมชน สังคม ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนไทย กำหนดคุณธรรมที่เป็นเป้าหมาย การให้ครอบครัว ชุมชนมีการทำกิจกรรมร่วมกัน

6) การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของเด็กและเยาวชนต้องสอดคล้องกับลักษณะของโรงเรียน ธรรมชาติ บริบท และช่วงวัยของเด็ก

7) การสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชนมีการทำกิจกรรมร่วมกันเรียนรู้ร่วมกันและซึมซับวิธีคิดและการปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันผ่านกระบวนการเป็นธรรมชาติในระบบของชุมชน

8) โรงเรียนต้องมีนโยบายที่ไม่เน้นวิชาการอย่างเดียว โรงเรียนมีครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ดึงชุมชนเข้ามาสร้างชุมชนที่สร้างสรรค์ ซึ่งให้เห็นปัญหาของชุมชนที่ส่งผลกระทบต่อบุคลากร

9) ต้องมีการสร้างแนวร่วม มีเครือข่ายที่ช่วยเหลือเสริมกำลังใจให้เด็กทำความดีเด็กที่เราทำให้เขาดีไปแล้ว ก็มีเด็กรุ่นใหม่เรื่อย ๆ ต้องสร้างเครือข่าย การให้รางวัลไม่จำเป็นต้องเป็นเงินเพียงแต่คำชมก็ได้

การวิเคราะห์และสังเคราะห์ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน

แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนที่ได้ศึกษาไปทั้ง 5 หน่วยงานจะเห็นว่ามีความสอดคล้องกันในหลายประเด็น ผู้วิจัยจึงได้ทำตารางวิเคราะห์แนวคิดดังกล่าวดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 วิเคราะห์แนวคิดยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน

ยุทธศาสตร์	แผนการศึกษาแห่งชาติ	กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาฯ	สถานะการศึกษาปี49/50	รายงานการเสริมสร้างคุณธรรมฯ	โครงการเร่งสร้างฯ
1. พัฒนาหลักสูตรให้มีสาระที่เกี่ยวข้องกับศาสนาและคุณลักษณะที่พึงประสงค์	✓	✓	-	-	-
2. บูรณาการการเรียนการสอน ศิลธรรม คุณธรรมและจริยธรรมในทุกวิชา	✓	✓	-	-	✓
3. ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนการสอนเป็นการปฏิบัติจนเป็นนิสัย	✓	✓	-	✓	✓
4. จัดกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดการเรียนรู้ในตนเองและมีการเชื่อมโยงความรู้กับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น	✓	-	✓	-	✓
5. จัดกระบวนการเรียนรู้ด้านศิลปะ เพื่อให้เกิดสุนทรียภาพในจิตใจ	✓	-	-	-	-
6. ครอบครั้ว ชุมชน สถาบันศาสนา หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ต้นตัว มีบทบาทในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ร่วมกัน	✓	✓	✓	✓	✓
7. พัฒนาบุคลากรด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	✓	✓	-	✓	-
8. จัดให้มีกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติ ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลทั่วไป	✓	✓	-	✓	✓
9. พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของการศึกษาหลักธรรมทางศาสนา	✓	-	-	-	-
10. จัดให้มีกิจกรรมอบรมคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง เหมาะสมกับผู้เรียนตามช่วงวัย เป็นการสร้างคุณธรรมที่ควบให้ ผู้เรียนซึมซับทีละเล็กทีละน้อย	✓	-	✓	✓	✓

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	แผนการศึกษาแห่งชาติ	กรอบทิศทาง การพัฒนา การศึกษาฯ	สถานะ การศึกษา ปี49/50	รายงานการ เสริมสร้าง คุณธรรมฯ	โครงการ เร่ง สร้างฯ
11. กำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการให้ ครูภูมิปัญญาไทย มีส่วนร่วมในกระบวนการ เรียนการสอน	✓	-	-	-	-
12. จัดการเรียนรู้ส่งเสริมวิถีชีวิตตามระบบ ประชาธิปไตย	✓	✓	-	-	-
13. บิดา มารดาและสมาชิกทุกคนใน ครอบครัวต้องทำหน้าที่อบรมสั่งสอนคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ให้แก่ เยาวชนและเป็นแบบอย่าง ที่ดีในการปฏิบัติ	✓	-	✓	-	-
14. สื่อมวลชนทุกประเภทต้องถือเป็นหน้าที่ในการ สร้างความรู้ความเข้าใจและทัศนคติ ที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการศึกษาคุณธรรม จริยธรรมและ ค่านิยมที่พึงประสงค์	✓	-	✓	-	✓
16. กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาชัดเจน มีการ วางแผนยุทธศาสตร์และบริหารแผนให้สัมฤทธิ์ผล ในระดับชุมชน/ท้องถิ่น	-	-	✓	✓	-
17. เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้แสดงออก ถึงความสามารถ ศักยภาพและการปฏิบัติตนตาม ความเชื่อ ความคิดสร้างสรรค์ในบริบทของการ ทำความดี	-	-	✓	-	✓
18. จัดระบบการศึกษาใหม่ที่ลดการแข่งขัน กับคนอื่นแต่แข่งขันกับตัวเองเน้นคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์มากกว่าเนื้อหาวิชา	-	-	✓	-	-
19. แสวงหาตัวแบบหรือแกนนำที่ดีของ เครือข่าย บ้าน วัด โรงเรียน	-	-	✓	-	✓
20. จัดทำฐานข้อมูล เครือข่ายคุณธรรมการ ประชุมสัมมนา เสวนาเพื่อขยายเครือข่าย คุณธรรมทุกภาคี	-	-	-	✓	-

จากการศึกษาวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี จากนโยบายภาครัฐ แนวคิดของนักวิชาการ และงานวิจัยที่ได้กล่าวไป สามารถประมวลสรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์ที่แต่ละฝ่าย เห็นว่าจะมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีมากที่สุดคือ ครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ตื่นตัว มีบทบาทในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ร่วมกัน ปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรมในการเรียนการสอนเป็นการปฏิบัติจนเป็นนิสัย จัดให้มีกิจกรรมยกย่องเชิดชู เกียรติ ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลทั่วไป และจัดให้มีกิจกรรม อบรมคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง เหมาะสมกับผู้เรียนตามช่วงวัย เป็นการสร้างคุณธรรมที่ควร ให้ผู้เรียนซึมซับทีละเล็กทีละน้อย

ส่วนยุทธศาสตร์ที่แต่ละฝ่ายเห็นว่ามีความสำคัญและมีความคิดเห็นตรงกันรองลงมา คือ บูรณาการการเรียนการสอน ศิลธรรม คุณธรรมและจริยธรรมในทุกวิชา จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ เกิดการเรียนรู้ในตนเองและ มีการเชื่อมโยงความรู้กับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น พัฒนา บุคลากรด้านคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สื่อมวลชนทุก ประเภทต้องถือเป็นหน้าที่ในการสร้างความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการศึกษา คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

ส่วนในยุทธศาสตร์อื่นที่มีความคิดเห็นตรงกันรองลงมาตามลำดับคือ พัฒนาหลักสูตรให้มี สาระที่เกี่ยว กับศาสนาและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จัดการเรียนรู้ส่งเสริมวิถีชีวิตตามระบบ ประชาธิปไตย บิดามารดาและสมาชิกทุกคนในครอบครัวต้องทำหน้าที่อบรมสั่งสอนคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ให้แก่เยาวชนและเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติ กำหนดเป้าหมาย ของการพัฒนาชัดเจน มีการวางแผนยุทธศาสตร์และบริหารแผนให้สัมฤทธิ์ผลในระดับชุมชน/ท้องถิ่น เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้แสดงออกถึงความสามารถ ศักยภาพและการปฏิบัติตนตามความเชื่อ ความคิดสร้างสรรค์ในบริบทของการทำความดี แสวงหาตัวแบบหรือแกนนำที่ดีของเครือข่าย บ้าน วัด โรงเรียน จัดกระบวนการเรียนรู้ด้านศิลปะ เพื่อให้เกิดสุนทรียภาพในจิตใจ พัฒนาสถานศึกษา ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของการศึกษาหลักธรรมทางศาสนา กำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการให้ครูภูมิ ปัญญาไทย มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน สนับสนุนให้มีการเผยแพร่หลักธรรมทางศาสนา คุณธรรมสากลทางสื่อเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง รวมถึงเอกสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เผยแพร่แก่เยาวชนใน โอกาสต่าง ๆ จัดระบบการศึกษาใหม่ที่ลดการแข่งขันกับคนอื่นแต่แข่งขันกับตัวเอง เน้นคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์มากกว่าเนื้อหาวิชาและจัดทำฐานข้อมูล เครือข่ายคุณธรรมการประชุมสัมมนา แลกเปลี่ยน เพื่อ ขยายเครือข่ายคุณธรรมทุกภาค

ยุทธศาสตร์ดังกล่าวสามารถสังเคราะห์เป็นประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญได้ 4 ประการ คือ

1. ยุทธศาสตร์การสร้างเครือข่ายร่วมพลังเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

2. ยุทธศาสตร์การปรับระบบการเรียนรู้
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากรและการสร้างตัวแบบที่ดี
4. ยุทธศาสตร์การบูรณาการศาสนกิจและศาสนธรรม

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

ในการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับหัวข้อดังกล่าว พบว่ามีผู้ศึกษาไว้อย่างหลากหลาย สามารถจัดกลุ่มและสรุปได้ใน 4 ประเด็นใหญ่ คือ

1. การศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ หรือ แนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาคุณธรรมหรือการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี
2. การศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและกิจกรรมที่พัฒนาคุณธรรม หรือ เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี
3. การศึกษาสภาพของนักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรม
4. งานวิจัยหัวข้ออื่นที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

รายละเอียดโดยสรุปของ แต่ละประเด็นมีดังต่อไปนี้

1. การศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ หรือ แนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาคุณธรรมหรือการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

สถาบันอนาคตศึกษาเพื่อการพัฒนา (2549: 33-39) ได้ทำการวิจัยเอกสาร เรื่อง การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี พบว่า มีสาระสำคัญชี้ให้เห็นถึงปัจจัยอื่น นอกเหนือจากการพัฒนารูปแบบการสอน คือ การบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนารูปแบบการจัดการสอนคุณธรรมจริยธรรม เช่น บทบาทและแนวทางดำเนินงานของเขตพื้นที่การศึกษา กระทรวงศึกษา และรัฐบาล โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับบทบาทของฝ่ายต่าง ๆ ที่ช่วยในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารจัดการสถานศึกษา การบริหารบุคลากร ระบบสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพงานสอน การบริหารกิจกรรมสำหรับผู้เรียน การพัฒนางานสอนคุณธรรมจริยธรรมร่วมกันของกลุ่มครู การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน เมื่อศึกษาในรายละเอียดของงานวิจัยนี้ พบว่า มีประเด็นที่สำคัญสามารถเชื่อมโยงกับผลการสังเคราะห์ยุทธศาสตร์จากแนวคิดของฝ่ายต่าง ๆ ได้ คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน ต่อมาสมศักดิ์ ภู่วิภาดาพรรณและคณะ (2551: ก - ง) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องกลยุทธ์การพัฒนาและการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในเขตภาคเหนือตอนบน โดยใช้เครื่องมือวิจัยการศึกษา พบว่า การพัฒนาคุณลักษณะศึกษาที่ประสบความสำเร็จควรเน้นคุณลักษณะ 3 ด้าน คือ คุณลักษณะส่วนบุคคล ทักษะส่วนบุคคลและสังคม และทักษะการคิด

กลยุทธ์ในการเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ควรบูรณาการคุณลักษณะทั้งสามด้านเข้ากับกิจกรรม การสอน ทุกสาระวิชา มีการอบรมครูและนิเทศ ติดตาม และสนับสนุนให้ครูทำวิจัยชั้นเรียน เพื่อให้การพัฒนามีความต่อเนื่อง และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้โครงการมีความยั่งยืน

และในปีเดียวกัน วีระวิท คงศักดิ์ และคณะ (2551) ได้ศึกษาวิจัยในหัวข้อยุทธศาสตร์การ พัฒนาสังคมไทย พบว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันการศึกษาให้ประสานสอดคล้องกับสื่อกลาง อื่น ๆ ในสังคม เพื่อให้สามารถสร้างเสริมเยาวชนไทยให้เป็นพลเมืองดี และมีจิตสำนึกที่ถูกต้องใน ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีมาตรการคือ 1) นำระบบโรงเรียนวัด กลับมาดำเนินการในระดับประถมศึกษาเพื่อปลูกฝังความรู้ความคู่คุณธรรมแบบบูรณาการ 2) กำหนด คุณธรรมพื้นฐานของสังคมไทย และจัดหลักสูตรในการพัฒนาเด็กและเยาวชนในด้านคุณธรรมที่ สัมพันธ์กับวัย 3) พัฒนาครูให้มีจิตวิญญาณในการเป็นผู้ให้ ผู้เติมเต็ม เป็นแบบอย่างในสังคม และ จัดสวัสดิการครู 4) จัดระบบปลูกฝังการเป็นพลเมืองดี มีจริยธรรม ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงเยาวชนที่มี ประสิทธิภาพ 5) ปรับปรุงกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และอื่น ๆ ให้เป็นเครื่องมือในการสร้างพลเมือง ดีที่สัมพันธ์กัน 6) ปลูกฝังวัฒนธรรมไทยที่ถูกต้องและสร้างภูมิคุ้มกันด้านวัฒนธรรมข้ามชาติ

ในส่วนของงานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวกับบทบาทของโรงเรียนในการพัฒนา คุณลักษณะที่ทำให้เกิดผลงาน และคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมนั้น Davidson และ Lickona (2007) พบว่ามีประเด็นสำคัญ 4 ประการคือ การสร้างชุมชนให้สนับสนุนและท้าทายต่อ ความสามารถของเด็ก การส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง การส่งเสริมผู้ที่เกี่ยวข้องให้เรียนรู้เรื่อง คุณธรรมจริยธรรม และการส่งเสริมให้มีผลงานเพื่อสังคมส่วนรวม ส่วน Brannon (2008) ได้ ทำการศึกษาเกี่ยวกับการสอนคุณลักษณะศึกษาในประเด็น “ความรับผิดชอบที่ต้องดำเนินการ ร่วมกัน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับคุณลักษณะศึกษากับวิถีปฏิบัติของครู ซึ่งได้ทำการสัมภาษณ์ครูระดับประถมศึกษาที่ได้รับใบรับรองความเป็นครูในระดับชาติ จากการ สัมภาษณ์ครูที่ประสบความสำเร็จในการนำคุณลักษณะศึกษาไปใช้พบว่า ความสำเร็จนั้นมาจากการ ดำเนินงานร่วมกันระหว่างบ้านและโรงเรียน ครูที่ถูกสัมภาษณ์กล่าวว่า การพัฒนาทางด้าน คุณลักษณะของเด็กเกิดจากการมีความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างผู้ปกครองและสังคมในวงกว้าง เด็ก ๆ จำเป็นต้องได้เห็นรูปแบบคุณลักษณะที่ดีในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในบรรยากาศรอบครัว และชุมชน และครูได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคุณค่าของคุณลักษณะที่ได้อย่างต่อเนื่องด้วย

2. งานวิจัยที่เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์และการจัดการเรียนการ สอนที่พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทาง ที่ดีนั้น พรรณพร วรรณลักษณ์ (2548:215) พบว่าการใช้เทคนิคการเสริมแรงและการให้ข้อมูล

ย้อนกลับเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีกำลังใจในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง มีผลทำให้นักเรียนมีการพัฒนาทักษะทางสังคมและปรับตัวทางสังคมได้ดีขึ้น ต่อมารุ่งทิวา จันทน์วัฒนวงษ์ (2549:196) ศึกษาการพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรมและทักษะการสอนสอดแทรกจริยธรรมของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า ครูที่มีประสิทธิภาพในการสอนสอดแทรกจริยธรรมต้องตระหนักถึงบทบาทในการเป็นสร้างบรรยากาศและจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาการทางจริยธรรม

ในด้านการศึกษารูปแบบที่นำไปสู่การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีนั้น พรสันต์ เลิศวิทยา วิวัฒน์ (2550) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยเริ่มต้นจากการสร้างความตระหนักถึงผลดีที่จะเกิดขึ้นกับกลุ่ม จากนั้นผู้เกี่ยวข้องทุกคนร่วมกันกำหนดความรับผิดชอบพื้นฐานที่นักเรียนควรปฏิบัติ ในขณะที่ผู้ปกครองและครูที่ปรึกษาเสริมแรงด้วยการให้ความรัก ความอบอุ่นและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นกับนักเรียนควบคู่กันไป จนกระทั่งนักเรียนเกิดความมั่นใจในตนเองมากขึ้นจึงจะทำการปลูกฝังค่านิยมและสร้างการมีวินัยเพื่อนำไปสู่การส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน โดยมีผู้ปกครองและครูที่ปรึกษาคอยเป็นตัวแบบที่ดีให้นักเรียนพร้อมกับให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจซึ่งกันและกันอย่างเหมาะสมต่อเนื่อง

จากการศึกษางานวิจัยในต่างประเทศพบว่า Park และ Peterson (2006) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสามารถทางศีลธรรมและความเข้มแข็งของคุณลักษณะในกลุ่มวัยรุ่นเกี่ยวกับการพัฒนาและการรับรองในการกระทำที่แสดงถึงคุณธรรมที่สรุปรวมความเข้มแข็งของเยาวชนไว้ การศึกษาครั้งนี้เป็นตอบแบบสอบถามด้วยตนเองเพื่อวัดคุณธรรมที่เข้มแข็ง 24 ประการ การศึกษามีผลที่แสดงว่ามีคุณลักษณะที่เข้มแข็งหลายตัวที่เกี่ยวกับขั้นของพัฒนาการเช่น การมีความหวังใจ การทำงานเป็นทีม และความกระตือรือร้น มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการในวัยรุ่น ในขณะที่ความซบเซาซึ่งในความงาม ความเข้าใจในความเป็นจริง ภาวะผู้นำ และการเปิดใจกว้างจะสัมพันธ์กับพัฒนาการในวัยผู้ใหญ่

3. งานวิจัยเกี่ยวกับสภาพของผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมของเรียน

ธนวัฒน์ สุวรรณจรัส (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่องการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาคุณธรรมในนิสิตนักศึกษาไทยระดับปริญญาบัณฑิต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพการณ์โดยรวมของคุณธรรมในนิสิต นักศึกษา ศึกษาบริบทของระบบสังคมและเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อคุณธรรมในนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยและวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาคุณธรรมในนิสิตนักศึกษาไทย ผลการวิจัยพบว่า คุณธรรมที่มีความถี่ปรากฏในเอกสารสูงได้แก่ ความเสียสละ อดทนในหน้าที่และความเพียร ความถี่ปานกลางได้แก่ความสุจริต กตัญญูและเพื่อประชาชน และความถี่ต่ำได้แก่ ความเมตตา สติปัญญา และความถูกต้องเป็นธรรม ต่อมา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550: 1-9) ได้ทำการวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสถานภาพของผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า คุณธรรมจริยธรรมส่วนใหญ่ยังมีลักษณะเป็นขนบธรรมเนียมที่เน้นการอบรมปลูกฝังให้นักเรียนอยู่ในกรอบพฤติกรรมของระเบียบวินัย โดยโรงเรียนระดับประถมศึกษา เน้นเรื่องการประหยัดและอดออม ความมีระเบียบวินัยการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความซื่อสัตย์สุจริต การใฝ่รู้ใฝ่เรียน การเสียสละเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การรักษาประเพณีนิยมไทย ความเป็นไทยและมีมารยาทแบบไทย ความรับผิดชอบ รักความสะอาด มีสุขนิสัยที่ดี การปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของศาสนา

4. งานวิจัยอื่นที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

ผลงานวิจัยอื่นที่มีประเด็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน หรือ ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน เช่น

สภาพปัญหาที่เกิดจากครูไม่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิด คืองานวิจัยของ วิมา อ่องแสงคุณ (2549:421) ที่ศึกษาสภาพแวดล้อมภายในที่มีผลต่อการบริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานครพบว่า ครูมีภาระงานมากเกินไปทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอในการดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนอย่างใกล้ชิด และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550:7) ที่ศึกษาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า ปัญหาอุปสรรคของการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมประการหนึ่งคือ ภาระในหน้าที่ของครูมีมากเกินไป โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง แม้ว่าชั่วโมงสอนของครูเฉลี่ย 16-20 ชั่วโมง แต่ครูต้องมีการทำงานอื่นที่ไม่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนโดยตรงเช่น งานทะเบียน งานวัดผล งานจัดทำข้อสอบ งานควบคุมดูแลความสะอาดของชั้นเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้แนวคิดของหลักเศรษฐกิจพอเพียงในการแก้ปัญหาที่ตกอยู่ในกระแสบริโภคนิยม คือ งานวิจัยของจุฬารัตน์ มาเสถียรวงศ์(2549:239) ที่กล่าวถึงนโยบายการศึกษาเพื่อชีวิตที่พอเพียงว่าต้องมียุทธศาสตร์การศึกษาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นเครื่องมือสร้างการเรียนรู้และภูมิคุ้มกันการรู้เท่าทันให้แก่เด็กและเยาวชนให้สามารถเผชิญกับแนวโน้มทางเศรษฐกิจ การตลาด และสังคมบริโภคนิยมได้อย่างรู้เท่าทันและมีวิจารณญาณส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนได้คือ ฉลอง ชาตุรประชีวิน (2551:285) ที่ศึกษาพบว่ากลยุทธ์ในการนำนวัตกรรมและการเรียนรู้ร่วมกันสามารถใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างคุณธรรมที่พึงประสงค์ของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีได้ คือ 1) นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อคุณธรรมที่พึงประสงค์ 2) จัดระบบเชื่อมโยงข้อมูลการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างคุณธรรมที่พึงประสงค์ระหว่างสถาบัน 3) จัดให้มีการอบรมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่

นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างคุณธรรมที่พึงประสงค์ให้กับบุคลากร นิสิตนักศึกษา 4) สนับสนุนคอมพิวเตอร์ให้กับหน่วยงาน/องค์กรนิสิตนักศึกษาและชมรมที่จัดกิจกรรมเพื่อสร้างคุณธรรมที่พึงประสงค์ 5) จัดให้มีระบบสารสนเทศเพื่อการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างคุณธรรมที่พึงประสงค์ 6) สร้างฐานข้อมูลคุณธรรมผ่านเครือข่าย Internet (blog to blog) เพื่อให้เห็นตัวอย่างการกระทำดีของนิสิตนักศึกษา 7) จัดให้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM) ระหว่างสถาบัน

ในด้านความสำคัญของพฤติกรรมของผู้ใหญ่และครูที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและค่านิยมของนักเรียนคือผลการศึกษาของ DeRoche และ Williams (1998:66) ที่พบว่าการปลูกฝังค่านิยมที่ดีนั้นเด็กและวัยรุ่นจำเป็นต้องได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากผู้ใหญ่ทุกๆ วัน และงานวิจัยของ Rasanen (2007:57) ที่พบว่าครูเป็นแบบอย่างของผู้ที่เป็นผู้ใหญ่สำหรับเด็กๆ ถึงแม้ว่าจะต้องการจะเป็นหรือไม่ก็ตาม เด็กนักเรียนจะสังเกตการตัดสินใจและการแก้ปัญหาของครูในแต่ละวัน และพวกเขาจะสรุปความสมเหตุสมผลและความจริงใจของครูจากการกระทำ ที่เขาพบเห็น ส่วนการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญของคุณลักษณะส่วนตนที่ส่งผลต่อการพัฒนาในด้านอื่นคือ จรัญ ศรีบัวนา (2550:304) ที่ศึกษาการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครพบว่าคุณลักษณะส่วนตัวของนักเรียนมีอิทธิพลทางตรงต่อคุณธรรมด้วยขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.37 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้านจิตสาธารณะคือเกียรติศักดิ์ แสงอรุณ(2551: 295)ที่ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะพบว่ากิจกรรมที่สำคัญในการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของเยาวชนมีแนวทางในการจัดที่แตกต่างกันดังนี้ 1)กิจกรรมที่เยาวชนเป็นผู้นำกิจกรรม 2)กิจกรรมที่เยาวชนเป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรม 3) กิจกรรมที่สามารถทำได้ในชีวิตประจำวัน

จากการศึกษางานวิจัยทั้งหมดที่ได้กล่าวมาจะพบว่ามีแนวทางในการนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้อยู่ 2 แนวทางด้วยกันคือ

1. การนำมาสังเคราะห์เป็นข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์เพิ่มเติม

จากการศึกษางานวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดีของสถาบันอนาคตศึกษาเพื่อการพัฒนา (2549: 33-39) ในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษานั้น จะเห็นว่ามิใช่ประโยชน์ต่อการทำวิจัยในครั้งนี้เพราะเมื่อนำไปศึกษาวิเคราะห์ร่วมกับแนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของหน่วยงานต่างๆ ที่ได้สังเคราะห์ไปก่อนแล้วจะเห็นว่ายังไม่ครอบคลุมด้านการบริหารจัดการซึ่งเป็นกลไกหลักในการบริหารให้ประสบผลสำเร็จ จึงสามารถนำเอาแนวคิดดังกล่าวมาเป็นข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์เพิ่มเติมเป็น 5 ประเด็นดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การสร้างเครือข่ายรวมพลังเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี
2. ยุทธศาสตร์การปรับระบบการเรียนรู้
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากรและการสร้างตัวแบบที่ดี

4. ยุทธศาสตร์การบูรณาการศาสนกิจและศาสนธรรม
 5. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี
2. การนำภาพรวมของงานวิจัยมาใช้เป็นแนวคิดในการดำเนินการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนที่ได้กล่าวมาทั้งหมด แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของแต่ละภาคส่วน รวมถึง ปัจจัยต่าง ๆ ในโรงเรียนที่มีผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน และแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งในส่วนของความเป็นแบบอย่างที่ดีของครู การจัดสภาพแวดล้อม การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่คุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนตามสภาพที่เป็นอยู่ในภาวะปัจจุบัน ซึ่งแนวทางดังที่ได้กล่าวไปในงานวิจัย ผู้วิจัยจะได้นำไปใช้ในการอ้างอิง และประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาตามกระบวนการวิจัยและต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อกำหนดคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนฯและเพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) คือการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ การดำเนินการทั้งหมดแบ่งเป็น 5 ตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1. แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดี ผู้วิจัยได้ศึกษา ความหมายคุณลักษณะ และคุณลักษณะที่ดี ความสำคัญของการมีคุณลักษณะที่ดี คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตามแนวคิดของหน่วยงานทางการศึกษาหลักคริสเตียนศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในประเทศคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตามแนวคิดของหน่วยงานด้านการศึกษาและโรงเรียนในต่างประเทศ คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในพระคริสตธรรมคัมภีร์ และการวิเคราะห์และสังเคราะห์คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

2. การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย และการสังเคราะห์แนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ภาวะผู้นำและการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีและบทบาทของสถาบันครอบครัวในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน

3. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความหมายยุทธศาสตร์ ลักษณะธรรมชาติ ความสำคัญและยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพ ความสำคัญและกระบวนการเชิงยุทธศาสตร์ การวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์โดยวิธี SWOT ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตามแผนการศึกษาแห่งชาติ แนวคิดของนักวิชาการและงานวิจัย การวิเคราะห์และสังเคราะห์ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

4. งานวิจัยเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอก ภายในองค์กร สภาพการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนและแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาใน 4 ขั้นตอนย่อย คือ การประชุมสนทนากลุ่มย่อย (Focus group) เพื่อกำหนดคุณลักษณะที่ดี การศึกษาสภาพจริง การสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและแนวทางการเสริมสร้าง คุณลักษณะที่ดี และการวิเคราะห์ SWOT เพื่อจัดทำ TOWS Matrix

ขั้นตอนที่ 3 พัฒนายุทธศาสตร์โดยใช้ผลการวิเคราะห์ SWOT และ TOWS Matrix ดำเนินการโดยการประชุมสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และกลุ่มผู้ปฏิบัติ จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ฯ โดยใช้แบบประเมินยุทธศาสตร์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินเพื่อปรับปรุงยุทธศาสตร์ให้สมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 5 นำเสนอรายงานการวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยฉบับสมบูรณ์

รายละเอียดการดำเนินการวิจัยในแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ หลักการ แนวคิด ทฤษฎี นโยบายสำคัญที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนรวมถึง งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ประมวลสรุปจากเอกสารและงานวิจัยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับ ความหมายคุณลักษณะ และคุณลักษณะที่ดีโดยให้นิยามในความหมายของคุณลักษณะที่ดี ด้านจิตใจ (Affective Domain) ตามวัตถุประสงค์การจัดการศึกษาของ Bloom ต่อจากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตามนโยบายภาครัฐ เช่น แผนการศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรแกนกลาง ฯลฯ แนวคิดของนักการศึกษา หลักสูตรคริสเตียนศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในประเทศ คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตามแนวคิดของหน่วยงานด้านการศึกษาและโรงเรียนในต่างประเทศ คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนจากคำสอนของพระเยซูคริสต์ในพระคริสตธรรมคัมภีร์ หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทั้งหมดเพื่อกำหนดเป็นคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยใช้แนวคิดการแบ่งมิติคุณธรรม 4 มิติของ Nick Tate (2005:6-7)

เป็นพื้นฐานในการแบ่งกลุ่มคุณลักษณะที่ดี 4 ด้าน คือ ด้านลักษณะเฉพาะตน ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

2. การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีตามแนวคิดของนักวิชาการและผลงานวิจัย รวมถึงการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย โรงเรียนดาราวิทยาลัย และโรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียน จากนั้นผู้วิจัยสังเคราะห์เป็นแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาภาวะผู้นำและการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีรวมถึงบทบาทของสถาบันครอบครัวในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน

3. แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความหมาย ลักษณะธรรมชาติ ความสำคัญ และกระบวนการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ การวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์ รวมถึงยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตามแผนการศึกษาแห่งชาติ แนวคิดของนักวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีจาก 5 แหล่งข้อมูลคือ แผนการศึกษาแห่งชาติ กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2546 -2559) ยุทธศาสตร์ที่จะทำให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทย กรอบแนวคิดยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณธรรมในระบบการศึกษาไทย และข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน โครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ร่วมกับผลการวิจัยของสถาบันอนาคตศึกษาเรื่องการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสู่ความเป็นพลเมืองดีได้เป็นข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์ประกอบด้วย 1) ยุทธศาสตร์การสร้างเครือข่ายร่วมพลังเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน 2) ยุทธศาสตร์การปรับระบบการเรียนรู้ 3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากรและการสร้างตัวแบบที่ดี และ 4) ยุทธศาสตร์การบูรณาการศาสนกิจและ ศาสนธรรม และ 5) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน

แนวคิดที่นำมาใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ การตรวจสอบสภาพแวดล้อม (Environmental scanning) และการกำหนดยุทธศาสตร์ (Strategy formulation) ของ Wheelen และ Hunger (2004: 10 -14) โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ดังนี้

ขั้นที่ 1 : การตรวจสอบสภาพแวดล้อม (Environmental scanning) สภาพแวดล้อมภายนอกใช้เทคนิค PESTLE เป็นหัวข้อในการศึกษา ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมด้านการเมือง (Political) ด้านเศรษฐกิจ (Economic) ด้านสังคม (Social) ด้านเทคโนโลยี (Technology) ด้านกฎหมาย (Legal) และด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) ที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน ส่วนการตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายในผู้วิจัยใช้เทคนิค 2S4M เป็นหัวข้อในการศึกษา คือ โครงสร้าง สายการบังคับบัญชา (Structure) การให้บริการหรือผลผลิต (Service and Product) บุคลากร (Man) การเงินและงบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการบริหารจัดการ (Management) ที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน

หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงนำข้อมูลจากการตรวจสอบสภาพแวดล้อม หรือ การวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์มาจัดทำเป็น TOWS Matrix เพื่อทราบสถานะที่แท้จริงของโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยก่อนการกำหนดยุทธศาสตร์

ขั้นที่ 2 : กำหนดยุทธศาสตร์ (Strategy formulation) เป็นการนำผลการวิเคราะห์จาก SWOT และ TOWS Matrix มากำหนดเป็นยุทธศาสตร์ซึ่งแต่ละยุทธศาสตร์ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ และนโยบาย/แนวดำเนินการ

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ศึกษาสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร สภาพการดำเนินการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน และแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิ แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยเนื้อหาที่จะทำการศึกษา คือ

2.1 กำหนดคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน โดยทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอภิปรายและจัดลำดับความสำคัญของคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ตามที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์มาจากเอกสารเพื่อให้ทราบถึงคุณลักษณะที่ผู้เกี่ยวข้องเห็นว่าสำคัญมากที่สุดเรียงลงมาตามลำดับรวมถึงแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม หรือ ปรับเปลี่ยนคุณลักษณะที่ดีที่ได้สังเคราะห์ให้มีความสมบูรณ์

2.2 ศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของโรงเรียนที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน โดยสภาพแวดล้อมในงานวิจัยครั้งนี้จะหมายถึง สภาพแวดล้อมด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านเทคโนโลยี ด้านกฎหมาย และด้านสิ่งแวดล้อม ส่วนสภาพแวดล้อมภายใน หมายถึง โครงสร้าง สายการบังคับบัญชา การให้บริการหรือผลผลิต บุคลากร การเงินและงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน

2.3 แนวทางการดำเนินการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์ทั้ง 5 ด้าน

การศึกษาในขั้นตอนที่ 2 นี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ 4 วิธีการ คือ การกำหนดคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน การศึกษาสภาพจริง การสอบถามความคิดเห็นผู้ปฏิบัติและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการวิเคราะห์ SWOT รายละเอียดในแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

1) การกำหนดคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ดำเนินการโดย การประชุมสนทนากลุ่มย่อย (Focus group) เพื่ออภิปรายและถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเป็นการศึกษาเพื่อจัดลำดับความสำคัญของคุณลักษณะที่ดีที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากเอกสารโดยการอภิปรายและถามความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียนคือ กรรมการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง การดำเนินการมีรายละเอียดดังนี้

กำหนดผู้ให้ข้อมูล คือ

ครั้งที่ 1 ผู้ช่วยผู้บริหารทุกโรงเรียนที่สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำนวน 45 คน

ครั้งที่ 2 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียน คือ กรรมการบริหารโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และ ผู้ปกครอง จำนวน 11 คน

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

การประชุมสนทนากลุ่มย่อย (Focus group) เพื่อถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนและจัดลำดับความสำคัญของคุณลักษณะที่ดี ผู้วิจัยศึกษาความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ทั้ง 2 กลุ่มประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 คือ ผู้ช่วยผู้บริหาร จำนวน 45 คน กลุ่มที่ 2 คือตัวแทนกรรมการบริหารโรงเรียน ตัวแทนผู้อำนวยการโรงเรียน ตัวแทนครู และตัวแทนผู้ปกครองจากโรงเรียนขนาดเล็ก กลางและใหญ่ จำนวน 10คน และอนุสาศกประจำโรงเรียนจำนวน 1 คน รวม 11 คน

เกณฑ์ในการเลือกผู้ให้ข้อมูล

1. เป็นกรรมการบริหาร โรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
2. เป็นผู้อำนวยการ หรือ เคยเป็นผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักร ในประเทศไทยที่รับผิดชอบงานด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
3. เป็นอนุสาศกประจำโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
4. เป็นผู้ปกครองของนักเรียนใน โรงเรียนที่เคยมีประสบการณ์หรือรับผิดชอบงานด้านการศึกษา

5. เป็นครูผู้สอนที่รับผิดชอบงานด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อประชุมและนำปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อ
ตรวจสอบความเหมาะสม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงโรงเรียนในสังกัด
มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยเพื่อขอความร่วมมือในการจัดประชุมสัมมนากลุ่มย่อยครั้งที่ 1
เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2552 และผู้วิจัยดำเนินการประชุมสนทนากลุ่มย่อยครั้งที่ 2 ในวันที่ 27 ตุลาคม 2552

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

2) การสัมภาษณ์ สังเกตและศึกษาเอกสาร เพื่อศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพแวดล้อม
ภายนอก ภายในของโรงเรียนและสภาพการดำเนินการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน โดย
การสัมภาษณ์ผู้บริหารสูงสุดของสถาบัน การสัมภาษณ์กลุ่มผู้รับผิดชอบในการเสริมสร้าง
คุณลักษณะที่ดีของนักเรียน การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการจัดบรรยากาศ กิจกรรมที่
เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี และศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

แหล่งข้อมูลที่ใช้การวิจัย

แหล่งข้อมูลด้านสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะ
ที่ดี และสภาพการดำเนินการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน เก็บข้อมูลจากบุคลากรของ
โรงเรียน ได้มาจากการสุ่มแบบกำหนดจำนวน (Quota Sampling) โดยกำหนดจากขนาดของโรงเรียน
ในแต่ละภาคให้ครบ 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ กรณีพื้นที่ภาคใดมีขนาดของ
โรงเรียนไม่ครบจะใช้โรงเรียนทั้งหมดในภาคนั้น ได้จำนวนทั้งหมด 14 โรงเรียน จาก 25 โรงเรียนนี้

- โรงเรียนขนาดใหญ่ 9 โรงเรียน ศึกษาภาคสนาม 6 โรงเรียน
- โรงเรียนขนาดกลาง 6 โรงเรียน ศึกษาภาคสนาม 3 โรงเรียน
- โรงเรียนขนาดเล็ก 10 โรงเรียน ศึกษาภาคสนาม 5 โรงเรียน

ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย

1. ผู้บริหารสูงสุดให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์
2. ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี จำนวน 9 คน คือ ผู้ช่วย
ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายกิจการนักเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายนโยบายและแผนฯ
อนุสาสก์ หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา หัวหน้างานปกครองนักเรียน และตัวแทนครู 3 คน

โดยการสัมภาษณ์กลุ่ม(Group interview) ส่วนข้อมูลสภาพทั่วไปเกี่ยวกับบรรยากาศและการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี ผู้วิจัยใช้วิธีสังเกต

เกณฑ์ในการเลือกตัวแทนครูคือ

- 1) มีอายุงานไม่ต่ำกว่า 3 ปี
- 2) เป็นครูในระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมีชมระดับชั้นละ 1 คน ที่รับผิดชอบ หรือเคยรับผิดชอบงานด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี หรืองานวินัยนักเรียน
3. แหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสารของโรงเรียน เช่น วิทยุทัศน์ พันธกิจ และแผนงาน โครงการที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเพื่อประกอบการศึกษาภาคสนาม

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาภาคสนาม คือ

- ก) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอก ภายในตามประเด็นที่กำหนด และสภาพการดำเนินการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีตามข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์ 5 ด้าน

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยกำหนดประเด็นหลักในการสัมภาษณ์และจัดทำร่างแบบสัมภาษณ์ กำหนดรายการข้อคำถามแต่ละประเด็น จากนั้นผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาได้ค่าความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.96 ข้อคำถามมีความชัดเจนมากโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.4 ข้อคำถามมีความเหมาะสมมากโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 และมีความครอบคลุมมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.6. หลังจากนั้นผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือติดต่อโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การสัมภาษณ์ผู้บริหาร การสัมภาษณ์กลุ่ม (Group interview) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการศึกษาเอกสารแล้วนัดเวลาในการศึกษาสภาพจริง โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 11 พ.ย. – วันที่ 5 ธ.ค.2552

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา สรุปสาระสำคัญที่ได้จากข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ จากนั้นแจกแจงความถี่ของคำตอบแต่ละรายการ

ข) แบบสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอก ภายใน และสภาพการดำเนินการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีตามข้อสรุปยุทธศาสตร์ 5 ด้าน

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยกำหนดประเด็นหลักในการสังเกตและจัดทำร่างแบบสังเกต กำหนดรายการข้อคำถามแต่ละประเด็น จากนั้นผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.96 หลังจากนั้นผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการสังเกตในช่วงการลงปฏิบัติภาคสนามโดยติดต่อผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายบริหารจัดการแบบไม่เป็นทางการ โดยใช้แบบสังเกตเป็นแนวทางในการเก็บข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือการจัดกระทำข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล แต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

1. การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการลดทอนข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งทั้ง 3 กระบวนการนี้จะทำควบคู่ไปกับกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ

1.1 การลดทอนข้อมูล (Data reduction) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมมาอ่านทบทวนแล้วดึงข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษาคือความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้างานและตัวแทนครูต่อสภาพแวดล้อมภายนอก และสภาพแวดล้อมภายในที่มีผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน การจัดกิจกรรมและการบริหารที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน รวมถึงแนวทางหรือวิธีการที่ควรดำเนินการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนโดยกำหนดเป็นหัวข้อเรื่อง จากนั้นผู้วิจัยได้จัดแยกข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่เพื่อง่ายต่อการสรุปตามประเด็นหลักและตรวจสอบความเพียงพอและความถูกต้องของข้อมูล

1.2 ผู้วิจัยทำการตรวจสอบข้อมูลโดยพิจารณาถึงความถูกต้อง ความพอเพียงและไม่น่าเชื่อถือได้ของข้อมูลโดยใช้การตรวจสอบแบบสามเส้า (triangulation) คือการได้ข้อมูลจากหลาย ๆ ฝ่าย หรือหลาย ๆ วิธีในการเก็บรวบรวมข้อมูลในเรื่องเดียวกัน เพื่อยืนยันความถูกต้องตรงกันของข้อมูลซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหาร หัวหน้างาน ครู และนักเรียน ในเรื่องราวที่เป็นประเด็นเดียวกันจนได้ข้อมูลในเรื่องนั้น ๆ ออกมา และใช้วิธีการสังเกต การ

ตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแผนงาน โครงการ นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในแต่ละโรงเรียนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงกัน

1.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ทำการวิเคราะห์และนำเสนอเป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูล

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูล 4 วิธีการด้วยกันคือ การสัมภาษณ์ ผู้บริหาร การสัมภาษณ์กลุ่ม (Group interview) การสังเกตสภาพทั่วไปและการศึกษาเอกสารผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อม ๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการ โดย

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมของแต่ละโรงเรียนซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร การสนทนากลุ่มย่อย (Group interview) การสังเกต และการศึกษาเอกสารจากนั้นได้ทำการตรวจสอบข้อมูลเพื่อความถูกต้องกัน แล้วจึงกำหนดหัวข้อเรื่อง (Theme) เพื่อจัดแยกข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่ตามหัวข้อเรื่องเพื่อนำไปสู่การสรุปตามประเด็นที่ต้องการศึกษา

2.2 สรุปประเด็นสำคัญจากข้อมูลของแต่ละโรงเรียน แล้วนำเสนอในรูปของการบรรยายโดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ บรรยายสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีและสรุปเฉพาะประเด็นสำคัญ

2.3 วิเคราะห์จุดรวมของข้อมูลที่ได้จากแต่ละโรงเรียนโดยใช้ตารางวิเคราะห์ความถี่ของประเด็นสำคัญ

2.4 นำเสนอข้อมูลในรูปของข้อความตามผลการวิเคราะห์ประเด็นสำคัญ

3. การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Group interview) การสังเกต และการศึกษาเอกสาร และนำเสนอข้อมูลแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ

3.1 นำเสนอข้อมูลโดยการอธิบายประเด็นสำคัญและยกตัวอย่างคำพูด (Quote)

3.2 สรุปสาระสำคัญจากประเด็นที่ได้อธิบาย

3.3 ผลการวิเคราะห์ความซ้ำกันของข้อมูลจากตารางวิเคราะห์เพื่อหาจุดรวมของข้อมูล 14 โรงเรียน

จากนั้นผู้วิจัย นำผลการวิเคราะห์ความซ้ำของข้อมูล 14 โรงเรียนไปใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถามต่อไป

3) การสอบถามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นการสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอก ภายในและแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี ซึ่งใช้ผลการวิเคราะห์จากการศึกษามาจัดทำเป็นข้อคำถาม ทั้งนี้เพื่อให้ได้จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ

อุปสรรคด้านสภาพแวดล้อมที่ครอบคลุมและมีความเห็นพ้องตรงกันสูง ส่วนการศึกษาแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะจะทำให้ทราบถึงแนวทางที่ควรทำในอนาคต ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในจะนำไปวิเคราะห์เพื่อจัดทำตาราง TOWS Matrix เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ต่อไป วิธีดำเนินการมีดังนี้

1. กำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครูใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น(Stratified random sampling)และใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (อ้างถึงในสิน พันธุ์พินิจ,2551: 137)ในการกำหนดจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

2. กำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองและนักเรียนใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan ในการกำหนดจำนวน โดยกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจะกำหนดจากผู้ปกครองของนักเรียนในระดับชั้นสูงสุดของแต่ละช่วงชั้น เนื่องจากมีความคุ้นเคยและเข้าใจถึงการดำเนินงานของโรงเรียนมานานพอสมควรจึงสามารถที่จะให้ข้อมูลที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงได้มาก ส่วนนักเรียนผู้วิจัยได้กำหนดเอานักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของแต่ละโรงเรียนเนื่องจากมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและมีประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของโรงเรียนมานานพอสมควร

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างสรุปได้ตามตารางที่ 6 ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

ชื่อโรงเรียน	ขนาดโรงเรียน	สถานภาพ							
		ผู้บริหาร		ครู		ผู้ปกครอง		นักเรียน	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง จากตาราง Krejcie and Morgan	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง จากตาราง Krejcie and Morgan	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง จากตาราง Krejcie and Morgan	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง จากตาราง Krejcie and Morgan
1. กรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย	ใหญ่	6	4	241	33	1379	40	1,299	53
2. อรุณประดิษฐ์	ใหญ่	6	4	134	18	817	24	686	28
3. วัฒนาวิทยาลัย	ใหญ่	9	7	325	44	668	19	542	22
4. ดาราวิทยาลัย	ใหญ่	15	11	278	38	1,718	50	1,499	61
5. ปรีณสร์รอยเฮลล์วิทยาลัย	ใหญ่	16	11	236	32	1,374	40	1,065	43
6. เชียงรายวิทยาคม	ใหญ่	5	4	110	15	700	20	822	33
7. วิชาชนารี	เล็ก	6	4	77	11	172	5	110	4
8. สุริยวงศ์	เล็ก	7	5	54	7	225	6	-	-
9. เคนเน็ตแม็กเลนซี	เล็ก	5	4	60	8	252	7	-	-
10. เจริญราษฎร์	กลาง	8	6	67	9	252	7	72	3
11. ศคจราษฎร์	ใหญ่	10	7	71	10	746	22	663	27
12. ศรีธรรมราชศึกษา	ใหญ่	7	5	146	20	1,269	37	822	33
13. น่านคริสเตียนศึกษา	กลาง	8	6	128	18	802	23	-	-
14. บำรุงวิทยา	เล็ก	4	3	50	7	109	3	-	-
15. เชนเฮล์เม็มโมเรียล	เล็ก	1	1	14	2	14	1	-	-
16. ตรีงคริสเตียนศึกษา	กลาง	7	5	65	9	413	12	403	16
17. สืบเกียรติธรรม	เล็ก	2	1	33	5	148	4	-	-
18. สว่างวิทยา	เล็ก	4	3	17	2	19	1	-	-
19. รั้งยีวิทยา	ใหญ่	9	7	120	16	868	25	884	36
20. สหบำรุงวิทยา	กลาง	6	4	54	7	217	6	-	-
21. สัจพิทยา	เล็ก	5	4	32	4	42	1	-	-
22. เชียงใหม่คริสเตียน	กลาง	7	5	34	5	364	10	280	11
23. สหคริสเตียนศึกษา	เล็ก	3	2	19	3	150	4	-	-
24. อุดรคริสเตียนวิทยา	กลาง	4	3	74	10	203	6	-	-
25. อุดรคริสเตียนศึกษา	เล็ก	3	2	16	2	65	2	-	-
รวม		163	118	2,455	335	12,986	375	9,147	370

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

1. แหล่งข้อมูลด้านสภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน คือ ผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายต่าง ๆ หัวหน้างาน ครูผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียน

2. แหล่งข้อมูลด้านแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี คือ ผู้ปฏิบัติในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คือ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้างาน ครูผู้ปกครอง และนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนนี้คือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจำนวน 3 ชุด ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามสภาพแวดล้อมภายนอก และภายในที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีและแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีในโรงเรียน สำหรับถามผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้างาน และครู จำนวน 1 ชุด

2. แบบสอบถามแบบสอบถามสภาพแวดล้อมภายนอก และภายในที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีและแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีสำหรับผู้ปกครองจำนวน 1 ชุด

3. แบบสอบถามแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีสำหรับนักเรียนจำนวน 1 ชุด
การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามทั้ง 3 ชุดตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม

2. กำหนดประเด็นหลัก ในการสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย วัตถุประสงค์ และคำถามการวิจัยที่ครอบคลุมการวิเคราะห์ด้วย SWOT Analysis และแนวทางการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีตามกรอบงานของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

3. วิเคราะห์เชื่อมโยงคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน 4 ด้านกับประเด็นหลักที่ได้จากวิเคราะห์ ข้อมูลภาคสนามให้สอดคล้องกันเพื่อนำไปสู่การกำหนดข้อคำถามในแบบสอบถาม

4. จัดทำร่างแบบสอบถามทั้ง 3 ชุดมีความแตกต่างด้านข้อคำถามดังนี้

4.1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร และครูมีข้อคำถามหลักครอบคลุมด้านสภาพแวดล้อมด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านเทคโนโลยี ด้านกฎหมาย และด้านสิ่งแวดล้อม ส่วนสภาพแวดล้อมภายใน คือ โครงสร้างสายบังคับบัญชา การให้บริการหรือผลผลิตขององค์กร บุคลากร การเงินและงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการ และแนวทางการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีตามกรอบงานของโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรแห่งประเทศไทย 6 ด้าน คือ ด้านศาสนกิจ ด้านการเรียนการสอน ด้านกิจการนักเรียน ด้านการ

พัฒนาบุคลากร ด้านชุมชนสัมพันธ์ และด้านการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อคำถามมาจากข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์ที่ได้ทำการศึกษาภาคสนาม คือ

1. การสร้างเครือข่ายรวมพลังเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี อยู่ในข้อคำถามด้านชุมชนสัมพันธ์
2. การปรับระบบการเรียนรู้ อยู่ในข้อคำถามด้านการเรียนการสอน และด้านกิจการนักเรียน
3. การพัฒนาบุคลากรและการสร้างตัวแบบที่ดี อยู่ในข้อคำถามด้านการพัฒนาบุคลากร
4. การบูรณาการศาสนกิจและศาสนธรรม อยู่ในข้อคำถามด้านศาสนกิจ
5. การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี อยู่ในข้อคำถามด้านการบริหารจัดการ

4.2 แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครองมีข้อคำถามหลักครอบคลุมด้านสภาพแวดล้อมด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านเทคโนโลยี ด้านกฎหมาย และด้านสิ่งแวดล้อม ส่วนสภาพแวดล้อมภายใน คือ โครงสร้างสายบังคับบัญชา การให้บริการหรือผลผลิตขององค์กร บุคลากร การเงินและงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการ และแนวทางการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีในกรอบงานของโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยพิจารณาจากงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้ปกครอง 3 ด้าน คือ ด้านกิจการนักเรียน ด้านวิชาการ และด้านชุมชนสัมพันธ์ โดยใช้การวิเคราะห์ข้อคำถามจากการศึกษาภาคสนามด้วยวิธีเดียวกับแบบสอบถามของผู้บริหารและครู

4.3 แบบสอบถามสำหรับนักเรียนมีข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีในกรอบงานของโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยพิจารณาจากงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับนักเรียน 4 ด้าน คือ ด้านศาสนากิจ ด้านวิชาการ ด้านกิจการนักเรียน และด้านอื่น โดยใช้การวิเคราะห์ข้อคำถามจากการศึกษาภาคสนามด้วยวิธีเดียวกับแบบสอบถามของผู้บริหารและครู

แบบสอบถามแต่ละชุดมีรายละเอียดดังนี้

ก) แบบสอบถามชุดที่ 1 และ 2 แยกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามสภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน โดยให้เลือกว่าประเด็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคนั้นส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในระดับใด โดยแต่ละข้อมีระดับค่าคะแนนดังนี้

ระดับคำตอบ 5 หมายถึง ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนมากที่สุด กำหนดให้ค่าคะแนนเท่ากับ 5

ระดับคำตอบ 4 หมายถึง ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนมาก กำหนดให้ค่าคะแนนเท่ากับ 4

ระดับคำตอบ 3 หมายถึง ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนปานกลาง กำหนดให้ค่าคะแนนเท่ากับ 3

ระดับคำตอบ 2 หมายถึง ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนน้อย กำหนดให้ค่าคะแนนเท่ากับ 2

ระดับคำตอบ 1 หมายถึง ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนน้อยที่สุด กำหนดให้ค่าคะแนนเท่ากับ 1

ตอนที่ 3 สอบถามแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน โดยให้เลือกว่าแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีนั้นควรดำเนินการในระดับใด โดยแต่ละข้อมีระดับค่าคะแนนดังนี้

ระดับคำตอบ 5 หมายถึง แนวทางนี้ควรดำเนินการมากที่สุด กำหนดให้ค่าคะแนนเท่ากับ 5

ระดับคำตอบ 4 หมายถึง แนวทางนี้ควรดำเนินการมาก กำหนดให้ค่าคะแนนเท่ากับ 4

ระดับคำตอบ 3 หมายถึง แนวทางนี้ควรดำเนินการปานกลาง กำหนดให้ค่าคะแนนเท่ากับ 3

ระดับคำตอบ 2 หมายถึง แนวทางนี้ควรดำเนินการน้อย กำหนดให้ค่าคะแนนเท่ากับ 2

ระดับคำตอบ 1 หมายถึง แนวทางนี้ควรดำเนินการน้อยที่สุด กำหนดให้ค่าคะแนนเท่ากับ 1

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

ข) แบบสอบถามชุดที่ 3 มี 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน โดยให้เลือกแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีนั้นควรดำเนินการในระดับใด โดยแต่ละข้อมีระดับค่าคะแนนดังนี้

ระดับคำตอบ 5 หมายถึง แนวทางนี้ควรดำเนินการมากที่สุด กำหนดให้ค่าคะแนนเท่ากับ 5

ระดับคำตอบ 4 หมายถึง แนวทางนี้ควรดำเนินการมาก กำหนดให้ค่าคะแนนเท่ากับ 4

ระดับคำตอบ 3 หมายถึง แนวทางนี้ควรดำเนินการปานกลาง กำหนดให้ค่าคะแนนเท่ากับ 3

ระดับคำตอบ 2 หมายถึง แนวทางนี้ควรดำเนินการน้อย กำหนดให้ค่าคะแนนเท่ากับ 2
 ระดับคำตอบ 1 หมายถึง แนวทางนี้ควรดำเนินการน้อยที่สุด กำหนดให้ค่าคะแนนเท่ากับ 1

5. การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในเบื้องต้น แล้วเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือจำนวน 7 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา สำหรับการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและพิจารณาข้อคำถาม มีเกณฑ์ดังนี้

1. มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอก
2. เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยทางการศึกษา หรือ การวางแผนยุทธศาสตร์
3. เป็นผู้บริหารสูงสุดในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือ
4. เป็นศาสตราจารย์ที่มีงานรับผิดชอบด้านการศึกษาของมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามพบว่า

แบบสอบถามสภาพแวดล้อมภายนอก และภายในที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีและแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีในโรงเรียน สำหรับผู้บริหารและครู มีข้อคำถามที่มีความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ทุกข้อโดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 0.96

แบบสอบถามแบบสอบถามสภาพแวดล้อมภายนอก และภายในที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีและแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีสำหรับผู้ปกครองมีข้อคำถามที่ไม่มีความตรงเชิงเนื้อหา(IOC) จำนวน 1 ข้อ ส่วนข้ออื่น ๆ มีความตรงเชิงเนื้อหาทุกข้อโดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 0.95

แบบสอบถามแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีสำหรับนักเรียนมีข้อคำถามที่มีความตรงเชิงเนื้อหา(IOC)ทุกข้อโดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 0.94

6. นำข้อมูลเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม จากนั้นจัดทำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อผ่านความเห็นชอบก่อนนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามทั้ง 3 ชุด ผู้วิจัยทำหนังสือจาก คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงโรงเรียน ในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และส่งทางไปรษณีย์ รวมทั้งขอรับแบบสอบถามด้วยตนเองบางส่วน และขอรับคืนโดยส่งกลับทางไปรษณีย์บางส่วน โดยในการรวบรวมข้อมูลนั้นผู้วิจัยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียน สำหรับบางโรงเรียนที่ส่งข้อมูลล่าช้าผู้วิจัยได้ติดตามที่ฝ่ายธุรการและบาง

โรงเรียนผู้วิจัยเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง แบบสอบถามที่ได้รับคืนนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ส่วนที่เป็นคำถามภูมิหลังผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยสถิติวิเคราะห์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ

2. ส่วนที่เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (mean = \bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation = S.D.) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

3. ส่วนที่เป็นเนื้อหาและข้อเสนอแนะ ในคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาสรุปประเด็น สาระสำคัญ

การแปลผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามมีความหมายดังนี้

ประเด็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง ประเด็นในข้อนี้ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง ประเด็นในข้อนี้ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง ประเด็นในข้อนี้ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง ประเด็นในข้อนี้ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึง ประเด็นในข้อนี้ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนน้อยที่สุด

ประเด็นการวิเคราะห์แนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน ผู้วิจัยวิเคราะห์ระดับที่ควรดำเนินการดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง แนวทางในข้อนี้ควรมีการปฏิบัติที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง แนวทางในข้อนี้ควรมีการปฏิบัติมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง แนวทางในข้อนี้ควรมีการปฏิบัติปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง แนวทางในข้อนี้ควรมีการปฏิบัติน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึง แนวทางในข้อนี้ควรมีการปฏิบัติน้อยที่สุด

4) การวิเคราะห์ SWOT

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามมาจัดทำ SWOT Analysis และ TOWS Matrix เพื่อกำหนดเป็นยุทธศาสตร์

แหล่งข้อมูลในการวิเคราะห์ SWOT

ผู้วิจัยใช้ข้อมูลจากผลการวิเคราะห์แบบสอบถามในส่วนของสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกในมากำหนดเป็น SWOT และ TOWS Matrix

เครื่องมือที่ใช้ในการทำ SWOT

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขั้นนี้ คือ การวิเคราะห์ SWOT และตาราง TOWS Matrix โดยผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามในด้านสภาพแวดล้อมภายใน มากำหนดเป็นจุดแข็งและจุดอ่อนของสถานศึกษา และด้านสภาพแวดล้อมภายนอก มากำหนดเป็นโอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษา การดำเนินการในขั้นตอนนี้ใช้เทคนิคการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis) และนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ SWOT มาใส่ตาราง TOWS Matrix เพื่อประกอบในการตัดสินใจกำหนดยุทธศาสตร์ ดำเนินการโดย

1. สรุปข้อมูลผลการวิเคราะห์ SWOT โดย

1.1 เขียนรายงานสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งหลัก (key internal strengths - S) เรียงลำดับแต่ละประเด็นเกี่ยวกับจุดแข็ง โดยใช้ข้อที่มีค่าคะแนนมากกว่าคะแนนเฉลี่ยในด้านนั้น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

1.2 เขียนรายงานสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อน (key internal Weakness - W) เรียงลำดับแต่ละประเด็นเกี่ยวกับจุดอ่อน โดยใช้ข้อที่มีค่าคะแนนมากกว่าคะแนนเฉลี่ยในด้านนั้น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

1.3 เขียนรายงานสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสหลัก (key internal opportunity - O) โดยเรียงลำดับแต่ละประเด็นเกี่ยวกับโอกาส โดยใช้ข้อที่มีค่าคะแนนมากกว่าคะแนนเฉลี่ยในด้านนั้น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

1.4 เขียนรายงานสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคหลัก (key internal Threats - T) โดย เรียงลำดับแต่ละประเด็นเกี่ยวกับอุปสรรค โดยใช้ข้อที่มีค่าคะแนนมากกว่าคะแนนเฉลี่ยในด้านนั้น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

2. จัดทำตาราง TOWS Matrix โดยนำประเด็นหลักจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคจากข้อที่มีค่าคะแนนมากกว่าคะแนนเฉลี่ยในด้านนั้นใส่ในช่อง S-W-O-T

3. จับคู่จุดแข็ง - โอกาสหลัก (SO) เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมสำหรับช่องนี้ โดยยุทธศาสตร์ที่ใช้ในช่องของ SO คือ วิธีการที่จะใช้จุดแข็งเพื่อให้ได้รับโอกาสมากที่สุด

4. จับคู่จุดแข็งหลัก-อุปสรรคหลัก (ST) เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมสำหรับช่องนี้ โดยยุทธศาสตร์ที่ใช้ในช่องของ ST คือ การใช้จุดแข็งเพื่อหลีกเลี่ยงภาวะที่เป็นอุปสรรค

5. จับคู่จุดอ่อนหลัก – จุดแข็งหลักหลัก (WO) เพื่อ กำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมสำหรับช่องนี้ โดยยุทธศาสตร์ที่ใช้ในช่องของ WO คือ การลดจุดอ่อนเพื่อเพิ่มโอกาส

6. จับคู่จุดอ่อนหลัก – อุปสรรคหลัก (WT) เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมสำหรับช่องนี้ โดยยุทธศาสตร์ที่ใช้ในช่องของ WT คือ การลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงภาวะที่เป็นอุปสรรค

จากยุทธศาสตร์ทั้งหมดในแต่ละช่อง ผู้วิจัยนำไปสังเคราะห์เป็นยุทธศาสตร์ย่อยและยุทธศาสตร์หลักในการศึกษาวิจัยนี้ต่อไป

ตารางที่ 4 เครื่องมือในการทำTOWS Matrix

สภาพแวดล้อมภายใน	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	สภาพแวดล้อมภายนอก	1..... 2..... 3.....
โอกาส (O)	(SO)	(WO)
1.....	1.....	1.....
2.....	2.....	2.....
3.....	3.....	3.....
อุปสรรค (T)	(ST)	(WT)
1.....	1.....	1.....
2.....	2.....	2.....
3.....	3.....	3.....

ขั้นตอนที่ 3 พัฒนายุทธศาสตร์โดยใช้ การประมวลผลจากการทำSWOT Analysis และ TOWS Matrixเป็นแนวทางร่วมกับปรัชญา นโยบาย วิสัยทัศน์ด้านการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย การดำเนินงาน มี 3 ขั้นตอน คือ

1) กำหนดยุทธศาสตร์จากการประชุมสนทนากลุ่มย่อย 2 กลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้
กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิด้านยุทธศาสตร์และการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน มีเกณฑ์ในการเลือกผู้ให้ข้อมูลพิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้

1. จบการศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต
2. มีความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญ หรืออยู่ในตำแหน่งงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับนโยบายและแผนการศึกษา หรือ การบริหารสถานศึกษา หรือ

3. มีความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ในด้านที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน เช่นด้านทักษะชีวิตของเยาวชน ด้านจิตวิทยาเด็กและวัยรุ่น หรือเป็นศาสตราจารย์ หรือ ผู้ที่รับผิดชอบสูงสุดที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาในสถาบันการศึกษาที่สังกัดมูลนิธิฯ

กลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้ปฏิบัติ คือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนำยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนไปใช้จริง เกณฑ์ในการเลือกผู้ให้ข้อมูลพิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้

1. เป็นผู้บริหารระดับสูงของพันธกิจการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
2. เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิฯ
3. มีอายุการทำงานในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิฯ ไม่น้อยกว่า 5 ปี

แหล่งข้อมูลในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ประเด็นหัวข้อในการประชุมสนทนากลุ่มย่อยเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน โดยนำเอาข้อความจาก TOWS Matrix มาประมวลสรุป แล้วกำหนดประเด็นหลักในการประชุมตามกรอบแนวคิดการวิจัย วัตถุประสงค์ และคำถามวิจัย การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือดำเนินการโดยนำประเด็นหัวข้อในการประชุมสนทนากลุ่มย่อยให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญด้านยุทธศาสตร์ตรวจสอบ

การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการประชุมด้วยตนเองโดย

จัดประชุมสนทนากลุ่มย่อยผู้นานโยบายไปปฏิบัติเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2552 ณ ห้องประชุมชั้น 5 อาคารสภาคริสตจักรในประเทศไทย

จัดประชุมสนทนากลุ่มย่อยผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2552 ณ ห้องประชุม 404 อาคาร 3 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการดำเนินงานในขั้นตอนนี้ คือ ร่างยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ครั้งที่ 1

2) กำหนดยุทธศาสตร์จากการสังเคราะห์ข้อมูลการประชุมสนทนากลุ่มย่อยและข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย การศึกษาเชิงปริมาณและข้อมูลเพิ่มเติมจากโรงเรียนในต่างประเทศ ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำร่างยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ครั้งที่ 1 มาพิจารณาร่วมกับข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย ข้อมูลจากแบบสอบถามและข้อมูลเพิ่มเติมจากโรงเรียนในต่างประเทศ เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ให้ครอบคลุมข้อมูลตามตาราง TOWS Matrix

3) สังเคราะห์ยุทธศาสตร์ โดยการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ที่กำหนดจาก TOWS Matrix และนโยบาย/แนวดำเนินการทั้งหมดแล้วประมวลสรุปใหม่ให้เห็นความโดดเด่นของแนวคิดยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาของสำนักงานพันธกิจการศึกษา การสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดผู้วิจัยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์หลักและยุทธศาสตร์ย่อย ซึ่งแต่ละยุทธศาสตร์ย่อยประกอบด้วยนโยบาย/แนวดำเนินการ

ผลการดำเนินงานในขั้นตอนนี้ คือ ร่างยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ครั้งที่ 2

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี การวิจัยในขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์และรวบรวมข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงยุทธศาสตร์

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้นำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงจำนวน 17 ท่าน โดยกำหนดเกณฑ์ในการเลือกไว้ดังนี้

1. กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 8 คน

สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก ด้านบริหารการศึกษา หรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเช่นด้านวิจัยทางการศึกษา ด้านพัฒนศึกษา ด้านจิตวิทยา ด้านคริสตจริยธรรม ด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาหรือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษาระดับประเทศ

2. กลุ่มผู้ปฏิบัติจำนวน 9 คน

2.1 เป็นผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร อนุสาคของโรงเรียน ของโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

2.2. เป็นผู้บริหารระดับสูงที่มีความรู้เชี่ยวชาญในด้านที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเช่น ด้านกฎหมาย ด้านหลักสูตรและการสอน เป็นต้น

2.2 มีประสบการณ์ในการทำงานในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยมาแล้วไม่ต่ำกว่า 5 ปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้ คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) เพื่อถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามดังนี้

ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินยุทธศาสตร์

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน

2. ศึกษาค้นคว้าแนวคิดในการจัดทำแบบประเมินยุทธศาสตร์โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์แนวคิดการประเมินผลนโยบายของOwen(1993,อ้างถึงในสมบัติ ชำรงธัญวงศ์: 505-506) และปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านยุทธศาสตร์เพื่อใช้แนวคิดเชิงระบบเป็นกรอบในการออกแบบแบบประเมินยุทธศาสตร์

3. จัดทำร่างแบบสอบถามและรายการข้อคำถามที่ครอบคลุมยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีตัวเลือก 5 ระดับคือ

5 หมายถึง ยุทธศาสตร์นั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้มากที่สุด

4 หมายถึง ยุทธศาสตร์นั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้มาก

3 หมายถึง ยุทธศาสตร์นั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ปานกลาง

2 หมายถึง ยุทธศาสตร์นั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้น้อย

1 หมายถึง ยุทธศาสตร์นั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้น้อยที่สุดโดย

ในตอนท้ายของแบบสอบถามจะมีข้อคำถามปลายเปิดให้ผู้ประเมินได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

2. ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจความตรงเชิงเนื้อหา

3. ปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยได้ส่งแบบประเมินยุทธศาสตร์ให้ผู้เชี่ยวชาญ พร้อมหนังสือขอความร่วมมือจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และกำหนดวันรับกลับภายใน 1 สัปดาห์ หลังจากนั้นผู้วิจัยไปปรับแบบประเมินคืนด้วยตนเอง และรับคืนทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ดำเนินนโยบายไปปฏิบัติในด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ตามประเด็นต่าง ๆ ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดค่าคะแนนของคำตอบ ดังนี้

ระดับคำตอบ 5 หมายถึง มากที่สุด	กำหนดให้ค่าคะแนนเท่ากับ 5
ระดับคำตอบ 4 หมายถึง มากที่สุด	กำหนดให้ค่าคะแนนเท่ากับ 4
ระดับคำตอบ 3 หมายถึง มากที่สุด	กำหนดให้ค่าคะแนนเท่ากับ 3
ระดับคำตอบ 2 หมายถึง มากที่สุด	กำหนดให้ค่าคะแนนเท่ากับ 2
ระดับคำตอบ 1 หมายถึง มากที่สุด	กำหนดให้ค่าคะแนนเท่ากับ 1

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง	เป็นค่าระดับที่เหมาะสม/เป็นไปได้มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง	เป็นค่าระดับที่เหมาะสม/เป็นไปได้มาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง	เป็นค่าระดับที่เหมาะสม/เป็นไปได้ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง	เป็นค่าระดับที่เหมาะสม/เป็นไปได้น้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง	เป็นค่าระดับที่เหมาะสม/เป็นไปได้น้อยที่สุด

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยการแจกแจงความถี่ และกำหนดให้ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเกิน 3.50 เป็นยุทธศาสตร์ที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยส่วนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา สรุปประเด็นและสาระสำคัญ จากนั้นนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขยุทธศาสตร์ให้สมบูรณ์เพื่อการรายงานในขั้นต่อไป

ขั้นตอนที่ 5 นำเสนอรายงานการวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยนำผลสรุปการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสมของยุทธศาสตร์ในขั้นตอนที่ 4 มาปรับปรุงแก้ไขยุทธศาสตร์ให้มีความเหมาะสม สมบูรณ์และเป็นไปได้มากขึ้น แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จากนั้นจึงสรุปผลอภิปรายผลและจัดทำเป็นรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ สรุปขั้นตอนการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 5 สรุปขั้นตอนการวิจัย เรื่อง ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ขั้นตอน	กระบวนการ/กิจกรรม	ผลที่ได้รับ
1. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาวิเคราะห์วิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาของสำนักงานพันธกิจ การศึกษาคุณลักษณะตามหลักสูตร คริสเตียนศึกษา และ คุณลักษณะที่ดีในพระคริสตธรรมคัมภีร์ - ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทั้งภายในและต่างประเทศ - ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี - ศึกษาหลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารยุทธศาสตร์ และการกำหนดยุทธศาสตร์ 	<ul style="list-style-type: none"> - (ร่าง)คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย - แนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี - แนวทางการกำหนดยุทธศาสตร์ - กรอบแนวคิดในการวิจัย <p>(นำไปสู่การตอบคำถามวิจัยข้อที่ 1)</p>

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ขั้นตอน	กระบวนการ/กิจกรรม	ผลที่ได้รับ
2. กำหนดคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ศึกษา สภาพแวดล้อมภายนอก ภายในองค์กร สภาพการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี และแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ประชุมสนทนากลุ่มย่อยเพื่อกำหนดคุณลักษณะที่ดีโดยการอภิปรายและจัดลำดับความสำคัญของคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนจากเอกสารที่ได้จากวิเคราะห์และสังเคราะห์มาแล้ว - สัมภาษณ์ สังเกตและศึกษาเอกสารจากโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิจำนวน 14 โรงเรียน - สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและนักเรียน 25 โรงเรียน - วิเคราะห์สรุปผลSWOT และจัดทำ TOWS Matrix 	<ul style="list-style-type: none"> - คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย (ตอบคำถามวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อที่ 1) - ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน (ตอบคำถามวิจัยข้อที่ 2)
3. พัฒนายุทธศาสตร์โดยใช้ การประมวลผลจากการทำSWOT Analysis และ TOWS Matrixเป็นแนวทาง	<ul style="list-style-type: none"> - นำข้อมูลจากTOWS Matrix มากำหนดเป็นยุทธศาสตร์ โดยการประชุมสนทนากลุ่มย่อย 2 กลุ่มคือกลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญและผู้นำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ - สังเคราะห์ข้อมูล - สังเคราะห์ยุทธศาสตร์ 	<ul style="list-style-type: none"> - (ร่าง) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย (นำไปสู่การตอบคำถามวิจัยข้อที่ 3 และวัตถุประสงค์วิจัยข้อที่ 2)
4. ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์โดยส่งแบบร่างยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ปฏิบัติพิจารณา จำนวน 17 คน 	<ul style="list-style-type: none"> - ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย (ตอบคำถามวิจัยข้อที่ 3 และวัตถุประสงค์วิจัยข้อที่ 2)
5. นำเสนอผลการวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย	<ul style="list-style-type: none"> - สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และจัดทำรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดเป็นคุณลักษณะที่ดีและพัฒนายุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ผู้วิจัยนำเสนอโดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนฯ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย
2. ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์คุณลักษณะที่ดี
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมสนทนากลุ่มย่อย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกตและการศึกษาเอกสารจาก 14 โรงเรียน
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเพิ่มเติม

การศึกษาแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนจากโรงเรียนใน ต่างประเทศเพิ่มเติม

รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 3 ตอน มีดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนฯ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย

1.1 การวิเคราะห์คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตามแนวคิดของหน่วยงานทางการศึกษาหลักสูตรคริสเตียนศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในประเทศ มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 6 วิเคราะห์คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตามแนวคิดของหน่วยงานทางการศึกษา หลักสูตรคริสเตียนศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในประเทศ

คุณลักษณะที่ดี	แผนการศึกษา แห่งชาติ	คุณธรรม 8 ประการ ของกระทรวง ศึกษาธิการ	หลักสูตร แกนกลาง	สมศ. (มาตรฐาน ที่1,2,4และ6)	คุณลักษณะ ที่ดีของ คนไทยด้าน ลักษณะชีวิต	งานวิจัยของ สพฐ.		งานวิจัย โครงการ เร่งสร้างฯ	หลักสูตร คริสเตียน ศึกษามูลนิธิฯ
						ประถม	มัธยม		
ด้านลักษณะเฉพาะตน (The self)									
1. มีความขยันอดทน มุ่งมั่นทุ่มเท	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓
2. มีวินัย อดกลั้น ควบคุมตนเอง รู้จักขังคิด	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3. รับผิดชอบ รู้หน้าที่	✓	-	-	✓	-	✓	✓	✓	✓
4. ประหยัด อดออม	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	-	✓
5. รักสงบ อยู่อย่างพอเพียง	-	-	✓	-	-	-	-	-	-
6. ใฝ่เรียนรู้ พัฒนาตนเองอยู่เสมอ	✓	-	✓	-	✓	✓	-	-	-
7. มีวิสัยทัศน์ ริเริ่มในทางที่ดี	-	-	-	-	✓	-	-	-	✓
8. มีสติ รอบคอบ มีเหตุผลในการคิดวิจารณ์และตัดสินใจ มีความยุติธรรม	-	✓	-	-	-	✓	✓	✓	✓
9. สะอาด	-	✓	-	-	-	✓	-	-	-
10. กล้าแสดงออก กล้าหาญ เชื่อมมั่นในตนเอง มีความเป็นผู้นำ	-	-	-	✓	-	✓	-	-	✓
11. ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนา	-	-	-	✓	-	-	-	-	✓
12. เข้มแข็ง อดทน ตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตัวเอง ปรับตัวได้ดี	-	-	-	-	-	-	-	-	✓

ตารางที่ 6 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	แผนการศึกษา แห่งชาติ	คุณธรรม 8 ประการของ กระทรวง ศึกษาธิการ	หลักสูตร แกนกลาง	สมศ. (มาตรฐาน ที่ 1,2,4และ6)	คุณลักษณะที่ ดีของ คน ไทยด้าน ลักษณะชีวิต	งานวิจัยของ สพฐ.		งานวิจัย โครงการ เร่งสร้างฯ	หลักสูตร คริสเตียน ศึกษามูลนิธิฯ
						ประถม	มัธยม		
ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relationships)									
13. มีความซื่อสัตย์สุจริต	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
14. กตัญญู กตเวที	-	-	-	✓	-	-	✓	✓	✓
15. สุขภาพ อ่อนนุ่มเคารพในอาวุโส ไม่โอ้อวด	-	✓	-	-	-	✓	✓	-	✓
16. เอื้อเฟื้อ มีน้ำใจ มีเมตตา โอบอ้อมอารี	✓	✓	-	✓	-	✓	-	✓	✓
17. ทำสิ่งต่าง ๆ อย่างดีเลิศ ประณีต ละเอียดถี่ถ้วน	-	-	-	-	✓	-	-	-	✓
18. จิตใจร่าเริงแจ่มใสมองโลกในแง่ดี	-	-	-	-	-	-	-	-	✓
19. มีความรักต่อผู้อื่น	✓	-	-	-	-	-	-	-	✓
20. สามัคคี	-	✓	-	-	-	✓	-	-	✓
ด้านสังคม (Society)									
21. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	-	✓	-	✓	✓	✓	✓	-	✓
22. มีจิตสาธารณะ เสียสละเพื่อส่วนรวม และมีความ รับผิดชอบต่อสังคม	✓	-	-	-	✓	✓	✓	-	✓
23. มีจิตสำนึกประชาธิปไตย ขอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	-	-	-	-	✓	-	-	-	✓
คุณลักษณะด้านสิ่งแวดล้อม (The environment)									
24. อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-	-	-	-	-	✓	-	-	-

จะเห็นว่าคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่แต่ละฝ่ายมีความคิดตรงกันมากที่สุดคือมีวินัย อดกลั้น ควบคุมตนเอง รู้จักยั้งคิด และมีความซื่อสัตย์สุจริต ส่วนคุณลักษณะอื่น ๆ มีความคิดเห็นตรงกัน รองลงมาตามลำดับคือ มีความขยันอดทน มุ่งมั่นทุ่มเท ประหยัด อดออม เอื้อเฟื้อ มีน้ำใจ มีเมตตา โอบอ้อมอารี รักชาติศาสน์กษัตริย์ รับผิดชอบรู้น้ำที่ มีสติ รอบคอบ มีเหตุผลในการ คิดวิจารณ์และตัดสินใจ มีความยุติธรรม มีจิตสาธารณะ เสียสละ เพื่อส่วนรวมและมีความ รับผิดชอบต่อสังคม ใฝ่เรียนรู้ พัฒนาตนเองอยู่เสมอ กตัญญูกตเวที สุภาพ อ่อนน้อม เคารพใน อาวุโส ไม่โอ้อวด และกล้าแสดงออก กล้าหาญเชื่อมั่นในตนเอง มีความเป็นผู้นำ สามัคคี มีวิสัยทัศน์ริเริ่มในทางที่ดี สะอาด ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนา ทำสิ่งต่าง ๆ อย่างดีเลิศ ประณีต ละเอียดถี่ถ้วน มีความรักต่อผู้อื่น มีจิตสำนึกประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นของ ผู้อื่น รักสงบ อยู่อย่างพอเพียง เข้มแข็ง อดทน ตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตัวเอง ปรับตัวได้ดี จิตใจร่าเริงแจ่มใสมองโลกในแง่ดี และอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คุณลักษณะที่ได้กล่าว ไปจะมีการนำไปวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อสังเคราะห์เป็นคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยต่อไป

1.2 การวิเคราะห์คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในทัศนะของนักวิชาการ โรงเรียนและ สถาบันทางการศึกษาในต่างประเทศ มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 7 ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 วิเคราะห์คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในทัศนะของนักวิชาการ โรงเรียนและสถาบันทางการศึกษาในต่างประเทศ

คุณลักษณะที่ดี	Estaban	Lickona & Davidson	CTI	Private School			Christian School			เกาหลี	ไต้หวัน	เวียดนาม	สวีเดน แลนด์	เยอรมัน	ญี่ปุ่น	อังกฤษ
				Wellington school	Hiroshima	Paris	Trinity	Charlotte	Wesley							
ด้านคุณลักษณะเฉพาะตน (The self)																
1. ขยัน กระตือรือร้น และทำงาน หนัก (Alertness and diligent)	✓	✓	✓	-	-	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	-	-	✓
2. ความรับผิดชอบ (Responsibility) ต่อความคิด คำพูด และการกระทำ	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	-	-	✓	-	-	✓	✓	✓	-
3. ความกล้าหาญ (fortitude) มีความ เข้มแข็งทางจริยธรรมกล้าตัดสินใจ	✓	-	✓	✓	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	✓
4. การอดทน อดกลั่น หรือการ ควบคุมอารมณ์ของตน มีวินัย ตรง เวลา (Temperance)	✓	✓	✓	✓	-	-	✓	-	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5. ความจงรักภักดี Loyally ได้รับความ ไว้วางใจ	✓	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-
6. มุ่งมั่นทำความดีพัฒนาตนเองให้มี คุณค่าได้ดี	-	✓	✓	✓	✓	✓	-	-	-	✓	-	✓	-	-	-	-
7. เข้าใจในหลักของความเป็นจริงและ ความสุขที่แท้จริง สุขุมเยือกเย็น	-	✓	✓	✓	-	-	✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 7 (ต่อ)

คุณลักษณะที่ดี	Estaban	Lickona & Davidson	CTI	Private School			Christian School			เกาหลี	ไต้หวัน	เวียดนาม	สวีตเซอร์ แลนด์	เยอรมัน	ญี่ปุ่น	อังกฤษ
				Wellington school	Hiroshima	Paris	Trinity	Charlotte	Wesley							
8. ยุติธรรมมีเหตุผลไม่กล่าวร้ายผู้อื่น	-	-	✓	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. ประหยัด มัธยัสถ์	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	✓	✓	✓	✓
10. นำพระวาจาธรรมของพระเจ้ามาใช้ ในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ในชีวิต	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-
ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relationships)	✓	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. ความจริงใจ (Sincerity)																
12. ความซื่อสัตย์ ซื่อมั่นในสิ่งจะรัก ความจริง (Forthrightness)	✓	✓	✓	-	-	✓	✓	-	-	-	-	-	✓	✓	✓	✓
13. มีความรัก เมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และช่วยเหลือผู้อื่น (Generosity)	✓	✓	✓	-	✓	-	✓	-	-	-	✓	-	-	-	-	-
14. เชื่อฟังผู้ใหญ่ เคารพในอาวุโส (Obedience to elders Respect)	✓	-	✓	-	-	✓	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-
15. ความอ่อนน้อมถ่อมตน (Humility) สุภาพ	✓	✓	✓	-	-	-	✓	-	-	-	✓	-	-	✓	-	-

ตารางที่ 7 (ต่อ)

คุณลักษณะที่ดี	Estaban	Lickona & Davidson	CTI	Private School			Christian School			เกาหลี	ไต้หวัน	เวียดนาม	สวีตเซอร์ แลนด์	เยอรมัน	ญี่ปุ่น	อังกฤษ
				Wellington school	Hiroshima	Paris	Trinity	Charlotte	Wesley							
16. คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น เคารพ ใน เกียรติ และศักดิ์ศรีแต่ละบุคคล	-	✓	✓	✓	✓	-	-	-	-	-	✓	-	-	✓	-	
17. มีจิตใจแจ่มใส ร่าเริง ให้อภัย ไม่ คิดเคียดแค้น รักสันติ	-	-	✓	-	✓	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	
18. สำนึกในบุญคุณ กตัญญู	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	✓	-	
ด้านสังคม (Society)																
19. รักษาดี รักหมู่เหล่า	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	✓	✓	✓	-	-	-	
20. มีความศรัทธาในองค์พระผู้เป็นเจ้า	-	-	-	-	-	-	✓	✓	✓	-	-	-	-	-	-	
ด้านสิ่งแวดล้อม (The environment)																
21. ห่วงใยธรรมชาติมีจิตสำนึกที่ รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม	-	✓	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จะเห็นว่าคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่แต่ละฝ่ายมีความคิดตรงกันมากที่สุดคือ การอดทน อดกลั้น หรือการควบคุมอารมณ์ของตน(Temperance) มีวินัย ตรงเวลา ส่วนคุณลักษณะอื่น ๆ ที่มีความคิดเห็นตรงกันรองลงมาตามลำดับคือ ขยัน กระตือรือร้น และทำงานหนัก มีความรับผิดชอบ (Responsibility) ต่อความคิด คำพูด และการกระทำ มีความซื่อสัตย์ ยึดมั่นในสิ่งจะรักความจริง มุ่งมั่นทำความดีพัฒนาตนเองให้มีคุณค่า ใฝ่ดี มีความรัก เมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และช่วยเหลือผู้อื่น มีความอ่อนน้อมถ่อมตน (Humility) สุภาพ คำนึ่งถึงความรู้จักของผู้อื่น เคารพในเกียรติและศักดิ์ศรีของแต่ละบุคคล มีความกล้าหาญ (fortitude) มีความเข้มแข็งทางจริยธรรม กล้าตัดสินใจ ประหยัด มัธยัสถ์ เข้าใจในหลักของความเป็นจริงและความสุขที่แท้จริง สุขุมยืดหยุ่น รักชาติ รักหมู่เหล่า เชื้อฟุ้งผู้ใหญ่ เคารพในอาวุโส มีความจงรักภักดี (Loyally) ได้รับความไว้วางใจ มีจิตใจแจ่มใส ร่าเริง ให้อภัย ไม่คิดเคียดแค้น รักสันติ สำนึกในบุญคุณ กตัญญู ยุติธรรม มีเหตุผลไม่กล่าวร้ายผู้อื่น มีความจริงใจ (Sincerity) มีความศรัทธาในองค์พระผู้เป็นเจ้า นำพระวาระธรรมของพระเจ้ามาใช้ในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ในชีวิต และห่วงใยประชาชาติ มีจิตสำนึกที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม คุณลักษณะดังกล่าวผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อสังเคราะห์เป็นคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยต่อไป

การวิเคราะห์และสังเคราะห์คุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน

การวิจัยครั้งนี้ได้นำเอาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่มีความดีสูงสุดจากตารางทั้ง 2 คือ ตารางวิเคราะห์คุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนตามแนวคิดของหน่วยงานทางการศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนในประเทศ และตารางวิเคราะห์คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในทัศนะของนักวิชาการ โรงเรียนและสถาบันทางการศึกษาในต่างประเทศ โดยการเรียงลำดับข้อที่มีความดีสูงสุดลงไปจนได้จำนวนตามสัดส่วนที่แบ่งจากค่าเฉลี่ยของตารางทั้งสอง ทั้งนี้เพื่อให้ได้คุณลักษณะที่ดี โดดเด่นของแต่ละตาราง แต่ในกรณี ที่คุณลักษณะที่ดีข้อใดที่สอดคล้องกับการแบ่งมิตินุชนธรรมของ Nick Tate และเป็นคุณลักษณะตามวิสัยทัศน์การจัดการศึกษาของสำนักงานพันธกิจการศึกษาและหลักคริสตจริยธรรมซึ่งมีความดีไม่ถึงลำดับที่กำหนด ผู้วิจัยจะเลือกมา กำหนดเป็นคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนใน โรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อให้ได้คุณลักษณะที่ครอบคลุมทุกมิตินุชนธรรมของ Nick Tate และเป็นคุณลักษณะเฉพาะของนักเรียนใน โรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

จากนั้นได้นำคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนมาจัดในตารางเพื่อวิเคราะห์จัดรวมกับคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในพระคริสตธรรมคัมภีร์ แล้วจึงสังเคราะห์เป็นคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนใน โรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1.3 การวิเคราะห์จุดร่วมของคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตามแนวคิดของหน่วยงานทางการศึกษา หลักสูตรคริสเตียนศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในประเทศ คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในทัศนะของนักวิชาการ โรงเรียนและสถาบันทางการศึกษาในต่างประเทศและคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในพระคริสตธรรมคัมภีร์ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 8 วิเคราะห์จุดร่วมของคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตามแนวคิดของหน่วยงานทางการศึกษา หลักสูตรคริสเตียนศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในประเทศ คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในทัศนะของนักวิชาการ โรงเรียนและสถาบันทางการศึกษาในต่างประเทศและคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในพระคริสตธรรมคัมภีร์

มิติ คุณลักษณะ	คุณลักษณะที่ดีตามแนวคิดของ หน่วยงานทางการศึกษาและ งานวิจัยที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดี ของผู้เรียนในประเทศ	คุณลักษณะที่ดีในทัศนะของ นักวิชาการ โรงเรียน และสถาบันการศึกษา ในต่างประเทศ	คุณลักษณะที่ดี ของผู้เรียน ในพระคริสตธรรมคัมภีร์
1. ด้านลักษณะ เฉพาะตน (The self)	<ol style="list-style-type: none"> มีวินัย อดทน ควบคุมตนเองได้ รู้คิด มีสติ รอบคอบ มีเหตุผลในการคิด วิเคราะห์และตัดสินใจ มีความซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มุ่งมั่น ท้วมเท ประหยัด อดออม รับผิดชอบรู้หน้าที่ รักสงบ อยู่อย่างพอเพียง ใฝ่เรียนรู้พัฒนาตนเองเสมอ กล้าหาญ เชื่อมมั่นในตนเอง 	<ol style="list-style-type: none"> อดทน อดกลั้น มีวินัย ตรงเวลา ขยัน กระตือรือร้นและทำงานหนัก รับผิดชอบต่อความคิด คำพูดและการกระทำ มุ่งมั่นทำความดี พัฒนาตนเองให้มีคุณค่า ใฝ่ดี เข้าใจในหลักของความ เป็นจริง และความ สุขที่เป็นจริง สุขุม ชีตหยุ่น ประหยัด มัธยัสถ์ กล้าหาญ มีความเข้มแข็งทางจริยธรรม กล้าตัดสินใจ 	<ol style="list-style-type: none"> มีความรอบคอบ มีสติ มีไหวพริบ ปฏิภาณ สามารถปรับตัวได้ดีขึ้นหยัดในความดีไม่ทำชั่ว
2. ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relationships)	<ol style="list-style-type: none"> ซื่อสัตย์สุจริต เอื้อเฟื้อ มีน้ำใจ มีเมตตา โอบอ้อมอารี กตัญญูกตเวที สุภาพอ่อนน้อม เคารพในอาวุโส ไม่โอ้อวด สามัคคี 	<ol style="list-style-type: none"> ซื่อสัตย์ ชีตมั่นในสัจจะรักความจริง มีความรัก เมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และช่วยเหลือผู้อื่น เชื่อฟังผู้ใหญ่ เคารพในอาวุโส อ่อนน้อมถ่อมตน สุภาพ 	<ol style="list-style-type: none"> ซื่อสัตย์สุจริต เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือผู้อื่น ความสำรวม ไม่โอ้อวด ความถ่อมใจให้เกียรติผู้อื่น

ตารางที่ 8 (ต่อ)

มิติ คุณลักษณะ	คุณลักษณะที่ดีตามแนวคิดของ หน่วยงานทางการศึกษาและ งานวิจัยที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดี ของผู้เรียนในประเทศ	คุณลักษณะที่ดีในทัศนะของ นักวิชาการ โรงเรียน และสถาบันการศึกษา ในต่างประเทศ	คุณลักษณะที่ดี ของผู้เรียน ในคริสตธรรมคัมภีร์
		5. คำนึงถึงความรู้สึกผู้อื่น เคารพในสิทธิและศักดิ์ศรี ของแต่ละบุคคล	5. มีความรัก เมตตา และให้อภัยผู้อื่น 6. ใจกว้าง มีเหตุผลไม่ กล่าวร้ายผู้อื่น
3. ด้านสังคม (Society)	1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. มีจิตสาธารณะ เสียสละ เพื่อส่วนรวมและมีความ รับผิดชอบต่อสังคม	1. รักชาติ รักหมู่เหล่า 2. มีความศรัทธาในองค์พระผู้ เป็นเจ้า	1. เคารพกฎหมาย กฎระเบียบของสังคม
4. คุณลักษณะด้าน สิ่งแวดล้อม (The environment)	1. อนุรักษ์ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	1. มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อ สิ่งแวดล้อม	1. ความห่วงใย ธรรมชาติและรักษา สิ่งแวดล้อม

2. ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์คุณลักษณะที่ดีจากการศึกษาเอกสาร

จากการศึกษาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทั้งภายในและต่างประเทศร่วมกับคุณลักษณะที่ดี
ของนักเรียนในพระคริสตธรรมคัมภีร์จากตารางที่ได้นำเสนอไป สามารถสังเคราะห์ได้ดังนี้

1. คุณลักษณะที่ดีด้านลักษณะเฉพาะตน (The self)

นักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เป็นผู้ที่มีวินัยในตนเอง
มีความอดทน อดกลั้น ยืนหยัดในความดี มีสติรอบคอบ มีไหวพริบและมีเหตุผลในการตัดสินใจ
กล้าหาญ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การกระทำ และคำพูด มีความกระตือรือร้น ขยันและ
มุ่งมั่นทำความดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง พัฒนาตนเองให้มีคุณค่าอยู่เสมอ รู้จักประหยัคอดออม
เข้าใจในหลักความเป็นจริงของธรรมชาติและอยู่อย่างพอเพียง

2. คุณลักษณะที่ดีด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relationships)

นักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์
เที่ยงธรรม ยึดมั่นในความจริง มีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น สุภาพอ่อนโยน เคารพในอาวุโสและให้
เกียรติผู้อื่น รู้รักสามัคคีและมีความกตัญญูทดแทน

3. คุณลักษณะที่ดีด้านสังคม (Society)

นักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เป็นผู้รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เคารพในกฎระเบียบของสังคม มีจิตสาธารณะ เสียสละ และรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีความศรัทธาในองค์พระผู้เป็นเจ้าและนำพระวาทะธรรมของพระเจ้ามาใช้ในการดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมกันในสังคม

4. คุณลักษณะที่ดีด้านสิ่งแวดล้อม (The environment) เป็นผู้ที่เห็นคุณค่าของธรรมชาติ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมสนทนากลุ่มย่อย

จากการประชุมสนทนากลุ่มย่อย (Focus group) เพื่ออภิปราย จัดลำดับความสำคัญและ กำหนดคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ 2 ครั้ง สรุปผลได้ดังนี้

ครั้งที่ 1 การประชุมสนทนากลุ่มย่อยผู้ช่วยผู้บริหารทุกโรงเรียนที่สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2552 ณ อาคารสภาคริสตจักรในประเทศไทย เวลา 14.00 – 16.00 น. ปรากฏผลดังนี้

1. คุณลักษณะที่ดีด้านลักษณะเฉพาะตน (The self) ที่ประชุมเห็นสอดคล้องกับผลการศึกษาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์มาจากเอกสารคือ

ผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เป็นผู้มีความมั่นใจในตนเองมีความอดทน อดกลั้น ยืนหยัดในความดี มีสติรอบคอบ มีไหวพริบและมีเหตุผลในการตัดสินใจ กล้าหาญ มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ การกระทำและคำพูด มีความกระตือรือร้น ขยันและมุ่งมั่นทำความดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง พัฒนาตนเองให้มีคุณค่าอยู่เสมอ รู้จักประหยัด อดออม เข้าใจในหลักความเป็นจริงของธรรมชาติและอยู่อย่างพอเพียง

2. คุณลักษณะที่ดีด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relationships) ที่ประชุมเห็นสอดคล้องกับผลการศึกษาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์มาจากเอกสารคือ

ผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เป็นผู้มีความซื่อสัตย์เที่ยงธรรม ยึดมั่นในความจริง มีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น สุภาพอ่อนโยน เคารพในอาวุโส และให้เกียรติผู้อื่น รู้จักสามัคคีและมีความกตัญญูทุกเวที

3. คุณลักษณะที่ดีด้านสังคม (Social) ที่ประชุมเห็นสอดคล้องกับผลการศึกษาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้านเนื้อหาสาระหลักที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์มาจากเอกสารแต่ให้เปลี่ยน

ข้อความในส่วนท้าย จาก “ การอยู่ร่วมกันในสังคม” เป็น “สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” สรุปคุณลักษณะในข้อนี้คือ

ผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เป็นผู้รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เคารพในกฎระเบียบของสังคม มีจิตสาธารณะ เสียสละ และรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีความศรัทธาในองค์พระผู้เป็นเจ้าและนำพระวาระธรรมของพระเจ้ามาใช้ในการดำเนินชีวิตและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4. คุณลักษณะที่ดีด้านสิ่งแวดล้อม (The environment) ที่ประชุมเห็นสอดคล้องกับผลการศึกษาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์มาจากเอกสารคือ

ผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เป็นผู้ที่เห็นคุณค่าของธรรมชาติ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน

ครั้งที่ 2 การประชุมสนทนากลุ่มย่อย (Focus group) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียน คือ กรรมการบริหารโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และ ผู้ปกครอง
เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2552 ณ ห้องประชุมอาคารพิพิธภัณฑน์ โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย เวลา 9.00 -12.00น ปรากฏผลดังนี้

1. คุณลักษณะที่ดีด้านลักษณะเฉพาะตน (The self) ที่ประชุมเห็นสอดคล้องกับผลการศึกษาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้านเนื้อหาแต่ควรเรียงลำดับความสำคัญของคุณลักษณะใหม่โดยให้ความสำคัญของการเป็นผู้มีความรับผิดชอบในระดับต้น ต่อจากการมีวินัยในตนเองและคุณลักษณะอื่นให้เหมาะสมดังนี้

นักเรียนใน โรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เป็นผู้มีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การกระทำและคำพูด มุ่งมั่นและยืนหยัดในความดี มีความกระตือรือร้นและพัฒนาตนเองให้มีคุณค่าอยู่เสมอ มีสติรอบคอบ มีไหวพริบและมีเหตุผลในการตัดสินใจ มีความเชื่อมั่นและเห็นคุณค่าในตนเอง รู้จักประหยัคอดออม กล้าหาญ อดทน อดกลั้น เข้าใจในหลักความเป็นจริงของธรรมชาติและอยู่อย่างพอเพียง

2. คุณลักษณะที่ดีด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relationships) ที่ประชุมเห็นสอดคล้องกับผลการศึกษาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้านเนื้อหาแต่ควรเรียงลำดับใหม่โดยนำความกตัญญูมาก่อนการมีน้ำใจเอื้อเฟื้อผู้อื่นและคุณลักษณะอื่นให้เหมาะสมดังนี้

นักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เป็นผู้มีความซื่อสัตย์เที่ยงธรรมจริงใจและยึดมั่นในความจริง สุภาพอ่อนโยน เคารพในอาวุโสและให้เกียรติผู้อื่น มีความกตัญญูทวดเทวี มีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่นและรู้จักสามัคคี

3. คุณลักษณะที่ดีด้านสังคม (Society) ที่ประชุมเห็นสอดคล้องกับผลการศึกษาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้านเนื้อหาสาระหลักแต่ควรนำเอาความเป็นผู้ศรัทธาในองค์พระผู้เป็นเจ้าและนำพระวาทะธรรมของพระเจ้ามาใช้ในการดำเนินชีวิตขึ้นเป็นอันดับแรกและเพิ่มคำว่า “ ประชาธิปไตย ” ต่อจากกฎระเบียบของสังคมเพื่อให้เป็นที่เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น สรุปคุณลักษณะในข้อนี้คือ

นักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เป็นผู้มีความศรัทธาในองค์พระผู้เป็นเจ้าและนำพระวาทะธรรมของพระเจ้ามาใช้ในการดำเนินชีวิตและอยู่ร่วมกันในสังคม เคารพในกฎระเบียบของสังคมตามระบอบประชาธิปไตย รับผิดชอบต่อส่วนรวม มีจิตสาธารณะ เสียสละ และเป็นผู้รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

4. คุณลักษณะที่ดีด้านสิ่งแวดล้อม (The environment) ที่ประชุมเห็นสอดคล้องกับผลการศึกษาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนแต่ควรเน้นหนักในด้านการกระทำให้ชัดเจนและควรเพิ่มหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปด้วยสรุปคุณลักษณะในข้อนี้คือ

นักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เป็นผู้ให้เห็นคุณค่าของธรรมชาติ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน

ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์คุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

จากการประชุมสนทนากลุ่มย่อย (Focus group) ทั้ง 2 ครั้งผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยปรากฏผลดังนี้

คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. คุณลักษณะที่ดีด้านลักษณะเฉพาะตน (The self)
 - 1.1 มีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การกระทำและคำพูด
 - 1.2 มุ่งมั่นและยืนหยัดในการทำความดี
 - 1.3 มีความกระตือรือร้นและพัฒนาตนเองให้มีคุณค่าอยู่เสมอ
 - 1.4 มีสติรอบคอบ มีไหวพริบและมีเหตุผลในการตัดสินใจ
 - 1.5 มีความเชื่อมั่นและเห็นคุณค่าในตนเอง
 - 1.6 รู้จักประหยัดอดออม
 - 1.7 กล้าหาญ อดทน อดกลั้น
 - 1.8 เข้าใจในหลักความเป็นจริงของธรรมชาติและอยู่อย่างพอเพียง
2. คุณลักษณะที่ดีด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relationships)
 - 2.1 มีความซื่อสัตย์เที่ยงตรงจริงใจและยึดมั่นในความจริง

- 2.2 สุภาพอ่อนโยน เคารพในอาวุโสและให้เกียรติผู้อื่น
 - 2.3 มีความกตัญญูทดแทน
 - 2.4 มีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น
 - 2.5 รู้รักสามัคคี
3. คุณลักษณะที่ดีด้านสังคม (Society)
 - 3.1 มีความศรัทธาในองค์พระผู้เป็นเจ้าและนำพระวาทะธรรมของพระเจ้ามาใช้ในการดำเนินชีวิตและอยู่ร่วมกันในสังคม
 - 3.2 เคารพในกฎระเบียบของสังคมและวิถีประชาธิปไตย
 - 3.3 รับผิดชอบต่อส่วนรวม มีจิตสาธารณะ เสียสละ
 - 3.4 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
 4. คุณลักษณะที่ดีด้านสิ่งแวดล้อม (The environment)
 - 4.1 เห็นคุณค่าของธรรมชาติ
 - 4.2 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - 4.3 มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกตและการศึกษาเอกสารจาก 14 โรงเรียน ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 การสรุปสาระสำคัญจากประเด็นหลัก จากการสัมภาษณ์ การสังเกตและการศึกษาเอกสารจาก 14 โรงเรียน

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความซ้ำกันของข้อมูล

รายละเอียดผลการวิเคราะห์มีดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 การสรุปสาระสำคัญจากประเด็นหลัก จากการสัมภาษณ์ การสังเกตและการศึกษาเอกสารจาก 14 โรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโรงเรียนที่ 1

1. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลเอื้อให้เกิดโอกาสในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. สภาพปัญหาทางการเมืองของประเทศ ทำให้นักเรียนคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล แยกแยะสิ่งที่ถูกผิด และเชื่อจากข้อมูลเชิงประจักษ์

2. ภาวะวิกฤติเศรษฐกิจที่ทำให้ผู้คนระมัดระวังในการใช้จ่ายใช้สอย ไม่ฟุ่มเฟือย และสอนให้บุตรหลานให้รู้จักประหยัดคอดออม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และอยู่อย่างพอเพียง

3. ภาวะเศรษฐกิจที่มีคนตกงานจำนวนมากและผู้คนต้องแย่งกันทำงาน ทำให้นักเรียนมีความคิดกระตือรือร้น ขยันหมั่นเพียร แสวงหาความรู้ใส่ตนเองเพื่อให้เป็นดีมีคุณค่า

4. สถาบันพระมหากษัตริย์เกื้อหนุนให้คนไทยรักกันมีความสามัคคี และรักชาติ

5. ประเพณีและการเล่นพื้นบ้านที่สืบทอดมา ส่งผลให้รู้จักการเด็กได้เคารพผู้อาวุโส มารยาทในการเข้าหาผู้ใหญ่ ยอมรับในกฎกติกาและรู้จักการปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่น

6. วัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันของชาวบ้าน การช่วยเหลือจุนเจือกัน มีน้ำใจ มีอัธยาศัยไมตรีต่อกันฉันท์พี่น้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

7. ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ทำให้เด็กมีโอกาสที่จะเรียนรู้มากขึ้น

8. กฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน เด็กจะได้รับความช่วยเหลือในสิทธิที่เด็กควรจะได้รับ และปกป้องจากการถูกรังแก ถูกทำร้าย

9. ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้น เช่น น้ำท่วม ทำให้เด็กเกิดความเมตตาและมีส่วนร่วมในการแสดงน้ำใจช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

10. มลพิษที่เกิดขึ้นในชุมชนทำให้นักเรียนตระหนักถึงผลกระทบของการที่มนุษย์ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

2. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. นโยบายเรียนฟรี 15 ปีเอื้อให้โรงเรียนรัฐบาลจัดการศึกษาได้โดยมีค่าใช้จ่ายรายหัวต่ำ จูงใจให้นักเรียนจากโรงเรียนเอกชนย้ายเข้าไปเรียนจำนวนมากทำให้การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทำได้ไม่ต่อเนื่องและส่งผลกระทบต่อเรื่องงบประมาณในภาพรวมของโรงเรียน

2. เสถียรภาพทางการเมืองไม่นิ่ง ทำให้นโยบายการพัฒนาด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมไม่ชัดเจนและไม่มีการสานต่อให้สำเร็จ

3. การคอร์รัปชัน ในระบบการเมืองเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีส่งผลให้นักเรียนมีความคิดที่ไม่ใช่สิ่งผิด เป็นเรื่องที่ยอมรับได้

4. พฤติกรรมของนักการเมืองที่ถ่ายทอดสู่สาธารณชน เป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เป็นตัวอย่างที่ไม่ดี เช่น การถกเถียงกัน ทะเลาะต่อว่ากัน ก่อให้เกิดความแบ่งแยกไม่สามัคคีกัน

5. การเป็นหนี้นอกระบบทำให้ผู้ปกครองแบกภาระดอกเบี้ยในอัตราที่สูงเมื่อไม่มีเงินใช้หนี้ได้ตามเวลาจะหลบหนี หรือพูดปดเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีแก่ลูก

6. การใช้บัตรเครดิตในการจับจ่ายใช้สอยทำให้ติดนิสัยฟุ่มเฟือย ไม่เห็นค่าเงิน เพราะไม่ได้หยิบเงินสดจ่าย เด็กจึงเห็นแบบอย่างการใช้จ่ายเกินตัวและคิดว่าการติดหนี้เป็นเรื่องธรรมดา

7. นักเรียนที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง ไม่มีความอบอุ่น มีพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

8. การถ่ายทอดจากสื่อโทรทัศน์ เช่น ละคร โฆษณา มีการแต่งกายที่ไม่เหมาะสม การใช้คำพูดที่รุนแรงไม่สุภาพ การอาฆาตพยาบาท การทะเลาะตบตีกัน และการข่มเหงผู้ที่ด้อยกว่า ส่งผลให้เกิดการเลียนแบบตัวละครและโฆษณาเพราะเห็นว่าเป็นเรื่องเท่ ทำให้ตัวเองเด่นและทันสมัย

9. เกมสื่อกอมพิวเตอร์ทำให้นักเรียนหมกมุ่น ไม่มีสมาธิในการเรียนและไม่รับผิดชอบตนเอง ปลูกฝังนิสัยก้าวร้าว และชอบเอาชนะ

10. กฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็ก ทำให้เด็กไม่เกรงกลัวต่อการลงโทษ

3. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งส่งผลเอื้อต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. โรงเรียนมีนโยบายชัดเจนในเรื่องการพัฒนาให้นักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยใช้หลักคริสตจริยธรรม บุคลากรทุกฝ่ายเข้าใจตรงกัน

2. โรงเรียนมีชื่อเสียงด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมโดยตรงและเป็นที่ยอมรับในชุมชนมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันเป็นเวลากว่า 120 ปี

3. งานด้านศาสนกิจมีการวางแผนกิจกรรมด้านต่างๆ มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ทีมงานเข้มแข็งทำให้การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีด้วยคริสตจริยธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. นักเรียนที่จบไปแล้วมีความโดดเด่นด้านกริยามารยาท และความรักและศรัทธาในโรงเรียน กลับมาช่วยเหลือโรงเรียนตลอดเป็นแบบอย่างที่ดีของรุ่นน้อง

5. ครูส่วนใหญ่ อุทิศทุ่มเทเวลาให้กับการทำงาน มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ของนักเรียนและงานของโรงเรียน

6. ครูดำเนินวิถีชีวิตที่ประหยัดพอเพียง มีน้ำใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นตัวอย่างที่ดีให้นักเรียน

7. ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการหารายได้ให้โรงเรียน

8. ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้านศาสนกิจและมีแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนด้วยหลักทพปัญหา

9. มีการกระจายอำนาจให้หัวหน้างาน และครูฝ่ายปฏิบัติได้คิดเอง ตัดสินใจเอง เรียนรู้งานร่วมกันโดยมีผู้บริหารเป็นผู้จตุประกาย กระตุ้นให้ครูแสดงศักยภาพทำให้ครูมีความรักผูกพันในงานที่ทำ

4. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. การเปลี่ยนผู้บริหารบ่อยทำให้นโยบายการบริหารไม่นิ่ง และไม่ต่อเนื่อง ครูปรับตัวไม่ทัน

2. ครูบุคลากรที่ทำงานด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนยังมีจำนวนไม่เพียงพอ

5. สภาพการจัดการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่โรงเรียนดำเนินการ

1. ประสานงานกับหน่วยงานภายนอกเช่น คริสตจักรท้องถิ่น หน่วยงานตำรวจ และทหาร ฯลฯ ในการทำกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

2. มีเครือข่ายผู้ปกครอง ศิษย์เก่าที่เข้มแข็งช่วยในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน

3. พัฒนาคูและบุคลากรด้านคริสตจริยธรรมโดยการจัดRetreatครูเป็นประจำทุกปี

4. ใช้การนมัสการนำทุกกิจกรรม

5. นำหลักคริสตจริยธรรมมาบูรณาการในการเรียนการสอน และทุกกิจกรรม

6. จัดคริสตมาสร่วมกับคริสตจักรภายนอก

7. จัดค่ายจริยธรรมให้นักเรียนชั้น ม.3 ก่อนจบการศึกษาจากโรงเรียน

8. เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อฝึกทักษะการเป็นผู้นำและการทำงานร่วมกันเป็นทีม

6. ความคิดเห็นเกี่ยวแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

1. การขยายเครือข่ายกับผู้ปกครองให้เข้มแข็ง มีบทบาทช่วยในการอบรมกลุ่มเกลานักเรียนเมื่ออยู่ที่บ้าน ในแนวทางเดียวกันกับทางโรงเรียน

2. ใช้เทคโนโลยีช่วยในการอบรมดูแลนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดี

3. ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนมากขึ้น

4. จัดค่ายฝึกลุปนิสัยที่ดีให้สำหรับนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง

5. พัฒนาครูให้มีความเข้าใจในพระคริสตธรรมคัมภีร์มากขึ้นจนสามารถบูรณาการคริสตจริยธรรมลงในการเรียนการสอนของตนเองได้
6. จัดค่ายให้ครูไปอยู่ร่วมกัน ทำกิจกรรมร่วมกันและมีการอบรมด้านจิตใจควบคู่กันไปจะทำให้ครูรักสามัคคีและตระหนักถึงการเป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียนและชุมชนมากขึ้น
7. สร้างนักเรียนแกนนำด้านศาสนกิจ
8. การศึกษาพระคริสตธรรมคัมภีร์ในเชิงลึกเพื่อนำมาผูกโยงกับหลักการบริหารที่ใช้พระคัมภีร์เป็นฐาน(Bible Based Management) มีรูปแบบการบริหารจัดการที่ใช้หลักการตามคำสอนของพระเยซูอย่างชัดเจน เป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิฯ เพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตามแบบฉบับของคริสตศาสนา
9. ส่งเสริมให้ครูให้มีความรู้และมีคุณธรรมจริยธรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โรงเรียนมีทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนเรียนดีและมีความประพฤติที่ดี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโรงเรียนที่ 2

1. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลเอื้อให้เกิดโอกาสในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
 1. นักเรียนเก่าที่เป็นนักการเมืองให้ความช่วยเหลือสนับสนุน โรงเรียนในงานที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเป็นอย่างดี
 2. นโยบายเรียนฟรี 15 ปี มีงบประมาณสำหรับให้โรงเรียนจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนได้คล่องตัวขึ้น และนักเรียนใช้อุปกรณ์ที่ได้รับจากรัฐบาลอย่างประหยัดคุ้มค่า
 3. โรงเรียนมีชื่อเสียงมานาน ได้รับความไว้วางใจจากชุมชนในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีตามหลักคริสตจริยธรรม
 4. ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสนับสนุนให้นักเรียนสนใจใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ มีความกระตือรือร้นในการหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้มีคุณค่า
 5. กฎหมายที่เกี่ยวกับการจำกัดเวลาเล่นเกมของนักเรียนส่งผลให้นักเรียนรับผิดชอบตนเอง รู้จักบริหารเวลาของตนเองเพื่อผ่อนคลายความเครียด
 6. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม 2545 เน้นการพัฒนาคนในองค์รวมซึ่งรวมถึงการมีคุณธรรม จริยธรรม
 7. มีคริสตจักรตั้งอยู่ภายในบริเวณโรงเรียนเอื้อต่อการทำศาสนกิจและ ศาสนพิธี

2. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. นโยบายเรียนฟรี 15 ปี เอื้อให้โรงเรียนรัฐบาลจัดการศึกษาได้โดยมีค่าใช้จ่ายรายหัวต่ำ จูงใจให้นักเรียนจากโรงเรียนเอกชนย้ายเข้าไปเรียนจำนวนมากทำให้การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทำได้ไม่ต่อเนื่องและส่งผลกระทบต่อเรื่องงบประมาณในภาพรวมของโรงเรียน
2. การใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาทางการเมืองเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีแก่นักเรียน
3. การแบ่งแยกทางการเมือง เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในเรื่องความเที่ยงธรรม ยึดมั่นในความจริง เนื่องจากถูกผู้ปกครองที่อยู่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งให้ข้อมูลที่ไม่เป็นกลาง
4. ภาวะวิกฤติเศรษฐกิจทำให้ผู้ปกครองมีภาวะหนี้สิน นักเรียนจำเป็นต้องออกจากโรงเรียนไปเข้าโรงเรียนอื่นที่มีค่าใช้จ่ายน้อยกว่าทำให้การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีทำได้ไม่ต่อเนื่อง
5. ภาวะวิกฤติเศรษฐกิจส่งผลให้นักเรียนบริจาการเงิน/สิ่งของ และเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีลดน้อยลง
6. วิธีเลี้ยงดูลูกหลานโดยการตามใจ และประคบประหงมมากเกินไปทำให้นักเรียนไม่มีวินัยในตนเอง ไม่รู้อดทน และไม่รับผิดชอบตนเอง
7. วิธีเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ตัดสินใจแก้ไขปัญหาคด้วยตนเองมากเกินไปทำให้นักเรียนตัดสินใจในทางที่ผิดศีลธรรมเพราะไม่ได้รับคำแนะนำที่ถูกต้อง
8. การเล่นเกมสื่อกอมพิวเตอร์ส่งผลเสียต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ชอบเอาชนะ ไม่รับผิดชอบต่อตนเองและการเรียน
9. ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้นักเรียนได้รับข้อมูลข่าวสารที่ไม่เหมาะสมได้อย่างรวดเร็ว และง่ายต่อการเผยแพร่ทำให้นักเรียนหมกมุ่นในสิ่งที่ไม่เหมาะสม ไม่มีความอดทนอดกลั้นทำในสิ่งที่ดี

3. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งส่งผลเอื้อต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. นโยบายและปรัชญาในการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างชัดเจน
2. โครงสร้างการบริหารมีการกำหนดหน้าที่และขอบข่ายงานของฝ่ายที่รับผิดชอบงานด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีไว้ชัดเจน

3. การพัฒนาหลักสูตรครอบคลุมเนื้อหาทั้งด้านวิชาการ และด้านคุณธรรม มีแผนการสอนที่บูรณาการงานทั้งสองเข้าด้วยกัน

4. นักเรียนส่วนใหญ่ที่จบออกไปได้รับการยอมรับจากชุมชนว่าเป็นผู้มีคุณลักษณะที่ดี ไม่ประพฤติตนเป็นปัญหาของสังคม

5. บริหารมุ่งมั่นและเป็นผู้นำในการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านวิชาการและด้านคุณลักษณะที่ดีทำให้ครูมีกำลังใจในการทำงาน

6. มีบุคลากรที่รับผิดชอบงานดูแลนักเรียนอย่างเป็นกัลยาณมิตร

4. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. การบริหารการเงินยึดหลักประหยัดเพราะจำนวนนักเรียนลดลง งบประมาณที่เกี่ยวกับงานศาสนกิจ และการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนลดลง

2. การสนับสนุนด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์ยังไม่พอเพียงต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

3. มีการดูแลติดตามนักเรียนอย่างใกล้ชิด มีความปลอดภัยค่อนข้างสูงเพราะผู้ปกครองจะมารับนักเรียนจากครูประจำชั้นเท่านั้น

5. สภาพการจัดการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่โรงเรียนดำเนินการ

1. สร้างเครือข่ายผู้ปกครองทุกระดับชั้น และนักเรียนเก่าช่วยสอดส่องดูแลพฤติกรรมของนักเรียนปัจจุบัน

2. เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้ และทำกิจกรรมร่วมกัน นักเรียนเก่าที่มีชื่อเสียงให้การสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

3. บูรณาการการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนลงในแผนการสอน

4. การจัดนมัสการพระเจ้าสำหรับบุคลากรทุกวันตอนเช้าและการRetreat บุคลากรเป็นประจำทุกปี

5. การประกาศรายชื่อนักเรียนที่ทำความดี เช่น เก็บเงิน หรือ ของได้แล้วนำส่งครู

6. การนำอธิษฐานหลังเคารพธงชาติและนมัสการพระเจ้าในโบสถ์สำหรับนักเรียนทุกระดับสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

7. จัดให้มีคาบคริสตจริยธรรมสัปดาห์ละ 1 คาบ

8. การนมัสการพระเจ้าในพิธีสำคัญทางศาสนา

6. ความคิดเห็นเกี่ยวแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

1. พัฒนาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้ น่าสนใจ มีความทันสมัย ดึงดูดความสนใจของนักเรียน
2. ถ่ายศาสนกิจสำหรับนักเรียนแต่ละระดับชั้นโดยไม่จำกัดว่าจะนับถือศาสนาใด
3. โครงการส่งเสริมให้บุคลากรศึกษาต่อด้านศาสนศาสตร์
4. ควรมีนโยบายสนับสนุน โครงการด้านศาสนกิจ หรือ โครงการที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทุกโครงการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโรงเรียนที่ 3

1. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลเอื้อให้เกิดโอกาสในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. การแก้ปัญหาทางการเมืองของรัฐบาลที่ใช้สันติวิธีเป็นตัวอย่างที่ดีในการแก้ปัญหา สำหรับนักเรียน ทำให้นักเรียนเห็นว่าทางออกของปัญหาไม่จำเป็นต้องใช้ความรุนแรง
2. นโยบายเรียนฟรี 15 ปีมีงบประมาณสำหรับจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนได้คล่องตัวขึ้น
3. โรงเรียนมีคริสตจักรอยู่ภายในบริเวณโรงเรียนทำให้โรงเรียนได้รับความช่วยเหลือทั้งด้านบุคลากร อาคารสถานที่และสื่ออุปกรณ์เป็นอย่างดี
4. ชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน และเข้าใจในนโยบายของโรงเรียนที่พัฒนานักเรียนบนรากฐานของคริสตจริยธรรม
5. ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้รวดเร็วผ่านสื่อที่น่าสนใจหลากหลายรูปแบบ
6. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 ระบุถึงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนในองค์รวม และเน้นในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมไว้ชัดเจนส่งผลให้ทุกโรงเรียนต้องนำไปปฏิบัติ

2. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. การแตกแยกทางการเมือง ทำให้นักเรียนสับสนและมีอคติต่ออีกฝ่ายหนึ่ง เนื่องจากได้รับข้อมูลที่ไม่เป็นกลางจากผู้ปกครอง
2. นโยบายเรียนฟรี 15 ปีของรัฐบาลทำให้ผู้ปกครองนิยมส่งบุตรหลานไปเรียนที่โรงเรียนรัฐบาลมากกว่า

3. พฤติกรรมของนักการเมืองที่ทุจริต หรือ ไม่รับผิดชอบเป็นแบบอย่างที่ไม่ดี
4. ภาวะฝืดเคืองทางเศรษฐกิจทำให้ผู้ประกอบการมีรายได้ลดลงส่งผลทำให้ต้องย้ายนักเรียนออกไปเรียนที่อื่นเนื่องจากไม่มีเงินส่งทำให้การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนไม่ต่อเนื่อง
5. ครอบครัวที่แตกแยก หรือหย่าร้างทำให้นักเรียนไม่ได้รับความอบอุ่นและไม่มีใครให้คำปรึกษาแนะนำในทางที่ถูกต้อง
6. วิถีชีวิตของคนในชุมชนส่วนใหญ่ต้องดิ้นรนหาเงินเลี้ยงชีพไม่มีเวลาอยู่ร่วมกันพร้อมหน้าพ่อแม่ ลูก
7. วิธีการเลี้ยงลูกแบบตามใจและให้เงินแต่ไม่มีเวลาใกล้ชิด
8. เกมสื่อกอมพิวเตอร์ทำให้นักเรียนมีอารมณ์รุนแรง ก้าวร้าว ชอบการต่อสู้และเอาชนะ ไม่มีความรับผิดชอบต่อตนเองและการเรียน
9. แนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินตามหลักสูตรในปัจจุบันทำให้ครูผู้ต้องทำงานด้านเอกสารจำนวนมาก ส่งผลให้ไม่มีเวลาดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด
10. สภาพแวดล้อมมีมลภาวะสูง ทำให้สมาธิในการเรียนและการทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีลดลง

3. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งส่งผลเอื้อต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. โรงเรียนมีจุดเน้นในการจัดการศึกษาคือ เน้นคุณธรรมนำวิชาการโดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย ที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนไว้อย่างชัดเจนและมีคณะครูที่ดูแลรับผิดชอบงานด้านนี้อย่างเข้มแข็ง
2. นักเรียนได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด มีความโดดเด่นด้านกิจกรรมรยาทและความประพฤติที่เรียบร้อยเหมาะสมกับวัย
3. นักเรียนที่จบการศึกษาจากโรงเรียนมีความรักและผูกพันกับโรงเรียนมากและมักจะกลับมาทำกิจกรรมร่วมกับโรงเรียน
4. ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียน มีความเป็นกัลยาณมิตรสูง สุภาพเป็นที่พึงของผู้ร่วมงานและเป็นแบบอย่างที่ดี
5. ครูรุ่นเก่าอุทิศทุ่มเทเวลาในการทำงาน มีน้ำใจช่วยเหลืองานส่วนรวมและเข้าใจปรัชญาการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นอย่างดี
6. มีระบบการเบิกจ่ายที่คล่องตัวและมีงบประมาณเพียงพอในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

7. โรงเรียนให้การสนับสนุนด้านทรัพยากรเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีเป็น
 อย่างดี มีระบบเบิกจ่ายที่รัดกุม

8. มีวัฒนธรรมองค์กรในการดูแลนักเรียนอย่างเป็นกัลยาณมิตร ครูใช้คำพูด
 ที่หนุนใจ และดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างอบอุ่นเหมือนอยู่ที่บ้าน

**4. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของ
 นักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย**

1. ครูรุ่นใหม่ไม่เข้าใจในพระคริสตธรรมคัมภีร์ และปรัชญาการจัดการศึกษาของ
 โรงเรียนอย่างแท้จริงส่งผลให้เกิดความสงสัยในการทำงาน

2. บุคลากรที่ดูแลด้านไอทีที่ศูนย์คอมพิวเตอร์โดยตรงของโรงเรียนยังไม่มี ทำให้การใช้สื่อ
 อุปกรณ์เทคโนโลยีในการทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน ไม่คล่องตัว

5. สภาพการจัดการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่โรงเรียนดำเนินการ

1. ได้รับความช่วยเหลือจากคริสตจักรสาทร โดยศิษยาภิบาลของคริสตจักรจะมา
 สอน คริสตจริยธรรมให้กับครู นักเรียน และให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

2. มีเครือข่ายกับชุมชนและได้รับการสนับสนุนด้านสื่ออุปกรณ์เพื่อดำเนินกิจกรรม
 ของโรงเรียน

3. มีการฝึกอบรมตามแบบพระเยซูเป็นภาษาอังกฤษ

4. สอดแทรกการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีในกิจกรรมต่าง ๆ

5. ส่งเสริมให้บุคลากรเรียนต่อด้านศาสนศาสตร์ในระดับที่สูงขึ้น

6. ครูที่มีความประพฤติดี ขยันทางโรงเรียนจะมีเกียรติบัตรและรางวัลมอบให้
 เป็นประจำทุกปี

8. มีการอธิษฐานและอบรมคริสตจริยธรรมหน้าแถวหลังเคารพธงชาติ

9. มีการพัฒนาบุคลากรด้านคริสตจริยธรรมโดยการจัด Retreat และจัดกลุ่ม cell
 สำหรับครู ส่วนของนักเรียน คือ Happy cell

10. สร้างบรรยากาศในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเช่น เปิดเพลงพร
 เจ้าผ่านเสียงตามสายทุกเช้า

6. ความคิดเห็นเกี่ยวแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

- มีบุคลากรที่ดูแลด้านไอทีที่ศูนย์คอมพิวเตอร์โดยตรง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโรงเรียนที่ 4

1. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลเอื้อให้เกิดโอกาสในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. นโยบายเรียนฟรี 15 ปีมีงบประมาณสำหรับจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนได้คั่งงตัวขึ้น
2. โรงเรียนมีคริสตจักรอยู่ภายในบริเวณโรงเรียนทำให้โรงเรียนได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดี
3. ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน และเข้าใจนโยบายของโรงเรียน
4. ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้รวดเร็วผ่านสื่อที่น่าสนใจหลากหลายรูปแบบ
5. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรแกนกลาง ระบุถึงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนในองค์รวม และเน้นในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมไว้ชัดเจน

2. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. การแตกแยกทางการเมือง ทำให้นักเรียนสับสนและมีอคติต่ออีกฝ่ายหนึ่ง เนื่องจากได้รับข้อมูลที่ไม่เป็นกลางจากผู้ปกครอง
2. นโยบายเรียนฟรี 15 ปีของรัฐบาลทำให้ผู้ปกครองนิยมส่งบุตรหลานไปเรียนที่โรงเรียนรัฐบาลมากกว่า
3. ครอบครัวที่แตกแยก หรือหย่าร้างทำให้นักเรียนไม่ได้รับความอบอุ่นและไม่มีใครให้คำปรึกษาแนะนำในทางที่ถูกต้อง
4. วิถีชีวิตของคนในชุมชนส่วนใหญ่ต้องดิ้นรนหาเงินเลี้ยงชีพพ่อแม่ ไม่มีเวลาอยู่ดูแลลูกอย่างเต็มที่

3. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งส่งผลเอื้อต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. โรงเรียนมีจุดเน้นในการจัดการศึกษาคือ เน้นคุณธรรมนำวิชาการ
2. นักเรียนได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด มีความโดดเด่นด้านกีฬามารยาทและความประพฤติที่เรียบร้อยเหมาะสมกับวัย
3. นักเรียนที่จบออกไป เป็นคนดี มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับทางสังคม และประสบผลสำเร็จในการดำเนินชีวิตและกลับมาช่วยเหลือโรงเรียนเป็นตัวอย่างที่ดี

4. ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียน มีความเป็นกัลยาณมิตรสูงสุภาพ เป็นที่พึ่งของผู้ร่วมงานและเป็นแบบอย่างที่ดี

5. ครูรุ่นเก่าอุทิศทุ่มเทเวลาในการทำงาน มีน้ำใจช่วยเหลืองานส่วนรวมและเข้าใจปรัชญาการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นอย่างดี

6. มีวัฒนธรรมองค์กรในการดูแลนักเรียนอย่างเป็นกัลยาณมิตร ครูใช้คำพูดที่หนุนใจและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างอบอุ่นเหมือนอยู่ที่บ้าน

4. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. จำนวนบุคลากรที่ดูแลอภิบาลนักเรียนและทำงานด้าน โสตทัศนูปกรณ์ยังมีไม่เพียงพอ

2. สื่ออุปกรณ์ที่ช่วยในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนยังมีไม่เพียงพอ

5. สภาพการจัดการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่โรงเรียนดำเนินการ

1. มีเครือข่ายกับคริสตจักรและชุมชนในการทำศาสนกิจและการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

2. มีสอดแทรกการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีในกิจกรรมต่าง ๆ และมีโครงการที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างหลากหลาย

3. ครูทุกคนมีการเรียนพระคัมภีร์และมีการบูรณาการคุณธรรมจริยธรรม คริสตจริยธรรมลงในการเรียนการสอนกลุ่มสาระวิชาต่าง ๆ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4. มีการจัด Retreat ครูและบุคลากรของ โรงเรียนเป็นประจำทุกปีและมีกิจกรรมอื่นที่พัฒนาครูให้เป็นตัวแบบที่ดี

5. มีการอธิษฐานและอบรมคริสตจริยธรรมหน้าแถวหลังเคารพธงชาติและ กิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีด้วยคริสตจริยธรรม

6. มีการจัดบรรยากาศภายในอย่างสวยงามร่มรื่นและมีการปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

6. ความคิดเห็นเกี่ยวแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

ขยายเครือข่ายผู้ปกครองให้กว้างขึ้นเพื่อเป็นแรงกำลังในการดูแลสอดส่องนักเรียน และจัดกิจกรรมส่งเสริมช่วยเหลือทั้งด้านทุนทรัพย์ อุปกรณ์ ฯลฯ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโรงเรียนที่ 5

1. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมนอกที่ส่งผลเอื้อให้เกิดโอกาสในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. การแตกแยกทางการเมือง ทำให้นักเรียนรู้จักคิดไตร่ตรองจากข้อมูลที่ได้รับ มีความคิดเป็นของตนเอง และมีเหตุผลในการตัดสินใจ
2. นโยบายเรียนฟรี 15 ปีทำให้โรงเรียนมีเงินสำหรับจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีได้อย่างคล่องตัว
3. ครอบครัวที่มีรายได้สูง ส่งผลให้นักเรียนมีความพร้อมในการมาเรียน และเข้ากิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง
4. ชื่อเสียงของโรงเรียนได้รับการยอมรับในด้านที่ดี ผู้ปกครองเกิดความศรัทธา และยอมรับที่จะนำบุตรหลานมาเข้าเรียนเพื่อได้รับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีด้วยหลักคริสต์จริยธรรม
5. ระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการห้ามครูลงโทษเด็กด้วยไม้เรียวทำให้ครูไม่กล้าตีเด็ก เด็กนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน
6. สภาพแวดล้อมและธรรมชาติเป็นที่โล่ง เงียบสงบ เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

2. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. การเลี้ยงดูนักเรียนโดยญาติอ้าว โสส่งผลให้นักเรียนมีอุปนิสัยที่ยากต่อการขัดเกลาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี
2. ค่านิยมของสังคมชื่นชมผู้หญิงที่แต่งงานกับชายชาวต่างประเทศขัดต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
3. ความเจริญก้าวหน้าทางการสื่อสารด้วยโทรศัพท์มือถือ ทำให้นักเรียนสามารถติดต่อ ส่งข้อความ หรือคลิปที่ไม่เหมาะสมให้กันได้ง่ายส่งผลให้นักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียน
4. การเล่นเกมสื่อกอมพิวเตอร์ทำให้นักเรียนไม่สนใจในการเรียนหรือพัฒนาตนเองให้มีคุณค่า

3. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งส่งผลเอื้อต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. โรงเรียนมีนโยบายชัดเจนในด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี
2. นักเรียนมีคุณลักษณะเด่นคือ เป็นผู้มีการศึกษามารยาทดี มีการพูดจาที่สุภาพกล้าเป็นผู้นำ
3. บุคลากรมีน้ำใจช่วยเหลือกัน มีจิตอาสาที่จะทำงานเพื่อส่วนรวม

4. การสนับสนุนทางการเงินเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
เป็นไปอย่างคล่องตัว และเพียงพอ
5. การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์มีการจัดระบบเบิกจ่ายคล่องตัว และมีความ
เพียงพอ
6. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมและให้การสนับสนุนโรงเรียนในการจัดการเสริมสร้าง
คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างเข้มแข็ง
7. มีวัฒนธรรมการทำงานแบบพี่น้อง มีการแสดงน้ำใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
8. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำสูง มีความอดทน ยุติธรรมและเป็นกัลยาณมิตรกับ
ผู้ร่วมงาน

4. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของ นักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

บุคลากร – มีจำนวนค่อนข้างน้อย ทำให้ต้องทำงานหลาย ๆ อย่างส่งผลการดูแล
นักเรียนและการปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทำได้ไม่เต็มที่นักเพราะเป็นงานหนึ่งในงาน
หลาย ๆ อย่างที่ครูต้องทำ

5. สภาพการจัดการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่โรงเรียนดำเนินการ

1. เชิญตำรวจมาให้ความรู้ในเรื่องการสร้างวินัยในตนเอง เชิญอัยการจากศาลคดี
เด็กและเยาวชนมาให้ความรู้แก่นักเรียน เชิญจิตแพทย์และพยาบาลวิชาชีพมาให้ความรู้แนะนำ
ผู้ปกครองในการดูแล ให้คำปรึกษากับลูก
2. เชิญครูภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้และปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีตามวิถีความ
เชื่อในชุมชน
3. มีการบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและคุณธรรมเข้าไปในการเรียนการ
สอนทุกกลุ่มสาระวิชา
4. มีการ Retreat ครูและบุคลากรของโรงเรียน จัดสัปดาห์พัฒนาจิตใจ
5. ให้เกียรติบิณฑบาตครูและนักเรียนทำความดี
6. นมัสการพระเจ้าสำหรับนักเรียนทุกระดับ มีการอธิษฐาน ให้ข้อคิดและมี
กิจกรรม ไหว้ หลังเคารพธงชาติและมีการเรียนคริสตจริยธรรมและกิจกรรมสร้างนิสัยสำหรับ
นักเรียนทุกระดับชั้น
7. จัดบรรยากาศเช่นการติดข้อพระคัมภีร์ตามบอร์ด และงบประมาณสนับสนุนใน
การจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างเพียงพอ

6. ความคิดเห็นเกี่ยวแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

1. จัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้แก่ นักเรียนในระดับชั้น ม. 2
เพิ่มมากขึ้น
 2. ควรมีทีมศาสนกิจเฉพาะของโรงเรียนเพื่อวางแผนและดำเนินการด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
 3. จัดทำเข็มยกย่องเชิดชูเกียรติให้นักเรียนที่เป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยมี 3 ระดับ คือระดับทอง เงิน และนาก
 4. ควรมีกิจกรรม cell ในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่าง ร้องเพลงพระเจ้า เป็นพยาน และมีกิจกรรมสนุกสนานที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี
 5. พัฒนานักเรียนรุ่นพี่ให้มีความสามารถในการนำเพลง นำเกมส์ และนำกิจกรรมอื่นได้เพื่อช่วยงานด้านศาสนกิจ
 6. ห้องจริยธรรมสำหรับให้นักเรียนทำกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม
- ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโรงเรียนที่ 6

1. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลเอื้อให้เกิดโอกาสในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. การที่นักการเมืองเข้ามาอธิบายถึงนโยบายท้องถิ่นให้นักเรียนฟังในช่วงก่อนการเลือกตั้งเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจที่ถูกต้อง
2. นโยบายด้านการศึกษาของนักการเมืองท้องถิ่นส่งผลให้โรงเรียนได้รับงบประมาณสนับสนุนทำให้สามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านกีฬาได้อย่างคล่องตัว
3. วิกฤติเศรษฐกิจทำให้ผู้ประกอบการประหยัดและสอนให้นักเรียนได้ตระหนักถึงการใช้จ่าย รู้จักแยกแยะ เหตุและผลในการใช้เงิน เห็นความจำเป็นในการซื้อมากขึ้น
4. สื่อ รายการ โทรทัศน์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้นักเรียน เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้เด็กมีความกระตือรือร้น มีความขยัน และพัฒนาตนเองให้มีคุณค่าอยู่เสมอ
5. ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารด้วยโทรศัพท์มือถือทำให้ทางโรงเรียนสามารถติดต่อสื่อสาร และติดตามนักเรียนกรณีมีปัญหาด้านพฤติกรรมกับผู้ปกครองได้รวดเร็วและสะดวกยิ่งขึ้น
6. พรบ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ส่งผลให้นักเรียนมีโอกาสได้เรียนจนจบม. 3และได้รับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีมากขึ้น

7. การรับรู้ข่าวสาร ปรากฏการณ์ธรรมชาติ และภัยธรรมชาติ ที่เกิดขึ้นทั้งภายในและต่างประเทศทำให้นักเรียนเกิดความตระหนัก และให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

2. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. นโยบายเรียนฟรี 15 ปีของรัฐบาลทำให้ผู้ปกครองพาลูกหลานไปเรียนโรงเรียนของรัฐบาล
2. คุณสมบัติของนักการเมืองบางคน ไม่มีวุฒิการศึกษาทางการบริหารการศึกษา ทำให้นโยบายในกา ทรพัฒนาการศึกษาไม่ตรงประเด็น ไม่ชัดเจน และไม่ต่อเนื่อง
3. พฤติกรรมของนักการเมืองที่แสดงออกผ่านสื่อ เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีทำให้นักเรียนซึมซับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและนำไปเป็นแบบอย่าง
4. เสถียรภาพทางการเมืองไม่มีทำให้นโยบายด้านการศึกษาที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเปลี่ยนอยู่บ่อย ๆ จึง ทำให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง
5. การแตกแยกทางการเมืองส่งผลให้นักเรียนมีอคติต่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเนื่องจากได้รับข้อมูลที่ไม่เป็นกลางจากสื่อและผู้ปกครอง
6. ฐานะทางเศรษฐกิจที่ไม่ดีส่งผลให้ผู้ปกครองต้องออกไปทำงานนอกบ้านมากขึ้นทิ้งเด็กอยู่กับญาติผู้สูงอายุซึ่งมีช่วงวัยที่ห่างกันมากทำให้เด็กไม่เชื่อฟัง
7. การค้าเสรี มีการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศจำนวนมากทำให้เด็กเกิดพฤติกรรมที่ฟุ่มเฟือย เหนือชื่อของตามแฟชั่นนิยมไม่สอดคล้องกับการปลูกฝังให้อยู่อย่างพอเพียง
8. ภาวะเศรษฐกิจไม่ดี ทำให้พ่อแม่ต้องออกไปหาเงินทำงานนอกบ้าน ไม่มีเวลาดูแลลูก
9. วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น ไม่สอดคล้องกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี
10. ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่สามารถสืบค้นข้อมูลจากระบบเครือข่ายได้ง่ายทำให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเพื่อความสนุกสนาน และไม่เหมาะสมมากกว่าการหาความรู้หรือข้อมูลที่สร้างสรรค์
11. การเล่นเกมสื่อกอมพิวเตอร์ส่งผลเสียต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ไม่รับผิดชอบต่อตนเองและการเรียน
12. ความก้าวหน้าทางการสื่อสารโดยโทรศัพท์มือถือทำให้นักเรียนสามารถโหลด clip ที่ไม่เหมาะสม ทำให้หมกมุ่นในเรื่องที่ผิดศีลธรรม เกิดการเลียนแบบ ไม่มีสมาธิในการเรียนหรือทำกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

3. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งส่งผลต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. โรงเรียนมีโครงสร้าง และนโยบายในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีโดยมีรากฐานมาจากพระคริสตธรรมคัมภีร์อย่างชัดเจน เป็นที่เข้าใจดีในกลุ่มครู บุคลากร ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง
2. โรงเรียนมีอนุสาวรีย์และรับผิดชอบเรื่องคุณธรรมจริยธรรมโดยตรง มีขอบข่ายงานที่ชัดเจน และมีคณะทำงานที่มีความรู้ ความสามารถ อุทิศทุ่มเทในการทำงานเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีด้วยใจรัก
3. บุคลากรตั้งแต่ครูพี่เลี้ยงจนถึงผู้บริหารสูงสุดมีน้ำใจและมีจิตอาสา ให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนได้เห็นและได้ซึมซับ
4. วัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัว ให้ความเคารพผู้บริหารและครูอาวุโส และร่วมทุกข์ร่วมสุขในการทำงาน ทำให้นักเรียนได้เห็นเป็นตัวอย่างที่ดี และปฏิบัติสืบต่อกันต่อมา
5. นักเรียนที่จบออกไปส่วนใหญ่ มีความโดดเด่นด้านกิริยามารยาท และความซื่อสัตย์

4. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

โรงเรียนยังขาดสื่อ อุปกรณ์ และเครื่องดนตรี (เปียโน) เพื่อใช้ในการนมัสการพระเจ้าที่หอธรรมและทำกิจกรรมอื่นเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน

5. สภาพการจัดการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่โรงเรียนดำเนินการ

1. การประสานงานกับคริสตจักรภาค ในการทำกิจกรรมด้านศาสนกิจและเชิญศิษยาภิบาลมาให้ความรู้ด้านคริสตจริยธรรม
2. มีเครือข่ายความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง โดยการเยี่ยม ไปบ้านนักเรียนทำให้ทราบถึงสภาพที่แท้จริงของครอบครัวและร่วมกันหาแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน
3. เชิญบุคคลที่มีชื่อเสียงในชุมชนมาให้ความรู้และอบรมนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดี
4. จัดงานคริสตมาสสู่ชุมชน ส่งเสริมให้มีการร่วมมือกันระหว่างบ้าน องค์กรภาครัฐและเอกชน ส่งเสริมให้นักเรียนรวมถึงครู- บุคลากร ได้แสดงความรักและความเมตตา รู้จักการให้การแบ่งปัน
5. ร่วมกับหน่วยงานภายนอกจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน

6. จัดให้มีสมุดบันทึกความดีซึ่งได้รับพระราชทานมาจากสมเด็จพระเทพฯ
7. มีการบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมและคริสตจริยธรรมในการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
8. มีโครงการเรียนพระคัมภีร์ทางไปรษณีย์ และการแข่งขันสอบความรู้พระคัมภีร์
9. จัดกิจกรรมริทรีตครูและบุคลากรทุกระดับเป็นประจำทุกปีและประมุขอบรมสัมมนาสัมมนาครูคริสเตียน และครูทุกคนทั้งด้านวิชาการและด้านคุณธรรมจริยธรรม
10. มีโครงการครูดีเด่นเพื่อเป็นกำลังใจให้ครูในการดูแลนักเรียนให้เป็นคนดี
11. มีกิจกรรมยามเช้า (หน้าเสาธง) และการนมัสการในหอธรรมเพื่อฟังคำเทศนา ฟังข้อคิด นมัสการพระเจ้าทุกวัน และการจัดวิชาคริสตจริยธรรม สำหรับนักเรียนทุกชั้นเรียน
12. สืบค้นหาพัฒนาคุณภาพชีวิต งานคริสตมาสโรงเรียนค่ายอบรมจริยธรรม การเยี่ยมเยียนคริสตจักรภายนอก
13. มีการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการร่วมกับการเรียนการสอน
14. มีการบริหารจัดการให้ใช้สื่ออุปกรณ์ธรรมชาติมาสนับสนุนการเรียนการสอนในห้องเรียน

6. ความคิดเห็นเกี่ยวแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

1. ขยายเครือข่ายกับผู้ปกครองให้เข้มแข็งมากขึ้น โดยมีตัวแทนผู้ปกครองในทุกชุมชน และหมู่บ้านที่มีนักเรียนของโรงเรียนอาศัยอยู่เพื่อช่วยประสานงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและหาแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนให้คล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. บูรณาการพระคัมภีร์ในการเรียนการสอนทุกวิชาให้มากขึ้น
3. เพิ่มการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อในการจัดการศึกษาและบริหารจัดการให้เกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพทั้งในด้านวิชาการและการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี
4. เพิ่มสื่อและอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมด้านคริสตจริยธรรม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโรงเรียนที่ 7

1. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลเอื้อให้เกิดโอกาสในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. นโยบายเรียนฟรี 15 ปีมีการจัดสรรงบประมาณค่ากิจกรรมรายหัวช่วยผู้ปกครองทำให้โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนได้อย่างเต็มที่

2. นโยบาย 3 D ของรัฐบาลสนับสนุนให้ทางโรงเรียนต้องเน้นพัฒนานักเรียนที่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
3. การเมืองท้องถิ่นมีบทบาทช่วยโรงเรียนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนจนทำให้โรงเรียนชื่อเสียง
4. การแข่งขันทางธุรกิจการศึกษา และค่านิยมที่ผู้ปกครองนิยมส่งบุตรหลานไปเรียนที่โรงเรียนของรัฐเป็นตัวกระตุ้นให้โรงเรียนต้องชูนโยบายสร้างจุดเด่นในด้านการมีคุณธรรมหรือการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีในตัวนักเรียนมากกว่าด้านวิชาการ
5. ค่านิยมของสังคม มีความรับผิดชอบในตนเองและไม่ชอบให้ใครมาดูถูกส่งผลให้การติดตามหนี้ค้ำชำระของผู้ปกครองได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี
6. ค่านิยมของผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการศึกษาเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีมีคุณธรรมจึงส่งบุตรหลานมาเรียนที่โรงเรียนถึงแม้จะอยู่ในพื้นที่ห่างไกลและใช้เวลาในการเดินทางนาน
7. สถาบันครอบครัวเข้มแข็ง มีการอยู่ร่วมกันของสมาชิกในครอบครัวและทำกิจกรรมร่วมกันอย่างพร้อมหน้าทั้งผู้สูงอายุ ผู้ใหญ่ วัยรุ่น และเด็ก ๆ ทำให้เด็กมีความอบอุ่นและเห็นแบบอย่างที่ดี
8. โรงเรียนอยู่ใกล้โบสถ์ มีการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาที่เข้มแข็งเอื้อต่อโรงเรียนในการจัดกิจกรรมเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
9. ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีช่วยให้การสืบค้นความรู้ หรือ เรื่องราวต่างๆเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีง่ายขึ้น และได้ข้อมูลที่หลากหลาย ดึงดูดความสนใจของนักเรียน
10. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดเวลาในการเล่นเกมส์ส่งผลดีต่อโรงเรียนและผู้ปกครองในการควบคุมนักเรียน

2. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. พฤติกรรมของนักการเมืองท้องถิ่นด้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียงเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีด้านความซื่อสัตย์เที่ยงธรรม จริงใจ ยึดมั่นในความจริง
2. การขึ้นลงของราคาขงมีผลต่อภาวะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง
3. สภาพแวดล้อมภายนอกใกล้โรงเรียนมีร้านเกมส์เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี
4. การเล่นเกมสื่อกอมพิวเตอร์ส่งผลเสียต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ชอบเอาชนะ ไม่รับผิดชอบต่อตนเองและการเรียน

5. ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสาร ทำให้นักเรียนสามารถส่งข้อมูลเสียง และภาพที่ไม่เหมาะสม หรือ ลามกผ่านทางโทรศัพท์มือถือได้ง่าย

6. กฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็กทำให้ผู้ปกครองปกป้องลูกเกินไป

3. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งส่งผลเอื้อต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. โรงเรียนมีโครงสร้างเอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่เข้มแข็งเพราะมีการกระจายอำนาจสู่ทีมงานที่ประกอบด้วยบุคลากรระดับหัวหน้า

2. ครูมีอายุการทำงานนานเข้าใจในปรัชญาการจัดการศึกษาของโรงเรียนจึงมีความรัก ผูกพันกับโรงเรียนและช่วยเหลืองานส่วนรวมเป็นอย่างดี

3. นักเรียนที่จบออกไปมีความโดดเด่นด้านกีฬามารยาท กล้าแสดงออกและซื่อสัตย์

4. มีระบบการเงินที่ส่งเสริมการทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีอย่างมีประสิทธิภาพ

5. มีการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร สื่อ วัสดุอุปกรณ์เพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างเพียงพอเหมาะสม

6. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำสูง เป็นคนมุ่งมั่นทำจริงและเสียสละเป็นตัวอย่างที่ดีในการแสดงความอดทน อดกลั้น และกล้าตัดสินใจ

7. มีเครือข่ายที่ดีกับคริสตจักรตรง ได้รับการสนับสนุนและมีกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีที่ทำร่วมกันหลากหลาย

4. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

โรงเรียนมีการเน้นเรื่องระเบียบวินัยและมารยาทให้นักเรียนแต่ระบบการติดตามยังไม่ต่อเนื่อง

5. สภาพการจัดการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่โรงเรียนดำเนินการ

1. มีการประสานงานกับคริสตจักรท้องถิ่น เทศบาลเมือง บ้านพักคนชรา เรือนจำ ฯลฯ เพื่อนำนักเรียนไปทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

2. มีการสอนคริสตจริยธรรมในชั้นเรียนทุกชั้นและมีการสอดแทรกการสอนทักษะชีวิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

3. มีกิจกรรมสะสมความดีสำหรับนักเรียน

4. มีการจัดชั่วโมงคริสตจริยธรรมสอนโดยศิษยาภิบาล และครูคริสเตียน

5. ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนพระคัมภีร์ทางไปรษณีย์
6. มีการจัด Retreat และสัปดาห์พัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับนักเรียนคณะครู และคนงาน
7. มีการให้ข้อคิดหลังเคารพธงชาติและมีการนมัสการพระเจ้าตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นประจำทุกสัปดาห์
8. มีการจัดค่ายผู้นำเป็นการพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการนำกิจกรรมทางด้านศาสนา
9. มีบรรยากาศของการปลูกฝังค่านิยมที่ดีงามให้นักเรียน โดยมีข้อพระคัมภีร์ติดตามอาคาร และความเป็นกัลยาณมิตรของบุคลากรทุกฝ่าย

6. ความคิดเห็นเกี่ยวแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

1. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างฝ่ายศาสนกิจของโรงเรียนในเครือมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักร
2. นำนักเรียนไปเยี่ยมชมและทำกิจกรรมร่วมกับคริสตจักรรอบนอกมากขึ้น
3. นำวันสำคัญทางคริสตศาสนาและคุณลักษณะที่ดีที่ต้องการปลูกฝังบูรณาการเข้าไปในเนื้อหาวิชาที่สอนทุกกลุ่มสาระ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโรงเรียนที่ 8

1. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลเอื้อให้เกิดโอกาสในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. นโยบายเรียนฟรี 15 ปีของรัฐบาลช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองทำให้ผู้ปกครองมีเวลาในการดูแลนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีได้มากขึ้น
2. ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง ส่งเสริมการปลูกฝังให้นักเรียนคุณลักษณะที่ดี
3. โรงเรียนมีชื่อเสียงที่ดีด้านการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีคุณธรรมด้วยหลักคริสตจริยธรรมเป็นที่ยอมรับในชุมชน
4. มีคริสตจักรตั้งอยู่ในบริเวณของโรงเรียนเอื้อต่อการทำศาสนกิจ
5. ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสนับสนุนให้นักเรียนสนใจใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ มีความกระตือรือร้นในการหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้มีคุณค่า

2. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. การแบ่งแยกทางการเมืองทำให้นักเรียนมือคุด เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
 2. การปลุกกระดมมวลชนเพื่อผลประโยชน์ทางการเมือง การใช้คำพูดที่รุนแรงของผู้ปราศรัยและนักการเมืองทำให้นักเรียนเกิดความสับสนและซึมซับแบบอย่างที่ไม่เหมาะสม
 3. การเมืองไม่มีเสถียรภาพทำให้นักเรียนนโยบายทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนไม่มีทิศทางที่ชัดเจน และไม่ต่อเนื่อง
 4. สภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว ไม่คล่องตัวทำให้มีการติดค้างค่าเล่าเรียนเมื่อทางโรงเรียนทวงค่าเล่าเรียนนักเรียนไม่กล้านำไปให้ผู้ปกครองและไม่กล้าพูดความจริงกับครู
 5. ภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจส่งผลให้ผู้ปกครองตกงาน หรือต้องทำงานเพื่อหารายได้เพิ่มจึง ไม่มีเวลาอบรมดูแลบุตรหลานให้มีคุณลักษณะที่ดีได้เต็มที่
 6. ผู้ปกครองที่รายได้ดีให้เงินนักเรียนมาโรงเรียนจำนวนมาก มีการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย เป็นกระแสแข่งขันในหมู่นักเรียน
 7. ค่านิยมของท้องถิ่น ขัดต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี
 8. ร้านเกมส์ที่อยู่ในบริเวณชุมชนจำนวนมากทำให้นักเรียนไม่มีความรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียนและไม่สนใจใฝ่รู้เรื่องอื่น ปลุกฝังนิสัยก้าวร้าว ไม่ชอบเข้าสังคมและชอบเอาชนะ
 9. สื่อโทรทัศน์ที่มีรายการโฆษณา หรือละครโทรทัศน์ที่มีฉากไม่เหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ไม่ดีแก่นักเรียน
 10. การสืบค้นข้อมูลสารสนเทศบนระบบเครือข่ายที่สะดวกสบายสร้างนิสัยมักง่ายแก่นักเรียน
 11. ระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการห้ามครูลงโทษนักเรียนด้วยไม้เรียวทำให้การควบคุมนักเรียนเพื่อให้มีคุณลักษณะที่ดีทำได้ยาก
- 3. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งส่งผลเอื้อต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย**
1. โรงเรียนมีนโยบายปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมชัดเจน เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
 2. นักเรียนส่วนใหญ่มีลักษณะโดดเด่นคือ มีสัมมาคารวะ และแสดงความเคารพต่อรุ่นพี่และครูอย่างนอบน้อม
 3. ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นและอุทิศเวลาในการพัฒนาผู้เรียนทุกด้าน มีความเป็นกัลยาณมิตรกับนักเรียนทุกกลุ่มเอื้อต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน

4. บุคลากรที่ทำงานด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีมีจำนวนเพียงพอเหมาะสม และเป็นผู้มีน้ำใจ เสียสละ มีจิตอาสาเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนและผู้ปกครอง
5. โรงเรียนมีงบประมาณส่งเสริมงานด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างเพียงพอ เหมาะสม
6. โรงเรียนสนับสนุนด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์เพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างเพียงพอ มีวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพดี
7. วัฒนธรรมองค์กร ความมีน้ำใจของครูที่มีต่อนักเรียนส่งเสริมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

4. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

- สายการบังคับบัญชาด้านกิจการนักเรียนยังไม่ชัดเจน

5. สภาพการจัดการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่โรงเรียนดำเนินการ

- มีการสร้างเครือข่าย

6. แนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

- ควรมีการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เข้มงวดในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการกวดขันร้านเกมส์โดยให้ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ไกลจากโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโรงเรียนที่ 9

1. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลเอื้อให้เกิดโอกาสในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. ภาวะวิกฤติทางการเมืองส่งผลให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ไม่เชื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งง่าย ๆ แต่ต้องใช้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือเพื่อเป็นเหตุผล ในการตัดสินใจ

2. ภาวะวิกฤติเศรษฐกิจทำให้ผู้ปกครองมีรายได้น้อยลงส่งผลให้นักเรียนเห็นใจผู้ปกครองช่วยประหยัดและช่วยหารายได้เสริม

3. ชื่อเสียงของโรงเรียนในการอบรมดูแลนักเรียนให้เป็นคนดีด้วยหลักคริสตจริยธรรมได้รับการยอมรับในสังคม

4. ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบเครือข่ายอำนวยความสะดวกให้นักเรียนในการค้นหาความรู้และสื่อที่สนุกสนาน

5. การสื่อสารผ่านระบบโทรศัพท์มือถือ หรือ การส่งข้อความบน SMS สามารถช่วยเหลือนักเรียนที่ตกอยู่ในภาวะคับขัน หรือไม่สบายใจได้

6. ระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการที่ห้ามครูลงโทษนักเรียนด้วยไม้เรียวทำให้ครูหาวิธีอื่นในทางบวกที่จะควบคุม หรือแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน

2. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. การทุจริต คอร์รัปชันในระบบการเมืองเป็นแบบอย่างที่ไม่ดี
2. กระแสความนิยมในวัยรุ่น เช่น แฟชั่นการแต่งกาย การใช้คำพูด ฯลฯ ทำให้นักเรียนเห่อไปตามสมัย ไม่ส่งเสริมคุณลักษณะด้านการอยู่อย่างพอเพียงและการดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ
3. ค่านิยมของสังคมที่ให้ความสำคัญกับการเข้าเรียนต่อให้มหาวิทยาลัยที่มีชื่อทำให้นักเรียนและผู้ปกครองเน้นการศึกษาไปที่ความสามารถด้านวิชาการมากกว่าการมีคุณธรรมหรือการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน
4. การเลี้ยงดูของพ่อแม่แบบประคบประหงม และตามใจเกินไปทำให้ลูกไม่มีความรับผิดชอบในตนเอง
5. การเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มักคิดแทนลูก วางแผนชีวิตให้ลูกด้วยความหวังดีเกินไปทำให้ลูกไม่มีทักษะในการแก้ปัญหา ตัดสินใจแก้ปัญหาเฉพาะหน้าไม่ได้
6. วิถีชีวิตของผู้ปกครองบางคนที่นิยม ใช้ของราคาแพง แต่งกายไม่ถูกกาลเทศะ ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน
7. พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกผ่านสื่อโทรทัศน์ ที่ไม่มีการสำรวจ และไม่สุภาพอ่อนโยน ส่งผลให้นักเรียนกล้าแสดงออก มีความมั่นใจมากเกินไปไม่เคารพผู้อาวุโส
8. ค่านิยมในการส่งบุตรหลานเรียนเสริมในโรงเรียนกวดวิชาทำให้นักเรียนเห็นตัวอย่างที่ไม่ดี
9. การเล่นเกมสื่อกอมพิวเตอร์ทำให้เด็กไม่สนใจการเรียน และการอบรมสั่งสอนของพ่อแม่หรือครู เลือยชาและไม่มีความรับผิดชอบต่อตนเอง
10. การใช้ Internet หาข้อมูลจาก website ที่ไม่เหมาะสม ส่งผลให้นักเรียนหมกมุ่น มีความคิดคะนองกล้าทำในเรื่องที่ไม่เหมาะสมและมีค่านิยมที่ผิด
11. ระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการที่ห้ามครูลงโทษนักเรียนด้วยไม้เรียวทำให้ผู้ปกครองนำมาเป็นข้อปกป้องลูก ครูไม่สามารถเข้มงวดกับนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดีได้
12. โรงเรียนอยู่ใกล้ย่านชุมชน มีห้างสรรพสินค้า สถานที่บันเทิงมากมายต่อการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่เหมาะสม

13. สภาพการจราจรที่ติดขัดทำให้ผู้ปกครองมารับหรือ มาส่งลูกไม่ทันส่งผลให้นักเรียนมาสายและเข้าร่วมกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีไม่ทัน

3. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งส่งผลเอื้อต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. โรงเรียนมีโครงสร้าง และสายงานเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนชัดเจน ทุกคนรู้ขอบข่ายงานของตนเองและปฏิบัติได้อย่างคล่องตัว
2. โรงเรียนมีค่านิยมหลักขององค์กร สอดคล้องกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี
3. นักเรียนมีคุณลักษณะเด่นเป็นที่ภาคภูมิใจของโรงเรียนคือ มีความกล้าในการแสดงออก มีภาวะผู้นำ สุขภาพจิตดี และทำประโยชน์ให้สังคม
4. ครูและบุคลากรมีขวัญและกำลังใจในการทำงานดี อุทิศทุ่มเทเพื่องานของโรงเรียนอย่างเต็มที่
5. ผู้บริหารเป็นนักประชาธิปไตยและยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานทำให้เกิดทีมงานที่เข้มแข็ง
6. โรงเรียนมีสภาพการเงินที่คล่องตัวมีงบประมาณสนับสนุนงานด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างเต็มที่แต่มีการใช้จ่ายที่ประหยัดและเน้นความคุ้มค่าเป็นหลัก
7. โรงเรียนมีสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างพอเพียงเหมาะสม มีระบบการให้บริการที่ชัดเจนโปร่งใส
8. มีการทำงานเป็นทีม บุคลากรทุกระดับยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
9. มีการสื่อสาร 2 ทางระหว่างผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานทำให้เกิดความเข้าใจที่ดีในการปฏิบัติงานร่วมกัน
10. มีทีมงานศาสนกิจที่เข้มแข็งนำงานด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้วยหลักคริสตจริยธรรม
11. โรงเรียนมีค่านิยมที่ยกย่องการทำดีของนักเรียนและบุคลากรให้สาธารณชนได้เห็นอย่างชัดเจน

4. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทำให้นักเรียนมีความพร้อมด้านเศรษฐกิจค่อนข้างมาก จึงทำให้การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีด้านการประหยัดและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าทำได้ไม่เต็มที่

5. สภาพการจัดการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่โรงเรียนดำเนินการ

1. ร่วมกับหน่วยงานภายนอกจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนอย่างหลากหลาย
2. มีเครือข่ายผู้ปกครองช่วยในการจัดกิจกรรม และดูแล สนับสนุนงานเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในแต่ละห้อง
3. มีการบูรณาการคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนลงในการจัดการเรียนการสอนของครูในแต่ละกลุ่มสาระ
4. มีสถานักเรียนมีกระบวนการทำงานตามวิถีประชาธิปไตย
5. มีโครงการ Spirit Bank เพื่อกระตุ้นและเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนทำความดี
6. มีการให้รางวัลครูดีเด่น และการพัฒนาบุคลากรเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีในรูปแบบต่าง ๆ
7. มีรางวัล Student of the month และประชาสัมพันธ์ผลงานนักเรียน รางวัลนักเรียนด้านต่างๆ เพื่อสร้างความภาคภูมิใจให้แก่นักเรียน
8. มีการนมัสการพระเจ้าตอนเช้า สัปดาห์พัฒนาคุณภาพชีวิต การเรียนพระคัมภีร์ในห้องเรียนและกิจกรรมเสริมจริยธรรม และโครงการอื่นๆ ๆ เพื่อฝึกทักษะการเป็นผู้นำและการทำงานร่วมกันเป็นทีม
9. การจัดบรรยากาศทั่วไปส่งเสริมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีเช่น การติดข้อพระคัมภีร์ตามอาคาร และทางเดิน ฯลฯ

6. ความคิดเห็นเกี่ยวแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

1. ควรมีการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิทั้งด้านวิชาการและด้านคุณลักษณะที่ดี
2. ควรมีการผลิตสื่อ เกมส์ หรือ นวัตกรรมที่น่าสนใจเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน โดยเน้นเนื้อและรูปแบบที่ทันสมัยและเหมาะสมกับวัยของนักเรียน
3. ควรมีการพัฒนาครูด้านความรู้และทักษะทางเทคโนโลยีให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อจะได้รู้เท่าทันนักเรียน สามารถติดต่อสื่อสารกับนักเรียน หรือให้คำปรึกษาแนะนำด้วยวิธีการที่อยู่กระแสนิยม นักเรียนจะรู้สึกใกล้ชิดกับครูพูดภาษาเดียวกัน เกิดการยอมรับและเชื่อฟังการอบรมสั่งสอนเพื่อให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่ดี
4. มุ่งเน้นการประกาศพระกิตติคุณของพระเจ้าให้แพร่หลายมากขึ้นด้วยกิจกรรมที่หลากหลายสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนตามช่วงวัย
5. สานต่อนโยบายยกย่องคนทำความดี และเน้นคุณลักษณะเฉพาะของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโรงเรียนที่ 10

1. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลเอื้อให้เกิดโอกาสในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. นโยบายเรียนฟรี 15 ปีของรัฐบาลส่งเสริมให้โรงเรียนจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนได้อย่างเต็มที่มีมากขึ้น
2. ภาวะวิกฤติเศรษฐกิจทำให้นักเรียนประหยัดและช่วยผู้ปกครองหารายได้จากการทำงานนอกเวลาเรียน
3. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 ส่งเสริมให้โรงเรียนจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี
4. กฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเด็กทำให้ครูตระหนักถึงสิทธิของนักเรียนมากขึ้น มีความรอบคอบและไม่ทำโทษรุนแรงเกินกว่าเหตุ
5. กฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมเวลาเวลาในการเล่นเกมส์ของนักเรียนตามร้านเกมส์ส่งผลดีช่วยให้ผู้รักษากฎหมายกวดขัน จับกุมผู้ที่ฝ่าฝืนได้และนักเรียนไม่กล้าเล่นเกินเวลาที่กำหนด

2. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. นโยบายเรียนฟรี 15 ปีของรัฐบาล ทำให้ผู้ปกครองนิยมส่งบุตรหลานไปเรียนที่โรงเรียนรัฐบาล ส่งผลให้การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนทำได้ไม่ต่อเนื่อง
2. การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองของผู้ปกครองทำให้ไม่มีเวลาในการดูแล อบรมบุตรหลานให้มีคุณลักษณะที่ดีอย่างเต็มที่
3. วิถีชีวิตของผู้ปกครองที่ต้องทำมาค้าขายเพื่อหาเงินมาเลี้ยงลูกและดำรงชีวิตทำให้ไม่มีเวลาดูแลลูกอย่างเต็มที่
4. สภาพครอบครัวที่แตกแยกทิ้งลูกให้อยู่ในการดูแลของปู่ย่าตายายซึ่งรู้ไม่เท่าทันเด็ก ๆ หรือเอาใจมากเกินไปทำให้เด็กไม่มีวินัย เอาใจตนเอง
5. ค่านิยมและวิถีชีวิตคนในท้องถิ่นด้านการพนันไม่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
6. ค่านิยมของผู้ปกครองที่ให้ความสำคัญเรื่องความสามารถด้านวิชาการหรือความเก่งมากกว่า ด้านคุณลักษณะที่ดีไม่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี
7. ความเจริญก้าวหน้าทางการสื่อสารด้วยโทรศัพท์มือถือ ทำให้นักเรียนสามารถติดต่อ ส่งข้อความ หรือคลิปที่ไม่เหมาะสมให้กันได้ง่าย

8. การเล่นเกมสื่อกอมพิวเตอร์ส่งผลเสียต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ไม่รับผิดชอบต่อตนเองและการเรียน

3. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งส่งผลเอื้อต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. โรงเรียนมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและยุทธศาสตร์ชัดเจนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนมีการสื่อสารให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจตรงกัน

2. โรงเรียนมีสายการบังคับบัญชา และทีมงานที่เข้มแข็ง เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

3. นโยบายการรับนักเรียนทุกระดับในสังคม เป็นการให้โอกาสแก่คนทุกชั้นในสังคมเป็นสิ่งที่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

4. นักเรียนที่จบออกไปจะมีความโดดเด่นด้านภาวะผู้นำและมักจะได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้นำกิจกรรมด้านต่าง ๆ เมื่อเรียนในระดับอุดมศึกษา

5. บุคลากร มีจำนวนที่เพียงพอและมีคุณภาพที่เหมาะสมเอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

6. โรงเรียนมีระบบการเงินที่ส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

7. วัฒนธรรมการเคารพในอาวุโสโดยครูที่อ่อนอาวุโสจะให้ความเคารพ เชื้อฟัง และให้เกียรติผู้อาวุโส มีบรรยากาศที่เป็นกัลยาณมิตรในการทำงาน

8. มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่เข้มแข็ง

9. ผู้บริหารมี ภาวะผู้นำสูง มีความมุ่งมั่นในการดำเนินงานด้านศาสนกิจเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้ นักเรียนจึงทำให้ทีมงานทุกฝ่ายมีขวัญกำลังใจในการทำงานด้านนี้

10. มีการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์เพื่อจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนอย่างเต็มที่

4. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

การดูแลฟุ่มเฟือยนักเรียนในห้องเรียน ไม่สามารถดูแลได้ทั่วถึงเนื่องจากมีครูศาสนิกจํานวนน้อย

5. สภาพการจัดการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่โรงเรียนดำเนินการ

1. หน่วยงานภายนอกมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีเช่น มณฑลทหารบกที่ 15 ธนาคารออมสิน หน่วยสารวัตรนักเรียนและ ชุมชนใกล้เคียงในการทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ร่วมกัน

2. มีการเข้าห้องประชุมเพื่ออบรมนักเรียนด้วยหลักคริสตจริยธรรม มีการสอนค
ริสตจริยธรรมให้แก่แก่นักเรียนทุกระดับชั้นเป็นประจำทุกสัปดาห์ และมีการอบรมหน้าแถวหลัง
เคารพธงชาติ

3. มีการให้รางวัลครูดีเด่นในด้านความขยัน การอุทิศตน การสร้างสรรค์ผลงาน
ที่เป็นประโยชน์ หรือ สร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน และครูต้นแบบ โดยจะได้รางวัล

4. โครงการเยาวชนดีเด่นसानุสัณ

5. โครงการประกาศพระกิตติคุณ มีกิจกรรมคริสต์มาส กิจกรรมเฉลิมฉลอง
วันอีสเตอร์กิจกรรมมัททิวกับเพื่อน กิจกรรมสัปดาห์พัฒนาคุณภาพชีวิต

6. โครงการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางคริสต์ศาสนา มีกิจกรรม
นมัสการพระเจ้าหน้าเสาธง กิจกรรมนมัสการพระเจ้าสำหรับครูและนักเรียน กิจกรรมรื้อทรีด
คณะครู บุคลากร กิจกรรมใจผูกพันบุคลากรคริสเตียน

7. โครงการพุ่มพริกเลี้ยงคูจิตวิญญาณ มีกิจกรรมพุ่มพริกเลี้ยงคูนักเรียน กิจกรรม
เสริมสร้างคุณธรรมด้วยพระคำของพระเจ้า

8. โครงการพัฒนาการเรียนการสอน มีกิจกรรมพัฒนาหลักสูตร บทเรียนพระ
คัมภีร์ทางไปรษณีย์

9. โครงการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีกิจกรรมนมัสการ
พระเจ้าพิธีจบหลักสูตร และกิจกรรมวันอธิษฐานสากล

10. นักเรียนเก่าที่มีชื่อเสียงมาช่วยเป็นวิทยากรให้ความรู้ในด้านคุณธรรม
จริยธรรม

11. ส่งเสริมบรรยากาศในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีโดยการติดข้อพระคัมภีร์
สุภาษิตคำคมเตือนใจให้นักเรียนดำเนินชีวิตในทางที่ถูกต้องตามบริเวณอาคาร

12. มีสมุดธนาคารความดีเป็นการบันทึกความดีถวายพ่อหลวงซึ่งนักเรียนทุกคน
จะมีเป็นของตัวเอง

6. ความคิดเห็นเกี่ยวแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

1. มีการสร้างเครือข่ายผู้ปกครองขยายวงกว้างมากขึ้น และสนับสนุนให้มีบทบาท
ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างเป็นระบบ และเข้มแข็ง โดยประสานการทำงาน
ร่วมกับทางโรงเรียน

2. โครงการบำเพ็ญประโยชน์จากสถาบันสู่ชุมชน โดยการนำนักเรียนไปทำ
กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ

3. พัฒนาหลักสูตรให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนมากขึ้นเช่น จัดหลักสูตรให้นักเรียนได้ศึกษาเกี่ยวกับประวัติของโรงเรียนในเชิงลึกเพื่อให้เห็นถึงการอุทิศเสียสละของบรรพบุรุษที่ก่อตั้งโรงเรียน คุณลักษณะที่ดีที่สมควรนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต และทำให้นักเรียนเกิดความรักและภาคภูมิใจในสถาบันของตน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโรงเรียนที่ 11

1. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลเอื้อให้เกิดโอกาสในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. นโยบายการปฏิรูปการศึกษาของรัฐบาลมีประเด็นสำคัญที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างชัดเจน
2. ภาวะวิกฤติเศรษฐกิจทำให้นักเรียนระมัดระวังในการใช้จ่าย รู้จักคิดวิเคราะห์ ความจำเป็นก่อนการตัดสินใจซื้อ
3. กฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็กทำให้นักเรียนรู้ขอบข่ายสิทธิของตนเอง รู้จักปกป้องตนเองไม่ให้ถูกทำร้าย หรือ ถูกทำโทษโดยไม่สมเหตุสมผล
4. ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นทั้งภายในและต่างประเทศทำให้นักเรียนตื่นตัวในการดูแลรักษาธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

2. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. พฤติกรรมของนักการเมืองแบบอย่างที่ไม่ดีต่อนักเรียนในการแก้ปัญหา หรือ การแสดงออกเพื่อรักษาผลประโยชน์ของตนเอง
2. การแตกแยกทางการเมืองทำให้นักเรียนมีอคติ และเกิดการเลียนแบบคำพูดและพฤติกรรมตามผู้ปกครอง เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
3. การแข่งขันทางธุรกิจโดยไม่คำนึงถึงด้านคุณธรรมกระตุ้นให้นักเรียนนิยมบริโภคสิ่งทีหรุหรา ฟุ่มเฟือยตามกระแสนิยม
4. การแข่งขันด้านธุรกิจการศึกษาทำให้โรงเรียนพัฒนาตนเองโดยใช้วิธีเทียบเคียง (Benchmarking) ค่อนข้างยากส่งผลให้การพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนไม่สามารถเรียนรู้ร่วมกันกับโรงเรียนอื่นได้
5. การอบรมเลี้ยงดูลูกในสมัยใหม่พ่อแม่ค่อนข้างจะตามใจและเข้าข้างลูกเมื่อลูกต้องทำตามกฎระเบียบของโรงเรียนผู้ปกครองบางคนไม่ให้ความร่วมมือ

6. สภาพครอบครัวเดี่ยวที่ไม่มีผู้อาวุโสช่วยเหลือ ทำให้การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนไม่เกิดผลเท่าที่ควร

7. วิธีการใช้ชีวิตของผู้ปกครองที่ใช้ง่ายฟุ้งเฟ้อ ชอบซื้อสินค้าแบรนด์เนมจากต่างประเทศ หรือแต่งกายไม่ถูกกาลเทศะส่งผลต่อพฤติกรรมบริโภคและการแต่งกายของนักเรียน

8. กลุ่มผู้ปกครองที่มารับส่งลูกที่จับกลุ่มวิพากษ์วิจารณ์โรงเรียนทำให้นักเรียนที่ไต่ยินมีทัศนคติที่ไม่ดีและต่อโรงเรียนส่งผลในการทำกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของโรงเรียน

9. การเล่นเกมสื่อกอมพิวเตอร์ส่งผลเสียต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ชอบเอาชนะ ไม่รับผิดชอบต่อตนเองและการเรียน

10. ความสะดวกสบายในการค้นหาข้อมูลทาง Internet ทำให้นักเรียนคุ้นเคยกับความสบาย และติดนิสัยง่ายในการนำข้อมูลมาใช้โดยขาดการพิจารณาไตร่ตรอง

11. ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้การติดต่อสารเป็นไปอย่างกว้างขวางมีwebsite ที่ดึงดูดความสนใจของนักเรียนจำนวนมากทำให้นักเรียนมีโลกส่วนตัวมากขึ้น และมีค่านิยมที่ไม่เหมาะสมเห่อตามกระแสนิยมที่พบเห็น

3. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งส่งผลเอื้อต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. โรงเรียนมีนโยบายปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมชัดเจน เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

2. บุคลากรที่ทำงานด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีมีจำนวนเพียงพอเหมาะสมและเป็นผู้นำใจ เสียสละ มีจิตอาสาเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนและผู้ปกครอง

3. โรงเรียนมีงบประมาณส่งเสริมงานด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างเพียงพอเหมาะสม

4. โรงเรียนสนับสนุนด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์เพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างเพียงพอ มีวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพดี

5. ผู้บริหารมีความตั้งใจจริงในการทำงาน อุทิศเวลาในการพัฒนานักเรียนทั้งด้านวิชาการและคุณลักษณะที่ดี

6. วัฒนธรรมองค์กร ความมีน้ำใจของครูที่มีต่อนักเรียนส่งเสริมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

4. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. บุคลากรที่เข้าทำงานใหม่ไม่เข้าใจในปรัชญาการจัดการศึกษาของโรงเรียน มีความเป็นตัวของตัวเองสูง ไม่ชอบให้เข้มงวดในเรื่องการแต่งกายและพฤติกรรมส่วนตัว มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูงเกินไปไม่เป็นตัวอย่างที่ดี

2. การบริหารงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการพัฒนานักเรียนมีการเข้มงวดกับครูด้านการทำเอกสารมากทำให้ครูไม่มีเวลาดูแลใกล้ชิดนักเรียน การดูแลเรื่องระเบียบวินัยและการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่

4. วัฒนธรรมการอยู่ร่วมกัน ของครูและผู้บริหารเป็นแบบครอบครัว มีความสัมพันธ์กันเหมือนพี่น้องเกินไปทำให้ไม่กล้าลงโทษ หรือ ตักเตือนตรง ๆ จึงทำให้บางงานขาดคุณภาพและเสียการปกครอง

5. สภาพการจัดการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่โรงเรียนดำเนินการ

1. โรงเรียนมีเครือข่ายในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนกับหน่วยงานภายนอกเช่นมูลนิธิศุภนิมิต โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

2. โรงเรียนได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากสมาคมผู้ปกครองและครูให้รางวัลแก่ครูที่มีความประพฤติดีทุกช่วงชั้นทุกปี

3. มีการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ เด็กดีมีวินัย กิจกรรมน้อมนุรักษ์รุ่นจิ๋ว กิจกรรมใช้อย่างพอเพียง กิจกรรมอนุรักษ์ความเป็นไทยในวัฒนา กิจกรรมน้อมนุรักษาทองมลายู ฯลฯ

4. มีการจัด Retreat บุคลากรและมีการให้รางวัลครูในดวงใจ รางวัลครูตัวอย่าง

5. นักเรียนได้เรียนวิชา Bible สัปดาห์ละ 1 ครั้งและมีการจัดนมัสการสำหรับนักเรียนทุกระดับในทุกสัปดาห์

6. มีกลุ่ม cell สำหรับนักเรียนที่รับเชื่อใหม่และนักเรียนที่สนใจ และมีการจัดค่ายคุณธรรมนำปัญญาสู่โลกกว้าง

7. มีรางวัลนักเรียนที่มีความประพฤติดี

6. ความคิดเห็นเกี่ยวแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

- การรวมตัวของโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิเพื่อกำหนดนโยบายในเรื่องการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนร่วมกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโรงเรียนที่ 12

1. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลเอื้อให้เกิดโอกาสในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. นโยบายของรัฐบาลให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษา ส่งผลให้การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. พัฒนาการทางการเมืองส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยให้เข้มแข็งขึ้น ประชาชนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นเป็นการฝึกให้เด็กได้รู้จักคิดวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและเคารพกฎระเบียบของสังคม

3. การอยู่รวมกันเป็นครอบครัวใหญ่ทำให้นักเรียนได้เห็นแบบอย่างที่ดี

4. ความเจริญก้าวหน้าของสื่อ เทคโนโลยี และ คอมพิวเตอร์ทำให้เด็กกระตือรือร้น สนใจที่จะค้นคว้าหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้มีคุณค่าอยู่เสมอ

5. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีส่วนช่วยให้เด็กหรือเยาวชนได้รับการเรียนรู้ อบรมบ่มนิสัยให้เป็นคนดี

6. ภัยธรรมชาติทำให้นักเรียนตระหนักถึงผลกระทบในแง่ลบและมีส่วนอนุรักษ์ธรรมชาติ ไม่ทำลายและมีโอกาสได้แสดงน้ำใจช่วยเหลือผู้ประสบภัย

2. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. เสถียรภาพทางการเมืองไม่นิ่งส่งผลให้การดำเนินงานเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีทำได้ไม่ต่อเนื่อง

2. พฤติกรรมการแสดงออกของนักรการเมืองในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร การให้สัมภาษณ์ ฯลฯ เป็นแบบอย่างที่ไม่ดี

3. การทุจริตคอร์ปชั่นของนักรการเมือง หรือผู้นำในท้องถิ่นเป็นการปลุกฝังค่านิยมที่ไม่ถูกต้องให้เยาวชน ทำให้มองสิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องธรรมดา

4. ภาวะเศรษฐกิจที่ไม่คล่องตัวทำให้พ่อแม่บางคนคิดค้างเรื่องค่าเล่าเรียนของลูก ส่งผลต่อภาวะทางจิตใจทำให้เด็กซึมเศร้า เป็นกังวลและแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

5. การแข่งขันทางธุรกิจโดยการโฆษณาที่ไม่คำนึงถึงวัฒนธรรมไทย หรือความถูกต้องเหมาะสมเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนอยากรู้อยากลอง

6. ปัญหาครอบครัวแตกแยก พ่อแม่หย่าร้าง ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็ก เนื่องจากเด็กหว้าเหว่ ไม่มีที่ปรึกษา ไม่มีที่พึ่ง

7. วิถีชีวิตที่พ่อแม่ต้องออกไปทำงานนอกบ้านเพื่อหาเงิน ไม่มีเวลาดูแล และอบรมสั่งสอนลูกอย่างใกล้ชิดทำให้ลูกขาดความอบอุ่นหรือจัดกิจกรรมพิเศษให้ลูกมากเกินไป ขัดต่อพัฒนาการตามวัยของเด็ก

8. ค่านิยมการเลียนแบบแฟชั่นต่างประเทศ ทำให้นักเรียนทำตัวเห่อไปตามนิยาย เกิดความต้องการซื้อ หรือบริโภคโดยไม่ยั้งคิด และไม่คำนึงถึงคุณค่า เอกลักษณ์ของชาติที่ควรรักษาไว้

9. การเล่นเกมสื่อกอมพิวเตอร์ทำให้เด็กไม่สนใจการเรียน และการอบรมสั่งสอน ของของพ่อแม่หรือครู เฉื่อยชาและไม่มีความรับผิดชอบต่อนตนเอง

10. การใช้ Internet หาข้อมูลจากwebsiteที่ไม่เหมาะสม การหาเพื่อนและการ สนทนาทาง Internet ส่งผลให้นักเรียนหมกมุ่น มีความคึกคะนองกล้าทำในเรื่องที่ไม่เหมาะสม และมีค่านิยมที่ผิด

11. วิวัฒนาการทางเทคโนโลยี และการติดต่อสื่อสารที่มีความสะดวกและมีความ รวดเร็วสูงส่งผลให้นักเรียนเป็นเป็นคนอารมณ์แปรปรวนง่าย ใจร้อน รอไม่เป็น ไม่มีเหตุผล ไม่มี ความอดทน ออกคูลัน

3. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งส่งผลเอื้อต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดี ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. โครงสร้างสายการบังคับบัญชามีการกระจายอำนาจทำให้ครูได้สามารถคิด สร้างสรรค์งานเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนได้อย่างเต็มที่

2. กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมส่งเสริมให้นักเรียนมีความ เชื่อมั่นและเห็นคุณค่าในตนเอง

3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่เป็นแบบอย่างด้านความเชื่อและศรัทธาในองค์พระผู้ เป็นเจ้า

4. บุคลากร ส่วนใหญ่มีน้ำใจและอุทิศเวลาเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของ นักเรียนและมีการทำงานร่วมกันเป็นทีม

5. โรงเรียนมีชื่อเสียงมานาน และมีนโยบายชัดเจนด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นที่ ยอมรับของนักเรียนเก่า และคนในชุมชน

6. นักเรียนที่จบออกไปมีคุณลักษณะเด่นด้านภาวะผู้นำ และการกล้าแสดงออก

7. วัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันของครูการให้เกียรติหัวหน้า และผู้นำ ไม่มีการ แแบ่งแยกด้านศาสนาแต่จะร่วมกันฉันท์พี่น้อง

8. โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี ของนักเรียนอย่างเพียงพอ

9. มีการสนับสนุนด้านสื่ออุปกรณ์เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่าง เพียงพอ

4. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

การสร้างความรู้ความเข้าใจในคริสตจริยธรรมให้แก่ครูทุกระดับ และทุกช่วงวัยให้มีความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนบนพื้นฐาน คริสตจริยธรรม

5. สภาพการจัดการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่โรงเรียนดำเนินการ

1. มีเครือข่ายที่เข้มแข็งกับสมาคมนักเรียนเก่า และสมาคมผู้ปกครองและครู
2. พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝัง และส่งเสริมคุณธรรม วัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมท้องถิ่น
3. มีการอบรมจริยธรรมในหอประชุมแก่นักเรียนทุกระดับและ มีการสอนคริสตจริยธรรมในชั้นเรียนโดยครูคริสเตียน
4. จัดโครงการคุณธรรมนำชีวิต โครงการสืบสานวัฒนธรรมไทย โครงการขับเคลื่อนปรัชญาหลักเศรษฐกิจพอเพียงสู่ห้องเรียน และโครงการโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
5. การให้รางวัลครูที่มีผลงานดีเด่น การอบรมจรรยาบรรณ วิชาชีพครูทุกคน และส่งเสริมให้บุคลากรเรียนต่อด้านศาสนศาสตร์ในระดับที่สูงขึ้น
6. ธีรিতครูรวมและธีริตเฉพาะครู Christian

6. ความคิดเห็นเกี่ยวแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

1. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้ครอบคลุมและทั่วถึงนักเรียนมากที่สุด
2. ให้ความสำคัญในการอบรมพัฒนาบุคลากรที่เป็นอาสาสมัครให้มีความรู้ความเข้าใจการจัดการศึกษาในบริบทของโรงเรียน
3. ส่งเสริมด้านขวัญและกำลังใจของครู – บุคลากรที่ทำงานอย่างจริงจังและอุทิศทุ่มเทเพื่อนักเรียน
4. เน้นความเป็นมืออาชีพ ในการดูแลนักเรียนทั้งด้านวิชาการและทักษะชีวิตโดยเน้นครูดี ครูเก่งก่อน
5. เน้นเรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้มีบทบาทในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี
6. การนำพระคริสตธรรมคัมภีร์บูรณาการในการบริหารงานอย่าง มีประสิทธิภาพ ในสถานการณ์ต่าง ๆ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโรงเรียนที่ 13

1. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลเอื้อให้เกิดโอกาสในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. การนำเสนอข้อมูลทางการเมืองที่คลุมเครือ เป็นการฝึกคิดวิเคราะห์เพื่อตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
2. การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ส่งผลให้นักเรียนยอมรับสิทธิซึ่งกันและกัน และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
3. ภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ ส่งผลให้พ่อแม่และคนในครอบครัวปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักประหยัดคอดออม หารายได้ ช่วยเหลือตนเอง
4. สภาพสังคมผู้สูงอายุที่ขยายวงกว้างส่งผลให้นักเรียนได้การอบรมสั่งสอนจากผู้สูงอายุมากขึ้นเนื่องจากพ่อแม่ต้องออกไปทำงานหาเลี้ยงครอบครัว
5. ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลให้นักเรียนมีโอกาสในการเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตมากขึ้น
6. กฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนส่งผลให้นักเรียนได้รับการปกป้องไม่ถูกทำร้าย หรือถูกทำโทษเกินเหตุ
6. ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นทำให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงน้ำใจช่วยเหลือผู้ที่ประสบปัญหา

2. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. สภาพการเมืองที่เกิดความขัดแย้ง ใช้กลวิธีในการเอาชนะกัน เป็นแบบอย่างที่ไม่ดีสำหรับนักเรียน
2. เสถียรภาพทางการเมืองไม่นิ่ง ทำให้นโยบายการพัฒนาด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมไม่ชัดเจนและไม่มีการสานต่อให้สำเร็จ
3. การบังคับใช้กฎหมายที่มีการปฏิบัติไม่เหมือนกันทำให้เกิดการแตกแยกแบ่งพรรคแบ่งฝ่าย เป็นแบบอย่างที่ไม่ดีสำหรับนักเรียน
4. การทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในการเมืองทุกยุคทุกสมัย ทำให้นักเรียนเกิดการรับรู้ที่ผิด
5. พฤติกรรมของนักการเมืองที่ไม่มีจุดยืน หรืออุดมการณ์ชัดเจน ทำให้นักเรียนเห็นว่าการเมืองเป็นเรื่องที่ไม่น่าเชื่อถือและไม่ศรัทธาต่อการเมืองของประเทศ

6. ภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ ทำให้ผู้ปกครองตกงาน และมีปัญหาด้านการเงินส่งผลให้นักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียน ขาดเรียนบ่อยและแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

7. ความก้าวหน้าทางการสื่อสารโดยโทรศัพท์มือถือทำให้นักเรียนสามารถโหลด clip ที่ไม่เหมาะสม ทำให้หมกมุ่นในเรื่องที่ผิดศีลธรรม

8. การเล่นเกมส้อมพิวเตอร์ทำให้เด็กไม่สนใจการเรียน และการอบรมสั่งสอนของของพ่อแม่หรือครู เจือจางและไม่มีความรับผิดชอบต่อตนเอง

3. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งส่งผลเอื้อต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. มีโครงสร้างสายงานที่เข้มแข็ง บุคลากรทุกคนทำงานเป็นสายงานเชื่อมประสานกันอย่างชัดเจน

2. ปรัชญาการจัดการศึกษา นโยบายของโรงเรียน และรูปแบบการพัฒนาอุปนิสัยที่เป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียนสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ดีอย่างชัดเจน

3. นักเรียนได้รับการฟูมฟักด้านคุณธรรมจริยธรรมมาอย่างต่อเนื่องทำให้เป็นผู้ที่มีอุปนิสัยที่ดี รักสถาบัน รักอาจารย์

4. นักเรียนที่จบออกไปมีเป็นคนดี มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับทางสังคม และประสบผลสำเร็จในการดำเนินชีวิตและกลับมาช่วยเหลือโรงเรียนเป็นตัวอย่างที่ดีให้นักเรียนปัจจุบันได้เห็นและปฏิบัติตาม

5. ผู้บริหารมีความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตร และมีความมุ่งมั่น อุทิศเวลาเพื่อพัฒนาผู้เรียนโดยเน้นการสอนคุณลักษณะศึกษาสอดแทรกในการจัดการเรียนการสอน

6. บุคลากร มีจำนวนที่เพียงพอและมีคุณภาพที่เหมาะสมเอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน โดยจะมีบุคลากรที่ทำงานเป็นสายงานเชื่อมประสานกันอย่างชัดเจน

7. สภาวะทางการเงินของโรงเรียน มีความคล่องตัวในการสนับสนุนด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

8. การสนับสนุนด้าน สื่อ วัสดุและอุปกรณ์มีเพียงพอและเอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

9. มี การกระจายอำนาจตามโครงสร้างเพื่อให้การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนดำเนินการได้อย่างคล่องตัว

4. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

นโยบายในระดับย่อยรวมถึงแนวปฏิบัติที่เน้นในตัวนักเรียนแต่ละระดับยังไม่ชัดเจนพอ

5. สภาพการจัดการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่โรงเรียนดำเนินการ

1. เครือข่ายสมาคมศิษย์เก่า เครือข่ายผู้ปกครอง และครู ที่เข้มแข็งให้ความร่วมมือช่วยเหลือโรงเรียนเป็นอย่างดี
2. เครือข่ายกับคริสตจักรรอบนอกและโรงเรียนที่ชัดเจน เพื่อนำนักเรียนไปช่วยเหลือ
3. จัดให้มีการเรียนคริสตจริยธรรมในระดับชั้น โดยกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคริสตจริยธรรม ให้นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง
4. มีการจัดพิธีตรึงครุฑทั้งโรงเรียน ครูคริสเตียน นักการ – วิทยากร กรรมการศาสนกิจ และบุคลากรใหม่
5. นมัสการสัตถุจรทุกระดับชั้น และจัดนมัสการฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอนทุกวันพุธ
6. มีการปฐมนิเทศและมีหลักสูตรระยะสั้นอบรมครูใหม่ให้เข้าใจในปรัชญาการจัดการศึกษา จรรยาบรรณและวิชาชีพครู
7. การนมัสการพระเจ้าสำหรับนักเรียนทุกระดับ การจัดสัปดาห์พัฒนาจิตใจและมีการนมัสการเนื่องในโอกาสพิเศษต่าง
8. มีการอธิษฐานหน้าแถวและร้องเพลงตอบสนองหลังเคารพธงชาติทุกเช้า
9. มีคณะสหายแห่งไม้กางเขน สำหรับนักเรียนคริสเตียนและนักเรียนที่สนใจเพื่อทำกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีร่วมกัน
10. มีโครงการแข่งขันพระคัมภีร์

6. ความคิดเห็นเกี่ยวแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

1. สร้างเครือข่ายกับองค์กรทั้งภายในและภายนอกประเทศที่มีชื่อเสียงด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี เพื่อแลกเปลี่ยนแนวทาง วิธีการเสริมสร้างนักเรียนให้เป็นคนดี
2. สนับสนุนให้มีบทบาทในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างเป็นระบบ และเข้มแข็ง โดยประสานการทำงาน ความร่วมมือจากทั้งผู้ปกครอง ครู และชุมชนมากขึ้น

3. พัฒนาหลักสูตรให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนให้ต่อเนื่องชัดเจนมากขึ้น เน้นการบูรณาการในชีวิตประจำวัน
4. จัดทำหลักสูตรคุณลักษณะศึกษาที่เป็นแบบเฉพาะสำหรับโรงเรียนเพื่อนำไปสู่การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอุปนิสัยที่แท้จริงตามปรัชญาการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ได้กำหนดไว้
5. พัฒนาครูให้มีคุณลักษณะที่ดีเหมือนนักเรียนก่อนเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโรงเรียนที่ 14

1. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลเอื้อให้เกิดโอกาสในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. นโยบายเรียนฟรี 15 ปีของรัฐบาลมีงบประมาณสำหรับจัดกิจกรรมให้นักเรียน ทำให้การจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทำได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. โรงเรียนมีชื่อเสียง ได้รับความเชื่อถือจากชุมชนในด้านการอบรมบุตรหลานให้เป็นคนดีมีคุณธรรม
3. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ส่งผลให้ผู้ปกครองนำบุตรหลานมาเข้าโรงเรียนเพื่อรับการศึกษาและการอบรมปลูกฝังให้เป็นคนดี
4. พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน 2550 ที่กำหนดให้โรงเรียนเป็นนิติบุคคลส่งผลให้โรงเรียนต้องมีการดำเนินการที่โปร่งใส ตรวจสอบได้และมีอิสระในการจัดการศึกษาและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียนได้

2. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. นโยบายเรียนของรัฐบาลสนับสนุนค่าใช้จ่ายในโรงเรียนของรัฐสูงทำให้ผู้ปกครองนิยมส่งบุตรหลานไปเรียนมากกว่าโรงเรียนเอกชน
2. การเมืองระดับท้องถิ่นต้องใช้จ่ายเงินจำนวนมากจึงมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของคนในชุมชนและบางกิจกรรมเป็นแบบอย่างที่ไม่เหมาะสม
3. ความเหลื่อมล้ำในการสนับสนุนด้านการศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน ส่งผลให้นักเรียนเห็นแบบอย่างที่ไม่เหมาะสมและเป็นการตัดโอกาสของนักเรียนในโรงเรียนเอกชน
4. พฤติกรรมทุจริต คอร์รัปชันของนักการเมืองเป็นอย่างไรที่ไม่ดีต่อนักเรียน
5. การปลูกฝังค่านิยมที่เน้นความสามารถด้านวิชาการทำให้การอบรมปลูกฝังนักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมทำได้ไม่ต่อเนื่อง

6. ความก้าวหน้าทางการสื่อสารโดยโทรศัพท์มือถือทำให้นักเรียนสามารถโหลด clip ที่ไม่เหมาะสม ทำให้หมกมุ่นในเรื่องที่ผิดศีลธรรม

7. การเล่นเกมส้อมพิวเตอร์ทำให้นักเรียนไม่สนใจในการเรียนหรือพัฒนาตนเองให้มีคุณค่า

8. ระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการห้ามครูลงโทษนักเรียนด้วยไม้เรียวทำให้ครูไม่กล้าลงโทษนักเรียน

3. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งส่งผลเอื้อต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. โรงเรียนมีปรัชญาในการจัดการศึกษา วิสัยทัศน์ และนโยบายที่ชัดเจนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

2. คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนและร่วมมือเป็นอย่างดีในการดำเนินงานด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

3. นักเรียนมีคุณลักษณะที่โดดเด่นคือ มีความซื่อสัตย์ นักเรียนส่วนใหญ่มีความพร้อมที่จะรับการพัฒนาด้านคุณลักษณะที่ดี

4. มีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนด้านคุณธรรมอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

5. โรงเรียนมีคณะกรรมการกิจการนักเรียนดูแลเรื่องระเบียบวินัย และความประพฤติของนักเรียนอย่างเข้มข้น

6. โรงเรียนมีสถานะทางการเงินที่ดีในการสนับสนุนงานที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

6. โรงเรียนมีระบบให้การสนับสนุนด้านสื่ออุปกรณ์เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างเต็มที่

7. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำสูง มีวิสัยทัศน์กว้างไกล กล้าตัดสินใจและเป็นกัลยาณมิตรกับผู้ร่วมงานและนักเรียน

8. บุคลากรมีความรัก สามัคคีในหมู่คณะ และมีความภาคภูมิใจในสถาบัน

9. บุคลากรมีน้ำใจและมีจิตอาสาช่วยเหลืองานส่วนรวมของโรงเรียน

4. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ครูมีภาระงานนอกเหนือจากการสอนมากเกินไปทำให้การทำงานด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทำได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร

5. สภาพการจัดการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่โรงเรียนดำเนินการ

1. หน่วยงานภายนอกมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างหลากหลาย
2. มีการบูรณาการคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในทุกวิชาและมีการประเมินผลที่สอดคล้องกัน
3. มีการอธิบายและร้องเพลงตอบสนองหน้าแถวหลังเคารพธงชาติและมีการนมัสการพระเจ้าตอนเช้า
4. มีการจัด Retreat และสัปดาห์พัฒนาคุณภาพชีวิต
5. มีโครงการครูดีเด่นสำหรับครูที่มีผลงานดี
6. นักเรียนส่วนใหญ่ได้เรียนพระคัมภีร์ทางไปรษณีย์ มีชุมชนลูกแกะน้อยและงานโครงการที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีหลากหลาย
7. มีบรรยากาศที่รุ่มรื่นเอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

6. ความคิดเห็นเกี่ยวแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

1. สร้างภาคีร่วมกันกับหน่วยงานภายนอกมากขึ้น
2. ควรทำสื่อพื้นวิถีชีวิตดั้งเดิมเพื่อดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของท้องถิ่น แล้วนำมาบูรณาการในการเรียนการสอนปัจจุบัน
3. เตรียมบุคลากรทุกระดับไว้รองรับการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าที่กำลังรุกเข้ามาอย่างรวดเร็ว
4. สร้างความเข้มแข็งในการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและท้องถิ่นเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ และเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้ทันโลกทันสมัย
5. บริหารจัดการบนแนวคิดในพระคริสตธรรมคัมภีร์ที่ว่า “เป็นกิ้งก่าที่พาดกำแพง”

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความซ้ำกันของข้อมูล

จากประเด็นสำคัญของแต่ละโรงเรียนผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์จัดกลุ่มประเด็นที่คล้ายกันแล้วนำมากำหนดเป็นประเด็นหลักในตารางวิเคราะห์ความซ้ำกันของข้อมูลเพื่อนำไปสู่การสังเคราะห์หาจุดร่วมของข้อมูลที่ได้รวบรวมมาดังมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 9 ตารางวิเคราะห์ประเด็นสำคัญด้านสภาพแวดล้อมจากข้อมูล 14 โรงเรียน

ด้าน	ข้อความ	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	รวม
		ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5	ที่ 6	ที่ 7	ที่ 8	ที่ 9	ที่ 10	ที่ 11	ที่ 12	ที่ 13	ที่ 14	
สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสหรือเอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน	1. นโยบายของรัฐบาลให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษา เช่น นโยบายเรียนฟรี 15 ปี มีงบประมาณสำหรับโรงเรียนเพื่อจัดกิจกรรม นโยบาย 3D และมีกำหนดคุณลักษณะที่ดีในหลักสูตร ส่งผลให้การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทำได้เต็มที่และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน		✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	11
	2. การแตกแยกทางการเมือง หรือการชี้แจงนโยบายทางการเมือง ทำให้นักเรียนรู้จักคิดไตร่ตรองจากข้อมูลที่ได้รับ มีความคิดเป็นของตนเอง และมีเหตุผลในการตัดสินใจ	✓					✓	✓			✓				✓	5
	3. พัฒนาการทางการเมืองส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยให้เข้มแข็งขึ้นเนื่องจากมีการทำประชาพิจารณ์มากขึ้น ประชาชนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นเป็นการฝึกให้เด็กได้รู้จักคิดวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและเคารพกฎระเบียบของสังคม													✓		1

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้าน	ข้อความ	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	รวม
		ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5	ที่ 6	ที่ 7	ที่ 8	ที่ 9	ที่ 10	ที่ 11	ที่ 12	ที่ 13	ที่ 14	
	4. ภาวะวิกฤติเศรษฐกิจทำให้นักเรียน ประหยัด รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล ระมัด ระวัง ในการใช้เงินและช่วยผู้ปกครองหารายได้ จากการทำงานนอกเวลาเรียน	✓					✓			✓	✓	✓		✓		6
	5. ชื่อเสียงของโรงเรียน ได้รับการยอมรับ ในด้านที่ดี ผู้ปกครองเกิดความศรัทธาและ ยอมรับที่จะนำบุตรหลานมาเข้าเรียนเพื่อ ได้รับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีด้วย หลักคริสตจริยธรรม	✓	✓		✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	12
	6. การมีคริสตจักรอยู่ภายในบริเวณโรงเรียน หรืออยู่ใกล้โรงเรียนทำให้โรงเรียนได้รับ ความช่วยเหลือและการสนับสนุนเพื่อ เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนได้ สะดวกและง่ายขึ้น	✓	✓	✓	✓			✓	✓			✓				7
	7. สถาบันครอบครัวเข้มแข็ง มีการอยู่ ร่วมกันของสมาชิกในครอบครัวและทำ กิจกรรมร่วมกันอย่างพร้อมหน้าทั้งผู้สูงอายุ ผู้ใหญ่ วัยรุ่น และเด็ก ๆ ทำให้เด็กมีความ อบอุ่นและเห็นแบบอย่างที่ดี ในด้านความ กตัญญูกตเวทีและการปฏิบัติต่อผู้อาวุโส								✓				✓			2

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้าน	ข้อความ	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	รวม
		ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5	ที่ 6	ที่ 7	ที่ 8	ที่ 9	ที่ 10	ที่ 11	ที่ 12	ที่ 13	ที่ 14	
	8. ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง ส่งเสริมการมีคุณลักษณะที่ดี	✓				✓					✓					3
	9. ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุน ให้นักเรียนสนใจใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ มีความกระตือรือร้นในการหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองให้มีคุณค่า	✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓			✓	✓		9
	10. การสื่อสารผ่านระบบโทรศัพท์มือถือหรือ การส่งข้อความบน SMS สามารถช่วยเหลือนักเรียนที่ตกอยู่ในภาวะคับขันหรือไม่สบายใจได้						✓			✓						2
	11. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ระบุถึงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนในองค์รวม และเน้นในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมไว้ชัดเจนส่งผลให้ทุกโรงเรียนต้องนำไปปฏิบัติ		✓	✓	✓		✓	✓			✓		✓		✓	8

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้าน	ข้อความ	โรงเรียน ที่ 1	โรงเรียน ที่ 2	โรงเรียน ที่ 3	โรงเรียน ที่ 4	โรงเรียน ที่ 5	โรงเรียน ที่ 6	โรงเรียน ที่ 7	โรงเรียน ที่ 8	โรงเรียน ที่ 9	โรงเรียน ที่ 10	โรงเรียน ที่ 11	โรงเรียน ที่ 12	โรงเรียน ที่ 13	โรงเรียน ที่ 14	รวม
	12. มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา (สมศ.) สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.) และหลักสูตรแกนกลาง มีการกำหนด มาตรฐานและคุณลักษณะ ด้านคุณธรรมของ ผู้เรียนไว้ชัดเจนทำให้มีการบูรณาการ คุณลักษณะที่ดีในการเรียนการสอนและ กิจกรรมอื่น ๆ มากขึ้น		✓		✓		✓	✓		✓		✓	✓	✓		8
	13. กฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิ เด็กและระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการที่ ห้ามครูลงโทษนักเรียนด้วยไม้เรียวทำให้ครู ตระหนักถึงสิทธิของนักเรียนมากขึ้น มีความรอบคอบและไม่ทำโทษรุนแรงเกิน กว่าเหตุ	✓				✓				✓	✓	✓		✓		6
	14. กฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมเวลาใน การเล่นเกมส์ของนักเรียนตามร้านเกมส์ ส่งผลดีช่วยให้ผู้รักษากฎหมายกวดขัน จับกุมผู้ที่ฝ่าฝืนได้และนักเรียนไม่กล้าเล่น เกินเวลาที่กำหนด		✓					✓			✓					3

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้าน	ข้อความ	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	รวม
		ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5	ที่ 6	ที่ 7	ที่ 8	ที่ 9	ที่ 10	ที่ 11	ที่ 12	ที่ 13	ที่ 14	
	15. ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นทำให้นักเรียนตื่นตัวในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และได้มีโอกาสแสดงน้ำใจช่วยเหลือผู้ที่ประสบปัญหา	✓					✓					✓	✓	✓		5
สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน	1. นโยบายของรัฐที่สนับสนุนค่าใช้จ่ายโรงเรียนรัฐบาลอย่างเต็มที่ ทำให้ผู้ปกครองนิยมส่งบุตรหลานไปเรียนที่โรงเรียนรัฐบาล ส่งผลให้การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนทำได้ไม่ต่อเนื่อง	✓	✓	✓	✓		✓				✓				✓	7
	2. การแตกแยกทางการเมืองทำให้นักเรียนมีอคติ เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในเรื่องความเที่ยงธรรมเชื่อมั่นในความเป็นจริง เนื่องจากถูกผู้ปกครองที่อยู่ฝ่ายหนึ่งให้ข้อมูลที่ไม่เป็นกลาง		✓	✓	✓	✓	✓		✓			✓				7
	3. การเมืองไม่มีเสถียรภาพทำให้นโยบายทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ไม่มีทิศทางที่ชัดเจนและไม่ต่อเนื่อง	✓						✓		✓			✓	✓		5

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้าน	ข้อความ	โรงเรียน ที่ 1	โรงเรียน ที่ 2	โรงเรียน ที่ 3	โรงเรียน ที่ 4	โรงเรียน ที่ 5	โรงเรียน ที่ 6	โรงเรียน ที่ 7	โรงเรียน ที่ 8	โรงเรียน ที่ 9	โรงเรียน ที่ 10	โรงเรียน ที่ 11	โรงเรียน ที่ 12	โรงเรียน ที่ 13	โรงเรียน ที่ 14	รวม
	4. การทุจริต คอร์รัปชันในระบบการเมือง เป็นแบบอย่างที่ไม่ดี ทำให้นักเรียนสับสน และมีค่านิยมใหม่ว่าถ้าโกงแล้วทำประโยชน์ ก็เป็นเรื่องที่ยอมรับได้	✓		✓				✓		✓		✓	✓	✓	✓	8
	5. การปลุกระดมมวลชนเพื่อผลประโยชน์ทางการเมือง การใช้คำพูดที่รุนแรงของผู้ปราศรัยและนักการเมือง และการใช้ความรุนแรงแก้ปัญหาทำให้นักเรียนซึมซับแบบอย่างที่ไม่เหมาะสมและเกิดพฤติกรรมเลียนแบบ	✓	✓				✓		✓			✓	✓	✓		7
	6. ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจทำให้วิถีชีวิตของผู้ปกครองต้องทำมาค้าขายเพื่อหาเงินมาเลี้ยงลูกและดำรงชีวิตทำให้ไม่มีเวลาดูแลลูกอย่างเต็มที่			✓	✓		✓	✓	✓		✓		✓	✓		8
	7. สภาพครอบครัวที่แตกแยกทิ้งลูกให้อยู่ในการดูแลของปู่ย่าตายายซึ่งรู้ไม่เท่าทันเด็ก ๆ หรือเอาใจมากเกินไปทำให้เด็กไม่มีวินัย เอาใจตนเอง	✓		✓	✓	✓			✓		✓		✓			7

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้าน	ข้อความ	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	รวม
		ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5	ที่ 6	ที่ 7	ที่ 8	ที่ 9	ที่ 10	ที่ 11	ที่ 12	ที่ 13	ที่ 14	
	8. ค่านิยมและวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น ไม่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน					✓	✓		✓		✓					4
	9. กระแสความนิยมในวัยรุ่น เช่น แฟชั่น การแต่งกาย การใช้คำพูด ฯลฯ ทำให้นักเรียนแห่อไปตามสมัย ไม่ส่งเสริมคุณลักษณะด้านการอยู่อย่างพอเพียงและการดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ					✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓		8
	10. วิธีการใช้ชีวิตของผู้ปกครองที่ใช้จ่ายฟุ้งเฟ้อ ชอบซื้อสินค้าแบรนด์เนม หรือแต่งกายไม่ถูกกาลเทศะเป็นแบบ อย่างที่ไม่ดี ทำให้เด็กเกิดพฤติกรรมเลียนแบบ									✓		✓				2
	11. วิธีเลี้ยงดูลูกหลานโดยการตามใจและประคบประหงมมากเกินไปทำให้นักเรียนไม่มีวินัยในตนเอง ไม่รู้อดทนและไม่รับผิดชอบตนเอง		✓	✓						✓		✓				4
	12. ค่านิยมของผู้ปกครองที่ให้ความสำคัญเรื่องความสามารถด้านวิชาการหรือความเก่งมากกว่าด้านคุณลักษณะไม่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี									✓	✓				✓	3

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้าน	ข้อความ	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	รวม
		ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5	ที่ 6	ที่ 7	ที่ 8	ที่ 9	ที่ 10	ที่ 11	ที่ 12	ที่ 13	ที่ 14	
	13. สื่อโทรทัศน์ที่มีรายการโฆษณา หรือ ละครโทรทัศน์ที่มีฉากตบตี แสดงความอิจฉาริษยา แต่งกายไม่สุภาพ ใช้คำพูดหยาบคาย การแสดงอารมณ์รุนแรงและไม่สำรวมเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีแก่นักเรียน	✓							✓	✓						3
	14. การเล่นเกมสื่อกอมพิวเตอร์ส่งผลเสียต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ไม่รับผิดชอบต่อตนเองและการเรียน	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	13
	15. เทคโนโลยีการสื่อสารที่สะดวกทำให้นักเรียนได้รับข้อมูลข่าวสารที่ไม่เหมาะสมได้อย่างรวดเร็ว และง่ายต่อการเผยแพร่ทำให้นักเรียนหมกมุ่นในสิ่งที่ไร้สาระ มีความคลั่งคะนองกล้าทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมและมีค่านิยมที่ผิด		✓			✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
	16. การสืบค้นข้อมูลสารสนเทศบนระบบเครือข่ายที่สะดวกสบายสร้างนิสัยมักง่ายในการใช้ข้อมูลโดยขาดการพิจารณาถี่ถ้วนอย่างถี่ถ้วนถี่ นักเรียนไม่มีความรู้สึกซึ่งเรื่องที่ค้นหาและมักสรุปอะไรง่าย ๆ								✓					✓		2

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้าน	ข้อความ	โรงเรียน ที่ 1	โรงเรียน ที่ 2	โรงเรียน ที่ 3	โรงเรียน ที่ 4	โรงเรียน ที่ 5	โรงเรียน ที่ 6	โรงเรียน ที่ 7	โรงเรียน ที่ 8	โรงเรียน ที่ 9	โรงเรียน ที่ 10	โรงเรียน ที่ 11	โรงเรียน ที่ 12	โรงเรียน ที่ 13	โรงเรียน ที่ 14	รวม
	17. ระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการที่ไม่ให้ครูลงโทษนักเรียนด้วยการตี ส่งผลให้ครูไม่กล้าตักเตือนนักเรียน ทำให้เด็กไม่เกรงใจและดื้อรั้นมากขึ้น	✓							✓	✓					✓	4
สภาพแวดล้อม ภายในที่เป็น จุดแข็งในการ เสริมสร้าง คุณลักษณะที่ดี ของนักเรียน	1. โรงเรียนมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายชัดเจนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรม มีการสื่อสารให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจตรงกัน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	14
	2. โรงเรียนมีสายการบังคับบัญชา และทีมงานที่เข้มแข็ง เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี		✓						✓		✓	✓		✓	✓	7
	3. นักเรียน มีความโดดเด่นด้านกิจกรรมายาท กล้าแสดงออก ซื่อสัตย์ มีภาวะผู้นำ และมักจะได้รับคำชมเชย หรือ ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้นำกิจกรรมด้านต่าง ๆ เมื่อเรียนต่อในสถาบันอื่น	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	14

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้าน	ข้อความ	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	รวม
		ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5	ที่ 6	ที่ 7	ที่ 8	ที่ 9	ที่ 10	ที่ 11	ที่ 12	ที่ 13	ที่ 14	
	4. นักเรียนที่จบออกไปเป็นคนดี มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับทางสังคม และประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตและกลับมาช่วยเหลือโรงเรียนเป็นตัวอย่าง ที่ดีให้นักเรียนปัจจุบัน ได้เห็นและปฏิบัติตาม	✓	✓	✓	✓			✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
	5. บุคลากร มีจำนวนที่เพียงพอและมีน้ำใจ และมีจิตอาสา เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน	✓		✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	12
	6. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำสูง มีความอดทน เป็นกัลยาณมิตรกับผู้ร่วมงานและมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้านศาสนกิจเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	14
	7. มีทีมงานศาสนกิจที่เข้มแข็ง นำงานด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ด้วยหลักคริสตจริยธรรม	✓					✓			✓						3
	8. โรงเรียนมีงบประมาณและมีระบบการเงินที่คล่องตัวส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ			✓		✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้าน	ข้อความ	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	รวม
		ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5	ที่ 6	ที่ 7	ที่ 8	ที่ 9	ที่ 10	ที่ 11	ที่ 12	ที่ 13	ที่ 14	
	9. การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์มีการจัดระบบเบิกจ่ายคล่องตัว และมีความเพียงพอต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี			✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
	10. วัฒนธรรมองค์กรที่เกี่ยวกับ ความมีน้ำใจของครูที่มีต่อนักเรียนและดูแลอย่างเป็นกัลยาณมิตรส่งเสริมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓		11
	11. วัฒนธรรมการเคารพในอาวุโสโดยครูที่อ่อนอาวุโสจะให้ความเคารพ เชื้อพียงและให้เกียรติผู้อาวุโส						✓				✓		✓			3
	12. การทำงานเป็นทีมของ บุคลากรระดับบริหารและผู้ปฏิบัติงานมีการสื่อสาร 2 ทางทำให้เกิดความเข้าใจที่ดีในการปฏิบัติงานร่วมกัน เกิดความรักความภาคภูมิใจในองค์กรและมีการอุทิศทุ่มเทในการทำงาน	✓							✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9
	13. โรงเรียนมีค่านิยมที่ยกย่องการ ทำดีของนักเรียนและบุคลากรให้สาธารณชนได้เห็นอย่างชัดเจน									✓		✓				2

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้าน	ข้อความ	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	รวม	
		ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5	ที่ 6	ที่ 7	ที่ 8	ที่ 9	ที่ 10	ที่ 11	ที่ 12	ที่ 13	ที่ 14		
สภาพแวดล้อม ภายในที่เป็น จุดอ่อนในการ เสริมสร้าง คุณลักษณะที่ดี ของนักเรียน	1. นโยบายในระดับย่อยรวมถึงแนวปฏิบัติ ที่เน้นในตัวนักเรียนแต่ละระดับยังไม่ ชัดเจนพอ														✓	1	
	2. สายงานด้านกิจการนักเรียนไม่ชัดเจน								✓							1	
	3. ครูและบุคลากรรุ่นใหม่บางคนมีความ มั่นใจในตนเองสูงเกินไป ไม่ชอบให้ เข้มงวดเรื่องการแต่งกายและพฤติกรรม ส่วนตัวจนการแสดงออกในบางครั้งเป็น แบบอย่างที่ไม่ดีสำหรับนักเรียน												✓		✓		2
	4. ครูมีภาระงานด้านเอกสารและงานอื่น นอกเหนือจากการสอนมากเกินไปทำให้ไม่ มีเวลาดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดและการ เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทำได้ ไม่เต็มที่เท่าที่ควร			✓		✓							✓				3
	5. ครูบุคลากรที่ทำงานด้านศาสนกิจเพื่อ การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ยังมีจำนวนไม่เพียงพอ	✓			✓							✓					3

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้าน	ข้อความ	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	รวม
		ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5	ที่ 6	ที่ 7	ที่ 8	ที่ 9	ที่ 10	ที่ 11	ที่ 12	ที่ 13	ที่ 14	
	6. การเปลี่ยนผู้บริหารบ่งชี้ให้เห็นนโยบายการบริหาร ไม่นิ่งและไม่ต่อเนื่อง ครูปรับตัวไม่ทัน	✓														1
	7. โรงเรียนยังขาดสื่อ อุปกรณ์ และเครื่องดนตรี เพื่อใช้ในการนมัสการพระเจ้าและทำกิจกรรมอื่นเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน			✓	✓		✓									3
	8. การสร้างความรู้ความเข้าใจในพระคริสตธรรมคัมภีร์ให้แก่ครูและบุคลากร ทุกระดับทุกช่วงวัยเพื่อให้เข้าใจและมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนบนพื้นฐาน คริสตจริยธรรมดำเนินการได้ไม่เต็มที่			✓									✓			2
	9. วัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันแบบพี่น้อง มีการประณีประนอมและเกรงใจกันเกินไป ทำให้องค์กรขาดโอกาสในการพัฒนา											✓		✓		2
	10. โรงเรียนมีการเน้นเรื่องระเบียบวินัยและมารยาทให้นักเรียนแต่ระบบการติดตามยังไม่ต่อเนื่อง							✓								1
	11. การสื่อสารประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้ผู้ปกครองและชุมชนล่าช้าและไม่ทั่วถึง		✓													1

จากศึกษาความซ้ำของข้อมูลในตารางที่ 9 วิเคราะห์ประเด็นสำคัญด้านสภาพแวดล้อมจากข้อมูล 14 โรงเรียน ผู้วิจัยได้หาค่ากลางของความซ้ำกันของข้อมูลในแต่ละด้านแล้วนำมาเปรียบเทียบกับความซ้ำกันของข้อมูลที่เกิดค่ากลางมาใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม โดยเรียงลำดับความซ้ำกันของข้อมูลจากมากที่สุดลงมาให้ได้จำนวน 10 ประเด็น เนื่องจากเป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกับจำนวนประเด็นที่เกิดค่ากลางของแต่ละด้าน กรณีที่มีความซ้ำของข้อมูลเท่ากัน ผู้วิจัยจะเลือกประเด็นที่สอดคล้องกับคุณลักษณะที่ดี หรือ ประเด็นที่สอดคล้องกับประเด็นย่อยในการศึกษาแต่ละด้าน ทั้งนี้เพื่อให้ครอบคลุมคุณลักษณะที่ดีและประเด็นวิเคราะห์ในแต่ละด้านที่กำหนดไว้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การกำหนดข้อคำถามในแบบสอบถามมีดังต่อไปนี้

1. ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส หรือเอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

1.1 ชื่อเสียงของโรงเรียนได้รับการยอมรับในด้านที่ดี ผู้ปกครองเกิดความศรัทธาและยอมรับที่จะนำบุตรหลานมาเข้าเรียนเพื่อได้รับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีด้วยหลักคริสตจริยธรรม

1.2 นโยบายของรัฐบาลให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษา เช่น นโยบายเรียนฟรี 15 ปี มีงบประมาณสำหรับโรงเรียนเพื่อจัดกิจกรรม นโยบาย 3 D และมีการกำหนดคุณลักษณะที่ดีในหลักสูตร ส่งผลให้การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทำได้เต็มที่และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

1.3 ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนให้นักเรียนสนใจใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ มีความกระตือรือร้นในการหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้มีคุณค่า

1.4 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ระบุถึงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนในองค์รวม และเน้นในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมไว้ชัดเจนส่งผลให้ทุกโรงเรียนต้องนำไปปฏิบัติ

1.5 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และหลักสูตรแกนกลางมีการกำหนดมาตรฐานและคุณลักษณะด้านคุณธรรมของผู้เรียนไว้ชัดเจนทำให้มีการบูรณาการคุณลักษณะที่ดีในการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่น ๆ มากขึ้น

1.6 การมีคริสตจักรอยู่ภายในบริเวณโรงเรียน หรืออยู่ใกล้โรงเรียนทำให้โรงเรียนได้รับความช่วยเหลือและการสนับสนุนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ได้สะดวกและง่ายขึ้น

1.7 กฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเด็กและระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการที่ห้ามครูลงโทษนักเรียนด้วยไม้เรียวทำให้ครูตระหนักถึงสิทธิของนักเรียนมากขึ้น มีความรอบคอบและไม่ทำโทษรุนแรงเกินกว่าเหตุ

1.8 ภาวะวิกฤติเศรษฐกิจทำให้นักเรียนประหยัด รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลระมัดระวัง ในการใช้เงินและช่วยผู้ปกครองหารายได้จากการทำงานนอกเวลาเรียน

1.9 การแตกแยกทางการเมือง หรือการชี้แจงนโยบายทางการเมือง ทำให้นักเรียนรู้จักคิดไตร่ตรองจากข้อมูลที่ได้รับ มีความคิดเป็นของตนเอง และมีเหตุผลในการตัดสินใจ

1.10 ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นทำให้นักเรียนตื่นตัวในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและได้มีโอกาสแสดงน้ำใจช่วยเหลือผู้ที่ประสบปัญหา

2. สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

2.1 การเล่นเกมสื่อกอมพิวเตอร์ส่งผลเสียต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ไม่รับผิดชอบต่อตนเองและการเรียน

2.2 เทคโนโลยีการสื่อสารที่สะดวกทำให้นักเรียนได้รับข้อมูลข่าวสารที่ไม่เหมาะสมได้อย่างรวดเร็ว และง่ายต่อการเผยแพร่ทำให้นักเรียนหมกมุ่นในสิ่งที่ไร้สาระ มีความคิดคะนองกล้าทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมและมีค่านิยมที่ผิด

2.3 การทุจริต คอร์รัปชันในระบบการเมืองเป็นแบบอย่างที่ไม่ดี ทำให้นักเรียนสับสนและมีค่านิยมใหม่ว่าถ้าโกงแล้วทำประโยชน์ก็เป็นเรื่องที่ยอมรับได้

2.4 ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจทำให้วิถีชีวิตของผู้ปกครองต้องทำมาค้าขายเพื่อหาเงินมาเลี้ยงลูกและดำรงชีวิตทำให้ไม่มีเวลาดูแลลูกอย่างเต็มที่

2.5 กระแสความนิยมในวัยรุ่น เช่น แฟชั่นการแต่งกาย การใช้คำพูด ฯลฯ ทำให้นักเรียนเห่อไปตามสมัย ไม่ส่งเสริมคุณลักษณะด้านการอยู่อย่างพอเพียงและการดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ

2.6 นโยบายของรัฐที่สนับสนุนค่าใช้จ่ายโรงเรียนรัฐบาลอย่างเต็มที่ ทำให้ผู้ปกครองนิยมส่งบุตรหลานไปเรียนที่โรงเรียนรัฐบาล ส่งผลให้การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนทำได้ไม่ต่อเนื่อง

2.7 การแตกแยกทางการเมืองทำให้นักเรียนมีอคติ เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในเรื่องความเที่ยงธรรม ยึดมั่นในความเป็นจริง เนื่องจากถูกผู้ปกครองที่อยู่ใฝ่ฝ่ายหนึ่งให้ข้อมูลที่ไม่เป็นกลาง

2.8 สภาพครอบครัวที่แตกแยกทิ้งลูกให้อยู่ในการดูแลของปู่ย่าตายายซึ่งรู้ไม่เท่าทันเด็ก ๆ หรือเอาใจมากเกินไปทำให้เด็กไม่มีวินัย เอาใจตนเอง

2.9 การเมืองไม่มีเสถียรภาพทำให้นโยบายทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนไม่มีทิศทางที่ชัดเจนและไม่ต่อเนื่อง

2.10 การปลุกระดมมวลชนเพื่อผลประโยชน์ทางการเมือง การใช้คำพูดที่รุนแรงของผู้ปราศรัยและนักการเมือง และการใช้ความรุนแรงแก้ปัญหาทำให้นักเรียนซึมซับแบบอย่างที่ไม่เหมาะสมและเกิดพฤติกรรมเลียนแบบ

3. ด้านสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

3.1 โรงเรียนมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และ เป้าหมายชัดเจนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรม มีการสื่อสารให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจตรงกัน

3.2 นักเรียนมีความโดดเด่นด้านกีฬามาราธอน กล้าแสดงออก ซื่อสัตย์ มีภาวะผู้นำ และมักจะได้รับคำชมเชย หรือ ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้นำกิจกรรมด้านต่าง ๆ เมื่อเรียนต่อในสถาบันอื่น

3.3 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำสูง มีความอดทน เป็นกัลยาณมิตรกับผู้ร่วมงานและมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้านศาสนกิจเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน

3.4 บุคลากร มีจำนวนที่เพียงพอและมีน้ำใจและมีจิตอาสา เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

3.5 นักเรียนที่จบออกไป เป็นคนดี มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับทางสังคม และประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตและกลับมาช่วยเหลือโรงเรียนเป็นตัวอย่างที่ดีให้นักเรียนปัจจุบันได้เห็นและปฏิบัติตาม

3.6 วัฒนธรรมองค์กรที่เกี่ยวกับ ความมีน้ำใจของครูที่มีต่อนักเรียนและดูแลอย่างเป็นกัลยาณมิตรส่งเสริมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

3.7 โรงเรียนมีงบประมาณและมีระบบการเงินที่คล่องตัวส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

3.8 การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์มีการจัดระบบเบิกจ่ายคล่องตัว และมีความเพียงพอต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

3.9 การทำงานเป็นทีมของ บุคลากรระดับบริหารและผู้ปฏิบัติงานมีการสื่อสาร 2 ททางทำให้เกิดความเข้าใจที่ดีในการปฏิบัติงานร่วมกัน เกิดความรักความภาคภูมิใจในองค์กรและมีการอุทิศทุ่มเทในการทำงาน และการมีทีมงานศาสนิกจนางานด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีด้วยหลักคริสตจริยธรรม

3.10 โรงเรียนมีสายการบังคับบัญชา และทีมงานที่เข้มแข็ง เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

4. ด้านสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

4.1 ครูมีภาระงานด้านเอกสารและงานอื่นนอกเหนือจากการสอนมากเกินไปทำให้ไม่มีเวลาดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดและการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทำได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร

4.2 ครูบุคลากรที่ทำงานด้านศาสนกิจเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนยังมีจำนวนไม่เพียงพอ

4.3 โรงเรียนยังขาดสื่อ อุปกรณ์ และเครื่องดนตรี เพื่อใช้ในการนมัสการพระเจ้าและทำกิจกรรมอื่นเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน

4.4 ครูและบุคลากรรุ่นใหม่บางคนมีความมั่นใจในตนเองสูงเกินไป ไม่ชอบให้เข้มงวดเรื่องการแต่งกายและพฤติกรรมส่วนตัวจนการแสดงออกในบางครั้งเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีสำหรับนักเรียน

4.5 การสร้างความรู้ความเข้าใจในพระคริสตธรรมคัมภีร์ให้แก่ครูและบุคลากร ทุกระดับ ทุกช่วงวัยเพื่อให้เข้าใจและมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรมดำเนินการได้ไม่เต็มที่

4.6 วัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันแบบพี่น้อง มีการประณีตประนอมและเกรงใจกันเกินไปทำให้องค์กรขาดโอกาสในการพัฒนา

4.7 นโยบายในระดับย่อยรวมถึงแนวปฏิบัติที่เน้นในตัวนักเรียนแต่ละระดับยังไม่ชัดเจนพอ

4.8 โรงเรียนมีการเน้นเรื่องระเบียบวินัยและมารยาทให้นักเรียนแต่ระบบการติดตามยังไม่ต่อเนื่อง และสายงานด้านกิจการนักเรียนไม่ชัดเจน

4.9 การสื่อสารประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้ผู้ปกครองและชุมชนล่าช้าและไม่ทั่วถึง

4.10 การเปลี่ยนผู้บริหารบ่อยทำให้นโยบายการบริหารไม่นิ่ง และไม่ต่อเนื่องครูปรับตัวไม่ทัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 วิเคราะห์ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับสภาพการจัดการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน จากข้อมูล 14 โรงเรียน

ด้าน	ข้อความ	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	รวม	
		ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5	ที่ 6	ที่ 7	ที่ 8	ที่ 9	ที่ 10	ที่ 11	ที่ 12	ที่ 13	ที่ 14	ความถี่
การสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานหรือองค์กรภายนอก	1. การประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เช่น คริสตจักรท้องถิ่น ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น มูลนิธิศุภนิมิตร หน่วยงานศรนักเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ธนาคาร โรงพยาบาล สาขหน่วยงาน ตำรวจ/ทหาร บ้านพักคนชรา ฯลฯ ในการทำกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	14
	2. การสร้างเครือข่ายกับผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนเก่าให้เข้ามามีส่วนช่วยเหลือกิจกรรมเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	14
การปรับระบบการเรียนรู้	1. การบูรณาการคุณธรรมจริยธรรม คริสตจริยธรรม ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงลงในการเรียนการสอนกลุ่มสาระวิชาต่าง ๆ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	14
	2. การจัดให้มีชั่วโมง คริสตจริยธรรมให้นักเรียนทุกระดับได้เรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	14

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ด้าน	ข้อความ	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	รวม ความถี่
		ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5	ที่ 6	ที่ 7	ที่ 8	ที่ 9	ที่ 10	ที่ 11	ที่ 12	ที่ 13	ที่ 14	
	3. การเรียนพระคัมภีร์ทางไปรษณีย์		✓		✓	✓		✓		✓		✓	✓	✓		8
	4. การจัดโครงการ หรือ กิจกรรมพิเศษที่ส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเช่น ธนาคารความดี สมุดบันทึกความดี โครงการมารยาทงาม โครงการสถานักเรียน โครงการเยาวชนดีเด่นสานสัมพันธ์ ฯลฯ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	14
การพัฒนา บุคลากรและ สร้างตัวแบบ ที่ดี	1. การจัดRetreat ครูและบุคลากรของ โรงเรียนเป็นประจำทุกปี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	14
	2. การอบรมให้ความรู้ครูเกี่ยวกับคริสตจักริธรรมและคุณธรรมจริยธรรม ทั่วไป	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	14
	3. การประกาศเกียรติคุณและให้รางวัลครู ที่อุทิศทุ่มเทเป็นตัวอย่างที่ดีด้านคุณธรรม จริยธรรม			✓			✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
	4. การส่งเสริมครูและบุคลากรให้เรียน ต่อด้านศาสนศาสตร์ในระดับที่สูงขึ้น			✓								✓	✓			3
	5. การนมัสการพระเจ้าสำหรับครูและ บุคลากรทุกวัน หรือ ทุกสัปดาห์		✓		✓	✓		✓	✓					✓	✓	7

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ด้าน	ข้อความ	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	รวม	
		ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5	ที่ 6	ที่ 7	ที่ 8	ที่ 9	ที่ 10	ที่ 11	ที่ 12	ที่ 13	ที่ 14	ความถี่	
	6. มีหลักสูตรระยะสั้นสำหรับบุคลากรใหม่เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาการจัดการศึกษาของโรงเรียนและจรรยาบรรณวิชาชีพครู													✓		1	
การบูรณาการ ศาสนกิจ และศาสน ธรรมศาสนกิจ และ ศาสนธรรม	1. การอธิษฐาน อ่านพระคัมภีร์และให้ข้อคิดหน้าแถวหลังเคารพธงชาติ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	14	
	2. การนมัสการพระเจ้าในห้องประชุมสำหรับนักเรียนทุกระดับชั้น	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	14	
	3. การประชุมสนทนาศรรมกลุ่มย่อย(cell group) กลุ่มนักเรียนที่ทำกิจกรรมทางคริสตศาสนา (F.O.C. S.C.M S.O. G. ลูกแกะน้อย ฯลฯ) และการพุ่มพีทดูแลผู้รับเชื่อใหม่และผู้ที่สนใจ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	14
	4. การจัดโครงการเพื่อการประกาศพระกิตติคุณและหนุนน้ำใจเช่น สัปดาห์พัฒนาคุณภาพชีวิต ฯลฯ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		14
	5. การจัดนมัสการเนื่องในโอกาสพิเศษเช่น วันคริสตมาส วัตอีสเตอร์ วันจบหลักสูตรของนักเรียน วันอธิษฐานสากล ฯลฯ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		14

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ด้าน	ข้อความ	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	รวม ความถี่
		ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5	ที่ 6	ที่ 7	ที่ 8	ที่ 9	ที่ 10	ที่ 11	ที่ 12	ที่ 13	ที่ 14	
	6. การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านศาสนกิจ	✓						✓		✓						3
การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน	1. การส่งเสริมบรรยากาศทั่วไปโดยการเปิดเพลงพระเจ้าในช่วงเช้า/ช่วงหยุดพัก และการติดข้อพระคัมภีร์ สุภาษิตคำคม ตามอาคาร ทางเดิน ส่วนหย่อม ต้นไม้ ฯลฯ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	14
	2. การประกาศเกียรติคุณและให้รางวัลนักเรียนที่ทำความดี มีคุณลักษณะที่ดีโดดเด่น หรือสร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	14
	3. จัดนมัสการสำหรับกลุ่มผู้ปกครองนักเรียนคริสเตียน									✓						1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 10 วิเคราะห์ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับสภาพการจัดการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาความซ้ำของข้อมูลและได้เลือกประเด็นสำคัญที่มีความซ้ำกันของข้อมูลสูงสุดคือ 14 โรงเรียนเพื่อนำไปใช้ประกอบการกำหนดข้อคำถามในแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

1. การประสานงานกับหน่วยงานภายนอกเช่น คริสตจักรท้องถิ่น คุรุภูมิปัญญาท้องถิ่น มูลนิธิศุภนิมิตร์ หน่วยสารวัตรนักเรียน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ธนาคาร โรงพยาบาล ศาล หน่วยงานตำรวจ/ทหาร บ้านพักคนชรา ฯลฯ ในการทำกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

2. การสร้างเครือข่ายกับผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนเก่าให้เข้ามามีส่วนช่วยเหลือกิจกรรมเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน

3. การบูรณาการคุณธรรมจริยธรรม คริสตจริยธรรม ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงลงในการเรียนการสอนกลุ่มสาระวิชาต่าง ๆ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4. การจัดให้มีชั่วโมงคริสตจริยธรรมให้นักเรียนทุกระดับ

5. การจัดโครงการ หรือ กิจกรรมพิเศษที่ส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเช่น ธนาคารความดี สมุดบันทึกความดี โครงการมารยาทงาม โครงการสถานักเรียน โครงการเยาวชนดีเด่น สถานผู้ฝัน ฯลฯ

6. การจัด Retreat ครูและบุคลากรของโรงเรียนเป็นประจำทุกปี

7. การอบรมให้ความรู้ครูเกี่ยวกับคริสตจริยธรรมและคุณธรรมจริยธรรมสากล

8. การอธิษฐาน อ่านพระคัมภีร์และให้ข้อคิดหน้าแถวหลังเคารพธงชาติ

9. การนมัสการพระเจ้าในห้องประชุมสำหรับนักเรียนทุกระดับชั้น

10. การประชุมสนทนาธรรมกลุ่มย่อย (cell group) กลุ่มนักเรียนที่ทำกิจกรรมทางคริสต์ศาสนา และการพุ่มไฟกุดแลผู้รับเชื่อใหม่และผู้ที่สนใจ

11. การจัดโครงการเพื่อการประกาศพระกิตติคุณและหนุนน้ำใจเช่น สัปดาห์พัฒนาคุณภาพชีวิต ฯลฯ

12. การจัดนมัสการเนื่องในโอกาสพิเศษเช่น วันคริสตมาส วัสอีสเตอร์ วันจบหลักสูตรของนักเรียน วันอธิษฐานสากล ฯลฯ

13. การประกาศเกียรติคุณและให้รางวัลนักเรียนที่กระทำความดี มีคุณลักษณะที่ดีโดดเด่น หรือสร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน

14. การส่งเสริมบรรยากาศทั่วไปโดยการเปิดเพลงพระเจ้าในช่วงเช้า/ช่วงหยุดพักและการติดข้อพระคัมภีร์ สุภาษิตคำคมตามอาคาร ทางเดิน ส่วนหย่อม ต้นไม้ ฯลฯ

ตารางที่ 11 วิเคราะห์ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน จากข้อมูล 14 โรงเรียน

ด้าน	ข้อความ	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	รวม
		ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5	ที่ 6	ที่ 7	ที่ 8	ที่ 9	ที่ 10	ที่ 11	ที่ 12	ที่ 13	ที่ 14
การสร้าง เครือข่ายกับ หน่วยงาน หรือ องค์กรภายนอก	1. การสร้างเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อให้มีส่วนร่วมและสนับสนุนการ เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของ นักเรียนให้กว้างมากขึ้น	✓			✓		✓				✓			✓	5
	2. การประสานงานกับโรงเรียน และ หน่วยงานภายนอกเพื่อให้นักเรียนได้มี ประสบการณ์จริงในการทำ ช่วยเหลือผู้อื่น และเรียนรู้ชีวิตในการ อยู่ร่วมกันในสังคม				✓			✓			✓		✓	✓	5
	3. ประสานกับชุมชนสร้างแหล่งเรียนรู้ ด้านคุณธรรมจริยธรรมในท้องถิ่นให้ มากขึ้น				✓									✓	2
	4. มีโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันระหว่างฝ่ายศาสนกิจของ โรงเรียนในเครือมูลนิธิแห่งสภา คริสตจักรในประเทศไทยเกี่ยวกับ การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้ นักเรียนด้วยคริสตจริยธรรม							✓		✓					2

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ด้าน	ข้อความ	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	รวม
		ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5	ที่ 6	ที่ 7	ที่ 8	ที่ 9	ที่ 10	ที่ 11	ที่ 12	ที่ 13	ที่ 14	ความถี่
	5. สร้างเครือข่ายกับองค์กรทั้งภายในและภายนอกประเทศที่มีชื่อเสียงด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี เพื่อศึกษาเรียนรู้และแลกเปลี่ยนแนวทางการเสริมสร้างนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดีให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล														✓	1
ด้านการปรับระบบการเรียนรู้	1. พัฒนาหลักสูตรให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี เช่น - การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับประวัติของโรงเรียนในระดับลึกเพื่อให้นักเรียน ได้เห็นแบบอย่างการเสียสละและการยื่นหยัดทำความดีของบรรพบุรุษ - การรื้อฟื้นวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนพื้นบ้านเพื่อดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของท้องถิ่น - การจัดทำหลักสูตรคุณลักษณะศึกษาเฉพาะสำหรับโรงเรียนเพื่อเป็นกรอบในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนตามแนวทางของโรงเรียน							✓			✓			✓	✓	4

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ด้าน	ข้อความ	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	รวม
		ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5	ที่ 6	ที่ 7	ที่ 8	ที่ 9	ที่ 10	ที่ 11	ที่ 12	ที่ 13	ที่ 14
	2. ผลิต หรือจัดหาสื่อนวัตกรรมที่ทันสมัย น่าสนใจ สอดคล้องกับธรรมชาติ การเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละช่วงวัยเพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีได้ง่ายและเกิดผลอย่างยั่งยืน	✓	✓				✓			✓					4
	3. การจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงในรูปแบบต่าง ๆ มากขึ้น	✓													1
การพัฒนาบุคลากรและสร้างตัวแบบที่ดี	1. พัฒนาบุคลากรที่เป็นอาสาสมัครให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาเพื่อผสมผสานความรู้ในพระคริสตธรรมคัมภีร์ลงสู่ชีวิตจริงในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล											✓	✓		2
	2. เพิ่มบุคลากรที่ทำหน้าที่ด้านศาสนกิจโดยเฉพาะการฟุ่มฟัก และอภิบาลนักเรียนโดยใช้หลักคริสตจริยธรรมให้ครอบคลุมมากขึ้น			✓	✓	✓					✓				4

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ด้าน	ข้อความ	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	รวม
		ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5	ที่ 6	ที่ 7	ที่ 8	ที่ 9	ที่ 10	ที่ 11	ที่ 12	ที่ 13	ที่ 14	ความถี่
	3. เตรียมบุคลากรสำหรับรองรับการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่างๆ โดยมีพื้นฐานแนวคิดที่ยึดมั่นในพระคริสตธรรมคัมภีร์เป็นหลัก														✓	1
	4. พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในคริสตจริยธรรมเพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้และการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนได้อย่างมีคุณภาพมากขึ้น	✓											✓	✓		3
	5. พัฒนาครูด้านทักษะการใช้ อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อให้รู้เท่าทันนักเรียนและสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันและกัน									✓						1
	6. ส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อด้าน ศาสนศาสตร์ในระดับที่สูงขึ้น	✓	✓													2
	7. เสริมขวัญกำลังใจครูในการทำงาน อุทิศทุ่มเทเพื่อดูแลนักเรียน						✓						✓			2

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ด้าน	ข้อความ	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	รวม ความถี่	
		ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5	ที่ 6	ที่ 7	ที่ 8	ที่ 9	ที่ 10	ที่ 11	ที่ 12	ที่ 13	ที่ 14		
การบูรณาการ ศาสนกิจและ ศาสนธรรม	1. บูรณาการวันสำคัญทางศาสนา ลงในเนื้อหาสาระของทุกกลุ่มวิชา						✓	✓								2	
	2. สานต่อบทบาทหลัก คุณลักษณะ เฉพาะ หรือ Spirit ที่แต่ละ โรงเรียน กำหนดไว้ให้เกิดผลในทางรูปธรรม มากที่สุด		✓							✓				✓		3	
	3. พัฒนานักเรียนรุ่นพี่ให้มีความเข้ม แข็งในด้านความเชื่อศรัทธาและให้มี ทักษะความสามารถในการนำกิจกรรม ด้านศาสนกิจใน โรงเรียนได้และมีการ สานต่อให้รุ่นน้องสืบต่อกันไปเป็นรุ่น ต่อรุ่น	✓					✓										2
	4. จัดค่ายคริสตจริยธรรมเปิดโอกาส ให้นักเรียนทุกคนที่สนใจเข้าร่วมตาม ความสมัครใจ		✓										✓				2
	5. จัดกิจกรรมมุ่งเน้นการประกาศ พระกิตติคุณด้วยรูปแบบที่น่าสนใจ สอดคล้องกับความสนใจของ นักเรียนในแต่ละช่วงวัย		✓													✓	2

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ด้าน	ข้อความ	โรงเรียน ที่ 1	โรงเรียน ที่ 2	โรงเรียน ที่ 3	โรงเรียน ที่ 4	โรงเรียน ที่ 5	โรงเรียน ที่ 6	โรงเรียน ที่ 7	โรงเรียน ที่ 8	โรงเรียน ที่ 9	โรงเรียน ที่ 10	โรงเรียน ที่ 11	โรงเรียน ที่ 12	โรงเรียน ที่ 13	โรงเรียน ที่ 14	รวม ความถี่
การบริหาร จัดการเพื่อ เสริมสร้าง คุณลักษณะที่ดี ของนักเรียน	1. จัดทำแผนงานเฉพาะด้านการเสริมสร้าง คุณลักษณะที่ดีของนักเรียน โดยทีมงาน ศาสนิก										✓					1
	2. จัดทำชมชกย่องเชิดชูเกียรติสำหรับ นักเรียนที่ทำความดี หรือ มีคุณลักษณะที่ดี โดดเด่น					✓										1
	3. ปรับแนวทางการบริหารของแต่ละ โรงเรียนให้เป็นเหมือน “ กิ่งที่พาดกำแพง” คือ เมื่อ โรงเรียนใดมีความอุดมสมบูรณ์ หรือ มีความพร้อมในเรื่องใดแล้วควรแบ่งปันให้ คนอื่น หรือ โรงเรียนให้ได้รับผลอันดีนั้นด้วย โรงเรียนทั้งหลายจึงจะมีความเข้มแข็งและ ก้าวไปข้างหน้าด้วยกันอย่างมั่นคง														✓	1
	4. นำพระคริสตธรรมคัมภีร์มาบูรณาการใน การบริหารจัดการให้ครบทุกขั้นตอน เพื่อ ให้เห็นถึงสไตล์การบริหารตามองค์พระเยซู คริสต์ในชีวิตจริง เป็นBible Based Management ที่มีกระบวนการขั้นตอนชัดเจน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติร่วมกันอย่างมีเอกภาพ	✓														

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ด้าน	ข้อความ	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	รวม ความถี่
		ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5	ที่ 6	ที่ 7	ที่ 8	ที่ 9	ที่ 10	ที่ 11	ที่ 12	ที่ 13	ที่ 14	
	5. จัดให้มีสถานที่เฉพาะที่เป็นสัดส่วน สะดวก เอื้อต่อการจัดกิจกรรมเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน					✓										1
	6. กำหนดนโยบายด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีร่วมกับโรงเรียนอื่นในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย												✓			1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 11 วิเคราะห์ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาความซ้ำของข้อมูลและได้เลือกประเด็นสำคัญที่มีความซ้ำกันของข้อมูลสูงสุดลงทุกข้อจนถึงข้อมูลที่ไม่มีความซ้ำกัน กรณีข้อมูลที่ไม่มีความซ้ำผู้วิจัยได้พิจารณาถึงความเป็นไปได้ ที่สอดคล้องกับพระคริสตธรรมคัมภีร์ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้ประกอบการกำหนดข้อคำถามในแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

1. การสร้างเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อให้มีส่วนร่วมและสนับสนุนการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนให้กว้างมากขึ้น
2. การประสานงานกับโรงเรียน และหน่วยงานภายนอกเพื่อให้นักเรียนได้มีประสบการณ์จริงในการทำมาดีช่วยเหลือผู้อื่น และเรียนรู้ชีวิตในการอยู่ร่วมกันในสังคม
3. พัฒนาหลักสูตรให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี เช่น
 - การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับประวัติของโรงเรียนในระดับลึกเพื่อให้นักเรียนได้เห็นแบบอย่างการเสียสละและการยื่นหยัดทำความดีของบรรพบุรุษ
 - การรื้อฟื้นวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนพื้นบ้านเพื่อดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของท้องถิ่น
 - การจัดทำหลักสูตรคุณลักษณะศึกษาเฉพาะสำหรับโรงเรียนเพื่อเป็นกรอบในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนตามแนวทางของโรงเรียน
4. ผลิต หรือจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัย น่าสนใจ สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละช่วงวัยเพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีได้ง่ายและเกิดผลอย่างยั่งยืน
5. เพิ่มบุคลากรที่ทำหน้าที่ด้านศาสนกิจโดยเฉพาะการฟุ่มฟัก และอภิบาลนักเรียนโดยใช้หลักคริสตจริยธรรมให้ครอบคลุมมากขึ้น
6. พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในคริสตจริยธรรมเพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้และการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนได้อย่างมีคุณภาพมากขึ้น
7. สานต่อนโยบายหลัก คุณลักษณะเฉพาะ หรือ Spirit ที่แต่ละโรงเรียนกำหนดไว้ให้เกิดผลในทางรูปธรรมมากที่สุด
8. มีโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างฝ่ายศาสนกิจของโรงเรียนในเครือมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนด้วยคริสตจริยธรรม
9. พัฒนาบุคลากรที่เป็นอนุศาสนิกให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาเพื่อผสมผสานความรู้ในพระคริสตธรรมคัมภีร์ลงสู่ชีวิตจริงในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

10. พัฒนาคู่มือด้านทักษะการใช้ อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้รู้เท่าทันนักเรียนและสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันและกัน
11. ส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อด้านศาสนศาสตร์ในระดับที่สูงขึ้น
12. พัฒนานักเรียนรุ่นพี่ให้มีความเข้มแข็งในด้านความเชื่อศรัทธาและให้มีทักษะความสามารถในการนำกิจกรรมด้านศาสนกิจในโรงเรียนได้และมีการสานต่อให้รุ่นน้องสืบต่อกันไปเป็นรุ่นต่อรุ่น
13. จัดค่ายคริสตจริยธรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนที่สนใจเข้าร่วมตามความสมัครใจ
14. จัดกิจกรรมมุ่งเน้นการประกาศพระกิตติคุณด้วยรูปแบบที่น่าสนใจสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนในแต่ละช่วงวัย
15. จัดทำแผนงานเฉพาะด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนโดยทีมงานศาสนกิจ
16. ปรับแนวทางการบริหารของแต่ละโรงเรียนให้เป็นเหมือน “ กิ่งที่พาดกำแพง ” คือ เมื่อโรงเรียนใดมีความอุดมสมบูรณ์ หรือมีความพร้อมในเรื่องใดแล้วควรแบ่งปันให้คนอื่น หรือโรงเรียนให้ได้รับผลอันดีนั้นด้วย โรงเรียนทั้งหลายจึงจะมีความเข้มแข็งและก้าวไปข้างหน้าด้วยกันอย่างมั่นคง
17. นำพระคริสตธรรมคัมภีร์มาบูรณาการในการบริหารจัดการให้ครบทุกขั้นตอน เพื่อให้เห็นถึงสไตล์การบริหารตามองค์พระเยซูคริสต์ในชีวิตจริง เป็น Bible Based Management ที่มีกระบวนการขั้นตอนชัดเจนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติร่วมกันอย่างมีเอกภาพ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

การศึกษาข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครองและนักเรียนของโรงเรียนเอกชนที่สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำนวน 25 โรงเรียน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจำนวน 1,479 ชุดและได้รับกลับคืน จำนวน 1,198 ชุด คิดเป็นร้อยละ 81.00 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขอเสนอตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนและ ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครองและนักเรียนเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน รายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละหัวข้อมีดังต่อไปนี้

1. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามโรงเรียน

ชื่อโรงเรียน	จำนวนแบบสอบถาม					คิดเป็น ร้อยละ
	ผู้บริหาร	ครู	ผู้ปกครอง	นักเรียน	รวม	
1. กรุงเทพมหานครคริสเตียนวิทยาลัย	4	33	40	53	130	10.85
2. อรุณประดิษฐ์	4	18	24	28	74	6.18
3. วัฒนาวิทยาลัย	7	44	19	22	92	7.68
4. ดาราวิทยาลัย	11	38	50	61	160	13.36
5. ปรีณสร้อยแยลส์วิทยาลัย	11	32	40	43	126	10.52
6. เชียงรายวิทยาคม	4	15	20	33	72	6.01
7. วิชาชนารี	4	11	5	4	24	2.00
8. สุริยวงศ์	5	7	6	-	18	1.50
9. เคนเน็ตต์แม็คเคนซี	4	8	7	-	19	1.59
10. เจริญราษฎร์	6	9	7	3	25	2.09
11. ผดุงราษฎร์	7	10	22	27	66	5.51
12. ศรีธรรมราชศึกษา	5	20	37	33	95	7.93
13. น่านคริสเตียนศึกษา	6	18	23	-	47	3.92
14. บำรุงวิทยา	3	7	3	-	13	1.09
15. เชนเฮล์เม็ม โมเรียล	1	2	1	-	4	0.33
16. ตรังคริสเตียนศึกษา	5	9	12	16	42	3.51
17. สืบนทีธรรม	1	5	4	-	10	0.83
18. สว่างวิทยา	3	2	1	-	6	0.50
19. รังษีวิทยา	7	16	25	36	84	7.01
20. สหบำรุงวิทยา	4	7	6	-	17	1.42
21. สัจจพิทยา	4	4	1	-	9	0.75
22. เชียงใหม่คริสเตียน	5	5	10	11	31	2.59
23. สหคริสเตียนศึกษา	2	3	4	-	9	0.75
24. อุตรคริสเตียนวิทยา	3	10	6	-	19	1.59
25. อุตรคริสเตียนศึกษา	2	2	2	-	6	0.50
รวม	118	335	375	370	1,198	100.00

จากตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามโรงเรียนพบว่า โรงเรียนที่มีจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรียงลำดับจากมากที่สุดไปถึน้อยที่สุดได้แก่ โรงเรียนคาราวิทาลัย จำนวน 160 คน (ร้อยละ 13.36) โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทาลัย จำนวน 130 คน (ร้อยละ 10.85) โรงเรียนปรีนส์รอยแยลส์วิทาลัยจำนวน 126 คน (ร้อยละ 10.52) โรงเรียนศรีธรรมราชศึกษา จำนวน 95 คน (ร้อยละ 7.93) โรงเรียนวัฒนาวิทาลัย จำนวน 92 คน (ร้อยละ 7.68) โรงเรียนรังษีวิทยา จำนวน 84 คน (ร้อยละ 7.01) โรงเรียนอรุณประดิษฐ์ จำนวน 74 คน (ร้อยละ 6.18) โรงเรียนเชียงรายวิทาลัย จำนวน 72 คน (ร้อยละ 6.01) โรงเรียนผดุงราษฎร์ จำนวน 66 คน (ร้อยละ 5.51) โรงเรียนน่านคริสเตียนศึกษา จำนวน 47 คน (ร้อยละ 3.92) โรงเรียนตรังคริสเตียนศึกษา จำนวน 42 คน (ร้อยละ 3.51) โรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียน จำนวน 31 คน (ร้อยละ 2.59) โรงเรียนเจริญราษฎร์ จำนวน 25 คน (ร้อยละ 2.09) โรงเรียนวิชชานารี จำนวน 24 คน (ร้อยละ 2.00) โรงเรียนเคนเน็ดแม็คเคนซี จำนวน 19 คน (ร้อยละ 1.59) โรงเรียนอัครคริสเตียนวิทยา จำนวน 19 คน (ร้อยละ 1.59) โรงเรียนสุริยวงค์ จำนวน 19 คน (ร้อยละ 1.50) โรงเรียนสหบำรุงวิทยา จำนวน 17 คน (ร้อยละ 1.42) โรงเรียนบำรุงวิทยา จำนวน 13 คน (ร้อยละ 1.09) โรงเรียนสืบนทีธรรม จำนวน 10 คน (ร้อยละ 0.83) โรงเรียนสัจจพิทยา จำนวน 9 คน (ร้อยละ 0.75) โรงเรียนสหคริสเตียนศึกษา จำนวน 9 คน (ร้อยละ 0.75) โรงเรียนสว่างวิทยา จำนวน 6 คน (ร้อยละ 0.50) โรงเรียนอัครคริสเตียนศึกษา จำนวน 6 คน (ร้อยละ 0.50) และโรงเรียนเฮนเฮล์เม็มโมเรียล จำนวน 4 คน (ร้อยละ 0.33)

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้บริหาร	118	9.85
2. ครูและบุคลากรฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอน	335	27.96
3. ผู้ปกครอง	375	31.30
4. นักเรียน	370	30.89
รวม	1,198	100.00

จากตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามสถานภาพพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครองมีจำนวน 375 คน (ร้อยละ 31.30) รองลงมาคือ นักเรียนจำนวน 370 คน (ร้อยละ 30.89) รองลงมาคือครูและบุคลากรฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอน จำนวน 335 (ร้อยละ 27.96) และผู้บริหารจำนวน 118 คน (ร้อยละ 9.85)

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบุคลากรของโรงเรียนจำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
1. สถานภาพ		
1.1. ผู้บริหาร		
ผู้จัดการ/ผู้อำนวยการ	30	25.42
อนุสาศก/รองผู้อำนวยการ/ผู้ช่วยผู้จัดการ/ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	61	51.70
หัวหน้างานฝ่ายการเรียนการสอน	24	20.34
หัวหน้างานฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอน	3	2.54
รวม	118	100
1.2.ครูและบุคลากรฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอน		
ครูผู้สอนระดับปฐมวัย	18	5.37
ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3	40	11.94
ครูผู้สอน ระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6	72	21.50
ครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3	96	28.66
ครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6	98	29.25
บุคลากรฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอน	11	3.28
รวม	335	100.00
2. อายุการทำงาน		
2.1 ผู้บริหาร		
1 – 10 ปี	11	9.32
11 – 20 ปี	22	18.65
21 – 30 ปี	46	38.98
31 – 40 ปี	34	28.81
มากกว่า 40 ปี	3	2.54
ไม่ระบุอายุงาน	2	1.70
รวม	118	100.00
2.2 ครูและบุคลากรฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอน		
1 – 10 ปี	128	37.98
21 – 30 ปี	70	20.77
31 – 40 ปี	8	2.37
มากกว่า 40 ปี	3	0.89
ไม่ระบุอายุงาน	31	9.20
รวม	337	100.00

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
3. วุฒิการศึกษา		
3.1 ผู้บริหาร		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	1.70
ปริญญาตรี	26	22.03
ปริญญาโท	79	66.95
ปริญญาเอก	4	3.39
ไม่ระบุวุฒิ	7	5.93
รวม	118	100
3.1 ครูและบุคลากรฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอน		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	1.49
ปริญญาตรี	249	74.33
ปริญญาโท	49	14.63
ปริญญาเอก	0	0
ไม่ระบุวุฒิ	32	9.55
รวม	335	100.00

จากตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบุคลากรของโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพพบว่า สถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น ครูและบุคลากรฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอน จำนวน 335 คน (ร้อยละ 27.96) และเป็นผู้บริหาร จำนวน 118 คน (ร้อยละ 9.84) โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารมีอายุการทำงานอยู่ในช่วง 21-30 ปีมีจำนวนมากที่สุดคือ 46 คน (38.98) ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูและบุคลากรฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอนมีอายุการทำงานอยู่ในช่วง 1 - 10ปี มีจำนวนมากที่สุดคือ 128 คน(ร้อยละ37.98) ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 79 คน (ร้อยละ 66.95) และผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูและบุคลากรฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 249 คน (ร้อยละ 74.33)

ตารางที่ 15 จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ปกครองจำแนกตามความสัมพันธ์กับนักเรียน

ความสัมพันธ์กับนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
บิดา/มารดาโดยตรง	290	77.33
บิดา/มารดาบุญธรรม	1	0.27
ญาติผู้ใหญ่	64	17.07
ไม่ระบุความสัมพันธ์	20	5.33
รวม	375	100

จากตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ปกครองจำแนกตามความสัมพันธ์กับนักเรียนพบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์เป็นบิดา/มารดาโดยตรงจำนวน 290 คน (ร้อยละ 77.33) รองลงมาเป็นญาติผู้ใหญ่จำนวน 32 คน (ร้อยละ 8.53) และเป็นบิดา/มารดาบุญธรรมจำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.27)ตามลำดับ

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียนจำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	147	39.73
หญิง	204	55.14
ไม่ระบุเพศ	19	5.14
รวม	370	100
2. ศึกษาในระดับชั้น		
ม. 4	117	31.62
ม. 5	134	36.22
ม. 6	111	30.00
ไม่ระบุระดับชั้น	8	2.16
รวม	370	100
3. จำนวนปีที่เรียนในโรงเรียน		
1 – 3 ปี	55	14.86
4 – 6 ปี	80	21.62
7 – 12 ปี	84	22.70
12 ปี ขึ้นไป	134	36.22
ไม่ระบุจำนวนปีที่เรียน	17	4.59
รวม	370	100

จากตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียนจำแนกตามข้อมูลทั่วไป พบว่านักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 204 คน (ร้อยละ 55.14) เป็นเพศชาย จำนวน 147 คน (ร้อยละ 39.73) โดยส่วนใหญ่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 134 คน (ร้อยละ 36.22) ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 117 คน (ร้อยละ 31.62) และศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 111 คน (ร้อยละ 30.00) และนักเรียนส่วนใหญ่เรียนอยู่ในโรงเรียนนาน 12 ปีขึ้นไป จำนวน 134 คน (ร้อยละ 36.22) เรียนอยู่ในโรงเรียนนาน 7-12 ปี จำนวน 84 คน (ร้อยละ 22.70) เรียนอยู่ในโรงเรียนนาน 4 – 6 ปี จำนวน 80 คน (ร้อยละ 21.62) และเรียนอยู่ในโรงเรียนนาน 1-3 ปี จำนวน 55 คน (ร้อยละ 14.86)

2. ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและ ผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและ ผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ผู้วิจัยนำเสนอแยกเป็น 4 ด้าน คือ

- สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็น โอกาส หรือ เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
- สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
- สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งเอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
- สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

รายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละด้านมีดังนี้

ตารางที่ 17 ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและ ผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส หรือ เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

แนวทาง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส หรือเอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน 1. นโยบายของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษา เช่น นโยบายเรียนฟรี 15 ปี ที่มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี นโยบาย 3 D ที่เกี่ยวกับการปลูกฝังนักเรียนด้านประชาธิปไตย ด้านคุณธรรม และด้านห่วงใยคนสามัคคี เป็นต้น ส่งผลให้การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน	4.07	0.86	มาก	5

ตารางที่ 17 (ต่อ)

แนวทาง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
2. ข้อมูลข่าวสารด้านการเมืองที่แตกต่างกันระหว่างฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านทำให้นักเรียนรู้จักคิดไตร่ตรองและมีเหตุผลในการตัดสินใจที่จะเชื่อหรือไม่เชื่อข้อมูลนั้น	3.47	0.86	ปานกลาง	9
3. ภาวะวิกฤติเศรษฐกิจที่ทำให้รายได้ของครอบครัวลดลง ส่งผลให้นักเรียนรู้จักประหยัดใช้เงินอย่างระมัดระวังและมีเหตุผลยิ่งขึ้น	3.64	0.88	มาก	8
4. การที่โรงเรียนมีชื่อเสียงในทางที่ดี ได้รับการยอมรับในสังคม ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่ปลูกฝังนักเรียนด้วยหลักธรรมทางคริสต์ศาสนา ทำให้ผู้ปกครองเกิดความศรัทธานำบุตรหลานมาเข้าเรียนและให้การสนับสนุนโรงเรียนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน	4.26	0.72	มาก	1
5. การมีคริสตจักร หรือ โบสถ์ของสมาชิกในชุมชนอยู่ภายในบริเวณโรงเรียนหรืออยู่ใกล้โรงเรียนทำให้โรงเรียนได้รับความช่วยเหลือและการสนับสนุนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนได้สะดวกและง่ายขึ้น	3.99	0.82	มาก	6
6. ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่สะดวก สบายในการสืบค้นข้อมูล มีวิทยาการใหม่ ๆ ที่น่าสนใจหลากหลายทำให้นักเรียนสนใจใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ มีความกระตือรือร้นในการหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้มีคุณค่าอยู่เสมอ	4.12	0.77	มาก	3
7. แผนการศึกษาแห่งชาติ(พ.ศ. 2545 – 2559) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ระบุถึงการจัดการ ศึกษาเพื่อพัฒนาคนในองค์รวม และเน้นในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมไว้ชัดเจนส่งผลให้โรงเรียนต้องนำไปปฏิบัติ	4.12	0.75	มาก	3
8. การกำหนดมาตรฐานด้านคุณธรรมสำหรับผู้เรียนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาและการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนไว้ในหลักสูตรแกนกลาง ส่งผลให้มีการบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น	4.11	0.75	มาก	4
9. กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเด็ก ทำให้ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาตระหนักถึงสิทธิของนักเรียนมากขึ้น มีความรอบคอบและไม่ทำโทษรุนแรงเกินเหตุ	4.17	0.79	มาก	2

ตารางที่ 17 (ต่อ)

แนวทาง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
10. ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นทั้งภายในและต่างประเทศ เช่น อุทกภัย แผ่นดินไหว คลื่นสึนามิ พายุมรสุม ฯลฯ ทำให้ นักเรียนตื่นตัวในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและ ได้มีโอกาสแสดงน้ำใจช่วยเหลือผู้ที่ประสบภัย	3.93	0.88	มาก	7
รวมด้านสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส หรือเอื้อต่อ การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน	3.99	0.81	มาก	

จากตารางที่ 17 ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและ ผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอก ที่เป็นโอกาส หรือ เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน พบว่า ทุกประเด็น ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในระดับปานกลางถึงระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย อยู่ระหว่าง 3.47 – 4.26

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์รายข้อพบว่า ประเด็นที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมในด้านนี้คือ การที่โรงเรียนมีชื่อเสียงในทางที่ดี ได้รับการยอมรับในสังคม ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่ปลูกฝังนักเรียนด้วยหลักธรรมทางคริสต์ศาสนา ทำให้ผู้ปกครองเกิดความศรัทธานำบุตรหลานมาเข้าเรียน และให้การสนับสนุนโรงเรียนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด(4.26) รองลงมาคือ กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเด็ก ทำให้ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาตระหนักถึงสิทธิของนักเรียนมากขึ้น มีความรอบคอบและไม่ทำโทษรุนแรงเกินเหตุ(4.17)รองลงมาคือ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่สะดวกสบายในการสืบค้นข้อมูล มีวิทยาการใหม่ ๆ ที่น่าสนใจหลากหลายทำให้นักเรียนสนใจใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ มีความกระตือรือร้นในการหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้มีคุณค่าอยู่เสมอ (4.12) และแผนการศึกษาแห่งชาติ(พ.ศ. 2545 – 2559) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ระบุถึงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนในองค์รวม และเน้นในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมไว้ชัดเจนส่งผลให้โรงเรียนต้องนำไปปฏิบัติ (4.12) รองลงมาคือ การกำหนดมาตรฐานด้านคุณธรรมสำหรับนักเรียนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา และการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนไว้ในหลักสูตรแกนกลางส่งผลให้มีการ บูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น(4.11) รองลงมาคือ นโยบายของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษา เช่น นโยบายเรียนฟรี 15 ปี ที่มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี นโยบาย 3 D ที่เกี่ยวกับการปลูกฝังนักเรียนด้านประชาธิปไตย ด้านคุณธรรม และด้านห่างไกลยาเสพติด เป็นต้น ส่งผลให้การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

คือ ข้อมูลข่าวสารด้านการเมืองที่แตกต่างกันระหว่างฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านทำให้นักเรียนรู้จักคิด ไตร่ตรองและมีเหตุผลในการตัดสินใจที่จะเชื่อหรือไม่เชื่อข้อมูลนั้น (3.47)

ตารางที่ 18 ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและ ผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

แนวทาง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้าง คุณลักษณะที่ดีของนักเรียน	3.74	0.96	มาก	5
11. การขาดเสถียรภาพทางการเมืองทำให้นโยบายทางการศึกษาที่ เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ไม่มีทิศทาง ที่ชัดเจนและไม่ต่อเนื่อง				
12. การแตกแยกทางการเมืองที่แบ่งเป็นฝ่ายเป็นสีทำให้นักเรียนเกิด อคติ ไม่เอื้อต่อการเสริมสร้างนักเรียนให้เป็นผู้รักสามัคคี	3.52	1.09	มาก	8
13. นโยบายของรัฐบาลและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่สนับสนุน ค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาให้โรงเรียนของรัฐ ทำให้โรงเรียนเอกชน มีจำนวนนักเรียนน้อย และมีรายได้ลดลงส่งผลให้นักเรียนขาดโอกาสที่จะ ได้รับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีอย่างต่อเนื่อง	3.45	1.06	ปานกลาง	9
14. พฤติกรรมการทุจริต คอร์รัปชันและการซื้อสิทธิ์ ขายเสียงในระบบการเมืองเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีและทำให้นักเรียน สับสน เกิดค่านิยมใหม่ที่ถ้าโกงแล้วทำประโยชน์ก็เป็นเรื่องที่ ยอมรับได้	3.60	1.15	มาก	7
15. การใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาทางการเมืองและสังคม ส่งผลต่อความคิดและการตัดสินใจของนักเรียน ให้นิยมการใช้ อารมณ์และความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาต่างๆไปด้วย	3.64	1.13	มาก	6
16. สภาพทางเศรษฐกิจทำให้ผู้ปกครองต้องออกจากบ้านเพื่อ ทำงานหารายได้มาจุนเจือครอบครัวให้มากขึ้นส่งผลให้ไม่มีเวลา อบรม ดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด	3.98	1.07	มาก	4
17. สภาพครอบครัวที่ย่ำร้าย หรือ แยกกันอยู่ทำให้เด็กต้องอาศัยอยู่ กับปู่ ย่า ตา ยาย หรือ ญาติอาวุโสที่มีวัยต่างกันมากทำให้นักเรียนขาด ความอบอุ่นและมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมยกต่อการเสริมสร้าง คุณลักษณะที่ดี	4.00	1.10	มาก	3

ตารางที่ 18 (ต่อ)

แนวทาง	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
18. กระแสความนิยมในวัยรุ่น เช่น แฟชั่นการแต่งกาย การซื้อของราคาแพงที่ผลิตจากต่างประเทศ การใช้คำพูด เป็นต้น ทำให้นักเรียนเห่อไปตามสมัย ซึ่งไม่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะด้านการอยู่อย่างพอเพียงและการดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ	4.08	1.00	มาก	1
19. การเล่นเกมส้อมพิวเตอร์ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ชอบอยู่คนเดียว ไม่มีความรับผิดชอบต่อตนเองและการเรียน	4.03	1.07	มาก	2
20. การติดต่อสื่อสารทางระบบเครือข่าย (internet) และการใช้โทรศัพท์มือถือที่สะดวก รวดเร็ว สามารถส่งข้อความ รูปภาพหรือคลิปวิดีโอให้กันได้ง่าย ส่งผลให้นักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียน หมกมุ่นในสิ่งที่ไร้สาระ คึกคะนองและกล้าทำสิ่งที่ไม่เหมาะสม	4.03	1.05	มาก	2
รวมด้านสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน	3.81	1.07	มาก	

จากตารางที่ 18 ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและ ผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน พบว่า ทุกประเด็นส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในระดับปานกลางถึงระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย อยู่ระหว่าง 3.45 – 4.08

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์รายข้อพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมในด้านนี้คือ กระแสความนิยมในวัยรุ่น เช่น แฟชั่นการแต่งกาย การซื้อของราคาแพงที่ผลิตจากต่างประเทศ การใช้คำพูด เป็นต้น ทำให้นักเรียนเห่อไปตามสมัย ซึ่งไม่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะด้านการอยู่อย่างพอเพียงและการดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติมีค่าเฉลี่ยสูงสุด(4.08) รองลงมาคือ การเล่นเกมส้อมพิวเตอร์ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ชอบอยู่คนเดียว ไม่มีความรับผิดชอบต่อตนเองและการเรียน (4.03) และ การติดต่อสื่อสารทางระบบเครือข่าย (internet) และการใช้โทรศัพท์มือถือที่สะดวก รวดเร็ว สามารถส่งข้อความ รูปภาพหรือคลิปวิดีโอให้กันได้ง่าย ส่งผลให้นักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียน หมกมุ่นในสิ่งที่ไร้สาระ คึกคะนองและกล้าทำสิ่งที่ไม่เหมาะสม(4.03) รองลงมาคือ สภาพครอบครัวที่ย่ำร้าย หรือ แยกกันอยู่ทำให้เด็กต้องอาศัยอยู่กับปู่ย่า ตายาย หรือ ญาติอาวุโสที่มีวัยต่างกันมาก ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่น และมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมยากต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี (4.00) และสภาพทางเศรษฐกิจทำให้ผู้ปกครองต้องออกจากบ้านเพื่อทำงานหารายได้มาจุนเจือครอบครัวให้มากขึ้นส่งผลให้ไม่มีเวลาอบรม ดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด (3.98) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ นโยบายของรัฐบาลและ

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาให้โรงเรียนของรัฐ ทำให้โรงเรียนเอกชนมีจำนวนนักเรียนน้อย และมีรายได้ลดลงผลให้นักเรียนขาดโอกาสที่จะได้รับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีอย่างต่อเนื่อง (3.45)

ตารางที่ 19 ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและ ผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งเอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

สภาพแวดล้อม	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน				
21. ความชัดเจนของวิสัยทัศน์ พันธกิจและ นโยบายโรงเรียนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรมทำให้นักบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจตรงกัน	4.19	0.78	มาก	3
22. ขอบข่ายงาน สายการบังคับบัญชาและการบริหาร งานด้านกิจการนักเรียน ด้านวิชาการและด้านอื่นที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่ประสานงานกันและร่วมมือกันในการทำงานอย่างเข้มแข็ง	4.05	0.78	มาก	5
23. การเป็นแบบอย่างที่ดีของศิษย์เก่าที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคมในการสนับสนุนและช่วยเหลืองานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน	4.20	0.75	มาก	2
24. ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นกัลยาณมิตร มีความอดทนและ ความมุ่งมั่นในการนำงานด้านศาสนกิจเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน	4.26	0.78	มาก	1
25. ความจงรักภักดี ความภาคภูมิใจของบุคลากรที่มีต่อองค์กร และการอุทิศทุ่มเทในการทำงานของบุคลากรระดับต่าง ๆ	4.16	0.80	มาก	4
26. ความเข้มแข็งของทีมงานศาสนกิจและความโดดเด่นในการนำงานด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้วยหลักคริสตจริยธรรม	4.00	0.85	มาก	6
27. การที่นักเรียนของโรงเรียน มีคุณลักษณะโดดเด่นด้าน กิริยามารยาท กล้าแสดงออก ซื่อสัตย์ มีภาวะผู้นำ ซึ่งมักจะได้รับคำชมเชย หรือ ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้นำกิจกรรมด้านต่าง ๆ เมื่อเรียนต่อในสถาบันอื่น	4.20	0.76	มาก	2
28. การจัดสรรงบประมาณที่พอเพียงในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน	3.92	0.83	มาก	8

ตารางที่ 19 (ต่อ)

สภาพแวดล้อม	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
29. การสนับสนุนด้านสื่อ อุปกรณ์อย่างพอเพียง และสะดวกในการใช้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนอย่างหลากหลาย	3.96	0.83	มาก	7
30. วัฒนธรรมองค์กรที่แสดงถึงความมีน้ำใจของครูที่มีต่อนักเรียนและการดูแลอย่างเป็นกัลยาณมิตร	4.20	0.75	มาก	2
รวมด้านสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน	4.11	0.79	มาก	

จากตารางที่ 19 ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและ ผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งเอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน พบว่า ทุกประเด็นส่งผลการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ย อยู่ระหว่าง 3.92– 4.26

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์รายข้อพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมในด้านนี้คือคือ ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นกัลยาณมิตร มีความอดทนและ ความมุ่งมั่นในการนำงานด้านศาสนกิจเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด(4.26) รองลงมาคือ การเป็นแบบอย่างที่ดีของศิษย์เก่าที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคมในการสนับสนุนและช่วยเหลืองานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน (4.20) การที่นักเรียนของโรงเรียน มีคุณลักษณะโดดเด่นด้านกิจกรรมรยาท กล้าแสดงออก ซื่อสัตย์ มีภาวะผู้นำ ซึ่งมักจะได้รับคำชมเชย หรือ ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้นำกิจกรรมด้านต่าง ๆ เมื่อเรียนต่อในสถาบันอื่น (4.20) และวัฒนธรรมองค์กรที่แสดงถึงความมีน้ำใจของครูที่มีต่อนักเรียนและการดูแลอย่างเป็นกัลยาณมิตร(4.20) รองลงมาคือ ความชัดเจนของวิสัยทัศน์ พันธกิจและ นโยบายโรงเรียนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรมทำให้นักบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจตรงกัน (4.19)และความจงรักภักดี ความภาคภูมิใจของบุคลากรที่มีต่อองค์กรและการอุทิศทุ่มเทในการทำงานของบุคลากรระดับต่าง ๆ (4.16) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การจัดสรรงบประมาณที่พอเพียงในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน (3.92)

ตารางที่ 20 ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและ ผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

สภาพแวดล้อม	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน	3.66	0.95	มาก	6
31. ความไม่ชัดเจนของนโยบายและการเข้มงวดด้านระเบียบวินัยในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีในระดับช่วงชั้น หรือ ระดับชั้น รวมถึงแนวปฏิบัติในแต่ละระดับที่แตกต่างกัน	3.70	0.99	มาก	5
32. ความไม่ต่อเนื่องกันในทางปฏิบัติของแต่ละระดับชั้น และความไม่เข้มแข็งของระบบการติดตามช่วยเหลือนักเรียนด้านระเบียบวินัยและมารยาท	3.62	1.10	มาก	8
33. การเปลี่ยนผู้บริหารระดับสูงบ่อยทำให้ นโยบายการบริหาร โรงเรียนที่ไม่นิ่งหรือไม่ต่อเนื่องกัน	3.49	0.98	ปานกลาง	10
34. การบูรณาการคริสตจริยธรรม หรือคุณธรรมสากลในการจัดการเรียนรู้หรือกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน	3.72	1.02	มาก	4
35. การที่ครูและบุคลากรรุ่นใหม่บางคนมีความยึดมั่นในตนเองสูง ไม่ชอบให้เข้มงวดเรื่องการแต่งกายและพฤติกรรมส่วนตัว	3.59	0.94	มาก	9
36. จำนวนผู้อุปถัมภ์หรือ ครูที่ทำงานด้านศาสนกิจเพื่อจัดกิจกรรมทางคริสตศาสนาเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีที่มีจำนวนจำกัด	3.82	1.04	มาก	1
37. ภาระงานด้านเอกสารและงานอื่นนอกเหนือจากการสอนของครูมีมากทำให้ไม่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิดเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี	3.74	0.90	มาก	3
38. ความพอเพียง และคุณภาพของสื่อเทคโนโลยี และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน	3.75	0.96	มาก	2
39. วัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันของบุคลากรที่มีความเกรงใจกันมากเกินไป มีการยึดหยุ่นกฎระเบียบเพื่อรักษาน้ำใจทำให้ละเลยมาตรฐานความถูกต้อง และทำให้การอุทิศทุ่มเทเวลาในการดูแลนักเรียนของครูแตกต่างกัน	3.64	1.00	มาก	7
40. ความล่าช้าและไม่ทั่วถึงในการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ข่าวสารของโรงเรียนที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ	3.67	0.99	มาก	
รวมด้านสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน				

จากตารางที่ 20 ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและ ผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน พบว่า ทุกประเด็นส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในระดับปานกลางถึงระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ย อยู่ระหว่าง 3.49– 3.82

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์รายข้อพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมในด้านนี้คือภาระงานด้านเอกสารและงานอื่นนอกเหนือจากการสอนของครูมีมากทำให้ไม่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิดเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด(3.82) รองลงมาคือ วัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันของบุคลากรที่มีความเกรงใจกันมากเกินไป มีการยึดหยุ่นกฎระเบียบเพื่อรักษาน้ำใจ ทำให้ละเลยมาตรฐานความถูกต้องและทำให้การอุทิศทุ่มเทเวลาในการดูแลนักเรียนของครูแตกต่างกัน(3.75) รองลงมาคือความพอเพียง และคุณภาพของสื่อเทคโนโลยี และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน(3.74) รองลงมาคือ การที่ครูและบุคลากรรุ่นใหม่บางคนมีความยึดมั่นในตนเองสูง ไม่ชอบให้เข้มงวดเรื่องการแต่งกายและพฤติกรรมส่วนตัว (3.72) และความไม่ต่อเนื่องกัน ในทางปฏิบัติของแต่ละระดับชั้น และความไม่เข้มแข็งของระบบการติดตามช่วยเหลือนักเรียนด้านระเบียบวินัยและมารยาท(3.70) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การบูรณาการคริสตจริยธรรม หรือคุณธรรมสากลในการจัดการเรียนรู้ หรือกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (3.49)

ตารางที่ 21 ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและ ผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในภาพรวมที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

สภาพแวดล้อม	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส หรือเอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน	3.99	0.81	มาก	2
ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน	3.81	1.07	มาก	3
ด้านสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน	4.11	0.79	มาก	1
ด้านสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน	3.67	0.99	มาก	4
รวมทุกด้าน	3.90	0.91	มาก	

จากตารางที่ 21 ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และ ผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน พบว่า สภาพแวดล้อมทุกด้านส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.67-4.11 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมคือ 3.89 เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.11) รองลงมาคือด้านสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็น โอกาส หรือเอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน (3.99) รองลงมาคือด้านสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน (3.80) และด้านสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน (3.67)

3. ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและนักเรียนเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน

3.1 ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ผู้วิจัยนำเสนอแยกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านพันธกิจคริสเตียนศึกษา ด้านการเรียนการสอน ด้านกิจการนักเรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ และด้านชุมชนสัมพันธ์

รายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละด้านมีดังนี้

ตารางที่ 22 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้านพันธกิจคริสเตียนศึกษา

แนวทาง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านพันธกิจคริสเตียนศึกษา	4.24	0.76	มาก	1
1. การสานต่อนโยบายของสภาคริสตจักรในประเทศไทยในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้วยคริสตจริยธรรมและ คุณลักษณะเฉพาะหรือ Spirit ที่แต่ละโรงเรียนกำหนดไว้ให้เกิดผลในทางรูปธรรมมากที่สุด				
2. การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่มีบทบาทในการอบรมพุ่มพิกเยาวชนที่สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยเช่น หน่วยงาน เยาวชน หน่วยงานเผยแผ่พระกิตติคุณ หน่วยงานคริสเตียนศึกษาและบรรณศาสตร์ เป็นต้นเพื่อให้มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน	4.11	0.77	มาก	4
3. การจัด โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างฝ่ายศาสนกิจของโรงเรียนในเครือมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนด้วยคริสตจริยธรรมในรูปแบบต่างๆ	4.05	0.79	มาก	5

ตารางที่ 22 (ต่อ)

แนวทาง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
4. การจัดกิจกรรมมุ่งเน้นการประกาศพระกิตติคุณด้วยรูปแบบที่ น่าสนใจสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนในแต่ละช่วงวัย	4.13	0.80	มาก	3
5. การจัดค่ายคริสตจริยธรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนที่สนใจ เข้าร่วมตามความสมัครใจ	4.13	0.81	มาก	3
6. การจัดกิจกรรมเสริมที่หลากหลายทั้งกิจกรรมทางคริสต์ศาสนา โดยตรง เช่น กลุ่มcell group ค่ายนักเรียนคริสเตียนเป็นต้น หรือ กิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับคริสต์ศาสนาโดยตรงเช่น ชมรมดนตรีพื้นเมือง ชมรมถ่ายภาพ ชมรมนักประหยัดไฟวัยจิ๋วเป็นต้น แต่มีการ สอดแทรกคริสตจริยธรรมและคุณธรรมสากลในกิจกรรมนั้น ๆ	4.17	0.82	มาก	2
7. การพัฒนานักเรียนรุ่นพี่ให้มีความเข้มแข็งในด้านความเชื่อศรัทธา และให้มีทักษะความสามารถในการนำกิจกรรมด้านศาสนกิจใน โรงเรียนได้และมีการสานต่อให้รุ่นน้องสืบต่อกันไป	4.13	0.82	มาก	3
รวมด้านพันธกิจคริสเตียนศึกษา	4.14	0.80	มาก	

จากตารางที่ 22 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้าง
คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้านพันธกิจคริสเตียนศึกษา พบว่าทุกแนวทางควรมีการปฏิบัติอยู่ใน
ระดับมากทุกข้อโดยมีค่าเฉลี่ย อยู่ระหว่าง 4.05 – 4.24 เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์รายข้อพบว่า
การสานต่อนโยบายของสภาคริสตจักรในประเทศไทยในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
ด้วยคริสตจริยธรรมและ คุณลักษณะเฉพาะ หรือ Spirit ที่แต่ละ โรงเรียนกำหนดไว้ให้เกิดผลในทาง
รูปธรรมมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยสูงสุด(4.24) รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมเสริมที่หลากหลายทั้งกิจกรรม
ทางคริสต์ศาสนา โดยตรง เช่น กลุ่มcell group ค่ายนักเรียนคริสเตียน หรือ กิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับ
คริสต์ศาสนาโดยตรงเช่น ชมรมดนตรีพื้นเมือง ชมรมถ่ายภาพ ชมรมนักประหยัดไฟวัยจิ๋วเป็นต้น
แต่มีการสอดแทรกคริสตจริยธรรมและคุณธรรมสากลในกิจกรรมนั้น ๆ (4.17) ส่วนการจัด โครงการ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างฝ่ายศาสนกิจของโรงเรียนในเครือมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน
ประเทศไทยเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนด้วยคริสตจริยธรรมในรูปแบบต่าง
เป็น แนวทางที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (4.05)

ตารางที่ 23 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้านการเรียนการสอน

แนวทาง	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านการเรียนการสอน	4.16	0.78	มาก	1
8. การพัฒนาหลักสูตรให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี เช่น การรื้อฟื้นวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนพื้นบ้านสอดแทรกในเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องเพื่อดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของท้องถิ่น การจัดทำหลักสูตรคุณลักษณะศึกษาเฉพาะสำหรับโรงเรียนเพื่อเป็นกรอบในการเสริมสร้างคุณลักษณะ ที่ดีให้นักเรียนตามแนวทางของโรงเรียน เป็นต้น	4.11	0.76	มาก	4
9. การพัฒนาการสอนคริสตจริยธรรมโดยใช้แนวคิดการอธิบายคุณค่า (Value Clarification) ที่เน้นการตัดสินใจคุณค่าด้วยตนเองเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจนเป็นแบบแผนของชีวิตได้	3.97	0.80	มาก	7
10. การ จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การสร้างกระแส (In Trend Innovation)หรือ นำค่านิยมที่เกิดขึ้นในช่วงนั้นมาใช้เป็นสื่อเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน	4.09	0.82	มาก	5
11. การส่งเสริมการทำโครงการด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยมีกิจกรรมเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีที่เกิดจากกระทำของตัวนักเรียนเอง และกิจกรรมที่นักเรียนและผู้ปกครองทำร่วมกัน	4.00	0.90	มาก	6
12. การจัดทำสารสนเทศวิเคราะห์ประเด็นท้าทายคุณธรรมจริยธรรม เช่นการพนันบอล การยกพวกตีกัน ยาเสพติด ปัญหาโลกร้อน เป็นต้น โดยมีการวิเคราะห์สถานการณ์ลงในฐานข้อมูล และกระจายข้อมูล เพื่อให้ครูใช้สอนและหาแนวทางป้องกันได้ทันทั่วถึง	4.15	0.81	มาก	2
13. การผลิต หรือจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัย น่าสนใจ สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละช่วงวัย เพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีได้ง่ายและเกิดผลอย่างยั่งยืน	4.14	0.82	มาก	3
14. การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน	4.09	0.81	มาก	
รวมด้านการเรียนการสอน	4.09	0.81	มาก	

จากตารางที่ 23 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้านการเรียนการสอนพบว่า ทุกแนวทางควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.97 -4.16 เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์รายข้อพบว่า การพัฒนาหลักสูตรให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี เช่น การรื้อฟื้นวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนพื้นบ้านสอดแทรกในเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องเพื่อดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของท้องถิ่น การจัดทำหลักสูตรคุณลักษณะศึกษาเฉพาะสำหรับโรงเรียนเพื่อเป็นกรอบในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนตามแนวทางของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.16) รองลงมาคือ การผลิต หรือจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัย น่าสนใจ สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละช่วงวัย เพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีได้ง่ายและเกิดผลอย่างยั่งยืน (4.15) รองลงมาคือการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน (4.14) ส่วน การ จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์ (In Trend Innovation) หรือ นำค่านิยมที่เกิดขึ้นในช่วงนั้นมาใช้เป็นสื่อเพื่อดึงดูความสนใจของนักเรียน เป็น แนวทางที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (3.97)

ตารางที่ 24 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้านกิจการนักเรียน

แนวทาง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านกิจการนักเรียน	4.38	0.73	มาก	1
15. การพัฒนาระบบดูแลนักเรียนให้เข้มแข็ง เน้นการดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยครูประจำชั้นและครูที่ปรึกษาเป็นผู้ติดตามดูแลอย่างใกล้ชิดและเป็นกัลยาณมิตร	4.17	0.78	มาก	2
16. การจัดโครงการ หรือ กิจกรรมที่สนับสนุนให้ ครูศาสนา หรือ วิทยากรที่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนให้เกิดความสนใจ ประทับใจ มาร่วมในกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีอย่างต่อเนื่อง	4.15	0.77	มาก	3
17. การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือ ออกแบบกิจกรรม โครงการต่างๆ โดยครูเป็นที่ปรึกษาและคอยอำนวยความสะดวก	4.09	0.87	มาก	4
18. การจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงใน รูปแบบต่างๆ มากขึ้น	4.17	0.80	มาก	2
19. การจัดกิจกรรม เชิญชวน(Exhortation) ให้ทำความดี คือการ ชี้แนะเชิญชวน โดยใช้การเสริมแรงทางบวกควบคู่กับการพัฒนาความกล้าหาญเชิงจริยธรรม				

ตารางที่ 24 (ต่อ)

แนวทาง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
20. การจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีโดยใช้ระบบคู่สัญญา คือ การให้นักเรียนแสวงหาคลคนที่นักเรียนรักและเกรงใจมาเป็น ผู้ที่รับรู้ ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจการพัฒนาตนเอง	4.00	0.86	มาก	6
21. การแต่งตั้งครูที่มีประสบการณ์เชี่ยวชาญด้านการดูแลและ อภิบาลนักเรียนให้เป็นคณะกรรมการเฉพาะกิจ เพื่อให้คำปรึกษา แก่ครูในการแก้ปัญหาและพัฒนาเด็กที่มีพฤติกรรมเสี่ยง หรือ กลุ่มนักเรียนที่ต้องดูแลเป็นพิเศษ	4.08	0.92	มาก	5
รวมด้านกิจการนักเรียน	4.15	0.82	มาก	

จากตารางที่ 24 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้าง คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้านกิจการนักเรียนพบว่า ทุกแนวทางควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ย อยู่ระหว่าง 4.00 - 4.38

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์รายข้อพบว่า การพัฒนาระบบดูแลนักเรียนให้เข้มแข็ง เน้น การดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยครูประจำชั้นและครูที่ปรึกษาเป็นผู้ติดตามดูแลอย่างใกล้ชิดและ เป็นกัลยาณมิตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด(4.38) รองลงมาคือ . การจัดโครงการ หรือ กิจกรรมที่สนับสนุนให้ ครูศาสนา หรือ วิทยากรที่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนให้เกิดความสนใจ ประทับใจ มาร่วมในกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีอย่างต่อเนื่อง(4.17) ส่วน การจัด กิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีโดยใช้ระบบคู่สัญญาคือ การให้นักเรียนแสวงหาคลคนที่นักเรียน รักและเกรงใจมาเป็นผู้ที่รับรู้ ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจการพัฒนาตนเองเป็น แนวทางที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (4.00)

ตารางที่ 25 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของ นักเรียนด้านการพัฒนาบุคลากร

แนวทาง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านการพัฒนาบุคลากร				
22. การพัฒนาบุคลากรที่เป็นอาสาสมัครให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัด การศึกษา เพื่อผสมผสานความรู้ในพระคริสตธรรมคัมภีร์ลงสู่ชีวิตจริง ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ	4.19	0.82	มาก	3

ตารางที่ 25 (ต่อ)

แนวทาง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
23. การพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในคริสตจริยธรรมเพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้และการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนได้อย่างมีคุณภาพมากขึ้น	4.16	0.78	มาก	4
24. การพัฒนาครูด้านทักษะการใช้ อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้รู้เท่าทันนักเรียนและสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันและกัน	4.20	0.79	มาก	2
25. การจัดให้มีการบริหารจัดการความรู้ (Knowledge management) ด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน โดยเริ่มจากกลุ่มผู้ที่สนใจก่อนแล้วจึงขยายวงกว้างออกไปในโรงเรียนและต่างโรงเรียน	4.07	0.77	มาก	5
26. การ จัดกิจกรรมเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติ ครูและบุคลากรที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและเสริมขวัญกำลังใจครูที่ทำงาน อุทิศทุ่มเทเพื่อดูแลนักเรียน	4.27	0.78	มาก	1
27. การส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อด้านศาสนศาสตร์ในระดับที่สูงขึ้น	3.88	0.91	มาก	7
28. การเพิ่มบุคลากรที่ทำหน้าที่ด้านศาสนกิจโดยเฉพาะการพุ่มพิกและอภิบาลนักเรียน โดยใช้หลักคริสตจริยธรรมให้ทั่วถึงมากขึ้น	3.98	0.87	มาก	6
รวมด้านการพัฒนาบุคลากร	4.11	0.82	มาก	

จากตารางที่ 25 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้านการพัฒนาบุคลากรพบว่า ทุกแนวทางควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ย อยู่ระหว่าง 3.88 – 4.27

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์รายข้อพบว่า การ จัดกิจกรรมเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากรที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและเสริมขวัญกำลังใจครูที่ทำงาน อุทิศทุ่มเทเพื่อดูแลนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.27) รองลงมาคือ การพัฒนาครูด้านทักษะการใช้ อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้รู้เท่าทันนักเรียนและสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันและกัน (4.20) รองลงมาคือ การพัฒนาบุคลากรที่เป็นอนุศาสนิกให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา เพื่อผสมผสานความรู้ในพระคริสตธรรมคัมภีร์ลงสู่ชีวิตจริงในการจัดการเรียนการสอนใน โรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (4.19) และการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในคริสตจริยธรรมเพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้และการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนได้อย่างมีคุณภาพมากขึ้น (4.16) ส่วนการส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อด้านศาสนศาสตร์ในระดับที่สูงขึ้นเป็นแนวทางที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (3.88)

ตารางที่ 26 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้านชุมชนสัมพันธ์

แนวทาง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านชุมชนสัมพันธ์	4.10	0.81	มาก	5
29. การพัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองให้เข้มแข็งและขยายกว้างออกไปเพื่อมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น ผลักดัน และระดมทรัพยากรในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน				
30. การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้ผู้ปกครองในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านวิชาการอย่างสมดุลรวมถึงการให้ความรู้ผู้ปกครองผ่านทางเอกสารสิ่งพิมพ์ web site ฯลฯ	4.19	0.78	มาก	1
31. การประสานงานและสร้างภาคีร่วมกับองค์กร หรือ หน่วยงานภายนอกเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีประสบการณ์จริงในการทำความดีและเรียนรู้ในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคม	4.12	0.75	มาก	4
32. การประสานงานกับชุมชนเพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมในท้องถิ่น ให้นักเรียนได้เข้าไปศึกษาเรียนรู้ และเกิดความรักหวงแหนในวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นมากขึ้น	4.13	0.81	มาก	3
33. การพัฒนางานประชาสัมพันธ์โดยให้ความสำคัญกับงานเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน เพื่อให้ชุมชนได้รับรู้ถึงความก้าวหน้าและจุดแข็งของโรงเรียนซึ่งจะทำให้การระดมทุนและความร่วมมือเป็นไปได้ด้วยดี	4.15	0.78	มาก	2
34. การสร้างเครือข่ายกับสถาบันที่มีชื่อเสียงด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี ทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อศึกษาเรียนรู้วิธีการเสริมสร้างนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดีให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล	4.06	0.85	มาก	6
35. การประสานกับหน่วยงานภายนอกที่รับผิดชอบด้านการสื่อสาร มวลชนทุกประเภท ให้ตระหนักในบทบาทที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนและมีส่วนร่วมสร้างสรรค์สื่อที่ดี มีประโยชน์ ส่งเสริมวิถีชีวิตที่ดีงามของคนไทย	4.06	0.85	มาก	6
รวมด้านชุมชนสัมพันธ์	4.11	0.80	มาก	

จากตารางที่ 26 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้านชุมชนสัมพันธ์พบว่า ทุกแนวทางควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ย อยู่ระหว่าง 4.06 – 4.19

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์รายชื่อพบว่า การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้ผู้ปกครองในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านวิชาการอย่างสมดุล รวมถึงการให้ความรู้ผู้ปกครองผ่านทางเอกสารสิ่งพิมพ์ web site ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.19) รองลงมา คือการพัฒนางานประชาสัมพันธ์ โดยให้ความสำคัญกับงานเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน เพื่อให้ชุมชนได้รับรู้ถึงความก้าวหน้าและจุดแข็งของโรงเรียนซึ่งจะทำให้การระดมทุนและความร่วมมือเป็นไปได้ด้วยดี (4.15) รองลงมาคือ การประสานงานกับชุมชนเพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมในท้องถิ่น ให้นักเรียนได้เข้าไปศึกษาเรียนรู้ และเกิดความรักหวงแหนในวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นมากขึ้น (4.13) รองลงมาคือ การประสานงานและสร้างภาคีร่วมกับองค์กร หรือ หน่วยงานภายนอกเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีประสบการณ์จริงในการทำความดีและเรียนรู้ในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคม (4.12) ส่วน การสร้างเครือข่ายกับสถาบันที่มีชื่อเสียงด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี ทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อศึกษาเรียนรู้วิธีการเสริมสร้างนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดีให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลและการประสานกับหน่วยงานภายนอกที่รับผิดชอบด้านการสื่อสาร มวลชนทุกประเภท ให้ตระหนักในบทบาทที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนและมีส่วนร่วมสร้างสรรค์สื่อที่ดี มีประโยชน์ ส่งเสริมวิถีชีวิตที่ดีงามของคนไทยเป็น แนวทางที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (4.06)

ตารางที่ 27 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้านการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

แนวทาง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน 36. การจัดให้มีรูปแบบการบริหารที่ยึดพระคัมภีร์เป็นฐาน (Bible-Based Management) เพื่อเป็นเอกลักษณ์ในการบริหารงานของทุกโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย	4.18	0.81	มาก	3
37. การพัฒนาแนวทางการบริหารงานของแต่ละโรงเรียนให้มีแผนงาน / โครงการในการช่วยเหลือ เกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่าง เป็นรูปธรรมมากขึ้น	4.22	0.76	มาก	1
38. การจัดทำแผนงานเฉพาะด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้วยหลักคริสตจริยธรรมโดยทีมงานศาสนิกของแต่ ละโรงเรียน	4.19	0.75	มาก	2

ตารางที่ 27 (ต่อ)

แนวทาง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
39. การจัดให้มีฐานข้อมูล องค์ความรู้ งานวิจัย และเอกสาร วิชาการที่มีคุณภาพเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของ นักเรียน เพื่อให้ครู ผู้บริหารหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้าศึกษาเพื่อ นำมาประยุกต์ใช้	4.16	0.79	มาก	4
40. การจัดให้มีสถานที่เฉพาะที่เป็นสัดส่วน สะดวก เอื้อต่อการจัด กิจกรรมเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน	4.18	0.80	มาก	3
41. การจัดให้มีการประเมินคุณธรรมจริยธรรมของครูและผู้บริหาร สถานศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง มีการรายงานผลให้ทราบอย่าง โปร่งใส	4.14	0.85	มาก	5
42. การทำวิจัยสถาบันในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อ เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน	4.12	0.86	มาก	6
รวมด้านการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของ นักเรียน	4.17	0.80	มาก	

จากตารางที่ 27 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้าง
คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้านการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนพบว่า
ทุกแนวทางควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ย อยู่ระหว่าง 4.12– 4.22

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์รายข้อพบว่า การพัฒนาแนวทางการบริหารงานของแต่ละ
โรงเรียนให้มีแผนงาน / โครงการในการช่วยเหลือ เกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้นมี
ค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.22) รองลงมาคือการจัดทำแผนงานเฉพาะด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของ
นักเรียนด้วยหลักคริสตจริยธรรมโดยทีมงานศาสนิกของแต่ละโรงเรียน (4.19) รองลงมาคือการจัด
จัดให้มีสถานที่เฉพาะที่เป็นสัดส่วน สะดวก เอื้อต่อการจัดกิจกรรมเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่
ดีของนักเรียน(4.18) ส่วน การทำวิจัยสถาบันในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้าง
คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเป็น แนวทางที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (4.12)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้บริหารและครู

ด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1. ควรรหากิจกรรมและวิธีการที่จะส่งเสริมให้เด็กนักเรียนมีระเบียบวินัยและรู้จักคิดวิเคราะห์
เพื่อแยกแยะผิดชอบ ชั่วดี
2. จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกันทุกฝ่ายอย่างเป็นรูปธรรมและมีความต่อเนื่อง
3. ควรส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้นำด้านเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้มากขึ้นใน โรงเรียนและชุมชน

ด้านการเรียนการสอน

1. การสอนคริสตจริยธรรมควรเน้นการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันมากขึ้น
2. เน้นให้นักเรียนเรียนรู้ข้อพระคัมภีร์มากๆ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตได้

ด้านครูและบุคลากร

ครูควรมีความเข้าใจเด็กและมีวิธีพัฒนานักเรียนโดยรวมมือกับผู้ปกครอง การสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีขึ้น

ด้านบริหารจัดการ

1. กำหนดนโยบายหลักที่มุ่งเน้นการสร้างคุณลักษณะที่ดีของครูและโรงเรียนควบคู่กันไป ควรเริ่มที่ผู้บริหารระดับสูงก่อน ไป ครู นักเรียน
2. อยากให้โรงเรียนสนับสนุนทีมงานศาสนิก ด้านสื่ออุปกรณ์ประกอบการสอนอีกทั้งห้องเรียนที่เป็นสัดส่วนเฉพาะในการสอนจริยธรรม
3. ควรมีชมรมของศาสนาสากล

ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

1. จัดกิจกรรมที่เป็นการมีส่วนร่วมระหว่างบ้าน (ผู้ปกครอง) ชุมชน หน่วยงานอื่นๆ สถาบันศาสนาในการจัดการศึกษา
2. ส่งเสริมให้โรงเรียนของมูลนิธิฯ มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในด้านการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์
3. มูลนิธิฯ ควรนำวิธีการ หลักการ หรือตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนมาเป็นแนวทางให้กับโรงเรียนในสังกัด เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

3.2 ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

ตารางที่ 28 ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

แนวทาง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านกิจการนักเรียน	4.17	0.80	มาก	5
1. การจัดกิจกรรมเสริมที่หลากหลายทั้งกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณธรรมโดยตรง หรือไม่ใช้กิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมโดยตรง แต่มีการสอดแทรกคริสตจริยธรรมหรือคุณธรรมสากลในกิจกรรมนั้น				
2. การจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในรูปแบบต่าง ๆ มากขึ้น	4.06	0.90	มาก	8

ตารางที่ 28 (ต่อ)

แนวทาง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านวิชาการ	4.17	0.81	มาก	5
3. การพัฒนาหลักสูตรให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี เช่น การรื้อฟื้นวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนพื้นบ้านสอดแทรกในเนื้อหาวิชาเพื่อดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของท้องถิ่น การจัดทำหลักสูตรคุณลักษณะศึกษาเฉพาะสำหรับโรงเรียนเพื่อเป็นกรอบในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนตามแนวทางของโรงเรียน เป็นต้น				
4. การส่งเสริมการทำโครงการด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยมีกิจกรรมเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีที่เกิดจากกระทำของตัวนักเรียนเอง และกิจกรรมที่นักเรียนและผู้ปกครองทำร่วมกัน	4.12	0.81	มาก	6
5. การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และ โครงการต่างๆ โดยครูเป็นที่ปรึกษาและคอยอำนวยความสะดวก	4.24	0.79	มาก	3
6. การจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีโดยใช้ระบบคู่สัญญาคือการให้นักเรียนแสวงหาบุคคลที่นักเรียนรักและเกรงใจมาเป็นผู้ที่รับรู้ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจการพัฒนาตนเอง	4.04	0.88	มาก	9
7. การจัดทำสารสนเทศวิเคราะห์ประเด็นท้าทายคุณธรรมจริยธรรม เช่น การพนันบอล การยกพวกตีกัน ยาเสพติด ปัญหาโลกร้อน เป็นต้น โดยมีการวิเคราะห์สถานการณ์ลงในฐานข้อมูลและกระจายข้อมูลเพื่อให้ครูใช้สอนและหาแนวทางป้องกันได้ทันทั่วทั้งที่	4.09	0.92	มาก	7
8. การผลิต หรือจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัย น่าสนใจ สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละช่วงวัยเพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีได้ง่ายและเกิดผลอย่างยั่งยืน	4.23	0.81	มาก	4
9. การพัฒนาครูด้านทักษะการใช้ อุปกรณ์เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้รู้เท่าทันนักเรียนและสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันและกัน	4.32	0.76	มาก	1
ด้านชุมชนสัมพันธ์	4.30	0.77	มาก	2
10. การให้ความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนและขอความร่วมมือในการสอดส่องดูแลและประสานกับทางโรงเรียนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน				

ตารางที่ 28 (ต่อ)

แนวทาง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
11. การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้ผู้ปกครองในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านวิชาการอย่างสมดุลรวมถึงการให้ความรู้ผู้ปกครองผ่านทางเอกสารสิ่งพิมพ์ web site ฯลฯ	4.17	0.76	มาก	5

จากตารางที่ 28 ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน พบว่าทุกแนวทางควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อโดยมีค่าเฉลี่ย อยู่ระหว่าง 4.03– 4.32 เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์รายข้อพบว่า การพัฒนาครูด้านทักษะการใช้ อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้รู้เท่าทันนักเรียนและสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และกันมีค่าเฉลี่ยสูงสุด(4.32) รองลงมาคือการให้ความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนและขอความร่วมมือในการสอดส่องดูแลและประสานกับทางโรงเรียนให้เข้าไปในทิศทางเดียวกัน(4.30) ส่วนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีโดยใช้ระบบคู่สัญญาคือ การให้นักเรียนแสวงหาบุคคลที่นักเรียนรักและเกรงใจมาเป็นผู้รับรู้ ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจการพัฒนาตนเองเป็น แนวทางที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (4.04)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ปกครอง

ด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ควรมีการประสานความร่วมมือ 3 ฝ่าย คือ บ้าน สถานศึกษา และ โรงเรียน มีการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบและอย่างจริงจัง ควบคู่กับการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้านการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1. ควรจัดกิจกรรมหรือสื่อที่กระตุ้นและเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียน เช่น การชื่นชมนักเรียนที่มีคุณลักษณะที่ดีให้ปรากฏต่อสังคมในโรงเรียน เป็นแบบอย่างที่เป็นรูปธรรม
2. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความตระหนักถึงวัฒนธรรม ประเพณี ท้องถิ่น การมีส่วนร่วม วัฒนธรรมของท้องถิ่น ความเป็นมาของชาติไทย รักชาติ รักกษัตริย์ รู้ประวัติศาสตร์
3. ควรบูรณาการเรื่องจริยธรรมกับวิชาการอย่างเป็นระบบ

ด้านครูและบุคลากร

บุคลากรของโรงเรียนครูอาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดี เข้มงวดกวดขันนักเรียนทุกคน

ด้านการบริหารจัดการ

เน้นการนำนโยบายซึ่งเป็นรากฐานการก่อตั้งสถาบันการศึกษา มาปฏิบัติเป็นรูปธรรมที่สามารถปฏิบัติเป็นแบบแผน

ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

1. พัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองให้เข้มแข็งและขยายกว้างออกไป ควรมีการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ ข่าวสารระหว่าง โรงเรียน ผู้ปกครอง มากขึ้น อาจเป็นสิ่งพิมพ์ หรือ Internet พร้อม
2. เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน
3. ขอความร่วมมือพ่อแม่ให้ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของลูก เพราะพ่อแม่เป็น Role Model ที่สมบูรณ์แบบ และมีอิทธิพลต่อการแสดงออกที่ดีแก่เด็กในทุกด้าน

ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

ตารางที่ 29 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

แนวทาง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านศาสนกิจ 1. การจัดทำมีการนมัสการพระเจ้าในโบสถ์ หรือ ห้องประชุม โดยมี การร้องเพลงเพื่อกล่อมเกลาคิดใจ การอธิษฐาน การเทศนาให้ ข้อคิดเป็นประจำทุกวันหรือทุกสัปดาห์	3.92	0.90	มาก	9
2. การจัดทำสัปดาห์พัฒนาจิตใจให้นักเรียนได้เรียนรู้พระกิตติคุณของ พระเจ้าอย่างเข้มข้นเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	3.89	0.89	มาก	12
3. การจัดทำคริสตจริยธรรม โดยเปิด โอกาสให้นักเรียนทุกคนที่ สนใจเข้าร่วมตามความสมัครใจ	3.80	0.90	มาก	15
4. การพัฒนานักเรียนรุ่นพี่ให้มีความเข้มแข็งในด้านความเชื่อ ศรัทธาและให้มีทักษะความสามารถในการนำกิจกรรมด้าน ศาสนกิจในโรงเรียนได้และมีการสานต่อให้รุ่นน้องสืบต่อไป	3.76	0.90	มาก	16
ด้านวิชาการ 5. การพัฒนาหลักสูตรให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี เช่น การรื้อฟื้นวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนพื้นบ้านสอดแทรกในเนื้อหาวิชาที่ เกี่ยวข้องเพื่อดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของท้องถิ่น การศึกษาประวัติ ของโรงเรียนในเชิงลึกเพื่อให้เห็นแบบอย่างคุณลักษณะที่ดีของ บรรพบุรุษ เป็นต้น	3.96	0.81	มาก	6

ตารางที่ 29 (ต่อ)

แนวทาง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
6. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้การสร้างกระแส (In Trend Innovation) หรือ นำค่านิยมที่เกิดขึ้นในช่วงนั้นมาใช้เป็นสื่อเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน	3.90	0.83	มาก	11
8. การจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีโดยใช้ระบบคู่สัญญา คือ การให้นักเรียนแสวงหาคู่คนที่นักเรียนรักและเกรงใจมาเป็นผู้ที่รับรู้ ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจการพัฒนาตนเอง	3.83	0.80	มาก	13
9. การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือออกแบบกิจกรรม โครงการต่างๆที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี โดยครูเป็นที่ปรึกษาและคอยอำนวยความสะดวก	3.97	0.80	มาก	5
10. การส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยมีกิจกรรมเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีที่เกิดจากกระทำของตัวเอง และกิจกรรมที่นักเรียนและผู้ปกครองทำร่วมกัน	3.81	0.82	มาก	14
11. การจัดทำสารสนเทศวิเคราะห์ประเด็นทำทฤษฎีคุณธรรมจริยธรรม เช่น การพนันบอล การขกพวกตีกัน ยาเสพติด ปัญหาโลกร้อน ฯลฯ โดยมีการวิเคราะห์สถานการณ์ลงในฐานข้อมูลและกระจายข้อมูลเพื่อให้ครูใช้สอนนักเรียน	3.89	0.85	มาก	12
12. การผลิต หรือจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัย น่าสนใจ สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละวัย	4.06	0.84	มาก	3
ด้านกิจการนักเรียน	4.08	0.83	มาก	2
13. จัดกิจกรรมเพื่อขยายองค์ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม				
14. การจัดกิจกรรมเสริมที่หลากหลายทั้งกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณธรรมโดยตรง และไม่ใช้กิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมโดยตรงแต่มีการสอดแทรกคริสตจริยธรรมหรือคุณธรรมสากลในกิจกรรมนั้น ๆ	3.96	0.81	มาก	6
15. การจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในรูปแบบต่าง ๆ มากขึ้น	3.94	0.80	มาก	8
16. การจัดโครงการหรือกิจกรรมที่ให้ครูศาสนา หรือบุคคลภายนอกที่มีความสามารถในการกิจกรรมที่สนุกสนาน ทำทนายร่วมจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน	3.91	0.84	มาก	10

ตารางที่ 29 (ต่อ)

แนวทาง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านอื่น ๆ 17. การพัฒนาครูด้านทักษะการใช้ อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อให้เข้าใจนักเรียนและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลก	4.13	0.77	มาก	1
18. การให้ความรู้เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนแก่ผู้ปกครองและมีการประสานงานกับ โรงเรียนอย่างใกล้ชิดเพื่อติดตาม สอดส่องพฤติกรรมของลูกให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับโรงเรียน	3.95	0.82	มาก	7
19. การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้ผู้ปกครองในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านวิชาการอย่างสมดุล รวมถึงการให้ความรู้ผู้ปกครองผ่านทางเอกสารสิ่งพิมพ์ web site ฯลฯ	3.99	0.81	มาก	5
20. การประสานกับหน่วยงานภายนอกที่รับผิดชอบด้านการสื่อสารมวลชนทุกประเภท ให้ตระหนักในบทบาทที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนและมีส่วนร่วมสร้างสรรค์สื่อที่ดี มีประโยชน์ ส่งเสริมระบบวิถีชีวิตที่ดีงามของคนไทย	4.05	0.80	มาก	4
รวมทุกด้าน	3.94	0.83	มาก	

จากตารางที่ 29 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน พบว่าทุกแนวทางควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ย อยู่ระหว่าง 3.76– 4.13 เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์รายข้อพบว่า การพัฒนาครูด้านทักษะการใช้ อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อให้เข้าใจนักเรียนและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.13) รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติ นักเรียนที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรมจริยธรรม (4.08) การผลิต หรือจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัย น่าสนใจ สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละวัย (4.06) ส่วนการพัฒนานักเรียนรุ่นพี่ให้มีความเข้มแข็งในด้านความเชื่อศรัทธาและให้มีทักษะความสามารถในการนำกิจกรรมด้านศาสนกิจในโรงเรียนได้และมีการสานต่อให้รุ่นน้องสืบต่อกัน ไปมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (3.76)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียน

ควรจัดให้มีการอบรมค่ายคุณธรรมแก่นักเรียน เพื่อย้ำถึงคุณธรรม และการทำความดี จัดกิจกรรมให้มากขึ้นให้เด็กมีส่วนร่วม ควรจัดกิจกรรมคุณธรรมอย่างไม่จำกัดขอบเขตมีกิจกรรมที่ทำหาย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเพิ่มเติม

จากการศึกษาผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในและแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตามที่ได้นำเสนอไปข้างต้น ผู้วิจัยพบว่าประเด็นที่น่าสนใจและควรศึกษาเพิ่มเติม คือ การศึกษาแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเพิ่มเติมจากโรงเรียนในต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทาง วิธีการที่หลากหลายและเป็นสากลในการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี โดยได้ติดต่อโรงเรียนในประเทศเกาหลีเนื่องจากมีประเด็นที่น่าสนใจจากงานวิจัยเรื่องคุณลักษณะและ กระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของประเทศต่าง ๆ และ โรงเรียนในประเทศสหรัฐอเมริกาเนื่องมีเครือข่ายทางด้านการศึกษาของโรงเรียนที่จัดการการศึกษาระดับพื้นฐานความเชื่อทางคริสต์ศาสนานิกายโปรเตสแตนต์ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามปลายเปิดที่มีประเด็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีตามวิสัยทัศน์ที่โรงเรียนนั้นกำหนด การพัฒนาครูให้เป็นแบบอย่างที่ดี การบูรณาการคริสตจริยธรรมในหลักสูตร กิจกรรมโดดเด่นในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีที่โรงเรียนนั้น ประสบความสำเร็จ รวมถึงการแก้ไขปัญหาด้านภาระงานของครู การปฏิบัติตนไม่เป็นแบบอย่างที่ดีของบุคลากรรุ่นใหม่ การเล่นเกมสื่อกอมพิวเตอร์และข้อเสนอแนะอื่นในมุมมองของต่างชาติ เมื่อได้ข้อมูลแล้วผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) ผลการศึกษาเพิ่มเติมสรุปใจความสำคัญ ได้ดังนี้

1. วิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน

เน้นการสร้างความเชื่อศรัทธาในองค์พระผู้เป็นเจ้า โดยปลูกฝังผู้เรียนด้วยความเชื่อจากพระคริสตธรรมคัมภีร์และชีวิตขององค์พระเยซูคริสต์เป็นแบบอย่างเพื่อให้มีความรักและยำเกรงพระเจ้า ซึ่งจะเกิบบ่อเกิดของปัญญาและนำไปสู่การเป็นคนที่มีมองโลกในแง่บวก มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีคุณลักษณะที่ดี โดยมีพันธกิจหลักคือ การสอนให้เป็นผู้ที่เคารพยำเกรงพระเจ้า การสอนให้เกิดผลตามพระวิญญาณในพระธรรมกาลาเทียบทที่ 5 ข้อที่ 22- 23 พัฒนาผู้เรียนให้มีภาวะผู้นำ และการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกัลยาณมิตร ส่งเสริมความรักเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน

2. วิธีการบริหารวิสัยทัศน์และพันธกิจให้สำเร็จผล

สอนคุณลักษณะที่ดีโดยใช้การเรียนพระคัมภีร์ คริสตจริยธรรม การนมัสการและบูรณาการในหลักสูตร

2.1 จัดให้มีสัปดาห์พัฒนาจิตใจปีละ 3 ครั้ง

2.2 จัดนมัสการพิเศษสำหรับการอุทิศตัว (Worship of devotion)

2.3 จัดรายการส่งเสริมความเชื่อ ศรัทธาในพระเจ้าเพื่อเสริมสร้าง

คุณลักษณะที่ดีผ่านเสียงตามสาย

2.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนแสดงออกถึงความรักต่อเพื่อนมนุษย์ (รักด้วยการกระทำไม่ใช่คำพูดเท่านั้น)

2.5 จัดนมัสการพระเจ้าในเทศกาลพิเศษต่าง ๆ

3. การพัฒนาครูให้เป็นแบบอย่างที่ดีและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

3.1 อธิบายความคาดหวังของโรงเรียนในการเป็นแบบอย่างที่ดีรวมถึงการให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนในการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าเป็นครู หลังจากนั้นโรงเรียนจะให้การสนับสนุนด้านต่างๆ และครูใหญ่จะเป็นผู้เข้าไปสังเกตการสอนและช่วยแนะนำครูถึงวิธีการสอนที่จะให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่ดี

3.2 ใช้วิธีการในการคัดเลือกครูหลายขั้นตอน พิจารณาหลายแง่มุมทั้งความประพฤติส่วนตัว ความรู้ เจตคติต่อวิชาชีพ การปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมโรงเรียน ฯลฯ

3.3 จัดให้มีการนมัสการสำหรับครูและบุคลากรทุกวันตอนเช้า

3.4 สอดแทรกการพัฒนาด้านคุณธรรมในการประชุมสัมมนาในกลุ่มย่อยของครูแต่ละวิชา

3.5 จัดสัปดาห์พัฒนาจิตใจเฉพาะครูและบุคลากรฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอนเป็นประจำทุกปี

4. แนวทางในการบูรณาการคริสตจริยธรรมในหลักสูตรและกิจกรรมของโรงเรียน

4.1 ใช้บทเรียนในพระคริสตธรรมคัมภีร์ในการสอนคริสตจริยธรรมและในวิชาอื่น ๆ เช่น กีฬา ดนตรี การแสดง เป็นต้น โดยจะมีการสอดแทรกคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเข้าไปในเนื้อหาวิชา

4.2 ใช้พระธรรมฟิลิปปีบทที่ 4 ข้อที่ 13 ที่กล่าวว่า “ข้าพเจ้าพจณทุกสิ่งได้โดยพระองค์ผู้ทรงเสริมกำลังข้าพเจ้า” เป็นหลักในการสอดแทรกในการสอนแต่ละวิชาและจะไม่เน้นความรู้เกี่ยวกับพระคัมภีร์แต่เน้นการปฏิบัติตามที่พระคัมภีร์สอน

4.3 จัดให้มีการแข่งขันร้องเพลงนมัสการเพื่อฝึกการทำงานเป็นทีมฝึกระเบียบวินัย ความอดทนและน้ำใจนักกีฬา

4.4 จัดให้มีการเรียนคริสตจริยธรรมทุกสัปดาห์ทุกระดับชั้น

4.5 ส่งเสริมกิจกรรมช่วยเหลือสังคมให้นักเรียนได้มีประสบการณ์จริงในการช่วยเหลือผู้อื่น

4.6 สอดแทรกการแสดง (Drama) ที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในการนมัสการเป็นระยะๆ

5. กิจกรรมและโครงการที่โดดเด่นในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

5.1 กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนรุ่นพี่ช่วยเหลือรุ่นน้อง การเป็นแบบอย่างที่ดีด้านความอดทน การให้กำลังใจ การมีน้ำใจเมตตาช่วยเหลือกัน

5.2 การนมัสการพระเจ้าทุกวันในทุกระดับชั้นและมีกรนมัสการรวมระดับการศึกษา (ช่วงชั้น) สัปดาห์ละ 1 ครั้ง

5.3 กิจกรรมที่ฝึกความรับผิดชอบ เช่น การเก็บขยะ การดูแลสวนในโรงเรียน และกิจกรรมช่วยเหลือสังคม เช่น การไปเยี่ยมผู้พิการ ผู้สูงอายุ เด็กกำพร้า ฯลฯ

5.4 จัดกิจกรรม Cell group และกลุ่มอภิษฐานกลุ่มเล็ก ๆ หรือ กลุ่มที่มีความสามารถพิเศษด้านดนตรี กีฬา ศิลปะ เพื่อฝึกฝนและเสริมสร้างความเชื่อศรัทธาในองค์พระผู้เป็นเจ้าให้เข้มแข็ง

6. แนวทางการแก้ปัญหาด้านจุดอ่อนจากผลSWOT Analysis และ TOWS Matrix

6.1 งานภาระเอกสารของครูมีมากทำให้ไม่มีเวลาดูแลนักเรียนใกล้ชิด

จากการสอบถามพบว่า เป็นเรื่องปกติที่ครูจะบอกว่าไม่มีเวลาแต่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญต่องานสอนและการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนให้มาก เพื่อครูจะได้ใช้เวลาในเรื่องนี้ได้เต็มที่ถึงแม้ไม่มีเวลาพอ ครูจะพยายามจัดสรรเวลาไปพบนักเรียนให้ได้อาจใช้เวลาในตอนเช้า หรือ ไปทานอาหารกลางวันกับนักเรียนหรือให้คำแนะนำเด็กสัก 2-3 คนในตอนเย็นบางวัน เปิดโอกาสให้บุคลากรฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอนเช่น ครูพยาบาล ครูแนะแนว ฯลฯ มีส่วนร่วมในการดูแลนักเรียน

6.2 ครูรุ่นใหม่บางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงเกินไปและไม่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

จากการสอบถามพบว่า ครูใหญ่จะเป็นผู้ตักเตือนและให้โอกาสในการปรับตัว โดยให้ยึดถือความรักต่อนักเรียนเป็นหลัก หากไม่มีการพัฒนาให้ดีขึ้นจะไม่ทำสัญญาจ้างในปีต่อไป หรือหากมีปัญหารุนแรงก่อนสิ้นปีก็อาจพิจารณาให้ออกเป็นกรณีไป แต่ส่วนใหญ่ครูมีความตั้งใจที่จะเป็นแบบอย่างที่ดีอยู่แล้ว และจะพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นหลังจากได้รับคำแนะนำจากครูอาวุโสหรือครูใหญ่ ครูรุ่นใหม่บางคนดูแลนักเรียนและเข้าใจนักเรียนได้ดีกว่าครูอาวุโสเพราะอยู่ในวัยใกล้เคียงกัน จึงควรแนะนำและให้โอกาสในการพัฒนาและปลูกฝังเจตคติที่ดีให้รักและเอ็นดูนักเรียนพยายามพัฒนาส่วนตัว หรือจุดเด่นของครูคนนั้นให้มากขึ้นยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคลและให้คำแนะนำให้กำลังใจในการปรับปรุงส่วนที่ยังบกพร่อง

6.3 นักเรียนใช้เวลาในการเล่นเกมส์คอมพิวเตอร์ คุยกับเพื่อนหรือส่งคลิปวิดีโอ มากกว่าการใช้เวลาในการเรียน

จากการสอบถามพบว่า โรงเรียนไม่อนุญาตให้นักเรียนเล่นเกมคอมพิวเตอร์หรือใช้โทรศัพท์มือถือ และมีการ block website ที่ไม่เหมาะสมหากนักเรียนฝ่าฝืนจะถือว่าประพฤติผิดระเบียบวินัยควรมีการสื่อสารกับผู้ปกครองขอความช่วยเหลือในการดูแลนักเรียนเมื่ออยู่ที่บ้านควรมีจิตแพทย์ช่วยแนะนำและให้ความรู้ครูในการดูแลนักเรียน ไม่ให้หมกหมุ่นอยู่ในกระแสเทคโนโลยี หรือช่วยแนะนำ/รักษากรณีที่นักเรียนที่ติดเกมส์มากเกินไป

7. ข้อเสนอแนะอื่นที่เป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

7.1 การพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดีเป็นเรื่องที่สำคัญมาก

ยุทธศาสตร์ที่ดีที่สุดคือ การอธิษฐานต่อองค์พระผู้เป็นเจ้าเพื่อช่วยให้เห็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ การสอนเกี่ยวกับคุณลักษณะจะไม่เหมือนกับการสอนให้มีชีวิตอยู่โดยการแสดงคุณลักษณะนั้นออกมา ซึ่งเราควรให้ความสำคัญในการสอนในสถานการณ์ในชีวิตจริงของนักเรียน

7.2 ควรมีการปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนตั้งแต่วัยเด็กเล็ก

7.3 ควรประสานความร่วมมือกันระหว่างครูและบุคลากรทุกฝ่ายให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

7.4 ครูคริสเตียนควรเป็นแบบอย่างที่ดี

7.5 ควรเน้นความเชื่อศรัทธาในพระเจ้ามากกว่าความรู้ทางวิชาการเพราะเมื่อนักเรียนเป็นคนดีแล้วการจะแสวงหาความรู้หรือฝึกฝนให้เป็นคนเก่งจะทำได้ไม่ยาก

7.6 การจัดนมัสการพระเจ้าตอนเช้าเป็นช่วงเวลาที่ดียิ่งที่สุด

7.7 การสอนให้เกิดคุณลักษณะที่ดีอาจได้ผลช้า เพราะต้องใช้เวลาแต่ไม่ควรย่อท้อ ครูควรอุทิศเวลา มุ่งมั่นดูแลสั่งสอนนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

7.8 ผู้บริหารระดับสูง และอนุศาสนิกมีความสำคัญมากในการผลักดันงานโครงการต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีและเป็นตัวอย่างที่ดีด้านความเชื่อ การควบคุมอารมณ์และการทำงานร่วมกัน

บทที่ 5

ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

การพัฒนายุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ผู้วิจัยได้อธิบายขั้นตอนวิธีการพัฒนาไว้ในบทที่ 3 และเพื่อแสดงให้เห็นถึงการดำเนินงานตามขั้นตอนที่ได้นำเสนอไปอย่างชัดเจน เป็นที่เข้าใจแก่ผู้อ่านมากขึ้น ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอข้อมูลและผลการศึกษาในบทนี้อย่างละเอียดโดยแบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

1. ปรัชญาและนโยบายของสภาคริสตจักรในประเทศไทยด้านพันธกิจการศึกษาและการเชื่อมโยงสู่งานวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมในรูปของTOWS Matrix

ตอนที่ 2 การพัฒนายุทธศาสตร์

1. การกำหนดยุทธศาสตร์จากการประชุมสนทนากลุ่มย่อย
 - การประชุมสนทนากลุ่มย่อยผู้ปฏิบัติ
 - การประชุมสนทนากลุ่มย่อยผู้เชี่ยวชาญ
 - ร่างยุทธศาสตร์ฯ ครั้งที่ 1
2. การกำหนดยุทธศาสตร์จากการสังเคราะห์ข้อมูลการประชุมสนทนากลุ่มย่อย ข้อมูลการศึกษาเอกสาร งานวิจัย ข้อมูลจากแบบสอบถามและข้อมูลเพิ่มเติมจากโรงเรียนในต่างประเทศ
3. การสังเคราะห์ยุทธศาสตร์
 - ร่างยุทธศาสตร์ฯ ครั้งที่ 2
4. การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์

ตอนที่ 3 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ฉบับสมบูรณ์

รายละเอียดของแต่ละตอนมีดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์

1. ปรัชญาและนโยบายของสภาคริสตจักรในประเทศไทยด้านพันธกิจการศึกษาและการเชื่อมโยงสู่งานวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยมีปรัชญาในการจัดการศึกษา และได้กำหนดนโยบายด้านพันธกิจการศึกษาไว้ดังนี้

ปรัชญาการจัดการศึกษาของมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

การจัดการศึกษาให้เยาวชนของประเทศโดยไม่จำกัดเชื้อชาติ ศาสนา และฐานะของบุคคล มุ่งพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนสมบูรณ์และดำเนินชีวิตตามแบบองค์พระเยซูคริสต์

นโยบายด้านพันธกิจการศึกษาของมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. พัฒนาพันธกิจคริสเตียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษาให้ตอบสนองต่อนโยบายของสภาคริสตจักรฯ ในการจัดการศึกษาโดยเน้นด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้เรียน
2. พัฒนาคุณภาพของผู้บริหาร ครูผู้สอนและบุคลากรฝ่ายสนับสนุนของโรงเรียนสังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทยให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติ การเรียนรู้ พัฒนาศักยภาพของบุคลากรทุกฝ่าย และการบริหารจัดการศึกษาที่พึ่งตนเองได้อย่างเกิดผล
3. จัดสรรงบประมาณจากกองทุนพัฒนาสถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สถาบันขนาดเล็กและขนาดกลาง (กองทุนรวมพลัง)
4. ประสานงานสร้างความร่วมมือด้านการบริหารจัดการของโรงเรียนสังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทยเพื่อให้มีเอกภาพ คุณภาพ มาตรฐานด้านวิชาการ คุณธรรม และจริยธรรม เป็นศูนย์กลางในการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนสังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทย ตลอดจนการประชาสัมพันธ์กิจกรรมข่าวสารต่าง ๆ
5. พัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรคริสตจริยธรรม โดยเน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งสร้างผลสัมฤทธิ์ที่สมดุลในตัวผู้เรียน เช่น อุปนิสัย คุณธรรม จริยธรรมและคุณภาพชีวิต และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์แบบคริสเตียน

สำนักงานพันธกิจการศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบด้านการศึกษาเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาจัดการศึกษาตามปรัชญาและนโยบายของมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จึงมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาคือ

พันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย สนับสนุนส่งเสริมบุคลากรสถาบันการศึกษาและชุมชน ให้จัดการศึกษาตามมาตรฐานสากล บนรากฐานความเชื่อของคริสตศาสนา เพื่อพัฒนาเยาวชนด้านร่างกาย สติปัญญา จิตวิญญาณ ใฝ่หาสันติภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมอันพึงประสงค์ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ดำเนินชีวิตในวิถีประชาธิปไตย และหลักชีวิตพอเพียง

จากปรัชญาการจัดการศึกษาของมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย นโยบายด้านพันธกิจการศึกษาของมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยและวิสัยทัศน์ของสำนักงานพันธกิจการศึกษาข้างต้นผู้วิจัยได้นำมาศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์เป็น นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การศึกษาปรัชญาการจัดการศึกษาพบว่าเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนสมบูรณ์และดำเนินชีวิตตามแบบองค์พระเยซูคริสต์ และเมื่อวิเคราะห์และนโยบายด้านพันธกิจการศึกษาพบว่ามีประเด็นที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน โดยตรงอยู่ 3 ข้อมีใจความโดยสรุปคือ ข้อที่ 1 การพัฒนาพันธกิจคริสเตียนโดยเน้นด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้เรียน ข้อที่ 4 การประสานงานสร้างความร่วมมือเพื่อให้มีเอกภาพ คุณภาพ มาตรฐานคุณธรรม และจริยธรรม และข้อที่ 5 การพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งสร้างผลสัมฤทธิ์ที่สมดุลในตัวผู้เรียน เช่น อุปนิสัย คุณธรรม จริยธรรมและคุณภาพชีวิต และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์แบบคริสเตียน ประเด็นดังกล่าวสามารถสรุปเป็นนโยบายเฉพาะในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมคือ

มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัดจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนที่มีคุณธรรมโดยมุ่งเน้นด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้วยการพัฒนาพันธกิจคริสเตียน การพัฒนาหลักสูตรที่สร้างผลสัมฤทธิ์ที่สมดุลในตัวผู้เรียน และ การบริหารจัดการเพื่อให้มีเอกภาพ คุณภาพ มาตรฐานคุณธรรม และจริยธรรม

เมื่อพิจารณาวิสัยทัศน์ของสำนักงานพันธกิจการศึกษาพบว่ามีภารกิจที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนโดยการจัดการศึกษาบนรากฐานความเชื่อของคริสต์ศาสนาเพื่อพัฒนาเยาวชนด้านร่างกาย สติปัญญา จิตวิญญาณ ใฝ่หาสันติภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมอันพึงประสงค์ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ดำเนินชีวิตในวิถีประชาธิปไตย และหลักชีวิตพอเพียง

ประเด็นดังกล่าวผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์ร่วมกับปรัชญาการจัดการศึกษาและนโยบายในการจัดการศึกษา เพื่อกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้ คือ

โรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยมุ่งจัดการศึกษาที่เน้นด้านคุณธรรม จริยธรรมบนรากฐานคริสต์จริยธรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่ดีด้วยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและเป็นเอกภาพร่วมกัน

จากวิสัยทัศน์เพื่อพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดีสามารถกำหนดเป็นพันธกิจได้ดังนี้

1. พัฒนาพันธกิจคริสเตียนให้มีกิจกรรมที่น่าสนใจหลากหลายนำไปสู่การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
2. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ปลูกฝัง และเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนบนรากฐานคริสตจริยธรรม และคุณธรรมสากล
3. พัฒนาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนให้เป็นระบบ ต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพเอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
4. พัฒนาครูและบุคลากรให้เป็นแบบอย่างที่ดีและมีความสามารถในการอบรมสั่งสอน แนะนำ และติดตามให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่ดี
5. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานทุกฝ่ายให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

การทำพันธกิจเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีดังกล่าวมีวัตถุประสงค์คือ

1. เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับการปลูกฝัง และเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีผ่านทางกิจกรรมที่น่าสนใจหลากหลายของฝ่ายพันธกิจคริสเตียน
2. เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และได้รับการฝึกฝนให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่ดีด้วยหลักสูตร การเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับคริสตจริยธรรมและคุณธรรมสากล
3. เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่ ฝึกฝนด้านระเบียบวินัยและคุณลักษณะที่ดีด้วยระบบการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนที่ต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ
4. เพื่อให้มีบุคลากรที่มีความสามารถในการพัฒนานักเรียนด้านคุณธรรมและมีคุณลักษณะที่ดีเป็นแบบอย่างแก่นักเรียนและบุคคลทั่วไป
5. เพื่อให้มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
6. เพื่อให้ให้นักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยมีคุณลักษณะที่ดี

ด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์เฉพาะในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ดังที่ได้กล่าวไปจึงมีการศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนตามขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ในการวิจัย ซึ่งกรอบแนวคิดการเชื่อมโยงปรัชญา นโยบายจากมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยสู่การวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพที่ 6 การเชื่อมโยงปรัชญา นโยบายของมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยสู่ งานวิจัยหัวข้อ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนใน โรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภา คริสตจักรในประเทศไทย

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมในรูปของTOWS Matrix

ตารางที่ 30 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมในรูปของTOWS Matrix

<p style="text-align: center;">Internal Factors</p> <p style="text-align: center;">Strengths</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและความมุ่งมั่นในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน 2. ศิษย์เก่าเป็นแบบอย่างที่ดีในการช่วยเหลืองานโรงเรียน 3. ครูรักและดูแลนักเรียนอย่างเป็นกัลยาณมิตร 4. นักเรียนมีความโดดเด่นด้านคุณธรรมและภาวะผู้นำ 5. โรงเรียนมีวิสัยทัศน์และนโยบายความชัดเจนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่บนพื้นฐานคริสตจริยธรรม 6. ครูและบุคลากรภาคภูมิใจในสถาบันและอุทิศทุ่มเทในการทำงาน 	<p style="text-align: center;">Weakness</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ภาระงานเอกสารของครูมีมากทำให้ไม่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิด 2. การอยู่ร่วมกันของบุคลากรมีการขัดแย้งกันมากเกินไปทำให้เลขมาตรฐานความถูกต้อง 3. สื่อเทคโนโลยีและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีไม่พอเพียง 4. บุคลากรรุ่นใหม่บางคนไม่เป็นแบบอย่างที่ดี 5. ความไม่ต่อเนื่อง และไม่เข้มแข็งด้านระเบียบวินัยนักเรียน 	
<p style="text-align: center;">External Factors</p> <p style="text-align: center;">Opportunities</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับในทางที่ดี 2. มีกฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็กทำให้ครูและผู้เกี่ยวข้องตระหนักถึงสิทธิเด็กมากขึ้น 3. ความเจริญทางเทคโนโลยีส่งเสริมการเรียนรู้และเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี 4. แผนการศึกษาชาติและพรบ. การศึกษา ส่งเสริมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี 5. นโยบายรัฐบาลส่งเสริมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี 6. หน่วยงานทางการศึกษามีมาตรฐาน คุณลักษณะชัดเจนเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี 	<p style="text-align: center;">SO</p>	<p style="text-align: center;">WO</p>
<p style="text-align: center;">Threats</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กระแสความนิยมและแฟชั่นในวัยรุ่นทำให้นักเรียนห่อไปตามสมัย ไม่อยู่อย่างพอเพียงและไม่ดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ 2. การเล่นเกมสื่อกอมพิวเตอร์มากเกินไปส่งผลให้นักเรียนไม่มีความรับผิดชอบตนเองและการเรียน 3. การติดต่อทางอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์มือถือทำให้นักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียนและหมกมุ่นในสิ่งไร้สาระ 4. ครอบครัวแตกแยกทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม 5. พ่อแม่ ผู้ปกครองใช้เวลาในการทำงานหาเลี้ยงชีพมากกว่าการอบรมบุตรหลาน 	<p style="text-align: center;">ST</p>	<p style="text-align: center;">WT</p>

ตอนที่ 2 การพัฒนายุทธศาสตร์

1. การกำหนดยุทธศาสตร์จากการประชุมสนทนากลุ่มย่อย

ผู้วิจัยได้จัดให้มีการประชุมสนทนากลุ่มย่อย 2 ครั้งเพื่อนำข้อมูลจาก TOWS Matrix ไปกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ ผลปรากฏดังนี้

1.1 การประชุมสนทนากลุ่มย่อยผู้นำนโยบายไปปฏิบัติเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์

การประชุมสนทนากลุ่มย่อย เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2553 เวลา 14.00 – 16.00 น. ณ ห้องประชุมชั้น 5 อาคารสภาคริสตจักรในประเทศไทย ปรากฏผลดังนี้

1.1.1 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิ

แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในช่อง SO

- 1) พัฒนาหลักสูตรให้มีสาระในส่วนที่เกี่ยวกับศาสนา และหลักธรรมของคริสต์ศาสนา
- 2) ส่งเสริมให้มีความเชื่อมโยงและการแลกเปลี่ยนข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 3) พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 4) สร้างความตระหนักให้ผู้เรียนมีการประหยัด อดออม และใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด
- 5) เชิญศิษย์เก่าที่มีคุณลักษณะที่ดีเข้ามาเป็นวิทยากรในการประชาสัมพันธ์โรงเรียน
- 6) เชิญศิษย์เก่าคริสเตียนที่มีคุณลักษณะที่ดีมาเป็นพยานในช่วงนมัสการและค่ายคุณธรรม
- 7) จัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นกัลยาณมิตรให้สอดคล้องกับกฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน
- 8) สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรและผู้เรียนให้มีความตระหนัก ปลูกฝัง เป็นแบบอย่างในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่โรงเรียนกำหนด
- 9) จัดกิจกรรมประสานความร่วมมือกับชุมชน อนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย วัฒนธรรมไทย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

10) การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ครูควรเป็นแบบอย่างที่ดี ให้เด็กฝึกสมาธิ เพื่อให้เกิดความจำที่ดี รวมทั้งมีความขยันหมั่นเพียร ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้าน ศิลปะ ดนตรี กีฬา

1.1.2 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในช่อง ST

- 1) สร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบและวินัยของผู้เรียน
- 2) ปรับสภาพแวดล้อม เพิ่มความหลากหลายในการเรียนรู้
- 3) ปลูกฝังค่านิยมในความเป็นไทย
- 4) นำเกมส์คอมพิวเตอร์มาใช้ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี
- 5) แนะนำการใช้ Internet และมีสื่ออย่างสร้างสรรค์
- 6) จัดให้มีการประชุมผู้ปกครอง เพื่อชี้แจงระเบียบกฎเกณฑ์ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 7) จัดให้มีการเยี่ยมบ้านนักเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง
- 8) สร้างความเข้าใจ เรียนรู้ในการใช้สื่อ เทคโนโลยีที่ถูกต้อง และเลือกที่จะใช้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 9) พัฒนาระบบการดูแลนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- 10) สร้างความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัว และโรงเรียนมากขึ้น เพื่อลดปัญหาของนักเรียน
- 11) การสร้างค่านิยมให้เด็กเห็นชัดเจนให้นิยมความเป็นไทย
- 12) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถ ศักยภาพ เพื่อให้เห็นบทบาทและคุณค่าของตนเองมากขึ้น

1.1.3 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในช่อง WO

- 1) จัดให้กิจกรรมการฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม แก่ผู้เรียนในโอกาสต่าง ๆ เช่น จัดค่ายคุณธรรม

2) จัดกิจกรรมยกย่อง เชิดชูเกียรติผู้เรียน ครู อาจารย์ที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี แก่บุคคลทั่วไป

3) ส่งเสริมให้ครูได้ผลิตสื่อที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

4) จัดให้นักเรียนได้นั่งฝึกสมาธิ

5) จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมจาก โรงเรียนสู่บ้าน และชุมชน

6) พัฒนาระบบงานเอกสารเพื่อลดภาระครู

7) รมรงค์การสร้างเสริมระเบียบวินัยใน โรงเรียน

8) เชิญคริสเตียนที่มีคุณลักษณะที่ดีมาเป็นพยานในช่วงนมัสการของครูและ

บุคลากร

9) ส่งเสริมให้มีครูด้นแบบด้านคุณลักษณะที่ดี

10) จัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเฉพาะพร้อมสื่อและเทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานให้เพียงพอ

11) จัดทำกฎระเบียบวินัยให้ชัดเจน มีระบบการติดตาม ดูแล และประเมิน อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

12) จัดระเบียบกฎเกณฑ์ใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ และติดตามการบังคับใช้

13) ปรับระบบการปฏิบัติงานให้กระชับ ลดขั้นตอนและไม่ซ้ำซ้อน เพื่อบุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว

14) จัดให้มีกิจกรรมค่ายคุณธรรม จริยธรรม ยกย่องเชิดชูเกียรติผู้เรียน ครูที่ประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลทั่วไป จัดสภาพแวดล้อมให้มีแหล่งเรียนรู้หลากหลาย จัดทำสารสัมพันธ์จากโรงเรียนสู่บ้าน

1.1.4 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในห้อง WT

1) สนับสนุนงบประมาณ จัดทุนการศึกษานักเรียนเรียนดี

2) พัฒนาครูและบุคลากรให้เป็นแบบอย่างที่ดี

3) รมรงค์การสร้างเสริมระเบียบวินัยใน โรงเรียน

- 4) ส่งเสริมให้ผู้บริหาร อนุสาสก ครูคริสเตียนเป็นแบบอย่างที่ดี
- 5) ส่งเสริมให้บุคลากรเป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมไทย
- 6) จัดให้มีศูนย์แนะแนวการใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้องและเหมาะสม
- 7) เชิญผู้เชี่ยวชาญมืออาชีพมาช่วยจัดระบบ (reorganization)
- 8) ตั้งคณะกรรมการทำงานร่วม โดยมีทั้งฝ่ายโรงเรียน ฝ่ายผู้ปกครอง ศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำงานร่วมกัน
- 9) สร้างความเข้าใจให้กับนักเรียนในการรับวัฒนธรรมต่าง ๆ จากต่างประเทศให้มีวิจรรณญาณในการบริโภคและส่งเสริมความเป็นไทย
- 10) สนับสนุนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแข่งขันทางวิชาการ และด้านคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่องให้วิทยากรมาอบรมให้ความรู้กับผู้เรียน
- 11) สนับสนุนงบประมาณ สื่อ นวัตกรรม ในการส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม

1.2 การประชุมสนทนากลุ่มย่อย (Focus group) ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อ กำหนดยุทธศาสตร์ วันที่ 15 กรกฎาคม 2553 เวลา 13.00 -16.20 น.ณ ห้อง 404 อาคาร 3 คณะครุศาสตร์ ผลการประชุมสามารถสรุปเป็น ร่างยุทธศาสตร์(ครั้งที่ 1) ดังนี้
ร่างยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย(ครั้งที่ 1)

1.2.1 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในช่อง SO คือ

1.2.1.1 การสร้างพลังขับเคลื่อนคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้วยสมรรถนะ ของผู้นำ

นโยบาย/แนวดำเนินการ

- 1) แต่ละโรงเรียนจัดให้มีแผนยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี ของนักเรียนบนพื้นฐานหลักคริสตจริยธรรมเพื่อแสดงให้เห็นถึงทิศทางการดำเนินงาน กระบวนการ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ฯลฯ ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างชัดเจน
- 2) ผู้บริหารนำวิสัยทัศน์ด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเผยแพร่ให้ ชุมชน สังคมได้ทราบและแสดงออกถึงการเป็นผู้นำในกิจกรรมของชุมชน และสังคมร่วมกับศิษย์เก่าเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

3) ผู้บริหารเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยจัดให้มีการบูรณาการคริสตจริยธรรมและคุณลักษณะที่ดีที่ต้องการให้เกิดในตัวนักเรียนไว้ในหลักสูตรทุกกลุ่มสาระ มีการระบุในหน่วยการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลอย่างชัดเจน

4) จัดให้มีการจัดการความรู้(KM)ด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีโดยเชิญศิษย์เก่าที่มีชื่อเสียง ครูและนักเรียนที่มีคุณลักษณะโดดเด่นด้านคุณลักษณะที่ดีมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณะครูและนักเรียน

1.2.1.2 การรวมศักยภาพครูผู้การเรียนรู้อย่างอิสระเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี
นโยบาย/แนวดำเนินการ

1) จัดทำหลักสูตร on- line เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน โดยมีเนื้อหาการนำเสนอ ข้อคำถามหรือประเด็นที่ดึงดูดความสนใจ สอดคล้องกับความ ต้องการของนักเรียนและสถานการณ์ในปัจจุบัน มีกิจกรรมที่เน้นปฏิสัมพันธ์ (Interaction) คือผู้เรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือถามปัญหาครูผู้สอนได้

2) ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่ใช้สื่อเทคโนโลยีทั้งสื่อที่ผลิตขึ้นเองและสื่อที่สามารถDownload ได้ฟรีจากWebsiteต่างประเทศเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความโดดเด่นด้านคุณธรรมและภาวะผู้นำมากยิ่งขึ้น

5) ให้สิทธินักเรียนในการแสดงออกอย่างอิสระทั้งด้านความคิดและการกระทำที่ไม่กระทบต่อผู้อื่นและส่งเสริมการเป็นผู้นำในกิจกรรมต่างๆ ตามศักยภาพของแต่ละคนโดยมีครูเป็นที่ปรึกษา เช่น การอ่านเรื่องสั้นหรือข้อคิดทุกวันก่อนโรงเรียนเลิก การแสดงออกทางด้านสุนทรียภาพเช่น การแต่งเพลงที่เกี่ยวกับความดีความงาม การจัดจัดโปสเตอร์ หรือ สื่อที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี และมีการนำเสนอผลงานอย่างต่อเนื่องให้ผู้อื่นได้รับทราบ

1.2.2 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนใน โรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในช่อง ST คือ

1.2.2.1 การมุ่งเน้นพลังเชิงบวกของบุคลากรและบุคคลต้นแบบสู่การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

นโยบาย/แนวดำเนินการ

1) ผู้บริหารเป็นผู้นำทางวิชาการในการทำวิจัย หรือ โครงการร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน ในการจัดกิจกรรม หรือ การเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ส่งเสริมการใช้เวลาว่างอย่างสร้างสรรค์และรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น

2) เชิญนักเรียนเก่าที่มีความโดดเด่นด้านคุณลักษณะที่ดีมาพูดคุยให้นักเรียนรุ่นน้อง ฟังถึง วิธีการในการบริหารตนเองในสภาพสังคมที่เป็นกระแสบริโภคนิยม หรือ ข้อจำกัดในชีวิต และ ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จได้

3) ปรับโครงสร้างการบริหารให้มีหน่วยงานศาสนสัมพันธ์โดยทำหน้าที่เป็นแหล่งรวมทางความคิดและกิจกรรมที่สร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนหลากหลายตามความเชื่อของศาสนาที่นักเรียนนับถือและตามหลักคุณธรรมสากล โดยมีครูเป็นที่ปรึกษาและมีนักเรียนที่มีความโดดเด่นด้านคุณธรรมและภาวะผู้นำเป็นผู้นำงาน เพื่อพัฒนากลุ่มนักเรียนที่อยู่ในกระแสบริโภคนิยม และนักเรียนทั่วไป

4) ส่งเสริมครูประจำชั้น และครูผู้สอนทุกวิชาให้มีการบูรณาการกระบวนการคิด เพื่อให้นักเรียนฉลาด รู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) ในกิจกรรมการเรียนรู้และการอบรมสั่งสอน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

5) จัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรตินักเรียนปัจจุบัน นักเรียนเก่า ครูและ บุคลากรของโรงเรียนที่มีความโดดเด่นด้านคุณลักษณะที่ดีเพื่อเป็นแบบอย่างแก่คนทั่วไป

1.2.2.2 การเสริมสร้างพลังความคิดจากผู้เรียนสู่ผู้เรียนและชุมชน

นโยบาย/แนวดำเนินการ

1) เปิดโอกาสให้นักเรียนเสนอความคิดเห็น วางแผน ตัดสินใจและดำเนินการ ร่วมกันในการทำกิจกรรมช่วยเหลือชุมชน สังคม หรือกิจกรรมที่สร้างสรรค์ในการพัฒนาตนเอง และส่วนร่วม มีการรายงานการดำเนินการต่อสภานักเรียน นักเรียนทั่วไป ครู และผู้ปกครอง

2) ส่งเสริมให้มีกรรมการนักเรียนเป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีในรูปแบบที่หลากหลายสอดคล้องกับความสนใจของวัยรุ่น รวมถึงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยโรงเรียนเป็นผู้สนับสนุนด้านงบประมาณและเสริมขวัญกำลังใจ

3) จัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้ปกครองให้ความสำคัญและตระหนักถึงบทบาทในการอบรม ดูแลนักเรียน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วม หรือเป็นผู้นำในกิจกรรมเหล่านั้นเช่น ร้องเพลง แสดงผลงานทางวิชาการ หรือ ความสามารถด้านต่าง ๆ ทำอาหารให้ผู้ปกครองทาน ฯลฯ

1.2.3 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในช่อง WOคือ

1.2.3.1 การประสานกับหน่วยงานภายนอกและนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

นโยบาย/แนวดำเนินการ

1) จัดทำโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการทำงานด้านเอกสารของครู เช่น เตรียมการสอน การเขียนแผนการสอน การทำสื่อ ใบงาน การประมวลผลข้อมูล การจัดระบบเก็บข้อมูล ฯลฯ

2) จัดให้มีศูนย์สื่อเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี หรือ ให้มีผู้รับผิดชอบเฉพาะในการจัดทำและ รวบรวมสื่อเทคโนโลยีที่สามารถ download ได้ฟรีจาก Website ต่าง ๆ เช่น www.Forcharacter.com , [www.Live Wire Media.com](http://www.LiveWireMedia.com) , www.Goodcharacter.com ฯลฯ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมเพื่อ เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

3) ประสานกับหน่วยงานภายนอกเพื่อขอการสนับสนุนด้านสื่อเทคโนโลยี และวัสดุอุปกรณ์ทั้งในด้านวิทยากรที่มาสอนการผลิตสื่อ และสื่ออุปกรณ์ที่เป็น Hardware และ Software

1.2.3.2 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสู่การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ

นโยบาย/แนวดำเนินการ

1) แต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วยตัวแทนผู้บริหาร ครูรุ่นเก่า รุ่นใหม่และเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านภาวะเบี่ยงเบนจากหน่วยงานภายนอกมาทบทวนภาวะเบี่ยงเบนและสร้างคู่มือการปฏิบัติที่ชัดเจน เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายแล้วประชาสัมพันธ์ให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายทราบ มีการเน้นย้ำอยู่เป็นประจำ และผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติอย่างจริงจัง

2) ปรับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีความสอดคล้องกันทุกระดับชั้น โดยเน้นการสร้างเสริมความเข้มแข็งด้านระเบียบวินัย มีมาตรฐานในการดำเนินงานที่ต่อเนื่องกัน มีการติดตาม และประเมินการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

3) จัดทำหลักสูตรคุณลักษณะศึกษาโดยการรวมตัวของโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักร ในประเทศไทยเพื่อดึงคุณลักษณะที่ดีโดดเด่นของนักเรียน และความเข้มแข็งด้านระเบียบวินัยของแต่ละโรงเรียน และวิธีการที่ประสบความสำเร็จในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีหรือ ปลูกฝังวินัยนั้นมาหลอมรวมเป็นหลักสูตรกลางสำหรับใช้ในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1.2.4 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนใน โรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในช่อง WT คือ

1.2.4.1 การเพิ่มคุณภาพงานด้วยการบริหารจัดการแบบพึ่งพาตนเองและประสานประโยชน์จากชุมชนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน

นโยบาย/แนวดำเนินการ

- 1) นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในแผนปฏิบัติการประจำปี มีการจัดสรรงบประมาณด้านสื่ออุปกรณ์เพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีและด้านอื่นอย่างพอเพียงเหมาะสม มีงาน/โครงการที่แสดงให้เห็นถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี บนพื้นฐานของความรู้และคุณธรรม
- 2) ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อ อุปกรณ์เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี ร่วมกับผู้ปกครอง โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการประกวดและให้รางวัลผลงานโดยเชิญผู้ปกครองมาร่วมในวันงาน
- 3) ส่งเสริมการใช้สื่อธรรมชาติทดแทน สื่อเทคโนโลยี และการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่หาได้ในท้องถิ่นทำ ทดแทนวัสดุอุปกรณ์ที่หายาก หรือ มีราคาแพง
- 4) ประสานงานกับหน่วยงานและองค์กรในชุมชนที่มีความพร้อมด้านสื่อ เทคโนโลยี อุปกรณ์ หรือ วิทยากรในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้เวลาว่างของนักเรียนให้เกิดประโยชน์โดยทางโรงเรียนให้การสนับสนุนด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

1.2.4.2 การพัฒนาระบบการดูแลครูผู้ส่งเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

นโยบาย/แนวดำเนินการ

- 1) จัดให้มีเครือข่ายครูดีต้นแบบที่มีคุณลักษณะที่ดีโดดเด่นเป็นครูพี่เลี้ยง (Mentor) เพื่อดูแล อบรม แนะนำและติดตามบุคลากรรุ่นใหม่ให้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีโดยดำเนินการเป็นระยะอย่างต่อเนื่องจนเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม
- 2) จัดอบรมและประชุมอย่างสม่ำเสมอระหว่างบุคลากรรุ่นเก่าและรุ่นใหม่เพื่อให้เข้าใจบทบาทการเป็นครู การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูและการแสดงออกที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมองค์กรเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี ให้นักเรียน

2. การกำหนดยุทธศาสตร์จากการสังเคราะห์ข้อมูลการประชุมสนทนากลุ่มย่อยและข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย การศึกษาเชิงปริมาณและข้อมูลเพิ่มเติมจากโรงเรียนในต่างประเทศ

ผู้วิจัยได้นำผลการประชุมสนทนากลุ่มย่อยทั้ง 2 ครั้งคือการประชุมสนทนากลุ่มย่อยผู้นำนโยบายไปปฏิบัติและผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาร่วมกับผลการวิเคราะห์แนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี การศึกษาเอกสาร งานวิจัยและผลการศึกษาเพิ่มเติมจากโรงเรียนในต่างประเทศมีรายละเอียดและผลการกำหนดยุทธศาสตร์จากการสังเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จากการเชื่อมโยงประเด็นจุดแข็งหลักและโอกาสหลัก (SO) มีดังนี้

2.1.1 จากจุดแข็งข้อที่ 1 และ 5 คือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความมุ่งมั่นในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน และ โรงเรียนมีวิสัยทัศน์และนโยบายความชัดเจนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่บนพื้นฐานคริสตจริยธรรม เมื่อพิจารณาพร้อมกับโอกาสในข้อที่ 1 และ ข้อที่ 3 ถึง 6 คือ ชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับในทางที่ดี ความเจริญทางเทคโนโลยีส่งเสริมการเรียนรู้และเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี แผนการศึกษาชาติและพระราชบัญญัติการศึกษาที่ ส่งเสริมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี นโยบายรัฐบาลส่งเสริมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี และหน่วยงานทางการศึกษามีมาตรฐานชัดเจนเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม คือ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

นโยบาย/แนวดำเนินการ

1. จัดให้มีแผนยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี ของนักเรียนบนพื้นฐานหลักคริสตจริยธรรมเพื่อแสดงให้เห็นถึงทิศทางงานดำเนินงาน กระบวนการ ตัวชี้วัดความสำเร็จฯในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างชัดเจนของแต่ละโรงเรียน (S1,5 O1,4,6)
2. บูรณาการนโยบายของสภาคริสตจักรในประเทศไทยด้านพันธกิจคริสเตียน กับคุณลักษณะที่ดีด้านลักษณะเฉพาะตน ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อกำหนดเป็นนโยบายรายปีของแต่ละโรงเรียน (S5 O4,5,6)
3. ส่งเสริมให้มีการนำเอาแนวคิดการบริหารงานของบุคคลในพระคริสตธรรมคัมภีร์มาประยุกต์ในการบริหารจัดการงานทุกฝ่าย (S1,5 O1)
4. กำหนดแนวทางการบริหารงานของแต่ละโรงเรียนให้มีงานโครงการในการช่วยเหลือ เกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่อย่างชัดเจนทุกปี การศึกษาเช่น การช่วยเหลือด้านบุคลากร ด้านสื่ออุปกรณ์ ด้านเอกสารทางวิชาการ ด้านข้อมูลข่าวสาร ฯลฯ (S1,5 O1,4)
5. จัดให้มีฐานข้อมูล องค์กรความรู้ งานวิจัย และเอกสารวิชาการที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน เพื่อให้ครู ผู้บริหารหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้าศึกษาเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ ในงานที่รับผิดชอบ (S1,5 O3-5)
6. ปรับกระบวนการเรียนการสอนคริสเตียนศึกษาโดยไม่เน้นความรู้เกี่ยวกับคริสตจริยธรรมอย่างเดียวแต่ให้เน้นการปฏิบัติโดยในนักเรียนได้มีโอกาสแสดงตามคุณธรรมและคุณลักษณะที่ดีที่ได้เรียนรู้ รวมถึงการ อธิษฐาน การร้องเพลง การให้คำพยาน และการอภิปรายประเด็นที่น่าสนใจบนพื้นฐานแนวคิดตามพระคริสตธรรมคัมภีร์ (S1,4 O6)

7. พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ มุ่งเน้นให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกันให้มากขึ้น (Activities –Based Curriculum) โดยมีกิจกรรมในกลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และกิจกรรมรวมทั้งโรงเรียนเพื่อฝึกความรับผิดชอบ การมีน้ำใจช่วยเหลือกัน และรู้จักสามัคคี (S4 O4-6)

2.1.2 จากจุดแข็งข้อที่ 1 และข้อ 3 ถึง 5 คือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความมุ่งมั่นในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน ครูรักและดูแลนักเรียนอย่างเป็นกัลยาณมิตร นักเรียนมีความโดดเด่นด้านคุณธรรมและภาวะผู้นำ และโรงเรียนมีวิสัยทัศน์และนโยบายความชัดเจนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่บนพื้นฐานคริสตจริยธรรม เมื่อพิจารณาพร้อมกับโอกาสข้อที่ 4 ถึง 6 คือ แผนการศึกษาชาติและพระราชบัญญัติการศึกษาฯ ที่ ส่งเสริมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี นโยบายรัฐบาลส่งเสริมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี และหน่วยงานทางการศึกษามีมาตรฐาน ชัดเจนเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม คือ พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน

นโยบาย/แนวดำเนินการ

1. เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีด้านลักษณะเฉพาะตน และ สังคม โดยการปลูกฝังเจตคติและสร้างจิตสำนึกให้เห็นคุณค่าและห่วงหาอาลัยปัญหาท้องถิ่นและเอกลักษณ์ความเป็นไทย เช่น การรื้อฟื้นวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนพื้นบ้านสอดแทรกในเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้อง การนำนิทานและการเล่นพื้นบ้านสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอน ฯลฯ (S1,5 O4,6)
2. บูรณาการคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้านลงในหน่วยการเรียนรู้ของสาระต่างๆ ในหลักสูตรแกนกลางของแต่ละโรงเรียน (S5 O4 - 6)
3. การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน (S 3-4 O 4-6)
4. จัดทำหลักสูตรคุณลักษณะศึกษาโดยนำเอาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการเสริมสร้างคุณลักษณะ ที่ดีด้านลักษณะเฉพาะตน ความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จมาหลอมรวมเป็นหลักสูตรกลางสำหรับใช้ในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย (S1,5 O4)
5. กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นหนักด้านความซื่อสัตย์เที่ยงธรรม โดยการสร้างความตระหนักผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี การเป็นแบบอย่างที่ดีของเพื่อน รุ่นพี่ ศิษย์เก่า และบุคคลที่มีชื่อเสียง เช่น การมอบหมายให้รับผิดชอบงานด้านการเงิน การสอนแบบกระจ่างนิยาม (Value Clarification) การให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ฯลฯ (S4 O3,6)

6. ปรับกระบวนการเรียนการสอนคริสเตียนศึกษาโดยไม่เน้นความรู้เกี่ยวกับคริสตจริยธรรมอย่างเดียวแต่ให้เน้นการปฏิบัติโดยในนักเรียนได้มีโอกาสแสดงตามคุณธรรมและคุณลักษณะที่ดีที่ได้เรียนรู้ รวมถึงการ อธิษฐาน การร้องเพลง การให้คำพยาน และการอภิปรายประเด็นที่น่าสนใจบนพื้นฐานแนวคิดตามพระคริสตธรรมคัมภีร์ (S1,4 O6)
7. พัฒนาการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ มุ่งเน้นให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกันให้มากขึ้น โดยมีกิจกรรมในกลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และกิจกรรมรวมทั้งโรงเรียนเพื่อฝึกความรับผิดชอบ การมีน้ำใจช่วยเหลือกันและรู้จักสามัคคี (S4 O4-6)

2.1.3 จากจุดแข็งข้อที่ 1 และข้อที่ 5 ถึง 6 คือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความมุ่งมั่นในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน โรงเรียนมีวิสัยทัศน์และนโยบายความชัดเจนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่บนพื้นฐานคริสตจริยธรรม และครู บุคลากรภาคภูมิใจในสถาบัน และอุทิศทุ่มเทในการทำงาน เมื่อพิจารณาพร้อมกับโอกาสข้อที่ 1 ถึง 2 และ 4 ถึง 6 คือ ชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับในทางที่ดี และมีกฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็กทำให้ครูและผู้เกี่ยวข้องตระหนักถึงสิทธิเด็กมากขึ้น มีแผนการศึกษาชาติและพระราชบัญญัติการศึกษาฯ ที่ ส่งเสริมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี นโยบายรัฐบาลส่งเสริมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี และหน่วยงานทางการศึกษามีมาตรฐาน ชัดเจนเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม คือ พัฒนางานด้านศาสนกิจและคริสตจริยธรรมให้มีกิจกรรมที่น่าสนใจหลากหลาย ส่งเสริมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

นโยบาย/แนวดำเนินการ

1. จัดกิจกรรมมุ่งเน้นการประกาศพระกิตติคุณด้วยรูปแบบที่แปลกใหม่ น่าสนใจสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนในแต่ละวัยอย่างต่อเนื่อง (S5 O4-6)
2. จัดค่ายคริสตจริยธรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนที่สนใจเข้าร่วมตามความสมัครและมีการติดตามฟูมฟักนักเรียนที่ต้องการการดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ หรือนักเรียนที่สนใจเป็นประจำ(S5 O2,6)
3. พัฒนานักเรียนรุ่นพี่ที่มีความเข้มแข็งด้านความเชื่อและศรัทธาในองค์พระผู้เป็นเจ้าให้มีทักษะในการนำกิจกรรมด้านศาสนกิจในโรงเรียนและมีการสานต่อให้รุ่นน้องสืบต่อกันไป (S4 O2)
4. พัฒนาบุคลากรที่เป็นอนุศาสนิกให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา เพื่อผสมผสานความรู้ในพระคริสตธรรมคัมภีร์ลงสู่ชีวิตจริงในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (S5 O4)

5. พัฒนากิจกรรมการอบรมกลุ่มเคลาจิตใจในโบสถ์ หรือ ห้องประชุมให้เป็นเวลาแห่งคุณภาพ (Quality time) โดยมีหัวข้อที่ชัดเจน มีเนื้อหาที่น่าสนใจตรงประเด็น มีสื่อประกอบที่สร้างความประทับใจ ตัดแน่นในความคิดจิตใจของนักเรียนเป็นพื้นฐานนำสู่ความคิดและการประพฤติที่ดีงาม (S1,5 O1,4-6)
6. จัดกิจกรรมฝึกฝนจิตใจและบ่มเพาะคุณธรรมด้วยหลักธรรมทางศาสนา หรือ คุณธรรมสากล เช่น การฝึกสมาธิ การอธิษฐาน ฯลฯ โดยเริ่มจากการฝึกนักเรียนทุกคนให้รู้วิธีการที่ถูกต้อง แล้วมีกลุ่มนักเรียนแกนนำสานต่อกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (S5 O1,4-6)

2.1.4 จากจุดแข็งข้อที่ 1 ถึง 6 คือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความมุ่งมั่นในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี ให้นักเรียน ศิษย์เก่าเป็นแบบอย่างที่ดีในการช่วยเหลืองานโรงเรียน ครูรักและดูแลนักเรียนอย่างเป็นกัลยาณมิตร นักเรียนมีความโดดเด่นด้านคุณธรรมและภาวะผู้นำ โรงเรียนมีวิสัยทัศน์และนโยบายความชัดเจนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่บนพื้นฐานคริสตจริยธรรม และครู – บุคลากรภาคภูมิใจในสถาบันและอุทิศทุ่มเทในการทำงาน เมื่อพิจารณา ร่วมกับโอกาสข้อที่ 1 ถึง 5 คือ ชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับในทางที่ดี มีกฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็กทำให้ครูและผู้เกี่ยวข้องตระหนักถึงสิทธิเด็กมากขึ้น ความเจริญทางเทคโนโลยีส่งเสริมการเรียนรู้และเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี แผนการศึกษาชาติและพระราชบัญญัติการศึกษาฯ ที่ ส่งเสริมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี และนโยบายรัฐบาลส่งเสริมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม คือ สร้างพลังกลุ่มนำการเปลี่ยนแปลงสู่การเป็นผู้มีคุณลักษณะที่ดี
นโยบาย/แนวดำเนินการ

1. ส่งเสริมให้ครู ศิษย์เก่าและนักเรียนรวมตัวเป็นกลุ่มแกนนำ เพื่อทำกิจกรรมที่มุ่งมั่นยืนหยัดทำ ความดีแสดงออกถึงความกล้าหาญทางจริยธรรม ตามคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้าน มีการเคลื่อนไหว (movement) ด้วยกิจกรรมที่น่าสนใจและการสื่อสารทางเทคโนโลยีเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีและสร้างกระแสความเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในสังคม (S1-6 O1,2-5)
2. สำนักงานพันธกิจการศึกษา หรือ หน่วยงานด้านการศึกษาจัดทำการศึกษาวิจัย หรือ ทำโครงการแบบพหุภาคีเพื่อเป็นพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับผู้บริหารและทีมงาน ในการนำงานด้านการเสริมสร้างนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดีให้เกิดผลอย่างชัดเจนและสามารถต่อยอด หรือ ขยายความรู้ให้ยั่งยืนในสังคมต่อไป (S1 O1,4-5)

2.1.5 จากจุดแข็งข้อที่ 1 และข้อ 4 ถึง 5 คือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความมุ่งมั่นในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน นักเรียนมีความโดดเด่นด้านคุณธรรมและภาวะผู้นำ และโรงเรียนมีวิสัยทัศน์และนโยบายความชัดเจนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่บนพื้นฐานคริสตจริยธรรม เมื่อพิจารณาร่วมกับโอกาสข้อที่ 1 และข้อที่ 4 ถึง 6 คือ ชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่

ยอมรับในทางที่ดี แผนการศึกษาชาติและพระราชบัญญัติการศึกษาที่ ส่งเสริมการเสริมสร้าง คุณลักษณะที่ดี นโยบายรัฐบาลส่งเสริมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี และหน่วยงานทางการศึกษามีมาตรฐาน ชัดเจนเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม คือ ส่งเสริมภาวะผู้นำและพัฒนานโยบายมุ่งเน้นการเสริมสร้าง คุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน

นโยบาย/แนวดำเนินการ

1. ผู้บริหารนำวิสัยทัศน์ด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเผยแพร่ให้ชุมชน สังคม ได้ทราบและแสดงออกถึงการเป็นผู้นำในกิจกรรมของชุมชน สังคมร่วมกับศิษย์เก่าเพื่อ ส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน (S1 O1,5)
2. ผู้บริหารนำให้มีการบูรณาการคริสตจริยธรรมและคุณลักษณะที่ดีที่ต้องการให้เกิดในตัว นักเรียนไว้ในหลักสูตรทุกกลุ่มสาระ มีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ ติดตามและการวัด ประเมินผลอย่างชัดเจน (S1,5 O4)
3. จัดให้มีการจัดการความรู้(KM)ด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี โดยเชิญศิษย์เก่าที่มีชื่อเสียง ครูและนักเรียนที่มีคุณลักษณะโดดเด่นด้านคุณลักษณะที่ดีมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณะครู และนักเรียนถึงแนวคิด เรื่องราวที่ประทับใจ หรือสิ่งที่มีอิทธิพลให้บุคคลนั้นกลายเป็นผู้ที่มีความโดดเด่นด้านคุณลักษณะที่ดีได้มีการถอดบทเรียนหรือสกัดความรู้ที่ได้เป็นความรู้ใหม่ เพื่อเก็บในระบบฐานข้อมูลและนำไปขยายผลหรือต่อยอดความรู้ต่อไป (S1,5 O1,4-6)
4. จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน อาคาร และบริเวณโดยรอบให้ร่มรื่นปลอดภัยเอื้อต่อการ ทำกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีมีการมอบหมายหน้าที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการ ดูแลเพื่อปลูกฝังให้มี รับผิดชอบต่อส่วนรวม มีจิตสาธารณะและมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ(S1 4 O6)
5. มีระบบการติดตามและประเมินผลการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี ทั้งด้านคุณลักษณะที่เกิดขึ้น ในตัวนักเรียนและกระบวนการบริหารจัดการตามยุทธศาสตร์ที่กำหนด (S1,5 O6)
6. จัดให้มีการประกวดสัญลักษณ์ คำขวัญที่เข้าใจง่าย จำง่าย เพื่อใช้กรอบคิดพื้นฐานในการ เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน ประเทศไทย (S5 O1 ,4)
7. จัดให้มีการบันทึกประวัติความดีของนักเรียนแต่ละคนเริ่มตั้งแต่เข้าโรงเรียนจนจบ มีการ ประกาศความดีของทุกคนทุกปีการศึกษาโดยครูประจำชั้นและให้ผู้ปกครองได้มีโอกาส รับทราบเพื่อเป็นกำลังใจให้นักเรียน และเป็นวิธีการกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญ ในการทำความดีและมีเส้นพัฒนาอยู่เสมอ (S 4 O1,6)

8. สร้างเครือข่ายโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีชื่อเสียงในการสนับสนุนนักเรียนที่มีคุณลักษณะที่ดีโดดเด่นสามารถเข้าเรียนต่อในโรงเรียนขนาดใหญ่และมีทุนการศึกษาให้ (S4-5 O1,4)

2.1.6 จากจุดแข็งข้อที่ 3 ถึง 6 คือ ครูรักและดูแลนักเรียนอย่างเป็นกัลยาณมิตร นักเรียนมีความโดดเด่นด้านคุณธรรมและภาวะผู้นำ โรงเรียนมีวิสัยทัศน์และนโยบายความชัดเจนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่บนพื้นฐานคริสตจริยธรรม และครูและบุคลากรภาคภูมิใจในสถาบันและอุทิศทุ่มเทในการทำงาน เมื่อพิจารณาร่วมกับโอกาสในข้อที่ 2 ถึง 6 คือ มีกฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็กทำให้ครูและผู้เกี่ยวข้องตระหนักถึงสิทธิเด็กมากขึ้น ความเจริญทางเทคโนโลยี ส่งเสริมการเรียนรู้และเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี แผนการศึกษาชาติและพระราชบัญญัติการศึกษาที่ ส่งเสริมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี นโยบายรัฐบาลส่งเสริมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี และหน่วยงานทางการศึกษามีมาตรฐาน ชัดเจนเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม คือ รวมศักยภาพครู ผู้การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี
นโยบาย/แนวดำเนินการ

1. จัดทำหลักสูตร on-line เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน โดยมีเนื้อหา การนำเสนอ ข้อคำถามหรือประเด็นที่ดึงดูดความสนใจ สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและสถานการณ์ในปัจจุบัน มีกิจกรรมที่เน้นปฏิสัมพันธ์ (Interaction) คือผู้เรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือถามปัญหาครูผู้สอนได้ (S4 O2-4)
2. ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่ใช้สื่อเทคโนโลยีที่สามารถ Download ได้ฟรีจาก Website ต่างประเทศเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความโดดเด่นด้านคุณธรรมและภาวะผู้นำมากยิ่งขึ้น (S3-4,6 O4-6)
3. ส่งเสริมสิทธินักเรียนในการแสดงออกอย่างอิสระทั้งด้านความคิดและการกระทำที่ไม่กระทบต่อผู้อื่นและส่งเสริมการเป็นผู้นำในกิจกรรมต่างๆ ตามศักยภาพของแต่ละคน โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา เช่น การอ่านเรื่องสั้นหรือข้อคิดทุกวันก่อนโรงเรียนเล็ก การแสดงออกทางด้านสุนทรียภาพเช่น การวาดภาพ หรือ แต่งเพลงที่เกี่ยวกับความดีความงาม การจัดทำโปสเตอร์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ฯลฯ (S4-6 O2, 6)

2.2 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จากการเชื่อมโยงประเด็นจุดแข็งหลักและอุปสรรคหลัก (ST) มีดังนี้

2.2.1 จากจุดแข็งข้อที่ 1 ถึง 4 และข้อที่ 6 คือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความมุ่งมั่นในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน ศิษย์เก่าเป็นแบบอย่างที่ดีในการช่วยเหลืองานโรงเรียน ครูรักและดูแลนักเรียนอย่างเป็นกัลยาณมิตร นักเรียนมีความโดดเด่นด้านคุณธรรม

และภาวะผู้นำ และครู – บุคลากรภาคภูมิใจในสถาบันและอุทิศทุ่มเทในการทำงาน เมื่อพิจารณา ร่วมกับอุปสรรคข้อที่ 1 ถึง 5 คือ กระแสความนิยมและแฟชั่นในวัยรุ่นทำให้นักเรียนเห่อไปตามสมัย ไม่อยู่อย่างพอเพียงและไม่ดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ การเล่นเกมสื่อกอมพิวเตอร์มากเกินไปส่งผลให้นักเรียนไม่มีความรับผิดชอบต่อตนเองและการเรียน การติดต่อทางอินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์มือถือทำให้นักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียนและหมกมุ่นในสิ่งไร้สาระ ครอบครัแตกแยกทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และพ่อแม่ ผู้ปกครองใช้เวลาในการทำงานหาเลี้ยงชีพมากกว่าการอบรมบุตรหลาน

ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม คือ เน้นพลังเชิงบวกของบุคลากรและบุคคลต้นแบบผู้การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

นโยบาย/แนวดำเนินการ

1. ผู้บริหารเป็นผู้นำทางวิชาการในการทำวิจัย หรือ โครงการร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน ในการจัดกิจกรรม หรือ การเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ส่งเสริมการใช้เวลาว่างอย่างสร้างสรรค์และรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น (S1 T1)
2. เชิญนักเรียนเก่าที่มีความโดดเด่นด้านคุณลักษณะที่ดีมาเป็นวิทยากรให้นักเรียนรุ่นน้อง ได้รับทราบถึง วิธีการในการบริหารตนเองในสภาพสังคมที่เป็นกระแสบริโภคนิยม หรือ ข้อจำกัดในชีวิต และ ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จได้ (S2 T1)
3. ปรับโครงสร้างการบริหารให้มีหน่วยงานศาสนสัมพันธ์ให้เป็นแหล่งรวมทางความคิดและ กิจกรรมที่หลากหลายตามความเชื่อของศาสนาที่นักเรียนนับถือและตามหลักคุณธรรมสากล มีนักเรียนที่มีความโดดเด่นด้านคุณธรรมและภาวะผู้นำเป็นผู้นำกิจกรรม (S1,4 T 1-3)
4. ส่งเสริมครูประจำชั้น และครูผู้สอนทุกวิชาให้ใช้การสอนที่เน้นกระบวนการคิดเพื่อฝึก นักเรียนให้ฉลาด รู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) ทั้งในกิจกรรมการเรียนรู้และการอบรมสั่งสอนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน (S3,6 T2,3)
5. จัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรตินักเรียนปัจจุบัน นักเรียนเก่า ครูและ บุคลากรของโรงเรียน ที่มีความโดดเด่นด้านคุณลักษณะที่ดีเพื่อเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนของนักเรียน (S2-4 T1-5)
6. ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรม เชิญชวนให้ทำความดีในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้การเสริมแรงทางบวกควบคู่กับการพัฒนาความกล้าหาญเชิงจริยธรรม (S4 T 2-3)
7. จัดกิจกรรมเสริมที่หลากหลายทั้งกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณธรรมโดยตรง หรือไม่ใช่กิจกรรม ปลูกฝังคุณธรรมโดยตรงและมีการสอดแทรกคริสตจริยธรรมหรือคุณธรรมสากลใน

กิจกรรมเหล่านั้น เช่น ชมรมถ่ายภาพ ชมรมดนตรีพื้นเมือง ชมรมนักประหยัดไฟฉาย
ชมรมมัคคุเทศก์น้อย ฯลฯ (S4-6 T 2-3)

8. พัฒนาครูด้านทักษะการใช้ อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้รู้เท่าทัน
นักเรียนและสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันและกัน (S3,6 T 1-5)
9. ส่งเสริมนักเรียนให้พัฒนาตนเองโดยใช้วิธีการให้พันธสัญญา (Commitment) กับครูที่
นักเรียนประทับใจและเกรงใจให้ผู้ที่รับรู้ ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจการปรับปรุงพัฒนา
ตนเอง (S3 T4-5)

2.2.2 จากจุดแข็งข้อที่ 1 ถึง 2 และ ข้อที่ 4 ถึง 6 คือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมี
ความมุ่งมั่นในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน ศิษย์เก่าเป็นแบบอย่างที่ดีในการช่วยเหลือ
งานโรงเรียน นักเรียนมีความโดดเด่นด้านคุณธรรมและภาวะผู้นำ โรงเรียนมีวิสัยทัศน์และ
นโยบายความชัดเจนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่บนพื้นฐานคริสตจริยธรรม และครู – บุคลากร
ภาคภูมิใจในสถาบันและอุทิศทุ่มเทในการทำงาน เมื่อพิจารณาร่วมกับอุปสรรคข้อที่ 1 ถึง 5 คือ
กระแสความนิยมและแฟชั่นในวัยรุ่นทำให้นักเรียนเห่อไปตามสมัย ไม่อยู่อย่างพอเพียงและไม่ดำรง
ไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ การเล่นเกมส้อมพิวเตอร์มากเกินไปส่งผลให้นักเรียนไม่มีความ
รับผิดชอบต่อตนเองและการเรียน การติดต่อทางอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์มือถือทำให้นักเรียนไม่
มีสมาธิในการเรียนและหมกมุ่นในสิ่งไร้สาระ ครอบครัวแตกแยกทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่น
และมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และพ่อแม่ ผู้ปกครองใช้เวลาในการทำงานหาเลี้ยงชีพมากกว่า
การอบรมบุตรหลาน

ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม คือ สานสัมพันธ์ผู้ปกครองและสื่อมวลชนร่วมพลังพัฒนานักเรียน
ให้มีคุณลักษณะที่ดี

นโยบาย/แนวดำเนินการ

1. สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้ผู้ปกครองในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ที่ต้อง
ดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านวิชาการอย่างสมดุลพร้อมทั้งให้ความรู้ผู้ปกครองในการดูแล
บุตรหลานผ่านทางเอกสารสิ่งพิมพ์ web site ฯลฯ (S5-6 , T 5)
2. ประสานกับหน่วยงานภายนอกที่รับผิดชอบด้านการสื่อสารมวลชนทุกประเภท มีการขอความ
ร่วมมือจากศิษย์ที่มีชื่อเสียงให้ช่วยสนับสนุน เพื่อให้หน่วยงานเหล่านั้นตระหนักในบทบาทที่
มีอิทธิพลต่อนักเรียนและมีส่วนร่วมสร้างสรรค์สื่อที่ดี มีประโยชน์ ส่งเสริมระบบวิถีชีวิตที่ดี
งามของคนไทย (S1-2 T1-3)
3. จัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองในรูปแบบที่หลากหลายสอดคล้องกับ
สภาพความพร้อมของครอบครัวเพื่อกระตุ้นผู้ปกครองให้ความสำคัญและตระหนักถึง

บทบาทในการอบรม ดูแลนักเรียน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วม หรือเป็นผู้นำในกิจกรรม เหล่านั้นเช่น ร้องเพลง แสดงผลงานทางวิชาการ หรือความสามารถด้านต่าง ๆ ทำอาหาร ให้ผู้ปกครองทาน ฯลฯ (S4-5 T5)

4. จัดกิจกรรมยกย่องชมเชยผู้ปกครองที่มาติดต่อโรงเรียนเป็นประจำ และให้ความร่วมมือกับทาง โรงเรียนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเมื่ออยู่ที่บ้าน (S5 T4-5)
5. จัดพื้นที่ในโรงเรียนให้ผู้ปกครองเข้ามาทำกิจกรรมเสริมรายได้ตอนเลิกเรียน หรือ วันหยุด ภายใต้งบประมาณและข้อกำหนดของโรงเรียนเพื่อให้ผู้ปกครองและนักเรียนมีเวลาอยู่ร่วมกันมากขึ้น เช่น ขายอาหาร ขนม สินค้ามือสอง ฯลฯ (S1 T5)

2.2.3 จากจุดแข็งในข้อที่ 4 ถึง 5 คือ นักเรียนมีความโดดเด่นด้านคุณธรรมและภาวะผู้นำ และโรงเรียนมีวิสัยทัศน์และนโยบายความชัดเจนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่บนพื้นฐาน คริสตจริยธรรม เมื่อพิจารณาร่วมกับอุปสรรคในข้อที่ 2 ถึง 5 คือ การเล่นเกมสื่อกอมพิวเตอร์มากเกินไปส่งผลให้นักเรียนไม่มีความรับผิดชอบต่อตนเองและการเรียน การติดต่อทางอินเทอร์เน็ตและ โทรศัพท์มือถือทำให้นักเรียน ไม่มีสมาธิในการเรียนและหมกมุ่นในสิ่งไร้สาระ ครอบครัวแตกแยก ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และพ่อแม่ ผู้ปกครองใช้เวลาในการทำงานหาเลี้ยงชีพมากกว่าการอบรมบุตรหลาน

ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม คือ ส่งเสริมการวางรากฐานความเชื่อและพื้นฐานความคิดที่ดีงาม ด้วยหลักคริสตจริยธรรม

นโยบาย/แนวดำเนินการ

1. ส่งเสริมให้ฝ่ายศาสนกิจของโรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านจิตใจด้วยใช้ พระคริสตธรรมคัมภีร์ที่ประทับใจ เข้าใจง่าย และจำได้ง่ายให้นักเรียนทุกระดับอย่างต่อเนื่อง (S5 T 4-5)
2. กำหนดนโยบายให้ทุกระดับชั้นมีข้อพระคัมภีร์ประจำสัปดาห์และให้นักเรียนสับเปลี่ยนกัน เล่าถึงเหตุการณ์ การกระทำของตนที่สอดคล้องกับข้อพระคัมภีร์นั้น โดยมีครูเป็นผู้ให้แรง เสริม (S5 T4-5)
3. จัดให้มีสมุดบันทึกความดี หรือ ปรับปรุงสมุดบันทึกความดีที่มีอยู่แล้วให้มีการเชื่อมโยงกับ คุณลักษณะที่ดีทั้ง4ด้านและข้อพระคัมภีร์ที่นักเรียนประทับใจ หรือข้อคิดจากหนังสือห้อง ชั้นบน/มานาประจำวันบนระบบเครือข่าย มีการให้รางวัลนักเรียนที่บันทึกอย่างสม่ำเสมอ ทุกภาคเรียน (S4-5 T2-3)

4. จัดให้มีการแข่งขันร้องเพลงนมัสการ หรือ เพลงสรรเสริญพระเจ้าทั้งประเภทร้องเดี่ยว และ ขับร้องหมู่ โดยให้นักเรียนอธิบายความหมาย ความประทับใจและข้อคิดที่ได้จากเพลง ก่อนการแสดงทุกครั้ง (S4-5 T2-5)

2.2.4 จากจุดแข็งในข้อที่ 4 ถึง 5 คือ นักเรียนมีความโดดเด่นด้านคุณธรรมและภาวะผู้นำ และโรงเรียนมีวิสัยทัศน์และนโยบายความชัดเจนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่บนพื้นฐาน คริสตจริยธรรม เมื่อพิจารณาร่วมกับอุปสรรคในข้อที่ 1 ถึง 5 คือ กระแสความนิยมและแฟชั่นในวัยรุ่นทำให้นักเรียนเห่อไปตามสมัย ไม่อยู่อย่างพอเพียงและไม่ดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ การเล่นเกมสื่อกอมพิวเตอร์มากเกินไปส่งผลให้นักเรียนไม่มีความรับผิดชอบต่อตนเองและการเรียน การติดต่อทางอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์มือถือทำให้นักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียนและหมกมุ่นในสิ่งไร้สาระ ครอบครัวแตกแยกทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และพ่อแม่ ผู้ปกครองใช้เวลาในการทำงานหาเลี้ยงชีพมากกว่าการอบรมบุตรหลาน

ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม คือ สร้างพลังความดีจากผู้เรียนสู่ผู้เรียนและชุมชน

นโยบาย/แนวดำเนินการ

1. เปิดโอกาสให้นักเรียนเสนอความคิดเห็น วางแผน ตัดสินใจและดำเนินการร่วมกันในการทำกิจกรรมช่วยเหลือชุมชน สังคม เน้นให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากกิจกรรมนั้น (Experience based activity) หรือกิจกรรมที่สร้างสรรค์ในการพัฒนาตนเอง มีการนำเสนอผลการดำเนินการต่อ นักเรียนทั่วไป ครู และผู้ปกครอง (S4-5 T4-5)
2. ส่งเสริมให้นักเรียนแต่ละห้องแบ่งกลุ่มและช่วยกันคิดกิจกรรมที่แสดงออกถึงคุณลักษณะที่ดี ด้านลักษณะเฉพาะตน ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม สัปดาห์ละ 1 ด้านสลับกันจนครบในแต่ละเดือน มีการเสริมแรงทางบวกโดยครูและผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง (S4,6 T1-5)
3. ส่งเสริมให้กรรมการนักเรียนเป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีในรูปแบบที่หลากหลายสอดคล้องกับความสนใจของวัยรุ่น เช่นการแข่งขันกีฬา การเยี่ยมชมผู้อาวุโสที่บ้านคนชรา การจัดกิจกรรมให้เด็กกำพร้า การออกค่ายอาสาพัฒนา ฯลฯ รวมถึงกิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมโดยโรงเรียนเป็นผู้สนับสนุนด้านงบประมาณ และเสริมขวัญกำลังใจ (S4 T1)
4. จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่โดดเด่นของนักเรียนด้านกิริยามารยาท ความสุภาพ อ่อนโยนเคารพในอาวุโส โดยใช้ตัวแบบที่ดี การให้ปฏิบัติจริง การเสริมแรงทางบวก การประกาศเกียรติคุณยกย่องนักเรียนที่มีมารยาทงาม การจัด โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมมารยาทไทยอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร (S4 T1)

5. จัดโครงการส่งเสริมให้นักเรียนรู้คุณค่าของเงินปลูกฝังนิสัยประหยัด มีการทำบัญชีรายรับรายจ่ายส่วนตัวและตั้งเป้าหมายในการออม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนและรายงานให้ครูประจำชั้นและผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง (S4-5 T1)
6. พัฒนากิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ชุมนวม และชมรมต่าง ๆ ให้มีกิจกรรมที่น่าสนใจส่งเสริมการมีวินัยและความรับผิดชอบ และกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน มีการเสริมแรงทางบวกจากครูและผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ (S4 T2-3)
7. ส่งเสริมแต่ละระดับการศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพ ความถนัดของนักเรียน โดยใช้หลักทฤษฎีปัญญา (Multiple Intelligences) เพื่อให้นักเรียนได้เห็นคุณค่าของตนเองและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อน (S4 T2-3)

2.3 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จากการเชื่อมโยงประเด็นจุดอ่อนหลักและโอกาสหลัก (WO) มีดังนี้

2.3.1 จากจุดอ่อนในข้อที่ 1 ข้อที่ 3 และข้อที่ 5 คือ ภาระงานเอกสารของครูมีมากทำให้ไม่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิด สื่อเทคโนโลยีและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีไม่พอเพียง และความไม่ต่อเนื่อง และไม่เข้มแข็งด้านระเบียบวินัยนักเรียน เมื่อพิจารณาร่วมกับโอกาสในข้อที่ 3 ถึง 6 คือ ความเจริญทางเทคโนโลยีส่งเสริมการเรียนรู้และเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี แผนการศึกษาชาติและพระราชบัญญัติการศึกษาฯ ที่ ส่งเสริมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี นโยบายรัฐบาลส่งเสริมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี และหน่วยงานทางการศึกษามีมาตรฐานชัดเจนเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม คือ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

นโยบาย/แนวดำเนินการ

1. จัดทำโปรแกรมสำเร็จรูป หรือ Template เพื่อช่วยในการทำงานด้านเอกสารของครู เช่น เตรียมการสอน การเขียนแผนการสอน การทำสื่อ ใบงาน การประมวลผลข้อมูล การจัดระบบเก็บข้อมูล ฯลฯ (W1 O3)
2. จัดให้มีศูนย์สื่อเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี หรือ ให้มีผู้รับผิดชอบเฉพาะในการจัดทำ และ รวบรวมสื่อเทคโนโลยีที่สามารถ download ได้ฟรีจาก Website ต่าง ๆ เช่น www.Forcharacter.com , www.livewiremedia.com , www.Goodcharacter.com ฯลฯ เพื่อ นำมาใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน (W1,3 O3-6)

3. ส่งเสริมครูให้ใช้การจัดการเรียนรู้บนระบบเครือข่ายเพื่อลดงานด้านเอกสารและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและนักเรียน เช่น Moodle การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โปรแกรม e-learning ของแต่ละโรงเรียน ฯลฯ (W1,3 O3)
4. จัดให้มีรายการเสียงตามสายและมีอุปกรณ์สื่อเทคโนโลยีในห้องประชุม โรงอาหาร ใต้ถุนอาคารหรือ ศาลาพักผ่อนเพื่อนำเสนอเรื่องราว สารคดี การ์ตูน หรือการแสดงต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและคุณลักษณะที่ดีด้านอื่นให้นักเรียนได้เห็นและซึมซับอยู่เป็นประจำ (W1,3 O3-6)
5. มีบริการส่งข่าวสารทาง SMS ผู้ปกครองทราบถึงความเป็นไปด้านพฤติกรรมของนักเรียน (W5 O3)
6. จัดให้มีการพบปะผู้ปกครองและให้คำปรึกษาผ่านทางระบบเครือข่ายเช่น e-mail Face book หรือ Virtual meeting (W1,5 O3)

2.3.2 จากจุดอ่อนในข้อที่ 2 และ 4 คือ การอยู่ร่วมกันของบุคลากรมีการยึดหยุ่น กว้างขวางมากเกินไปทำให้ละเลยมาตรฐานความถูกต้อง และบุคลากรรุ่นใหม่บางคนไม่เป็นแบบอย่างที่ดี เมื่อพิจารณาร่วมกับโอกาสในข้อที่ 3 คือ ความเจริญทางเทคโนโลยีส่งเสริมการเรียนรู้และเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม คือ พัฒนาคุณภาพบุคลากรด้วยการบริหารจัดการบนระบบเครือข่าย นโยบาย/แนวดำเนินการ

1. สร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรในการปฏิบัติตนตามกฎ ระเบียบ ขององค์กร มีการให้ความรู้ ย้ำเตือนในที่ประชุมครูและส่งข้อมูลข่าวสาร บนระบบเครือข่ายให้ทุกคนทราบ (W2 O3)
2. นำกฎ ระเบียบและแนวปฏิบัติต่าง ๆ ของโรงเรียนขึ้นแสดงบนระบบเครือข่าย มีการรณรงค์ให้บุคลากรเข้าไปอ่าน ทำความเข้าใจและมีเกณฑ์การประเมินการทำงานของบุคลากรที่สอดคล้องกับกฎ ระเบียบให้บุคลากรได้ประเมินตนเองเป็นประจำทุกปีการศึกษา (W2 O3)
3. ให้ฝ่ายบุคลากรสืบค้นข้อมูลบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรมจากหน่วยงานอื่นทั้งภายในและต่างประเทศเผยแพร่บน Website หรือส่ง e-mail ให้ครูและบุคลากรได้เรียนรู้ เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาตนเอง (W2,4 O3)
4. จัดทำแหล่งเรียนรู้ด้านคุณลักษณะที่ดีสำหรับบุคลากรบนฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์โดยการสกัดคุณลักษณะเด่นของผู้นำ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนในอดีต มีการสรุปประเด็นสำคัญ เพื่อให้บุคลากรเข้าใหม่ หรือผู้อ่านมีส่วนร่วมในการสะท้อนความคิดเห็นและสรุปข้อคิด จากเรื่องที่อ่านเพื่อใช้ในการทำงานได้ (W4 O3)

2.3.3 จากจุดอ่อนในข้อที่ 3 คือ สื่อเทคโนโลยีและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีไม่พอเพียง เมื่อพิจารณาร่วมกับโอกาสในข้อที่ 1 ถึง 4 คือ ชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับในทางที่ดี มีกฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็กทำให้ครูและผู้เกี่ยวข้องตระหนักถึงสิทธิเด็กมากขึ้น ความเจริญทางเทคโนโลยีส่งเสริมการเรียนรู้และเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี และแผนการศึกษาชาติและพระราชบัญญัติการศึกษาฯที่ ส่งเสริมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม คือ พัฒนาสื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้วยพลังเสริมจากภายนอก

นโยบาย/แนวดำเนินการ

1. ประสานกับหน่วยงานด้านการศึกษา ด้านการเมืองท้องถิ่นและหน่วยงานภายนอกอื่น เพื่อขอการสนับสนุนด้านสื่อเทคโนโลยี และวัสดุอุปกรณ์ทั้ง Hardware และ Software (W3 O3-4)
2. สร้างเครือข่ายร่วมพัฒนากับหน่วยงานภายนอกด้านผู้เชี่ยวชาญ ครูภูมิปัญญา หรือวิทยากร เพื่อให้ความรู้แก่ครู บุคลากรในการผลิต หรือ ดัดแปลงสื่อสำหรับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี (W3 O1,3,4)
3. ประสานงานกับชุมชนในการใช้สื่อร่วมกับชุมชน หรือร่วมกันสร้างแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมในชุมชนเพื่อให้นักเรียนได้เข้าไปศึกษาเรียนรู้ และเกิดความรักหวงแหนในวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติมากขึ้น (W3 O1-2)

2.3.4 จากจุดอ่อนในข้อที่ 1 ถึง 2 และข้อที่ 4 ถึง 5 คือ ภาระงานเอกสารของครูมีมากทำให้ไม่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิด การอยู่ร่วมกันของบุคลากรมีการยึดหยุ่นกฎระเบียบมากเกินไปทำให้ละเลยมาตรฐานความถูกต้อง บุคลากรรุ่นใหม่บางคนไม่เป็นแบบอย่างที่ดี และความไม่ต่อเนื่อง และไม่เข้มแข็งด้านระเบียบวินัยนักเรียน เมื่อพิจารณาร่วมกับโอกาสในข้อที่ 1 ถึง 2 คือ ชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับในทางที่ดี และมีกฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็กทำให้ครูและผู้เกี่ยวข้องตระหนักถึงสิทธิเด็กมากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม คือ ประสานงานกับหน่วยงานภายนอกให้มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

นโยบาย/แนวดำเนินการ

1. สร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอกที่มีชื่อเสียงด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์เพื่อเป็นที่ปรึกษาและเป็นวิทยากรในการพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคล การใช้กฎระเบียบอย่างมีประสิทธิภาพ และการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในวิชาชีพครู (W2-4 O1)

2. เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็กมาบรรยายให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรเพื่อพัฒนาแนวทางในการอบรมปลูกฝังด้านระเบียบวินัย (W5 O1-2)
3. ส่งเสริมให้มีโครงการส่งเสริมสิทธิเด็กในรูปแบบต่าง ๆ โดยเชิญนักการศึกษาที่มีชื่อเสียงมาให้ความรู้ครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือ กิจกรรมเสริมพิเศษที่ส่งเสริมการแสดงออกที่สร้างสรรค์ตามสิทธิของเด็กภายใต้กฎระเบียบของโรงเรียนและสังคมโดยมีครูและผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดี (W2,4 O1-2)
4. ศึกษาฐานสถาบันการศึกษาอื่นเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารเวลาของครูให้มีประสิทธิภาพทั้งในการทำงานด้านเอกสารและการดูแลนักเรียน (W1 O1)
5. เชิญผู้ปกครอง หรือ ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็กเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการนักเรียนให้ตระหนักถึงสิทธิของตนเองในทางที่ถูกต้องและมีบทบาทช่วยครูในการสอดส่องดูแลนักเรียนอื่นในการประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสม ดังาม (W1,5 O1-2)

2.3.5 จากจุดอ่อนในข้อที่ 2 และข้อที่ 4 ถึง 5 คือ การอยู่ร่วมกันของบุคลากรมีการขัดแย้งกันกฎระเบียบมากเกินไปทำให้ละเลยมาตรฐานความถูกต้อง บุคลากรรุ่นใหม่บางคนไม่เป็นแบบอย่างที่ดี และความไม่ต่อเนื่อง และไม่เข้มแข็งด้านระเบียบวินัยนักเรียน เมื่อพิจารณาร่วมกับโอกาสในข้อที่ 4 ถึง 6 คือ แผนการศึกษาชาติและพระราชบัญญัติการศึกษาฯ ที่ ส่งเสริมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี นโยบายรัฐบาลส่งเสริมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี และหน่วยงานทางการศึกษามีมาตรฐาน ชัดเจนเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม คือ ปรับระบบ ระเบียบ กฎเกณฑ์ และแนวปฏิบัติภายในองค์กรให้ชัดเจน เป็นที่ยอมรับและถือปฏิบัติอย่างจริงจัง

นโยบาย/แนวดำเนินการ

1. แต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วยตัวแทนผู้บริหาร ครูรุ่นเก่า รุ่นใหม่และเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านกฎระเบียบจากหน่วยงานภายนอกมาทบทวนกฎระเบียบและสร้างคู่มือการปฏิบัติที่ชัดเจน เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายแล้วประชาสัมพันธ์ให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายทราบ มีการเน้นย้ำอยู่เป็นประจำ และผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติอย่างจริงจัง (W2,4 O4-6)
2. ปรับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีความสอดคล้องกันทุกระดับชั้น โดยเน้นการสร้าง ความเข้มแข็งด้านระเบียบวินัย มีมาตรฐานในการดำเนินงานที่ต่อเนื่องกัน มีการติดตาม และประเมินการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ (W5 O4-6)
3. จัดให้มีการประเมินด้านระเบียบวินัยนักเรียนและคุณลักษณะที่ดีทั้ง4ด้านให้มีความต่อเนื่องทุกระดับการศึกษา (W5 O4-6)

2.4 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งประเทศไทย คริสตจักรในประเทศไทย จากการเชื่อมโยงประเด็นจุดอ่อนหลักและอุปสรรคหลัก (WT) มีดังนี้

2.4.1 จากจุดอ่อนในข้อที่ 1 และข้อที่ 3 ถึง 5 คือ ภาระงานเอกสารของครูมีมาก ทำให้ไม่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิด สื่อเทคโนโลยีและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีไม่พอเพียง บุคลากรรุ่นใหม่บางคนไม่เป็นแบบอย่างที่ดี และความไม่ต่อเนื่อง และไม่เข้มแข็งด้านระเบียบวินัยนักเรียน เมื่อพิจารณาร่วมกับอุปสรรคในข้อที่ 1 ถึง 5 คือ กระแสความนิยมและแฟชั่นในวัยรุ่นทำให้นักเรียนหนีไปตามสมัย ไม่อยู่อย่างพอเพียงและไม่ดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ การเล่นเกมส้อมพิวเตอร์มากเกินไปส่งผลให้นักเรียนไม่มีความรับผิดชอบต่อตนเองและการเรียน การติดต่อทางอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์มือถือทำให้นักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียนและหมกมุ่นในสิ่งไร้สาระ ครอบครัวแตกแยกทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และพ่อแม่ ผู้ปกครองใช้เวลาในการทำงานหาเลี้ยงชีพมากกว่าการอบรมบุตรหลาน

ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม คือ ส่งเสริมศักยภาพและความเข้มแข็งด้านจิตใจของนักเรียนเพื่อพัฒนาสู่คุณลักษณะที่ดี

นโยบาย/แนวดำเนินการ

1. พัฒนาระบบดูแลนักเรียนให้เข้มแข็ง เน้นการดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยครูประจำชั้น และครูที่ปรึกษาเป็นผู้ติดตามดูแลอย่างใกล้ชิดและเป็นกัลยาณมิตร (W5 T 4-5)
2. จัดโครงการ หรือ กิจกรรมที่สนับสนุนให้ ครูศาสนา หรือ วิทยากรที่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนให้เกิดความสนใจ ประทับใจ มาร่วมในกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีอย่างต่อเนื่อง (W1 T 1-3)
3. ทำสารสนเทศวิเคราะห์ประเด็นท้าทายคุณธรรมจริยธรรม เช่นการพนันบอล การยกพวกตีกัน ยาเสพติด ปัญหาโลกร้อน เป็นต้น โดยมีการวิเคราะห์สถานการณ์ลงในฐานข้อมูล และกระจายข้อมูล เพื่อให้ครูใช้สอนและหาแนวทางป้องกันได้ทันทั่วทั้ง (W1,3 T1-5)
4. สร้างแรงจูงใจเพื่อกระตุ้นนักเรียนให้พัฒนาตนเองในด้านวินัยในตนเอง การอยู่อย่างพอเพียง ความรับผิดชอบต่อการเรียน และการใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์เช่นการให้รางวัลนักเรียนดีเด่นด้านต่าง ๆ ทุกเดือน โดยเริ่มดำเนินการจากกลุ่มเล็ก ๆ ในห้องเรียน ขยายไปสู่ระดับชั้น และระดับการศึกษา (W5 T1-3)
5. ให้ความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนและขอความร่วมมือในการสอดส่องดูแลและประสานกับทางโรงเรียนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (W1 T4-5)

6. ส่งเสริมการทำโครงการด้านคุณธรรมจริยธรรมที่เกี่ยวกับการสร้างวินัยในตนเองโดยมีผู้อาวุโสในครอบครัว หรือ ชุมชนที่นักเรียนเคารพให้กำลังใจและมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ทำ (W5 T4-5)
7. จัดให้มี Clinic หรือศูนย์ให้คำปรึกษาผู้ที่ต้องการคำแนะนำในการพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะที่ดีด้านต่างๆ โดยมีครู ผู้บริหาร ศิษย์เก่า นักจิตวิทยา หรือผู้ปกครองที่ได้รับการยกย่องด้านคุณธรรมจริยธรรมหมุนเวียนสับเปลี่ยนรับหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ นักเรียนและครูบุคลากรที่มาใช้บริการ (W1,2,4 T 1 - 4)

2.4.2 จากจุดอ่อนในข้อที่ 3 คือ สื่อเทคโนโลยีและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีไม่พอเพียง และเมื่อพิจารณาร่วมกับอุปสรรคในข้อที่ 1 ถึง 3 คือ กระแสความนิยมและแฟชั่นในวัยรุ่นทำให้นักเรียนเห่อไปตามสมัย ไม่อยู่อย่างพอเพียงและไม่ดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ การเล่นเกมสื่อกอมพิวเตอร์มากเกินไปส่งผลให้นักเรียนไม่มีความรับผิดชอบต่อตนเองและการเรียน และการติดต่อทางอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์มือถือทำให้นักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียนและหมกมุ่นในสิ่งไร้สาระ

ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม คือ ปรับระบบการบริหารจัดการสื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีโดยยึดหลักความพอเพียงและการพึ่งพาตนเอง

นโยบาย/แนวดำเนินการ

1. นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในแผนปฏิบัติการประจำปี มีการจัดสรรงบประมาณด้านสื่ออุปกรณ์เพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีและด้านอื่นอย่างพอเพียงเหมาะสม มีงาน/โครงการที่แสดงให้เห็นถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดีบนพื้นฐานของความรู้และคุณธรรม (W3 T1)
2. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อ อุปกรณ์เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีร่วมกับผู้ปกครองหรือบุคคลในครอบครัว โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (W3 T1-3)
3. ส่งเสริมการใช้สื่อธรรมชาติทดแทน สื่อเทคโนโลยี และการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่หาได้ในท้องถิ่นทำ ทดแทนวัสดุอุปกรณ์ที่หายาก หรือ มีราคาแพง (W3 T1)
4. สนับสนุนครูให้ผลิตสื่อ หรือ เกมส์ ICT เพื่อใช้ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในรูปแบบต่างๆ มีการประกวดและให้รางวัลแก่ครูทุกปีการศึกษา (W3 T1-3)

2.4.3 จากจุดอ่อนในข้อที่ 1 และข้อที่ 5 คือ ภาระงานเอกสารของครูมีมากทำให้ไม่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิด และความไม่ต่อเนื่อง และไม่เข้มแข็งด้านระเบียบวินัยนักเรียน เมื่อพิจารณาร่วมกับอุปสรรคในข้อที่ 4 ถึง 5 คือ ครอบครัวแตกแยกทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และพ่อแม่ ผู้ปกครองใช้เวลาในการทำงานหาเลี้ยงชีพมากกว่าการอบรมบุตรหลาน

ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม คือ สร้างความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งกับผู้ปกครองและชุมชนมุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน

นโยบาย/แนวดำเนินการ

1. ให้ความรู้ผู้ปกครองในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีที่น่าสนใจหลากหลายรูปแบบ และขอความร่วมมือในการสอดคล้องดูแลและประสานกับทางโรงเรียนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (W1,5 T4-5)
2. พัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละระดับชั้นให้เป็นแกนนำในการเผยแพร่ข่าวสารและกระตุ้นผู้ปกครองอื่นให้เห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เสริมสร้างระเบียบวินัยและคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้านให้ลูกหลาน (W5 T4-5)
3. พัฒนางานประชาสัมพันธ์ในการให้ข่าว หรือ ข้อมูลที่เกี่ยวกับเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชนเกิดความตระหนักและเข้ามามีส่วนร่วมในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนมากขึ้น (W5 T4-5)

2.4.4 จากจุดอ่อนในข้อที่ 1 และ 4 คือ ภาระงานเอกสารของครูมีมากทำให้ไม่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิด และบุคลากรรุ่นใหม่บางคนไม่เป็นแบบอย่างที่ดี เมื่อพิจารณาร่วมกับอุปสรรคในข้อที่ 4 ถึง 5 คือ ครอบครัวแตกแยกทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และพ่อแม่ ผู้ปกครองใช้เวลาในการทำงานหาเลี้ยงชีพมากกว่าการอบรมบุตรหลาน

ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม คือ เร่งพัฒนาระบบการบริหารบุคคลให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

นโยบาย/แนวดำเนินการ

1. จัดให้มีเครือข่ายครูดีต้นแบบโดยคัดเลือกครูที่มีคุณลักษณะที่ดีโดดเด่นเป็นครูพี่เลี้ยง (Mentor) ดูแล อบรม แนะนำและติดตามบุคลากรรุ่นใหม่ให้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการอุทิศทุ่มเทเวลาในการดูแลนักเรียนและการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู (W4 T5)
2. พัฒนาการบริหารงานบุคคลเน้นการคัดเลือกคนที่มีคุณภาพ รักในวิชาชีพครู มีความสามารถในการดูแลนักเรียนอย่างเป็นกัลยาณมิตร โดยมีกระบวนการติดตามนิเทศก่อนการบรรจุเป็นบุคลากรประจำด้วยวิธีการที่หลากหลาย (W4 T4-5)
3. ศึกษาเจาะลึกเรื่องภาระงานเอกสารของครูและงานอื่นที่ส่งผลกระทบต่อครูดูแลนักเรียนเพื่อหาแนวทางแก้ไขหรือ ปรับระบบการทำงานให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน (W1 T4-5)

4. พัฒนาครูให้มีความสามารถบริหารจัดการเวลาในการทำงาน และสร้างระบบการจูงใจ มีผลตอบแทนให้ครูที่มีผลงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี (W1,2 T4-5)
5. ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรรุ่นใหม่เป็นแบบอย่างที่ดีโดยให้แสดงความสามารถที่ตนถนัด เช่น กีฬา ดนตรี คอมพิวเตอร์ ภาษาต่างประเทศ ศิลปะ ฯลฯ ในกิจกรรม ชุมนุม ชมรมต่างๆ เพื่อเป็นโอกาสในการดูแลสั่งสอนนักเรียนด้วยความรักและเข้าใจเนื่องจากมีวัยที่ต่างกันไม่มาก (W4 T4-5)
6. ให้บุคลากรฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอน เช่น พยาบาล ฝ่ายโสตทัศนูปกรณ์ ฝ่ายทะเบียนวัดผล ฯลฯ มีส่วนในการช่วยดูแล อบรมนักเรียนโดยมีการให้ความรู้ในเรื่อง จิตวิทยาการดูแลนักเรียนก่อนแล้วจึงให้แต่ละคนนำเสนอแนวทางในการช่วยดูแลนักเรียน เช่น การอยู่เวรตามอาคาร การให้คำปรึกษา การสอนดนตรี กีฬา ฯลฯ ในช่วงพัก หรือ หลังเลิกเรียน (W1 T4-5)

3. การสังเคราะห์ยุทธศาสตร์

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ยุทธศาสตร์ นโยบาย/แนวดำเนินการในช่อง SO ST WO และ WT พบว่ามียุทธศาสตร์ย่อย 19 หัวข้อซึ่งเป็นประเด็นที่เกี่ยวกับบุคลากร 5 หัวข้อ ประเด็นที่เกี่ยวกับนักเรียน 3 หัวข้อ ประเด็นที่เกี่ยวกับพันธกิจคริสเตียน การบริหารจัดการ ผู้ปกครอง และชุมชนอย่างละ 2 หัวข้อและการเรียนการสอน 1 หัวข้อและเมื่อศึกษาวิเคราะห์ร่วมกับนโยบาย/แนวดำเนินการซึ่งมีทั้งหมด 101 ข้อพบว่าสามารถนำมาสังเคราะห์เป็นยุทธศาสตร์หลักที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาของสำนักงานพันธกิจการศึกษาในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยได้ 6 ยุทธศาสตร์จึงได้จัดทำเป็นร่างยุทธศาสตร์(ครั้งที่ 2) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ร่างยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนฯ(ครั้งที่ 2)

1. ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งในงานพันธกิจคริสเตียนเพื่อเป็นแกนนำในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน
2. ยุทธศาสตร์การระดมศักยภาพบุคลากรสู่การจัดมวลประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
3. ยุทธศาสตร์การสร้างพลังขับเคลื่อนคุณลักษณะที่ดีโดยนักเรียนสู่นักเรียน
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนากระบวนการเรียนรู้สู่การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี
5. ยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

6. ยุทธศาสตร์การประสานพลังครอบครัว ชุมชนและหน่วยงานภายนอก ร่วมพัฒนานักเรียน ให้เป็นผู้มีคุณลักษณะที่ดี

รายละเอียดของแต่ละยุทธศาสตร์มีดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งในงานพันธกิจคริสเตียนเพื่อเป็นแกนนำในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน

ยุทธศาสตร์ย่อย

1.1 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้เอื้อต่องานพันธกิจคริสเตียนและการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

นโยบาย/แนวดำเนินการ

1.1.1 จัดให้มีแผนยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนบนพื้นฐานหลัก คริสตจริยธรรมในแต่ละโรงเรียนเพื่อแสดงให้เห็นถึงทิศทางการดำเนินงาน กระบวนการ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ฯลฯ ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างชัดเจน

1.1.2 บูรณาการนโยบายของสภาคริสตจักรในประเทศไทยด้านพันธกิจคริสเตียน กับคุณลักษณะที่ดีด้านลักษณะเฉพาะตน ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อกำหนดเป็นนโยบายรายปีของแต่ละโรงเรียน

1.1.3 อธิบายสื่อความหมายคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้านให้เป็นที่เข้าใจในกลุ่มครู บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้เห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้กับนักเรียน

1.1.4 ส่งเสริมให้มีการกำหนดตัวชี้วัดคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้านและมีการติดตามประเมินผลตามตัวชี้วัดทุกปีการศึกษา

1.1.5 บูรณาการคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้านลงในกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร

1.1.6 ส่งเสริมให้มีการนำเอาแนวคิดการบริหารงานของบุคคลในพระคริสตธรรมคัมภีร์ มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการงานทุกฝ่าย

1.1.7 กำหนดแนวทางการบริหารงานของแต่ละโรงเรียนให้มีงาน/โครงการในการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่อย่างชัดเจนทุกปีการศึกษาเช่น การช่วยเหลือด้านบุคลากร ด้านสื่ออุปกรณ์ ด้านเอกสารทางวิชาการ ด้านข้อมูลข่าวสาร ฯลฯ

ยุทธศาสตร์ย่อย

1.2 พัฒนางานด้านศาสนกิจและการสอนคริสตจริยธรรมให้มีกิจกรรมที่น่าสนใจ

หลากหลาย

นโยบาย/แนวดำเนินการ

1.2.1 ปรับกระบวนการเรียนการสอนคริสเตียนศึกษาโดยไม่เน้นความรู้เกี่ยวกับคริสตจริยธรรมอย่างเดียวแต่ให้เน้นการปฏิบัติโดยในนักเรียน ได้มีโอกาสแสดงออกตามคุณธรรมและคุณลักษณะที่ดีที่ได้เรียนรู้ รวมถึงการ อธิษฐานการ ร้องเพลง การให้คำพยาน และการอภิปรายประเด็นที่น่าสนใจบนพื้นฐานแนวคิด ตามพระคริสตธรรมคัมภีร์

1.2.2 จัดกิจกรรมมุ่งเน้นการประกาศพระกิตติคุณด้วยรูปแบบที่แปลกใหม่น่าสนใจสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนในแต่ละวัยอย่างต่อเนื่อง

1.2.3 พัฒนาการอบรมกลุ่มเมลาจิตใจใน โบสถ์ หรือ ห้องประชุมให้เป็นเวลาแห่งคุณภาพ (Quality time) โดยมีหัวข้อที่ชัดเจน มีเนื้อหาที่น่าสนใจตรงประเด็น มีสื่อประกอบที่สร้างความประทับใจ ตัดแน่นในความคิดจิตใจของนักเรียนเป็นพื้นฐานนำสู่ความคิดและการประพฤติที่ดีงาม

1.2.4 จัดกิจกรรมฝึกฝนจิตใจและบ่มเพาะคุณธรรมด้วยหลักธรรมทางศาสนาหรือ คุณธรรมสากล เช่น การฝึกสมาธิ การอธิษฐาน ฯลฯ โดยเริ่มจากการฝึกนักเรียนทุกคนให้รู้วิธีการที่ถูกต้อง แล้วมีกลุ่มนักเรียนแกนนำสานต่อกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

1.2.5 จัดค่ายคริสตจริยธรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนที่สนใจเข้าร่วมตามความสมัครและ มีการติดตามพุ่มพักนักเรียนที่ต้องการการดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ หรือนักเรียนที่สนใจอย่างสม่ำเสมอ

1.2.6 พัฒนานักเรียนรุ่นพี่ที่มีความเข้มแข็งด้านความเชื่อและศรัทธาในองค์พระผู้เป็นเจ้าให้มีทักษะในการนำกิจกรรมด้านศาสนกิจในโรงเรียนและมีการสานต่อให้รุ่นน้องสืบต่อกันไป

1.2.7 พัฒนาบุคลากรที่เป็นอนุศาสนิกให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา เพื่อผสมผสานความรู้ในพระคริสตธรรมคัมภีร์ลงสู่ชีวิตจริงในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ยุทธศาสตร์ย่อย

1.3 วางรากฐานความเชื่อและพื้นฐานความคิดที่ดีงามด้วยหลักคริสตจริยธรรม

นโยบาย/แนวดำเนินการ

1.3.1 กำหนดนโยบายให้ทุกระดับชั้นมีข้อพระคัมภีร์ประจำสัปดาห์และให้นักเรียน สับเปลี่ยนกันเล่าถึงเหตุการณ์การกระทำของตนที่สอดคล้องกับข้อพระคัมภีร์นั้น โดยมีครูเป็นผู้ให้ แรงเสริม

1.3.2 จัดให้มีสมุดบันทึกความดี หรือ ปรับปรุงสมุดบันทึกความดีที่มีอยู่แล้วให้มีการเชื่อมโยงกับคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้านและข้อพระคัมภีร์ที่นักเรียนประทับใจหรือ ข้อคิดจาก หนังสือห้องชั้นบน/มานาประจำวันที่เคยแพร่บนระบบเครือข่าย มีการให้รางวัลนักเรียนที่บันทึก อย่างสม่ำเสมอทุกภาคเรียน

1.3.3 ส่งเสริมให้ฝ่ายศาสนกิจของโรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็ง ด้านจิตใจโดยใช้ พระคริสตธรรมคัมภีร์ที่ประทับใจ เข้าใจง่าย และจำได้ง่ายประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนทุกระดับอย่างต่อเนื่อง

1.3.4 จัดให้มีการแข่งขันร้องเพลงนมัสการ หรือ เพลงสรรเสริญพระเจ้าทั้ง ประเภทร้องเดี่ยว และขับร้องหมู่ โดยให้นักเรียนอธิบายความหมาย ความประทับใจและข้อคิดที่ได้จากเพลงก่อนการแสดง

2. ยุทธศาสตร์การระดมศักยภาพบุคลากรสู่การจัดมวลประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน

ยุทธศาสตร์ย่อย

2.1 ส่งเสริมภาวะผู้นำและพัฒนานโยบายมุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน นโยบาย/แนวดำเนินการ

2.1.1 ผู้บริหารนำวิสัยทัศน์ด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเผยแพร่ให้ชุมชน สังคมได้ทราบและแสดงออกถึงการเป็นผู้นำในกิจกรรมของชุมชนสังคมร่วมกับศิษย์เก่า และนักเรียนปัจจุบันเพื่อประชาสัมพันธ์จุดเด่นของโรงเรียนและสร้างสังคมแห่งคุณธรรม

2.1.2 ผู้บริหารเป็นผู้นำทางวิชาการในการทำวิจัย หรือ โครงการร่วมกับผู้ปกครอง และชุมชน ในการจัดกิจกรรม หรือ การเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ส่งเสริมการใช้เวลาว่างอย่างสร้างสรรค์และรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น

2.1.3 ผู้บริหารเป็นผู้นำในการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีอย่างต่อเนื่อง

2.1.4 จัดให้มีการจัดการความรู้(KM)ด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีโดยเชิญศิษย์เก่าที่มีชื่อเสียง ครูและนักเรียนที่มีคุณลักษณะโดดเด่น ด้านคุณลักษณะที่ดีมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณะครูและนักเรียนถึงแนวคิด เรื่องราวที่ประทับใจ หรือสิ่งที่มีอิทธิพลให้บุคคลนั้น

กลายเป็นผู้ที่มีความโดดเด่นด้านคุณลักษณะที่ดีได้มีการถอดบทเรียนหรือสกัดความรู้ที่ได้เป็น ความรู้ใหม่ขององค์กรเพื่อในระบบฐานข้อมูล และนำไปองค์ขยายผลหรือต่อยอดความรู้ต่อไป

2.1.5 กำหนดนโยบายส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้เสริมบนระบบเครือข่ายเพื่อลด งานด้านเอกสาร และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและนักเรียน เช่น Moodle การศึกษา ทางไกลผ่านดาวเทียม โปรแกรม e-learning ของแต่ละโรงเรียน ฯลฯ

2.1.6 จัดให้มีโปรแกรมสำเร็จรูป หรือ Template ช่วยในการทำงานด้านเอกสาร ของครู เช่น เตรียมการสอน การเขียนแผนการสอน การทำสื่อ ใบงาน การประมวลผลข้อมูล การ จัดระบบเก็บข้อมูล ฯลฯ เพื่อให้ครูได้มีเวลาในการดูแลนักเรียนมากขึ้น

ยุทธศาสตร์ย่อย

2.2 เน้นพลังเชิงบวกของบุคลากรและบุคคลต้นแบบสู่การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของ นักเรียน

นโยบาย/แนวดำเนินการ

2.2.1 จัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรตินักเรียนปัจจุบัน นักเรียนเก่า ครูและ บุคลากร ของโรงเรียนที่มีความโดดเด่นด้านคุณลักษณะที่ดีเพื่อเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนของนักเรียน

2.2.2 พัฒนาคู่มือด้านทักษะการใช้ อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้รู้เท่าทันนักเรียนและส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีต่อกันและกันมากยิ่งขึ้น

2.2.3 ส่งเสริมนักเรียนให้พัฒนาตนเองโดยใช้วิธีการให้พันธสัญญา (Commitment) กับ ครูที่นักเรียนประทับใจและเกรงใจให้ผู้ที่รับรู้ ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจการปรับปรุงพัฒนาตนเอง

2.2.4 พัฒนาระบบดูแลนักเรียนให้เข้มแข็ง เน้นการดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยครูประจำชั้นและครูที่ปรึกษาเป็นผู้ติดตามดูแลอย่างใกล้ชิดและเป็นกัลยาณมิตร

ยุทธศาสตร์ย่อย

2.3 เร่งพัฒนาระบบการบริหารบุคคลให้เอื้อต่อการติดตามดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการ เป็นแบบอย่างที่ดี

นโยบาย/แนวดำเนินการ

2.3.1 จัดให้มีเครือข่ายครูดีต้นแบบโดยคัดเลือกครูที่มีคุณลักษณะที่ดีโดดเด่นเป็น ครูพี่เลี้ยง (Mentor) ดูแล อบรม แนะนำและติดตามบุคลากรรุ่นใหม่ให้ประพฤติปฏิบัติตนเป็น แบบอย่างที่ดีในการอุทิศทุ่มเทเวลาในการดูแลนักเรียนและการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

2.3.2 จัดอบรมและประชุมอย่างสม่ำเสมอระหว่างบุคลากรรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ เพื่อให้เข้าใจบทบาทการเป็นครู และการแสดงออกที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมที่ดีงามขององค์กร และท้องถิ่น

2.3.3 พัฒนาครูให้มีความสามารถบริหารจัดการเวลาในการทำงาน และสร้างระบบการจูงใจ มีผลตอบแทนให้ครูที่มีผลงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

2.3.4 ศึกษาเจาะลึกเรื่องภาระงานเอกสารของครูและงานอื่นที่ส่งผลกระทบต่อครูดูแลนักเรียน เพื่อหาแนวทางแก้ไขหรือ ปรับระบบการทำงานให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

2.3.5 พัฒนาการบริหารงานบุคคลเน้นการคัดเลือกคนที่มีคุณภาพ รักในวิชาชีพ ครูมีความสามารถในการดูแลนักเรียนอย่างเป็นกัลยาณมิตร โดยมีกระบวนการติดตามนิเทศก่อนการบรรจุเป็นบุคลากรประจำด้วยวิธีการที่หลากหลาย

3. ยุทธศาสตร์การสร้างพลังขับเคลื่อนคุณลักษณะที่ดีจากนักเรียนสู่นักเรียนและชุมชน

ยุทธศาสตร์ย่อย

3.1 สร้างพลังความดีจากผู้เรียนสู่ผู้เรียน

นโยบาย/แนวดำเนินการ

3.1.1 เปิดโอกาสให้นักเรียนเสนอความคิดเห็น วางแผน ตัดสินใจและดำเนินการ ร่วมกันในการทำกิจกรรมช่วยเหลือชุมชน สังคม เน้นให้นักเรียนได้รับ ประสบการณ์ตรงจากกิจกรรมนั้น (Experience based activity) หรือกิจกรรมที่สร้างสรรค์ในการพัฒนาตนเอง มีการนำเสนอผลการดำเนินการต่อ นักเรียนทั่วไป ครู และผู้ปกครอง

3.1.2 ส่งเสริมให้นักเรียนแต่ละห้องแบ่งกลุ่มและช่วยกันคิดกิจกรรมที่แสดงออกถึงคุณลักษณะที่ดี ด้านลักษณะเฉพาะตน ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม สัปดาห์ละ 1 ด้านสลับกันจนครบในแต่ละเดือน มีการเสริมแรงทางบวกโดยครูและผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง

3.1.3 ส่งเสริมให้กรรมการนักเรียนเป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีในรูปแบบที่หลากหลายสอดคล้องกับความสนใจของวัยรุ่น เช่นการแข่งขันกีฬา การเขียนเขียนผู้อาวุโสที่บ้านคนชรา การจัดกิจกรรมให้เด็กกำพร้า การออกค่ายอาสาพัฒนา ฯลฯ รวมถึงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม โดยโรงเรียนเป็นผู้สนับสนุนด้านงบประมาณและเสริมขวัญกำลังใจ

3.1.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่โดดเด่นของนักเรียนด้านกิริยามารยาท ความสุภาพอ่อนโยนเคารพในอาวุโส โดยใช้ตัวแบบที่ดี การให้ปฏิบัติจริง การเสริมแรงทางบวก

การประกาศเกียรติคุณยกย่องนักเรียนที่มีมารยาทงามการจัดโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมมารยาทไทยอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร

3.1.5 สร้างแรงจูงใจเพื่อกระตุ้นนักเรียนให้พัฒนาตนเองในด้านวินัยในตนเอง การอยู่อย่างพอเพียง ความรับผิดชอบต่อการเรียน และการใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์เช่น การให้รางวัลนักเรียนดีเด่นด้านต่าง ๆ ทุกเดือน โดยเริ่มดำเนินการจากกลุ่มเล็ก ๆ ในห้องเรียน ขยายไปสู่ระดับชั้น และระดับการศึกษา

3.1.6 ส่งเสริมแต่ละระดับการศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพ ความถนัดของนักเรียนโดยใช้หลักพหุปัญญา (Multiple Intelligence) เพื่อให้นักเรียนได้เห็นคุณค่าของตนเองและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อน

ยุทธศาสตร์ย่อย

3.2 เสริมพลังความดีด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย

นโยบาย/แนวดำเนินการ

3.2.1 จัดกิจกรรมเสริมที่หลากหลายทั้งกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณธรรมโดยตรง หรือไม่ใช่กิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมโดยตรงและมีการสอดแทรกคริสตจริยธรรมหรือคุณธรรมสากลในกิจกรรมเหล่านั้น เช่น ชมรมถ่ายภาพ ชมรมดนตรีพื้นเมือง ชมรมนักประหยัดไฟวัยจิ๋วชมรม มัคคุเทศก์น้อย ฯลฯ

3.2.2 ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรม เชิญชวนให้ทำความดีในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้การเสริมแรงทางบวกควบคู่กับการพัฒนาความกล้าหาญเชิงจริยธรรม

3.2.3 จัดให้มีการบันทึกประวัติความดีของนักเรียนแต่ละคนเริ่มตั้งแต่เข้าโรงเรียน ต่อเนื่องไปจนมีการประกาศความดีของทุกคนทุกปีการศึกษาโดยครูประจำชั้นและให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสรับทราบเพื่อเป็นกำลังใจให้นักเรียน ถือเป็นวิธีการกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการทำความดีและมีการพัฒนาอยู่เสมอ

3.2.4 ส่งเสริมสิทธินักเรียนในการแสดงออกอย่างอิสระทั้งด้านความคิดและการกระทำที่ไม่กระทบต่อผู้อื่นและส่งเสริมการเป็นผู้นำในกิจกรรมต่างๆ ตามศักยภาพของแต่ละคน โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา เช่น การอ่านเรื่องสั้นหรือข้อคิดทุกวันก่อนโรงเรียนเลิก การแสดงออกทางด้านสุนทรียภาพเช่น การวาดภาพหรือ แต่งเพลงที่เกี่ยวกับความดีความงาม การจัดทำโปสเตอร์ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ฯลฯ

3.2.5 จัดโครงการส่งเสริมให้นักเรียนรู้คุณค่าของเงินปลูกฝังนิสัยประหยัดมีการทำบัญชีรายรับรายจ่ายส่วนตัวและตั้งเป้าหมายในการอดออม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อน และ รายงานให้ครูประจำชั้นและผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง

3.2.6 ปรับโครงสร้างการบริหารให้มีหน่วยงานศาสนสัมพันธ์ให้เป็นแหล่งรวมทางความคิดและกิจกรรมที่หลากหลายตามความเชื่อของศาสนาที่นักเรียนนับถือ และตามหลักคุณธรรมสากล มีนักเรียนที่มีความโดดเด่นด้านคุณธรรมและภาวะผู้นำเป็นผู้นำกิจกรรม

3.2.7 พัฒนากิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ชุมนวม และชมรมต่าง ๆ ให้มีกิจกรรมที่น่าสนใจส่งเสริมการมีวินัยและความรับผิดชอบ และกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน มีการเสริมแรงทางบวกจากครูและผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนากระบวนการเรียนรู้สู่การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

ยุทธศาสตร์ย่อย

4.1 พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน
นโยบาย/แนวดำเนินการ

4.1.1 บูรณาการคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้านลงในหน่วยการเรียนรู้ของสาระต่างๆ ในหลักสูตรสถานศึกษาของแต่ละโรงเรียน

4.1.2 ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

4.1.3 บูรณาการวรรณกรรมพื้นบ้าน นิทานแฝงคุณธรรม ข้อคิดคำคมและการละเล่นในท้องถิ่นสอดแทรกในเนื้อหาสาระ หรือ กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1.4 พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ มุ่งเน้นให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกันให้มากขึ้น (Activities-Based Curriculum) โดยมีกิจกรรมทั้งในกลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และกิจกรรมรวมทั้งโรงเรียนเพื่อฝึกความรับผิดชอบ การมีน้ำใจช่วยเหลือกัน และรู้จักสามัคคี

4.1.5 ส่งเสริมครูประจำชั้น และครูผู้สอนทุกวิชาให้ใช้การสอนที่เน้นกระบวนการคิดเพื่อฝึกนักเรียน ให้ฉลาด รู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) ทั้งในกิจกรรมการเรียนรู้และการอบรมสั่งสอนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

4.1.6 เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีด้านลักษณะเฉพาะตน และ สังคม โดยการ ปลูกฝังเจตคติและสร้างจิตสำนึกให้เห็นคุณค่าและห่วงหาญมิปัญหาท้องถิ่นและเอกลักษณ์ความเป็นไทย เช่น การรื้อฟื้นวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนพื้นบ้านสอดแทรกในเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้อง การนำนิทานและการละเล่นพื้นบ้านสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอน ฯลฯ

4.1.7 กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมความโดดเด่นคุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์เที่ยงธรรม โดยการสร้างความตระหนักผ่านสื่อสิ่งพิมพ์

สื่อเทคโนโลยี การเป็นแบบอย่างที่ดีของเพื่อน รุ่นพี่ศิษย์เก่า และบุคคลที่มีชื่อเสียง เช่น การมอบหมายให้รับผิดชอบงานด้านการเงิน การสอนแบบกระจ่างนิยม (Value Clarification) การให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ฯลฯ

4.1.8 จัดทำหลักสูตรคุณลักษณะที่ดีโดยนำเอาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ(Best Practice) ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีด้านลักษณะเฉพาะตน ความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จมาหลอมรวมเป็นหลักสูตรกลางสำหรับใช้ในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ยุทธศาสตร์ย่อย

4.2 พัฒนาการเรียนรู้สู่คุณลักษณะที่ดีโดยการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ นโยบาย/แนวดำเนินการ

4.2.1 จัดทำหลักสูตร on- line เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนโดยมีเนื้อหา การนำเสนอ ข้อคำถามหรือประเด็นที่ดึงดูดความสนใจ สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและสถานการณ์ปัจจุบัน มีกิจกรรมที่เน้นปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ให้ผู้เรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือถามปัญหาครูผู้สอนได้

4.2.2 ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่ใช้สื่อเทคโนโลยีทั้งสื่อที่ผลิตขึ้นเองและสื่อที่สามารถ Download ได้ฟรีจาก Websiteต่างประเทศเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความโดดเด่นด้านคุณธรรม และภาวะผู้นำมากยิ่งขึ้น

4.2.3 จัดให้มีศูนย์สื่อเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี หรือ ให้มีผู้รับผิดชอบเฉพาะในการจัดทำและ รวบรวมสื่อเทคโนโลยีที่สามารถ download ได้ฟรีจาก Websiteต่าง ๆ เช่น www.Forcharacter.com ,www.LiveWireMedia.com ,www.Goodcharacter.com ฯลฯ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

4.2.4 จัดทำสารสนเทศวิเคราะห์ประเด็นท้าทายคุณธรรมจริยธรรม เช่นการพนันบอล การยกพวกตีกัน ยาเสพติด ปัญหาโลกร้อน เป็นต้น โดยมีการวิเคราะห์สถานการณ์ลงในฐานข้อมูล และกระจายข้อมูล เพื่อให้ครูใช้สอนและหาแนวทางป้องกันได้ทันทั่วถึง

ยุทธศาสตร์ย่อย

4.3 พัฒนาแหล่งเรียนรู้และสื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีด้วยพลังเสริมจากชุมชน นโยบาย/แนวดำเนินการ

4.3.1 ประสานงานกับหน่วยงานชุมชนเพื่อใช้สื่อร่วมกันหรือร่วมกันพัฒนา/สร้างแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมในชุมชนเพื่อให้นักเรียนได้เข้าไปศึกษาเรียนรู้ และเกิดความรักหวงแหนในวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

4.3.2 เชิญครูภูมิปัญญา หรือผู้เชี่ยวชาญในชุมชนเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ครูบุคลากรในการผลิต หรือ ดัดแปลงสื่อเพื่อใช้ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

4.3.3 ประสานกับหน่วยงานด้านการศึกษา ด้านการเมืองท้องถิ่นและหน่วยงานภายนอกอื่น เพื่อขอการสนับสนุนด้านสื่อเทคโนโลยี และวัสดุอุปกรณ์ทั้ง Hardware และ Software

5. ยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

ยุทธศาสตร์ย่อย

5.1 ปรับระบบการบริหารจัดการสื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีโดยยึดหลักความพอเพียงและการพึ่งพาตนเอง

นโยบาย/แนวดำเนินการ

5.1.1 นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในแผนปฏิบัติการประจำปี มีการจัดสรรงบประมาณด้านสื่ออุปกรณ์เพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีและด้านอื่นอย่างพอเพียงเหมาะสม มีงาน/โครงการที่แสดงให้เห็นถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดีบนพื้นฐานของความรู้และคุณธรรม

5.1.2 ส่งเสริมการใช้สื่อธรรมชาติทดแทน สื่อเทคโนโลยี และการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่หาได้ในท้องถิ่นทำทดแทนวัสดุอุปกรณ์ที่หายาก หรือ มีราคาแพง

5.1.3 สนับสนุนครูให้ผลิตสื่อ หรือ เกมส์ ICT เพื่อใช้ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้วยโปรแกรมต่าง ๆ เช่น Flash e-book 3D ฯลฯ มีการประกวดและให้รางวัลแก่ครูทุกปีการศึกษา

ยุทธศาสตร์ย่อย

5.2 พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

นโยบาย/แนวดำเนินการ

5.2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วยตัวแทนผู้บริหาร ครูรุ่นเก่า รุ่นใหม่และเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านกฎระเบียบจากหน่วยงานภายนอกมาทบทวนกฎระเบียบและสร้างคู่มือการปฏิบัติที่ชัดเจน เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายแล้วประชาสัมพันธ์ให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายทราบ มีการเน้นย้ำอยู่เป็นประจำ และผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติอย่างจริงจัง

5.2.2 นำกฎระเบียบและแนวปฏิบัติต่าง ๆ ของโรงเรียนขึ้นแสดงบนระบบเครือข่ายมีการรณรงค์ให้บุคลากรเข้าไปอ่าน ทำความเข้าใจและมีเกณฑ์การประเมินการทำงานของบุคลากร ที่สอดคล้องกับกฎ ระเบียบให้บุคลากรได้ประเมินตนเองเป็นประจำทุกปีการศึกษา

5.2.3 สร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรในการปฏิบัติตนตามกฎระเบียบขององค์กร มีการให้ความรู้อย่างต่อเนื่องในที่ประชุมครูและส่งข้อมูลข่าวสารบนระบบเครือข่ายให้ทุกคนทราบ

5.2.4 ให้ฝ่ายบุคลากรสืบค้นข้อมูลบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรมจากหน่วยงานอื่น ทั้งภายในและต่างประเทศเผยแพร่บน Website หรือส่ง e-mail ให้ครูและบุคลากรได้เรียนรู้เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาตนเอง

5.2.5 จัดทำแหล่งเรียนรู้ด้านคุณลักษณะที่ดีสำหรับบุคลากรบนฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์โดยการสกัดคุณลักษณะเด่นของผู้ก่อตั้ง หรือผู้บริหารโรงเรียนในอดีต และสรุปประเด็นสำคัญเพื่อให้บุคลากรเข้าใจใหม่ หรือผู้ที่สนใจมีส่วนร่วมในการสะท้อนความคิดเห็นและนำไปใช้ในการทำงานได้

5.2.6 ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรรุ่นใหม่เป็นแบบอย่างที่ดีโดยให้แสดงความสามารถที่ตนถนัดเช่น กีฬา ดนตรี คอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ ศิลปะ ฯลฯ ในกิจกรรม ชุมนุม ชมรมต่างๆ เพื่อเป็นโอกาสในการดูแลสั่งสอนนักเรียนด้วยความรักและเข้าใจเนื่องจากมีวัยที่ต่างกันไม่มาก

5.2.7 ให้บุคลากรฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอน เช่น พยาบาล ฝ่ายโสตทัศนูปกรณ์ ฝ่ายทะเบียนวัดผล ฯลฯ มีส่วนในการช่วยดูแลอบรมนักเรียนโดยมีการให้ความรู้ในเรื่องจิตวิทยาการดูแลนักเรียนก่อนแล้วจึงให้แต่ละคนนำเสนอแนวทางในการช่วยดูแลนักเรียนเช่น การอยู่เวรตามอาคาร การให้คำปรึกษา การสอนดนตรี กีฬา ฯลฯ ในช่วงพัก หรือ หลังเลิกเรียน
ยุทธศาสตร์ย่อย

5.3 เสริมประสิทธิภาพงานทุกด้านมุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน
นโยบายและแนวดำเนินการ

5.3.1 จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน อาคาร และบริเวณโดยรอบให้ร่มรื่นปลอดภัยเอื้อต่อการทำกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีมีการมอบหมายหน้าที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลเพื่อปลูกฝังให้มี รับผิดชอบต่อส่วนรวมมีจิตสาธารณะและมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

5.3.2 จัดให้มีรายการเสียงตามสายและอุปกรณ์สื่อเทคโนโลยีในห้องประชุม โรงอาหาร ใต้ถุนอาคาร หรือ ศาลาพักผ่อนเพื่อนำเสนอเรื่องราว สารคดี การ์ตูนหรือการแสดงต่างๆ ที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและคุณลักษณะที่ดีด้านอื่นให้นักเรียนได้เห็นและซึมซับอยู่เป็นประจำ

5.3.3 ปรับระบบการดูแลช่วยเหลือให้นักเรียนให้มีความสอดคล้องกันทุกระดับชั้น โดยเน้นการสร้างเสริมความเข้มแข็งด้านระเบียบวินัย มีมาตรฐานในการดำเนินงานที่ต่อเนื่องกัน มีการติดตาม และประเมินการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

5.3.4 จัดให้มีการประเมินนักเรียนด้านระเบียบวินัยและคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้าน โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนและมีความต่อเนื่องสอดคล้องกันทุกระดับการศึกษา

5.3.5 จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีอย่างเป็นระบบ เพื่อปรับปรุงพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

5.3.6 จัดให้มีฐานข้อมูลองค์ความรู้ งานวิจัย และเอกสารวิชาการที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน เพื่อให้ครู ผู้บริหารหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้าศึกษาเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในงานที่รับผิดชอบ

5.3.7 จัดให้มีการประกวดสัญลักษณ์ คำขวัญที่เข้าใจง่าย จำง่าย เพื่อใช้กรอบแนวคิดพื้นฐานในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

6. ยุทธศาสตร์การประสานพลังครอบครัว ชุมชนและหน่วยงานภายนอกพัฒนานักเรียนสู่การเป็นผู้มีคุณลักษณะที่ดี

ยุทธศาสตร์ย่อย

6.1 สานสัมพันธ์ผู้ปกครองและสื่อมวลชนร่วมพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดี นโยบาย/แนวดำเนินการ

6.1.1 สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้ผู้ปกครองในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านวิชาการอย่างสมดุลพร้อมทั้งให้ความรู้ผู้ปกครองในการดูแลบุตรหลานผ่านทางเอกสารสิ่งพิมพ์ web site ฯลฯ

6.1.2 จัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองในรูปแบบที่หลากหลาย สอดคล้องกับสภาพความพร้อมของครอบครัวเพื่อกระตุ้นผู้ปกครองให้ความสำคัญและตระหนักถึงบทบาทในการอบรม ดูแลนักเรียนโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วม หรือเป็นผู้นำในกิจกรรมเหล่านั้นเช่น ร้องเพลง แสดงผลงานทางวิชาการ หรือความสามารถด้านต่าง ๆ ทำอาหารให้ผู้ปกครองทาน ฯลฯ

6.1.3 ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อ อุปกรณ์เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีร่วมกับผู้ปกครอง หรือบุคคลในครอบครัวเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว

6.1.4 จัดกิจกรรมยกย่องชมเชยผู้ปกครองที่มาติดต่อโรงเรียนเป็นประจำ และให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน เมื่ออยู่ที่บ้าน

6.1.5 จัดพื้นที่ในโรงเรียนให้ผู้ปกครองเข้ามาทำกิจกรรมเสริมรายได้ตอนเลิกเรียน หรือ วันหยุดภายใต้เงื่อนไขและข้อกำหนดของโรงเรียนเพื่อให้ผู้ปกครองและนักเรียนมีเวลาอยู่ร่วมกันมากขึ้น เช่น ขายอาหาร ขนม สินค้ามือสอง ฯลฯ

6.1.6 ประสานกับหน่วยงานภายนอกที่รับผิดชอบด้านการสื่อสารมวลชนทุกประเภท มีการขอความร่วมมือจากศิษย์เก่าที่มีชื่อเสียงให้ช่วยสนับสนุน เพื่อให้หน่วยงานเหล่านั้นตระหนักในบทบาทที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนและมีส่วนร่วมสร้างสรรค์สื่อที่ดี มีประโยชน์ ส่งเสริมระบบวิถีชีวิตที่ดีงามของคนไทย

ยุทธศาสตร์ย่อย

6.2 สร้างความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งกับผู้ปกครองและชุมชนมุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน

นโยบาย/แนวดำเนินการ

6.2.1 ให้ความรู้ผู้ปกครองในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีที่น่าสนใจหลากหลายรูปแบบ และขอความร่วมมือในการสอดส่องดูแลและประสานกับทางโรงเรียนให้ไปในทิศทางเดียวกัน

6.2.2 พัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละระดับชั้นให้เป็นแกนนำในการเผยแพร่ข่าวสารและกระตุ้นผู้ปกครองอื่นให้เห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เสริมสร้างระเบียบวินัยและคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้านให้บุตรหลาน

6.2.3 พัฒนางานประชาสัมพันธ์ในการให้ข่าว หรือ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชนเกิดความตระหนักและเข้ามามีส่วนร่วมในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนมากขึ้น

6.2.4 จัดให้มีบริการส่งข่าวสารทาง SMS ผู้ปกครองทราบถึงความเป็นไปด้านพฤติกรรมของนักเรียน

6.2.5 จัดให้มีการพบปะผู้ปกครองและให้คำปรึกษาผ่านทางระบบเครือข่ายเช่น e-mail Face book หรือ Virtual meeting

ยุทธศาสตร์ย่อย

6.3 สร้างพลังกลุ่มแกนนำการเปลี่ยนแปลงสู่การเป็นผู้มีคุณลักษณะที่ดี
นโยบาย/แนวดำเนินการ

6.3.1 ส่งเสริมให้ครู ศิษย์เก่าและนักเรียนรวมตัวเป็นกลุ่มแกนนำ เพื่อทำกิจกรรมที่มุ่งมั่นยืนหยัดทำความดีแสดงออกถึงความกล้าหาญทางจริยธรรม ตามคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้าน มีการเคลื่อนไหว (movement) ด้วยกิจกรรมที่น่าสนใจและการสื่อสารทางเทคโนโลยี เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีและสร้างกระแสความเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในสังคม

6.3.2 ทำโครงการศึกษาวิจัย หรือ ทำโครงการแบบพหุภาคีเพื่อเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ สำหรับผู้บริหารและทีมงานในการนำงานด้านการเสริมสร้างนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดีให้เกิดผล อย่างชัดเจนและสามารถต่อยอด หรือ ขยายความรู้ให้ยั่งยืนในสังคมต่อไป

ยุทธศาสตร์ย่อย

6.4 สร้างเครือข่ายกับสถาบันการศึกษาภายนอกเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีและเรียนรู้เพื่อ พัฒนาประสิทธิภาพงาน

นโยบาย/แนวดำเนินการ

6.4.1 สร้างเครือข่ายโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยที่มี ขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีชื่อเสียงเพื่อช่วยสนับสนุนนักเรียนที่มีคุณลักษณะที่ดีโดดเด่น สามารถเข้าเรียนต่อในโรงเรียนขนาดใหญ่และมีทุนการศึกษาให้เรียนจนจบหลักสูตร

6.4.2 สร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอกที่มีชื่อเสียงด้านการบริหาร ทรัพยากรมนุษย์ เพื่อเป็นที่ปรึกษาและเป็นวิทยากรในการพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคล การ ใช้กฎระเบียบ อย่างมีประสิทธิภาพและการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในวิชาชีพครู

6.4.3 ศึกษาดูงานสถาบันการศึกษาอื่นเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหาร เวลาของครูให้มีประสิทธิภาพทั้งในการทำงานด้านเอกสารและการดูแลนักเรียน

6.4.4 สร้างเครือข่ายกับสถาบันที่มีชื่อเสียงด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี ทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อศึกษาเรียนรู้วิธีการเสริมสร้างนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดี ที่มีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

ยุทธศาสตร์ย่อย

6.5 แสวงหาคำความรู้จากผู้เชี่ยวชาญภายนอกเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้เข้มแข็ง

นโยบาย/แนวดำเนินการ

6.5.1 เชิญนักเรียนเก่าที่มีความโดดเด่นด้านคุณลักษณะที่ดีมาเป็นวิทยากรให้ นักเรียนรุ่นน้องได้รับทราบถึง วิธีการในการบริหารตนเองในสภาพสังคมที่เป็นกระแสบริโภคนิยม หรือ ข้อจำกัดในชีวิต และ ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จได้

6.5.2 เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็กมาบรรยายให้ความรู้แก่ครู และบุคลากรเพื่อพัฒนาแนวทางในการอบรมปลูกฝังด้านระเบียบวินัย

6.5.3 ส่งเสริมให้มีโครงการส่งเสริมสิทธิเด็กในรูปแบบต่าง ๆ โดยเชิญ นักการศึกษาที่มีชื่อเสียงมาให้ความรู้ครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือ กิจกรรมเสริมพิเศษ ที่ส่งเสริมการแสดงออกที่สร้างสรรค์ตามสิทธิของเด็กภายใต้กฎระเบียบของโรงเรียนและสังคม โดยมีครูและผู้บริหารเป็นแบบอย่าง

6.5.4 เชิญผู้ปกครอง หรือ ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็กเป็นที่ปรึกษา คณะกรรมการนักเรียนให้ตระหนักถึงสิทธิของตนเองในทางที่ถูกต้องและมีบทบาทช่วยครูในการ สอดส่องดูแลนักเรียนอื่นในการประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสม คิงาม

6.5.5 จัดโครงการ หรือ กิจกรรมที่สนับสนุนให้ ครูศาสนา หรือ วิทยากรที่มี ประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนให้เกิดความสนใจ ประทับใจ มาร่วมในกิจกรรม เพื่อ เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดียิ่งขึ้น

6.5.6 จัดให้มี Clinic หรือศูนย์ให้คำปรึกษาผู้ที่ต้องการคำแนะนำในการพัฒนา ตนเองให้มีคุณลักษณะที่ดีด้านต่างๆ โดยมีครู ผู้บริหาร ศิษย์เก่า นักจิตวิทยา หรือผู้ปกครองที่ได้รับ การยกย่องด้านคุณธรรมจริยธรรมหมุนเวียนสับเปลี่ยนรับหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ นักเรียน และครูบุคลากรที่มาใช้บริการ

4. การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ฯ

เมื่อผู้วิจัยสังเคราะห์ยุทธศาสตร์แล้วได้นำยุทธศาสตร์(ฉบับร่าง)ไปตรวจประเมินความ เหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ฯ โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและผู้นำยุทธศาสตร์ฯไป ปฏิบัติแสดงความคิดเห็นในแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ผลการประเมิน นำเสนอแยกเป็น 2 หัวข้อดังนี้

5.1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแสดงในรูปของตารางและคำอธิบาย

5.2. สรุปผลการประเมินยุทธศาสตร์ฯ

รายละเอียดตอนที่ 1 และตอนที่ 2 มีดังต่อไปนี้

5.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแสดงในรูปของตารางและคำอธิบาย

ตารางที่ 31 สถานะของผู้ประเมินยุทธศาสตร์ฯ

ความเชี่ยวชาญ/ความเกี่ยวข้อง	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้นำยุทธศาสตร์ฯไปปฏิบัติ	9	52.94
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผนและยุทธศาสตร์ทางการศึกษา	4	23.52
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและบริหารการศึกษา	2	11.77
4. ผู้เชี่ยวชาญด้านคริสตจริยธรรม	2	11.77
รวม	17	100.00

จากตารางที่ 31 สถานะของผู้ประเมินยุทธศาสตร์ฯ พบว่า ผู้ประเมินส่วนใหญ่เป็นผู้นำ นโยบายไปปฏิบัติมีจำนวน 9 ท่านคิดเป็นร้อยละ 52.94 รองลงมาเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผนและ ยุทธศาสตร์ทางการศึกษาจำนวน 4 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 23.52 ส่วนผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและบริหาร การศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านคริสตจริยธรรมมีจำนวนเท่ากันคือด้านละ 2 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 11.77

ตารางที่ 32 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ข้อความ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{x}	S.D.	$\bar{x} \%$	\bar{x}	S.D.	$\bar{x} \%$
1. สาระของยุทธศาสตร์ หมายถึงรายละเอียดของแต่ละยุทธศาสตร์ซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์ย่อยและนโยบาย/แนวดำเนินการ						
1.1 ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งในงานพันธกิจคริสเตียนเพื่อเป็นแกนหลักในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน	4.82	0.39	96.40	4.41	0.71	88.20
1.2 ยุทธศาสตร์การระดมศักยภาพบุคลากรผู้จัดมวลงประสพการณ์เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน	4.70	0.46	94.00	4.23	0.75	84.60
1.3 ยุทธศาสตร์การสร้างพลังขับเคลื่อนคุณลักษณะที่ดีโดยนักเรียนสู่นักเรียนและชุมชน	4.88	0.33	97.60	4.52	0.51	90.40
1.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการเรียนรู้ผู้การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี	4.70	0.46	94.00	4.52	0.51	90.40
1.5 ยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี	4.58	0.50	91.60	4.17	0.72	83.40
1.6 ยุทธศาสตร์การประสานพลังครอบครัว ชุมชน และหน่วยงานภายนอกรวมนักเรียนให้เป็นผู้มีคุณลักษณะที่ดี	4.82	0.39	96.40	4.23	0.66	84.60
2. การนำไปใช้ หมายถึงการนำยุทธศาสตร์ฯ ไปใช้และการประเมินผลยุทธศาสตร์	4.52	0.51	90.40	4.17	0.72	83.40
2.1 การนำยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยไปใช้						
2.2 การประเมินผลการนำยุทธศาสตร์ฯไปใช้	4.66	0.61	93.20	4.20	0.77	84.00
3.การบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ หมายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นจากการนำยุทธศาสตร์ไปใช้	4.70	0.46	94.00	4.00	0.61	80.00
3.1 การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย						
3.2 คุณลักษณะที่ดีของนักเรียน	4.81	0.40	96.20	4.18	0.65	83.60

จากตารางที่ 32 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ผู้วิจัยขอนำเสนอการอธิบายแยกประเด็นความเหมาะสมและความเป็นไปได้ดังนี้

ด้านความเหมาะสม

1. ด้านสาระของยุทธศาสตร์พบว่ายุทธศาสตร์ทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์การสร้างพลังขับเคลื่อนคุณลักษณะที่ดีโดยนักเรียน ผู้นำนักเรียนและชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.88 รองลงมาคือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งในงานพันธกิจคริสเตียนเพื่อเป็นแกนหลักในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน และ ยุทธศาสตร์ 6 การประสานพลังครอบครัว ชุมชนและหน่วยงานภายนอกพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีคุณลักษณะที่ดี มีค่าเฉลี่ย 4.82 รองลงมาคือ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การระดมศักยภาพบุคลากรสู่การจัดมวลดประสิทธิภาพเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน และ ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้สู่การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี มีค่าเฉลี่ย 4.70 ส่วนยุทธศาสตร์ที่ 5 การยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีมีค่าเฉลี่ย 4.58

2. ด้านการนำไปใช้พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดโดยการประเมินผล ยุทธศาสตร์มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.66 ส่วนการนำยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยไปใช้มีค่าเฉลี่ย 4.52

3. ด้านการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดโดยความเหมาะสมในการเกิดคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.81 และความเหมาะสมในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยมีค่าเฉลี่ย 4.70

ด้านความเป็นไปได้

1. ด้านสาระของยุทธศาสตร์พบว่ายุทธศาสตร์ทุกข้อมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์การสร้างพลังขับเคลื่อนคุณลักษณะที่ดีโดยนักเรียน ผู้นำนักเรียนและชุมชนและ ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้สู่การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.52 รองลงมาคือยุทธศาสตร์ที่ 1การสร้างความเข้มแข็งในงานพันธกิจคริสเตียนเพื่อเป็นแกนหลักในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.41 รองลงมาคือ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การระดมศักยภาพบุคลากรสู่การจัดมวลดประสิทธิภาพเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน และยุทธศาสตร์ 6 การประสานพลังครอบครัว ชุมชนและหน่วยงานภายนอกพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีคุณลักษณะที่ดี มีค่าเฉลี่ย 4.23 ส่วนยุทธศาสตร์ที่ 5 การยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีมีค่าเฉลี่ย 4.17

2. ด้านการนำไปใช้พบว่ามีความเป็นไปได้ในระดับมาก โดยการประเมินผลการนำยุทธศาสตร์ไปใช้มีค่าเฉลี่ย 4.20 ส่วนการนำยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยไปใช้มีค่าเฉลี่ย 4.17

3. ด้านการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์พบว่ามีความเป็นไปได้ในระดับมากโดยความเป็นไปได้ในการเกิดคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.18 และความเป็นไปได้ในการเกิดการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยมีค่าเฉลี่ย 4.00

ตารางที่ 33 ความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยในภาพรวม

ความคิดเห็น	ความถี่	คิดเป็นร้อยละ
เหมาะสม	17	100
ไม่เหมาะสม	0	0
อื่น ๆ โปรดระบุ	0	0
รวม	17	100

จากตารางที่ 33 ความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยในภาพรวมพบว่าผู้ประเมินทั้ง 17 ท่านมีความเห็นว่ายุทธศาสตร์ฯมีความเหมาะสมคิดเป็นร้อยละ 100 โดยมีเหตุผลและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเหมาะสมของยุทธศาสตร์ฯ

1. มีแนวทางชัดเจน มีตัวบ่งชี้ที่เป็นรูปธรรม นำไปปฏิบัติได้ และคาดว่าจะเป็ผลดีหรือเกิดผลเมื่อนำไปใช้
2. หากนักเรียนมีคุณธรรมหรือคุณลักษณะที่ดีที่โรงเรียนได้ปลูกฝังมาอย่างดี ตั้งแต่เล็ก ๆ ผลที่เกิดกับนักเรียนจะดีมาก
3. มีความครอบคลุมด้านสำคัญและจำเป็น ได้ครบถ้วนทั้งยุทธศาสตร์ 6 ด้าน
4. คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนมีความสำคัญมากสำหรับชีวิตของนักเรียนทุกคน ทุกโรงเรียนควรส่งเสริมให้เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ตารางที่ 34 ความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียน
สังกัดมูล นิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยในภาพรวม

ความคิดเห็น	ความถี่	คิดเป็นร้อยละ
เป็นไปได้	17	100
ไม่น่าจะเป็นไปได้	0	0
อื่น ๆ โปรดระบุ	0	0
รวม	17	100

จากตารางที่ 34 ความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยในภาพรวม พบว่าผู้ประเมินทั้ง 17 ท่าน
มีความเห็นว่ายุทธศาสตร์ฯมีความเป็นไปได้คิดเป็นร้อยละ 100 โดยมีเหตุผลและข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์

1. เป็นไปได้มากเพราะเป็นความร่วมมือกันทุกภาคส่วนทั้งบ้าน โรงเรียน และ
ชุมชน เป็นงานวิจัยที่มีคุณค่ามาก ถ้าได้เผยแพร่และนำไปปฏิบัติ
2. เป็นไปได้ แต่ต้องนำยุทธศาสตร์ทั้ง 6 ยุทธศาสตร์ทำให้เกิดเป็นรูปธรรมที่
ชัดเจนตามขั้นตอน กระบวนการ
3. เป็นไปได้แต่อาจพบกับอุปสรรค ข้อจำกัดและภาระงานอื่น ๆ
4. ควรจัดเสวนาเรื่องนี้กับโรงเรียนทุกแห่งโดยพันธกิจการศึกษาเป็นเจ้าภาพ
หรือจากการประชุมผู้บริหารในแต่ละปีเพื่อความเด่นชัดด้านนโยบายและแผนงาน ตลอดจนยุทธวิธี
ในการดำเนินงานในแต่ละส่วนหรือในภาพรวม
5. เป็นไปได้และเป็นงานที่ท้าทาย ควรบูรณาการในงานที่ทำอยู่แล้วจะทำให้ไม่
รู้สึกว่าเป็นการเพิ่มงาน แต่เป็นเพียงเปลี่ยนแนวทางเท่านั้น

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นเพื่อปรับปรุงยุทธศาสตร์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
ด้านสาระของยุทธศาสตร์

1. ค่อนข้างจะสมบูรณ์แบบ เพราะมีความเป็นรูปธรรม แต่ขั้นตอนในการปฏิบัติ
ต้องทำอย่างจริงจัง สม่่าเสมอ
2. มีความชัดเจนทั้งด้านบุคลากร กระบวนการนำไปใช้ครอบคลุมเหมาะสมดี
3. ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ย่อย นโยบาย แนวดำเนินการชัดเจน
ครอบคลุมรอบด้านสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

4. มีความเหมาะสม ชัดเจนดีมาก ต้องวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ให้ชัดเจนในการนำไปวางแผนปฏิบัติ สร้างครู สร้างนักเรียน และผู้เกี่ยวข้องให้มองตรงกันแล้วเปิดใจร่วมมือกัน เพื่อสร้างนักเรียนของโรงเรียนในมูลนิธิฯ ให้มี Core Value ตามยุทธศาสตร์ได้

5. โดยภาพรวมสาระของยุทธศาสตร์สมบูรณ์แล้ว แต่หากจะคำนึงถึงอนาคต อาจเพิ่มเติมการเสริมสร้างคุณลักษณะด้านการมีจิตใจและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

6. โรงเรียนและบ้านควรมีการประสานกันสม่ำเสมอและควรสอนให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์กับชีวิตมากขึ้น

7. ควรเพิ่มยุทธศาสตร์ย่อยในยุทธศาสตร์ที่ 1 คือ ส่งเสริมให้มืออำนวยการยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะเพื่อพัฒนาระบบนิเทศ ติดตาม กำกับและประเมินการดำเนินการตามยุทธศาสตร์

8. ดีแล้วแต่อยากให้เพิ่มในเรื่องความรักและการดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน ด้านการนำไปใช้

1. ใช้ได้ทุกกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นการเรียน การอยู่ร่วมกับผู้อื่น ต้องเน้นในด้านคุณธรรม จริยธรรม และความพอเพียง

2. สามารถนำไปใช้ได้จริง แต่ต้องขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละโรงเรียน แต่โดยภาพรวมสามารถเป็นไปได้

3. หากนำไปใช้จริงจะเกิดผลอย่างมากกับนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิฯ ควรกำหนดเป็นนโยบายหลักของมูลนิธิฯ และสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจชัดเจนให้คณะผู้บริหารโรงเรียน นำไปวางแผนปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน พร้อมทั้งมีการติดตามผล ปรับปรุง พัฒนาระบบการนำไปใช้เป็นระยะ รวมทั้งการเผยแพร่ต่อผู้ปกครองและชุมชนอย่างต่อเนื่องทุกโรงเรียน

4. เนื่องจากมีรายละเอียดค่อนข้างมาก ในทางปฏิบัติต้องใช้เวลาและการจัดการที่ดี หรือมีการบูรณาการแนวปฏิบัติหรือแนวดำเนินการที่ตอบสนองที่คล้ายกันผนวกเข้าด้วยกันจะช่วยลดงาน / เวลา

5. ยุทธศาสตร์ที่มีศักยภาพในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายระยะยาว (Long term goal) คือยุทธศาสตร์ที่ตั้งอยู่บนฐานความเข้มแข็งและโอกาสขององค์กร ดังนั้นการดำเนินการระยะแรก ๆ ควรเริ่มที่ยุทธศาสตร์ที่มีศักยภาพก่อน

6. ควรมีการอบรมครู-อาจารย์ที่เกี่ยวข้องเพื่อความเข้าใจและนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจจะต้องบรรจุเป็นนโยบายของพันธกิจการศึกษา เพื่อการพัฒนา ปรับปรุง และประเมินต่อไป ด้านการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์

1. ต้องใช้แรงเสริม การทำเป็นตัวอย่างของบุคลากรทุกคน การรวมพลังให้เห็นผลดีของการปฏิบัติ ต้องมีความมุ่งมั่น ตั้งใจ และอุทิศเวลาในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง

2. สารยุทธศาสตร์ดีมาก สามารถนำไปใช้ได้จริง การบรรลุเป้าหมายที่จะเกิดกับนักเรียนเป็นไปได้แน่นอน

3. ควรมีการประเมินระหว่างดำเนินการเป็นระยะ ๆ ที่เหมาะสม และนำผลไปปรับยุทธศาสตร์ให้เหมาะสมกับเป้าหมายระยะยาว และติดตามการบรรลุเป้าหมายตามช่วงเวลา

4. หากมีข้อมูลและภาพชัดเจนเกี่ยวกับการนำผลวิจัยไปใช้ในระบบของสภาคริสตจักร การบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ที่การวิจัยเสนอก็จะมีความเป็นไปได้มากที่สุด

ข้อเสนอแนะอื่นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ฯ (เช่น ปัจจัยสู่ความสำเร็จ การนำยุทธศาสตร์ฯ ไปปฏิบัติ ฯลฯ)

1. บุคลากรทุกคนให้ความร่วมมือ เห็นความสำคัญ มีจิตศรัทธา มุ่งมั่น มีแรงจูงใจภายใน มีความตั้งใจ มองเห็นว่าการนำยุทธศาสตร์ฯ ไปใช้จะเกิดผลตามที่มุ่งหวัง มีการปฏิบัติงานเชิงระบบที่ดี จึงจะบรรลุผลสำเร็จได้

2. ควรเป็นวาระแห่งชาติที่จะทำให้ทุกภาคส่วนการศึกษาได้มีความตระหนักให้มากกว่าที่เป็นอยู่ และขยายผลออกไปสู่ภาครัฐ โดยมีโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิฯ เป็นผู้ประสานงาน และสามารถใช้งบประมาณของรัฐบาลในการผลักดัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศต่อไป

3. ควรเพิ่ม Road Map ของกิจกรรมสำคัญ ๆ เรียงตามลำดับ ตามระดับและรายชั้นเรียน แบบต่อเนื่องเสริม เพื่อเป็นกรอบกิจกรรมตามแนวยุทธศาสตร์ 6 ยุทธศาสตร์หลัก 19 ยุทธศาสตร์ย่อย แอนโบายแนวดำเนินการ และ Road Map รายชั้นปีซึ่งสามารถดำเนินการภายหลังได้

4. บางยุทธศาสตร์ควรทำด้วยความระมัดระวังเพราะเป็นเรื่องละเอียดอ่อน เช่น ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับศาสนสัมพันธ์

5.2 สรุปผลการประเมินยุทธศาสตร์ฯ

ด้านความเหมาะสม

- สารของยุทธศาสตร์ฯ ทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
- การนำยุทธศาสตร์ฯ ไปใช้ทุกข้อมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
- การบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ฯ ทุกข้อมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ด้านความเป็นไปได้

- ด้านสารของยุทธศาสตร์มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด
- ด้านการนำไปใช้มีความเป็นไปได้ในอยู่ในระดับมากทุกข้อ
- ด้านการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ทุกข้อพบว่ามีความเป็นไปได้ในระดับมาก

ผลการประเมินยุทธศาสตร์ฯ ในภาพรวมพบว่ามีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการประเมินยุทธศาสตร์ฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้นำยุทธศาสตร์ฯ ไปปฏิบัติไปปรับปรุงยุทธศาสตร์ฯ ก่อนที่จะพัฒนาเป็นยุทธศาสตร์ฯ ที่สมบูรณ์โดยการเพิ่มส่วนที่เป็นนโยบาย/แนวดำเนินการ ดังนี้

1. เพิ่มข้อ 1.1.7 ส่งเสริมให้เมืองจัดการบริหารยุทธศาสตร์ฯ โดยเฉพาะเพื่อพัฒนาระบบนิเทศ ติดตาม กำกับและประเมินการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์
2. เพิ่มข้อ 2.2.3 ส่งเสริมให้ครูเป็นผู้นำในการฝึกสมาธิ หรือ ทำกิจกรรมที่เตรียมพร้อมด้านจิตใจให้สงบก่อนการเรียนการสอนหรือการทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน
3. เพิ่มข้อ 2.2.4 ให้ความรู้ครูเรื่องจิตปัญญาศึกษา (Contemplative) เพื่อนำมาบูรณาการในการสอนให้นักเรียนมีกระบวนการคิดที่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี
4. เพิ่มข้อ 2.2.7 ส่งเสริมครูประจำชั้นและครูที่ปรึกษาไปเยี่ยมบ้านนักเรียนให้ทั่วถึงเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้านและโรงเรียน
5. เพิ่มข้อ 3.1.7 จัดตั้งศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมโดยคัดเลือกนักเรียนที่มีภาวะผู้นำโดดเด่นเป็นแกนนำในการทำกิจกรรมร่วมกันทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนร่วมกับชุมชน หรือ หน่วยงานอื่น โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา
6. เพิ่มข้อ 3.1.8 ส่งเสริมให้มีกลุ่มนักเรียนที่มีความเข้มแข็งด้านคุณธรรมจริยธรรมรวมตัวกันเหมือนชุมนุมเล็กๆ ในห้องเรียนทุกห้องโดยให้มีบทบาทในการแสดงความรักเอื้ออาทรและดูแลเพื่อน ๆ ในการอยู่ร่วมกันและในยามที่เพื่อนมีปัญหา
7. เพิ่มข้อ 4.1.8 บูรณาการการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากการทำลายสิ่งแวดล้อมลงในเนื้อหาและกิจกรรมของทุกกลุ่มสาระเช่น การเขียนเรียงความ การวาดภาพ การจัดทำภาพยนตร์สั้นหรือ Animation เป็นต้น
8. เพิ่มข้อ 4.1.9 ส่งเสริมให้มีการจัดทำโครงการ หรือ โครงการพิเศษที่แก้ปัญหาหรือ ป้องกันผลเสียที่เกิดจากภาวะที่ไม่สมดุลทางธรรมชาติ
9. เพิ่มข้อ 4.2.5 จัดให้มีศูนย์แนะแนวการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยมีครูและนักเรียนรุ่นพี่ที่มีความรู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและมีความประพฤติดีเป็นผู้ให้คำแนะนำ ปรึกษาและให้ความรู้แก่นักเรียน

การปรับปรุงยุทธศาสตร์ฯ ดังที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยได้นำเสนอรวมเป็นยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยที่สมบูรณ์ซึ่งควรมีการดำเนินงานภายในระยะเวลา 5 ปีเนื่องจากมีรายละเอียด และแนวดำเนินการ

ค่อนข้างมาก รายละเอียดของยุทธศาสตร์ที่สมบูรณ์และความสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ดี ทั้ง 4 ด้าน ผู้วิจัยนำเสนอไว้ในตอนที่ 3

ตอนที่ 3 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ฉบับสมบูรณ์

1. ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งในงานพันธกิจคริสเตียนศึกษาของโรงเรียน
2. ยุทธศาสตร์การระดมสรรพกำลังของบุคลากร
3. ยุทธศาสตร์การสร้างพลังขับเคลื่อน โดยนักเรียน
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการเรียนรู้
5. ยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการ
6. ยุทธศาสตร์การประสานพลังครอบครัว ชุมชนและหน่วยงานภายนอก

รายละเอียดแต่ละยุทธศาสตร์มีดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งในงานพันธกิจคริสเตียนศึกษาของโรงเรียน

ยุทธศาสตร์ย่อย

1.1 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานพันธกิจคริสเตียนศึกษา

นโยบาย/แนวดำเนินการ

1.1.1 บูรณาการนโยบายของสภาคริสตจักรในประเทศไทยด้านพันธกิจคริสเตียนกับคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้านคือด้านลักษณะเฉพาะตน ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อกำหนดเป็นนโยบายรายปีของแต่ละโรงเรียน

1.1.2 จัดให้มีแผนยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนบนพื้นฐานหลัก คริสตจริยธรรมในแต่ละโรงเรียนเพื่อแสดงให้เห็นถึงทิศทางการดำเนินงาน กระบวนการดำเนินงาน ตัวชี้วัดความสำเร็จ ฯลฯ ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้านของนักเรียนอย่างชัดเจน

1.1.3 อธิบายสื่อความหมายคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้านให้เป็นที่เข้าใจในกลุ่มครูบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้เห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้กับนักเรียน

1.1.4 ส่งเสริมให้มีการกำหนดตัวชี้วัดคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้านและมีการนิเทศติดตามประเมินผลตามตัวชี้วัดทุกปีการศึกษา

1.1.5 ส่งเสริมให้มีผู้นำเอาแนวคิดการบริหารงานของบุคคลในพระคริสตธรรมคัมภีร์ มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการงานทุกฝ่าย

1.1.6 กำหนดแนวทางการบริหารงานของแต่ละโรงเรียนให้มีงาน/โครงการในการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่อย่างชัดเจน ทุกปีการศึกษาเช่น การช่วยเหลือด้านบุคลากร ด้านสื่ออุปกรณ์ ด้านเอกสารทางวิชาการ ด้านข้อมูลข่าวสาร การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์การดำเนินงานของแต่ละโรงเรียน เป็นต้น

1.1.7 ส่งเสริมให้มีองค์กรบริหารยุทธศาสตร์โดยเฉพาะเพื่อพัฒนาระบบนิเทศติดตาม กำกับและประเมินการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ย่อย

1.2 พัฒนางานด้านศาสนกิจและการสอนคริสตจริยธรรมให้มีกิจกรรมที่น่าสนใจหลากหลาย

นโยบาย/แนวดำเนินการ

1.2.1 ปรับกระบวนการเรียนการสอนคริสเตียนศึกษาโดยไม่เน้นความรู้เกี่ยวกับคริสตจริยธรรมอย่างเดียวแต่ให้เน้นการปฏิบัติโดยนักเรียนได้มีโอกาสแสดงออกตามคุณธรรมและคุณลักษณะที่ดีที่ได้เรียนรู้ รวมถึงการ อธิษฐานการ ร้องเพลง การเป็นพยาน การถวายและการอภิปรายประเด็นที่น่าสนใจเช่นความยุติธรรม สันติภาพ เป็นต้นบนพื้นฐานแนวคิด ตามพระคริสตธรรมคัมภีร์

1.2.2 จัดกิจกรรมมุ่งเน้นการประกาศพระกิตติคุณด้วยรูปแบบที่แปลกใหม่น่าสนใจสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนในแต่ละวัยอย่างต่อเนื่อง

1.2.3 พัฒนาการอบรมกลุ่มเคลาจิตใจในโบสถ์ หรือ ห้องประชุมให้เป็นเวลาแห่งคุณภาพ (Quality time) โดยมีหัวข้อที่ชัดเจน มีเนื้อหาที่น่าสนใจตรงประเด็น มีสื่อประกอบที่สร้างความประทับใจ ดัดแน่นในความคิดจิตใจของนักเรียนเป็นพื้นฐานนำสู่ความคิดและการประพฤติที่ดีงาม

1.2.4 จัดกิจกรรมฝึกฝนจิตใจและบ่มเพาะคุณธรรมด้วยหลักธรรมทางศาสนาหรือ คุณธรรมสากล เช่น การฝึกสมาธิ การอธิษฐาน เป็นต้น โดยเริ่มจากการฝึกนักเรียนทุกคนให้รู้วิธีการที่ถูกต้อง แล้วมีกลุ่มนักเรียนแกนนำสานต่อกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

1.2.5 จัดค่ายคริสตจริยธรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนที่สนใจเข้าร่วมตามความสมัครและ มีการติดตามพุ่มพักนักเรียนที่ต้องการการดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ หรือนักเรียนที่สนใจอย่างสม่ำเสมอ

1.2.6 พัฒนานักเรียนรุ่นพี่ที่มีความเข้มแข็งด้านความเชื่อและศรัทธาในองค์พระผู้เป็นเจ้าให้มีทักษะในการนำกิจกรรมด้านศาสนกิจในโรงเรียนและมีการสานต่อให้รุ่นน้องสืบต่อกันไป

1.2.7 พัฒนาบุคลากรที่เป็นอนุศาสนิกให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา เพื่อผสมผสานความรู้ในพระคริสตธรรมคัมภีร์ลงสู่ชีวิตจริงในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ยุทธศาสตร์ย่อย

1.3 วางรากฐานความเชื่อและพื้นฐานความคิดที่อิงตามหลักคริสตจริยธรรม

นโยบาย/แนวดำเนินการ

1.3.1 กำหนดนโยบายให้ทุกระดับชั้นมีข้อพระคัมภีร์ประจำสัปดาห์และให้นักเรียนสลับเปลี่ยนกันเล่าถึงเหตุการณ์การกระทำของตนที่สอดคล้องกับข้อพระคัมภีร์นั้น โดยมีครูเป็นผู้ให้แรงเสริม

1.3.2 จัดให้มีสมุดบันทึกความดี หรือ ปรับปรุงสมุดบันทึกความดีที่มีอยู่แล้วให้มีการเชื่อมโยงกับคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้านและข้อพระคัมภีร์ที่นักเรียนประทับใจหรือ ข้อคิดจากหนังสือคู่มือภาวนาประจำวันเช่น มานาประจำวัน ห้องชั้นบน ที่เผยแพร่บนระบบเครือข่าย มีการให้รางวัลนักเรียนที่บันทึกอย่างสม่ำเสมอทุกภาคเรียน

1.3.3 ส่งเสริมให้ฝ่ายศาสนกิจของโรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านจิตใจโดยใช้ พระคริสตธรรมคัมภีร์ที่ประทับใจ เข้าใจง่าย และจำได้ง่ายประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนทุกระดับอย่างต่อเนื่อง

1.3.4 ส่งเสริมให้มีการแสดงความสามารถของนักเรียนในการร้องเพลงนมัสการหรือ เพลงสรรเสริญพระเจ้าทั้งประเภทร้องเดี่ยว และขับร้องหมู่ โดยให้นักเรียนอธิบายความหมาย ความประทับใจและข้อคิดที่ได้จากเพลงก่อนการแสดง

2. ยุทธศาสตร์การระดมสรรพกำลังของบุคลากร

ยุทธศาสตร์ย่อย

2.1 ส่งเสริมภาวะผู้นำของผู้บริหารและพัฒนานโยบายมุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน

นโยบาย/แนวดำเนินการ

2.1.1 ผู้บริหารนำวิสัยทัศน์ด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเผยแพร่ให้ชุมชน สังคมได้ทราบและแสดงออกถึงการเป็นผู้นำในกิจกรรมของชุมชนสังคมร่วมกับศิษย์เก่าและนักเรียนปัจจุบันเพื่อประชาสัมพันธ์จุดเด่นของโรงเรียนและสร้างสังคมแห่งคุณธรรม

2.1.2 ผู้บริหารเป็นผู้นำทางวิชาการในการทำวิจัย หรือ โครงการร่วมกับผู้ปกครอง และชุมชน ในการจัดกิจกรรม หรือ การเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ส่งเสริมการใช้เวลาว่างอย่างสร้างสรรค์และรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น

2.1.3 ผู้บริหารเป็นผู้นำในการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีอย่างต่อเนื่อง

2.1.4 จัดให้มีการจัดการความรู้(KM)ด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีโดยเชิญศิษย์เก่าที่มีชื่อเสียง ครูและนักเรียนที่มีคุณลักษณะโดดเด่น ด้านคุณลักษณะที่ดีมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณะครูและนักเรียนถึงแนวคิด เรื่องราวที่ประทับใจ หรือสิ่งที่มีอิทธิพลให้บุคคลนั้น กลายเป็นผู้ที่มีความโดดเด่นด้านคุณลักษณะที่ดี มีการถอดบทเรียนหรือสกัดความรู้ที่ได้เป็นความรู้ใหม่ขององค์กรเพื่อจัดเก็บระบบฐานข้อมูล และนำไปขยายผลหรือต่อยอดความรู้ต่อไป

2.1.5 กำหนดนโยบายส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้เสริมบนระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อลดงานด้านเอกสาร และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและนักเรียน เช่น การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ระบบจัดการเรียนรู้บนInternet เช่น Moodle หรือ e-learning ของแต่ละโรงเรียน เป็นต้น

2.1.6 จัดให้มีโปรแกรมสำเร็จรูป หรือ แบบฟอร์มสำเร็จรูป(Template) ช่วยในการทำงานด้านเอกสารของครู เช่น เตรียมการสอน การเขียนแผนการสอน การทำสื่อ ใบงาน การประมวลผลข้อมูล การจัดระบบเก็บข้อมูล เป็นต้น เพื่อให้ครูได้มีเวลาในการดูแลนักเรียนมากขึ้น ยุทธศาสตร์ย่อย

2.2 เน้นพลังเชิงบวกของบุคลากรและบุคคลต้นแบบสู่การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

นโยบาย/แนวดำเนินการ

2.2.1 จัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรตินักเรียนปัจจุบัน นักเรียนเก่า ครูและบุคลากร ของโรงเรียนที่มีความโดดเด่นด้านคุณลักษณะที่ดีเพื่อเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนของนักเรียน

2.2.2 พัฒนาครูด้านทักษะการใช้ อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้รู้เท่าทันนักเรียนและส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีต่อกันและกันมากยิ่งขึ้น

2.2.3 ส่งเสริมให้ครูเป็นผู้นำในการฝึกสมาธิ หรือ ทำกิจกรรมที่เตรียมพร้อมด้านจิตใจให้สงบก่อนการเรียนการสอนหรือการทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน

2.2.4 ให้ความรู้ครูเรื่องจิตปัญญาศึกษา (Contemplative) เพื่อนำมาบูรณาการในการสอนให้นักเรียนมีกระบวนการคิดที่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

2.2.5 ส่งเสริมนักเรียนให้พัฒนาตนเองโดยใช้วิธีการให้พันธสัญญา (Commitment) กับครูที่นักเรียนประทับใจและเกรงใจ ให้เป็นผู้ที่รับรู้ ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจการปรับปรุงพัฒนาตนเองนักเรียน

2.2.6 พัฒนาระบบดูแลนักเรียนให้เข้มแข็ง เน้นการดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยครูประจำชั้นและครูที่ปรึกษาเป็นผู้ติดตามดูแลอย่างใกล้ชิดและเป็นกัลยาณมิตร

2.2.7 ส่งเสริมครูประจำชั้นและครูที่ปรึกษาไปเยี่ยมบ้านนักเรียนให้ทั่วถึงเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้านและโรงเรียน
ยุทธศาสตร์ย่อย

2.3 เร่งพัฒนาระบบการบริหารบุคคลให้เอื้อต่อการติดตามดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการเป็นแบบอย่างที่ดี

นโยบาย/แนวดำเนินการ

2.3.1 จัดให้มีเครือข่ายครูดีต้นแบบโดยคัดเลือกครูที่มีคุณลักษณะที่ดีโดดเด่นเป็นครูพี่เลี้ยง(Mentor) ดูแล อบรม แนะนำและติดตามบุคลากรรุ่นใหม่ให้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการอุทิศทุ่มเทเวลาในการดูแลนักเรียนและการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

2.3.2 จัดอบรมและประชุมอย่างสม่ำเสมอระหว่างบุคลากรรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ เพื่อให้เข้าใจบทบาทการเป็นครู และการแสดงออกที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมที่พึงงามขององค์กร และท้องถิ่น

2.3.3 พัฒนาครูให้มีความสามารถบริหารจัดการเวลาในการทำงาน และสร้างระบบการจูงใจ มีผลตอบแทนให้ครูที่มีผลงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

2.3.4 ศึกษาเจาะลึกเรื่องภาระงานเอกสารของครูและงานอื่นที่ส่งผลกระทบต่อ การดูแลนักเรียน เพื่อหาแนวทางแก้ไขหรือ ปรับระบบการทำงานให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

2.3.5 พัฒนาการบริหารงานบุคคลเน้นการคัดเลือกคนที่มีคุณภาพ รักในวิชาชีพครู มีความสามารถในการดูแลนักเรียนอย่างเป็นกัลยาณมิตร โดยมีกระบวนการติดตามนิเทศด้วยวิธีการที่หลากหลายก่อนการบรรจุเป็นบุคลากรประจำ

3. ยุทธศาสตร์การสร้างพลังขับเคลื่อนโดยนักเรียน

ยุทธศาสตร์ย่อย

3.1 สร้างพลังความคิดจากผู้เรียนสู่ผู้เรียน

นโยบาย/แนวดำเนินการ

3.1.1 เปิดโอกาสให้นักเรียนเสนอความคิดเห็น วางแผน ตัดสินใจและดำเนินการ ร่วมกันในการทำกิจกรรมช่วยเหลือชุมชน สังคม หรือกิจกรรมที่สร้างสรรค์ในการพัฒนาตนเอง เน้นให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากกิจกรรมนั้น (Experience-based activity) มีการนำเสนอผลการดำเนินการต่อ นักเรียนทั่วไป ครู และผู้ปกครอง

3.1.2 ส่งเสริมให้นักเรียนแต่ละห้องแบ่งกลุ่มและช่วยกันคิดกิจกรรมที่แสดงออกถึง คุณลักษณะที่ดี ด้านลักษณะเฉพาะตน ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม สัปดาห์ละ 1 ด้านสลับกันจนครบในแต่ละเดือน มีการเสริมแรงทางบวกโดยครูและผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง

3.1.3 ส่งเสริมให้กรรมการนักเรียนเป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี ในรูปแบบที่หลากหลายสอดคล้องกับความสนใจของวัยรุ่น เช่นการแข่งขัน การเขียนเขียนผู้อาวุโสที่บ้าน คนชรา การจัดกิจกรรมให้เด็กกำพร้า การออกค่ายอาสาพัฒนา เป็นต้น รวมถึงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมโดยโรงเรียนเป็นผู้สนับสนุนด้านงบประมาณและเสริมขวัญกำลังใจ

3.1.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่โดดเด่นของนักเรียนด้านกีฬามารยาท ความสุภาพอ่อนโยนเคารพในอาวุโส โดยใช้ตัวแบบที่ดี การให้ปฏิบัติจริง การเสริมแรงทางบวก การประกาศเกียรติคุณยกย่องนักเรียนที่มีมารยาทงาม การจัดโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมมารยาท ไทยอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร

3.1.5 สร้างแรงจูงใจเพื่อกระตุ้นนักเรียนให้พัฒนาตนเองในด้านวินัยในตนเอง การอยู่อย่างพอเพียง การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ ความรับผิดชอบต่อการเรียน และการใช้สื่อ เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์เช่นการให้รางวัลนักเรียนดีเด่นด้านต่าง ๆ ทุกเดือน โดยเริ่มดำเนินการ จากกลุ่มเล็ก ๆ ในห้องเรียน ขยายไปสู่ระดับชั้น และระดับการศึกษา

3.1.6 ส่งเสริมแต่ละระดับการศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพ ความถนัดของ นักเรียนโดยใช้หลักพหุปัญญา (Multiple Intelligence) เพื่อให้นักเรียนได้เห็นคุณค่าของตนเองและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อน

3.1.7 จัดตั้งศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมโดยคัดเลือกนักเรียนที่มีภาวะผู้นำ โดดเด่นเป็นแกนนำในการทำกิจกรรมร่วมกันทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานอื่นโดยมีครูเป็นที่ปรึกษา

3.1.8 ส่งเสริมให้มีกลุ่มนักเรียนที่มีความเข้มแข็งด้านคุณธรรมจริยธรรมรวมตัวกันเหมือนชุมชนเล็กๆในห้องเรียนทุกห้องโดยให้มีบทบาทในการแสดงความรัก เอื้ออาทรและดูแลเพื่อน ๆ ในการอยู่ร่วมกันและในยามที่เพื่อนมีปัญหา

ยุทธศาสตร์ย่อย

3.2 เสริมพลังความดีด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย

นโยบาย/แนวดำเนินการ

3.2.1 จัดกิจกรรมเสริมที่หลากหลายทั้งกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณธรรมโดยตรง หรือไม่ใช่กิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมโดยตรงและมีการสอดแทรกคริสตจริยธรรมหรือคุณธรรมสากลในกิจกรรมเหล่านั้น เช่น ชมรมถ่ายภาพ ชมรมดนตรีพื้นเมือง ชมรมนักประหยัดไฟวัยจิ๋วชมรมมัคคุเทศก์น้อย เป็นต้น

3.2.2 ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรม เชิญชวนให้ทำความดีในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้การเสริมแรงทางบวกควบคู่กับการพัฒนาความกล้าหาญเชิงจริยธรรม

3.2.3 จัดให้มีการบันทึกประวัติความดีของนักเรียนแต่ละคนเริ่มตั้งแต่เข้าโรงเรียนต่อเนื่องไปจนมีการประกาศความดีของทุกคนในทุกปีการศึกษาโดยครูประจำชั้น และให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสรับทราบเพื่อเป็นกำลังใจให้นักเรียน ถือเป็นวิธีการกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการทำความดีและมีการพัฒนาอยู่เสมอ

3.2.4 ส่งเสริมสิทธินักเรียนในการแสดงออกอย่างอิสระทั้งด้านความคิดและการกระทำที่ไม่กระทบต่อผู้อื่นและส่งเสริมการเป็นผู้นำในกิจกรรมต่างๆ ตามศักยภาพของแต่ละคน โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา เช่น การอ่านเรื่องสั้น หนังสือห้องชั้นบนหรือข้อคิดทุกวันก่อนโรงเรียนเล็ก การแสดงออกทางด้านสุนทรียภาพเช่น การวาดภาพหรือ แต่งเพลงที่เกี่ยวกับความดีความงาม การจัดทำโปสเตอร์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

3.2.5 จัดโครงการส่งเสริมให้นักเรียนรู้คุณค่าของเงิน ปลูกฝังนิสัยประหยัด มีการทำบัญชีรายรับรายจ่ายส่วนตัวและตั้งเป้าหมายในการอดออม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนและ รายงานให้ครูประจำชั้นและผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง

3.2.6 จัดให้มีหน่วยงานศาสนสัมพันธ์ให้เป็นแหล่งรวมทางความคิดและกิจกรรมที่หลากหลายตามความเชื่อของศาสนาที่นักเรียนนับถือ และตามหลักคุณธรรมสากล มีนักเรียนที่มีความโดดเด่นด้านคุณธรรมและภาวะผู้นำเป็นผู้นำกิจกรรม

3.2.7 พัฒนากิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ชุมนุม และชมรมต่าง ๆ ให้มีกิจกรรมที่น่าสนใจส่งเสริมการมีวินัยและความรับผิดชอบ และกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน มีการเสริมแรงทางบวกจากครูและผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ย่อย

4.1 พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน
นโยบาย/แนวดำเนินการ

4.1.1 บูรณาการคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้านในหน่วยการเรียนรู้ของสาระต่างๆ ใน
หลักสูตรสถานศึกษาของแต่ละโรงเรียน

4.1.2 ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

4.1.3 ส่งเสริมการทำโครงการด้านคุณธรรมจริยธรรมที่เกี่ยวกับการสร้างวินัยใน
ตนเองโดยมีผู้อาวุโสในครอบครัว หรือในชุมชนที่นักเรียนเคารพให้กำลังใจและมีส่วนร่วมใน
กิจกรรมที่ทำ

4.1.4 ส่งเสริมครูประจำชั้น และครูผู้สอนทุกวิชาให้บูรณาการแนวคิดเรื่องสื่อศึกษา
(Media Literacy) และเน้นกระบวนการคิดเพื่อให้นักเรียนฉลาด รู้เท่าทันสื่อ

4.1.5 เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีด้านลักษณะเฉพาะตน และ สังคมโดยการ ปลูกฝังเจต
คติและสร้างจิตสำนึกให้เห็นคุณค่าและหวงแหนภูมิปัญญาท้องถิ่นและเอกลักษณ์ความเป็นไทย เช่น การ
รื้อฟื้นวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนพื้นบ้านสอดแทรกในเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้อง การนำนิทานแฝงคุณธรรม
ข้อคิดคำคม วรรณกรรมพื้นบ้าน และการละเล่นในท้องถิ่นสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นต้น

4.1.6 กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริม
ความโดดเด่นในคุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์เที่ยงธรรมโดยการสร้างความตระหนักรู้ผ่านสื่อ
สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี การเป็นแบบอย่างที่ดีของเพื่อน รุ่นพี่ศิษย์เก่า และบุคคลที่มีชื่อเสียง การ
มอบหมายให้รับผิดชอบงานด้านการเงิน การสอนแบบกระจ่างนิยม (Value Clarification) การให้
เหตุผลเชิงจริยธรรม ฯลฯ

4.1.7 จัดทำหลักสูตรคุณลักษณะศึกษาโดยนำเอาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ(Best Practice)
ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีด้านลักษณะเฉพาะตน ความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านสังคม และ
ด้านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จมาหลอมรวมเป็นหลักสูตรกลางสำหรับใช้ใน
โรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

4.1.8 บูรณาการการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาและผลกระทบที่เกิดจาก
การทำลายสิ่งแวดล้อมลงในเนื้อหาและกิจกรรมของทุกกลุ่มสาระเช่น การเขียนเรียงความ การวาดภาพ
การจัดทำภาพยนตร์สั้นหรือ Animation เป็นต้น

4.1.9 ส่งเสริมให้มีการจัดทำโครงการ หรือ โครงการพิเศษที่แก้ปัญหา หรือ
ป้องกันผลเสียที่เกิดจากภาวะที่ไม่สมดุลทางธรรมชาติ

4.1.10 พัฒนาการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมต่าง ๆ มุ่งเน้นให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกันให้มากขึ้นโดยมีกิจกรรมในกลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และกิจกรรมรวมทั้งโรงเรียนเพื่อฝึกความรับผิดชอบ การมีน้ำใจช่วยเหลือกัน และรู้จักสามัคคี

ยุทธศาสตร์ย่อย

4.2 พัฒนาการเรียนรู้สู่คุณลักษณะที่ดีโดยการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ
นโยบาย/แนวดำเนินการ

4.2.1 จัดทำหลักสูตร on-line เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน โดยมีเนื้อหาการนำเสนอ ข้อคำถามหรือประเด็นที่ดึงดูดความสนใจ สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน และสถานการณ์ปัจจุบัน มีกิจกรรมที่เน้นปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ให้ผู้เรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือถามปัญหาครูผู้สอนได้

4.2.2 ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่ใช้สื่อเทคโนโลยีทั้งสื่อที่ผลิตขึ้นเองและสื่อที่สามารถ Download ได้ฟรีจาก Websiteต่างประเทศเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความโดดเด่นด้านคุณธรรม และภาวะผู้นำมากยิ่งขึ้น

4.2.3 จัดให้มีศูนย์สื่อเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี หรือ ให้มีผู้รับผิดชอบเฉพาะในการจัดทำและ รวบรวมสื่อเทคโนโลยีที่สามารถ download ได้ฟรีจาก Websiteต่าง ๆ เช่น www.Forcharacter.com ,www.LiveWireMedia.com ,www.Goodcharacter.com ฯลฯ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

4.2.4 จัดทำสารสนเทศวิเคราะห์ประเด็นท้าทายคุณธรรมจริยธรรม เช่นการพนันบอล การทะเลาะวิวาท ยาเสพติด ปัญหาโลกร้อน ปัญหาวิกฤติการเมือง เป็นต้น โดยมีการวิเคราะห์สถานการณ์ลงในฐานข้อมูลและกระจายข้อมูล เพื่อให้ครูใช้สอนและหาแนวทางป้องกันได้ทันทั่วทั้ง

4.2.5 จัดให้มีศูนย์แนะแนวการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ถูกต้องและเหมาะสมโดยมีครูและนักเรียนรุ่นพี่ที่มีความรู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและมีความประพฤติดีเป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษาและให้ความรู้แก่นักเรียน

ยุทธศาสตร์ย่อย

4.3 พัฒนาแหล่งเรียนรู้และสื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีด้วยพลังเสริมจากชุมชน
นโยบาย/แนวดำเนินการ

4.3.1 ประสานงานกับหน่วยงานชุมชนเพื่อใช้สื่อร่วมกันหรือร่วมกันพัฒนา/สร้างแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมในชุมชนเพื่อให้นักเรียนได้เข้าไปศึกษาเรียนรู้ และเกิดความรักหวงแหนในวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

4.3.2 เชิญครูภูมิปัญญา หรือผู้เชี่ยวชาญในชุมชนเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ครูบุคลากรในการผลิต หรือ ดัดแปลงสื่อเพื่อใช้ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

4.3.3 ประสานกับหน่วยงานด้านการศึกษาด้านการเมืองท้องถิ่นและหน่วยงานภายนอกอื่น เพื่อขอการสนับสนุนด้านสื่อเทคโนโลยี และวัสดุอุปกรณ์ทั้ง Hardware และ Software

5 ยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการ

ยุทธศาสตร์ย่อย

5.1 ปรับระบบการบริหารจัดการสื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีโดยยึดหลักความพอเพียงและการพึ่งพาตนเอง

นโยบาย/แนวดำเนินการ

5.1.1 นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในแผนปฏิบัติการประจำปี มีการจัดสรรงบประมาณด้านสื่ออุปกรณ์เพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีและด้านอื่นอย่างพอเพียงเหมาะสม มีงาน/โครงการที่แสดงให้เห็นถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดีบนพื้นฐานของความรู้และคุณธรรม

5.1.2 ส่งเสริมการใช้สื่อธรรมชาติ และการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่หาได้ในท้องถิ่นทำทดแทนวัสดุอุปกรณ์ที่หายาก หรือ มีราคาแพง

5.1.3 สนับสนุนครูให้ผลิตสื่อ หรือ เกมส์ ICT เพื่อใช้ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้วยโปรแกรมต่าง ๆ เช่น Flash e-book 3D เป็นต้น มีการประกวดและให้รางวัลแก่ครูทุกปีการศึกษา

ยุทธศาสตร์ย่อย

5.2 พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

นโยบาย/แนวดำเนินการ

5.2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วยตัวแทนผู้บริหาร ครูรุ่นเก่า รุ่นใหม่และเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านกฎระเบียบจากหน่วยงานภายนอกมาทบทวนกฎระเบียบและสร้างคู่มือการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายแล้วประชาสัมพันธ์ให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายทราบ มีการเน้นย้ำอยู่เป็นประจำ และผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติอย่างจริงจัง

5.2.2 นำกฎระเบียบและแนวปฏิบัติต่าง ๆ ของโรงเรียนขึ้นแสดงบนระบบเครือข่าย มีการณรงค์ให้บุคลากรเข้าไปอ่าน ทำความเข้าใจและมีเกณฑ์การประเมินการทำงานของบุคลากร ที่สอดคล้องกับกฎ ระเบียบ ให้บุคลากรได้ประเมินตนเองเป็นประจำทุกปีการศึกษา

5.2.3 สร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรในการปฏิบัติตามกฎระเบียบขององค์กร มีการให้ความรู้ซ้ำเตือนในที่ประชุมครูและส่งข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่องบนระบบเครือข่ายให้ทุกคนทราบ

5.2.4 ให้มีการสืบค้นข้อมูลบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรมจากหน่วยงานอื่นทั้งภายในและต่างประเทศเผยแพร่บน Website หรือส่ง e-mail ให้ครูและบุคลากรได้เรียนรู้เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาตนเอง

5.2.5 จัดทำแหล่งเรียนรู้ด้านคุณลักษณะที่ดีสำหรับบุคลากรบนฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์โดยการสกัดคุณลักษณะเด่นของผู้ก่อตั้ง หรือผู้บริหารโรงเรียนในอดีต และสรุปประเด็นสำคัญเพื่อให้บุคลากรเข้าใจใหม่ หรือผู้ที่สนใจมีส่วนร่วมในการสะท้อนความคิดเห็นและนำไปใช้ในการทำงานได้

5.2.6 ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรรุ่นใหม่เป็นแบบอย่างที่ดีโดยให้แสดงความสามารถที่ตนถนัดเช่น กีฬา ดนตรี คอมพิวเตอร์ ภาษาต่างประเทศ ศิลปะ เป็นต้น ในกิจกรรมชุมนุม ชมรมต่างๆ เพื่อเป็นโอกาสในการดูแลสั่งสอนนักเรียนด้วยความรักและเข้าใจเนื่องจากมีวัยที่ต่างกันไม่มาก

5.2.7 ให้นักบุคลากรฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอน เช่น พยาบาล ฝ่ายโสตทัศนอุปกรณ์ ฝ่ายทะเบียนวัดผล เป็นต้น มีส่วนในการช่วยเหลืออบรมนักเรียนโดยมีการให้ความรู้ในเรื่องจิตวิทยาการดูแลนักเรียนก่อนแล้วจึงให้แต่ละคนนำเสนอแนวทางในการช่วยเหลือนักเรียนในช่วงพัก หรือ หลังเลิกเรียนเช่น การอยู่เวรตามอาคาร การให้คำปรึกษา การสอนดนตรี กีฬา เป็นต้น

5.2.8 ปรับระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรโดยบูรณาการคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้านในกระบวนการประเมินบุคลากร

ยุทธศาสตร์ย่อย

5.3 เสริมประสิทธิภาพงานทุกด้านโดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน
นโยบายและแนวดำเนินการ

5.3.1 จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน อาคาร และบริเวณโดยรอบให้ร่มรื่นปลอดภัยเอื้อต่อการทำกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี มีการมอบหมายหน้าที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลเพื่อปลูกฝังให้มี รับผิดชอบต่อส่วนรวม มีจิตสาธารณะและมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

5.3.2 จัดให้มีรายการเสียงตามสายและอุปกรณ์สื่อเทคโนโลยีในห้องประชุม โรงอาหาร ใต้ถุนอาคาร หรือ ศาลาพักผ่อนเพื่อนำเสนอเรื่องราว สารคดี การ์ตูน หรือการแสดงต่างๆ ที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและคุณลักษณะที่ดีด้านอื่นให้นักเรียนได้เห็นและซึมซับอยู่เป็นประจำ

5.3.3 ปรับระบบการดูแลช่วยเหลือให้นักเรียนให้มีความสอดคล้องกันทุกระดับชั้น โดยเน้นการสร้างเสริมความเข้มแข็งด้านระเบียบวินัย มีมาตรฐานในการดำเนินงานที่ต่อเนื่องกัน มีการติดตาม และประเมินการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

5.3.4 จัดให้มีการประเมินนักเรียนด้านระเบียบวินัยและคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้าน โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนและมีความต่อเนื่องสอดคล้องกันทุกระดับการศึกษา

5.3.5 มีระบบการติดตามและประเมินผลการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี ทั้งด้านคุณลักษณะที่เกิดขึ้นในตัวนักเรียนและกระบวนการบริหารจัดการตามยุทธศาสตร์ที่กำหนด

5.3.6 จัดให้มีฐานข้อมูลองค์ความรู้ งานวิจัย และเอกสารวิชาการที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน เพื่อให้ครู ผู้บริหารหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้าศึกษาเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในงานที่รับผิดชอบ

5.3.7 ส่งเสริมให้มีสัญลักษณ์ คำขวัญที่เข้าใจง่าย จำง่าย และสะท้อนกรอบแนวคิดพื้นฐานในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

6. ยุทธศาสตร์การประสานพลังครอบครัว ชุมชนและหน่วยงานภายนอก

ยุทธศาสตร์ย่อย

6.1 สานสัมพันธ์ผู้ปกครองและสื่อมวลชนในการร่วมพลังพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดี นโยบาย/แนวดำเนินการ

6.1.1 สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้ผู้ปกครองในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านวิชาการอย่างสมดุลพร้อมทั้งให้ความรู้ผู้ปกครองในการดูแลบุตรหลานผ่านทางเอกสารสิ่งพิมพ์ website ฯลฯ

6.1.2 จัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองในรูปแบบที่หลากหลายสอดคล้องกับสภาพความพร้อมของครอบครัวเพื่อกระตุ้นผู้ปกครองให้ความสำคัญและตระหนักถึงบทบาทในการอบรม ดูแลนักเรียนโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วม หรือเป็นผู้นำในกิจกรรมเหล่านั้นเช่น ร้องเพลง แสดงผลงานทางวิชาการ หรือความสามารถด้านต่าง ๆ ทำอาหารให้ผู้ปกครองทาน เป็นต้น

6.1.3 ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อ อุปกรณ์เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีร่วมกับผู้ปกครอง หรือบุคคลในครอบครัวเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว

6.1.4 จัดกิจกรรมยกย่องชมเชยผู้ปกครองที่มาติดต่อโรงเรียนเป็นประจำ และให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน เมื่ออยู่ที่บ้าน

6.1.5 จัดพื้นที่ในโรงเรียนให้ผู้ปกครองเข้ามาทำกิจกรรมเสริมรายได้ตอนเลิกเรียน หรือ วันหยุดภายใต้เงื่อนไขและข้อกำหนดของโรงเรียนเพื่อให้ผู้ปกครองและนักเรียนมีเวลาอยู่ร่วมกันมากขึ้น เช่น ขายอาหาร ขนม สินค้ามือสอง เป็นต้น

6.1.6 ประสานกับหน่วยงานภายนอกที่รับผิดชอบด้านการสื่อสารมวลชนทุกประเภท มีการขอความร่วมมือจากศิษย์เก่าที่มีชื่อเสียงให้ช่วยสนับสนุน เพื่อให้หน่วยงานเหล่านั้นตระหนักในบทบาทที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนและมีส่วนร่วมสร้างสรรค์สื่อที่ดี มีประโยชน์ ส่งเสริมระบบวิถีชีวิตที่ดีงามของคนไทย

ยุทธศาสตร์ย่อย

6.2 สร้างความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งกับผู้ปกครองและชุมชนโดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน
นโยบาย/แนวดำเนินการ

6.2.1 ให้ความรู้ผู้ปกครองในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีที่น่าสนใจหลากหลายรูปแบบ และขอความร่วมมือในการสอดส่องดูแลและประสานกับทางโรงเรียนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

6.2.2 พัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละระดับชั้นให้เป็นแกนนำในการเผยแพร่ข่าวสารและกระตุ้นผู้ปกครองอื่นให้เห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เสริมสร้างระเบียบวินัยและคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้าน ใ้บุตรหลาน

6.2.3 พัฒนางานประชาสัมพันธ์ในการให้ข่าว หรือ ข้อมูลที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชนเกิดความตระหนักและเข้ามามีส่วนร่วมในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนมากขึ้น

6.2.4 จัดให้มีบริการส่งข่าวสารทาง SMS ถึงผู้ปกครองให้ทราบความเป็นไปด้านพฤติกรรมของนักเรียน

6.2.5 จัดให้มีการพบปะผู้ปกครองและให้คำปรึกษาผ่านทางระบบเครือข่าย เช่น e-mail Face book หรือ Virtual meeting เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ย่อย

6.3 สร้างพลังกลุ่มแกนนำการเปลี่ยนแปลงสู่การเป็นผู้มีคุณลักษณะที่ดี
นโยบาย/แนวดำเนินการ

6.3.1 ส่งเสริมให้ครู ศิษย์เก่าและนักเรียนรวมตัวเป็นกลุ่มแกนนำ เพื่อทำกิจกรรมที่มุ่งมั่นยืนหยัดทำความดี แสดงออกถึงความกล้าหาญทางจริยธรรม ตามคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้าน

มีการเคลื่อนไหว (movement) ด้วยกิจกรรมที่น่าสนใจและการสื่อสารทางเทคโนโลยี เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีและสร้างกระแสความเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในสังคม

6.3.2 ทำโครงการศึกษาวิจัย หรือ ทำโครงการแบบพหุภาคีเพื่อเป็นพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับผู้บริหารและทีมงานในการทำงานด้านการเสริมสร้างนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดี ให้เกิดผลอย่างชัดเจนและสามารถต่อยอด หรือ ขยายความรู้ให้ยั่งยืนในสังคมต่อไป

ยุทธศาสตร์ย่อย

6.4 สร้างเครือข่ายกับสถาบันการศึกษาภายนอกเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีและเรียนรู้เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพงาน

นโยบาย/แนวดำเนินการ

6.4.1 สร้างเครือข่ายโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยที่มีขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีชื่อเสียงเพื่อช่วยสนับสนุนนักเรียนที่มีคุณลักษณะที่ดีโดดเด่นสามารถเข้าเรียนต่อในโรงเรียนขนาดใหญ่และมีทุนการศึกษาให้เรียนจนจบหลักสูตร

6.4.2 สร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอกที่มีชื่อเสียงด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เพื่อเป็นที่ปรึกษาและเป็นวิทยากรในการพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคล การใช้ ภาวะเบี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ และการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในวิชาชีพครู

6.4.3 ศึกษาฐานสถาบันการศึกษาอื่นเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารเวลาของครูให้มีประสิทธิภาพทั้งในการทำงานด้านเอกสารและการดูแลนักเรียน

6.4.4 สร้างเครือข่ายกับสถาบันทั้งภายในและต่างประเทศที่มีชื่อเสียงด้านการเสริมสร้างนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดี เพื่อศึกษาเรียนรู้วิธีการที่มีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

ยุทธศาสตร์ย่อย

6.5 แสวงหาคำรู้จากผู้เชี่ยวชาญภายนอกเพื่อความเข้มแข็งในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

นโยบาย/แนวดำเนินการ

6.5.1 เชิญนักเรียนเก่าที่มีความโดดเด่นด้านคุณลักษณะที่ดีมาเป็นวิทยากรให้นักเรียนรุ่นน้องได้รับทราบถึงวิธีการในการบริหารตนเองในสภาพสังคมที่เป็นกระแสบริโภคนิยมหรือ ข้อจำกัดในชีวิต และ ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จได้

6.5.2 เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็กมาบรรยายให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรเพื่อพัฒนาแนวทางในการอบรมปลูกฝังด้านระเบียบวินัย

6.5.3 ส่งเสริมให้มีโครงการส่งเสริมสิทธิเด็กในรูปแบบต่าง ๆ โดยเชิญนักการศึกษาที่มีชื่อเสียงมาให้ความรู้ครู ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือ กิจกรรมเสริมพิเศษที่ส่งเสริมการแสดงออกที่สร้างสรรค์ตามสิทธิของเด็กภายใต้กฎระเบียบของโรงเรียนและสังคม โดยมีครูและผู้บริหารเป็นแบบอย่าง

6.5.4 เชิญผู้ปกครอง หรือ ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็กเป็นที่ปรึกษา ส่งเสริมให้คณะกรรมการนักเรียนตระหนักถึงสิทธิของตนในทางที่ถูกต้องและมีบทบาทช่วยครูในการสอดส่องดูแลนักเรียนอื่นในการประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสม ดึงม

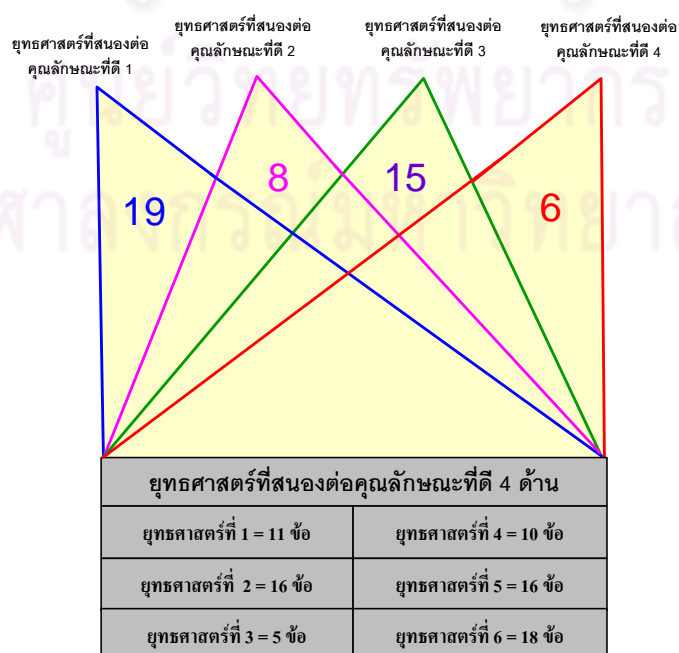
6.5.5 จัดโครงการ หรือ กิจกรรมที่สนับสนุนให้ ครูศาสนา หรือ วิทยากรที่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนเกิดความสนใจ ประทับใจและมาร่วมในกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีอย่างต่อเนื่อง

6.5.6 จัดให้มีคลินิก (Clinic) หรือศูนย์ให้คำปรึกษาสำหรับผู้ที่ต้องการคำแนะนำ ในการพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะที่ดีด้านต่างๆ โดยมีครู ผู้บริหาร ศิษย์เก่า นักจิตวิทยา หรือ ผู้ปกครองที่ได้รับการยกย่องด้านคุณธรรมจริยธรรมหมั่นเวียนสลับเปลี่ยนรับหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ นักเรียนครูและบุคลากรที่มาใช้บริการ

ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีและความสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนฯ

จากยุทธศาสตร์และนโยบาย/แนวดำเนินการทั้งหมดที่กล่าวมาผู้วิจัยได้วิเคราะห์เชื่อมโยงให้เห็นความสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้าน ปรากฏผลดังนี้

แผนภาพที่ 7 ยุทธศาสตร์และความสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ดี 4 ด้าน

จากแผนภาพแสดงให้เห็นว่านโยบาย/แนวดำเนินการของยุทธศาสตร์ฯ สอดคล้องกับคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนใน 2 ลักษณะด้วยกันคือ

1. ยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทั้ง 4 ด้าน คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 นโยบาย/แนวดำเนินการข้อที่ 1.1(1-7) 1.3 (1-4) รวม 11 ข้อ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 นโยบาย/แนวดำเนินการข้อที่ 2.1(1-6) 2.2 (2-4,6-7) 2.3 (1-5)

รวม 16 ข้อ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 นโยบาย/แนวดำเนินการข้อที่ 3.1 (1-2) 3.2 (1,3-4) รวม 5 ข้อ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 นโยบาย/แนวดำเนินการข้อที่ 4.1(1-2,4,7) 4.2 (1-4) 4.3 (2-3)

รวม 10 ข้อ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 นโยบาย/แนวดำเนินการข้อที่ 5.1(1,3) 5.2 (1-8) 5.3 (1-2,4-7)

รวม 16 ข้อ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 นโยบาย/แนวดำเนินการข้อที่ 6.1(1-6) 6.2 (1-5) 6.3.2

6.4 (1-4) 6.5 (5-6) รวม 18 ข้อ

2. ยุทธศาสตร์ที่มีนโยบาย/แนวดำเนินการสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ดีเฉพาะ ด้านคือ

2.1 ยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับคุณลักษณะที่ดีด้านที่ 1 ด้านลักษณะเฉพาะตนคือ

1.2.4, 2.2.1, 2.2.5, 3.1.4-6, 3.2.2, 3.2.5 -7, 4.1.3 4.1.5, 4.1.10, 4.2.5, 4.3.1, 5.3.3, 6.3.1, 6.5.1, และ 6.5.2 รวม 19 นโยบาย/แนวดำเนินการ

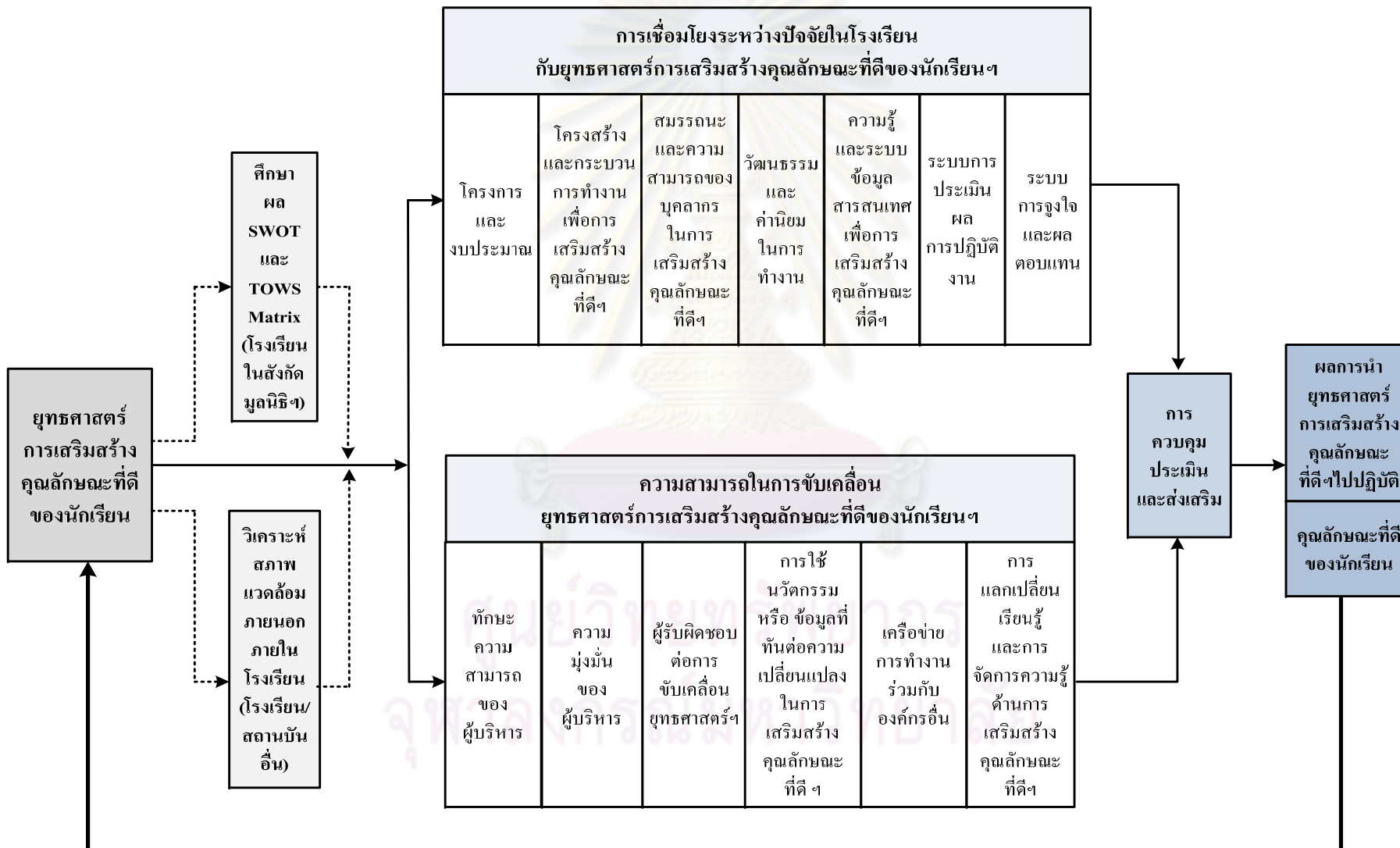
2.2 ยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับคุณลักษณะที่ดีด้านที่ 2 ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นคือ 2.2.1, 3.1.3-4, 3.1.8, 3.2.6, 4.1.3, 4.1.6 และ 4.1.10 รวม 8 นโยบาย/แนวดำเนินการ

2.3 ยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับคุณลักษณะที่ดีด้านที่ 3 ด้านสังคมคือ 1.2 (1-7) 2.2.1, 3.1.3, 3.1.8, 3.2.6, 4.1.5, 6.5.1 และ 6.5.3 -4 รวม 15 นโยบาย/แนวดำเนินการ

2.4 ยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับคุณลักษณะที่ดีด้านที่ 4 ด้านสิ่งแวดล้อม คือ 3.1.3 3.1.7, 4.1.8, 4.1.9, 4.3.1 และ 5.1.2 รวม 6 นโยบาย/แนวดำเนินการ

เพื่อให้ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนฯสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติโดยได้ประยุกต์แนวคิดตัวแบบกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติของ กล้า ทองขาว (2549 : 196-203) และการแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติตามกระบวนการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ของ Kaplan และ Norton (อ้างในพสุ เดชะรินทร์, 2549:13-29) นำเสนอในแผนภาพที่ 8

แผนภาพที่ 8 การนำยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนไปใช้ในโรงเรียน

จากแผนภาพแสดงการนำยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนฯไปใช้ในโรงเรียน แสดงให้เห็นภาพรวมของการนำยุทธศาสตร์ฯไปใช้โดยผู้วิจัยใช้แนวคิดเชิงระบบในการออกแบบกระบวนการดังกล่าว คือ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนฯเป็นเหมือนปัจจัยป้อนเข้า(input) ซึ่งควรมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของแต่ละโรงเรียนประกอบก่อนนำไปใช้โดยโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยนั้น ผู้วิจัยได้จัดทำผลSWOT และ TOWS Matrix ไว้ให้แล้ว ส่วนโรงเรียน หรือ สถาบันการศึกษาในสังกัดอื่นสามารถใช้เทคนิคSWOTโดยทั่วไปในการวิเคราะห์สถานการณ์ขององค์กรก่อน เมื่อได้ผลวิเคราะห์SWOT แล้วจึงนำมาพิจารณาร่วมกับยุทธศาสตร์ฯเพื่อเลือกยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับบริบทหรือผลการวิเคราะห์SWOTนั้นดำเนินการก่อน

ในส่วนของกระบวนการ(process)ประกอบด้วยกรอบกิจกรรมหลัก 2 กรอบ คือ การเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยในโรงเรียนกับยุทธศาสตร์ฯ (Strategic Alignment) และ การสร้างพลังความสามารถในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ (Strategic Capability) โดยแต่ละกรอบมีงาน/กิจกรรมที่ควรทำคือ

1. การเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยในโรงเรียนกับยุทธศาสตร์ฯ(Strategic Alignment)โดยปัจจัยสำคัญที่จะต้องทำให้เกิดความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ประกอบด้วย

1.1 โครงการและงบประมาณ โรงเรียนควรมีลักษณะของโครงการและงบประมาณที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนฯเป็นหลัก เพื่อให้สามารถมั่นใจได้ว่าเมื่อได้รับงบประมาณ และมีการดำเนินโครงการตามที่วางแผนไว้จะส่งผลกระทบต่อยุทธศาสตร์ฯที่ได้กำหนดขึ้น

1.2 โครงสร้างและกระบวนการทำงานเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนฯ ควรปรับให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์เพื่อให้มั่นใจได้ว่าโรงเรียนมีรูปแบบ โครงสร้าง และกระบวนการในการทำงานที่สนับสนุนต่อยุทธศาสตร์นี้

1.3 สมรรถนะและความสามารถของบุคลากรในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนฯ การที่จะทำให้ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนฯได้รับการขับเคลื่อนและปฏิบัติตามได้เป็นอย่างดีนั้น บุคลากรในโรงเรียนจะต้องมีการพัฒนาสมรรถนะให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ฯที่กำหนด

1.4 วัฒนธรรมและค่านิยมในการทำงาน ควรจะเป็นไปในทิศทางเดียวกับยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนฯและยุทธศาสตร์ขององค์กร

1.5 ความรู้และระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ควรจะเป็นความรู้และระบบข้อมูลสารสนเทศที่ผู้บริหารสามารถใช้ได้ รวดเร็ว ทันเวลา

1.6 ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน โรงเรียนควรมีระบบที่ผลักดันและสนับสนุนให้บุคลากรปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีอย่างชัดเจน

1.7 ระบบการจูงใจและผลตอบแทน โรงเรียนควรออกแบบระบบการจูงใจและผลตอบแทนที่เกื้อหนุนให้บุคลากรปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีๆ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าบุคลากรทุกระดับในองค์กรได้มีส่วนร่วม รับผิดชอบ และผลักดันให้ยุทธศาสตร์ฯ สัมฤทธิ์ผล นอกเหนือจากการผูกระบบการประเมินผลเข้ากับยุทธศาสตร์ฯ

2. ความสามารถในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ (Strategic Capability) ความสามารถที่โรงเรียนควรมีประกอบด้วย

2.1 ทักษะ ความสามารถของผู้บริหาร ในการบริหารจัดการงานเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ทั่วทั้งโรงเรียนมุ่งมั่น และเชื่อมโยงสู่ยุทธศาสตร์ฯ ได้ การดำเนินงานจึงควรเริ่มต้นจากตัวผู้บริหารระดับสูงก่อน

2.2 ความมุ่งมั่นของผู้บริหาร นอกเหนือจากทักษะ ความสามารถแล้ว ผู้บริหารระดับสูงยังจะต้องมีความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการแปลงยุทธศาสตร์ฯสู่การปฏิบัติเพราะต้องอาศัยความต่อเนื่องในการดำเนินการรวมทั้งมักจะมีปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องมากมาย

2.3 ผู้รับผิดชอบต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ โรงเรียนควรมีกลุ่มบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการผลักดันและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนฯ ไปสู่การปฏิบัติโดยเฉพาะ โดยกลุ่มบุคคลดังกล่าวอาจจะใช้โครงสร้างเดิมที่มีอยู่แล้ว หรือ จัดตั้งใหม่เป็นหน่วยบริหารยุทธศาสตร์ฯ ขึ้นใหม่ก็ได้

2.4 การใช้นวัตกรรม หรือ ข้อมูลที่ทันต่อความเปลี่ยนแปลงในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนฯ เพื่อให้เหมาะสมกับการดำเนินงานและปัจจัยแวดล้อม

2.5 เครือข่ายการทำงานร่วมกับองค์กรอื่น การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนฯสู่การปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผลนั้นในหลาย ๆ สถานการณ์นั้น โรงเรียนจำต้องอาศัยความร่วมมือกับองค์กร หรือหน่วยงานภายนอกช่วยเป็นพลังเสริม

2.6 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการจัดการความรู้ด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียน เป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะช่วยให้ทั้งโรงเรียนมีความรู้ และแนวทางในการปฏิบัติที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

นอกจากกรอบกิจกรรมหลักในการดำเนินการแล้วในตอนท้ายของส่วนกระบวนการยังมีกรอบการควบคุม ประเมินและส่งเสริมยุทธศาสตร์ซึ่งสามารถดำเนินควบคู่ไปกับการดำเนินกิจกรรมหลักและประเมินสรุปหลังจากการดำเนินงานเสร็จสิ้นไปแล้ว

เมื่อยุทธศาสตร์ได้นำไปสู่การปฏิบัติในส่วนของกระบวนการแล้วจึงเกิดผลของการนำยุทธศาสตร์ไปใช้ในส่วนของผลผลิต (output) ซึ่งอาจประสบความสำเร็จหรือติดขัดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็ได้แต่ผลสุดท้ายที่เกิดขึ้นคือ คุณลักษณะที่ดีที่เกิดขึ้นในตัว of นักเรียน ซึ่งผลที่เกิดขึ้นในตัว of นักเรียนนี้เองจะเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานทั้งหมดของโรงเรียนในการนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติและการประเมินผลยุทธศาสตร์ซึ่งโรงเรียนสามารถนำข้อมูลย้อนกลับนี้ไปวิเคราะห์ร่วมกับยุทธศาสตร์และผลการวิเคราะห์SWOTเพื่อพัฒนาในรอบต่อไปได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิจัย อภิปรายผลและเสนอข้อเสนอแนะโดยนำเสนอเป็นลำดับให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และคำถามวิจัยดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อกำหนดคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย และคำถามวิจัยข้อที่ 1 คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยควรเป็นอย่างไร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. คุณลักษณะที่ดีด้านลักษณะเฉพาะตน (The self)

- 1.1 มีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ การกระทำและคำพูด
- 1.2 มุ่งมั่นและขยันหมั่นในการทำความดี
- 1.3 มีความกระตือรือร้นและพัฒนาตนเองให้มีคุณค่าอยู่เสมอ
- 1.4 มีสติรอบคอบ มีไหวพริบและมีเหตุผลในการตัดสินใจ
- 1.5 มีความเชื่อมั่นและเห็นคุณค่าในตนเอง
- 1.6 รู้จักประหยัดอดออม
- 1.7 กล้าหาญ อดทน อดกลั้น
- 1.8 เข้าใจในหลักความเป็นจริงของธรรมชาติและอยู่อย่างพอเพียง

2. คุณลักษณะที่ดีด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relationships)

- 2.1 มีความซื่อสัตย์เที่ยงธรรมจริงใจและยึดมั่นในความจริง
- 2.2 สุภาพอ่อนโยน เคารพในอาวุโสและให้เกียรติผู้อื่น
- 2.3 มีความกตัญญูกตเวที
- 2.4 มีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น
- 2.5 รู้รักสามัคคี

3. คุณลักษณะที่ดีด้านสังคม (Society)

- 3.1 มีความศรัทธาในองค์พระผู้เป็นเจ้าและนำพระวจนะธรรมของพระเจ้ามาใช้ในการดำเนินชีวิตและอยู่ร่วมกันในสังคม
- 3.2 เคารพในกฎระเบียบของสังคมและวิถีประชาธิปไตย

- 3.3 รับผิดชอบต่อส่วนรวม มีจิตสาธารณะ เสียสละ
- 3.4 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- 4. คุณลักษณะที่ดีด้านสิ่งแวดล้อม (The environment)
 - 4.1 เห็นคุณค่าของธรรมชาติ
 - 4.2 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - 4.3 มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน

2. จากคำถามวิจัยข้อที่ 2 โรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยมี จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนเป็นอย่างไร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

2.1 สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็น โอกาสหรือเอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน (Opportunities) คือ

การที่โรงเรียนมีชื่อเสียงในทางที่ดี ได้รับการยอมรับในสังคม ด้านคุณธรรม จริยธรรมที่ปลูกฝังนักเรียนด้วยหลักธรรมทางคริสต์ศาสนา ทำให้ผู้ปกครองเกิดความศรัทธา นำบุตรหลานมาเข้าเรียน และให้การสนับสนุนโรงเรียนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน นอกจากนี้ยังมีกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเด็กทำให้ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาตระหนักถึงสิทธิของนักเรียนมากขึ้น มีความรอบคอบและไม่ทำโทษรุนแรงเกินเหตุ ในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศนั้นพบว่า ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่สะดวกสบายในการสืบค้นข้อมูล มีวิทยาการใหม่ ๆ ที่น่าสนใจหลากหลายทำให้นักเรียนสนใจใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ มีความกระตือรือร้นในการหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้มีคุณค่าอยู่เสมอ และมีแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 – 2559) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ระบุถึงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนในองค์รวม และเน้นในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมไว้ชัดเจนส่งผลให้โรงเรียนต้องนำไปปฏิบัติ อีกทั้งมีการกำหนดมาตรฐานด้านคุณธรรมสำหรับผู้เรียนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา และการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนไว้ในหลักสูตรแกนกลางส่งผลให้มีการบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น รวมถึงนโยบายของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษา เช่น นโยบายเรียนฟรี 15 ปี ที่มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี นโยบาย 3D ที่เกี่ยวกับการปลูกฝังนักเรียนด้านประชาธิปไตย

ด้านคุณธรรม และด้านห่างไกลยาเสพติด เป็นต้น ส่งผลให้การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2.2 สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน (Threats) คือ

กระแสความนิยมในวัยรุ่น เช่น แฟชั่นการแต่งกาย การซื้อของราคาแพงที่ผลิตจากต่างประเทศ การใช้คำพูด เป็นต้น ทำให้นักเรียนเห่อไปตามสมัย ซึ่งไม่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะด้านการอยู่อย่างพอเพียงและการดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ การเล่นเกมส์คอมพิวเตอร์ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ชอบอยู่คนเดียว ไม่มีความรับผิดชอบต่อตนเองและการเรียน การติดต่อสื่อสารทางระบบเครือข่าย (internet) และการใช้โทรศัพท์มือถือที่สะดวกรวดเร็ว สามารถส่งข้อความ รูปภาพหรือคลิปวิดีโอให้กันได้ง่าย ส่งผลให้นักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียน หมกมุ่นในสิ่งที่ไร้สาระ คึกคะนองและกล้าทำสิ่งที่ไม่เหมาะสม นอกจากนี้สภาพครอบครัวที่หย่าร้าง หรือ แยกกันอยู่ทำให้เด็กต้องอาศัยอยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย หรือ ญาติอาวุโสที่มีวัยต่างกันมากทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่น และมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมยากต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี รวมถึงสภาพทางเศรษฐกิจทำให้ผู้ปกครองต้องออกจากบ้านเพื่อทำงาน หารายได้มาจุนเจือครอบครัวให้มากขึ้นส่งผลให้ไม่มีเวลาอบรม ดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด

2.3 สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งและเอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน (Strengths) คือ

การที่ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นกัลยาณมิตร มีความอดทนและความมุ่งมั่นในการทำงานด้านศาสนกิจเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน การเป็นแบบอย่างที่ดีของศิษย์เก่าที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคมในการสนับสนุนและช่วยเหลืองานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน วัฒนธรรมองค์กรที่แสดงถึงความมีน้ำใจของครูที่มีต่อนักเรียนและการดูแลอย่างเป็นกัลยาณมิตรและการที่นักเรียนของโรงเรียน มีคุณลักษณะโดดเด่นด้านกิริยามารยาท กล้าแสดงออก ซื่อสัตย์ มีภาวะผู้นำ ซึ่งมักจะได้รับคำชมเชย หรือ ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้นำกิจกรรมด้านต่าง ๆ เมื่อเรียนต่อในสถาบันอื่นรวมถึงความชัดเจนของวิสัยทัศน์ พันธกิจและนโยบายโรงเรียนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรมทำให้นักบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจตรงกันและประการสำคัญอีกประการหนึ่งที่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี คือ ความจงรักภักดี ความภาคภูมิใจของบุคลากรที่มีต่อองค์กรและ การอุทิศทุ่มเทในการทำงานของบุคลากรระดับต่าง ๆ

2.4 สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนและเป็นอุปสรรคในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน (Weaknesses) คือ

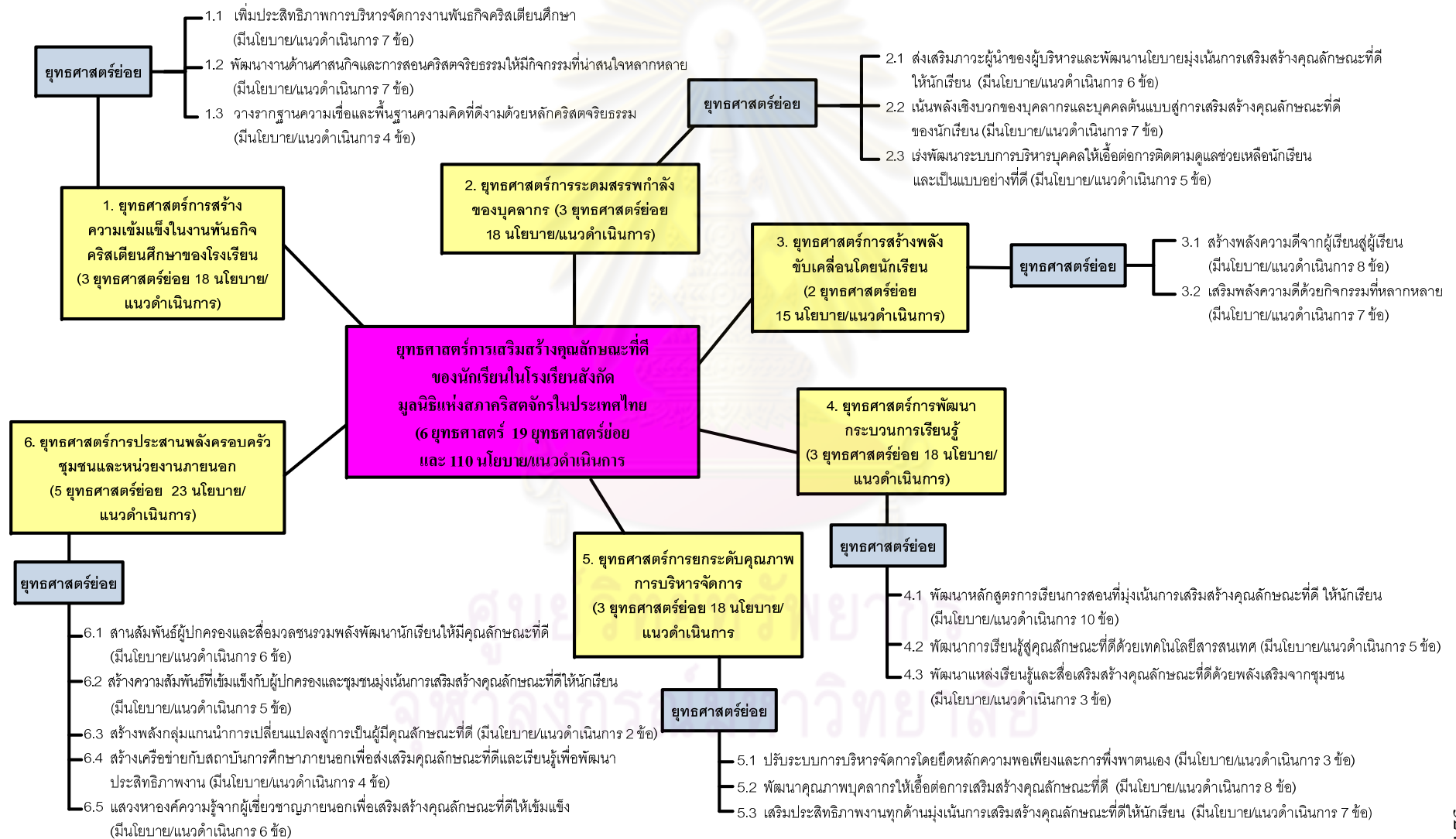
ภาระงานด้านเอกสารและงานอื่นนอกเหนือจากการสอนของครูมีมากทำให้ไม่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิดเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีและวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันของบุคลากรที่มีความเคร่งใจกันมากเกินไป มีการยึดหยุ่นกฎระเบียบเพื่อรักษาใจทำให้ละเลยมาตรฐานความถูกต้อง อีกทั้งการที่ครูและบุคลากรรุ่นใหม่บางคนมีความยึดมั่นในตนเองสูงไม่ชอบให้เข้มงวดเรื่องการแต่งกายและพฤติกรรมส่วนตัว ส่วนความพอเพียง และคุณภาพของสื่อเทคโนโลยี และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนยังไม่เพียงพอรวมถึงความไม่ต่อเนื่องกันในทางปฏิบัติของแต่ละระดับชั้น และความไม่เข้มแข็งของระบบการติดตามช่วยเหลือนักเรียนด้านระเบียบวินัยและมารยาท

3. จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย และคำถามวิจัยข้อที่ 3 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยควรเป็นอย่างไร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอเป็นภาพรวมของยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยดังแผนภาพที่ 9

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 9 สรุปภาพรวมยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

จากแผนภาพที่ 9 สรุปภาพรวมยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย แสดงให้เห็นว่ายุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยประกอบด้วยยุทธศาสตร์หลัก 6 ยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ย่อย 19 ยุทธศาสตร์ และนโยบาย/แนวดำเนินการ 110 ข้อ รายละเอียดของยุทธศาสตร์หลักและยุทธศาสตร์ย่อยมีดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งในงานพันธกิจคริสเตียนศึกษาของโรงเรียน

ยุทธศาสตร์ย่อย

- 1.1 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานพันธกิจคริสเตียนศึกษา
- 1.2 พัฒนางานด้านศาสนกิจและการสอนคริสตจริยธรรมให้มีกิจกรรมที่น่าสนใจหลากหลาย
- 1.3 วางรากฐานความเชื่อและพื้นฐานความคิดที่อิงด้วยหลักคริสตจริยธรรม

2. ยุทธศาสตร์การระดมสรรพกำลังของบุคลากร

ยุทธศาสตร์ย่อย

- 2.1 ส่งเสริมภาวะผู้นำของผู้บริหารและพัฒนานโยบายมุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน
- 2.2 เน้นพลังเชิงบวกของบุคลากรและบุคคลต้นแบบต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
- 2.3 เร่งพัฒนาระบบการบริหารบุคคลให้เอื้อต่อการติดตามดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการเป็นแบบอย่างที่ดี

3. ยุทธศาสตร์การสร้างพลังขับเคลื่อนโดยนักเรียน

ยุทธศาสตร์ย่อย

- 3.1 สร้างพลังความดีจากผู้เรียนสู่ผู้เรียน
- 3.2 เสริมพลังความดีด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการเรียนรู้

- 4.1 พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน
- 4.2 พัฒนาการเรียนรู้สู่คุณลักษณะที่ดีโดยการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 4.3 พัฒนาแหล่งเรียนรู้และสื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีด้วยพลังเสริมจากชุมชน

5. ยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการ

ยุทธศาสตร์ย่อย

- 5.1 ปรับระบบการบริหารจัดการสื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีโดยยึดหลักความพอเพียงและการพึ่งพาตนเอง

5.2 พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

5.3 เสริมประสิทธิภาพงานทุกด้าน โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน

6. ยุทธศาสตร์การประสานพลังครอบครัว ชุมชนและหน่วยงานภายนอก

ยุทธศาสตร์ย่อย

6.1 สานสัมพันธ์ผู้ปกครองและสื่อมวลชนในการร่วมพลังพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดี

6.2 สร้างความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งกับผู้ปกครองและชุมชน โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้าง

คุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน

6.3 สร้างพลังกลุ่มแกนนำการเปลี่ยนแปลงสู่การเป็นผู้มีคุณลักษณะที่ดี

6.4 สร้างเครือข่ายกับสถาบันการศึกษาภายนอกเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีและเรียนรู้เพื่อ

พัฒนาประสิทธิภาพงาน

6.5 แสวงหาองค์ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญภายนอกเพื่อความเข้มแข็งในการเสริมสร้าง

คุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

การอภิปรายผล

ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยในประเด็นสำคัญโดดเด่นที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และคำถามวิจัยโดยแบ่งเป็น 3 ส่วนตามลำดับดังนี้

ส่วนที่ 1 การอภิปรายผลด้านคุณลักษณะที่ดี

ส่วนที่ 2 การอภิปรายผลด้านสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นโอกาส อุปสรรค จุดแข็งและจุดอ่อนต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ส่วนที่ 3 การอภิปรายผลยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย แบ่งเป็น 2 หัวข้อคือ

1. การอภิปรายผลในภาพรวมของยุทธศาสตร์ฯ
2. การอภิปรายผลประเด็นสำคัญในแต่ละยุทธศาสตร์ฯ

รายละเอียดการอภิปรายผลทั้ง 3 ส่วนมีดังนี้

ส่วนที่ 1 การอภิปรายผลด้านคุณลักษณะที่ดี

จากผลการศึกษาที่พบว่าคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยมี 4 ด้านคือ ด้านลักษณะเฉพาะตน (The self) ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relationships) ด้านสังคม (Society) และด้านสิ่งแวดล้อม (The environment) เมื่อพิจารณา

ในรายละเอียดของคุณลักษณะแต่ละด้านจะพบว่าสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550 : 243) ที่ศึกษาประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่าคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของโรงเรียน คือ การประหยัดคอบออม ความมีระเบียบวินัย ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียร สอดคล้องกับคุณลักษณะที่ดีด้านลักษณะเฉพาะตน ความซื่อสัตย์สุจริต การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีการขานรับสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ดีด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น การปฏิบัติตามหลักศาสนา การรักษาประเพณี นิยมไทยและการเสียสละสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ดีด้านสังคม และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ดีด้านสิ่งแวดล้อม และหากจะศึกษาโครงการวิจัยคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทย (2552:65) จะพบว่ามีการวิจัยคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมของประชาชนชาวไทย 10 ประการ ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ดีในงานวิจัยนี้ 9 ประการคือ 1)ความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Kindness) 2) ความกตัญญู กตเวทิตา (Gratitude) 3)ความซื่อสัตย์ซื่อตรง(Integrity) 4)ความเสียสละ (Sacrifice) 5) ความมีวินัย (Discipline) 6) ความอดทน อดกลั้น (Patience) 7) ความรับผิดชอบ (Responsibility) 8)ความมีสติ (Mindfulness) และ 9)ความพอเพียง (Sufficiency) และหากจะพิจารณาคุณลักษณะที่ดีที่เกี่ยวข้องกับความอดทน อดกลั้นจะเห็นว่านอกจากจะสอดคล้องกับงานวิจัยที่กล่าวมาแล้วยังสอดคล้องกับงานวิจัยของชนวัฒน์ สุวรรณจรัส (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่องการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาคุณธรรมในนิสิตนักศึกษาไทยระดับปริญญาบัณฑิต พบว่า คุณธรรมที่มีความถี่ปรากฏในเอกสารสูงได้แก่ ความเสียสละ อดทนในหน้าที่และความเพียร ในประเด็นนี้จะเห็นได้ถึงแม้งานวิจัยที่กล่าวมาทั้ง 2 จะไม่ใช่เป็นการศึกษาคุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียนโดยตรงแต่การที่โรงเรียนมีการปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีในด้านการอดทน อดกลั้นไว้ตั้งแต่ยังเยาว์วัยจะเป็นพื้นฐานนำไปสู่ความอดทนอดกลั้นที่ฝังติดในชีวิตเมื่อเขาเติบโตสู่การเรียนในระดับอุดมศึกษาและวัยผู้ใหญ่ได้เป็นอย่างดี

เมื่อพิจารณารายละเอียดคุณลักษณะที่ดีในแต่ละด้านจะเห็นว่ามีการกำหนดคุณลักษณะที่ดีในด้านลักษณะเฉพาะตน (The self) ไว้มากกว่าด้านอื่น ทั้งนี้เนื่องจากการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่ดีทั้งภายในและต่างประเทศพบว่าคุณลักษณะที่ดีที่มีความถี่สูงส่วนใหญ่จะเป็นคุณลักษณะที่ดีในด้านลักษณะเฉพาะตน รวมถึงการประหุมนสนทนากลุ่มย่อยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียนคือ กรรมการบริหารโรงเรียน ผู้อำนวยการ อนุศาสก ครู และผู้ปกครอง ต่างเห็นว่าคุณลักษณะลักษณะเฉพาะตนมีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะเป็นรากฐานนำไปสู่คุณลักษณะที่ดีในด้านอื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546: XXV-XXVI) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะสำคัญที่พึงประสงค์ของคนไทย

ตามแต่ละช่วงวัย พบว่าผู้เชี่ยวชาญได้เน้นคุณลักษณะชีวิต หรือ ลักษณะนิสัยภายในของบุคคล ถึง 6 ลักษณะในคุณลักษณะทั้งหมด 10 ลักษณะซึ่งเป็นคนลักษณะที่สอดคล้องกับคุณลักษณะเฉพาะคนในงานวิจัยนี้ 5 คุณลักษณะคือ มีคุณธรรม รักความถูกต้อง รักการเรียนรู้ อดทน และมีระเบียบวินัย โดยผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า หากคนไทยมีคุณลักษณะชีวิตภายในที่ดี จะเป็นสิ่งติดตัวถาวร และเป็นรากฐานนำไปสู่การพัฒนาคุณลักษณะอื่น ๆ ตามมาได้ และสอดคล้องกับ จรัญ ศรีบัวนำ (2550:304) ที่ศึกษาการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครพบว่าคุณลักษณะส่วนตัวของนักเรียนมีอิทธิพลทางตรงต่อคุณธรรมด้วยขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.37 และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Nick Tate (2005: 6-7) ผู้กำหนดกรอบแนวคิดในด้านคุณลักษณะเฉพาะตนนี้ว่าเป็นการให้คุณค่าตัวเอง เป็นลักษณะเฉพาะที่มนุษย์จะสามารถพัฒนาทางด้านจิตใจ ศิลธรรม สติปัญญา และความเจริญเติบโตด้านร่างกายและพัฒนาการด้านอื่น

อย่างไรดีจากการศึกษาผลการวิจัยด้านคุณลักษณะที่ดีพบว่ายังมีอีกประเด็นหนึ่งที่สมควรนำมาอภิปรายคือ นักเรียนมีคุณลักษณะโดดเด่นด้านกิริยามารยาท กล้าแสดงออก ซื่อสัตย์ มีภาวะผู้นำ ซึ่งเป็นข้อมูลที่สอดคล้องกัน โดยข้อมูลเชิงคุณภาพนั้นมีความซ้ำกันของข้อมูลอยู่ในอันดับที่ 1 ในขณะที่ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณนั้นมีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับที่ 4 ซึ่งถือว่าเป็นจุดแข็งที่โดดเด่นจากประเด็นที่ศึกษาทั้งหมด 10 ประเด็น การที่นักเรียนมีคุณลักษณะดังกล่าวอาจกล่าวได้ว่าสาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งเกิดจากการกล่อมเกลาจิตใจและการบ่มเพาะด้วยหลักธรรมทางศาสนา เนื่องจากโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยทุกโรงเรียนจัดให้นักเรียนทุกคนได้เข้าโบสถ์ หรือ ห้องประชุมเพื่อนมัสการพระเจ้าในตอนเช้าทุกวันซึ่งในการนมัสการนั้นจะมีการอ่านพระคัมภีร์ การร้องเพลงที่มีเนื้อร้อง และท่วงทำนองที่ไพเราะ เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านจิตใจและทำให้จิตใจอ่อนสุภาพ อีกทั้ง ยังมีการให้ข้อคิดในการดำเนินชีวิตและการอธิษฐานขอการทรงนำในการดำเนินชีวิตจากองค์พระผู้เป็นเจ้าซึ่งเป็นกิจกรรมทางศาสนาที่นักเรียนปัจจุบันและนักเรียนเก่าหลายคนประทับใจ ทั้งนี้รวมถึงการสอนคริสตจริยธรรมและกิจกรรมอื่นทางคริสต์ศาสนาที่โรงเรียนจัดขึ้นส่งผลให้นักเรียนมีความโดดเด่นในด้านคุณธรรมและคุณลักษณะอื่นดังที่ได้กล่าวมาสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กิมราญ จาริกเพ็ญ (2552: 53) ที่พบว่ากิจกรรมการเรียนการสอนคริสต์จริยธรรมมีส่วนสำคัญต่อการเสริมสร้างนักเรียนให้เป็นคนที่มีชีวิตที่เจริญอกงามทางด้านคุณธรรมจริยธรรมควบคู่ไปกับความเจริญอกงามทางด้านสติปัญญา และยังสอดคล้องกับผลการสังเคราะห์งานวิจัยเรื่องคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมของประเทศต่าง ๆ (เจือจันทร์ จงสถิตอยู่และรุ่งเรือง สุขากิรมย์ 2550: 23,25) ที่พบว่าในทวีปเอเชียเน้นบทบาทของศาสนามีผลต่อการถ่ายทอดคุณธรรมจริยธรรมต่อคนในสังคมเป็นระยะเวลายาวนาน และใน

ประเทศในยุโรป อเมริกาเหนือ และแปซิฟิกได้ซึ่งประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์พบว่า พิธีกรรมต่าง ๆ ที่สถาบันศาสนาจัดทำขึ้นมีส่วนปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดแก่เด็กและเยาวชน และหากพิจารณาถึงการใช้ศาสนาในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในมิติของกฎหมายจะพบว่าสอดคล้องกับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพ.ศ. 2550 มาตรา 79 (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 : 49) ที่ระบุให้มีการสนับสนุนการนำหลักธรรมของศาสนามาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต และยังสอดคล้องกับ แนวคิดของสมพร เทพสิทธิ์ (2551: 75) ที่อธิบายให้เห็นถึงความสำคัญในการใช้หลักธรรมทางศาสนาเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมไว้ว่า

“ ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องอาศัยหลักธรรมของศาสนา เราจะทอดทิ้งศาสนาและหลักธรรมของศาสนาไม่ได้ ในขณะที่ได้มีนักวิชาการและบุคคลหลายคนที่ต้องการให้เกิดคุณธรรมและจริยธรรมสากล โดยไม่ต้องการศาสนาและหลักธรรมของศาสนาถือว่าเป็นมิชฌาทิฎฐิ หรือ ความเห็นที่ผิดเหมือนคนที่ต้องการแสงสว่างแต่ไม่ต้องการดวงอาทิตย์”

ส่วนที่ 2 การอภิปรายผลด้านสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นโอกาสอุปสรรค จุดแข็งและจุดอ่อนต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

1. สภาพแวดล้อมภายในด้านจุดแข็ง

จากผลการศึกษาพบว่าประเด็นจุดแข็งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านนี้คือ ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นกัลยาณมิตร มีความอดทนและ ความมุ่งมั่นในการดำเนินงานด้านศาสนกิจเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี ให้นักเรียนคือมีค่าเฉลี่ย 4.26 และยังถือว่าเป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับด้านจุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค อาจกล่าวได้ว่าสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกลและมีความอดทนมุ่งมั่นในการดำเนินงานด้านศาสนกิจเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนเนื่องจากผู้บริหารทุกคนเป็นคริสเตียนที่มีความเชื่อศรัทธาในองค์พระผู้เป็นเจ้าอย่างเข้มแข็ง แต่ละท่านมีประสบการณ์ชีวิตทั้งด้านส่วนตัวและชีวิตการทำงานที่ได้สัมผัสกับการทรงนำขององค์พระผู้เป็นเจ้าอย่างลึกซึ้ง มีประวัติการทำงานที่ดีโดดเด่นในด้านภาวะผู้นำและที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ สำนักงานพันธกิจการศึกษา มักจะจัดให้มีการศึกษาคุณธรรมและการอบรมให้ความรู้ด้านการศึกษาทั้งภายในและต่างประเทศอย่างต่อเนื่องจึงทำให้ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และมีความมุ่งมั่นในการทำงาน อย่างไรก็ตามก็ดีการที่ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และมุ่งมั่นในการทำให้สำเร็จนั้นสอดคล้องกับกับบทเรียนที่เรียนรู้จากงานวิจัยโครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย (2550: 139) ที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการ

พัฒนาคุณลักษณะ คือ วิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ต้องกำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียน มีภาวะความเป็นผู้นำ สามารถเป็นผู้ชี้แนะการจัดกิจกรรมแก่ครู มีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างได้ดีและสอดคล้องกับผลการวิจัยในโครงการวิจัยคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทย(2552:11) ที่พบว่า ผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งและเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันให้มิติต่างๆ ของสังคมเอื้อให้เกิดการสร้างกฎระเบียบและมาตรฐานด้านคุณธรรมในหน่วยงานที่บุคคลนั้น ๆ สังกัดอยู่ อย่างไรก็ตามการที่องค์กรมีผู้บริหารที่มีความมุ่งมั่นในการทำงานนั้นยังถือว่าเป็นปัจจัยด้านบวกขององค์กรนั้นซึ่งจะช่วยให้การพัฒนา หรือ การบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์เป็นไปได้ด้วยดี เพราะจากการศึกษากระบวนการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ของ Kaplan และ Norton (อ้างถึงในพสุ เดชะรินทร์,2549: 9) ในขั้นตอนการแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ (Strategic implementation to execution) พบว่า ความสามารถที่องค์กรควรมีเพื่อให้สามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ (Strategic Capability) ควรมีองค์ประกอบ 6 ประการและ 2 ประการแรกคือ ทักษะ ความสามารถของผู้บริหาร (Leadership Skills and Style) ซึ่งหมายถึงความสามารถของผู้บริหารระดับสูงที่เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ทั่วทั้งองค์กรมุ่งมั่นและเชื่อมโยงต่อยุทธศาสตร์ได้นั้น โดยจะต้องเริ่มต้นจากตัวผู้บริหารระดับสูงก่อน และ ความมุ่งมั่นของผู้บริหาร (Passion and Commitment from Top Management in Implementing Strategy) ผู้บริหารระดับสูงจะต้องมีความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ ทั้งนี้เนื่องจากการแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัตินั้นไม่ใช่สิ่งที่สามารถดำเนินการได้สำเร็จภายในเวลาชั่วข้ามคืน อีกทั้งยังต้องอาศัยความต่อเนื่องในการดำเนินการ รวมทั้งยังมักจะมีปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง นอกจากนี้การที่ผู้บริหารมีความอดทนต่อภาระงานที่หนักและแรงกดดันนั้นถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Yukl (2006: 191) ที่กล่าวถึงคุณลักษณะเฉพาะของภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในประการแรกคือ การมีพลังในการทำงานในระดับสูงและความอดทนต่อภาวะกดดันต่าง ๆ ได้

2. สภาพแวดล้อมภายในด้านจุดอ่อน

จากผลการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณพบว่าภาระงานด้านเอกสารและงานอื่นนอกเหนือจากการสอนของครูมีมากทำให้ไม่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิด เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี เป็นประเด็นที่มีความซ้ำของข้อมูลและมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในด้านจุดอ่อน ในการศึกษาทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิณา อ่องแสงคุณ (2549: 421) ที่ศึกษาสภาพแวดล้อมภายในที่มีผลต่อการบริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานครพบว่า ครูมีภาระงานมากเกินไปทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอในการดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนอย่างใกล้ชิดและสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

(2550: 7) ที่ศึกษาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปัญหาอุปสรรคของการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมประการหนึ่งคือ ภาระในหน้าที่ของครูมีมากเกินไป โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง แม้ว่า ชั่วโมงสอนของครูเฉลี่ย 16 - 20 ชั่วโมง แต่ครูต้องมีภาระงานอื่นที่ไม่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนโดยตรงเช่น งานทะเบียน งานวัดผล งานจัดทำข้อสอบ งานควบคุมดูแลความสะอาดของชั้นเรียน

หากจะพิจารณาสภาพดังกล่าวกับโรงเรียนทั่วไปจะพบว่าเป็นสภาพปัญหาที่หลายโรงเรียนประสบอยู่เหมือนกัน และเป็นเรื่องที่ยากต่อการแก้ไขให้เป็นที่ยอมรับได้ทั้งในส่วนของโรงเรียนและครูผู้สอนเนื่องจากครูมีคาบสอนประจำค่อนข้างมาก และในบริบทของโรงเรียนเอกชนที่สังกัดมูลนิธิซึ่งเป็นองค์กรที่ไม่ได้แสวงหาผลกำไรจึงต้องมีการบริหารงานที่ยึดหลักความคุ้มค่าและประหยัดอย่างไรก็ดีจากการสอบถามโรงเรียนในต่างประเทศ 6 โรงเรียน คือ 1) โรงเรียน South Sound Christian School ประเทศสหรัฐอเมริกา 2) โรงเรียน Shinheung Middle School ประเทศเกาหลีใต้ 3) โรงเรียน Shinheung High School ประเทศเกาหลีใต้ 4) โรงเรียน Kijun High School ประเทศเกาหลีใต้ 5) โรงเรียน Kijun High School ประเทศเกาหลีใต้ 6) โรงเรียน Youngsaeng High School ประเทศเกาหลีใต้ ก็พบปัญหานี้เช่นกันแต่ทุกโรงเรียนยืนยันว่า ครูควรบริหารเวลาและให้ความสำคัญในการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดเพราะเป็นภารกิจที่สำคัญของครู ซึ่งครูอาจจัดสรรเวลาในตอนเช้าก่อนสอน หรือ หลังเลิกเรียนพบนักเรียนสัก 2-3 คนก่อนกลับบ้าน หรือ แม้กระทั่งการใช้เวลาในช่วงเที่ยงนั่งรับประทานอาหารกลางวันกับนักเรียนก็เป็นเรื่องที่สามารถจัดสรรเวลาได้ หากจะเชื่อมโยงประเด็นจุดอ่อนด้านภาระงานของครูกับประเด็นจุดแข็งด้านสภาพแวดล้อมภายในจะพบว่ามี 2 ประเด็นที่เอื้อต่อการดูแลนักเรียนคือ ประเด็นที่ 3 ครูรักและดูแลนักเรียนอย่างเป็นกัลยาณมิตร และประเด็นที่ 6 ครูและบุคลากรภาคภูมิใจในสถาบันและอุทิศทุ่มเทในการทำงาน เพราะการที่ครูมีความรักและดูแลนักเรียนอย่างเป็นกัลยาณมิตรในประเด็นแรกนั้นแสดงว่าครูมีจิตใจดี มีความเมตตาต่อนักเรียนเป็นเหมือนทุนเดิมในตัวครูและถึงแม้จะมีภาระงานรับผิดชอบมากมายก็ยังดูแลนักเรียนอย่างเป็นกัลยาณมิตรและมีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน สำหรับประเด็นที่สองที่พบว่าครูมีความภาคภูมิใจในโรงเรียนของตนเองและอุทิศทุ่มเทเวลาในการทำงานนั้นแสดงว่าครูมีเจตคติที่ดีต่อโรงเรียน มีความตั้งใจจริงในการทำงานทั้งสองประเด็นนี้ถือเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะมีผลต่อการบริหารเวลาของครูในการดูแลนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้

เกิดผลดังที่ Berkowitz (2002: 58-59) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้การพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนประสบผลสำเร็จว่า ต้องมีการมุ่งเน้นไปที่ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ โดยความสัมพันธ์นั้นจะต้องเป็นไปในทางเมตตากรุณา จริงใจ เปิดเผย ให้ความเคารพซึ่งกันและกัน และเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ

นอกจากนั้นผู้วิจัยเห็นว่าควรนำจุดแข็งภายในประเด็นที่ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นกัลยาณมิตร มีความอดทนและ ความมุ่งมั่นในการนำงานมาช่วยคลี่คลายปัญหาโดยสร้างแรงบันดาลใจให้ครูเห็นความสำคัญของงานดูแลนักเรียนและในเวลาเดียวกันผู้บริหารควรอุทิศตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการดูแล ทักทาย ช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียนอย่างเป็นจริงใจ ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับภาวะผู้นำตามแนวคิดของ Bass & Avolio (อ้างถึงใน เอกสารประกอบการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา, 2550: 9) ที่กล่าวถึงองค์ประกอบพฤติกรรมของผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) ในส่วนของ การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspiration Motivation :IM) ว่า หมายถึงการที่ผู้นำจะประพุดิในทางที่จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ตาม โดยการสร้างแรงจูงใจภายใน การให้ความหมายและท้าทายในเรื่องงานของผู้ตาม ผู้นำจะกระตุ้นจิตวิญญาณของทีม (Team Spirit) ให้มีชีวิตชีวา มีการแสดงออกซึ่งความกระตือรือร้นโดยการสร้างเจตคติที่ดีและการคิดในแง่บวก ผู้นำจะช่วยให้ผู้ตามมองข้ามผลประโยชน์ของตนเพื่อวิสัยทัศน์และภารกิจขององค์กร และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Yukl (2006: 278-279) ที่กล่าวถึงแนวทางในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่าต้องนำด้วยการทำเป็นตัวอย่างโดยอธิบายว่า ผู้นำที่บอกให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเสียสละเป็นพิเศษในเรื่องใดนั้น เขาควรทำเช่นนั้นเป็นแบบอย่างเหมือนกัน เพราะค่านิยมที่จะเป็นที่ยอมรับได้นั้นควรมาจากการกระทำเป็นตัวอย่างในชีวิตประจำวัน ไม่ใช่ทำเมื่อเห็นว่าสะดวกที่จะทำเท่านั้น เพราะผู้นำระดับสูงอยู่ในที่ที่ผู้คนสังเกตเห็นชัดเจน การกระทำของเขาจะถูกตรวจสอบโดยผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อหาความหมายที่ซ่อนอยู่ซึ่งผู้นำอาจกระทำโดยไม่ได้เจตนา

3. สภาพแวดล้อมภายนอกด้านโอกาส

การที่โรงเรียนมีชื่อเสียงในทางที่ดี ได้รับการยอมรับในสังคม ด้านคุณธรรม จริยธรรมที่ปลูกฝังนักเรียนด้วยหลักธรรมทางคริสต์ศาสนาทำให้ผู้ปกครองเกิดความศรัทธานำบุตรหลานมาเข้าเรียน และให้การสนับสนุนโรงเรียนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนเป็นสภาพแวดล้อมภายนอกที่โดดเด่นมากเพราะหากจะศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาคสนามและข้อมูลเชิงปริมาณจะพบว่ามีความสอดคล้องกันมากโดยจัดอยู่ในอันดับที่ 1 เหมือนกันทั้งนี้เป็นเพราะว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ของมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยมีประวัติการก่อตั้งมานาน บางโรงเรียนก่อตั้งมานานกว่า 150 ปี นักเรียนเก่าที่จบออกไปแต่ละรุ่นต่างประสบความสำเร็จ

ในการดำเนินชีวิต มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในสังคม ประกอบกับโรงเรียนมีผลงานที่ดีเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปเช่น นักเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศการแข่งขัน โอลิมปิกวิชาฟิสิกส์ วงโยทวาทิต ได้รับรางวัลชนะเลิศการแข่งขันระดับโลก นักกีฬาว่ายน้ำได้รับรางวัลเหรียญทองในกีฬาซีเกมส์ ฯลฯ สิ่งสำคัญที่เป็นสาเหตุทำให้โรงเรียนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในสังคมอีกประการหนึ่งคือการที่โรงเรียนมีปรัชญาในการจัดการศึกษาที่เน้นการพัฒนาด้านคุณธรรม หรือ อุปนิสัยเป็นเป้าหมายสูงสุดซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Herbart ที่กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการศึกษาคือการสร้างอุปนิสัยและคุณธรรมทางสังคม ซึ่งเป็นแนวคิดเดียวกับ Pestalozzi ที่มีความเชื่อว่า เป้าหมายของการศึกษาคือ การสร้างคนให้มีคุณธรรม (อ้างถึงใน เจื้อจันท์ จงสถิตอยู่ และ รุ่งเรือง สุขาภิรมย์, 2550; 188,199)

ด้วยปรัชญาในการจัดการศึกษาที่ชัดเจนในด้านการปลูกฝังคุณธรรมทำให้โรงเรียนมีชื่อเสียงในการสร้างคนดีให้สังคมและการที่โรงเรียนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในสังคมนี้เองจึงเป็นปัจจัยเอื้อในการระดมสรรพกำลังจากชุมชนและทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมวดที่ 7 มาตราที่ 57 ที่ระบุไว้ว่า ให้หน่วยงานทางการศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญและภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542: 28) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยในโครงการวิจัยคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทย(2552: 12)ที่ศึกษาปัจจัยแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการปลูกฝังคุณธรรมในประเทศไทยพบว่า ความสำเร็จในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมทุกองค์กร หรือสถาบันมีปัจจัยร่วมกัน 10 ประการและได้ระบุในปัจจัยที่ 8 คือ มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานนอกองค์กรเพื่อสนับสนุนกันและกันในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายและยังสอดคล้องกับแนวคิดของวิทยากร เชียงกูล (2551: 114) ที่ได้นำเสนอยุทธศาสตร์ที่จะทำให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทยในข้อ 2-3 ว่า ทำให้ทุกองคาพยพของสังคมไทย เช่น สถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ครอบครัว สมาคม ชุมชน สถาบันศาสนา ระบบอุตสาหกรรม และหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ราชการ ท้องถิ่น ประชาสังคม ตื่นตัวและตระหนักรู้เห็นความสำคัญของการพัฒนาคนลูกขึ้นมามีบทบาทในการให้การศึกษาและการเรียนรู้ร่วมกัน และจัดตั้งคณะทำงานซึ่งมีองค์ประกอบของภาคส่วนต่าง ๆ มาเป็นเจ้าของเรื่อง วางแผนเชิงยุทธศาสตร์และบริหารแผนให้สัมฤทธิ์ผลในระบบชุมชนท้องถิ่น

4. ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรค

จากการศึกษาพบว่ากระแสความนิยมในวัยรุ่น เช่น แฟชั่นการแต่งกาย การซื้อของราคาแพงที่ผลิตจากต่างประเทศ การใช้คำพูด เป็นต้น ทำให้นักเรียนหนีไปตามสมัย ซึ่งไม่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะด้านการอยู่อย่างพอเพียงและการดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ เป็นประเด็นที่เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในด้านลักษณะเฉพาะคนอย่างชัดเจน หากจะวิเคราะห์ถึงสาเหตุของประเด็นดังกล่าวจะพบว่ามาจากหลายสาเหตุ แต่สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งคือการทำให้นักเรียนได้รับอิทธิพลจากสื่อทั้งสื่อโทรทัศน์ หนังสือ นิตยสาร ป้ายโฆษณา รวมถึงสื่อเทคโนโลยีในระบบเครือข่าย internet ดังรายงานเด็กไทยกับ 10 สภาการ์ตูนเด่นในรอบปี2551พบว่าเด็กใช้ชีวิตกับสื่อมากขึ้นเกือบจะครึ่งชีวิตในยามตื่น หรือ 6-7 ชั่วโมงต่อวันทั้งหมดไปกับสื่อต่าง ๆ ทั้งโทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ต และโทรทัศน์(childwatchthai,2009: online) สอดคล้องกับแนวคิดของ สายฤดี วรกิจโกคาทร และอิทธิพล ปรีดีประสงศ์ (2549: 1.4.3) ที่กล่าวว่าสาเหตุของปริมาณที่มากของสื่อที่ไม่เหมาะสม และการที่ถูกแวดล้อมด้วยสื่อที่เป็นพิษต่อกระบวนการการเรียนรู้จากสื่อหลายประเภทล้วนเป็นสาเหตุที่สำคัญต่อการโน้มนำพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนให้เกิดการเลียนแบบในพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและในบางครั้งนำไปสู่การกระทำ ความผิด เมื่อนักเรียนตกอยู่ในกระแสบริโภคนิยมจึงไม่มี จุดยืนหรือหลักคิดที่ถูกต้องเหมาะสมเป็นของตนเองในการตัดสินใจเลือกบริโภค หรือรับเอาค่านิยม หรือ สิ่งใหม่ๆที่พบเห็นเข้ามาสู่ชีวิต การที่จะทำให้นักเรียนมีหลักคิดที่ถูกต้องควรมีการบูรณาการหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปการเรียนการสอนเพื่อซึมซับเข้าไปในชีวิตประจำวันของนักเรียนซึ่งเป็นการสนองต่อแนวทางในการพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 10(พ.ศ. 2550 -2554) และแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559)ที่เน้นการพัฒนาคนและสังคมภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฬารัตน์ มาเสถียรวงศ์(2549:239) ที่กล่าวถึงนโยบายการศึกษาเพื่อชีวิตที่พอเพียงว่าต้องมียุทธศาสตร์การศึกษาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นเครื่องมือสร้างการเรียนรู้และภูมิคุ้มกันการรู้เท่าทันให้แก่เด็กและเยาวชนให้สามารถเผชิญกับแนวโน้มทางเศรษฐกิจ การตลาด และสังคมบริโภคนิยมได้อย่างรู้เท่าทันและมีวิจารณญาณ

นอกจากนั้นการจัดการเรียนการสอนในทุกระดับชั้นควรมีการสอดแทรกกระบวนการคิดและฝึกให้นักเรียนชาญฉลาดในการเลือกบริโภคสินค้าตามกระแสความนิยม หรือ รู้ทันสื่อโฆษณาต่าง ๆ ซึ่งเป็นแนวคิดของสื่อศึกษา(Media literacy)ที่กำหนดไว้ว่า การเรียนรู้เรื่องสื่อศึกษาต้องเน้นย้ำเป้าหมายหรือ ผลลัพธ์ที่พึงสร้างขึ้นเป็นภูมิคุ้มกันในตัวเองคือ ความรู้เท่าทันของสื่อที่มีต่อตนซึ่งรวมถึงการเข้าใจในเทคนิค หรือ แทคติกที่สื่อนิยมใช้ในการโฆษณา การรู้เท่าทันเทคนิคของคนทำสื่อโฆษณานี้จะช่วยให้เด็กวางเฉยไม่หือหวากับโฆษณามากเกินไป อีกประเด็นหนึ่งคือ

การสร้างความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ซึ่งจะเป็นทักษะสำคัญในการช่วยให้เด็กจำแนกแยกแยะค่านิยมหรือความเชื่อผิด ๆ หรือ บิดเบือนที่สอดแทรกในสื่อโฆษณา ช่วยให้เขามีวิจารณญาณในการที่จะเลือก หรือ ปฏิเสธสื่อบางประเภทได้ และผลลัพธ์สำคัญอีกประการหนึ่งคือการสร้างความเชื่อมั่นในฐานะผู้บริโภคที่มีความเป็นตัวของตัวเองไม่ไหลไปตามกระแสการค้นของกลุ่มเพื่อ แต่มีความเชื่อมั่นในการใช้ชีวิตอย่างชาญฉลาดและเป็นตัวของตัวเอง (อมรวิรัช นาคทรพรพและจุฬารักษ์ มาเสถียรวงศ์:14,28)

ส่วนการดำรงรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติไทยนั้นเป็นสิ่งที่โรงเรียนต้องเร่งปลูกฝังให้นักเรียน โดยจัดกิจกรรมต่างๆ ให้นักเรียนเกิดความรักและหวงแหนในศิลปวัฒนธรรมที่ดีงามของชาติไทย เช่น การไหว้ การใช้คำพูดที่เหมาะสมกับผู้อาวุโส การรักษาวลสงวนตัว การสำรวมตนเองเมื่ออยู่ต่อหน้าสาธารณชน การรับประทานอาหาร ขนมหและผลไม้แบบไทย ซึ่งสิ่งเหล่านี้แสดงถึงคุณค่าความเป็นไทยที่นักเรียนต้องสืบสานต่อโดยอาจจัดอยู่ในชมรม ชุมนุมหรือสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างจริงจังและต่อเนื่องสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์การดำเนินงานตามแนวคิดนโยบายเพื่อดำเนินการ : การปลูกฝังและการเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระบบวิถีชีวิตที่ดีงามของแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 –2559) ข้อ 4 ที่กำหนดให้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงสาระของความรู้ที่มีพื้นฐานทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น/ไทย ให้เข้ากับความรู้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่ (แผนการศึกษาชาติ2545 -2559: 53) และยังสอดคล้องกับข้อค้นพบจากงานวิจัยเรื่องคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในต่างประเทศ(เจ็จันท์ จงสถิตอยู่และรุ่งเรือง สุขาภิรมย์, 2550 : ช) ที่พบว่า บทเรียนของประเทศต่างๆ ชี้ว่า แม้ประเทศจะเสียหายทางวัตถุ หรือ จะมีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจเพียงใดก็ตาม ทุกประเทศยังอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนา วัฒนธรรม ประเพณีซึ่งเป็นสิ่งดีงามให้คงอยู่ต่อเนื่องแต่แตกต่างกันออกไปในการให้ความสำคัญ

ส่วนที่ 3 การอภิปรายผลยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. การอภิปรายผลภาพรวมของยุทธศาสตร์ฯ

1.1 อัตลักษณ์ของโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

การสร้างความเข้มแข็งในงานพันธกิจคริสเตียนเพื่อเป็นแกนนำในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนซึ่งเป็นยุทธศาสตร์แรกของงานวิจัยนั้น ถือเป็นยุทธศาสตร์ที่ตอบสนองต่อนโยบายด้านพันธกิจการศึกษาของมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยที่กำหนดไว้ว่า “พัฒนาพันธกิจคริสเตียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษาให้ตอบสนองต่อนโยบาย

ของสภาคริสตจักรฯในการจัดการศึกษาโดยเน้นด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้เรียน (รายงานพันธกิจการศึกษา2008: 4) และสอดคล้องกับแผนพัฒนาตามนโยบายสภาคริสตจักรในประเทศไทย พ.ศ.2007 -2010 (สำนักงานสภาคริสตจักรในประเทศไทย: 2) ที่มีนโยบายในการสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนการสอนคริสเตียนศึกษา การที่องค์กรในระดับล่างมียุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดอาจกล่าวได้ว่าเป็นยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพเนื่องจาก Mintzberge และ Quinn (1996: 9-10) ได้กล่าวถึงลักษณะหนึ่งของยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพไว้ว่า ยุทธศาสตร์ควรสอดคล้องตรงประเด็นกับสิ่งที่องค์กรต้องการ ยุทธศาสตร์นี้ถือเป็นจุดเด่นที่ส่งเสริมอัตลักษณ์ของโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เพราะจากการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งพบว่าความชัดเจนของวิสัยทัศน์พันธกิจและนโยบายของโรงเรียนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรม มีค่าคะแนน4.26 ซึ่งถือว่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยของทุกประเด็น นอกจากนี้ยังพบว่าการที่ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นกัลยาณมิตร มีความอดทน และความมุ่งมั่นในการนำงานด้านศาสนกิจเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน เป็นข้อที่มีค่าคะแนนสูงที่สุดในด้านจุดแข็งภายในคือ 4.32 จึงนับว่าเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการสร้างความเข้มแข็งในงานพันธกิจคริสเตียนศึกษาเป็นอย่างมากเพราะทั้ง 2 ประเด็นนี้เป็นจุดแข็งภายในองค์กรมีลักษณะที่สอดคล้องประสานกันทำให้การบริหารจัดการในด้านการสร้างความเข้มแข็งในงานพันธกิจคริสเตียนเพื่อเป็นแกนนำในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนเป็นไปอย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

1.2 ลักษณะของยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เป็นยุทธศาสตร์เชิงรุกที่เน้นจุดแข็งและโอกาสเพราะจากการศึกษาเปรียบเทียบและการจัดอันดับในภาพรวมตามตารางที่ 21 พบว่าสภาพแวดล้อมภายในด้านจุดแข็ง (Strengths) มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรกคือ 4.11 อันที่สองรองลงมาคือ สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็น โอกาส(Opportunities) มีค่าเฉลี่ย 3.99 และอันดับที่สามคือสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรค (Threats) มีค่าเฉลี่ย 3.81 ส่วนอันดับสุดท้ายคือสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อน (Weaknesses) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 3.67 แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยมีจุดแข็งภายในที่โดดเด่นมากประกอบกับมีโอกาสจากภายนอกที่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน ส่วนสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคนั้นส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนในระดับที่น้อยกว่าปัจจัยที่เป็น โอกาส และสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนนั้นเป็นปัจจัยที่ส่งผลในระดับที่น้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับ

ปัจจัยด้านอื่น ดังนั้นยุทธศาสตร์ที่กำหนดจึงควรมีภาพรวมของยุทธศาสตร์สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ที่ได้กล่าวมาคือเป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการเติบโต หรือเป็นไปในเชิงรุก หรือก้าวไปข้างหน้าด้วยพลังจุดแข็งและโอกาสที่เอื้อต่อการดำเนินการ ซึ่งลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการแยกประเภทของยุทธศาสตร์ที่ Wheelen และ Hunger (2004: 138) ได้กำหนดไว้ว่ายุทธศาสตร์ มี 3 ประเภท คือ ยุทธศาสตร์ที่มุ่งการเติบโต (Growth strategy) ยุทธศาสตร์รักษาสภาพ (Stability strategy) และยุทธศาสตร์ลดทอน (Retrenchment strategy) ยังสอดคล้องกับศูนย์ปฏิบัติการปรับปรุงระบบการจัดการงบประมาณ (2545: 48) ที่กล่าวถึงการนำผลสรุปสภาพแวดล้อมมากำหนดทิศทางของสถานศึกษาในองค์กรที่มีลักษณะเอื้อและแข็งว่า เป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่าสถานศึกษามีปัจจัยภายนอกเป็น โอกาส หรือ พร้อมให้การสนับสนุนและปัจจัยภายในมีความเข้มแข็ง เช่นชุมชนมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นต้น กลยุทธ์ที่ใช้เป็นกลยุทธ์สร้างความเจริญเติบโต

ด้วยแนวคิดดังกล่าวจะเห็นว่างานวิจัยนี้มียุทธศาสตร์ย่อยที่กำหนดมาจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส (Opportunities) และสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง (Strengths) หรือ ยุทธศาสตร์ SO จำนวน 6 ยุทธศาสตร์ย่อยคือ 1) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน 2) พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน 3) พัฒนางานด้านศาสนกิจและคริสตจริยธรรมให้มีกิจกรรมที่น่าสนใจหลากหลาย ส่งเสริมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี 4) สร้างพลังกลุ่มแกนนำการเปลี่ยนแปลงสู่การเป็นผู้มีคุณลักษณะที่ดี 5) ส่งเสริมภาวะผู้นำและพัฒนานโยบายมุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน 6) รวมศักยภาพครูสู่การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี และยังมีนโยบายและแนวดำเนินการที่เกิดจากการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ทั้ง 6 สู่การปฏิบัติกว่า 35 นโยบาย/แนวดำเนินการ

1.3 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยเป็นยุทธศาสตร์เชิงบริหารที่เน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในภาพรวมเนื่องจากการกำหนดยุทธศาสตร์มาจากการระดมความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติและผู้ทรงคุณวุฒิโดยใช้ TOWS Matrix เป็นฐานคู่กับคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้าน รวมถึงแนวคิด หลักการ ทฤษฎี งานวิจัย และวิธีการที่ประสบความสำเร็จมาแล้วจากต่างประเทศประกอบการกำหนด ทำให้ได้สาระของยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับบริบทสำคัญของสภาพองค์กรตามที่ Wheelen และ Hunger (2004: 112) ได้กล่าวไว้ในการสรุปประเด็นสภาพแวดล้อมก่อนที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์ว่าจะเป็นการรวบรวมเฉพาะประเด็นที่สำคัญที่สุดที่พบจากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมเพื่อนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดยุทธศาสตร์ หากจะพิจารณาประเด็นสำคัญที่มาจากวิเคราะห์

ข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณซึ่งระบุไว้ในTOWS Matrixจะพบว่าเป็นประเด็นที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้าน หรือ ส่งผลกระทบต่อคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้านเช่น โรงเรียนมิวสิกส์ทัศน และนโยบายที่ชัดเจนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีบนพื้นฐานคริสตจริยธรรม แผนการศึกษาชาติ(พ.ศ. 2545 – 2559)และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ส่งเสริมการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน หน่วยงานทางการศึกษามีมาตรฐาน คุณลักษณะที่ชัดเจนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ภาระงานด้านเอกสารและงานอื่นนอกเหนือจากการสอนของครูมีมากทำให้ไม่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิด สภาพทางเศรษฐกิจทำให้ผู้ปกครองต้องออกจากบ้านเพื่อทำงานหารายได้มาจุนเจือครอบครัวให้มากขึ้น ส่งผลให้ไม่มีเวลาอบรม ดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด เป็นต้น จากสภาพแวดล้อมดังกล่าวข้างไปจึงทำให้การกำหนดนโยบาย/แนวดำเนินการในยุทธศาสตร์ย่อยส่วนใหญ่สามารถเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนได้ทั้ง 4 ด้าน เช่น การจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน การบูรณาการคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้านลงในหน่วยการเรียนรู้ของสาระต่าง ๆ ในหลักสูตรแกนกลางของแต่ละโรงเรียน การให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อสร้างความตระหนักในการดูแลบุตรหลาน เป็นต้น

อย่างไรก็ตามงานวิจัยนี้ได้มีการกำหนดนโยบาย/แนวดำเนินการที่เจาะลึกเฉพาะคุณลักษณะที่ดีบางคุณลักษณะเพื่อให้การจัดกิจกรรม หรือ การบริหารจัดการมุ่งประเด็นไปที่ด้านนั้น โดยเฉพาะได้เช่น

นโยบาย/แนวดำเนินการในข้อ 3.2.5 จัดโครงการส่งเสริมให้นักเรียนรู้คุณค่าของเงิน ปลูกฝัง นิสัยประหยัดมีการทำบัญชีรายรับรายจ่ายส่วนตัวและตั้งเป้าหมายในการอดออม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนและรายงานให้ครูประจำชั้นและผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง เป็นแนวดำเนินการที่มุ่งเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีด้านลักษณะเฉพาะตน (The self) ในส่วนของการรู้จักประหยัดอดออม

นโยบาย/แนวดำเนินการในข้อ 3.1.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่โดดเด่นของนักเรียน ด้านกิริยามารยาทความสุภาพอ่อนโยนเคารพในอาวุโส โดยใช้ตัวแบบที่ดี การให้ปฏิบัติจริง การเสริมแรงทางบวก การประกาศเกียรติคุณยกย่องนักเรียนที่มีมารยาทงามการจัดโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมมารยาทไทยอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร เป็นแนวดำเนินการที่มุ่งเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relationships) ในส่วนของความสุภาพอ่อนโยน เคารพในอาวุโสและให้เกียรติผู้อื่น

นโยบาย/แนวดำเนินการในข้อ 6.5.3. ส่งเสริมให้มีโครงการส่งเสริมสิทธิเด็กในรูปแบบต่าง ๆ โดยเชิญนักการศึกษาที่มีชื่อเสียงมาให้ความรู้ครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือ กิจกรรมเสริมพิเศษที่ส่งเสริมการแสดงออกที่สร้างสรรค์ตามสิทธิของเด็กภายใต้กฎระเบียบของโรงเรียนและ

สังคม โดยมีครูและผู้บริหาร เป็นแบบอย่าง เป็นนโยบายที่มุ่งเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีด้านสังคม (Society) ในส่วนของการเคารพกฎระเบียบของสังคมและวิถีประชาธิปไตย

นโยบาย/แนวดำเนินการในข้อ 4.1.9 บูรณาการการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากการทำลายสิ่งแวดล้อมรวมถึงแนวทางในการพัฒนาที่ยั่งยืนลงในหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ เช่นการเขียนเรียงความ การวาดภาพ การอ่าน คิด วิเคราะห์ การทำภาพยนตร์สั้นหรือ animation เป็นต้น เป็นแนวดำเนินการที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีด้านสิ่งแวดล้อม (The environment) ในส่วนของการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติ

การที่ยุทธศาสตร์ในงานวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ดีทั้งในมิติของภาพรวม 4 ด้าน และในมิติเชิงลึกที่มุ่งเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีเฉพาะด้านนี้ซึ่งปรากฏรายละเอียดในแผนภาพที่ 7 นั้นอาจกล่าวได้ว่าเป็นยุทธศาสตร์ที่มีความครอบคลุมและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในแต่ละโรงเรียนที่มีบริบทไม่เหมือนกันได้ เนื่องจากแต่ทุกยุทธศาสตร์สอดคล้องวัตถุประสงค์และพันธกิจของสภาคริสตจักรในประเทศไทยที่ได้ตั้งคราะห์ไว้ในงานวิจัยนี้ และเป็นไปตามนโยบายด้านพันธกิจการศึกษาของมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในข้อที่ 1 คือ พัฒนาพันธกิจคริสเตียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษาให้ตอบสนองต่อนโยบายของสภาคริสตจักรฯ ในการจัดการศึกษาโดยเน้นด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้เรียน (รายงานพันธกิจการศึกษา 2008: 4) และยังคงสอดคล้องกับลักษณะของนโยบายตาม แนวคิดของ Wheelen และ Hunger (2004: 14) ที่กล่าวถึงนโยบายว่าเป็นแนวปฏิบัติกว้าง ๆ ที่เชื่อมโยงกับการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

2. การอภิปรายแยกยุทธศาสตร์

2.1 ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งในงานพันธกิจคริสเตียนศึกษาของโรงเรียน

ยุทธศาสตร์ย่อย พัฒนางานด้านศาสนกิจและการสอนคริสตจริยธรรมให้มีกิจกรรมที่น่าสนใจหลากหลาย ถือเป็นหัวใจของการปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมในตัวนักเรียนให้เติบโตขึ้นเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่ดี งานด้านศาสนกิจ เช่นการจัดนมัสการพระเจ้าในตอนเช้า การสอนวิชาพระคัมภีร์ (Bible) หรือคริสตจริยธรรม (Christian Ethics) การจัดค่ายคริสตจริยธรรม นั้นแท้จริงแล้วเป็นสิ่งที่ทุกโรงเรียนดำเนินการอยู่แล้ว แต่ยุทธศาสตร์ย่อยที่กำหนดขึ้นนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบโดยตรงพัฒนางานดังกล่าวให้มีคุณภาพน่าสนใจมากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Saffold (1994: 12) ที่กล่าวถึงหลักการ ข้อที่ 4 ใน 7 ประการ สำหรับการวางแผนในองค์กรคริสเตียนว่ายุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพ ไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องใหม่ทั้งหมด แต่หลายครั้งที่ความสำเร็จของยุทธศาสตร์มาจากผลของการคิดวิเคราะห์ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และการค้นพบวิธีการที่ดีกว่าในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่

ในการพัฒนากิจกรรมในงานพันธกิจคริสเตียนให้มีคุณภาพ น่าสนใจอยู่เสมอ จะส่งผลต่อความคิด เจตคติ และค่านิยมที่จะหยั่งรากฝังลึกในจิตใจจนเป็นนิสัย หรือ คุณลักษณะที่ดีที่ติดตัวไปจนถึงวัยผู้ใหญ่ดังที่ Bloom (1956: 95) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของพัฒนาการด้านจิตพิสัย (The Affective Domain Taxonomy) ว่ามีอยู่ 5 ขั้นตอนคือ การรับรู้ (Receiving or Attending) การตอบสนอง (Responding) การเห็นคุณค่า (Valuing) การจัดระบบ (Organizing) และการสร้างเป็นอุปนิสัย (Characterization by a value or value complex) ซึ่ง ทิศนา แหมมณี ได้สรุปวิธีการในการพัฒนาด้านจิตพิสัยเพื่อให้เป็นลักษณะนิสัยของบุคคลตามแนวคิดของ Bloom ไว้ว่า 1) จัดสิ่งเร้าให้บุคคลนั้นได้รับรู้และเกิดความสนใจในเรื่องที่ต้องการปลูกฝัง 2) จัดกิจกรรม หรือ ประสบการณ์ที่ช่วยให้บุคคลนั้นได้มีการตอบสนองในเรื่องนั้นและเกิดความพึงพอใจ 3) ช่วยให้บุคคลเห็นคุณค่าของเรื่องนั้น โดยการช่วยให้เขาได้เห็นประโยชน์ ได้รับประโยชน์หรือเกิดความพึงพอใจในค่านิยมนั้น 4) ช่วยให้บุคคลนั้นมีโอกาสจัดระเบียบในการนำเรื่องนั้นไปใช้ในระบบชีวิตของตน 5) ช่วยให้บุคคลนั้นได้ลงมือปฏิบัติตนตามค่านิยมนั้นอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอจนกระทั่งปฏิบัติได้เป็นลักษณะนิสัย การพัฒนางานด้านศาสนกิจและการสอนคริสตจริยธรรมด้วยวิธีการดังกล่าวจึงมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาด้านเจตคติและ ค่านิยมที่จะนำไปสู่การมีอุปนิสัย และคุณลักษณะที่ดีได้เป็นอย่างดี

2.2 ยุทธศาสตร์การระดมสรรพกำลังของบุคลากร

ยุทธศาสตร์ย่อย การเน้นพลังเชิงบวกของบุคลากรและบุคคลต้นแบบสู่การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนมาจากการประมวลจุดแข็งภายในของโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย 4 ข้อ คือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความมุ่งมั่นในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน ศิษย์เก่าเป็นแบบอย่างที่ดีในการช่วยเหลืองานโรงเรียน ครูรักและดูแลนักเรียนอย่างเป็นกัลยาณมิตร ครูและบุคลากรภาคภูมิใจในสถาบันและอุทิศทุ่มเทในการทำงาน ซึ่งทั้ง 4 ข้อนี้ถือเป็นจุดแข็งที่องค์กรจะต้องมีการบริหารจัดการโดยการระดมพลังความดีที่มีอยู่ในตัวบุคลากรมาใช้ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนให้มากที่สุด เพราะการที่บุคลากรแต่ละฝ่ายมีจุดแข็งที่ไม่เหมือนกันนั้นส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนใน 2 ลักษณะด้วยกัน ประการแรกเป็นผลที่เกิดขึ้นต่อการรับรู้ และค่านิยมของนักเรียนโดยตรง คือ การเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนดังคำพูดของ Williams (cited in DeRoche and Williams, 1998:66) ที่กล่าวว่า “การกระทำย่อมดังกว่าคำพูด” หรือ เป็นภาษาอังกฤษว่า “Action speaks louder than words” ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยด้านบรรยากาศในโรงเรียนที่ DeRoche และ Williams (1998,66) ได้ศึกษาและพบว่า การปลูกฝังค่านิยมที่ดีนั้นเด็กและวัยรุ่นจำเป็นต้องได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากผู้ใหญ่ทุก ๆ วัน และยิ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Rasanen (2007:57)

ที่กล่าวว่าครูเป็นแบบอย่างของผู้ที่เป็นผู้ใหญ่สำหรับเด็กๆ ถึงแม้ว่าจะต้องการจะเป็นหรือไม่ก็ตาม เด็กนักเรียนจะสังเกตการณ์ตัดสินใจและการแก้ปัญหาของครูในแต่ละวัน และพวกเขาจะสรุปความสมเหตุสมผลและความจริงใจของครูจากการกระทำ ที่เขาพบเห็น และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Ryan ผู้เชี่ยวชาญด้านจริยธรรมและคุณลักษณะศึกษาของมหาวิทยาลัย Boston (bu.edu, 2010 : online) ที่กล่าวถึงองค์ประกอบของคุณลักษณะศึกษาว่ามี 6 องค์ประกอบ (The Six E's of Character Education) และในองค์ประกอบที่ 1 ได้ระบุไว้ชัดเจนว่า การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีถือเป็นการยกตัวอย่างที่ดีที่สุดที่นักเรียนเห็นและเลียนแบบการกระทำ หรือ ความประพฤติได้โดยตรง และสอดคล้องกับพรรณพร วรรณลักษณ์ (2548: 215) ที่ใช้ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมโดยใช้ตัวแบบที่นักเรียนชื่นชอบทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านวินัยดีขึ้นประการที่สองคือ การระดมศักยภาพของผู้บริหาร ครู และศิษย์บนพื้นฐานของความมุ่งมั่นในการทำงานและความเมตตาต่อนักเรียนอย่างจริงใจนั้นย่อมเป็นบรรยากาศที่ดีในการทำงานและก่อให้เกิดผลงานที่มีคุณภาพ มีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จสูงซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะในผลงานวิจัยของ Starratt (1996:66 cited in De Roche and Williams) ที่ว่าการทำงานภายใต้สภาพบรรยากาศที่มีชีวิตชีวา สบายใจ เป็นกัลยาณมิตรและปลอดภัย นำไปสู่ความสำเร็จ เกิดผลงานและสร้างแรงจูงใจให้แก่ทั้งบุคลากรและนักเรียนและการที่ครูรักและดูแลนักเรียนอย่างเป็นกัลยาณมิตร มีการใช้คำพูดที่เสริมกำลังใจ และท่าทีที่จริงใจย่อมทำให้นักเรียนเกิดความอบอุ่นและมีกำลังใจในการปรับเปลี่ยน หรือ พัฒนาพฤติกรรมของตนเองและยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพรรณพร วรรณลักษณ์ (2548:215) ที่พบว่าการใช้เทคนิคการเสริมแรงและการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีกำลังใจในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง มีผลทำให้นักเรียนมีการพัฒนาทักษะทางสังคมและปรับตัวทางสังคมได้ดีขึ้น

อย่างไรก็ดียุทธศาสตร์การเน้นพลังเชิงบวกของบุคลากรและบุคคลต้นแบบสู่การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในงานวิจัยนี้ควรจะรวมถึงการพัฒนาครูด้านทักษะการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อให้รู้เท่าทันนักเรียนและส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีต่อนักเรียนมากยิ่งขึ้นนับว่าเป็นประเด็นที่มีความสำคัญมากประเด็นหนึ่งเพราะจากการศึกษาผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียน พบว่าเป็นประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.13 และจากการศึกษาข้อมูลของผู้ปกครองก็พบว่าเป็นประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเช่นกัน คือ 4.32 ส่วนความคิดเห็นของครูและผู้บริหารนั้นมีค่าเฉลี่ยสูงเป็นที่ 2 ในด้านบุคลากร คือ 4.20 ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าทั้งนักเรียน ผู้ปกครองและครูต่างเห็นตรงกันว่า การพัฒนาครูให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการดูแลนักเรียนให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน ทำให้นักเรียนมีความรู้สึกว่าคุณครูอยู่ในมิตติดียวกับเขา ไม่ใช่คนลำสามหรือ

มีความคิดห่างไกลกันมากเกินไป เมื่อนักเรียนมีความรู้สึกเช่นนี้จะนำไปสู่การยอมรับ และไว้วางใจ ส่งผลต่อการแสดงออกและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีได้ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการศึกษาตามทัศนะของนักจิตวิทยามนุษยนิยมที่เชื่อว่าการศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างบรรยากาศของห้องเรียนให้เป็นบรรยากาศที่นักเรียนและครูมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีโอกาสแสดงความรู้หรือเห็น หรือ ความอยากที่จะเรียนรู้ มีโอกาสที่จะแสดงออกและเพิ่มพูนความสามารถ (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2548:343)

ในการพัฒนาครูให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้รู้เท่าทันนักเรียนและส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียนนั้นนอกจากครูจะต้องเรียนรู้ในการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสื่อสาร หรือ โปรแกรมบนระบบเครือข่ายบางโปรแกรม เช่น การใช้ i-pod i-phone My Space Facebook Hi5 Twitter การส่ง SMS การใช้ Blog ฯลฯ แล้ว ในส่วนของโรงเรียนควรสนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณธรรมในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิณา อ่องแสงคุณ (2549:425) ที่พบว่ากลยุทธ์ที่เหมาะสมในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ในกลยุทธ์ที่ 15 คือสนับสนุนและส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน โดยพัฒนาการจัดการข้อมูลให้เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกันและการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ และหากจะศึกษาผลงานวิจัยของฉลอง ชาตุรประชีวิน (2551:285) พบว่ากลยุทธ์ในการนำนวัตกรรมและการเรียนรู้ร่วมกันสามารถใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างคุณธรรมที่พึงประสงค์ของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีได้ คือ 1) นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อคุณธรรมที่พึงประสงค์ 2) จัดระบบเชื่อมโยงข้อมูลการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างคุณธรรมที่พึงประสงค์ระหว่างสถาบัน 3) จัดให้มีการอบรมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างคุณธรรมที่พึงประสงค์ให้กับบุคลากร นิสิตนักศึกษา 4) สนับสนุนคอมพิวเตอร์ให้กับหน่วยงาน/องค์กร นิสิตนักศึกษาและชมรมที่จัดกิจกรรมเพื่อสร้างคุณธรรมที่พึงประสงค์ 5) จัดให้มีระบบสารสนเทศเพื่อการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างคุณธรรมที่พึงประสงค์ 6) สร้างฐานข้อมูลคุณธรรมผ่านเครือข่าย Internet (blog to blog) เพื่อให้เห็นตัวอย่างการกระทำดีของนิสิตนักศึกษา 7) จัดให้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM) ระหว่างสถาบัน

2.3 ยุทธศาสตร์การสร้างพลังขับเคลื่อนโดยนักเรียน

ยุทธศาสตร์ย่อย การสร้างพลังความดีจากนักเรียนสู่นักเรียนและชุมชนเป็นยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับจุดแข็งข้อที่ 4 คือนักเรียนมีความโดดเด่นด้านคุณธรรมและภาวะผู้นำซึ่ง

ถือเป็นการใช้ศักยภาพทางบวกของนักเรียนในการทำกิจกรรมเพื่อเสริมความเข้มแข็งด้านคุณธรรมในตนเองและกระจายสู่เพื่อนนักเรียน รุ่นพี่ รุ่นน้องและชุมชนได้ซึ่งอาจดำเนินการโดยการเปิดโอกาสให้นักเรียนเสนอความคิดเห็น วางแผน ตัดสินใจ และร่วมกันทำกิจกรรมช่วยเหลือชุมชนและสังคมเป็นตัวอย่างที่ดี และสร้างกระแสการทำความดีให้แพร่กระจายออกไป ยุทธศาสตร์นี้เป็นยุทธศาสตร์ที่น่าสนใจมากเพราะจากผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้นำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติพบว่าเป็นยุทธศาสตร์ที่มีค่าคะแนนสูงสุดทั้งในด้านความเหมาะสมคือมีค่าเฉลี่ย 4.88 และความเป็นไปได้คือมีค่าเฉลี่ย 4.52 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นผู้นำ หรือ คิดวางแผนงานและดำเนินการด้วยตนเองจะทำให้นักเรียนรู้สึกว่าคุณมีความสำคัญและเป็นเหมือนภาระกิจที่จะต้องทำสิ่งตนเองได้คิดวางแผนเองนั้นให้สำเร็จ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษางานวิจัยของ Solomon, Watson และ Battistich (cited in Berkowitz:57) เกี่ยวกับโครงการและกิจกรรมเฉพาะที่เกี่ยวกับการนำเอาคุณลักษณะศึกษาไปปฏิบัติใน โรงเรียน พบว่ามี 4 แนวทางที่มีหลักฐานชัดเจนในการสนับสนุนการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนคือ ส่งเสริมความเป็นอิสระและการควบคุมดูแลตนเอง เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม อภิปรายแสดงความคิดเห็นและร่วมดำเนินกิจกรรมต่างๆ และฝึกให้มีทักษะทางสังคมและช่วยเหลือผู้อื่นรวมถึงการให้บริการแก่สังคม สอดคล้องกับผลการวิจัยในโครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย (2550:123) ที่พบว่าหลักการสำหรับการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน มี 12 ประการและในหลักการข้อที่ 7 ระบุไว้ว่า เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงคุณลักษณะที่ดีที่มีอยู่ และยังสอดคล้องกับนวัตกรรมคุณลักษณะศึกษา (Character Education Innovation) ในงานวิจัยเรื่องเดียวกัน 2 นวัตกรรมคือ นวัตกรรมที่ 4 คือ 108 Student Initiations Innovation การกำหนดการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนเป็นผู้คิดริเริ่มและออกแบบกิจกรรมที่นำไปสู่การพัฒนาคุณลักษณะ และนวัตกรรมที่ 7 Forum Innovation การจัดกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านการประชุมในรูปแบบของสมัชชาหรือการเสวนา เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกัน (รายงานการวิจัยโครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย ฉบับสมบูรณ์, 2550:125) และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลการวิจัยของเกียรติศักดิ์ แสงอรุณ(2551: 295)ที่ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะพบว่ากิจกรรมที่สำคัญในการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของเยาวชนมีแนวทางในการจัดที่แตกต่างกันดังนี้ 1) กิจกรรมที่เยาวชนเป็นผู้นำกิจกรรม 2) กิจกรรมที่เยาวชนเป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรม 3) กิจกรรมที่สามารถทำได้ในชีวิตประจำวัน

นอกจากนั้นการให้โอกาสนักเรียนได้เป็นเจ้าของกิจกรรมและแสดงความสามารถของตนเองอย่างเต็มเป็นการปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนโดยผ่านการปฏิบัติ หรือ

ประสบการณ์จริงซึ่งจะมีผลต่อพัฒนาการของนักเรียนในวัยนี้ดังผลการวิจัยของPark และ Peterson (2006) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสามารถทางศีลธรรมและความเข้มแข็งของคุณลักษณะในกลุ่มวัยรุ่นเกี่ยวกับการพัฒนาและการรับรองในการกระทำที่แสดงถึงคุณธรรมที่สรุปรวมความเข้มแข็งของเยาวชนพบว่ามีความเข้มแข็งหลายตัวที่เกี่ยวกับขั้นของพัฒนาการเช่น การมีความหวังใจ การทำงานเป็นทีม และความกระตือรือร้น มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการในวัยรุ่น

2.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ย่อย การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี ให้นักเรียนที่ได้กล่าวถึงการบูรณาการคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทั้ง 4 ด้านลงในหน่วยการเรียนรู้ การทำวิจัยชั้นเรียน การสอนโดยเน้นกระบวนการคิดและการเน้นให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกันนั้นเป็นการปูพื้นฐานความคิด คำนิยม และคุณลักษณะที่ดี ให้นักเรียนได้ซึมซับด้วยประสบการณ์ของตนเองซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้ การยอมรับและการกระทำจนเป็นปกตินิสัยได้ตามขั้นตอนการพัฒนาการด้านจิตพิสัยของBloom (1956:56) ดังที่ได้อ้างถึงในการสร้างความเข้มแข็งในงานพันธกิจคริสเตียนเพื่อเป็นแกนนำในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนนั้น แนวดำเนินการนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมศักดิ์ ภู่วิภาดาพรรณ และคณะ (2551 หน้า ก - ง) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องกลยุทธ์การพัฒนาและการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในเขตภาคเหนือตอนบน โดยใช้เครือข่ายวิจัยการศึกษา พบว่า การพัฒนาคุณลักษณะศึกษาที่ประสบความสำเร็จควรเน้นคุณลักษณะ 3 ด้าน คือ คุณลักษณะส่วนบุคคล ทักษะส่วนบุคคลและสังคมและทักษะการคิดกลยุทธ์ในการเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ควรบูรณาการคุณลักษณะทั้งสามด้านเข้ากับกิจกรรมการสอนทุกสาระวิชา มีการอบรมครูและนิเทศ ติดตาม และสนับสนุนให้ครูทำวิจัยชั้นเรียน เพื่อให้การพัฒนามีความต่อเนื่องและยังสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมการดำรงชีวิตในบริบทของสิ่งแวดล้อมยั่งยืนตามกรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2546-2559) ที่กล่าวไว้ในข้อที่สองว่า จัดกระบวนการเรียนการสอนในทุกระดับ และประเภทการศึกษาโดยบูรณาการในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรวมทั้งการรักษาภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยมของความเป็นไทยไว้ในหลักสูตร หรือรายวิชาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2551:66)

อย่างไรก็ดีถึงแม้การสอนให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ หรือ คิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นสิ่งที่จำเป็นในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีแต่ผู้วิจัยเห็นว่านอกจากการสอนทักษะคิดเหล่านี้แล้ว ครูยังควรสอนทักษะอื่นที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีผ่านทางกิจกรรม

ปลูกฝังและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม หรือการสอนคุณลักษณะศึกษาเช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะทางสังคมเป็นต้นซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ The California History/Social Science Framework (Cited in DeRoche and Williams 1998:16-26) ที่กล่าวถึงการบูรณาการทักษะที่จำเป็นในงานหรือ โครงการที่เกี่ยวกับคุณลักษณะศึกษาเช่น

ทักษะการมีส่วนร่วม เช่น แสดงความคิดเห็นของตนเอง เข้าใจในความแตกต่างของบุคคล เป็นต้น

ทักษะการทำงานกลุ่ม เช่น ตั้งเป้าหมาย วางแผนการทำงาน ภาวะการณ์เป็นผู้นำและผู้ตาม

ทักษะทางสังคมและการเมือง เช่น อธิบายวิเคราะห์ประเด็นทางสังคม มีความรับผิดชอบต่อสังคม ยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของบุคคลในสังคม เป็นต้น

การสอนทักษะดังกล่าวและการสอนด้วยเทคนิคอื่นเพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะที่ดีนั้นควรมีวิธีสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับความสนใจและธรรมชาติของนักเรียนซึ่ง ทิศนา แจมมณี (2546:7-78) ได้ประมวลทฤษฎี หลักการ แนวคิด ที่ใช้ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมไว้ 9 รูปแบบด้วยกันคือ 1) การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมโดยการปรับพฤติกรรมตามทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ 2) การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมโดยการพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรมตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม 3) การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมโดยการให้สังเกตตัวแบบตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาเชิงสังคม 4) การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมโดยใช้วิธีการทำความเข้าใจ ในค่านิยม 5) การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมโดยใช้ระบบคู่สัญญา 6) การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมโดยใช้หลักการสอนด้านจิตพิสัย 7) การพัฒนาและการสอนคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมโดยการประยุกต์ใช้พุทธวิธีในการสอน 8) การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมโดยใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ 9) การปลูกฝังค่านิยมเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่เด็กด้วยกิจกรรมการสอนตามหลักการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย จะเห็นว่าการสอนด้วยรูปแบบดังกล่าวสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนได้

2.5 ยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการ

ยุทธศาสตร์ย่อย เสริมประสิทธิภาพงานทุกด้านมุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน เป็นยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญอีกยุทธศาสตร์หนึ่งเพราะเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนในด้านต่างๆรวมถึงระบบสนับสนุนการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยเอกสารของสถาบันอนาคตเพื่อการพัฒนา (2549:33-39) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี พบว่า มีสาระสำคัญชี้ให้เห็นถึงปัจจัยอื่นนอกเหนือจากการพัฒนารูปแบบการสอน คือ การบริหารจัดการ

สถานศึกษาและมีสาระสำคัญเกี่ยวกับบทบาทของฝ่ายต่าง ๆ ที่ช่วยในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารจัดการสถานศึกษา การบริหารบุคลากร ระบบสนับสนุน การเพิ่มประสิทธิภาพงานสอน การบริหารกิจกรรมสำหรับผู้เรียน ฯลฯ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545:) ที่ได้ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการเรื่องการพัฒนาและประเมินผลผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรม:กรณีศึกษาจากการปฏิบัติจริงพบว่าการจัดการเรียนการสอนด้านคุณธรรมจริยธรรมให้ประสบผลสำเร็จได้ต้องอาศัยองค์ประกอบหลายด้านทั้งด้านการบริหารจัดการ การประสานสัมพันธ์ การพัฒนาบุคลากรและความร่วมมือจากทุกฝ่าย

การเสริมประสิทธิภาพงานทุกฝ่ายมุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนที่กล่าวไปยังรวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียน การจัดรายการเสียงตามสาย การปรับระบบดูแลนักเรียน การประเมินผลการดำเนินงานด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนซึ่งงานเหล่านี้สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีและนำไปสู่วัฒนธรรมโรงเรียนที่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนได้ดังแนวคิดของ Lickona (1991:325) ที่กล่าวถึงองค์ประกอบ 6 ประการของวัฒนธรรม เชิงจริยธรรมในโรงเรียนโดยระบุไว้ในองค์ประกอบที่ 2 คือ การพัฒนาด้านวินัยที่จะเป็นแบบอย่าง หรือ สนับสนุนและรักษาค่านิยมของโรงเรียนไว้ในทุกส่วนของสภาพแวดล้อมและยังกล่าวถึงความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมว่า วิธีช่วยให้เด็กเป็นคนดี จะต้องคำนึงถึงผลกระทบของสิ่งแวดล้อม โรงเรียนก็เช่นกันหากต้องการพัฒนาคุณลักษณะจะต้องจัดสิ่งแวดล้อมทางจริยธรรมที่เน้นคุณค่าที่ดีและให้อยู่ในจิตสำนึกของทุกคน (Lickona,1991:63) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของรุ่งทิพา จันทน์วัฒนวงษ์ (2549:196) ที่ศึกษาการพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรมและทักษะการสอนสอดแทรกจริยธรรมของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า ครูที่มีประสิทธิภาพในการสอนสอดแทรกจริยธรรมต้องตระหนักถึงบทบาทในการเป็นสร้างบรรยากาศและจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาการทางจริยธรรมและยังสอดคล้องกับแนวคิดหลักการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่กล่าวว่า ครูและสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนานักเรียน โรงเรียนต้องสร้างบรรยากาศในการทำความดี (รายงานการวิจัยโครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย,2550:123)

2.6 การประสานพลังครอบครัว ชุมชนและหน่วยงานภายนอก

การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ และผู้ปกครองในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนนั้น ถือเป็นประเด็นที่สำคัญยิ่งประเด็นหนึ่งในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนเพราะเด็ก ๆ จะใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่นอกบ้านอยู่กับพ่อแม่ และญาติผู้ใหญ่ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูของคนในครอบครัวจะส่งผลกระทบต่อความคิด ค่านิยมและพฤติกรรมของเด็กเป็นอย่างมาก แนวคิดนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ

นงลักษณ์ วิรัชชัย และ รุ่งนภา ตังจิตรเจริญกุล (2551: 106) ที่ได้ศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง คุณธรรมจริยธรรมของคนไทย พบว่าบทบาทในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในระดับตนเอง ระดับครอบครัวและระดับสังคมมาจากการอบรม สั่งสอนจากพ่อแม่เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ การอบรมสั่งสอนจากโรงเรียน การเลียนแบบบุคคลสำคัญ ที่มีคุณธรรม และกิจกรรมอื่นๆ เช่น การไปวัดเป็นประจำ การอ่านคอดัชนีธรรมะจากหนังสือพิมพ์ ฯลฯ และสอดคล้องกับผลการศึกษางานวิจัยของDamon (2002: 61) ที่พบว่าพ่อแม่ผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีอิทธิพลอันดับแรกต่อการพัฒนา ด้านคุณลักษณะของเด็ก และBrannon (2008) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการสอนคุณลักษณะศึกษาใน ประเด็น “ความรับผิดชอบที่ต้องดำเนินการร่วมกัน”เพื่อรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับคุณลักษณะ ศึกษาเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติของครูพบว่า ความสำเร็จนั้นมาจากการดำเนินงานร่วมกันระหว่างบ้านและ โรงเรียนครูที่ถูกสัมภาษณ์กล่าวว่า การพัฒนาทางด้านคุณลักษณะของเด็กเกิดจากการมีความ รับผิดชอบร่วมกันระหว่างผู้ปกครองและสังคมในวงกว้าง เด็ก ๆ จำเป็นต้องได้เห็นรูปแบบ คุณลักษณะที่ดีในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในบรรยากาศครอบครัวและชุมชน แนวคิดนี้ยังสอดคล้อง กับผลการสังเคราะห์งานวิจัยเรื่องคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของ ประเทศต่างๆโดยเจือจันทร์ จงสถิตอยู่ และรุ่งเรือง สุขาภิรมย์ (2550: 106-231) ที่พบว่าสถาบัน ครอบครัวในประเทศต่าง ๆ มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการอบรมสั่งสอนเพื่อปลูกฝังในเด็กเป็นผู้มี คุณลักษณะที่ดี เช่น ประเทศเวียดนาม ชาวชนเวียดนามจะได้รับการสั่งสอนจากพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ถึงสิ่งสำคัญที่ทำให้เป็นเด็กดี ได้แก่ ความรักชาติ ความขยันหมั่นเพียร ความกตัญญูรู้คุณ พ่อแม่ จะสอนลูก ๆ ว่าต้องกตัญญู ถ้าไม่กตัญญูจะไม่มีความสำเร็จ ประเทศสวีเดนเชอร์แลนด์เชื่อว่า ครอบครัวเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อความสำเร็จในการหล่อหลอมคุณธรรมจริยธรรมของ ประชาชนชาวสวีเดนเพราะชาวสวีเดนจะได้รับการปลูกฝังในเรื่องนี้มาตั้งแต่เกิด ด้วยการสั่งสอนอย่าง ใกล้ชิดของพ่อแม่อันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง สำหรับประเทศแคนาดา นั้น เชื่อว่าการที่เด็กและเยาวชนจะเติบโตเป็นพลังที่สำคัญของประเทศได้ต้องมีครอบครัวที่เข้มแข็ง และมีศักยภาพในการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งตรงกับประเทศนิวซีแลนด์ที่ ตระหนักว่าหัวใจหลักของการปลูกฝังค่านิยมควรเริ่มต้นที่พ่อแม่ และบทบาทของพ่อแม่จะต้อง สมดุลกัน โดยค่านิยมหลักของครอบครัวคือ ความมีอิสระที่จะกำหนดชีวิตของตนเอง การเคารพ ความคิดของคนอื่นๆ ในครอบครัว ส่วนประเทศอื่นในงานวิจัยคือ ประเทศไต้หวัน ประเทศศรีลังกา ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ประเทศฟินแลนด์และประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ก็ได้ระบุถึง ความสำคัญของสถาบันครอบครัวและบทบาทของพ่อแม่ ผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน ไว้อย่างชัดเจนเช่นกัน ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครอบครัวในการเสริมสร้าง คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนนี้ยังสอดคล้องกับแผนการศึกษาชาติ (พ.ศ. 2545 – 2559) ในส่วนของ

ยุทธศาสตร์การดำเนินงานตามแนวคิดนโยบายเพื่อดำเนินการ: การปลูกฝังและการเสริมสร้าง คีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระบบวิถีชีวิตที่งดงามของ แผนการศึกษาแห่งชาติ ที่ระบุว่า บิดามารดาและสมาชิกทุกคนในครอบครัวต้องทำหน้าที่อบรม สั่งสอน คีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ตามระบบวิถีชีวิตที่งดงามของคน ไทยให้แก่เยาวชนและสอดคล้องกับแผนพัฒนาตามนโยบายของสภาคริสตจักรในประเทศไทย ค.ศ.2007-2010 (สำนักงานสภาคริสตจักรในประเทศไทย: 8) ที่มีนโยบายสนับสนุนและเสริมสร้าง สถาบันครอบครัวทั้งสตรี บุรุษ เยาวชนและผู้สูงอายุให้มีชีวิตที่อบอุ่นมั่นคง มีคุณธรรมและ จริยธรรมเพื่อให้เป็นหน่วยพื้นฐานในการสร้างภูมิคุ้มกันจากปัญหาสังคมโดยใช้ประสบการณ์และ ภูมิปัญญาในการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในชุมชน

ในงานวิจัยนี้ถึงแม้ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกจะพบว่าปัจจัยที่เป็นอุปสรรค ต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนคือ สภาพครอบครัวที่ย่ำแย่ หรือ แยกกันอยู่ทำให้ เด็กต้องอาศัยอยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย หรือ ญาติอาวุโสที่มีวัยต่างกันมากส่งผลให้นักเรียนขาดความ อบอุ่นและมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ขาดต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีซึ่งเป็นประเด็นที่มี ค่าเฉลี่ยสูง คือ 4.00 และสภาพทางเศรษฐกิจทำให้ผู้ปกครองออกจากบ้านเพื่อทำงานหารายได้มา จุนเจือครอบครัวให้มากขึ้นส่งผลให้ไม่มีเวลาอบรม ดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิดก็มีค่าเฉลี่ยสูง รองลงมา คือ 3.98 ซึ่ง ทั้ง 2 ประเด็นนี้ถือว่ามีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมของทุกข้อใน ด้านอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก คือ 3.81 แต่ผู้วิจัยเห็นว่าสถาบันครอบครัวเป็นสถาบัน แรกในชีวิตที่บ่มเพาะคุณลักษณะที่ดีให้เกิดขึ้นเช่นเดียวกับผลงานวิจัยและแผนการศึกษาชาติที่ได้ กล่าวมา จึงควรต้องเสริมความเข้มแข็งให้สถาบันครอบครัวให้มากเพราะทุกชีวิตย่อมเติบโตมาจาก ครอบครัวซึ่งไม่มีใครทำหน้าที่สำคัญในการอบรมดูแลเด็กนี้ได้ดีเท่ากับบิดามารดา ซึ่งสอดคล้อง กับแนวคิดของ Pestalozzi (อ้างถึงในเจ้อจันท์ จงสถิตอยู่และรุ่งเรือง สุขาภิรมย์,2550:199) ที่เชื่อ ว่าครอบครัวคือฐานที่แท้จริงของการศึกษาในทุกเรื่อง การหล่อหลอมด้านคุณธรรมเริ่มต้นที่ ครอบครัวโดยเฉพาะจากแม่ซึ่งมีสายใยผูกพันกับลูกตามธรรมชาติและความรู้สึกด้านคุณธรรมจะ ก่อเกิดขึ้นในตัวเด็กถ้าได้รับการตอบสนองความต้องการจากแม่ด้วยบรรยากาศที่รู้ได้ถึงความรัก ความปลอดภัย Pestalozzi มีความเชื่อว่าพื้นฐานต้องเริ่มจากการศึกษาที่บ้าน และต่อยอดสืบเนื่อง จากสถานศึกษาและไม่มีครูคนไหนจะแทนที่ความเป็นแม่เป็นพ่อ ได้อย่างสมบูรณ์ นอกจากนั้น พฤติกรรมหรือการแสดงออกใดๆของพ่อแม่ผู้ปกครองยังมีอิทธิพลต่อความคิด ค่านิยม และการ รับรู้ของเด็กทำให้เด็กอาจทำเลียนแบบการกระทำนั้นๆทั้งในทางบวกและลบในโอกาสต่อมาได้ ซึ่ง แนวคิดนี้สอดคล้องกับทฤษฎีเซลล์กระจกเงาที่กล่าวว่า การเลียนแบบ คือวิธีการเรียนรู้ที่สำคัญของ มนุษย์ ภาษา วัฒนธรรม คุณธรรม กฎเกณฑ์ทางสังคม ค่านิยม บรรทัดฐาน ประเพณี ไม่ว่าจะอะไรก็

ตามที่เป็นทักษะและต้องลงมือปฏิบัติ มนุษย์ล้วนเรียนรู้ผ่านการเลียนแบบ ผ่านการทำงานของเซลล์กระจกเงาทั้งสิ้น การแสดงออกของเด็กเป็นผลมาจากเซลล์กระจกเงาที่เด็กได้ลอกเลียนแบบจากการกระทำของบุคคลใกล้ชิด แม้ว่าเด็กจะไม่เลียนแบบการกระทำในทันที แต่สมองของเด็กจะเรียนรู้และจดจำการกระทำเหล่านั้นไว้และเมื่อถึงช่วงเวลาที่เหมาะสมเด็กจะแสดงออกมา บางรูปแบบของการเลียนแบบและการล้อเลียนนั้นไม่เพียงแต่จะแพร่ขยายและเป็นไปอย่างอัตโนมัติเท่านั้นแต่ยังมีผลต่อพฤติกรรมที่ผิดปกติอีกด้วย (อุคม เพชรสังหาร, 2551 กษิตศ กันน้อย, 2551:

81- 83 และ Lacoboni, 2009)

ท่ามกลางวิกฤติเศรษฐกิจและกระแสบริโภคนิยมที่ทำให้ผู้คนจนขายหารายได้มาเลี้ยงชีพและใช้สอยเงินทองเพื่อสนองความต้องการและค่านิยมนี้ โรงเรียนซึ่งถึงแม้จะไม่สามารถทำบทบาทหน้าที่แทนพ่อแม่ได้อย่างสมบูรณ์แต่ก็เป็นเหมือนบ้านแห่งที่สองของนักเรียนจึงควรมีวิธีการ หรือ แนวทางที่หลากหลายในการดึงเอาเวลา และความร่วมมือจากทางบ้านมาช่วยในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนซึ่งจะเติบโตใหญ่เป็นอนาคตของชาติ งานวิจัยชิ้นนี้จึงได้เสนอยุทธศาสตร์ย่อยที่เกี่ยวกับสถาบันครอบครัวไว้ 2 ยุทธศาสตร์ย่อย คือ สานสัมพันธ์ผู้ปกครองและสื่อมวลชนร่วมพลังพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดีและ สร้างความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งกับผู้ปกครองและชุมชนมุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน รวมถึงนโยบายและแนวปฏิบัติในด้านนี้ไว้เป็นการเฉพาะทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการที่โรงเรียนจะนำไปประยุกต์ใช้ในการประสานพลังกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือคนในครอบครัวเพื่อช่วยการพัฒนาเด็กด้านคุณธรรมหรือ การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนอย่างมีคุณภาพต่อไป

สรุปการอภิปรายผล

คุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้านของนักเรียนคือ ด้านลักษณะเฉพาะตน (The self) ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relationships) ด้านสังคม (Society) และด้านสิ่งแวดล้อม (The environment) มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยด้านคุณธรรมจริยธรรมของเด็กและเยาวชนไทยคุณลักษณะดังกล่าวมีการกำหนดคุณลักษณะที่ดีด้านลักษณะเฉพาะตน(The self)ไว้มากกว่าด้านอื่นเนื่องจากเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาไปสู่คุณลักษณะที่ดีด้านอื่นรวมถึงคุณลักษณะที่ดีในมิติอื่นเช่น ด้านการเรียนรู้ ด้านร่างกายและด้านจิตใจ เป็นต้น คุณลักษณะที่โดดเด่นของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยคือ เป็นผู้ที่มีการมีกริยามารยาท กล้าแสดงออก ซื่อสัตย์และมีภาวะผู้นำ ซึ่งสาเหตุสำคัญเกิดจากการกล่อมเกล่าจิตใจและการบ่มเพาะคุณลักษณะที่ดีด้วยหลักธรรมทางศาสนา

สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนคือ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นกัลยาณมิตร มีความอดทนและความมุ่งมั่นในการดำเนินงานด้าน ศาสนกิจเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนถือว่าเป็นปัจจัยด้านบวกขององค์กรที่จะช่วยให้ การพัฒนา หรือ การบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนสภาพแวดล้อม ภายในที่เป็นจุดอ่อนคือภาระงานด้านเอกสารและงานอื่นนอกเหนือจากการสอนของครูมีมากทำให้ ไม่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิดเป็นสภาพปัญหาที่หลายโรงเรียนประสบอยู่แต่ครูควร บริหารเวลาและให้ความสำคัญในการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดเพราะเป็นภารกิจที่สำคัญของครู ต้องทำ และหากจะเชื่อมโยงประเด็นจุดอ่อนนี้กับประเด็นจุดแข็งจะพบว่าประเด็นที่เอื้อต่อการ ดูแลนักเรียน คือการที่ครูรักและดูแลนักเรียนอย่างเป็นกัลยาณมิตร และครูมีความภาคภูมิใจใน โรงเรียนของตนเองและอุทิศทุ่มเทเวลาในการทำงาน ถือเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในตัวครูที่จะมีผล ต่อการบริหารเวลาของครูในการดูแลนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้เกิดผลหากได้รับการ กระตุ้นหรือเห็นแบบอย่างที่ดีจากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน

ในส่วนของสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสนั้นพบว่าโรงเรียนมีชื่อเสียงในทางที่ดี ได้รับการยอมรับในสังคมอาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ของมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน ประเทศไทยมีประวัติการก่อตั้งมาช้านาน บางโรงเรียนก่อตั้งมานานกว่า 150 ปี นักเรียนเก่าที่จบ ออกไปประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในสังคม และสาเหตุที่สำคัญ อีกประการหนึ่งคือการที่โรงเรียนมีปรัชญาในการจัดการศึกษาที่เน้นการพัฒนาด้านคุณธรรม หรือ อุบนิสัยเป็นเป้าหมายสูงสุด ส่วนสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคคือกระแสความนิยมใน วิทยุร่นทำให้นักเรียนเห่อไปตามสมัย ซึ่งไม่เอื้อต่อการอยู่อย่างพอเพียงและการดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ ของชาติ สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งคือการที่นักเรียนได้รับอิทธิพลจากสื่อทั้งสื่อโทรทัศน์ หนังสือ นิตยสาร ป้ายโฆษณา รวมถึงสื่อเทคโนโลยีในระบบเครือข่าย internet ซึ่งการที่จะทำให้นักเรียนมีหลักคิดที่ถูกต้องควรมีการบูรณาการหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปการเรียน การสอนเพื่อซึมซับเข้าไปในชีวิตประจำวันและการสอนสื่อศึกษา(Media Literacy)เพื่อให้เด็กรู้เท่า ทันและสามารถใช้ประโยชน์จากสื่อเหล่านั้นอย่างสร้างสรรค์

ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนฯในภาพรวมเป็นยุทธศาสตร์เชิงรุก ที่เน้นจุดแข็งและโอกาส และเป็นยุทธศาสตร์ที่สนองต่อนโยบายด้านพันธกิจการศึกษาของมูลนิธิ แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยและมียุทธศาสตร์ที่ส่งเสริมอัตลักษณ์ของโรงเรียนในสังกัด มูลนิธิคือ การสร้างความเข้มแข็งในงานพันธกิจคริสเตียนเพื่อเป็นแกนนำในการเสริมสร้าง คุณลักษณะที่ดี นอกจากนี้ยุทธศาสตร์ฯที่กำหนดยังเป็นยุทธศาสตร์เชิงบริหารที่เน้นการ เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในภาพรวมทั้ง 4 ด้านเป็นส่วนใหญ่แต่ก็มีนโยบาย/แนว

ดำเนินการที่จะละเอียดเฉพาะด้านเพื่อให้การจัดกิจกรรมหรือการบริหารจัดการมุ่งประเด็นไปที่ด้านนั้น โดยเฉพาะ

การอภิปรายยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนฯ แยกตามยุทธศาสตร์หลักสรุปได้ว่า การพัฒนางานด้านศาสนกิจและการสอนคริสตจริยธรรมให้มีกิจกรรมที่น่าสนใจหลากหลายอยู่เสมอ จะส่งผลต่อความคิด เจตคติ และค่านิยมที่จะหยั่งรากฝังลึกในจิตใจจนเป็นนิสัย หรือ คุณลักษณะที่ดีที่ติดตัวไปจนถึงวัยผู้ใหญ่ การเน้นพลังเชิงบวกของบุคลากรและบุคคลต้นแบบสู่การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเป็นจุดแข็งที่องค์กรจะต้องมีการบริหารจัดการ โดยการระดมพลังความคิดที่มีอยู่ในตัวบุคลากรมาใช้ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนให้มากที่สุด ทั้งนี้เพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน และสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานเพื่อให้เกิดผลงานที่มีคุณภาพสูง การสร้างพลังความดีจากนักเรียนสู่นักเรียนและชุมชนเป็นการใช้ศักยภาพทางบวกของนักเรียนในการทำกิจกรรมเพื่อเสริมความเข้มแข็งด้านคุณธรรมในตนเองและกระจายสู่เพื่อนนักเรียน รุ่นพี่ รุ่นน้องและชุมชน ถือเป็น การส่งเสริมสิทธิเด็กและสร้างพลังขับเคลื่อนด้วยตัวของนักเรียนเอง และเป็นวิธีการที่สอดคล้องกับความสนใจ และความต้องการของนักเรียนซึ่งจะทำให้เกิดผลที่ยั่งยืนมากกว่ากิจกรรมที่ผู้ใหญ่เป็นผู้คิดและจัดทำให้การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ(2545 – 2559)และงานวิจัยหลายชิ้นแต่ควรควรการบูรณาการทักษะอื่นลงไปในการสอนด้วยเช่นทักษะการมีส่วนร่วม ทักษะการทำงานกลุ่มทักษะทางสังคมและการเมืองเป็นต้น การเสริมประสิทธิภาพงานทุกด้านสามารถสร้างบรรยากาศที่ดีและนำไปสู่วัฒนธรรมโรงเรียนที่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนได้ ส่วนการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ และผู้ปกครองในเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนนั้น ถือเป็นประเด็นที่สำคัญยิ่งและสอดคล้องกับงานวิจัยทั้งภายในและต่างประเทศ ถึงแม้ว่างานวิจัยนี้จะพบว่าปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนคือ พ่อแม่ผู้ปกครองใช้เวลาในการทำงานหาเลี้ยงชีพมากกว่าการอบรมบุตรหลาน แต่ผู้วิจัยเห็นว่าสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันแรกในชีวิตที่บ่มเพาะคุณลักษณะที่ดีและไม่มีครูคนไหนจะแทนที่ความเป็นแม่เป็นพ่อได้อย่างสมบูรณ์ พ่อแม่จึงควรใช้เวลาในการอบรมเลี้ยงดูและเป็นแบบอย่างที่ดีให้ลูกซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีกระจกเงาที่กล่าวถึงการที่เด็กเลียนแบบจากพฤติกรรมและการแสดงออกของผู้ใหญ่หรือบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดทั้งพฤติกรรมในด้านบวกและด้านลบ

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบในการนำยุทธศาสตร์ฯ ไปใช้ต้องมีจิตศรัทธา มีความมุ่งมั่น และมีแรงจูงใจภายในรวมถึงมีการปฏิบัติงานเชิงระบบที่ดี

2. การนำข้อพระคัมภีร์ที่กล่าวถึงผลของพระวิญญาณคือ พระธรรมกาลาเทีย บทที่ 5 ข้อที่ 22-23มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์
3. บุคลากรทุกฝ่ายให้ความร่วมมือ เห็นความสำคัญและมีความตั้งใจทำอย่างสม่ำเสมอจนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร
4. การสร้างแรงจูงใจให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์อย่างชัดเจน
5. การส่งเสริม สนับสนุนให้มีการปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีโดยเริ่มจากครอบครัว
6. การเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง
7. การจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีที่หลากหลายครอบคลุมนักเรียนทุกกลุ่มและเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน
8. การบริหารจัดการสภาพแวดล้อม และภูมิทัศน์ของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี
9. การบูรณาการคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนกับการพัฒนาอุปนิสัยและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะแบ่งเป็น 2 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการดำเนินงานวิจัยนี้พบว่าปัจจัยสำคัญที่มีส่วนในการผลักดัน หรือขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติคือการสนับสนุนจากส่วนกลางหรือหน่วยงานต้นสังกัด

ข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการคือ

1.1 สำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ควรพัฒนาวิสัยทัศน์และพันธกิจหลัก แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างชัดเจนเพื่อให้แต่ละ โรงเรียนสานต่อในการกำหนดวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกัน

1.2 สำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยควรนำยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนไปพิจารณาและกำหนดเป็นนโยบายให้โรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยนำไปใช้ในการพัฒนานักเรียนและบุคลากรด้านคุณธรรมจริยธรรม

1.3 หน่วยงานที่รับผิดชอบในการกำกับ ดูแลจัดการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนควรพิจารณายุทธศาสตร์และนโยบาย/แนวดำเนินการในรายละเอียดและนำไปประยุกต์ใช้ โดยกำหนดเป็นนโยบายหลักด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการบูรณาการหลักธรรมทางศาสนา

ด้านการส่งเสริมศักยภาพนักเรียน ด้านการบริหารจัดการและด้านการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชนหรือ จัดทำเป็นแผนระยะ 3 -5 ปี ให้โรงเรียนนำไปสานต่อในแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อให้การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของเยาวชนของประเทศเกิดผลอย่างทั่วถึง

2. จากผลการวิจัยที่พบว่านักเรียนมีคุณลักษณะโดดเด่นด้านกิจกรรมรียากกล้าแสดงออก ชื่อสัตย์ มีภาวะผู้นำซึ่งมักจะได้รับความชมเชย หรือได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้นำกิจกรรมเมื่อเรียนต่อในสถาบันอื่น

ข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการคือ สำนักงานพันธกิจการศึกษาควรเป็นแกนนำในการดึงเอาศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งด้านคุณลักษณะที่ดีและวิธีการในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของแต่ละโรงเรียน โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ (Knowledge management) เพื่อนำไปสู่ความเป็นเอกภาพของโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิฯ และต่อยอดความรู้หรือขยายผลสู่ชุมชนและสถาบันอื่นที่สนใจต่อไป

3. จากการศึกษาพบว่าการที่องค์กรมีการกำหนดโครงสร้างให้มีหน่วยงานหรือกลุ่มบุคคลรับผิดชอบต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะรวมถึงการจัดตั้งคณะทำงานในการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ หรือการกำหนดทิศทางในการบริหารที่ชัดเจนสอดคล้องกับบริบทของแต่ละท้องถิ่นจะนำไปสู่การปฏิบัติที่เกิดผลได้

ข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการคือ

3.1 สำนักงานพันธกิจการศึกษาควรจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานฝ่ายยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน โดยมีการกำหนดขอบข่ายหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรรวมถึงงบประมาณและตัวชี้วัดความสำเร็จ ฯลฯ ทั้งนี้ให้เพื่อเป็นสายงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ โดยตรงและมีการดำเนินงานที่เป็นระบบคล่องตัว

3.2 โรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยควรจัดทำแผนการดำเนินงานสู่เป้าหมาย (Road map) การนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติแสดงเส้นทางการเชื่อมโยงงานตั้งแต่วิสัยทัศน์ของพันธกิจการศึกษาจนถึงวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ของแต่ละโรงเรียน มีกิจกรรมสำคัญ ๆ เรียงตามระดับรายชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องพร้อมกับตัวชี้วัดความสำเร็จเพื่อเป็นกรอบกิจกรรมเสริมตามยุทธศาสตร์และใช้เป็นเครื่องมือในการนิเทศ กำกับและติดตาม

3.3 โรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยควรนำผลการวิเคราะห์ SWOT และ TOWS Matrix มาใช้โดยพิจารณาพร้อมกับ TOWS Matrix ในภาพรวมและเลือกยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับบริบทและความพร้อมของโรงเรียนเพื่อวางแผนการดำเนินการในระยะแรกและขยายการดำเนินงานในยุทธศาสตร์อื่นในระยะต่อไป

4. จากการวิจัยที่พบว่าบุคลากรของโรงเรียนมีทั้งบุคลากรรุ่นเก่าที่มีความตั้งใจ และอุทิศเวลาในการทำงานและบุคลากรรุ่นใหม่บางคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองค่อนข้างสูงทำให้มีข้อขัดข้องในการทำงาน ผู้วิจัยจึงเห็นว่าโรงเรียนในสังกัดฯมีความหลากหลายและมีช่องว่างระหว่างความคิด วิธีการทำงานของบุคลากรค่อนข้างมาก

ข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการคือ ควรมีการประชุมสัมมนา สร้างความตระหนัก และให้ความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ฯและการนำไปใช้แก่คณะผู้บริหารโรงเรียน ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปวางแผนปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน พร้อมทั้งมีการติดตามผลปรับปรุง พัฒนาระบบการนำไปใช้เป็นระยะ

5. เนื่องจากนโยบายและแนวดำเนินการในแต่ละยุทธศาสตร์มีจำนวนมากและมีความยากง่ายในการปฏิบัติไม่เหมือนกัน ประกอบกับโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิฯมีความหลากหลายด้านขนาดของโรงเรียน จำนวนบุคลากร บริบทในเมืองและในชนบทฯ เช่นเดียวโรงเรียนโดยทั่วไป

ข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการคือ ควรมีผู้รับผิดชอบ หรือ คณะกรรมการศึกษายุทธศาสตร์อย่างละเอียดก่อนแล้วอาจเลือกเฉพาะยุทธศาสตร์และนโยบาย/แผน ที่ง่ายหรือเห็นผลในระยะเวลาไม่นานเกินไปดำเนินการก่อน เมื่อสำเร็จแล้วจึงค่อยขยายตัวทำยุทธศาสตร์อื่นต่อไป

ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 จากการออกแบบงานวิจัยด้านคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่นำเสนอเป็นภาพรวมของนักเรียนทุกระดับการศึกษาทั้งนี้เพื่อเป็นพื้นฐานในการกำหนดวิธีการหรือแนวทางเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีในภาพรวม จึงไม่ได้ทำการศึกษาเจาะลึกในแต่ละระดับการศึกษา

ข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการคือ ควรมีการศึกษาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในแต่ละระดับการศึกษาโดยเฉพาะและวิธีการจัดการเรียนรู้รวมถึงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละวัยเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนให้สอดคล้องกับธรรมชาติและพัฒนาการของนักเรียน

2.2 จากการวิจัยที่กำหนดยุทธศาสตร์และนโยบาย/แนวดำเนินการไว้อย่างหลากหลาย แต่ไม่ได้กำหนดตัวชี้วัดในแต่ละด้านไว้เพื่อนำไปสู่การประเมินผล

ข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการคือ ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อกำหนดตัวชี้วัดคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทั้ง 4 ด้านเพื่อนำไปสู่กระบวนการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ได้กำหนดไป

2.3 จากงานวิจัยที่พบว่าผู้ปกครองใช้เวลาในการทำงานหารายได้มาจุนเจือครอบครัวมากกว่าการอบรมเลี้ยงดูนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดี แต่มีหลักฐานเอกสารและงานวิจัยจำนวนมากที่บ่งชี้ว่าครอบครัวมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

ข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการคือ ควรมีการศึกษาแนวทาง หรือ วิธีการสร้างความร่วมมืองานระหว่างโรงเรียนและครอบครัวโดยเฉพาะเพื่อกำหนดเป็นรูปแบบหรือกลยุทธ์ในการประสานความสัมพันธ์เพื่อเป็นพลังเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างเต็มที่

2.4 จากงานวิจัยที่พบว่า การเล่นเกมส้อมพิวเตอร์มากเกินไปส่งผลให้นักเรียนไม่มีความรับผิดชอบต่อตนเองและการเรียน และการติดต่อทางอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์มือถือทำให้นักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียนและหมกมุ่นในสิ่งไร้สาระ

ข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการคือ ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับรูปแบบหรือแนวทางในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการผลิตสื่อ เกมส์ หรือการจัดระบบการเรียนรู้บนระบบเครือข่ายที่มีลักษณะทำทาบ นำสนใจสอดคล้องกับความสนใจตามธรรมชาติของนักเรียนในแต่ละช่วงวัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กมล สุดประเสริฐ และ สุนทร สุนันทชัย. การศึกษาขั้นพื้นฐาน. [ออนไลน์]. (2540). แหล่งที่มา:
<http://www.onec.go.th/publication/4007001/> [2553, สิงหาคม 20]

กรกัญญา ราชพลสิทธิ์. (2549). คุณลักษณะที่พึงประสงค์และที่เป็นจริงของบัณฑิตสาขาวิชา
ภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต.
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

กล้า ทองขาว. (2549). การนำนโยบายไปปฏิบัติ. ใน ประมวลสาระชุดวิชานโยบายและการ
วางแผนการศึกษาหน่วยที่ 1-5. พิมพ์ครั้งที่ 4. หน้า 203. นนทบุรี: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

กษิธิศ กัณน้อย. (2551). ฝึกKIDให้อัจฉริยะด้วยโยคะรุ่นเยาว์. กรุงเทพฯ: ฐานการพิมพ์

กิมราญ จาริกเพ็ญ. (2552). การสอนคริสต์จริยธรรมมีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียน กรณีศึกษา
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนดาราวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่, วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต วิทยาลัยพระคริสต์ธรรมแมคกิลวารี
มหาวิทยาลัยพายัพ.

เกียรติศักดิ์ แสงอรุณ. (2551). แนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะสำหรับเยาวชนไทย: กรณีศึกษา
กลุ่มและเครือข่ายเยาวชนที่ทำงานด้านจิตสำนึกสาธารณะ. ใน ฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม,
289. นนทบุรี: เชนปรินติ้ง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2547). รายงานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทย
ตามแต่ละช่วงวัย. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำของครุสภา.

คณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน. ศูนย์ปฏิบัติการปรับปรุงระบบงบประมาณ.

(2545). การวางแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา, สำนักงาน. (2550). เอกสารประกอบการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจ สำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา,

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน. (2545). รายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการนำร่องระดับชาติ เรื่องสถานการณ์ปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนนำร่อง: บทเรียนและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน. (2546). ภาพอนาคตและคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์. กรุงเทพฯ : วิ.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.

โครงการติดตามสภาวะการณ์เด็กและเยาวชน. [ออนไลน์]. (2550) แหล่งที่มา:

<http://www.childwatchithai.com> [2551, มิถุนายน18]

จรัญ ศรีบัวนา. (2550). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร. ใน *เปิดขอบฟ้าคุณธรรมจริยธรรม*, 297. นนทบุรี: เชนปรินติ้ง

จุฬารัตน์ มาเสถียรวงศ์. (2549). นโยบายและยุทธศาสตร์ทางการศึกษาแบบมุ่งอนาคตเพื่อเด็กและเยาวชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต. สาขาวิชาพัฒนาศึกษา ภาควิชา นโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ และ รุ่งเรือง สุขาภิรมย์. (2550). รายงานการสังเคราะห์งานวิจัย : คุณลักษณะและ กระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของประเทศต่าง ๆ. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

- ชรัติ อุ๋นสัมฤทธิ์. (2550). การนำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการจัดการศึกษา
ระดับอุดมศึกษาของกองทัพบก เพื่อส่งเสริมความมั่นคงของชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ดุขฎฐิบัณทิต. สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทาง
การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เชียงใหม่คริสเตียน,โรงเรียน. (2551). หลักสูตรคริสตจริยธรรมโรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียน.
เชียงใหม่. (อัดสำเนา)
- ฉลอง ชาตุรประชีวิน. (2551). การพัฒนากลยุทธ์ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างคุณธรรมที่พึง
ประสงค์ของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขฎฐิบัณทิต.
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- คุดเดือน พันธุมนาวิน. (2551). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมในประเทศไทย
และต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- ดาราวิทยาลัย,โรงเรียน. (2551). หลักสูตรคริสตจริยธรรมโรงเรียนดาราวิทยาลัย. เชียงใหม่.
(อัดสำเนา)
- คำเนิน การเด่น และ เสถียรพงษ์ วรรณปก. (2549). พจนานุกรมไทย อังกฤษฉบับปรับปรุงใหม่.
กรุงเทพฯ : มติชน.
- ชนวัฒน์ สุวรรณจรัส. (2548). การวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณธรรมในนิสิตนักศึกษาไทย
ระดับปริญญาบัณทิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขฎฐิบัณทิต. สาขาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบาย
การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แวมมณี. (2546). การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยม : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ.
กรุงเทพฯ : เสริมสินพีรเพรสซีสเท็ม.

นงลักษณ์ วิรัชชัย นุบผา เมฆศรีทองคำ และธีรวัฒน์ ฆะราช. (2551). การวิจัยนำร่อง การใช้ตัว
บ่งชี้ คุณธรรมจริยธรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ:
พริกหวานกราฟฟิค.

นงลักษณ์ วิรัชชัย และ รุ่งนภา ตั้งจิตเรเจริญกุล. (2551). การวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลง
คุณธรรมจริยธรรมของคนไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค

บุญรัตน์ บัวเย็น. (2008). **เชษฐมารู้จักกับสภาคริสตจักรในประเทศไทย**. เชียงใหม่ : สาร์กผลิตสื่อ
และสิ่งพิมพ์ มหาวิทยาลัยพายัพ,

ปกรณ ปรีชากร. (2548). การวางแผนกลยุทธ์: แนวคิดและแนวทางเชิงประยุกต์. พิมพ์ครั้งที่ 7.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สมาธรรม.

ปริญสร้อยแยลส์วิทยาลัย, โรงเรียน. (2549). **หลักสูตรคริสตจริยธรรมของโรงเรียนปริญสร้อยแยลส์
วิทยาลัย**. เชียงใหม่. (อัครสำเนา)

ประภาศรี สีอำไพ. (2550). **พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

แผนพัฒนาตามนโยบายสภาคริสตจักรในประเทศไทย ค.ศ. 2007 – 2010.

กรุงเทพฯ : สภาคริสตจักรในประเทศไทย, 2007. (เอกสารอัครสำเนา)

พรรณพร วรณลักษณ์. (2548). **การศึกษาและการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน
วัยรุ่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พรสันต์ เลิศวิทยาวัฒน์. (2550). **รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของนักเรียน
อาชีวศึกษาเอกชน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

พระคริสตธรรมคัมภีร์. (2004). พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพฯ: สมาคมพระคริสตธรรมไทย.

พวงรัตน์ เกสรแพทย์. (2543). การวางแผนกลยุทธ์ของนักการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

พสุ เดชะรินทร์. (2549). รายงานผลการศึกษาพัฒนารูปแบบเบื้องต้นของหน่วยงานภาครัฐ :
องค์การที่มีขีดสมรรถนะสูง. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิชเชอร์ ดี. เอช. (2009). ผลที่ล้ำค่า. ในมานาประจำวัน. วันพฤหัสบดีที่ 19 พฤศจิกายน. แปลโดย
ปาริชาติ แสงอัมพรและคณะ. กรุงเทพฯ: ประชุมทองการพิมพ์

มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย, สำนักงานพันธกิจการศึกษา. (2544). โครงสร้าง
หลักสูตรคริสเตียนศึกษาในโรงเรียน. (อัดสำเนา).

รจนา เถาว์พันธ์. (กรกฎาคม 2552). สรุป 3 ปี. เพื่อปฏิรูปการศึกษารอบสอง. วารสารวงการครูและ
ผู้ปกครอง ฉบับที่ 65: 9 - 10.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. (2552). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน),สำนักงาน. (2547).
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.
กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน),สำนักงาน. (2549). มาตรฐานตัว
บ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
รอบที่ 2 (พ.ศ. 2549 – 2553). กรุงเทพฯ: จุดทอง.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : ศิริวัฒน์อินเตอร์พริ้นส์.

รุ่งทิวา จันทน์วิฒนวงษ์. (2549). การพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรมและทักษะการสอนสอดแทรก
จริยธรรมของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ลิก โคนา โทมัส. (2545). การให้การศึกษเพื่อสร้างอัตลักษณ์ (Educating for character : how our schools can teach respect and responsibility). แปลโดย สวัสดิ์ ประทุมราช. กรุงเทพฯ : โครงการวิจัยแม่บท : การวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย กองส่งเสริมการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2550). รายงานการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : พิมพ์กิจการพิมพ์.

เลขาธิการสภาการศึกษา,สำนักงาน. (2550). รายงานการสังเคราะห์สภาวะการณ์และปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.

เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษา (2551). กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 – 2559) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เลขาธิการสภาการศึกษา,สำนักงาน. (2550). รายงานเบื้องต้นการเสริมสร้างคุณธรรมในระบบการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.

วงศ์ วรรณพิเชฐ. (2543). A Dictionary of English Collocations with Thai Translations . กรุงเทพฯ :

วิทย์ เทียงบูรณธรรม. (2544). พจนานุกรม อังกฤษ - ไทย (ฉบับใหม่). กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.

วิทยากร เชียงกุล. (2551). สภาวะการศึกษาไทยปี 2550/2551 ปัญหาความเสมอภาคและคุณภาพของการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : วีทีซีคอมมิวนิเคชั่น.

วิทยากร เชียงกุล. (2550). สภาวะการศึกษาไทยปี 2549/2550 การแก้ปัญหาและการปฏิรูปการศึกษาอย่างเป็นระบบองค์รวม. กรุงเทพฯ : วีทีซีคอมมิวนิเคชั่น,

วีณา อ่องแสงคุณ. (2549). การพัฒนารูปแบบการประเมินองค์การแบบสมมูลสำหรับโรงเรียน
คาทอลิกสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณศึกษิต. สาขาวิชา
บริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วีรวีท คงศักดิ์และคณะ. (2551). ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมไทย. ใน **เปิดขอบฟ้าคุณธรรม
จริยธรรม**, 208. นนทบุรี: เซนปรินติ้ง.

ศักดิ์ชัย นิรัญทิวี. (2548). รายงานการวิจัยเอกสาร การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็น
พลเมืองดี. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

ศิลป์ชัย เชาว์เจริญรัตน์. (2004). **จริยธรรมคริสเตียน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สถาบันคริส
เตียนศึกษาและพัฒนาคริสตจักร(ซีอีดี)

ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

ศึกษาธิการ. กระทรวง. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). **แผนการศึกษาแห่งชาติ
(พ.ศ. 2545 – 2559)**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

สภาคริสตจักรในประเทศไทย. (2551). **รายงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน
ประเทศไทย**. เสนอต่อ ที่ประชุมสมัชชาสภาคริสตจักรในประเทศไทยสมัยสามัญ ครั้งที่
30 วันที่ 21-24 ตุลาคม 2551 ณ มหาวิทยาลัยพายัพ เชียงใหม่.

สมพร เจริญพงศ์. (2544). **พจนานุกรมไทย : ฉบับพิสดาร**. กรุงเทพฯ : ธรรมสภาและสถาบัน
บันลือธรรม.

สมพร เทพสิทธิธา. (2551). **การสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรม**. กรุงเทพฯ : สมชาย
การพิมพ์.

สมบัติ ชำรงชัยวงศ์. (2546). นโยบายสาธารณะ: แนวคิด การวิเคราะห์และกระบวนการ. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมาธรรม.

สมศักดิ์ ภู่วิภาดาพรรณและคณะ. (2551). รายงานการวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาและกำ
 ขับเคลื่อนการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในเขตภาคเหนือตอนบน โดยใช้
 เครื่องข่ายวิจัยการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สมาน อัสวภูมิ. (2549). การบริหารการศึกษาสมัยใหม่ แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติ.
 พิมพ์ครั้งที่ 2. อุบลราชธานี: อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.

สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล. (2552). รายงานวิจัยฉบับ
 สมบูรณ์ คุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทย.

สภาคริสตจักรในประเทศไทย. เอกภาพในการรับใช้. ใน รายงานการประชุมเลขาธิการสภา
 คริสตจักรในประเทศไทย, 21-24 ตุลาคม 2008 มหาวิทยาลัยพายัพ. เชียงใหม่.

สิน พันธุ์พินิจ. (2551). เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒนา.

สุนน อมรวิวัฒน์. (2546). วิธีการเรียนรู้: คุณลักษณะที่คาดหวังในช่วงวัย. กรุงเทพมหานคร:
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2548). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่ง
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ว่องวานิชและคณะ. (2550). โครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย. ศูนย์
 ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สายฤดี วรกิจโอกาส และ อิทธิพล ปรีดิประสงค์. (2549). **ยุทธศาสตร์สี่เพื่อส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้สำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว: กลไกป้องกันการป้องกันเด็กก่อนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม**. ใน รายงานการศึกษาวิจัยเพื่อนำเสนอในการประชุมทางวิชาการระดับชาติว่าด้วยงานยุติธรรม ครั้งที่ 4 การพัฒนากระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน 4-5 กันยายน 2549 ณ ศูนย์การประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

สำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชนกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, กลุ่มงานข้อมูลและสารสนเทศ. สถิติจำนวนคดีที่เด็กและเยาวชนถูกจับกุมส่งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนตั้งแต่ปี 2542 – 2551 [ออนไลน์]. (2551). แหล่งที่มา : http://www2.djop.moj.go.th/stat/show_stat.php [2552, สิงหาคม16]

อุดม เพชรสังหาร. **ทฤษฎีเซลล์กระจกเงา (Mirror Neuron Theory)**. [ออนไลน์]. (2008). แหล่งที่มา: <http://www.tuator.net/content/view/209/76> [2553, กันยายน1]

อนาคตศึกษาเพื่อการพัฒนา: ไอเอฟดี, สถาบัน. **รูปแบบการสอนที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม** [ออนไลน์]. (2549). แหล่งที่มา : <http://www.moralcenter.or.th/web/moral/th/research/detail.php?researchID=829> [2552, สิงหาคม 18]

อนิวัช แก้วจันทน์. (2551). **การจัดการเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ : นาคิลป์โฆษณา.

อมรวิชัย นาคทรพรพ และจุฬากรณ์ มาสเถียรวงศ์. **รัฐสาร ทันตื้อ : แนวคิดและแนวทางการเสริมสร้างสุขภาวะและการเรียนรู้ เรื่องการรับสื่ออย่างมีคุณค่า. เอกสารชุดแนวคิดและแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสุขภาวะและทักษะชีวิตให้แก่เด็ก เอกสารลำดับที่ 6.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (ม.ป.ป.).

ภาษาอังกฤษ

Berkowitz, M. W. (2002). The Science of Character Education. In W. Damon (ed.), **Bringing in a New Era in Character Education**. Stanford California.: Hoover Institution.

Brannon D. (2008). **Character Education: It's a Joint Responsibility** [online]. Available from http://vnweb.hwwilsonweb.com/hww/results/results_single_fulltext_jhtml;hw... [2009, August 7]

Character Training Institute [Online]. Available from: <http://www.characterfirst.com/aboutus/qualities> [2009, August 9]

Charlotte Christian School. **Vision and Guiding Principles** [Online]. Available from: http://www.charlottechristian.com/AppPage.aspx?nav_id=74,9 [2009, July 8]

Coleman, J. S. (1965). **Education and Political Development**. New Jersey: Princeton University Press

Damon, W. Edited. (2002). **Bringing in a New Era in Character Education**. Stanford, California. : Hoover Institution .

Davies, B. (2006). **Processes Not Plans Are the Key to Strategic Development. Management in Education** [online]. Available from : <http://mie.sagepub.com> [2009, April 16]

Davidson M. and Lickona T. (2007) **Smart integrating performance character and moral character in schools**[online]. Available from : <http://vnweb.hwwilsonweb.com/hww/shared/blank.jhtml> [2009, August 30]

DeRoche E. F. and Williams M. M., (1998). **Educating Hearts and Minds : A Comprehensive Character Education Framework**. Thousand Oaks, Calif. : Corwin.

Graham K. (2005). **Strategic Planning and Performance Management : develop and measure winning strategy**. London : Elsevier/Butterworth-Heinemann.

Grattan R. F. (2002). **The Strategy Process : a military-business comparison**. New York : PALGRAVE.

Guralnik D. B. editor. (1996). **Webster's New World college dictionary**. 3rd ed. New York: Macmillan,

Henderson, B. D. (1989). The origin of Strategy. **In Harvard Business Review**. Vol 67 pp.141.

Hill C. W., Jones G. R. (2004). **Strategic management theory : an integrated approach**. 6th ed. Boston : Houghton Mufflin.

Hiroshima International School. **Guiding Philosophy** [Online]. Available from: <http://www.hiroshima-is.ac.jp/index.php?id=69>[2009, July 8]

Hornby, S. (2005). **Oxford advanced learner's dictionary of current English**. 7th ed. Oxford : Oxford University Press.

Rasanen, R. (2007). International Education as an Ethical Issue. In M. Hayden, J. Levy and J. Thompson (eds.), **The SAGE Handbook of Research in International Education**. Pp.59-60. India : The Cromwell Press,

Joyce H. M. and Robert A. edited. (1991). **The Oxford encyclopedic English dictionary**. Oxford : Clarendon Press.

Judy, P. (1995). **Oxford English Reference Dictionary** . Imprint, New York : Oxford University.

Kenny, G. (2005). **STRATEGIC PLANNING AND PERFORMANCE MANAGEMENT.**

Burlington: Elsevier Butterworth Heinemann.

Kessler, R. (2000). **The Soul of Education.** VirginiaUSA: Association for Supervision and Curriculum development.

Koontz, H. and Wehrich, H. (1990). **ESSENTIALS OF MANAGEMENT.** 5th ed.

Singapore: McGraw-Hill.

Krathwohl, D. R., Bloom B. S. and Masia B. B., (1964). **TAXONOMY OF EDUCATIONAL**

OBJECTIVES, The Classification of Educational Goals HandbookII : Affective

Domain. America: David Mc Kay.

Kurtus , R. (2008). **Having Good Character in School Education** [online]. Available

from : <http://www.school-for-champions.com/grades/character.htm> [2009, June 7]

Lacoboni, M. (2009). Imitation, Empathy, and Mirror Neurons. **Annual Review of Psychology.**

Available from: [http:// www.annualreviews.org/](http://www.annualreviews.org/)

doi/full/10.1146/annurev.psych.60.110700.16...[2010,September 10]

Lickona, T. (1991). **Educating for Character.** NewYork. Bantam Books Dell Publishing.

Lickona, T. and Davidson, M. (2005). **Smart & Good High Schools : Integrating excellence**

and ethics for success in school, work and beyond. Washington, D.C. : Character Education Partnership.

Liebenson, Maureen M. Editor. (2001). **The World book dictionary.** Chicago : World Book.

Longman dictionary of english language and culture. (2005). 3rd ed. Harlow : Addison Wesley

; Longman.

King L. M., Jr. (1968). **Quotes**. [online]. Available from :

http://thinkexist.com/quotes/martin_luther_king,_jr [2008, January]

Merriam-Webster. (1991). **The Webster's Ninth New Collegiate Dictionary** . Massachusetta : G & C.

Mintzberg H. Quinn J. B. (1996). **The Strategy Process : Concepts, Contexts, Cases**. 3rd ed. Upper Saddle River, N.J. : Prentice Hall.

Montgomery C. A. and Porter M. E. (1991). **Strategy : seeking and securing competitive**. Boston, MA : Harvard Business School Press.

Oxford University, edited and designed. (2001). **Reader's Digest Great Dictionary of the English Language**. The Reader's Digest Association Limited London : The Reader's Digest Association.

Park N. and Peterson C., (2006). **Moral competence and character strengths among adolescents: The development and validation of the Values in Action Inventory of Strengths for Youth** [online]. Available from : http://www.sciencedirect.com/science?_ob=ArticleURL&_udi=B6WHO-4K5HW [2009, July 29]

Parsons, C. (1999). **Education, Exclusion and Citizenship**. Publication, London ; New York : Routledge.

PESTLE. Available from: <http://rapidbi.com/pestle>. [2009, August 17]

Phillip, R. M. (1998). **Basic Newbury House Dictionary of American English** . Boston, Mass. : Heinle & Heinle.

- Robinson M. editor. (1996). **Chambers 21th century dictionary**. Edinburgh : W & G Chambers.
- Saffold G. S. (1994). **Strategic Planning for Christian Organizations**. United States of America : Accrediting Association of Bible Colleges.
- Sinclair, J. (1993). **BBC English Dictionary** . London : HarperCollins Publishers.
- Sparks A. N. (1996). **Webster' s New World Students' Dictionary** .New York: Macmillan.
- Soukhanov, A. H. (1999). **Encarta world english dictionary**. New York : St. Martin Press.
- Tate, N. (2005). **Society's Voice in Moral Education and Pluralism**. London : Falmers Press.
- The British School of Paris. **Philosophy and Aims**[Online]. Available from:
http://www.britishschool.fr/our_school/philosophy.html [2009, July 8]
- The Origin of SWOT. Available from. <http://rapidbi.com/created/SWOTanalysis.html>[2009, December 12]
- Thompson A. A., Jr., Strickland A.J. (2001). **Strategic management : concepts and cases** . 12th ed. Singapore : McGraw-Hill/Irwin.
- Thompson A.A. , Strickland A.J. and Gamble E.J. (2008). **Crafting and executing strategy : the quest for competitive advantage : concepts and cases**. 16th ed. New York : McGraw-Hill.
- Trinity Christian Schools. **Vision** [Online]. Available from: http://ccsths.org/gen_vision.html
 [2009, July 7]
- Wellington school. **Educational Goals**[online]. Available from:
<http://wellingtonschool.com/Home/AboutUs/tabid/105/Default.aspx> [2009,July 17]

Wesley College. **Values and Current Perspective**[Online]. Available from:

<http://wesleycollege.net/awVisVal.cfm> [2009, July 8]

Wheelen T. L. , Hunger D. J. (2004). **Strategic Management and Business Policy**. 9th ed. Upper Saddle River, NJ : Pearson.

Yulk, G. (2006). **LEADERSHIP IN ORGANIZATIONS**. Sixth Edition. United States of America : Courier Stoughton.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

1. เครื่องมือในการวิจัย
2. แบบประเมินยุทธศาสตร์

ศูนย์วิทยพัทธยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเด็นสัมภาษณ์กลุ่ม (Group interview)

การศึกษาเพื่องานวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิ
แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์กลุ่ม

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้างาน อนุสาสก์ และตัวแทนครูเกี่ยวกับ

1. สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
2. สภาพการจัดการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่โรงเรียนดำเนินการในด้านการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานหรือองค์กรภายนอก ด้านการปรับระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาบุคลากรและสร้างตัวแบบที่ดี ด้านการบูรณาการศาสนกิจและศาสนธรรม และด้านการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี
3. แนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในด้านการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานหรือองค์กรภายนอก ด้านการปรับระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาบุคลากรและสร้างตัวแบบที่ดี ด้านการบูรณาการศาสนกิจและศาสนธรรม และด้านการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

คำชี้แจง

การแสดงความคิดเห็นในการสัมภาษณ์กลุ่มตามวัตถุประสงค์ข้างต้น เป็นการเก็บข้อมูลเพื่อ
งานวิจัยเรื่อง “ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภา
คริสตจักรในประเทศไทย” ไม่มีผลใดใดต่อการทำงานของท่าน ผู้วิจัยจะนำความคิดเห็นของท่านมา
วิเคราะห์สังเคราะห์เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีตามขั้นตอนการวิจัยที่ได้กำหนดไว้
เท่านั้น

ข้อมูลทั่วไปในการสัมภาษณ์กลุ่ม

1. ชื่อโรงเรียน.....จังหวัด
2. รายชื่อผู้ที่เข้าร่วมสัมภาษณ์กลุ่ม
 - 2.1 ชื่อสกุล.....ตำแหน่ง.....
 - 2.2 ชื่อสกุล.....ตำแหน่ง.....
 - 2.3 ชื่อสกุล.....ตำแหน่ง.....
 - 2.4 ชื่อสกุล.....ตำแหน่ง.....
 - 2.5 ชื่อสกุล.....ตำแหน่ง.....
 - 2.6 ชื่อสกุล.....ตำแหน่ง.....
 - 2.7 ชื่อสกุล.....ตำแหน่ง.....

2.8 ชื่อสกุล.....ตำแหน่ง.....

2.9 ชื่อสกุล.....ตำแหน่ง.....

2.10 ชื่อสกุล.....ตำแหน่ง.....

3. วัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์กลุ่ม

.....

ประเด็นในการสัมภาษณ์กลุ่ม

1. สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเป็นอย่างไร
2. สภาพการจัดการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีที่โรงเรียนดำเนินการในด้านการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานหรือองค์กรภายนอก ด้านการปรับระบบการเรียนรู้ด้านการพัฒนาบุคลากรและการสร้างตัวแบบที่ดี และด้านการบูรณาการศาสนกิจและศาสนาธรรม และด้านการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีเป็นอย่างไร
3. จากสภาพการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่เป็นอยู่ โรงเรียนควรมีแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในด้านการปรับระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาบุคลากรและการสร้างตัวแบบที่ดี ด้านการบูรณาการศาสนกิจและศาสนาธรรม และด้านการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีอย่างไร เพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะที่ดีที่กำหนดไว้

ข้อมูลเบื้องต้นเพื่อการสัมภาษณ์กลุ่ม

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยปรากฏผลดังนี้

คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1. คุณลักษณะที่ดีด้านลักษณะเฉพาะตน (The self) นักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การกระทำและคำพูด มุ่งมั่นและยืนหยัดในการทำมาดี มีความกระตือรือร้นและพัฒนาตนเอง ให้มีคุณค่าอยู่เสมอ มีสติรอบคอบ มีไหวพริบและมีเหตุผลในการตัดสินใจ มีความเชื่อมั่นและเห็นคุณค่าในตนเอง รู้จักประหยัดอดออม กล้าหาญ อดทน อดกลั้น เข้าใจในหลักความเป็นจริงของธรรมชาติและอยู่อย่างพอเพียง
2. คุณลักษณะที่ดีด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relationships) นักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เป็นผู้มีความซื่อสัตย์เที่ยงธรรมจริงใจและยึดมั่นในความจริง สุภาพอ่อนโยน เคารพในอาวุโสและให้เกียรติผู้อื่น มีความกตัญญูกตเวที มีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่นและรู้จักสามัคคี
3. คุณลักษณะที่ดีด้านสังคม (Society) นักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เป็นผู้มีความศรัทธาในองค์พระผู้เป็นเจ้าและนำพระวาทะธรรมของพระเจ้ามาใช้ในการ

ดำเนินชีวิตและอยู่ร่วมกันในสังคม เคารพในกฎระเบียบของสังคมและวิถีประชาธิปไตย รับผิดชอบต่อส่วนรวม มีจิตสาธารณะ เสียสละ และเป็นผู้รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

4. คุณลักษณะที่ดีด้านสิ่งแวดล้อม (The environment) นักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เป็นผู้ที่เห็นคุณค่าของธรรมชาติ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสมดุล มีความมุ่งมั่นพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน

จากการพิจารณาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนดังกล่าวข้างต้นท่านคิดว่าโรงเรียนของท่านมีสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนดังที่ได้กล่าวไปอย่างไร

สภาพแวดล้อมภายนอก

1. ด้านการเมือง

1.1 ผลกระทบที่เอื้อ หรือ ส่งเสริมให้เกิดโอกาสในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน.....

1.2 ผลกระทบที่เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน.....

2. ด้านเศรษฐกิจ

2.1 ผลกระทบที่เอื้อ หรือ ส่งเสริมให้เกิดโอกาสในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน.....

2.2 ผลกระทบที่เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน.....

3. ด้านสังคม

3.1 ผลกระทบที่เอื้อ หรือ ส่งเสริมให้เกิดโอกาสในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน.....

3.2 ผลกระทบที่เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน.....

4. ด้านเทคโนโลยี

4.1 ผลกระทบที่เอื้อ หรือ ส่งเสริมให้เกิดโอกาสในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน.....

4.2 ผลกระทบที่เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน.....

5. ด้านกฎหมาย

5.1 ผลกระทบที่เอื้อ หรือ ส่งเสริมให้เกิดโอกาสในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน.....

5.2 ผลกระทบที่เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

6. ด้านสิ่งแวดล้อม

6.1 ผลกระทบที่เอื้อ หรือ ส่งเสริมให้เกิดโอกาสในการสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

6.2 ผลกระทบที่เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

ด้านสภาพแวดล้อมภายใน

1. ด้านโครงสร้างและนโยบายในการจัดการศึกษา เช่น โครงสร้าง สายการบังคับบัญชา นโยบาย ระบบงาน ฯลฯ

1.1 จุดแข็งที่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

1.2 จุดอ่อนที่ควรได้รับการแก้ไข

2. ด้านผลผลิตและการให้บริการเช่น คุณภาพของนักเรียน คุณภาพของการให้บริการ ฯลฯ

2.1 จุดแข็งที่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

2.2 จุดอ่อนที่ควรได้รับการแก้ไข

3. ด้านบุคลากร คือ ปริมาณ และ คุณภาพของบุคลากร

3.1 จุดแข็งที่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

3.2 จุดอ่อนที่ควรได้รับการแก้ไข

.....

4. ด้านประสิทธิภาพทางการเงิน เช่น ความพอเพียง ความคล่องตัวในการเบิกจ่ายการระดม
 ทรัพยากรทางการเงิน ฯลฯ

4.1 จุดแข็งที่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

.....

4.2 จุดอ่อนที่ควรได้รับการแก้ไข

.....

5. ด้านทรัพยากร คือ ความพอเพียงและคุณภาพของวัสดุ อุปกรณ์

5.1 จุดแข็งที่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

.....

5.2 จุดอ่อนที่ควรได้รับการแก้ไข

.....

6. ด้านการบริหารจัดการ เช่น การมีส่วนร่วมของบุคลากร การกระจายอำนาจ การ
 ประชาสัมพันธ์ วัฒนธรรมองค์กร ความเชื่อและค่านิยมขององค์กร

6.1 จุดแข็งที่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

.....

6.2 จุดอ่อนที่ควรได้รับการแก้ไข

.....

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่โรงเรียนดำเนิน
 ในด้านการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานหรือองค์กรภายนอก ด้านการปรับระบบการเรียนรู้ ด้านการ
 พัฒนาศูนย์และสร้างตัวแบบที่ดี ด้านการบูรณาการศาสนกิจและศาสนธรรม และด้านการบริหาร
 จัดการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

จากการพิจารณาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนดังกล่าวข้างต้น โรงเรียนของท่านมีการดำเนินการ
 เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในด้านต่อไปนี้อย่างไร

1. ด้านการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงาน หรือ องค์กรภายนอกที่เสริมสร้างลักษณะเฉพาะตน
ความสัมพัทธ์กับผู้อื่น สังคมและสิ่งแวดล้อม

.....

.....

2. ด้านการปรับระบบการเรียนรู้ที่เสริมสร้างลักษณะเฉพาะตน ความสัมพัทธ์กับผู้อื่น สังคม
และสิ่งแวดล้อม

.....

.....

3. ด้านการพัฒนาบุคลากรและการสร้างตัวแบบที่ดีที่เสริมสร้างลักษณะเฉพาะตน ความสัมพัทธ์
กับผู้อื่น สังคมและสิ่งแวดล้อม

.....

.....

4. ด้านการบูรณาการศาสนกิจและศาสนธรรมที่เสริมสร้างลักษณะเฉพาะตน ความสัมพัทธ์กับ
ผู้อื่น สังคมและสิ่งแวดล้อม

.....

.....

5. ด้านการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่เสริมสร้างลักษณะเฉพาะ
ตน ความสัมพัทธ์กับผู้อื่น สังคมและสิ่งแวดล้อม

.....

.....

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้านการสร้าง
เครือข่ายกับหน่วยงานหรือองค์กรภายนอก ด้านการปรับระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาบุคลากรและ
สร้างตัวแบบที่ดี ด้านการบูรณาการศาสนกิจและศาสนธรรม และด้านการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้าง
คุณลักษณะที่ดี

จากสภาพการจัดการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่ได้กล่าวมาในตอนที 3 ท่านคิดว่า
โรงเรียนของท่านควรมีแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างไร

1. ด้านการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงาน หรือ องค์กรภายนอกที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของ
นักเรียนด้านลักษณะเฉพาะตน ด้านความสัมพัทธ์กับผู้อื่น ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

.....

.....

2. ด้านการปรับระบบการเรียนรู้ที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ด้านลักษณะ เฉพาะตน
ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

.....

.....

3. ด้านการพัฒนาบุคลากรและการสร้างตัวแบบที่ดีที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้าน
ลักษณะเฉพาะตน ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

.....

.....

4. ด้านการบูรณาการศาสนกิจและศาสนธรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
ด้านลักษณะเฉพาะตน ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

.....

.....

5. ด้านการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้านลักษณะเฉพาะตน
ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

.....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกการสังเกต

การศึกษาเพื่องานวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิ
แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการสังเกต

เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่โรงเรียนดำเนินในด้านการ
สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานหรือองค์กรภายนอก ด้านการปรับระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาบุคลากร
และสร้างตัวแบบที่ดี ด้านการบูรณาการศาสนกิจและศาสนธรรม และด้านการบริหารจัดการเพื่อ
เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี

แหล่งข้อมูลในการสังเกต

1. บรรยากาศและสภาพทั่วไปที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน เช่น บรรยากาศในการ
ทำงาน การจัดกิจกรรมของนักเรียน การจัดป้ายนิเทศ การจัดแหล่งเรียนรู้ ฯลฯ
2. พฤติกรรมของครูและผู้บริหาร ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
3. สื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน เช่น วิทยุทัศน์ พันธกิจ
แผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการปฏิบัติงานประจำปี สรุปผลการดำเนินงาน/โครงการ รายงาน
การประเมินตนเอง (SAR) ฯลฯ

ข้อมูลทั่วไปในการสังเกต

- 2.1 ชื่อโรงเรียนที่สังเกต.....
- 2.2 วัน เวลาที่สังเกต
- 2.3 ผู้สังเกต.....

รายละเอียดในการสังเกต

เวลา	สถานที่	ประเด็นที่สังเกต	สิ่งที่พบ
		1. บรรยากาศและสภาพทั่วไปที่ เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของ นักเรียน เช่น บรรยากาศในการ ทำงาน การจัดกิจกรรมของนักเรียน การจัดป้ายนิเทศ การจัดแหล่ง เรียนรู้ ฯลฯ
		2. พฤติกรรมของครูและผู้บริหารใน การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของ นักเรียน

เวลา	สถานที่	ประเด็นที่สังเกต	สิ่งที่พบ
		3. สื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการ เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของ นักเรียน
		4. เอกสารที่เกี่ยวกับการเสริมสร้าง คุณลักษณะที่ดีของนักเรียน เช่น วิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการปฏิบัติงานประจำปี สรุปผลการดำเนินงาน/โครงการ รายงานการประเมินตนเอง (SAR) ฯลฯ

5. ประเด็นที่น่าสนใจและข้อมูลอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

.....

.....

.....

.....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**แบบสอบถามความคิดเห็นในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
(สำหรับผู้บริหารและครู)**

แบบสอบถามนี้เป็นเครื่องมือในการวิจัยเรื่อง “ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย” ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนที่สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำนวน 25 โรงเรียนและจะนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การกำหนดยุทธศาสตร์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลที่รับมานำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น โดยจะมีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ในภาพรวมซึ่งจะไม่ส่งผลเสียหายต่อท่านแต่อย่างใด จึงขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามนี้โดยพิจารณาจากสภาพจริงและให้ความคิดเห็นที่ตรงกับแนวคิดของท่านมากที่สุดเพื่อข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย และคุณภาพของเด็กซึ่งจะเป็นกำลังอันสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติในอนาคตต่อไป

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามนี้จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสิรินันท์ ศรีวีระสกุล

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มกราคม 2553

คำชี้แจง

1. วัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม

1.1 เพื่อศึกษาข้อมูลสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

2. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนที่ท่านสังกัด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนที่ท่านสังกัด

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนที่ท่านสังกัด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ผู้บริหาร

ผู้จัดการ/ผู้อำนวยการ

อนุศาสก/ รองผู้อำนวยการ/ ผู้ช่วยผู้จัดการ/ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

1.2 หัวหน้างาน

ฝ่ายการเรียนการสอน

ฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอน

1.3 ครูผู้สอน

ระดับปฐมวัย

ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 3

ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3

ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6

1.4 บุคลากรฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอน

สังกัดส่วนกลาง

สังกัดระดับชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

2. อายุการทำงาน.....ปี

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

โปรดพิจารณาประเด็นต่อไปนี้ว่า ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนของท่านมากน้อยเพียงใด โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่มีหมายเลขตรงกับสภาพจริงที่เกิดขึ้น ซึ่งตัวเลข 5 4 3 2 1 มีความหมายดังนี้

5 หมายถึง ประเด็นนี้ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนของท่านในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ประเด็นนี้ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนของท่านในระดับมาก

3 หมายถึง ประเด็นนี้ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนของท่านในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ประเด็นนี้ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนของท่านในระดับน้อย

1 หมายถึง ประเด็นนี้ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนของท่านในระดับน้อยที่สุด

ประเด็น	ระดับการส่งผลต่อ การเสริมสร้าง คุณลักษณะที่ดีๆ				
	5	4	3	2	1
<p>ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส หรือเอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน</p> <p>1. นโยบายของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษา เช่น นโยบายเรียนฟรี 15 ปี ที่มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี นโยบาย 3D ที่เกี่ยวกับการปลูกฝังนักเรียนด้านประชาธิปไตย ด้านคุณธรรม และด้านห่างไกลยาเสพติด เป็นต้น ส่งผลให้การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน</p>					
<p>2. ข้อมูลข่าวสารด้านการเมืองที่แตกต่างกันระหว่างฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านทำให้นักเรียนรู้จักคิด ไตร่ตรองและมีเหตุผลในการตัดสินใจที่จะเชื่อหรือไม่เชื่อข้อมูลนั้น</p>					
<p>3. ภาวะวิกฤติเศรษฐกิจที่ทำให้รายได้ของครอบครัวลดลง ส่งผลให้นักเรียนรู้จักประหยัดใช้เงินอย่างระมัดระวังและมีเหตุผลยิ่งขึ้น</p>					
<p>4. การที่โรงเรียนมีชื่อเสียงในทางที่ดี ได้รับการยอมรับในสังคม ด้านคุณธรรม จริยธรรมที่ปลูกฝังนักเรียนด้วยหลักธรรมทางคริสต์ศาสนา ทำให้ผู้ปกครองเกิดความศรัทธานำบุตรหลานมาเข้าเรียน และให้การสนับสนุนโรงเรียนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน</p>					
<p>5. การมีคริสตจักร หรือ โบสถ์ของสมาชิกในชุมชนอยู่ภายในบริเวณโรงเรียน หรือ อยู่ใกล้โรงเรียนทำให้โรงเรียนได้รับความช่วยเหลือและการสนับสนุนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนได้สะดวกและง่ายขึ้น</p>					
<p>6. ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่สะดวกสบายในการสืบค้นข้อมูล มีวิทยาการใหม่ๆ ที่น่าสนใจหลากหลายทำให้นักเรียนสนใจใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ มีความกระตือรือร้นในการหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้มีคุณค่าอยู่เสมอ</p>					
<p>7. แผนการศึกษาแห่งชาติ(พ.ศ. 2545 – 2559) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ระบุดังการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนในองค์รวม และเน้นในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมไว้ชัดเจนส่งผลให้โรงเรียนต้องนำไปปฏิบัติ</p>					
<p>8. การกำหนดมาตรฐานด้านคุณธรรมสำหรับผู้เรียนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา และการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนไว้ในหลักสูตรแกนกลางส่งผลให้มีการบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ มากขึ้น</p>					

ประเด็น	ระดับการส่งผลต่อ การเสริมสร้าง คุณลักษณะที่ดีๆ				
	5	4	3	2	1
9. กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเด็ก ทำให้ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาตระหนักถึงสิทธิของนักเรียนมากขึ้น มีความรอบคอบและไม่ทำโทษรุนแรงเกินเหตุ					
10. ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นทั้งภายในและต่างประเทศ เช่น อุทกภัย แผ่นดินไหว คลื่นสึนามิ พายุมรสุม ฯลฯ ทำให้นักเรียนตื่นตัวในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และได้มีโอกาสแสดงน้ำใจช่วยเหลือผู้ที่ประสบภัย					
ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน					
11. การขาดเสถียรภาพทางการเมืองทำให้นโยบายทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ไม่มีทิศทางที่ชัดเจนและไม่ต่อเนื่อง					
12. การแตกแยกทางการเมืองที่แบ่งเป็นฝ่ายเป็นสีทำให้นักเรียนเกิดอคติ ไม่เอื้อต่อการเสริมสร้างนักเรียนให้เป็นผู้รักสามัคคี					
13. นโยบายของรัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาให้โรงเรียนของรัฐ ทำให้โรงเรียนเอกชนมีจำนวนนักเรียนน้อย และมีรายได้ลดลงส่งผลให้นักเรียนขาดโอกาสที่จะได้รับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีอย่างต่อเนื่อง					
14. พฤติกรรมการทุจริต คอร์รัปชันและการซื้อสิทธิ์ขายเสียงในระบบการเมืองเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีและทำให้นักเรียนสับสน เกิดค่านิยมใหม่ที่ถ้าโกงแล้วทำประโยชน์ก็เป็นเรื่องที่ยอมรับได้					
15. การใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาทางการเมืองและสังคม ส่งผลต่อความคิดและการตัดสินใจของนักเรียน ให้นิยมการใช้อารมณ์และความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ไปด้วย					
16. สภาพทางเศรษฐกิจทำให้ผู้ประกอบการต้องออกจากบ้านเพื่อทำงานหารายได้มาจุนเจือครอบครัวให้มากขึ้นส่งผลให้ไม่มีเวลาอบรม ดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด					
17. สภาพครอบครัวที่หย่าร้าง หรือ แยกกันอยู่ทำให้เด็กต้องอาศัยอยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย หรือ ญาติอาวุโสที่มีวัยต่างกันมาก ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่น และมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมยากต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี					

ประเด็น	ระดับการส่งผลต่อ การเสริมสร้าง คุณลักษณะที่ดีๆ				
	5	4	3	2	1
18. กระแสความนิยมในวัยรุ่น เช่น แฟชั่นการแต่งกาย การซื้อของราคาแพงที่ผลิตจากต่างประเทศ การใช้คำพูด เป็นต้น ทำให้นักเรียนหนีไปตามสมัย ซึ่งไม่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะด้านการอยู่อย่างพอเพียงและการดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ					
19. การเล่นเกมสื่อกอมพิวเตอร์ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ชอบอยู่คนเดียว ได้รับความรับผิดชอบต่อตนเองและการเรียน					
20. การติดต่อสื่อสารทางระบบเครือข่าย(internet)และการใช้โทรศัพท์มือถือที่สะดวก รวดเร็ว สามารถส่งข้อความ รูปภาพหรือคลิปวิดีโอให้กันได้ง่าย ส่งผลให้นักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียน หมกมุ่นในสิ่งที่ไร้สาระ คีคคะนองและกล้าทำสิ่งที่ไม่เหมาะสม					
ด้านสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน					
21. ความชัดเจนของวิสัยทัศน์ พันธกิจและ นโยบายโรงเรียนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรมทำให้นักบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจตรงกัน					
22. ขอบข่ายงาน สายการบังคับบัญชาและทีมงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่ประสานงานกันและร่วมมือกันในการทำงานอย่างเข้มแข็ง					
23. การเป็นแบบอย่างที่ดีของศิษย์เก่าที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคมในการสนับสนุนและช่วยเหลืองานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน					
24. ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นกัลยาณมิตร มีความอดทนและ ความมุ่งมั่นในการนำงานด้านศาสนกิจเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน					
25. ความจงรักภักดี ความภาคภูมิใจของบุคลากรที่มีต่อองค์กรและ การอุทิศทุ่มเทในการทำงานของบุคลากรระดับต่างๆ					
26. ความเข้มแข็งของทีมงานศาสนกิจในการนำงานด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน					
27. การที่นักเรียนของโรงเรียน มีคุณลักษณะโดดเด่นด้านกีฬามารยาท กล้าแสดงออก ซื่อสัตย์ มีภาวะผู้นำ ซึ่งมักจะได้รับคำชมเชย หรือ ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้นำกิจกรรมด้านต่าง ๆ เมื่อเรียนต่อในสถาบันอื่น					

ประเด็น	ระดับการส่งผลต่อ การเสริมสร้าง คุณลักษณะที่ดีๆ				
	5	4	3	2	1
28. การจัดสรรงบประมาณที่พอเพียงในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน					
29. การสนับสนุนด้านสื่อ อุปกรณ์อย่างพอเพียง และสะดวกในการใช้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน					
30. วัฒนธรรมองค์กรที่แสดงถึงความมีน้ำใจของครูที่มีต่อนักเรียนและการดูแลอย่างเป็นกัลยาณมิตร					
สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน					
31. ความไม่ชัดเจนของนโยบายเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีในระดับช่วงชั้น หรือ ระดับชั้น รวมถึงแนวปฏิบัติในแต่ละระดับที่แตกต่างกัน					
32. ความไม่ต่อเนื่องกันในทางปฏิบัติของแต่ละระดับชั้น และความไม่เข้มแข็งของระบบการติดตามช่วยเหลือนักเรียนด้านระเบียบวินัยและมารยาท					
33. การเปลี่ยนผู้บริหารระดับสูงบ่อยทำให้ นโยบายการบริหาร โรงเรียนที่ไม่นิ่งหรือไม่ต่อเนื่องกัน					
34. การบูรณาการคริสตจริยธรรม หรือคุณธรรมสากลในการจัดการเรียนรู้ หรือกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน					
35. การที่ครูและบุคลากรรุ่นใหม่บางคนมีความยึดมั่นในตนเองสูง ไม่ชอบให้เข้มงวดเรื่องการแต่งกายและพฤติกรรมส่วนตัว					
36. จำนวนผู้อภิบาลหรือ ครูที่ทำงานด้านศาสนกิจเพื่อจัดกิจกรรมทางคริสตศาสนาเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีที่มีจำนวนจำกัด					
37. ภาระงานด้านเอกสารและงานอื่นนอกเหนือจากการสอนของครูมีมากทำให้ไม่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิดเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี					
38. ความพอเพียง และคุณภาพของสื่อเทคโนโลยี และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน					
39. วัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันของบุคลากรที่มีความเกรงใจกันมากเกินไป มีการยึดหยุ่นกฎระเบียบเพื่อรักษาน้ำใจทำให้ละเลยมาตรฐานความถูกต้อง					
40. ความล่าช้าและไม่ทั่วถึงในการสื่อสารประชาสัมพันธ์ข่าวสารของโรงเรียนที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่า ควรดำเนินการในโรงเรียนของท่านเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนมากน้อยเพียงใด โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่มีหมายเลขตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดซึ่งตัวเลข 5 4 3 2 1 มีความหมายดังนี้

- ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง แนวทางนี้ควรดำเนินการในโรงเรียนของท่านมากที่สุด
 ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง แนวทางนี้ควรดำเนินการในโรงเรียนของท่านมาก
 ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง แนวทางนี้ควรดำเนินการในโรงเรียนของท่านปานกลาง
 ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง แนวทางนี้ควรดำเนินการในโรงเรียนของท่านน้อย
 ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง แนวทางนี้ควรดำเนินการในโรงเรียนของท่านน้อยที่สุด

ด้าน	แนวทาง	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. ด้านพันธกิจ คริสเตียนศึกษา	1. การสานต่อนโยบายของสภาคริสตจักรในประเทศไทยในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้วยคริสตจริยธรรมและคุณลักษณะเฉพาะ หรือ Spirit ที่แต่ละโรงเรียนกำหนดไว้ให้เกิดผลในทางรูปธรรมมากที่สุด					
	2. การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่มีบทบาทในการอบรมพุ่มพิกเยาวชนที่สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เช่น หน่วยงานเยาวชน หน่วยงานเผยแพร่พระกิตติคุณ หน่วยงานคริสเตียนศึกษาและบรรณศาสตร์ เป็นต้นเพื่อให้มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน					
	3. การจัดโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างฝ่ายศาสนกิจของโรงเรียนในเครือมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนด้วยคริสตจริยธรรมในรูปแบบต่างๆ					
	4. การจัดกิจกรรมมุ่งเน้นการประกาศพระกิตติคุณด้วยรูปแบบที่น่าสนใจสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนในแต่ละช่วงวัย					
	5. การจัดค่ายคริสตจริยธรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนที่สนใจเข้าร่วมตามความสมัครใจ					
	6. การจัดกิจกรรมเสริมที่หลากหลายทั้งกิจกรรมทางคริสต์ศาสนาโดยตรง เช่น กลุ่ม cell group ค่ายนักเรียนคริสเตียน เป็นต้น หรือกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับคริสต์ศาสนาโดยตรงเช่น ชมรมดนตรี ฟันเมืองชมรมถ่ายภาพ ชมรมนักประหยัดไฟวัยจิว เป็นต้น แต่มีการสอดแทรก คริสตจริยธรรมและคุณธรรมสากลในกิจกรรมนั้นๆ					

ด้าน	แนวทาง	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	7. การพัฒนานักเรียนรุ่นพี่ให้มีความเข้มแข็งในด้านความเชื่อศรัทธาและให้มีทักษะความสามารถในการนำกิจกรรมด้านศาสนกิจในโรงเรียนได้และมีการสานต่อให้รุ่นน้องสืบต่อกันไป					
2. ด้านการเรียนการสอน	8. การพัฒนาหลักสูตรให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี เช่น การรื้อฟื้นวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนพื้นบ้านสอดแทรกในเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องเพื่อดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของท้องถิ่น การจัดทำหลักสูตรคุณลักษณะศึกษาเฉพาะสำหรับโรงเรียนเพื่อเป็นกรอบในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนตามแนวทางของโรงเรียน เป็นต้น					
	9. การพัฒนาการสอนคริสตจริยธรรมโดยใช้แนวคิดการอธิบายคุณค่า (Value Clarification) ที่เน้นการตัดสินใจคุณค่าด้วยตนเองเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจนเป็นแบบแผนของชีวิตได้					
	10. การ จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การสร้างกระแส (In Trend Innovation) หรือ นำคำนิยมที่เกิดขึ้นในช่วงนั้นมาใช้เป็นสื่อเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน					
	11. การส่งเสริมการทำโครงการด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยมีกิจกรรมเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีที่เกิดจากกระทำของตัวนักเรียนเอง และกิจกรรมที่นักเรียนและผู้ปกครองทำร่วมกัน					
	12. การจัดทำสารสนเทศวิเคราะห์ประเด็นท้าทายคุณธรรมจริยธรรม เช่น การพนันบอล การยกพวกตีกัน ยาเสพติด ปัญหาโลกร้อน เป็นต้น โดยมีการวิเคราะห์สถานการณ์ลงในฐานข้อมูลและกระจายข้อมูล เพื่อให้ครูใช้สอนและหาแนวทางป้องกันได้ทันทั่วทั้งที่					
	13. การผลิต หรือจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัย น่าสนใจ สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละช่วงวัย เพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีได้ง่ายและเกิดผลอย่างยั่งยืน					
	14. การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน					

ด้าน	แนวทาง	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
3. ด้านกิจการนักเรียน	15. การพัฒนาระบบดูแลนักเรียนให้เข้มแข็ง เน้นการดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยครูประจำชั้นและครูที่ปรึกษาเป็นผู้ติดตามดูแลอย่างใกล้ชิดและเป็นกัลยาณมิตร					
	16. การจัดโครงการ หรือ กิจกรรมที่สนับสนุนให้ ครูศาสนา หรือ วิทยากรที่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนให้เกิดความสนใจ ประทับใจ มาร่วมในกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีอย่างต่อเนื่อง					
	17. การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือ ออกแบบกิจกรรม โครงการต่างๆ โดยครูเป็นที่ปรึกษาและคอยอำนวยความสะดวก					
	18. การจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในรูปแบบต่างๆ มากขึ้น					
	19. การจัดกิจกรรม เชิญชวน(Exhortation) ให้ทำความดี คือการชี้แนะเชิญชวน โดยใช้การเสริมแรงทางบวกควบคู่กับการพัฒนาความกล้าหาญเชิงจริยธรรม					
	20. การจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี โดยใช้ระบบคู่สัญญา คือ การให้นักเรียนแสวงหาบุคคลที่นักเรียนรักและเกรงใจมาเป็นผู้ที่รับรู้ ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจการพัฒนาตนเอง					
	21. การแต่งตั้งครูที่มีประสบการณ์เชี่ยวชาญด้านการดูแลและอภิบาลนักเรียนให้เป็นคณะกรรมการเฉพาะกิจ เพื่อให้คำปรึกษาแก่ครูในการแก้ปัญหาและพัฒนาเด็กที่มีพฤติกรรมเสี่ยง หรือ กลุ่มนักเรียนที่ต้องดูแลเป็นพิเศษ					
4. การพัฒนาบุคลากร	22. การพัฒนาบุคลากรที่เป็นอนาคตให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา เพื่อผสมผสานความรู้ในพระคริสตธรรมคัมภีร์ลงสู่ชีวิตจริงในการจัดการเรียนการสอนใน โรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล					
	23. การพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจใน คริสตจริยธรรมเพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้และการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน ได้อย่างมีคุณภาพมากขึ้น					

ด้าน	แนวทาง	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	24. การพัฒนาครูด้านทักษะการใช้ อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้รู้เท่าทันนักเรียนและสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันและกัน					
	25. การจัดให้มีการบริหารจัดการความรู้ (Knowledge management) ด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน โดยเริ่มจากกลุ่มผู้ที่สนใจก่อนแล้วจึงขยายวงกว้างออกไปใน โรงเรียนและต่าง โรงเรียน					
	26. การ จัดกิจกรรมเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติ ครูและบุคลากรที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและเสริมขวัญกำลังใจครูที่ทำงาน อุทิศทุ่มเทเพื่อดูแลนักเรียน					
	27. การส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อด้านศาสตราจารย์ในระดับที่สูงขึ้น					
	28. การเพิ่มบุคลากรที่ทำหน้าที่ด้านศาสนกิจโดยเฉพาะการพุ่มพักและอภิบาลนักเรียน โดยใช้หลักคริสตจริยธรรมให้ทั่วถึงมากขึ้น					
5. ด้านชุมชนสัมพันธ์	29. การพัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองให้เข้มแข็งและขยายวงกว้างออกไปเพื่อมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น ผลักดัน และระดมทรัพยากรในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน					
	30. การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้ผู้ปกครองในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านวิชาการอย่างสมดุลรวมถึงการให้ความรู้ผู้ปกครองผ่านทางเอกสารสิ่งพิมพ์ web site ฯลฯ					
	31. การประสานงานและสร้างภาคีร่วมกับองค์กร หรือ หน่วยงานภายนอกเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีประสบการณ์จริงในการทำความดีและเรียนรู้ในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคม					
	32. การประสานงานกับชุมชนเพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมในท้องถิ่น ให้นักเรียนได้เข้าไปศึกษาเรียนรู้ และเกิดความรักหวงแหนในวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นมากขึ้น					
	33. การพัฒนางานประชาสัมพันธ์โดยให้ความสำคัญกับงานเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน เพื่อให้ชุมชนได้รับรู้ถึงความก้าวหน้าและจุดแข็งของโรงเรียนซึ่งจะทำให้การระดมทุนและความร่วมมือเป็นไปด้วยดี					
	34. การสร้างเครือข่ายกับสถาบันที่มีชื่อเสียงด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี ทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อศึกษาเรียนรู้วิธีการเสริมสร้างนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดีให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล					

ด้าน	แนวทาง	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	35. การประสานกับหน่วยงานภายนอกที่รับผิดชอบด้านการสื่อสารมวลชนทุกประเภท ให้ตระหนักในบทบาทที่มีอิทธิพลต่อนักเรียน และมีส่วนร่วมสร้างสรรค์สื่อที่ดี มีประโยชน์ ส่งเสริมวิถีชีวิตที่ดีงามของคนไทย					
6. การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน	36. การจัดให้มีรูปแบบการบริหารที่ยึดพระคัมภีร์เป็นฐาน (Bible-Based Management) เพื่อเป็นเอกลักษณ์ในการบริหารงานของทุกโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย					
	37. การพัฒนาแนวทางการบริหารงานของแต่ละโรงเรียนให้มีแผนงาน / โครงการในการช่วยเหลือ เกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น					
	38. การจัดทำแผนงานเฉพาะด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้วยหลักคริสตจริยธรรมโดยทีมงานศาสนกิจของแต่ละโรงเรียน					
	40. การจัดให้มีสถานที่เฉพาะที่เป็นสัดส่วน สะดวก เอื้อต่อการจัดกิจกรรมเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน					
	41. การจัดให้มีการประเมินคุณธรรมจริยธรรมของครูและผู้บริหารสถานศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง มีการรายงานผลให้ทราบอย่างโปร่งใส					
	42. การทำวิจัยสถาบันในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

**แบบสอบถามความคิดเห็นในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
(สำหรับผู้ปกครองนักเรียน)**

แบบสอบถามนี้เป็นเครื่องมือในการวิจัยเรื่อง “ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย” ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนที่สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำนวน 25 โรงเรียนและนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การกำหนดยุทธศาสตร์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้รับจะนำมาใช้เพื่อการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น โดยจะมีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ในภาพรวมซึ่งจะไม่ส่งผลเสียหายต่อท่านแต่อย่างใด จึงขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามนี้โดยพิจารณาจากสภาพจริงและให้ความคิดเห็นที่ตรงกับแนวคิดของท่านมากที่สุดเพื่อข้อมูลที่ี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยและคุณภาพของเด็กซึ่งจะเป็นกำลังอันสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติในอนาคตต่อไป

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามนี้จากท่านเป็นอย่างดีและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัย

มกราคม 2553

คำชี้แจง

1. วัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม

- 1.1 เพื่อศึกษาข้อมูลสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
- 1.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

2. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนที่ท่านสังกัด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนที่ท่านสังกัด

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนที่ท่านสังกัด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความสัมพันธ์กับนักเรียน

 บิดา/มารดาโดยตรง บิดา/มารดาบุญธรรม ญาติผู้ใหญ่ อื่น ๆ โปรดระบุ.....**ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน**โปรดพิจารณาประเด็นต่อไปนี้ว่า **ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนใน****ปกครองของท่านมากน้อยเพียงใด** โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่มีหมายเลขตรงกับสภาพจริงที่เกิดขึ้น ซึ่งตัวเลข 5 4 3 2 1 มีความหมายดังนี้

5 หมายถึง ประเด็นนี้ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในปกครองของท่านในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ประเด็นนี้ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในปกครองของท่านในระดับมาก

3 หมายถึง ประเด็นนี้ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในปกครองของท่านในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ประเด็นนี้ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในปกครองของท่านในระดับน้อย

1 หมายถึง ประเด็นนี้ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในปกครองของท่านในระดับน้อยที่สุด

ประเด็น	ระดับการส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี				
	5	4	3	2	1
ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส หรือเอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน 1. นโยบายของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษา เช่น นโยบายเรียนฟรี 15 ปี ที่มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี นโยบาย 3 D ที่เกี่ยวกับการปลูกฝังนักเรียนด้านประชาธิปไตย ด้านคุณธรรม และด้านห่างไกลยาเสพติดเป็นต้น ส่งผลให้การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน					
2. ข้อมูลข่าวสารด้านการเมืองที่แตกต่างกันระหว่างฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านทำให้นักเรียนรู้จักคิดไตร่ตรองและมีเหตุผลในการตัดสินใจที่จะเชื่อหรือไม่เชื่อข้อมูลนั้น					
3. ภาวะวิกฤติเศรษฐกิจที่ทำให้รายได้ของครอบครัวลดลง นักเรียนรู้จักประหยัด ใช้เงินอย่างระมัดระวังและมีเหตุผลยิ่งขึ้น					
4. การที่โรงเรียนมีชื่อเสียงในทางที่ดี ได้รับการยอมรับในสังคม ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่ปลูกฝังนักเรียนด้วยหลักธรรมทางคริสต์ศาสนา ทำให้ผู้ปกครองเกิดความศรัทธานำบุตรหลานมาเข้าเรียน และให้การสนับสนุนโรงเรียนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน					

ประเด็น	ระดับการส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีๆ				
	5	4	3	2	1
5. การมีคริสตจักร หรือ โบสถ์ของสมาชิกในชุมชนอยู่ภายในบริเวณโรงเรียน หรือ อยู่ใกล้โรงเรียนทำให้โรงเรียนได้รับความช่วยเหลือและการสนับสนุนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนได้สะดวกและง่ายขึ้น					
6. ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่สะดวกสบายในการสืบค้นข้อมูล มีวิทยากรใหม่ ๆ นำสนใจหลากหลายทำให้นักเรียนสนใจใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ มีความกระตือรือร้นในการหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้มีคุณค่าอยู่เสมอ					
7. แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 – 2559) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ระบุถึงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนในองค์รวม และเน้นในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมไว้ชัดเจนส่งผลให้โรงเรียนต้องนำไปปฏิบัติ					
8. การกำหนดมาตรฐานด้านคุณธรรมสำหรับผู้เรียนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา และการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนไว้ในหลักสูตรแกนกลางส่งผลให้มีการบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ มากขึ้น					
9. กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเด็กทำให้ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาตระหนักถึงสิทธิของนักเรียนมากขึ้น มีความรอบคอบและไม่ทำโทษรุนแรงเกินเหตุ					
10. ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นทั้งภายในและต่างประเทศ เช่น อุทกภัย แผ่นดินไหว คลื่นสึนามิ พายุรุนแรง เป็นต้น ทำให้นักเรียนตื่นตัวในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และได้มีโอกาสแสดงน้ำใจช่วยเหลือผู้ที่ประสบปัญหา					
ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน					
11. การขาดเสถียรภาพทางการเมืองทำให้นโยบายทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนไม่มีทิศทางที่ชัดเจนและไม่ต่อเนื่อง					
12. การแตกแยกทางการเมืองที่แบ่งเป็นฝ่ายเป็นสีทำให้นักเรียนเกิดอคติ ไม่เอื้อต่อการเสริมสร้างนักเรียนให้เป็นผู้รักสามัคคี					
13. นโยบายของรัฐบาล และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาให้โรงเรียนของรัฐ ทำให้โรงเรียนเอกชนมีจำนวนนักเรียนน้อย และมีรายได้ลดลงส่งผลนักเรียนขาดโอกาสที่จะได้รับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีอย่างต่อเนื่อง					

ประเด็น	ระดับการส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีๆ				
	5	4	3	2	1
14. พฤติกรรมการทุจริต คอร์ปชั่นและการซื้อสิทธิ์ขายเสียงในระบบการเมืองเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีและทำให้นักเรียนสับสน เกิดค่านิยมใหม่ที่ถ้าโกงแล้วทำประโยชน์ ก็เป็นเรื่องที่ยอมรับได้					
15. การใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาทางการเมืองและสังคม ส่งผลต่อความคิดและการตัดสินใจของนักเรียนให้นักเรียนใช้อารมณ์และความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวไปด้วย					
16. สภาพทางเศรษฐกิจทำให้ผู้ปกครองต้องออกจากบ้านเพื่อทำงานหารายได้มาจุนเจือครอบครัวให้มากขึ้นส่งผลให้ไม่มีเวลาอบรม ดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด					
17. สภาพครอบครัวที่ย่ำแย่ หรือ แยกกันอยู่ทำให้เด็กต้องอาศัยอยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย หรือญาติอาวุโสที่มีวัยต่างกันมาก ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่น และมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี					
18. กระแสความนิยมในวัยรุ่น เช่น แฟชั่นการแต่งกาย การซื้อของราคาแพงที่ผลิตจากต่างประเทศ การใช้คำพูด เป็นต้น ทำให้นักเรียนเห่อไปตามสมัย ซึ่งไม่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะด้านการอยู่อย่างพอเพียงและการดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ					
19. การเล่นเกมสื่อกอมพิวเตอร์ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ชอบอยู่คนเดียว ไม่มีความรักใคร่ชอบต่อตนเองและการเรียน					
20. การติดต่อสื่อสารทางระบบเครือข่าย(internet)และการใช้โทรศัพท์มือถือที่สะดวก รวดเร็ว สามารถส่งข้อความ รูปภาพหรือคลิปวิดีโอให้กันได้ง่าย ส่งผลให้นักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียน หมกมุ่นในสิ่งที่ไร้สาระ ศึกษานองและกล้าทำสิ่งที่ไม่เหมาะสม					
ด้านสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน					
21. ความชัดเจนของวิสัยทัศน์ พันธกิจและ นโยบายโรงเรียนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรม					
22. การบริหารงานของโรงเรียนด้านกิจการนักเรียน ด้านวิชาการและด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่เป็น ไปอย่างสอดคล้องกัน					
23. การเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียนเก่าที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคมในการสนับสนุนและช่วยเหลืองานโรงเรียนด้านต่าง ๆ					
24. ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นกัลยาณมิตร มีความอดทนและ ความมุ่งมั่นในการดำเนินงานด้านศาสนกิจเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน					
25. ความจงรักภักดี ความภาคภูมิใจของบุคลากรที่มีต่อองค์กรและ การอุทิศทุ่มเทในการทำงานของบุคลากรระดับต่าง ๆ					

ประเด็น	ระดับการส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีๆ				
	5	4	3	2	1
26. ความโดดเด่นในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนโดยใช้หลักคริสตจริยธรรม					
27. นักเรียนของโรงเรียน มีคุณลักษณะโดดเด่นด้านกิริยามารยาท กล้าแสดงออก ชี้อิสต์ย มีภาวะผู้นำ ซึ่งมักจะได้รับคำชมเชย หรือ ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้นำกิจกรรมด้านต่าง ๆ เมื่อเรียนต่อในสถาบันอื่น					
28. การจัดสรรงบประมาณที่พอเพียงในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน					
29. การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนผ่านสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีและ สื่ออื่น ๆ อย่างหลากหลาย					
30. วัฒนธรรมองค์กรที่แสดงถึงความมีน้ำใจของครูที่มีต่อนักเรียนและการดูแลอย่างเป็นกัลยาณมิตร					
ด้านสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน					
31. การเข้มงวดในด้านระเบียบวินัยของแต่ละระดับชั้นที่มีมาตรฐานไม่เหมือนกัน					
32. ความไม่ต่อเนื่องกัน ในทางปฏิบัติของแต่ละระดับชั้น และความไม่เข้มแข็งของระบบการติดตามนักเรียนด้านเรื่องระเบียบวินัยและมารยาท					
33. การเปลี่ยนผู้บริหารระดับสูงบ่อยทำให้นโยบายการบริหารโรงเรียนที่ไม่นิ่งหรือไม่ต่อเนื่องกัน					
34. การบูรณาการคริสตจริยธรรม หรือคุณธรรมสากลในการจัดการเรียนรู้ หรือกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีไม่เป็นที่ไปในทิศทางเดียวกัน					
35. การที่ครูและบุคลากรรุ่นใหม่บางคนมีความยึดมั่นในตนเองสูง ไม่ชอบให้เข้มงวดเรื่องการแต่งกายและพฤติกรรมส่วนตัว					
36. จำนวนผู้อภิบาลหรือ ครูที่ทำงานด้านศาสนกิจเพื่อจัดกิจกรรมทางคริสตศาสนาเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีที่มีจำนวนจำกัด					
37. ภาระงานด้านเอกสารและงานอื่นนอกเหนือจากการสอนของครูมีมากทำให้ไม่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิดเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี					
38. ความพอเพียง และคุณภาพของสื่อเทคโนโลยี และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน					
39. การอุทิศทุ่มเทเวลาของครูแต่ละคนในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกัน					
40. ความล่าช้าและไม่ทั่วถึงในการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ข่าวสารของโรงเรียนที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่า ควรดำเนินการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนมากน้อยเพียงใดโดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่มีหมายเลขตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งตัวเลข 5 4 3 2 1 มีความหมายดังนี้

ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง แนวทางนี้ควรดำเนินการในโรงเรียนของท่านมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง แนวทางนี้ควรดำเนินการในโรงเรียนของท่านมาก

ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง แนวทางนี้ควรดำเนินการในโรงเรียนของท่านปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง แนวทางนี้ควรดำเนินการในโรงเรียนของท่านน้อย

ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง แนวทางนี้ควรดำเนินการในโรงเรียนของท่านน้อยที่สุด

แนวทาง	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านกิจการนักเรียน					
1. การจัดกิจกรรมเสริมที่หลากหลายทั้งกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณธรรมโดยตรง หรือไม่ใช้กิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมโดยตรง แต่มีการสอดแทรกคริสตจริยธรรมหรือคุณธรรมสากลในกิจกรรมนั้น					
2. การจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในรูปแบบต่าง ๆ มากขึ้น					
ด้านวิชาการ					
3. การพัฒนาหลักสูตรให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี เช่น การรื้อฟื้นวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนพื้นบ้านสอดแทรกในเนื้อหาวิชาเพื่อดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของท้องถิ่น การจัดทำหลักสูตรคุณลักษณะศึกษาเฉพาะสำหรับโรงเรียนเพื่อเป็นกรอบในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนตามแนวทางของโรงเรียน เป็นต้น					
4. การส่งเสริมการทำโครงการด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยมีกิจกรรมเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีที่เกิดจากกระทำของตัวนักเรียนเอง และกิจกรรมที่นักเรียนและผู้ปกครองทำร่วมกัน					
5. การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และโครงการต่างๆ โดยครูเป็นที่ปรึกษาและคอยอำนวยความสะดวก					
6. การจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีโดยใช้ระบบคู่สัญญาคือ การให้นักเรียนแสวงหาบุคคลที่นักเรียนรักและเกรงใจมาเป็นผู้ที่รับรู้ ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจการพัฒนาตนเอง					
7. การจัดทำสารสนเทศวิเคราะห์ประเด็นท้าทายคุณธรรมจริยธรรม เช่นการพนันบอล การยกพวกตีกัน ยาเสพติด ปัญหาโลกร้อน เป็นต้น โดยมีการวิเคราะห์สถานการณ์ลงในฐานข้อมูลและกระจายข้อมูลเพื่อให้ครูใช้สอนและหาแนวทางป้องกันได้ทันทั่วทั้ง					
8. การผลิต หรือจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัย น่าสนใจ สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละช่วงวัยเพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีได้ง่ายและเกิดผลอย่างยั่งยืน					

แนวทาง	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
9. การพัฒนาครูด้านทักษะการใช้ อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้รู้เท่าทันนักเรียนและสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันและกัน					
ด้านชุมชนสัมพันธ์					
10. การให้ความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนและขอความร่วมมือในการสอดส่องดูแลและประสานกับทางโรงเรียนให้ไปในทิศทางเดียวกัน					
11. การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้ผู้ปกครองในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านวิชาการอย่างสมดุลรวมถึงการให้ความรู้ผู้ปกครองผ่านทางเอกสารสิ่งพิมพ์ web site ฯลฯ					
12. การพัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองให้เข้มแข็งและขยายกว้างออกไปเพื่อมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น ผลักดัน และระดมทรัพยากรในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน					
13. การประสานงานและสร้างภาคร่วมกับองค์กร หรือ หน่วยงานภายนอกเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีประสบการณ์จริงในการทำมาดีและเรียนรู้ในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคม					
14. การสร้างเครือข่ายกับสถาบันที่มีชื่อเสียงด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อศึกษาเรียนรู้วิธีการเสริมสร้างนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดีให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล					
15. การประสานกับหน่วยงานภายนอกที่รับผิดชอบด้านการสื่อสารมวลชนทุกประเภท ให้ตระหนักในบทบาทที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนและมีส่วนร่วมสร้างสรรค์สื่อที่ดี มีประโยชน์ ส่งเสริมระบอบวิถีชีวิตที่ดีงามของคนไทย					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิ
แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

**แบบสอบถามความคิดเห็นในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
โรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย (สำหรับนักเรียน)**

แบบสอบถามนี้เป็นเครื่องมือในการวิจัยเรื่อง “ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย” ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนที่สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำนวน 25 โรงเรียนและจะนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การกำหนดยุทธศาสตร์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้รับจะนำมาใช้เพื่อการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น โดยจะมีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ในภาพรวมซึ่งจะไม่ส่งผลเสียหายต่อนักเรียนแต่อย่างใด จึงขอให้นักเรียนตอบแบบสอบถามนี้โดยพิจารณาจากสภาพจริงและให้ความคิดเห็นที่ตรงกับแนวคิดของนักเรียนมากที่สุดเพื่อข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยและคุณภาพของเด็กซึ่งจะเป็นกำลังอันสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติในอนาคตต่อไป

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามนี้จากนักเรียนเป็นอย่างดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัย

มกราคม 2553

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
2. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ตอนคือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
 - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 1.1 เพศ

ชาย หญิง
 - 1.2 กำลังศึกษาในระดับชั้น

ม. 4 ม. 5 ม. 6
 - 1.3 จำนวนปีที่เรียนในโรงเรียนแห่งนี้

1-3 ปี 4-6 ปี 7-12 ปี 12 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

ขอให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่า ควรดำเนินการในโรงเรียนของนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีมากน้อยเพียงใด โดยให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่มีหมายเลขตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุดซึ่งตัวเลข 5 4 3 2 1 มีความหมายดังนี้

ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง แนวทางนี้ควรดำเนินการในโรงเรียนของนักเรียนมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง แนวทางนี้ควรดำเนินการในโรงเรียนของนักเรียนมาก

ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง แนวทางนี้ควรดำเนินการในโรงเรียนของนักเรียนปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง แนวทางนี้ควรดำเนินการในโรงเรียนของนักเรียนน้อย

ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง แนวทางนี้ควรดำเนินการในโรงเรียนของนักเรียนน้อยที่สุด

แนวทาง	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านศาสนกิจ					
1. การจัดให้มีการนมัสการพระเจ้าในโบสถ์ หรือ ห้องประชุมโดยมีการร้องเพลงเพื่อกล่อมเกลาลดใจ การอธิษฐาน การเทศนาให้ข้อคิดเป็นประจำทุกวันหรือทุกสัปดาห์					
2. การจัดสัปดาห์พัฒนาจิตใจให้นักเรียนได้เรียนรู้พระกิตติคุณของพระเจ้าอย่างเข้มข้นเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง					
3. การจัดค่ายคริสตจักรจรธรรมโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนที่สนใจเข้าร่วมตามความสมัครใจ					
4. การพัฒนานักเรียนรุ่นพี่ให้มีความเข้มแข็งในด้านความเชื่อศรัทธาและให้มีทักษะความสามารถในการนำกิจกรรมด้านศาสนกิจในโรงเรียนได้และมีการสานต่อให้รุ่นน้องสืบต่อกันไป					
ด้านวิชาการ					
5. การพัฒนาหลักสูตรให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี เช่น การรื้อฟื้นวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนพื้นบ้านสอดแทรกในเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องเพื่อดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของท้องถิ่น การศึกษาประวัติของโรงเรียนในเชิงลึกเพื่อให้เห็นแบบอย่างคุณลักษณะที่ดีของบรรพบุรุษ เป็นต้น					
6. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้การสร้างกระแส (In Trend Innovation) หรือ นำคำนิยมที่เกิดขึ้นในช่วงนั้นมาใช้เป็นสื่อเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน					
7. การจัดกิจกรรมเชิญชวน(Exhortation)ให้ทำความดี คือการชี้แนะเชิญชวนโดยใช้การเสริมแรงทางบวกควบคู่กับการพัฒนาความกล้าหาญเชิงจริยธรรม					

แนวทาง	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
8. การจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีโดยใช้ระบบคู่สัญญาคือ การให้นักเรียนแสวงหาบุคคลที่นักเรียนรักและเกรงใจมาเป็นผู้ที่รับรู้ ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจการพัฒนาตนเอง					
9. การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือออกแบบกิจกรรมโครงการต่างๆที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี โดยครูเป็นที่ปรึกษาและคอยอำนวยความสะดวก					
10. การส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยมีกิจกรรมเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีที่เกิดจากกระทำของตัวนักเรียนเอง และกิจกรรมที่นักเรียนและผู้ปกครองทำร่วมกัน					
11. การจัดทำสารสนเทศวิเคราะห์ประเด็นท้าทายคุณธรรมจริยธรรม เช่นการพนัน บอล การยกพวกตีกัน ยาเสพติด ปัญหาโลกร้อน ฯลฯโดยมีการวิเคราะห์สถานการณ์ลงในฐานข้อมูลและกระจายข้อมูลเพื่อให้ครูใช้สอนนักเรียน					
12. การผลิต หรือจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัย น่าสนใจ สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละวัย					
ด้านกิจการนักเรียน					
13. จัดกิจกรรมเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติ นักเรียนที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรมจริยธรรม					
14. การจัดกิจกรรมเสริมที่หลากหลายทั้งกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณธรรมโดยตรง และไม่ใช้กิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมโดยตรงแต่มีการสอดแทรกคริสตจริยธรรมหรือคุณธรรมสากลในกิจกรรมนั้น ๆ					
15. การจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในรูปแบบต่าง ๆ มากขึ้น					
16. การจัดโครงการหรือกิจกรรมที่ให้ครูศาสนา หรือบุคคลภายนอกที่มีความสามารถในการกิจกรรมที่สนุกสนาน ทำทนายร่วมจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน					
ด้านอื่น ๆ					
17. การพัฒนาครูด้านทักษะการใช้ อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้เข้าใจนักเรียนและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลก					

แนวทาง	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
19. การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้ผู้ปกครองในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี ของนักเรียนที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านวิชาการอย่างสมดุล รวมถึงการให้ความรู้ผู้ปกครองผ่านทางเอกสารสิ่งพิมพ์ web site ฯลฯ					
20. การประสานกับหน่วยงานภายนอกที่รับผิดชอบด้านการสื่อสารมวลชน ทุกประเภท ให้ตระหนักในบทบาทที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนและมีส่วนร่วม สร้างสรรค์สื่อที่ดี มีประโยชน์ ส่งเสริมระบบวิถีชีวิตที่ดีงามของคนไทย					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิ
แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ตอบแบบสอบถาม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**แบบประเมินยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย**

การประเมินยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยเป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการวิจัยซึ่งกำหนดให้มีการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ฯ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านยุทธศาสตร์ ด้านการบริหารการศึกษา

ด้านคริสตจริยธรรม และผู้นำยุทธศาสตร์ฯ ไปปฏิบัติจำนวน 17 ท่าน ซึ่งผู้วิจัยจะนำความคิดเห็นที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุงยุทธศาสตร์ฯ ให้มีความสมบูรณ์ก่อนการนำเสนอเป็นรายงานวิจัยในขั้นต่อไป

แบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาท่านผู้เชี่ยวชาญและผู้นำยุทธศาสตร์ฯ ไปปฏิบัติได้แสดงความคิดเห็นในภาพรวมของยุทธศาสตร์ฯ ว่ามีความเหมาะสมและความเป็นไปได้หรือไม่ และมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงยุทธศาสตร์ฯ ให้มีคุณภาพและสมบูรณ์ยิ่งขึ้นอย่างไร

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยนี้ของค้พระผู้เป็นเจ้าของพระพรท่านและครอบครัวตลอดไป

นางสิรินันท์ ศรีวีระสกุล
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายและแผนพัฒนา
โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย

คำชี้แจง

1. งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรุษฎีบัณฑิต (บริหารการศึกษา) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ผู้วิจัยได้จัดทำ (ร่าง)ยุทธศาสตร์ดังกล่าวโดยใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกภายใน และแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีจากการศึกษาสภาพจริงในโรงเรียน 14 โรงเรียน และการใช้แบบสอบถามถามบุคลากร นักเรียน และผู้ปกครองในโรงเรียน 25 โรงเรียน

2. การกำหนดยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยนี้มีขั้นตอนโดยสรุปคือ นำผลจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ภายในมาจัดทำในรูปของTOWS Matrix และจัดประชุมสนทนากลุ่มย่อยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้นำยุทธศาสตร์ฯ ไปปฏิบัติเพื่อวิเคราะห์เชื่อมโยงประเด็นหลักกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

3. ผู้วิจัยได้สรุปภาพรวมของยุทธศาสตร์และจัดทำเป็นผังความคิด (Concept map) เพื่อประกอบการพิจารณาของผู้ประเมินดังเอกสารที่แนบมา

4. แบบประเมินนี้มี 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมิน

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ฯ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงยุทธศาสตร์ฯให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมิน

1. ชื่อและนามสกุล.....
2. ตำแหน่งปัจจุบัน.....
3. สถานที่ทำงาน.....
4. ความเชี่ยวชาญ/ความเกี่ยวข้อง
 - เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผนและยุทธศาสตร์
 - เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านคริสตจริยธรรม
 - เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
 - เป็นผู้เกี่ยวข้องในการนำยุทธศาสตร์ฯไปปฏิบัติ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

โปรดพิจารณา(ร่าง)ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ดังกล่าวโดย ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องหมายเลข 1-5 ซึ่งมีความหมายดังนี้

ความเหมาะสม หมายถึง ความมีคุณค่า มีประโยชน์ สมควรนำไปดำเนินการ
ตัวเลขมีความหมายคือ

- 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง เหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง ไม่มีความเหมาะสม

ความเป็นไปได้ หมายถึง โอกาสที่จะเกิดขึ้นจริงในการนำยุทธศาสตร์ประยุกต์ใช้
ตัวเลขมีความหมายคือ

- 5 หมายถึง เป็นไปได้มากที่สุด
- 4 หมายถึง เป็นไปได้มาก
- 3 หมายถึง เป็นไปได้ปานกลาง
- 2 หมายถึง เป็นไปได้น้อย
- 1 หมายถึง เป็นไปไม่ได้

**ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงยุทธศาสตร์ให้มีคุณภาพและมีความ
สมบูรณ์มากขึ้น**

1. ท่านคิดว่ายุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่ง
สภาคริสตจักรในประเทศไทยในภาพรวม มีความเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

เหมาะสม ไม่เหมาะสม อื่น ๆ โปรดระบุ.....

โปรดระบุเหตุผลและให้ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี).....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่า ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่ง
สภาคริสตจักรในประเทศไทยในภาพรวม มีความเป็นไปได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

เป็นไปได้ ไม่น่าจะเป็นไปได้ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

โปรดระบุเหตุผลและให้ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี).....

.....

.....

3. โปรดแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงยุทธศาสตร์การเสริมสร้าง
คุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

3.1. สาระของยุทธศาสตร์

.....

.....

3.2. การนำไปใช้

.....

.....

3.3. การบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์

.....

.....

5. ความคิดเห็น หรือ ข้อเสนอแนะอื่นๆเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนใน
โรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย (เช่น ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการนำยุทธศาสตร์ฯไปใช้ ฯลฯ)

.....

.....

ขอความกรุณาส่งแบบสอบถามนี้กลับคืนภายในวันที่ 30 สิงหาคม 2553

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความร่วมมือ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สภาคริสตจักรในประเทศไทย

328 ถนนพญาไท (เชิงสะพานหัวช้าง) แขวงถนนเพชรบุรี เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ 10400 โทรศัพท์ : 02-214-6000-9 โทรสาร : 02-214-6010
E-mail : cctecume@loxinfo.co.th

THE CHURCH OF CHRIST IN THAILAND

328 Phayathai Road, Ratchathevi, Bangkok 10400, Thailand.
Tel. 02-214-6000-9 Fax. 02-214-6010
E-mail : cctecume@loxinfo.co.th

泰國基督教總會
總幹事
陳文輝
電話
02-214-6000-9
傳真
02-214-6010
E-mail
cctecume@loxinfo.co.th

ที่ สค. 101/240/2009

วันที่ 25 กันยายน ค.ศ. 2009

เรื่อง อนุญาตให้เก็บข้อมูลในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
เรียน อาจารย์สิรินันท์ ศรีวิระสกุล
รองผู้อำนวยการฝ่ายยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาฯ
อ้างถึง หนังสือลงวันที่ 5 กันยายน 2552

ตามหนังสือที่อ้างถึงข้างต้น ท่านได้ขออนุญาตเก็บข้อมูลในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ "ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย" ตามความละเอียดในหนังสือที่แจ้งแล้วนั้น อนุญาตให้ท่านเก็บข้อมูลในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิฯ ได้ตามความประสงค์

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอพระเจ้าทรงอวยพระพร

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์วิรัช โกยคุลย์)

ประธานสภาคริสตจักรในประเทศไทย

วก/สล

ที่ ศธ 0512.6(2771)/53-0057

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

15 มกราคม 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสิรินันท์ ศรีวีระสกุล นิสิตชั้นปริญญาตรีบัณฑิต ภาควิชานโยบาย การจัดการและ
ความเป็นผู้นำทางการศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง
“ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปองสิน วิเศษศิริ และรองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้
ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ
ต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

สำนักงานวิชาการ หลักสูตรและการสอน

โทร. 0-2218-2680-2 ต่อ 612

ภาคผนวก ค

1. รายชื่อผู้ช่วยผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาประชุม
สนทนากลุ่มย่อย
2. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ
3. รายชื่อผู้ทรงวุฒิประชุมสนทนากลุ่มย่อย
4. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประเมินยุทธศาสตร์
5. รายชื่อโรงเรียนที่ไปศึกษาภาคสนาม
6. รายชื่อโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
7. รายชื่อโรงเรียนในต่างประเทศที่ศึกษาเพิ่มเติม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มย่อยเพื่อพิจารณาคูณลักษณะที่ดีของนักเรียนฯ(ครั้งที่ 1)

ในงานวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

ในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

วันที่ 6 ตุลาคม 2552 เวลา 14.00 – 16.00น. ณ อาคารสภาคริสตจักรในประเทศไทย กรุงเทพฯ

ลำดับ	ชื่อ – นามสกุล	ตำแหน่ง	โรงเรียน
1	นายวัชรพงษ์ อภิญญารุ่งสี	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและ มาตรฐานคุณภาพ	กรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
2	นายประสงค์ น้อยจริง	รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน	อรุณประดิษฐ์
3	นางทัศนีย์ จินาพร	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน	วัฒนาวิทยาลัย
4	นางดารากร สมศิริ	ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและกิจการนักเรียน ระดับมัธยมต้น	คาราวิทยาลัย
5	นายบรรจง ไตรสารศรี	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนา	เซียงรายวิทยาคม
6	นางพยอม ลีตระกูล	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	วิชานารี
7	นายชัชวาล ร่มโพธิ์ทอง	รองผู้อำนวยการ	สุริยวงศ์
8	นางรัตนาภรณ์ อยู่เป็นสุข	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารและการ จัดการ	เคนเน็ตแม็คเคนซี
9	นางจิราพร วุฒิการณ์	ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายบริหารจัดการและ งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	เจริญราษฎร์
10	นายชลอศักดิ์ ประภากร	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน	ผดุงราษฎร์
11	นางนันทิยา จัมพานนท์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	ศรีธรรมราชศึกษา
12	นายทวี จำรัส	รองผู้อำนวยการฝ่ายบุคลากรและ แผนพัฒนา	น่านคริสเตียนศึกษา
13	นางสาวฉวีชาธิ์ ณ์ภูธรนกุลบดี	ผู้ช่วยผู้จัดการ	บำรุงวิทยา
14	นางสาวศิริรัตน์ อิ่มทรัพย์	ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	เฮนเนสส์เม็มโมเรียล
15	นางเพชรรัตน์ ผุควัฒน์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริการทั่วไป	ตรังคริสเตียนศึกษา
16	นางสาวลักษณา เวียนทอง	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	สว่างวิทยา
17	นายโยบ เทพดวงแก้ว	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	รังสีวิทยา
18	นายสมพร บุญใหญ่เอก	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	สหบำรุงวิทยา
19	นางสุวรรณี ตันตินิรมิต	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายธุรการ – การเงิน	สัจจพิทยา
20	นางช่อผกา ม่วงงาม	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายและแผน	เชียงใหม่คริสเตียน
21	นายสัมพันธ์ พิทักษ์ภูผา	ผู้ช่วยผู้บริหารด้านกิจการนักเรียน	สหคริสเตียนศึกษา
22	นางสาวอัมพร บวมขุนทด	ผู้ช่วยผู้จัดการ	อุดรคริสเตียนวิทยา

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	โรงเรียน
23	นางเพ็ญจันทร์ วัฒนมงคล	รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนและ ศาสนกิจ	กรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
24	นางสาวกาญจนา สัตย์สงวน	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	อรุณประดิษฐ
25	นางกุสุมา ทองช่วง	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	วัฒนาวิทยาลัย
26	นางก่องแก้ว ไชยปิง	ผู้ช่วยฯ ฝ่ายวิชาการและกิจการนักเรียน ระดับประถมศึกษา	คาราวิทยาลัย
27	นายยุทธชัย คำรงมณี	รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน	ปรีณสร้อยแอสลีย์วิทยาลัย
28	นางอรวรรณ กัลชาญพิเศษ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	เชิงราชวิทยาคม
29	นางอรอนงค์ แสนผูก	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน	วิชานารี
30	นางสาวพจวรรณ หนูนารถ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	สุริยวงศ์
31	นายธีรวัฒน์ คำทิพย์	ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายการศึกษา แผนกมัธยม	เจริญราษฎร์
32	นางสุรีพร เกิดพันธ์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	ผดุงราษฎร์
33	นางธิราวัฒน์ สุขสุวรรณ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน	ศรีธรรมราชศึกษา
34	นายชัยพันธุ์ ทิพย์ปาละ	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและกิจการ นักเรียน	น่านคริสเตียนศึกษา
35	นางเขาวดี ใจชื่อ	รองผู้อำนวยการ	บำรุงวิทยา
36	นางกฤษณา หอมแดง	ผู้ช่วยผู้บริหารด้านธุรการ-การเงิน	เขนเฮล์เมียม โมเรียล
37	นางสาวอุรา ชกอิน	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	ตรังคริสเตียนศึกษา
38	นางมาลี สุริยะ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	สีบนทีธรรม
39	นางชนิกา ธีรนนท์ชัย	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและ กิจกรรมนักเรียน	สว่างวิทยา
40	นายสุชาติ ทิพนตร	ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายอาคารสถานที่และ บริการ	รังษีวิทยา
41	นางวรา มะโนมัน	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน	สหบำรุงวิทยา
42	นางบุญตา คงทน	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	สัจจพิทยา
43	นายศุภะ ยอดอนันท์	ผู้ช่วยผู้บริหารด้านวิชาการ	สหคริสเตียนศึกษา
44	นายเหรียญ ทองดี	รองผู้อำนวยการ	อุตรคริสเตียนวิทยา
45	นายอภิชาติ เหตุถึง	รองผู้อำนวยการ	อุตรคริสเตียนศึกษา

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มย่อยเพื่อพิจารณาคณะที่คดียของนักเรียนฯ(ครั้งที่ 2)
 ในงานวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
 ในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
 วันที่ 27 ตุลาคม 2552 เวลา 9.00 – 11.30น. ณ ห้องประชุมพิพิธภัณฑ์ โรงเรียนปรินส์ฯ

1. อาจารย์ สมศรี ไชยเศรษฐ์	กรรมการอำนวยการ โรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียน
2. อาจารย์ มาริสา นิลกุล	กรรมการอำนวยการ โรงเรียนสืบนทีธรรม
3. อาจารย์ แจ่มจันทร์ วรรณگیر	กรรมการอำนวยการ โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย
4. อาจารย์ ดร.สิริลักษณ์ เฟื่องกาญจน์	ผู้อำนวยการ โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย
5. อาจารย์ จินตนา อินทะพันธ์	ผู้อำนวยการ โรงเรียนสืบนทีธรรม
6. อาจารย์ อรนารถ พุญาดี	ผู้อำนวยการ โรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียน
7. อาจารย์ นิวัติ สนิท	หัวหน้างานศาสนกิจ โรงเรียนสืบนทีธรรม
8. อาจารย์ สาวิตรี รุ่งอรุณ	ตัวแทนผู้ปกครอง โรงเรียนสืบนทีธรรม
9. อาจารย์ ไร่พรรณ สกุลปิ่นทรัพย์	อนุสาสกร โรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียน
10. อนุสาสนาจารย์ บัณฑิต อินทรเทพ	อนุสาสกร โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย
11. คุณชาญ ชัยจำรูญพันธ์	ตัวแทนผู้ปกครอง โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือสำหรับการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรค์	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศรี	อดีตคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา และ
ผู้อำนวยการ โรงเรียนสาธิตพิบูลย์บำเพ็ญ
3. ดร. สาชนัญ บุญเกียรติ	คณบดีคณะศาสนศาสตร์แมกกิลวารี
มหาวิทยาลัยพายัพ
4. ดร. สิริลักษณ์ เฟื่องกาญจน์	ผู้อำนวยการ
โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย
5. ดร. พิกุล เลียวศิริพงษ์	ผู้อำนวยการ
โรงเรียน โสตศึกษาอนุสารสุนทร

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือสำหรับการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

1. รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรค์	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศรี	อดีตคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา และ
ผู้อำนวยการ โรงเรียนสาธิตพิบูลย์บำเพ็ญ
3. ดร. สาชนัญ บุญเกียรติ	คณบดีคณะศาสนศาสตร์แมกกิลวารี
มหาวิทยาลัยพายัพ
4. ดร. สิริลักษณ์ เฟื่องกาญจน์	ผู้อำนวยการ
โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย
5. ดร. พิกุล เลียวศิริพงษ์	ผู้อำนวยการ
โรงเรียน โสตศึกษาอนุสารสุนทร จ.เชียงใหม่
6. ดร. สุรพล บัวพิมพ์	อดีตอาจารย์ประจำภาควิชา
บริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่
7. ดร.จุฬารณณ์ มาเสถียรพงษ์	รองผู้อำนวยการสถาบันรามจิตติ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประชุมสนทนากลุ่มย่อย (Focus group) เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ฯ

วันที่ 15 กรกฎาคม 2553 เวลา 13.00 – 16.00 น. ณ ห้อง 404 อาคาร 3 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	ความสามารถที่เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของ นักเรียน
1. รศ.ดร.อุทัย บุญประเสริฐ	ผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต บัณฑิตสาขาวิชาการจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายและ ยุทธศาสตร์
2. ดร.อมรวิรัช นาคทรพรพ	ผู้อำนวยการสถาบันรามจิตติ อาจารย์ สาขาพัฒนาศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ผู้เชี่ยวชาญด้านทักษะชีวิตของเด็ก และเยาวชน
3. รศ.ดร. โสริษฐ์ โพธิแก้ว	- นายกสมาคมจิตวิทยาแห่ง ประเทศไทย - รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาเด็กและ วัยรุ่น
4. รศ.ดร.ฉลอง ทับศรี	- ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต พิบูลย์บำเพ็ญ - อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา	ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการ การศึกษา และเทคโนโลยีทางการศึกษา
5. อ.สินธุรงค์ ปั่นฉนวนลี	ผู้อำนวยการสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย	ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาของมูลนิธิ แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
6. ศจ.ดร. รุ่ง เรืองสันติอาฉิน	ผู้อำนวยการสถาบันกรุงเทพ คริสตศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยคริสเตียน	ผู้เชี่ยวชาญด้านคริสตศาสนศาสตร์ มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน ประเทศไทย
7. ดร. วันเพ็ญ ผ่องกาย	นักวิเคราะห์นโยบายและชำนาญการ พิเศษ หัวหน้ากลุ่มวิจัยและพัฒนา สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายและ ยุทธศาสตร์ กระทรวงศึกษาธิการ
8. ดร.ศุภลักษณ์ เศษระพานิช	ผู้อำนวยการโรงเรียนศุภลักษณ์ จังหวัด สุพรรณบุรี	ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนเอกชน

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและผู้นำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติที่ตรวจประเมินความเหมาะสมและ
ความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ	ผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผน
ยุทธศาสตร์ทางการศึกษา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลขา ปิยะอักษรริยะ	ผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผน
ยุทธศาสตร์ทางการศึกษา
3. ดร.วันเพ็ญ ผ่องกาย	ผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผน
ยุทธศาสตร์ทางการศึกษา
4. ดร.สุรพล บัวพิมพ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผน
ยุทธศาสตร์ทางการศึกษา
5. รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ ภูวิภาคารวรรณ	ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและบริหาร
การศึกษา
6. รองศาสตราจารย์ ดร. ฉลอง ทับศรี	ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและบริหาร
การศึกษา
7. ดร.สาธน์ญู บุญยเกียรติ	ผู้เชี่ยวชาญด้านคริสตจริยธรรม
8. Rev.Dr.Esther Wakeman	ผู้เชี่ยวชาญด้านคริสตจริยธรรม

ผู้นำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ

9. อาจารย์ลินทรวงศ์ ปิณฑวลี	ผู้อำนวยการสำนักงานพันธกิจการศึกษา
10. ดร. สิริลักษณ์ เฟื่องกาญจน์	ผู้อำนวยการ โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย
11. อาจารย์สุรพงษ์ มิตรกุล	ผู้อำนวยการ โรงเรียนศรีธรรมราชศึกษา
12. อาจารย์ศรีนวล น้อยหงษ์	ผู้อำนวยการ โรงเรียนตรังคริสเตียนศึกษา
13. อาจารย์อรนารถ พุญาดี	ผู้อำนวยการ โรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียน
14. อาจารย์ยุพา พันธุมโกมล	ผู้อำนวยการ โรงเรียนสัจจะพิทยา
15. อาจารย์สมเดช ชายป่า	ผู้อำนวยการ โรงเรียนเจริญราษฎร์
16. อาจารย์ ทศนีย์ จินาพร	รองผู้อำนวยการ โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
17. อาจารย์มนตรี ชัดสีใส	อนุสาศก โรงเรียนวิชชานารี

รายชื่อโรงเรียนที่ทำการศึกษภาคสนาม 14 โรงเรียน

ก. โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย	จ. กรุงเทพมหานคร
ข. โรงเรียนอรุณประดิษฐ์	จ. เพชรบุรี
ค. โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย	จ. กรุงเทพมหานคร
ง. โรงเรียนคาราวินวิทยาลัย	จ. เชียงใหม่
จ. โรงเรียนปรีณสร้อยแอสลีย์วิทยาลัย	จ. เชียงใหม่
ฉ. โรงเรียนวิชชานารี	จ. ลำปาง
ช. โรงเรียนเจริญราษฎร์	จ. แพร่
ซ. โรงเรียนศรีธรรมราชศึกษา	จ. นครศรีธรรมราช
ฅ. โรงเรียนบำรุงวิทยา	จ. นครปฐม
ญ. โรงเรียนเฮนส์มิมม็อบเรียล	จ. กรุงเทพมหานคร
ฎ. โรงเรียนตรังคริสเตียนศึกษา	จ. ตรัง
ฏ. โรงเรียนสัจจพิทยา	จ. กรุงเทพมหานคร
ฐ. โรงเรียนอุดรคริสเตียนวิทยา	จ. อุดรธานี
ฑ. โรงเรียนอุดรคริสเตียนศึกษา	จ. อุดรธานี

รายชื่อโรงเรียนในต่างประเทศที่ศึกษาเพิ่มเติมจำนวน 6 โรงเรียน คือ

1. โรงเรียน South Sound Christian School ประเทศสหรัฐอเมริกา
2. โรงเรียน Shinheung Middle School (전주신흥중학교) ประเทศเกาหลีใต้
3. โรงเรียน Shinheung High School (전주신흥고등학교) ประเทศเกาหลีใต้
4. โรงเรียน Kijun High School (전주기전고등학교) ประเทศเกาหลีใต้
5. โรงเรียน Kijun High School (전주기전고등학교) ประเทศเกาหลีใต้
6. โรงเรียน Youngsaeng High School (전주영생고등중학교) ประเทศเกาหลีใต้

รายชื่อโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย 25 โรงเรียน (เรียงตามอายุการก่อตั้ง)

1. โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
2. โรงเรียนอรุณประดิษฐ์
3. โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
4. โรงเรียนคาราวินวิทยาลัย
5. โรงเรียนปรีณส์รอยแยลส์วิทยาลัย
6. โรงเรียนเซียงรายวิทยาคม
7. โรงเรียนวิชชานารี
8. โรงเรียนสุริยวงศ์
9. โรงเรียนเคนเน็ตแม็คเคนซี
10. โรงเรียนเจริญราษฎร์
11. โรงเรียนผดุงราษฎร์
12. โรงเรียนศรีธรรมราชศึกษา
13. โรงเรียนน่านคริสเตียนศึกษา
14. โรงเรียนบำรุงวิทยา
15. โรงเรียนเฮนเฮล์เม็ม โมเรียล
16. โรงเรียนตรังคริสเตียนศึกษา
17. โรงเรียนสืบนทีธรรม
18. โรงเรียนสว่างวิทยา
19. โรงเรียนรังษีวิทยา
20. โรงเรียนสหบำรุงวิทยา
21. โรงเรียนสัจพิทยา
22. โรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียน
23. โรงเรียนสหคริสเตียนศึกษา
24. โรงเรียนอัครคริสเตียนวิทยา
25. โรงเรียนอัครคริสเตียนศึกษา

ภาคผนวก ง

1. ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อคำถามในแบบสอบถามและ
คุณลักษณะที่ดีของนักเรียน
2. ตารางกำหนดยุทธศาสตร์ การสังเคราะห์สู่ยุทธศาสตร์หลักและ
แสดงการเชื่อมโยงสู่ข้อสรุปยุทธศาสตร์ และคุณลักษณะที่ดีทั้ง
4 ด้าน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อความในแบบสอบถามและคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

รายละเอียด	สอดคล้อง /ส่งผลต่อ คุณลักษณะที่ดี ด้านที่ 1	สอดคล้อง /ส่งผลต่อ คุณลักษณะที่ดี ด้านที่ 2	สอดคล้อง /ส่งผลต่อ คุณลักษณะที่ดี ด้านที่ 3	สอดคล้อง/ ส่งผลต่อ คุณลักษณะที่ดี ด้านที่ 4
<p>ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส หรือเอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน</p> <p>1. นโยบายของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษา เช่น นโยบายเรียนฟรี 15 ปี ที่มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี นโยบาย 3 D ที่เกี่ยวกับการปลูกฝังนักเรียนด้านประชาธิปไตย ด้านคุณธรรม และด้านห่วงใยเสพติด เป็นต้น ส่งผลให้การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน</p>	✓	✓	✓	✓
<p>2. ข้อมูลข่าวสารด้านการเมืองที่แตกต่างกันระหว่างฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านทำให้นักเรียนรู้จักคิดไตร่ตรอง และมีเหตุผลในการตัดสินใจที่จะเชื่อหรือไม่เชื่อข้อมูลนั้น</p>	✓			
<p>3. ภาวะวิกฤติเศรษฐกิจที่ทำให้รายได้ของครอบครัวลดลง ส่งผลให้นักเรียนรู้จักประหยัด ใช้เงินอย่างระมัดระวังและมีเหตุผลยิ่งขึ้น</p>	✓			
<p>4. การที่โรงเรียนมีชื่อเสียงในทางที่ดี ได้รับการยอมรับในสังคม ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่ปลูกฝังนักเรียนด้วยหลักธรรมทางคริสต์ศาสนาทำให้ผู้ปกครองเกิดความศรัทธานำบุตรหลานมาเข้าเรียน และให้การสนับสนุนโรงเรียนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน</p>	✓	✓	✓	✓
<p>5. การมีคริสตจักร หรือ โบสถ์ของสมาชิกในชุมชนอยู่ภายในบริเวณโรงเรียน หรืออยู่ใกล้โรงเรียนทำให้โรงเรียนได้รับความช่วยเหลือและการสนับสนุนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนได้สะดวกและง่ายขึ้น</p>			✓	
<p>6. ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่สะดวกสบายในการสืบค้นข้อมูล มีวิทยาการใหม่ ๆ ที่น่าสนใจหลากหลาย ทำให้นักเรียนสนใจใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ มีความกระตือรือร้นในการหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้มีคุณค่าอยู่เสมอ</p>	✓			

รายละเอียด	สอดคล้อง /ส่งผลต่อ คุณลักษณะที่ดี ด้านที่ 1	สอดคล้อง /ส่งผลต่อ คุณลักษณะที่ดี ด้านที่ 2	สอดคล้อง /ส่งผลต่อ คุณลักษณะที่ดี ด้านที่ 3	สอดคล้อง/ ส่งผลต่อ คุณลักษณะที่ดี ด้านที่ 4
7. แผนการศึกษาแห่งชาติ(พ.ศ. 2545 – 2559) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ระบุถึงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนในองค์รวม และเน้นในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมไว้ชัดเจน ส่งผลให้โรงเรียนต้องนำไปปฏิบัติ	✓	✓	✓	✓
8. การกำหนดมาตรฐานด้านคุณธรรมสำหรับผู้เรียนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา และการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนไว้ในหลักสูตรแกนกลางส่งผลให้มีการบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น	✓	✓	✓	✓
9. กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเด็ก ทำให้ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาตระหนักถึงสิทธิของนักเรียนมากขึ้น มีความรอบคอบและไม่ทำโทษรุนแรงเกินเหตุ			✓	
10. ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นทั้งภายในและต่างประเทศ เช่น อุทกภัย แผ่นดินไหว คลื่นสึนามิ พายุมรสุม ฯลฯ ทำให้นักเรียนตื่นตัวในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและได้มีโอกาสแสดงน้ำใจช่วยเหลือผู้ที่ประสบภัย		✓		✓
ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน				
11. การขาดเสถียรภาพทางการเมืองทำให้นโยบายทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนไม่มีทิศทางที่ชัดเจนและไม่ต่อเนื่อง	✓	✓	✓	✓
12. การแตกแยกทางการเมืองที่แบ่งเป็นฝ่ายเป็นสีทำให้นักเรียนเกิดอคติ ไม่เอื้อต่อการเสริมสร้างนักเรียนให้เป็นผู้รักสามัคคี		✓		
13. นโยบายของรัฐบาลและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาให้โรงเรียนของรัฐ ทำให้โรงเรียนเอกชนมีจำนวนนักเรียนน้อย และมีรายได้ลดลงผลให้นักเรียนขาดโอกาสที่จะได้รับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีอย่างต่อเนื่อง	✓	✓	✓	✓

รายละเอียด	สอดคล้อง /ส่งผลต่อ คุณลักษณะที่ดี ด้านที่ 1	สอดคล้อง /ส่งผลต่อ คุณลักษณะที่ดี ด้านที่ 2	สอดคล้อง /ส่งผลต่อ คุณลักษณะที่ดี ด้านที่ 3	สอดคล้อง/ ส่งผลต่อ คุณลักษณะที่ดี ด้านที่ 4
14. พฤติกรรมการทุจริต คอร์รัปชันและการซื้อสิทธิ์ขายเสียงในระบบการเมืองเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีและทำให้นักเรียนสับสน เกิดค่านิยมใหม่ว่าถ้าโกงแล้วทำประโยชน์ก็เป็นเรื่องที่ยอมรับได้		✓		
15. การใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาทางการเมืองและสังคมส่งผลต่อความคิดและการตัดสินใจของนักเรียนให้นักเรียนใช้อารมณ์และความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ไปด้วย	✓			
16. สภาพทางเศรษฐกิจทำให้ผู้ปกครองต้องออกจากบ้านเพื่อทำงานหารายได้มาจุนเจือครอบครัวให้มากขึ้นส่งผลให้ไม่มีเวลาอบรม ดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด	✓	✓	✓	✓
17. สภาพครอบครัวที่หย่าร้าง หรือ แยกกันอยู่ทำให้เด็กต้องอาศัยอยู่กับปู่ ตา ยาย หรือ ญาติอาวุโสที่มีวัยต่างกันมาก ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมยากต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี	✓	✓	✓	✓
18. กระแสความนิยมในวัยรุ่น เช่น แฟชั่นการแต่งกาย การซื้อของราคาแพงที่ผลิตจากต่างประเทศ การใช้คำพูด เป็นต้น ทำให้นักเรียนเห่อไปตามสมัย ซึ่งไม่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะด้านการอยู่อย่างพอเพียงและการดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ	✓		✓	
19. การเล่นเกมสื่อกอมพิวเตอร์ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าวชอบอยู่คนเดียว ไม่มีความรับผิดชอบตนเองและการเรียน	✓		✓	
20. การติดต่อสื่อสารทางระบบเครือข่าย(internet)และการใช้โทรศัพท์มือถือที่สะดวก รวดเร็ว สามารถส่งข้อความ รูปภาพหรือคลิปวิดีโอให้กันได้ง่าย ส่งผลให้นักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียนหมกมุ่นในสิ่งที่ไร้สาระ ศึกษานองและกล้าทำสิ่งที่ไม่เหมาะสม	✓			
ด้านสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน 21. ความชัดเจนของวิสัยทัศน์ พันธกิจและ นโยบายโรงเรียนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรมทำให้นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจตรงกัน	✓	✓	✓	✓

รายละเอียด	สอดคล้อง /ส่งผลต่อ คุณลักษณะที่ดีด้าน ที่ 1	สอดคล้อง /ส่งผลต่อ คุณลักษณะที่ดี ด้านที่ 2	สอดคล้อง /ส่งผลต่อ คุณลักษณะที่ดี ด้านที่ 3	สอดคล้อง/ส่งผล ต่อคุณลักษณะที่ ดีด้านที่ 4
22. ขอบข่ายงาน สายการบังคับบัญชาและทีมงานที่ ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของ นักเรียนที่ประสานงานกันและร่วมมือกันในการ ทำงานอย่างเข้มแข็ง	✓	✓	✓	✓
23. การเป็นแบบอย่างที่ดีของศิษย์เก่าที่มีชื่อเสียงเป็น ที่ยอมรับของสังคมในการสนับสนุนและช่วยเหลือ งานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน			✓	
24. ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นกัลยาณมิตร มีความอดทนและ ความมุ่งมั่นในการนำงานด้าน ศาสนกิจเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน	✓		✓	
25. ความจงรักภักดี ความภาคภูมิใจของบุคลากรที่มีต่อองค์กร และการอุทิศทุ่มเทในการทำงานของบุคลากรระดับต่างๆ			✓	
26. ความเข้มแข็งของทีมงานศาสนกิจในการนำงาน ด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน			✓	
27. การที่นักเรียนของ โรงเรียน มีคุณลักษณะโดดเด่น ด้านกีฬามารยาท กล้าแสดงออก ซื่อสัตย์ มีภาวะ ผู้นำ ซึ่งมักจะได้รับคำชมเชย หรือ ได้รับการคัดเลือก ให้เป็นผู้นำกิจกรรมด้านต่าง ๆ เมื่อเรียนต่อในสถาบัน อื่น	✓	✓	✓	
28. การจัดสรรงบประมาณที่พอเพียงในการเสริมสร้าง คุณลักษณะที่ดีของนักเรียน	✓	✓	✓	✓
29. การสนับสนุนด้านสื่อ อุปกรณ์อย่างพอเพียง และ สะดวกในการใช้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้ นักเรียน	✓	✓	✓	✓
30. วัฒนธรรมองค์กรที่แสดงถึงความมีน้ำใจของครูที่มี ต่อนักเรียนและการดูแลอย่างเป็นกัลยาณมิตร		✓		
สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนในการเสริมสร้าง คุณลักษณะที่ดีของนักเรียน				
31. ความไม่ชัดเจนของนโยบายเกี่ยวกับการเสริมสร้าง คุณลักษณะที่ดีในระดับช่วงชั้นหรือระดับชั้น รวมถึง แนวปฏิบัติในแต่ละระดับที่แตกต่างกัน	✓	✓	✓	✓

รายละเอียด	สอดคล้อง /ส่งผลต่อ คุณลักษณะที่ดีด้าน ที่ 1	สอดคล้อง /ส่งผลต่อ คุณลักษณะที่ดี ด้านที่ 2	สอดคล้อง /ส่งผลต่อ คุณลักษณะที่ดี ด้านที่ 3	สอดคล้อง/ส่งผล ต่อคุณลักษณะ ที่ดีด้านที่ 4
32. ความไม่ต่อเนื่องกันในทางปฏิบัติของแต่ละระดับชั้น และความไม่เข้มแข็งของระบบการติดตามช่วยเหลือนักเรียนด้านระเบียบวินัยและมารยาท	✓	✓		
33. การเปลี่ยนผู้บริหารระดับสูงบ่งชี้ให้เห็นนโยบายการบริหาร โรงเรียนที่ไม่นิ่งหรือไม่ต่อเนื่องกัน	✓	✓	✓	✓
34. การบูรณาการคริสตจริยธรรม หรือคุณธรรมสากลในการจัดการเรียนรู้ หรือกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน			✓	
35. การที่ครูและบุคลากรรุ่นใหม่บางคนมีความยึดมั่นในตนเองสูง ไม่ชอบให้เข้มางวอดเรื่องการแต่งกายและพฤติกรรมส่วนตัว	✓	✓	✓	✓
36. จำนวนผู้อภิบาลหรือ ครูที่ทำงานด้านศาสนกิจเพื่อจัดกิจกรรมทางคริสตศาสนาเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีที่มีจำนวนจำกัด			✓	
37. ภาระงานด้านเอกสารและงานอื่นนอกเหนือจากการสอนของครูมีมากทำให้ไม่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิดเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี	✓	✓	✓	✓
38. ความพอเพียง และคุณภาพของสื่อเทคโนโลยี และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน	✓	✓	✓	✓
39. วัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันของบุคลากรที่มีความเกรงใจกันมากเกินไป มีการยึดหยุ่นกฎระเบียบเพื่อรักษาน้ำใจทำให้ละเลยมาตรฐานความถูกต้อง			✓	
40. ความล่าช้าและไม่ทั่วถึงในการสื่อสารประชาสัมพันธ์ข่าวสารของโรงเรียนที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ	✓	✓	✓	✓

ตารางกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อนำไปสู่การสังเคราะห์ยุทธศาสตร์ และแสดงการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์กับ
ข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์และคุณลักษณะที่ดี

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์ย่อย	นโยบาย/แนวดำเนินการ	ข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์	คุณลักษณะที่ดี 4 ด้าน	ยุทธศาสตร์หลัก
ยุทธศาสตร์ SO	1.1 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน (S1,5 O1,3-6)	1. จัดให้มีแผนยุทธศาสตร์ด้านการเสริมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี ของนักเรียน บนพื้นฐานหลักคริสตจริยธรรมเพื่อแสดงให้เห็นถึงทิศทางการดำเนินงาน กระบวนการตัวชี้วัดความสำเร็จฯในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างชัดเจนของแต่ละโรงเรียน (S1,5 O1,4,6)	5	1-4	1
		2. นำนโยบายของสภาคริสตจักรในประเทศไทยในการพัฒนานักเรียนด้านคุณธรรมมาบูรณาการกับคุณลักษณะที่ดีด้านลักษณะเฉพาะตน ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อกำหนดเป็นนโยบายรายปีของแต่ละโรงเรียน (S5 O4,5,6)	5	1-4	1
		3. ส่งเสริมให้มีการนำเอาแนวคิดการบริหารงานของบุคคลในพระคริสตธรรมคัมภีร์มาประยุกต์ในการบริหารจัดการงานทุกฝ่าย (S1,5 O1)	5	1-4	1
		4. กำหนดแนวทางการบริหารงานของแต่ละโรงเรียนให้มีงานโครงการในการช่วยเหลือ เกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่อย่างชัดเจนทุกปีการศึกษาเช่น การช่วยเหลือด้านบุคลากร ด้านสื่ออุปกรณ์ ด้านเอกสารทางวิชาการ ด้านข้อมูลข่าวสาร ฯลฯ (S1,5 O1,4)	5	1-4	1
		5. จัดให้มีฐานข้อมูล องค์กรความรู้ งานวิจัย และเอกสารวิชาการที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน เพื่อให้ครูผู้บริหารหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้าศึกษาเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ ในงานที่รับผิดชอบ (S1,5 O3-5)	5	1-4	5

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์ย่อย	นโยบาย/แนวดำเนินการ	ข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์	คุณลักษณะที่ดี 4 ด้าน	ยุทธศาสตร์หลัก
		6. ปรับระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยบูรณาการคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้านในกระบวนการ การประเมินบุคลากร (S1,5 O6)	3	1-4	5
		7. สร้างเครือข่ายกับสถาบันที่มีชื่อเสียงด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อศึกษาเรียนรู้วิธีการเสริมสร้างนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดีเป็นที่ยอมรับในระดับสากล (S1,5 O1,3-5)	1	1-4	6
		8. ส่งเสริมให้มืองค์กรบริหารยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะเพื่อพัฒนาระบบนิเทศ ติดตาม กำกับและประเมินการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ (S1 O4-6)	5	1-4	1
	1.2 พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน (S1,3-5 O4-6)	1. เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีด้านลักษณะเฉพาะตน และ สังคมโดยการปลูกฝังเจตคติและสร้างจิตสำนึกให้เห็นคุณค่าและวางแผนภูมิปัญญาท้องถิ่นและเอกลักษณ์ความเป็นไทย เช่น การรื้อฟื้นวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนพื้นบ้านสอดแทรกในเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้อง การนำนิทานและการเล่นพื้นบ้านสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอน ฯลฯ (S1,5 O4,6)	2	1,3	4
		2. บูรณาการคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้านลงในหน่วยการเรียนรู้ของสาระต่างๆ ในหลักสูตรแกนกลางของแต่ละโรงเรียน (S5 O4-6)	2	1-4	4
		3. การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน (S 3-4 O 4-6)	2	1-4	4
		4. จัดทำหลักสูตรคุณลักษณะศึกษาโดยนำเอาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีด้านลักษณะเฉพาะตน ความสัมพันธ์กับ	2	1-4	4

ยุทธศาสตร์ใหญ่	ยุทธศาสตร์ย่อย	นโยบาย/แนวดำเนินการ	ข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์	คุณลักษณะที่ 4 ด้าน	ยุทธศาสตร์หลัก
		ผู้อื่น ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จมาหลอมรวมเป็นหลักสูตรกลางสำหรับใช้ในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย (S1,5 O4)			
		5. กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นหนักด้านความซื่อสัตย์เที่ยงธรรม โดยการสร้างความตระหนักผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี การเป็นแบบอย่างที่ดีของเพื่อน รุ่นพี่ ศิษย์เก่า และบุคคลที่มีชื่อเสียง เช่น การมอบหมายให้รับผิดชอบงานด้านการเงิน การสอนแบบกระจ่างนิยม (Value Clarification) การให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ฯลฯ (S4 O3,6)	2	2	4
		6. ปรับกระบวนการเรียนการสอน คริสเตียนศึกษาโดยไม่เน้นความรู้เกี่ยวกับคริสตจริยธรรมอย่างเดียวแต่ให้เน้นการปฏิบัติโดยในนักเรียนได้มีโอกาสแสดงตามคุณธรรมและคุณลักษณะที่ดีที่ได้อบรม รวมถึงการอธิษฐาน การร้องเพลง การให้คำพยาน และการอภิปรายประเด็นที่น่าสนใจบนพื้นฐานแนวคิดตามพระคริสตธรรมคัมภีร์ (S1,4 O6)	2	3	1
		7. พัฒนาการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมต่าง ๆ มุ่งเน้นให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกันให้มากขึ้น โดยมีกิจกรรมในกลุ่มขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และกิจกรรมรวมทั้งโรงเรียนเพื่อฝึกความรับผิดชอบต่อ การมีน้ำใจช่วยเหลือกัน และรู้จักสามัคคี (S4 O4-6)	2	1,2	4

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์ย่อย	นโยบาย/แนวดำเนินการ	ข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์	คุณลักษณะที่ดี 4ด้าน	ยุทธศาสตร์หลัก
		8. บูรณาการการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากการทำลายสิ่งแวดล้อมในเนื้อหาและกิจกรรมของทุกกลุ่มสาระเช่น การเขียนเรียงความ การวาดภาพ การจัดทำภาพยนตร์สั้น หรือ Animation เป็นต้น (S1 O6)	2	4	4
		9. ส่งเสริมให้มีการจัดทำโครงการ หรือ โครงการพิเศษที่แก้ปัญหา หรือ ป้องกันผลเสียที่เกิดจากภาวะที่ไม่สมดุลทางธรรมชาติ (S5 O6)	2	4	4
	1.3 พัฒนางานด้านศาสนกิจและคริสตจริยธรรม	1. จัดกิจกรรมมุ่งเน้นการประกาศพระกิตติคุณด้วยรูปแบบที่แปลกใหม่ น่าสนใจสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนในแต่ละวัยอย่างต่อเนื่อง (S5 O4-6)	4	3	1
	ให้มีกิจกรรมที่น่าสนใจหลากหลายส่งเสริมการเสริมสร้าง	2. จัดค่ายคริสตจริยธรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนที่สนใจเข้าร่วมตามความสมัครและมีการติดตามพุ่มพักนักเรียนที่ต้องการการดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ หรือนักเรียนที่สนใจเป็นประจำ (S5 O2,6)	4	3	1
	คุณลักษณะที่ดี (S1,5-6 O1 - 2,4-6)	3. พัฒนานักเรียนรุ่นพี่ที่มีความเข้มแข็งด้านความเชื่อและศรัทธาในองค์พระผู้เป็นเจ้าให้มีทักษะในการนำกิจกรรมด้านศาสนกิจในโรงเรียนและมีการสานต่อให้รุ่นน้องสืบต่อกันไป (S4 O2)	4	3	1
		4. พัฒนาบุคลากรที่เป็นอาสาสมัครให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา เพื่อผสมผสานความรู้ในพระคริสตธรรมคัมภีร์ลงสู่ชีวิตจริงในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (S5 O4)	3	3	1
		5. พัฒนากิจกรรมการอบรมกลุ่มเคลาจิตใจในโบสถ์ หรือ ห้องประชุมให้เป็นเวลาแห่งคุณภาพ (Quality time) โดยมี หัวข้อที่ชัดเจน มีเนื้อหาที่น่าสนใจตรงประเด็น มีสื่อประกอบที่สร้างความประทับใจ ดัดเน้นในความคิดจิตใจของนักเรียนเป็นพื้นฐานนำสู่ความคิดและการประพฤติที่ดีงาม (S1,5 O1,4-6)	4	3	1

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์ย่อย	นโยบาย/แนวดำเนินการ	ข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์	คุณลักษณะที่ดี 4 ด้าน	ยุทธศาสตร์หลัก
		6. จัดกิจกรรมฝึกฝนจิตใจและบ่มเพาะคุณธรรมด้วยหลักธรรมทางศาสนา หรือ คุณธรรมสากล เช่น การฝึกสมาธิ การอธิษฐาน ฯลฯ โดยเริ่มจากการฝึกนักเรียนทุกคนให้รู้วิธีการที่ถูกต้องแล้วมีกลุ่มนักเรียนแกนนำสานต่อกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (S5 O1,4-6)	2	1,3	1
	1.4. สร้างพลังกลุ่มนำการเปลี่ยนแปลงสู่การเป็นผู้มีคุณลักษณะที่ดี (S1-6 O 1-5)	1. ส่งเสริมให้ครู ศิษย์เก่าและนักเรียนรวมตัวเป็นกลุ่มแกนนำ เพื่อทำกิจกรรมที่มุ่งมั่นยืนหยัดทำความดีแสดงออกถึงความกล้าหาญทางจริยธรรมตามคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้าน มีการเคลื่อนไหว (movement) ด้วยกิจกรรมที่น่าสนใจและการสื่อสารทางเทคโนโลยีเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีและสร้างกระแสความเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในสังคม (S1-6 O1-2,5)	1	1	6
		2. สำนักงานพันธกิจการศึกษา หรือ หน่วยงานด้านการศึกษา จัดทำ การศึกษาวิจัย หรือ ทำโครงการแบบพหุภาคีเพื่อเป็นพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับผู้บริหารและทีมงานในการนำงานด้านการเสริมสร้างนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดีให้เกิดผลอย่างชัดเจนและสามารถต่อยอด หรือขยายความรู้ให้ยั่งยืนในสังคมต่อไป (S1 O1,4-5)	1	1-4	6
	1.5. ส่งเสริมภาวะผู้นำและพัฒนานโยบายมุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน (S1, 4-5 O1,4-6)	1. ผู้บริหารนำวิสัยทัศน์ด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเผยแพร่ให้ชุมชนสังคมได้ทราบและแสดงออกถึงการเป็นผู้นำในกิจกรรมของชุมชนสังคมร่วมกับศิษย์เก่าเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน (S1 O1,5)	5	1-4	2
		2. ผู้บริหารเป็นผู้นำทางวิชาการโดยให้มีการบูรณาการคริสต์จริยธรรม และคุณลักษณะที่ดีที่ต้องการให้เกิดในตัวนักเรียนไว้ในหลักสูตรทุกกลุ่มสาระ มีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และการวัดประเมินผลอย่างต่อเนื่อง (S1,5 O4)	5	1-4	2
		3. อธิบายสื่อความหมายคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้านให้เป็นที่เข้าใจในกลุ่มครู บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้เห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้กับนักเรียน (S1 O4-6)			

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์ย่อย	นโยบาย/แนวดำเนินการ	ข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์	คุณลักษณะที่ดี 4ด้าน	ยุทธศาสตร์หลัก
		4. ส่งเสริมให้มีการกำหนดตัวชี้วัดคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4 ด้านและมีการติดตามประเมินผลตามตัวชี้วัดทุกปีการศึกษา (S4 O6)			
		5. จัดให้มีการจัดการความรู้(KM)ด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี โดยเชิญศิษย์เก่าที่มีชื่อเสียง ครูและนักเรียนที่มีคุณลักษณะโดดเด่นด้านคุณลักษณะที่ดีมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณะครูและนักเรียนถึงแนวคิด เรื่องราวที่ประทับใจ หรือสิ่งที่มีอิทธิพลให้บุคคลนั้นกลายเป็นผู้ที่มีความโดดเด่นด้านคุณลักษณะที่ดี ได้มีการถอดบทเรียน หรือสกัดความรู้ที่ได้เป็นความรู้ใหม่ขององค์กร เพื่อในระบบฐานข้อมูล และนำไปป้องกันขยายผลหรือต่อยอดความรู้ต่อไป (S1,5 O1,4-6)	5	1-4	2
		7. จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน อาคาร และบริเวณ โดยรอบให้ร่มรื่นปลอดภัยเอื้อต่อการทำกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีมีการมอบหมายหน้าที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลเพื่อปลูกฝังให้มี รับผิดชอบต่อส่วนรวม มีจิตสาธารณะและมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ(S1 4 O6)	5	1-4	5
		8. มีระบบการติดตามแลประเมินผลการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี ทั้งด้านคุณลักษณะที่เกิดขึ้นในตัวนักเรียนและกระบวนการบริหารจัดการตามยุทธศาสตร์ที่กำหนด (S1,5 O6)	5	1-4	5
		9. จัดให้มีการประกวดสัญลักษณ์ คำขวัญที่เข้าใจง่าย จำง่าย เพื่อใช้กรอบคิดพื้นฐานในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย (S5 O1 ,4+เอกภาพ)	5	1-4	5
		10. จัดให้มีการบันทึกประวัติความคิดของนักเรียนแต่ละคนเริ่มตั้งแต่เข้าโรงเรียนจนจบ มีการประกาศความคิดของทุกคนทุกปีการศึกษาโดยครูประจำชั้นและให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสรับทราบเพื่อเป็นกำลังใจให้นักเรียน และเป็นวิธีการกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการทำความคิดและมีเส้นพัฒนาอยู่เสมอ (S4 O1,6)	5	1-4	3

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์ย่อย	นโยบาย/แนวดำเนินการ	ข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์	คุณลักษณะที่ดี 4 ด้าน	ยุทธศาสตร์หลัก
		11.สร้างเครือข่ายโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีชื่อเสียงในการสนับสนุนนักเรียนที่มีคุณลักษณะที่ดีโดดเด่นสามารถเข้าเรียนต่อในโรงเรียนขนาดใหญ่และมีทุนการศึกษาให้ (S4-5 O1,4)	1	1-4	6
	1.6 รวมศักยภาพครูผู้การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี (S3-6 O2-6)	1. จัดทำหลักสูตร on-line เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน โดยมีเนื้อหา การนำเสนอ ข้อคำถามหรือประเด็นที่ดึงดูดความสนใจ สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและสถานการณ์ในปัจจุบัน มีกิจกรรมที่เน้นปฏิสัมพันธ์ (Interaction)คือผู้เรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือถามปัญหาครูผู้สอนได้ (S4 O2-4)	2	1-4	4
		2. บูรณาการวรรณกรรมพื้นบ้าน นิทานแฝง คุณธรรม ข้อคิดคำคมและการละเล่นในท้องถิ่นสอดแทรกในเนื้อหาสาระ หรือกิจกรรมการเรียนการสอน (S6 O4-5)			
		3. ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่ใช้สื่อเทคโนโลยีที่สามารถ Download ได้ฟรีจาก Website ต่างประเทศเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความโดดเด่นด้านคุณธรรมและภาวะผู้นำมากยิ่งขึ้น (S3-4,6 O4-6)	2	1-4	4
		4. ส่งเสริมสิทธินักเรียนในการแสดงออกอย่างอิสระทั้งด้านความคิดและการกระทำที่ไม่กระทบต่อผู้อื่นและส่งเสริมการเป็นผู้นำในกิจกรรมต่างๆ ตามศักยภาพของแต่ละคน โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา เช่น การอ่านเรื่องสั้นหรือข้อคิดทุกวันก่อนโรงเรียนเลิก การแสดงออกทางด้านสุนทรียภาพ เช่นการวาดภาพ หรือ แต่งเพลงที่เกี่ยวกับความดีความงาม การจัดทำโปสเตอร์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ฯลฯ (S4 O2, 6)	2	1-3	3

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์ย่อย	นโยบาย/แนวดำเนินการ	ข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์	คุณลักษณะที่ตี 4ด้าน	ยุทธศาสตร์หลัก
		5. ส่งเสริมให้ครูเป็นผู้นำในการฝึกสมาธิ หรือ กิจกรรมที่เตรียมพร้อมด้านจิตใจให้สงบก่อน การเรียนการสอนและการทำกิจกรรมเพื่อ เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน (S3 O4-6)	3	1-4	2
		6. ให้ความรู้ครูในการสอนจิตปัญญาศึกษา (Contemplative) เพื่อนำมาบูรณาการในการ สอนให้นักเรียนมีกระบวนการคิดที่เอื้อต่อการ ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและนำไปสู่ผู้ที่มีความ เข้มแข็งด้านจิตใจ (S6 O4-6)	3	1-4	2
ยุทธศาสตร์ ST	2.1. เน้นพลังเชิงบวกของ บุคลากรและ บุคคลต้นแบบสู่การ เสริมสร้าง คุณลักษณะที่ ดีของนักเรียน (S1-4,6 T1-5)	1. ผู้บริหารเป็นผู้นำทางวิชาการในการทำวิจัย หรือ โครงการร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน ใน การจัดกิจกรรม หรือ การเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ ส่งเสริมการใช้เวลาว่างอย่างสร้างสรรค์และ รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของ ท้องถิ่น (S1 T1)	3	1-4	2
		2. เชิญนักเรียนเก่าที่มีความโดดเด่นด้าน คุณลักษณะที่ดีมาเป็นวิทยากรให้นักเรียนรุ่น นื่องได้รับทราบถึง วิธีการในการบริหารตนเอง ในสภาพสังคมที่เป็นกระแสบริโภคนิยม หรือ ข้อจำกัดในชีวิต และ ปัจจัยที่ทำให้ประสบ ความสำเร็จได้ (S2 T1)	1	1,3	6
		3. ปรับโครงสร้างการบริหารให้มีหน่วยงานสา สนสัมพันธ์ให้เป็นแหล่งรวมทางความคิดและ กิจกรรมที่หลากหลายตามความเชื่อของศาสนา ที่นักเรียนนับถือและตามหลักคุณธรรมสากล มี นักเรียนที่มีความโดดเด่นด้านคุณธรรมและ ภาวะผู้นำเป็นผู้นำกิจกรรม (S1,4 T 1-3)	5	1-3	3
		4. ส่งเสริมครูประจำชั้น และครูผู้สอนทุกวิชาให้ บูรณาการแนวคิดสื่อศึกษา (Media Literacy) และเน้นการสอนกระบวนการคิดเพื่อให้นักเรียน จดจำรู้เท่าทันสื่อ (S3,6 T2,3)	2	1-4	4

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์ย่อย	นโยบาย/แนวดำเนินการ	ข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์	คุณลักษณะที่ดี 4ด้าน	ยุทธศาสตร์หลัก
		5. จัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรตินักเรียน ปัจจุบัน นักเรียนเก่า ครูและ บุคลากรของ โรงเรียนที่มีความโดดเด่นด้านคุณลักษณะที่ดี เพื่อเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนของ นักเรียน (S2-4 T1-5)	3	1-3	2
		6. ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรม เชิญชวนให้ทำ ความดีในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้การเสริมแรง ทางบวกควบคู่กับการพัฒนาความกล้าหาญเชิง จริยธรรม (S4 T 2-3)	2	1	3
		7. จัดกิจกรรมเสริมที่หลากหลายทั้งกิจกรรมที่ ปลูกฝังคุณธรรมโดยตรง หรือไม่ใช้กิจกรรม ปลูกฝังคุณธรรมโดยตรงและมีการสอดแทรก คริสตจริยธรรมหรือคุณธรรมสากลในกิจกรรม เหล่านั้น เช่น ชมรมถ่ายภาพ ชมรมดนตรี พื้นเมือง ชมรมนักประหยัดไฟฉาย ชมรม มักคุเทศก์น้อย ฯลฯ (S4-6 T 2-3)	2	1-4	3
		8. พัฒนาคู่มือด้านทักษะการใช้ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้ รู้เท่าทันนักเรียนและสร้างความสัมพันธ์อันดี ต่อกันและกัน (S3,6 T 1-5)	3	1-4	2
		9. ส่งเสริมนักเรียนให้พัฒนาตนเองโดยใช้ วิธีการให้พันธสัญญา (Commitment) กับครูที่ นักเรียนประทับใจและเกรงใจให้ผู้ที่รับรู้ ให้ คำปรึกษาและให้กำลังใจการปรับปรุงพัฒนา ตนเอง (S3 T4-5)	2	1	2
		10. ส่งเสริมครูประจำชั้นและครูที่ปรึกษาไป เยี่ยมบ้านนักเรียนให้ทั่วถึงเพื่อสร้างความ สัมพันธ์อันดีระหว่างบ้านและโรงเรียน (S3 T4)	1	1-4	2
		11. จัดให้มีศูนย์แนะแนวการใช้สื่อเทคโนโลยี ที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยมีครูและนักเรียน รุ่นพี่ที่มีความรู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและมี ความประพฤติดีเป็นผู้ให้คำแนะนำ ปรึกษา และให้ความรู้แก่นักเรียน(S1,6 T1-3)	5	1	4

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์ย่อย	นโยบาย/แนวดำเนินการ	ข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์	คุณลักษณะที่ดี 4ด้าน	ยุทธศาสตร์หลัก
	2.2.สถาน สัมพันธ์ ผู้ปกครองและ สื่อมวลชนรวม พลังพัฒนา นักเรียนให้มี คุณลักษณะที่ดี (S1-2,4-6 T1-5)	1. สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้ผู้ปกครองในการ เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาด้าน วิชาการอย่างสมดุลพร้อมทั้งให้ความรู้ผู้ปกครอง ในการดูแลบุตรหลานผ่านทางเอกสารสิ่งพิมพ์ website ฯลฯ (S5-6 , T 5)	1	1-4	6
2. ประสานกับหน่วยงานภายนอกที่รับผิดชอบ ด้านการสื่อสารมวลชนทุกประเภท มีการขอ ความร่วมมือจากศิษย์ที่มีชื่อเสียงให้ช่วย สนับสนุน เพื่อให้หน่วยงานเหล่านั้นตระหนักใน บทบาทที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนและมีส่วนร่วม สร้างสรรค์สื่อที่ดี มีประโยชน์ ส่งเสริมระบบวิถี ชีวิตที่ดีงามของคนไทย (S1-2 T1-3)		1	1-4	6	
3. จัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับ ผู้ปกครองในรูปแบบที่หลากหลายสอดคล้องกับ สภาพความพร้อมของครอบครัวเพื่อกระตุ้น ผู้ปกครองให้ความสำคัญและตระหนักถึง บทบาทในการอบรม ดูแลนักเรียนโดยให้ นักเรียนมีส่วนร่วม หรือเป็นผู้นำในกิจกรรม เหล่านั้นเช่น ร้องเพลง แสดงผลงานทาง วิชาการ หรือความสามารถด้านต่าง ๆ ทำอาหารให้ผู้ปกครองทาน ฯลฯ (S4-5 T5)		1	1-4	6	
4. จัดกิจกรรมยกย่องชมเชยผู้ปกครองที่มา ติดต่อโรงเรียนเป็นประจำ และให้ความร่วมมือ กับทางโรงเรียนในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ ดีของนักเรียนเมื่ออยู่ที่บ้าน (S5 T4-5)		1	1-4	6	
5. จัดพื้นที่ใน โรงเรียนให้ผู้ปกครองเข้ามาทำ กิจกรรมเสริมรายได้ตอนเลิกเรียน หรือ วันหยุดภายใต้เงื่อนไขและข้อกำหนดของ โรงเรียนเพื่อให้ผู้ปกครองและนักเรียนมีเวลา อยู่ร่วมกันมากขึ้น เช่น ขายอาหาร ขนม สินค้า มือสอง ฯลฯ (S1 T5)		1	1-4	6	

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์ย่อย	นโยบาย/แนวดำเนินการ	ข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์	คุณลักษณะที่ดี 4ด้าน	ยุทธศาสตร์หลัก
	2.3 ส่งเสริมการวางรากฐานความเชื่อและพื้นฐานความคิดที่ดีงามด้วยหลักคริสตจริยธรรม (S4-5 T2-5)	1. ส่งเสริมให้ฝ่ายศาสนกิจของโรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านจิตใจด้วยใช้พระคริสตธรรมคัมภีร์ที่ประทับใจ เข้าใจง่าย และจำได้ง่ายให้นักเรียนทุกระดับอย่างต่อเนื่อง (S5 T 4-5)	4	1-4	1
		2. กำหนดนโยบายให้ทุกระดับชั้นมีข้อพระคัมภีร์ประจำสัปดาห์และให้นักเรียนสลับเปลี่ยนกันเล่าถึงเหตุการณ์ การกระทำของตนที่สอดคล้องกับข้อพระคัมภีร์นั้น โดยมีครูเป็นผู้ให้แรงเสริม (S5 T4-5)	4	1-4	1
		3. จัดให้มีสมุดบันทึกความดี หรือ ปรับปรุงสมุดบันทึกความดีที่มีอยู่แล้วให้มีการเชื่อมโยงกับคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4ด้านและข้อพระคัมภีร์ที่นักเรียนประทับใจ หรือข้อคิดจากหนังสือห้องชั้นบน/มานาประจำวันบนระบบเครือข่าย มีการให้รางวัลนักเรียนที่บันทึกอย่างสม่ำเสมอ ทุกภาคเรียน (S4-5 T2-3)	4	1-4	1
		4. จัดให้มีการแข่งขันร้องเพลงนมัสการ หรือ เพลงสรรเสริญพระเจ้าทั้งประเภทร้องเดี่ยว และขับร้องหมู่ โดยให้นักเรียนอธิบายความหมาย ความประทับใจและข้อคิดที่ได้จากเพลงก่อนการแสดงทุกครั้ง (S4-5 T2-5)	4	1-4	1
2.4 สร้างพลังความดีจาก ผู้เรียนสู่ผู้เรียน และชุมชน (S4-5 T1,4-5)	1. เปิดโอกาสให้นักเรียนเสนอความคิดเห็น วางแผน ตัดสินใจและดำเนินการร่วมกันในการทำกิจกรรมช่วยเหลือชุมชน ตั้งคม เน้นให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากกิจกรรมนั้น (Experience based activity) หรือกิจกรรมที่สร้างสรรค์ในการพัฒนาตนเอง มีการนำเสนอผลการดำเนินการต่อ นักเรียนทั่วไป ครู และผู้ปกครอง (S4-5 T4-5)	2	1-4	3	

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์ย่อย	นโยบาย/แนวดำเนินการ	ข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์	คุณลักษณะที่ดี 4 ด้าน	ยุทธศาสตร์หลัก
		2. ส่งเสริมให้นักเรียนแต่ละห้องแบ่งกลุ่มและช่วยกันคิดกิจกรรมที่แสดงออกถึงคุณลักษณะที่ดีด้านลักษณะเฉพาะตน ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม สัปดาห์ละ 1 ด้านสลับกันจนครบในแต่ละเดือน มีการเสริมแรงทางบวกโดยครูและผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง (S4,6 T1-5)	2	1-4	3
		4. จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่โดดเด่นของนักเรียนด้านกิริยามารยาท ความสุภาพอ่อนโยน เคารพในอาวุโส โดยใช้ตัวแบบที่ดี การให้ปฏิบัติจริง การเสริมแรงทางบวก การประกาศเกียรติคุณยกย่องนักเรียนที่มีมารยาทงาม การจัดโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมมารยาทไทยอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร (S4 T1)	2	1-2	3
		5. จัดโครงการส่งเสริมให้นักเรียนรู้คุณค่าของเงินปลูกฝังนิสัยประหยัด มีการทำบัญชีรายรับรายจ่ายส่วนตัวและตั้งเป้าหมายในการออม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนและ รายงานให้ครูประจำชั้นและผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง (S4-5 T1)	2	1	3
		6. พัฒนากิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ชุมนุม และชมรมต่าง ๆ ให้มีกิจกรรมที่น่าสนใจส่งเสริมการมีวินัยและความรับผิดชอบ และกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน มีการเสริมแรงทางบวกจากครูและผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ (S4 T2-3)	2	1	3
		7. สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพ ความถนัดของนักเรียนโดยใช้หลักทฤษฎีปัญญา (Multiple Intelligences) เพื่อให้นักเรียนได้เห็นคุณค่าของตนเองและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อน (S4 T2-3)	2	1	3
		8. จัดตั้งศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม โดยคัดเลือกนักเรียนที่มีภาวะผู้นำโดดเด่นเป็นแกนนำในการทำกิจกรรมร่วมกันทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานอื่น โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา (S4 T1-2)	2	4	3

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์ย่อย	นโยบาย/แนวดำเนินการ	ข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์	คุณลักษณะที่ดี 4 ด้าน	ยุทธศาสตร์หลัก
		9. ส่งเสริมให้มีกลุ่มนักเรียนที่มีความเข้มแข็งด้านคุณธรรมจริยธรรมรวมตัวกันเหมือนชุมนุมเล็กๆ ในห้องเรียนทุกห้องโดยให้มีบทบาทในการแสดงความรัก เอื้ออาทรและดูแลเพื่อน ๆ ในการอยู่ร่วมกันและในยามที่เพื่อนมีปัญหา (S4 T4)	1	2-3	3
ยุทธศาสตร์ wo	3.1. ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน (W1,3,5 O3-6)	1. จัดทำโปรแกรมสำเร็จรูป หรือ Template เพื่อช่วยในการทำงานด้านเอกสารของครู เช่น เตรียมการสอน การเขียนแผนการสอน การทำสื่อ ใบงาน การประมวลผลข้อมูล การจัดระบบเก็บข้อมูล ฯลฯ (W1 O3)	5	1-4	2
		2. จัดให้มีศูนย์สื่อเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี หรือ ให้มีผู้รับผิดชอบเฉพาะในการจัดทำและ รวบรวมสื่อเทคโนโลยีที่สามารถ download ได้ฟรีจาก Website ต่าง ๆ เช่น www.Forcharacter.com , www.LiveWireMedia.com , www.Goodcharacter.com ฯลฯ เพื่อ นำมาใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน(W1,3 O3-6)	5	1-4	4
		3. ส่งเสริมครูให้ใช้การจัดการเรียนรู้บนระบบเครือข่ายเพื่อลดงานด้านเอกสารและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและนักเรียน เช่น Moodle การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โปรแกรม e-learning ของแต่ละโรงเรียน ฯลฯ (W1,3 O3)	3	1-4	2
		4. จัดให้มีรายการเสียงตามสายและมีอุปกรณ์สื่อเทคโนโลยีในห้องประชุม โรงอาหาร ใต้ถุนอาคารหรือ ศาลาพักผ่อนเพื่อนำเสนอเรื่องราว สารคดี การ์ตูน หรือการแสดงต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและคุณลักษณะที่ดีด้านอื่นให้นักเรียน ได้เห็นและซึมซับอยู่เป็นประจำ(W1,3 O3-6)	5	1-4	5

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์ย่อย	นโยบาย/แนวดำเนินการ	ข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์	คุณลักษณะที่ดี 4ด้าน	ยุทธศาสตร์หลัก
		5. มีบริการส่งข่าวสารทาง SMS ผู้ปกครองทราบถึงความเป็นไปด้านพฤติกรรมของนักเรียน (W5 O3)	1	1-4	6
		6. จัดให้มีการพบปะผู้ปกครองและให้คำปรึกษาผ่านทางระบบเครือข่ายเช่น e-mail Face book หรือ virtual meeting (W1,5 O3)	1	1-4	6
		5. มีบริการส่งข่าวสารทาง SMS ผู้ปกครองทราบถึงความเป็นไปด้านพฤติกรรมของนักเรียน (W5 O3)	1	1-4	6
		6. จัดให้มีการพบปะผู้ปกครองและให้คำปรึกษาผ่านทางระบบเครือข่ายเช่น e-mail Face book หรือ virtual meeting (W1,5 O3)	1	1-4	6
	3.2. พัฒนาคุณภาพบุคลากรด้วยการบริหารจัดการระบบเครือข่าย (W2,4 O3)	1. สร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรในการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ขององค์กร มีการให้ความรู้ ย้ำเตือนในที่ประชุมครูและส่งข้อมูลข่าวสาร บนระบบเครือข่ายให้ทุกคนทราบ (W2 O3)	3	1-4	5
		2. นำกฎ ระเบียบและแนวปฏิบัติต่าง ๆ ของโรงเรียนขึ้นแสดงบนระบบเครือข่าย มีการรณรงค์ให้บุคลากรเข้าไปอ่าน ทำความเข้าใจ และมีเกณฑ์การประเมินการทำงานของบุคลากรที่สอดคล้องกับกฎ ระเบียบให้บุคลากรได้ประเมินตนเองเป็นประจำทุกปี การศึกษา (W2 O3)	3	1-4	5
		3. ให้ฝ่ายบุคลากรสืบค้นข้อมูลบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรมจากหน่วยงานอื่นทั้งภายในและต่างประเทศเผยแพร่บน Website หรือส่ง e-mail ให้ครูและบุคลากร ได้เรียนรู้เพื่อนำไปปรับปรุง พัฒนาตนเอง (W2,4 O3)	3	1-4	5

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์ย่อย	นโยบาย/แนวดำเนินการ	ข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์	คุณลักษณะที่ดี 4ด้าน	ยุทธศาสตร์หลัก
		4. จัดทำแหล่งเรียนรู้ด้านคุณลักษณะที่ดีสำหรับบุคลากร บนฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยการสกัดคุณลักษณะเด่นของผู้นำหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนในอดีต มีการสรุปประเด็นสำคัญเพื่อให้บุคลากรเข้าใจใหม่ หรือผู้อ่านมีส่วนร่วมในการสะท้อนความคิดเห็น และสรุปข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อใช้ในการทำงานได้ (W4 O3)	3	1-4	5
	3.3 พัฒนาสื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้วยพลังเสริมจากภายนอก (W3 O1-4)	1. ประสานกับหน่วยงานด้านการศึกษา ด้านการเมืองท้องถิ่นและหน่วยงานภายนอกอื่น เพื่อขอการสนับสนุนด้านสื่อเทคโนโลยี และวัสดุอุปกรณ์ทั้ง Hardware และ Software (W3 O3-4)	1	1-4	4
		2. สร้างเครือข่ายร่วมพัฒนากับหน่วยงานภายนอกโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญ ครูภูมิปัญญาหรือวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครู บุคลากรในการผลิต หรือ คัดแปลงสื่อสำหรับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี (W3 O1,3,4)	1	1-4	4
		3. ประสานงานกับชุมชนในการใช้สื่อร่วมกับชุมชน หรือร่วมกันสร้างแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมในชุมชนเพื่อให้นักเรียนได้เข้าไปศึกษาเรียนรู้ และเกิดความรักหวงแหนในวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติมากขึ้น (W3 O1-2)	1	1,4	4
	3.4 ประสานงานกับหน่วยงานภายนอกให้มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน (W1-2,4-5 O1-2)	1. สร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอกที่มีชื่อเสียงด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์เพื่อเป็นที่ปรึกษาและเป็นวิทยากรในการพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคล การใช้ระเบียบกฎเกณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพ และการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในวิชาชีพครู (W2-4 O1)	3	1-4	6
		2. เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็กมาบรรยายให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรเพื่อพัฒนาแนวทางในการอบรมปลูกฝังด้านระเบียบวินัย (W5 O1-2)	1	1	6

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์ย่อย	นโยบาย/แนวดำเนินการ	ข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์	คุณลักษณะที่ดี 4ด้าน	ยุทธศาสตร์หลัก
		3. ส่งเสริมให้มีโครงการส่งเสริมสิทธิเด็กในรูปแบบต่าง ๆ โดยเชิญนักการศึกษาที่มีชื่อเสียงมาให้ความรู้ครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือ กิจกรรมเสริมพิเศษที่ส่งเสริมการแสดงผลงานที่สร้างสรรค์ตามสิทธิของเด็กภายใต้กฎระเบียบของโรงเรียนและสังคม โดยมีครูและผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดี (W2,4 O1-2)	1	3	6
		4. ศึกษาดูงานสถาบันการศึกษาอื่นเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารเวลาของครูให้มีประสิทธิภาพทั้งในการทำงานด้านเอกสารและการดูแลนักเรียน (W1 O1)	1	1-4	6
		5. เชิญผู้ปกครอง หรือ ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็กเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการนักเรียนให้ตระหนักถึงสิทธิของตนเองในทางที่ถูกต้องและมีบทบาทช่วยครูในการสอดส่องดูแลนักเรียนอื่นในการประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสม ดิงาม (W1,5 O1-2)	1	3	6
	3.5. ปรับระบบระเบียบกฎเกณฑ์ และแนวปฏิบัติภายในองค์กร ให้ชัดเจน เป็นที่ยอมรับและถือปฏิบัติอย่างจริงจัง (W2,4-5 O4-6)	1.แต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วยตัวแทนผู้บริหาร ครูรุ่นเก่า รุ่นใหม่และเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านกฎระเบียบจากหน่วยงานภายนอกมาทบทวนกฎระเบียบและสร้างคู่มือการปฏิบัติที่ชัดเจน เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายแล้วประชาสัมพันธ์ ให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายทราบมีการเน้นย้ำอยู่เป็นประจำ และผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติอย่างจริงจัง (W2,4 O4-6)	1	1-4	5
		2.ปรับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มี ความสอดคล้องกันทุกระดับชั้น โดยเน้นการสร้าง ความเข้มแข็งด้านระเบียบวินัย มีมาตรฐานในการดำเนินงานที่ต่อเนื่องกัน มีการติดตามและประเมินการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ (W5 O4-6)	5	1	5
		3.จัดให้มีการประเมินด้านระเบียบวินัยนักเรียนและคุณลักษณะที่ดีทั้ง4ด้านให้มีความต่อเนื่องทุกระดับการศึกษา (W5 O4-6)	5	1-4	5

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์ย่อย	นโยบาย/แนวดำเนินการ	ข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์	คุณลักษณะที่ดี 4ด้าน	ยุทธศาสตร์หลัก
ยุทธศาสตร์ WT	4.1.ส่งเสริมศักยภาพและความเข้มแข็งด้านจิตใจของนักเรียน เพื่อพัฒนาผู้คุณลักษณะที่ดี (W1,3-5 T1-5)	1. พัฒนาระบบดูแลนักเรียนให้เข้มแข็ง เน้นการดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยครูประจำชั้นและครูที่ปรึกษาเป็นผู้ติดตามดูแลอย่างใกล้ชิดและเป็นกัลยาณมิตร (W5 T 4-5)	5	1-4	2
		2. จัดโครงการ หรือ กิจกรรมที่สนับสนุนให้ ครู ศาสนา หรือ วิทยากรที่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนให้เกิดความสนใจประทับใจ มาร่วมในกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีอย่างต่อเนื่อง (W1 T 1-3)	1	1-4	6
		3. ทำสารสนเทศวิเคราะห์ประเด็นท้าทาย คุณธรรมจริยธรรม เช่นการพนันบอล การยกพวกตีกัน ยาเสพติด ปัญหาโลกร้อน เป็นต้น โดยมีการวิเคราะห์สถานการณ์ลงในฐานข้อมูล และกระจายข้อมูล เพื่อให้ครูใช้สอนและหาแนวทางป้องกันได้ทันทั่วทั้งที่ (W1,3 T1-5)	5	1-4	4
		4. สร้างแรงจูงใจเพื่อกระตุ้นนักเรียนให้พัฒนาตนเองในด้านวินัยในตนเอง การอยู่อย่างพอเพียง ความรับผิดชอบต่อการเรียน และการใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์เช่นการให้รางวัลนักเรียนดีเด่นด้านต่าง ๆ ทุกเดือน โดยเริ่มดำเนินการจากกลุ่มเล็ก ๆ ในห้องเรียน ขยายไปสู่ระดับชั้น และระดับการศึกษา (W5 T1-3)	2	1	3
		5. ส่งเสริมการทำโครงการด้านคุณธรรม จริยธรรมที่เกี่ยวกับการสร้างวินัยในตนเองโดยมีผู้อาวุโสในครอบครัว หรือ ชุมชนที่นักเรียนเคารพให้กำลังใจและมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ทำ (W5 T4-5)	2	1,2	6
		6. จัดให้มี Clinic หรือศูนย์ให้คำปรึกษาผู้ที่ต้องการคำแนะนำในการพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะที่ดีด้านต่างๆ โดยมีครู ผู้บริหาร ศิษย์เก่า นักจิตวิทยา หรือผู้ปกครองที่ได้รับการยกย่องด้านคุณธรรมจริยธรรมหมุนเวียนสับเปลี่ยนรับหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ นักเรียนและครูบุคลากรที่มาใช้บริการ (W1,4 T 1-4)	1	1-4	6

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์ย่อย	นโยบาย/แนวดำเนินการ	ข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์	คุณลักษณะที่ดี 4ด้าน	ยุทธศาสตร์หลัก
	4.2.ปรับระบบการบริหารจัดการสื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีโดยยึดหลักความพอเพียงและการพึ่งพาตนเอง (W3 T1-3)	1. นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในแผนปฏิบัติการประจำปี มีการจัดสรรงบประมาณด้านสื่ออุปกรณ์เพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีและด้านอื่นอย่างพอเพียง เหมาะสม มีงาน/โครงการที่แสดงให้เห็นถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดีบนพื้นฐานของความรู้และคุณธรรม (W3 T1)	5	1-4	5
		2. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อ อุปกรณ์เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีร่วมกับผู้ปกครองหรือบุคคลในครอบครัว โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (W3 T1-3)	5	1-4	6
		3. ส่งเสริมการใช้สื่อธรรมชาติทดแทน สื่อเทคโนโลยี และการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่หาได้ในท้องถิ่นทำ ทดแทนวัสดุอุปกรณ์ที่หายาก หรือ มีราคาแพง (W3 T1)	5	4	5
		4. สนับสนุนครูให้ผลิตสื่อ หรือ เกมส์ ICT เพื่อใช้ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ มีการประกวดและให้รางวัลแก่ครูทุกปีการศึกษา (W3 T1-3)	3	1-4	5
4.3.สร้างความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งกับผู้ปกครองและชุมชนมุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน (W1,5 T4-5)		1. ให้ความรู้ผู้ปกครองในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีที่น่าสนใจหลากหลายรูปแบบ และขอความร่วมมือในการสอดส่องดูแลและประสานกับทางโรงเรียนให้เข้าไปในทิศทางเดียวกัน (W1,5 T4-5)	1	1-4	6
		2. พัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละระดับชั้นให้เป็นแกนนำในการเผยแพร่ข่าวสารและกระตุ้นผู้ปกครองอื่นให้เห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เสริมสร้างระเบียบวินัยและคุณลักษณะที่ดีทั้ง 4ด้านให้ลูกหลาน(W5 T4-5)	1	1-4	6
		3. พัฒนางานประชาสัมพันธ์ในการให้ข่าว หรือ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชนเกิดความตระหนักและเข้ามามีส่วนร่วมในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนมากขึ้น (W5 T4-5)	1	1-4	6

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์ย่อย	นโยบาย/แนวดำเนินการ	ข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์	คุณลักษณะที่ดี 4ด้าน	ยุทธศาสตร์หลัก
	4.4 เร่งพัฒนาระบบการบริหารบุคคลให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน (W1,4 T4-5)	1. จัดให้มีเครือข่ายครูดีต้นแบบโดยคัดเลือกครูที่มีคุณลักษณะที่ดีโดดเด่นเป็นครูพี่เลี้ยง (Mentor) คู่มืออบรม แนะนำและติดตามบุคลากรรุ่นใหม่ให้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการอุทิศทุ่มเทเวลาในการดูแลนักเรียนและการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู (W4 T5)	3	1-4	2
		2. จัดอบรมและประชุมอย่างสม่ำเสมอระหว่างบุคลากรรุ่นเก่าและรุ่นใหม่เพื่อให้เข้าใจบทบาทการเป็นครูและการแสดงออกที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมที่ดีงามขององค์กรและท้องถิ่น (W4 T1,4)	3	1-4	2
		3. พัฒนาการบริหารงานบุคคลเน้นการคัดเลือกคนที่มีคุณภาพ รักในวิชาชีพครู มีความสามารถในการดูแลนักเรียนอย่างเป็นกัลยาณมิตร โดยมีกระบวนการติดตามนิเทศก่อนการบรรจุเป็นบุคลากรประจำด้วยวิธีการที่หลากหลาย (W4 T4-5)	3	1-4	2
		4. ศึกษาเจาะลึกเรื่องภาระงานเอกสารของครูและงานอื่นที่ส่งผลกระทบต่อครูดูแลนักเรียนเพื่อหาแนวทางแก้ไขหรือ ปรับระบบการทำงานให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน (W1T4-5)	3	1-4	2
		5. พัฒนาครูให้มีความสามารถบริหารจัดการเวลาในการทำงาน และสร้างระบบการจูงใจ มีผลตอบแทนให้ครูที่มีผลงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี (W1,2 T4-5)	3	1-4	2
		6. ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรรุ่นใหม่เป็นแบบอย่างที่ดีโดยให้แสดงความสามารถที่ตนถนัดเช่น กีฬา ดนตรี คอมพิวเตอร์ ภาษา ต่างประเทศ ศิลปะ ฯลฯ ในกิจกรรม ชุมนุม ชมรมต่างๆ เพื่อเป็นโอกาสในการดูแลสั่งสอนนักเรียนด้วยความรักและเข้าใจเนื่องจากมีวัยที่ต่างกันไม่มาก (W4 T4-5)	3	1-4	5
		7. ให้บุคลากรฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอน เช่น พยาบาล ฝ่ายโสตทัศนูปกรณ์ ฝ่ายทะเบียนวัดผล มีส่วนในการช่วยดูแล อบรมนักเรียนโดยมีการให้ความรู้ในเรื่องจิตวิทยาการดูแลนักเรียนก่อนแล้วจึงให้แต่ละคนนำเสนอแนวทางในการช่วยดูแลนักเรียนเช่น การอยู่เวรตามอาคาร การให้คำปรึกษา การสอนดนตรี กีฬา เป็นต้น ในช่วงพัก หรือ หลังเลิกเรียน (W1 T4-5)	3	1-4	5

ประวัติผู้เขียน

นางสิรินันท์ ศรีวิระสกุล เกิดเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2499 ที่จังหวัดเชียงใหม่ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีครุศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกภาษาอังกฤษ (เกียรตินิยมอันดับ 2) วิทยาลัยครูเชียงใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2523 สำเร็จปริญญาโท ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2540 เข้าศึกษาในระดับปริญญาเอก สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2550 และทำงานใน ตำแหน่งรองผู้อำนวยการฝ่ายยุทธศาสตร์และแผนพัฒนา โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย